

ספר

קדשת ישראל

והוא

קדשת הברית

עצות טובות והנהגות ישרות ותקונים נוראים ונפלאים
עד מאד, לכל אלו שנפלו בתוך פח יקוש של כל מיני
פגמי הברית, ולכלכו את נשמתם בתאות גאוף, רחמנא
לצלן, ומראה להם דרך איך לצאת מהרגלם הרע והמגנה
ולקשט עצמם בכל מיני קשוחים נפלאים.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לרפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

הַפְּתִיחַ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדַמוֹ"ר מוֹהַר"ן מְבַרְסֵלַב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקָּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֵסֵלַב
גְּלִיל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכַל-הַקָּדֵשׁ – חֲסִידֵי בְּרֵסֵלַב

To obtain this and other Breslov
publications write:

New Address

Breslov International
421-13 Rt. 59 Suite 316

Monsey N.Y. 10952

tel. (914) 425-7728

fax. (914) 425-7238

Toll Free: 1-877-4-BRESLOV

Or visit us on the web at:

www.breslov.com/international

or e-mail us at:

international@breslov.com

Donations are tax deductible

באמצעות הדואר לפי הכתובת:

"קֶרֶן הַדְּפֵסָה וְהַפְּצָה

לְסֵפֶרֵי חֲסִידוֹת בְּרֵסֵלַב"

ת.ד. 8065 אשדוד

ובמספר טלפון 03/6765235

OVADIA YOSSEF

RISHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

עובדיה יוסף

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי התורה

JERUSALEM ירושלים 16 במרץ 2016

הסכמה

הובאו לפני חיבוריו של המאור הגדול, מעוז ומגדול, עמו עוז ותושיה, הרב המופלא וכבוד ה' מלא, המפורסם לתהלה, מיחידי סגולה, חריף ובקי, משנתו זך ונקי, סיני ועוקר הרים, דובר צדק ומגיד מישרים, פה מפיק מרגליות, דורש כתרי אותיות, שמן תורק שמו, טעמו ונימוקו עמו, ידאת ה' היא אצרו, ועליו יציץ נזרו, מזכה הרבים, אשר בדברו מעריב ערכים, חכו ממתקים וכולו מחמדים, תהלתו בקהל חסידים, כש"ת האדמו"ר הקדוש הגאון רבי אליעזר שלמה שיק שליט"א.

וראיתי כי כדרכו בקודש הכל עשה יפה בעתו, ובעטו עט סופר מהיר, בחכמה ובתבונה, ובטוב טעם ודעת, בלשון קלה השוה לכל נפש, צוף רבש אמרי נועם, מתוק לנפש ומרפא לעצם, ישמע חכם ויוסף לקח, אשרי יולדתו, צנה וסוחרה אמתו, באשר ה' אתו, וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, בן ירבה וכן יפרוץ.

והנה כבר יצאו מוניטין שלו בעולם התורה, על ידי ספריו וחברותיו היקרים מזהב ומפז רב, בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מילהם, ופועלים גדולות ונצורות לקירוב אחינו בית ישראל לאבינו שבשמים. ואין צורך בהסכמות על חיבוריו כי מימיו יוצאים מן המקדש, מפי סופרים ומפי ספרים, יתנו עדיהם ויצדקו, אך לעשות רצון צדיק חפצתי, למלא את ידו, לעודדו ולחזקו להמשך לזכות את הרבים, ולהגדיל תורה ולהאדירה, ובפה מלא אמינא: לך ככתך זה והושעת את ישראל.

ואני מברכו מקרב לב, יהי רצון שחפץ ה' בידו יצליח, לחבר עוד חיבורים טובים ומועילים לזכות את הרבים, ולקרב את ישראל לצור מחצבתם, והיה ה' עמו להמשך בפעולותיו הנשגבות והכבירות, לקרב רחוקים וללמד קרובים, לחזק ידים רפות ולאמץ ברכים כושלות, וזכות הרבים תלויה בו ויקויים בו: "אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו" וזכה להאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל, בבריאות איתנה, בטוב ובעימים, בעושר וכבוד, בשובע שמחות וכל טוב.

יוסף יוסף

הסכמת זקן המקובלים הצדיק רבי יצחק כדורי שליט"א

דא פרוחו החכמים די גלו היהודים על מצרי
הקדושים של מעלה האדמו"ר הגדול המופלג
בתורה ובמידות המפורסם בכל קצני ארץ
מלך וגדוש בידות האם קדוש יאמר לו
האדמו"ר הצדיק רבי אלעזר שלמה שיק שליט"א
על הספרים שחבר לעבודת יהודים לעודד ולהיעזר
היודים ולהדלףם בדרך הישרה והנכונה וכל מי
שילמד בהם יחזור בהשוכה ולראת שמים לקרב
הגאולה לעמו ישראל שחבר כמה מפנים יקיים
מפץ מחזור לדאשה שנה עם פיוט עתק רצון
עם המכנה הרב הגדול רבי טוביה יוסף שליט"א
עם הרבה פאצחים ועוד חבר מבר על ברקי
חכמת עם פיוט חמדי חכמה מלך מרגלות
משמתי לב הקוראים ועוד מבר בר לה צדיק
זהו מבר מדר הדלקת נד חנוכה דינים והנהגות
לחנוכה ומצוותיהם פיוטים נפלאים עם
קנארם גאור הנר דברים נפלאים במוד נר
חנוכה ונימק על פי דבנו הקדוש והנורא
רבי נחמן יברמלב ז"ע ולמה נבדק אור
אורך ימים ושנות חיים ואושרים ואוצים
לחכמה הרבים ולהחזירם בהשוכה שלימה
ולקרב הגאולה שלימה והשם ירחם על
עמו ישראל וישלח לבן ומשיח כדקנו
במהרה בימינו אמן
באתי על החתום ב"ח אדר שנת תשנ"ט
יצחק כדורי

הסכמת זקן המקובלים הצדיק רבי יצחק כדורי שליט"א

י"שמחו ה'חכמים ו'יגילו ה'יהודים על ספריו הקדושים של מעלת האדמו"ר הגדול, המופלג בתורה ובחסידות, המפורסם בכל קצווי ארץ, מלא וגדוש ביראת השם, קדוש יאמר לו, האדמו"ר הצדיק רבי אליעזר שלמה שיק שליט"א, על הספרים שחבר לעבודתו יתברך, לעורר ולהישיר היהודים, ולהדריכם בדרך הישרה והנכונה. וכל מי שילמד בהם, יתזור בתשובה, וליראת שמים לקרב הגאולה לעמו ישראל, שחבר כמה ספרים יקרים מפז: מחזור לראש השנה עם פירוש "עת רצון", עם הסכמת הרב הגדול רבי עובדיה יוסף שליט"א, עם הרבה שבחים, ועוד חיבר ספר על פרקי אבות עם פירוש "חסדי אבות", מלא מרגליות משמחי לב הקוראים, ועוד ספר "נר להצדיק", והוא סדר הדלקת נר חנוכה, דינים והנהגות לחנוכה וסודותיהם, פירושים נפלאים עם קונטרס "אור הנר", דברים נפלאים בסוד נר חנוכה, מיוחד על-פי רבינו הקדוש והנורא רבי נחמן מברסלב זי"ע. ולזה נברך אותו: אורך ימים ושנות חיים מאושרים וטובים לזכות הרבים ולהחזירם בתשובה שלימה, ולקרב הגאולה שלימה. והשם ירחם על עמו ישראל וישלח לנו משיח צדקנו במהרה בימינו, אכי"ר.

באתי על החתום בר"ח אדר שנת תשנ"ט

יצחק כדורי

RABBI SHALOM MESSAS
 Chief Rabbi
 and Head of Rabbinical Courts
 Jerusalem, Israel

הרב שלום משאש
 הרב הראשי
 וראש אבות בתי הדין
 לירושלים

בסייד
 הגיעו אלי חיבוביו . של האדמו"ר הקדוש המכונן . כ"ת כמוהו נשאן ל' אדמו"ר שלמה שיק שליט"א . שמה
 טב כחו והגדלו בתורה וביפאה . ולשונו המתוק ומעבד . להמשיך אלבי אנשים להחזיר אותם בתשובה
 שלימה . כולם מלאו ציו החכמה והקדושה . דובד צדק ומדד מישים . לבי חכמים האומרים בספיו
 מתצוררים ומוסיפים נפש חם בצבורת הס"ת ואמונתו והבטחתו . ומבטחת שכל מי שיאמין בהם
 שיהיה נמשך אצבורת ה' . ה' יאריך ימי צבאו . ויתן לו כח וביאנות איתנה ונהוגא מצליא . להמשיך
 בצבורתו הקדושה . והנה וקאי של אהסכמתנו הוא צדיק . כי כל מי אשר או דינת אכזות ואצטק
 אמוצ ינע צדיק הספנים ה"ל . שהקברים יצאו ממקום טהור ויסוד חזק . וקבבים היו צאים מן הלב
 נבשים אלב זומדיהם צמוק צמוק . ולא באתי אלא לבגד ולצודקו ולחזק את ידיו שיציל כל עשיתו
 לצנות מיל גדול בתורה ובבואי תשובה . אשפיו ואשפי חלקו . שגב אקרב חוקים . וחלמידיו הכבדים
 נבוצים כל הצולק . איש צ חיליה לאוניקא . לצילא מכל בכתא . אנכי ימים נאנות חיים ואום ינסינו
 החוב בינואלים ציהק ביום כך יבדך לחזי שבה תפ"ט לכן

של שלום משאש

הלשכה רחוב החבצלת 12 - ת.ד. 13, ירושלים 91000 טלפון 250606 פקס: 258294
 12 HACHAVAZELET ST. P.O.B. 13, JERUSALEM 91000 - ISRAEL TEL. 250606 FAX: 258294

RABBI SHALOM MESSAS
Chief Rabbi
and Head of Rabbinical Courts
Jerusalem, Israel

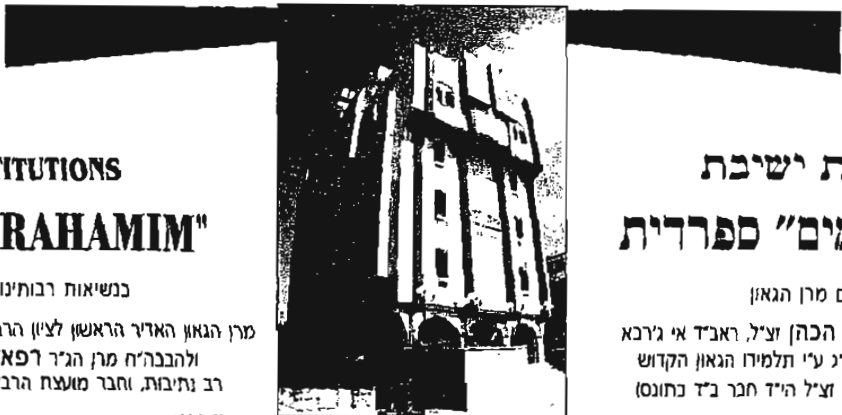
הרב שלום משאש
הרב הראשי
וראש אבות בתי הדין
לירושלים

הגיעו אלי חיבוריו של האדמו"ר הקדוש המפורסם כש"ת כמוהר"ר הגאון ר' אליעזר שלמה שיק שליט"א, שמהם ניכר כחו הגדול בתורה וביראה. ולשונו המתוק והערב להמשיך אלפי אנשים להחזיר אותם בתשובה שלימה, כולם מלאים זיו החכמה והקדושה, דובר צדק ומגיד מישרים. אפילו חכמים הלומדים בספריו, מתעוררים ומוסיפים רגש חם בעבודת השי"ת ואמונתו והבטחתו. ומובטחני שכל מי שילמוד בהם, שיהיה נמשך לעבודת ה'. ה' יאריך ימי עבאו, ויתן לו כח ובריאות איתנה ונהורא מעליא, להמשיך בעבודתו הקדושה. והנה ודאי שלא להסכמתונו הוא צריך, כי כל מי אשר לו עינים לראות ואזנים לשמוע, ידע בערך הספרים הנ"ל, שהדברים יצאו ממקום טהור ויסוד חזק, ודברים היוצאים מן הלב, נכנסים ללב שומעיהם עמוק עמוק. ולא באתי אלא לברכו ולעודדו ולחזק את ידיו, שיעליח בכל עניינו לעשות חיל גדול בתורה ובבעלי תשובה; אשריו ואשרי חלקו! שזכה לקרב רחוקים. ותלמידיו הרבים נפוצים בכל העולם, איישר חיליה לאורייתא, לעילא מכל ברכתא, אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לו.

תח"פ בירושלים עיה"ק ביום ב"ך יברך לחדש שבט תשנ"ט לפ"ק

הלשכה רחוב החבצלת 12 - ת.ד. 13, ירושלים 91000 טלפון 250606 פקס: 258294
12 HACHAVAZELET ST. P.O.B. 13, JERUSALEM 91000 - ISRAEL TEL. 250606 FAX: 258294

INSTITUTIONS

"KISSE RAHAMIM"

כנשיאות רבותינו שבאי"י
מנן הגאון האדיר הראשון לציון הרב עובדיה יוסף שליט"א
ולהבדלה מנן הגיד רפאל כ. צבאן זצ"ל,
רב נתיבות, וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

מוסדות ישיבת

"כסא רחמים" ספרדית

על שם מנן הגאון
ר' רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל, ראבי"ד אי גרמא
(נוסדה בכסלו התשכ"ג ע"י תלמידו הגאון הקדוש
רבנו מצליח מאוזן זצ"ל הי"ד חבר ב"ד כחונס)

- מוסדות הישיבה**
- * גן ילדים *
  - * ת"ח לבנים *
  - * גן ובי"ס לבנות *
  - * מתיבתא ז-ח *
  - * ישיבה קטנה *
  - * ישיבה גדולה *
  - * סמינר לבנות *
  - * כוללי אברכים:
  - * בני-ברק * גבעתיים
  - * נתיבות *
  - * בר"ץ * משפט וצדק *
  - * ירוחן * אור תורה *
  - * מכון הרב מצליח להוצאת ספרים *
  - * כולל ערב לכתובת שרת "יען שמואל" *
  - * קרן גמ"ח ומענקים *
  - * מכון הסת"ם הספרדי "יד רפאל" *
  - * ועוד...

בס"ד, בני-ברק, יום ~~אצ"ה~~ ~~מנוח~~ ~~המנוח~~

אכזב ידיתו הגאון העמוס
האב"מ מוהר"ש ש"ך שליט"ה מינא

שלום וזריפה!

הן הן א"י האניק הינך ר' ה"ו
 אהיה דינא גבי אמנתא דמורה, אמאור הוא השנה עם פירוש
 ז"ר כצ"ק" וספר קדוש ישראל שיהיה כהן שליט"ה, ופי"ש האלצה
 כסג. אכ"ה נ"ו לא צריק לדידי ואזו אכזבתי, כי ספריו היקרים
 הנפוצים דרמני גמל מצטי ידיו הן מן צדו שכח וזיפה זות
 הרבים. ומה גם שהספיק על ידו מנן מלכא נ"ר ישראל וגבאריא
 הגד"ץ יוסף שליט"ה, על זה יאמרו המושלים יהודה ועוד אלהו.
 לא נצרכה אלא אכריח שיאריך ימים על אמאורו. ועיניו גמלינה
 קדוא גואל צדק ישראל על אדמא. לגילה ונשמחה דיסוצא.

כ"כסו הטורה אכ"ה
אניקו ומנ"ה

רחוב הרב עוזיאל 26 בני-ברק טל: 03-6767163/4 פקס להנהלת: 03-6774066 פקס לטל-בירות: 03-5747261 ת.ד. 2750 מיקוד 51127 ב"ב
26, Harav Ouziel St. Bney Brak Tel: 03-6767163/4 Fax: 03-6774060 P.O.B. 2750 Zip Cood 51 127 Bney Brak ISRAEL

הַקְדָּמָה

בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית מֵאֲתָנוּ
גּוֹאֵל וּבְכָל דּוֹר וָדוֹר, שׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים
קְדוֹשִׁים הַמּוֹרִידִים אֶת שְׂכִינַת עֲזֵוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם,
וְעוֹסְקִים לְתַקֵּן אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלְהוֹצִיאָם
מֵעוֹנוֹתֵיהֶם, וּמְעוֹרְרִים רַחֲמִים רַבִּים עֲלֵיהֶם,
וּמְשִׁיבִים עֲלֵיהֶם חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים,
וּמַגְלִים לָהֶם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר
עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ נִמְחָלִים כָּל הָעוֹנוֹת; כִּי
בְּאֲמַת כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, חָס וְשָׁלוֹם, נִגְדוּ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה נִעְלָם וְנִסְתָּר וְנִתְכַּסָּה מִמֶּנּוּ אֲמִתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חֲטָא וְעוֹן וּפְשָׁע
עוֹקְרִים אֶת עֶצְמָם מִשָּׂרָשָׁם, וּבּוֹנִים מְחִיצָה בֵּינָם
לְבֵין הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(יִשְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים
בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחֲטֵאתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים
מִכֶּם מִשְׁמוֹעַ" וְגו'. וְהַצְּדִיקִים מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם,
חֲלָבָם וְדָמָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיגִים הַשָּׁגוֹת אֱלֻקוֹת
בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה, וּבְכָל פֶּעַם מַחֲדִּישִׁים

חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, שֶׁהֵם כְּלִים לְהַמְשִׁיךְ בָּהֶם אֶת
 שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וְזוֹכִים לְמַחִין חֲדָשִׁים
 בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיכִים לְמַטָּה
 אֶת שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְחַדִּירִים בְּנִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 הֵם מוֹרִידִים אֶת כָּל הַמְּסַכִּים וְהַמְּחִיצוֹת
 הַמְּבַדִּילִים בֵּין בְּנֵי-אָדָם לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 כִּי גְדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִים לְחֲדָשׁ בְּכָל פַּעַם
 חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמַתִּיִּים, שֶׁהֵם מְזַכְכִּים וּמְטַהֲרִים
 אֶת לְבוֹת נִשְׁמוֹת הַשׁוֹמְעִים דְּבָרֵיהֶם, עַד שֶׁגַּם
 הֵם נַעֲשִׂים כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאֶרֶת אֹרֹךְ זֵיו
 שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהֵם
 זוֹכִים לְחֲדָשׁ, הֵם מְחַדִּירִים אֶת שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּתוֹךְ לְבוֹת הַשׁוֹמְעִים. וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוּדַע הֵיטֵב
 אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבֵיו, רָאוּי לוֹ לְבָרוּחַ אֶל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמַתִּיִּים הַמְּחַדָּשִׁים בְּכָל פַּעַם
 חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְדִיקָא עַל יָדָם
 יִזְכּוּ לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן הַנַּפְשׁ.

וְהִנֵּה בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הִתְפַּשְׁטוּ כָּל
 הַזְּהָמוֹת וְהַטְּמָאוֹת בְּעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר הֵעִידוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מֵהַ יְקָרָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
 (סוֹטָה מ:): בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא חוּצְפָא יִסְגָא, וְיִקָּר
 יֶאֱמִיר, הַגָּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּהּ וְהַיֵּין בִּיקָר, וּמְלָכוֹת

תהפך למינות, ואין תוכחת, בית ועד יהיה לזנות, והגליל יחרב, והגבלן ישום, ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו, וחכמת סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת, נערים פני זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנול אב, בת קמה באמה פלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני הדור בפני הכלב, הבן אינו מתביש מאביו, ועל מי יש לנו להשען? על אבינו שבשמים. ובעוונותינו הרבים, נתקיים כל זאת במלא מובן המלה, רחמנא לישזבן, הערב-רב נתערבו בנשמות ישראל, והחצפה מתגברת עד מאד, ומדברים פתוח נגדו יתברך בלי שום בושה, ומזלזלים בכל הקדוש לעם ישראל, והמלכות נתהפכה למינות, כי לקחו לעצמם בזרוע מלכות, כדי להרבות מינות ואפיקורסות בנשמות ישראל, רחמנא לישזבן, ומערבים גוים וגויות בין נשמות ישראל, והולכים ערמים וערמות כחיות היער, ועל-ידי-זה מכשילים את נשמות ישראל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה הוא חטא הכי גרוע שרק יכול להיות, כי הורג את בניו, רחמנא לישזבן (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), כי מכל טפה וטפה יכולה להולד נשמה, אך מאחר שבית הועד יהיה לזנות,

שְׂרָשְׁעֵי הָעֶרְב־רֶב הִתִּירוּ נְאוּף וְזִנוּת בְּרַבִּים, וְעַל־
 יַד־יָזָה נִכְשָׁלִים בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעִוְוֹנוֹת הַכִּי
 גְּרוּעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית זְנוּת
 וְנְאוּף. וְאֵת גְּדֹל הַחֲרָבָן הַנּוֹרָא שֶׁגָּרְמוּ אֵלָיו
 הַרְשָׁעִים הַקְּלֵי עוֹלָם, פְּרִיצֵי הָעֶרְב־רֶב – אֵין
 לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְדָבָר זֶה לֹא הָיָה מִימֹת
 עוֹלָם, שִׁיעֲמָדוּ רָשָׁעִים אַרְוָרִים, רָשָׁעֵי הָעֶרְב־רֶב,
 וַיִּפְקִירוּ אֶת בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל לְזִנוּת, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, וּמִסְתּוֹבְבִים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת כְּחִיּוֹת
 הַשָּׂדֶה, וּמִמְלָאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם תְּמוֹנוֹת
 תּוֹעֵבָה, שְׁקוּץ, זְהוּם, תְּעוּב, נְאוּף, וְעַל־יַד־יָזָה
 בָּאִים בַּחֲוָרֵי יִשְׂרָאֵל לְפָגַם הַבְּרִית, וְאֵין לָהֶם אֵל
 מִי לְפָנוֹת, כִּי חֲכַמַת סוּפְרִים תִּסְרַח, כָּל אֵלָיו
 הַסּוּפְרִים וְהַלְבָּלָרִים מִמְלָאִים בְּכָל יוֹם טִנְפַת
 וְזִהְמָה בְּעִתּוֹנֵיהֶם הָרָעִים, שִׁיּוֹרְקִים מִפִּיהֶם הַטָּמֵא
 דְּבָרֵי כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, דְּבָרֵי נְבוּל פָּה וְנְאוּף,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲשֶׁר עַל־יַד־יָזָה נִתְּפָסִים נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּרָשָׁתָם. וְאִם יֵשׁ יֵרָא ה' אֲשֶׁר צוּעַק נִגְדָם,
 מִמְּאָסִים אוֹתוֹ בְּתַכְלִית הַמָּאוּס, וְאֵין יְכוּלִים
 לְסַבְּלוֹ; כִּי הָאֱמֶת נִעְדָּרַת וְהָרָשָׁעִים וְקְלֵי הָעוֹלָם
 פּוֹעֲרִים אֶת פִּיהֶם הַטָּמֵא נִגְדַּי יֵרָאֵי הַשֵּׁם
 הָאֱמֶתִיִּים, וּמְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם כָּל דְּבָר אָסוּר. נְעָרִים
 הַמְנַעְרִים מִמְּצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים פְּנֵי זַקְנִים

ילבינו, ופני הדור כפני כלב, בלי שום בושה כלל,
 ואין מי שיחזק ויעודד וישמח ויקרב את נשמות
 ישראל שנכשלו בפגם הברית, עד שרחם הקדוש-
 ברוך הוא על נשמות ישראל, ושלח אלינו
 בדורות אלו איש אלקי, קדוש ונורא מאד, איתן
 אדוננו, ראש בני ישראל, בוצינא עלאה, בוצינא
 קדישא, אור האורות רבי נחמן מברסלב, זכותו
 יגן עלינו, אשר הוא הכין תורות ומאמרים, עצות
 והנהגות ישרות לכל נשמות ישראל, ומגלה
 להם, אשר אין על מי להשען בעתים הללו
 בעקבתא דמשיחא אלא על אבינו שבשמים.
 ועל-כן צריך כל בר ישראל ליחד לעצמו מקום
 פנוי שאין שם בני-אדם, וידבר וישים ויספר את
 כל אשר עם לבבו אליו יתברך, בתמימות
 ובפשיטות, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל
 אביו, בלי שום חכמות כלל, ודיקא על-ידי-זה
 יזכה לטהר את מחו ומחשבתו ואת לבבו, עד
 שיהיה נעשה כלי להמשיך בו הארת שכינת עזו
 יתברך. אך הסמ"ך-מ"ם הקים עליו שונאים
 ומתנגדים, להעלים ולכסות את אורו הגנוז,
 היכול לקרב את כלל נשמות ישראל אליו
 יתברך, ויכול לתקן את כל הנשמות הפגומות,
 ולהביאן אל תקון נצחי. לזאת הזהיר את תלמידו

הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אִישׁ אֲשֶׁר כָּל רוֹז לֹא אָנִיס לִיָּהּ
 רַבִּי נִתָּן מִבְּרִסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, שְׂיִרְשֵׁם הַכֹּל
 עַל פְּנֵי הַכְּתָב, כִּי הֵחֶכְרַח לְהַצְדִּיק לְמִסֹּר אֶת
 הַמְּלַחְמָה לְתַלְמִידוֹ, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת יז, יד):
 "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכְרוֹן בְּסֵפֶר וְשִׂים
 בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ, כִּי מָחָה אֶמְחָה אֶת זִכְרְ עַמְּלֶק
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם"; כִּי דִיקָא הַתְּלָמִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יְהוֹשֻׁעַ יָכוֹל לְהַחֲלִישׁ אֶת עַמְּלֶק הַמְּקַרֵּר אֶת
 הָאָדָם, וּמְכַשִּׁילוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שָׁם,
 שָׁם יג): "וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְּלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי
 חָרֵב"; וּבְאֵמַת כֵּן עָשָׂה תַלְמִידוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ
 ז"ל, וְהוּא מוֹהַרְנ"ת ז"ל, שְׂמָסֹר אֶת נַפְשׁוֹ כָּל יְמֵי
 חַיָּיו, וְחָדַשׁ חֲדוּשֵׁים יְקָרִים וְנִפְלְאִים, דְּבוּרִים
 עֲרָבִים וּמְתַקִּים, לְהַחֲיֹת בָּהֶם נַפְשׁ כָּל חַי,
 וְהַלְבִּישׁ גְּנוּזֵיָא דְּמַלְכָּא שְׂקֵבֵל מַרְבוּ, בְּדְבוּרִים
 פְּשוּטִים, עַד שֵׁישׁ בְּדְבָרָיו הַקְדוּשִׁים דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ
 שֵׁיכוּלִים לְהַחֲיֹת אֶת כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים
 וְהַמְּשַׁלְכִים בְּתַאוּתֵיהֶם וּבְמַדוּתֵיהֶם הַרְעוּת,
 וּבְפָרֵט אֵלוֹ שֶׁנִּפְגְּמוּ וְנִכְשְׁלוּ בְּפָגַם הַבְּרִית,
 שֶׁעֲלִיָּהֶם עַמְּלֶק מִתְּפִשֵׁט מְאֹד, כִּי יֵשׁ בְּכַח דְּבוּרָיו
 לְהַחֲיֹת וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמֵּחַ וּלְקַרֵּב גַּם אֶת
 הַנְּשִׁמוֹת הַשְּׁבוּרוֹת וְהַרְצוּצוֹת הָאֵלוֹ. אֲךָ מִחֲמַת
 שֶׁדְּבוּרָיו הַקְדוּשִׁים וְחֲדוּשֵׁי הַנְּפִלְאִים מִפְּזוּרִים

בְּכֹל חֲלָקֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא כָּל אֶחָד יוּכַל לְמַצֵּא תִכְף-וּמִיד אֶת הַדְּבוּרִים וְהַחֲדוּשִׁים וְהַגְּלוּיִי אֱלָקוֹת שְׂמֻחֻזְקִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִרְדּוּ וְנִפְּלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם הָרַבִּים עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָא זֶה הוּא אָבִי אַבוֹת הַטְּמֵאָה, שְׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִהַקְּדוּשָׁה, וּמַעֲקָם אֶת לְבָבוֹ וּמְכַנִּיס בּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ. לְזֹאת אָמַרְתִּי, אֵלְכָה נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַּשָּׂבָלִים, וְאֶחָבֵר סֵפֶר הַמְּדַבֵּר מִ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית". וַיַּעַן שְׂיָדוּעַ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, פּוֹגְמִים בְּכֹל אוֹתִיּוֹת אֶלְף-בֵּית, לָכֵן אָמַרְתִּי לְלִקֹּט דְּבוּרִים כְּשָׂרִים, לְהַחֲיֹת וּלְהַשִּׁיב אֶת הַנִּשְׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת, וְאֶסְדֵּר אֶת זֹאת בְּסֵדֶר הָאֶלְף-בֵּית, וְהֵם יַעֲצוּת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְכֹל אֵלּוּ שְׁנִכְשְׁלוּ וְנִפְּלוּ בְּפֶגַם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וַיּוֹרָה לָהֶם דֶּרֶךְ וַעֲצוֹת קְלוֹת וַיִּשְׁרוּת אֵיךְ לַחְזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיַּחֲדִיר בָּהֶם תִּקְוָה טוֹבָה, אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל הַמַּצְבִּים, וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מִי שֶׁרַק יַעֲיִן בְּסֵפֶר הַקָּטָן הַזֶּה, וַיִּקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר נֶאֱמַר בּוֹ, מִבְּטָח לוֹ שִׁיתְקַן אֶת כָּל חֲטָאֵיו הַמְּרַבִּים שְׁחָטָא וּפֶגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זֶרַע

לְבַטְלָהּ, וַיַּחְזֹר וַיִּקְבֹּץ אֶת אוֹתֵיּוֹת הָאֱלֹהִים-בֵּית שְׁנַת־פְּזָרוֹ עַל-יַדֵּי עֲוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, וַיְהִיָּה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֹר זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁגַם הוּא יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל תְּקוּן אֱמֹתַי וְנִצְחֵי; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׁם לְבָבוֹ אֶל דְּבָרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

וְהִנֵּה צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, שְׁמִחַמַת הַפָּגָם הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, בְּרֵאת קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים שְׁנַת־לְבָשׁוֹ בְּבֵנֵי-אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יַדֵּי הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, בּוֹרֵא קְלָפוֹת הַמִּתְּלַבְּשִׁים בְּבֵנֵי-אָדָם מִתְּנַגְדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יִסּוּרִים; וְלָכֵן אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים שֶׁנִּבְרָאוּ מִחַמַת עֲוֹנוֹתָיו, הֵם הֵם הַמְּדַבְּרִים נֶגֶד הַצַּדִּיק הָאֱמֵת וְסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, וּמִתְּלוֹצְצִים מֵהֵם, כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם מְשַׁקְּצִים וּמִתְעַבִּים, וְלָבָם מָלֵא צוּאָה וְטִנוּף, [כִּי כָּל מִי שֶׁמִּתְּלוֹצֵץ מִסִּפְרֵים קְדוֹשִׁים הַמְּדַבְּרִים מִגְּלוֹי אֱלֻקוֹת, מְגַלֶּה שֶׁלְבוֹ מְטַנֵּף כְּמוֹ בֵּית-הַכֶּסֶּא], עַל-כֵּן הֵם חוֹלְקִים עַל סִפְרֵים הַמְּגַלִּים גְּלוֹי אֱלֻקוֹת, וּמְדַבְּרִים עַל זֶה כָּל דְּבַר אֲסוּר, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא); וּבְאֵמַת הַכֹּל נִסְיוֹן, שְׁמַנְסִים אֶת הָאָדָם לְרֵאוֹת אֶל מִי יִבְרַח בְּעֵת הַנִּסְיוֹן; כִּי

מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", וההכרח לו לשמע מחלקת על הצדיקים, אבל אם הוא מתחזק ויודע אשר כל אלו המחלוקות והליצנות שחולקים עליו הם בשבילו, כדי לגרשו ולרחקו מתקונו, ואינו עוזב את עצמו, אז דיקא עובר על הכל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'); ולכן כל מי שיודע שפגם בבריתו, ונכשל בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לידע שיקומו רשעים ארורים, פגומים בנפשותם, ויתלוצצו מהספרים הקדושים, המגלים אמתת מציאותו יתברך, ומורים דרך קלה איך לשוב אליו יתברך, ויעשו כל מה שביכולתם לנתק את הנשמות הפגומות, שלא יסתכלו באלו הספרים הקדושים, אשר יש בכחם לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, ולהחזירם בתשובה אמתית. ולכן עליו להזהר מאד להתרחק מאלו הטמאים והמטמאים המדברים כל דבר אסור על ספרים קדושים, המגלים את אמתת מציאותו יתברך, ומלמדים דעת את הרחוקים איך לשוב ולהתקרב אליו יתברך. וצריכים להתרחק מאלו הרשעים

הַמְדַבְּרִים עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים כְּמוֹ שְׂמֵת־רַחֲקִים מִבְּעַלֵּי רְאֵתָן, שֵׁשׁ לָהֶם שְׂרָץ טָמֵא בְּמִחָם, וְיִזְהָר עַד מְאֹד מֵהֶם; כִּי מַה אִם הַמְּכַנֶּה שֵׁם לַחֲבֵרוֹ – אֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, הַמְּכַנֶּה שֵׁמוֹת גְּנָאֵי לְסְפָרִים קְדוּשִׁים, הַמְּגַלִּים אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בּוֹדֵאֵי אֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וּמְגַלֶּה מִי הוּא, וְאֲשֶׁר נוֹלַד בְּפָסוּל, וְגַם מַעֲשָׂיו פְּסוּלִים וּמְלַכְלָכִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מַטְעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, אֶלָּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֻכְמִים, וּבּוֹרַח תְּמִיד אֶל תּוֹךְ סְפָרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחֲם לְהַשִּׁיב נַפְשׁ כָּל חַי, וּלְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֵה וּבְבָא כָּל הַיָּמִים, וְיִתְעַנֵּג בְּעֶרְבוּת זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיָבוֹא אֶל תְּקוּנֹו הַנְּצַחֵי עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֵה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבָא!

ספר

קדשת ישראל

והוא

קדשת הברית

אמונה

אהובי, בני! עליך לדעת, אשר אי אפשר בשום פנים ואפן לצאת מהחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אלא על-ידי תקף האמונה, שאדם צריך להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהודיע ולהודע, אשר הוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה פלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכפי תקף האמונה שהאדם מכניס בעצמו, כמזכר זוכה לזכר ולטהר ולקדש את עצמו ולבוא לידי "קדשת הברית", כי פגם הברית בא רק מחמת שהאדם הפריד את היסוד מהמלכות כידוע;

הִינוּ שֶׁבְּמִקּוֹם שִׁיְהִיָּה זְנוּג דְּקַדְשָׁה הוּצִיא זָרַע לְבַטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אֲשֶׁר חִמַּר הָעוֹן הַזֶּה אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הוֹרֵג נַפְשׁוֹת רַבּוֹת, כִּי מְכַל טַפָּה וְטַפָּה הִיא יְכוּל לְהַוְלֵד וְלָד, וְהוּא הַלֵּךְ וְהִרְגַּ וְהִשְׁחִית אֶת זֶה בְּיָדִים. וְמָה אִם אָדָם שְׂרוּצַח אֶת מִישֶׁהוּ — אֵין עַל זֶה מְחִילָה, מְכַל שְׁפָן כְּשֶׁהוֹרֵג כַּמָּה אָנָשִׁים, הוּא נִקְרָא רוּצַח מְשֻׁנָּה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם הוֹרֵג אֶת בְּנוֹ — זֶה רוּצַח מְטָרָף, וּמְכַל שְׁפָן כְּשֶׁהוֹרֵג כַּמָּה מִבָּנָיו, זֶה רוּצַח מְסַכָּן עַד מָאֵד, וְאֵין לוֹ שׁוּם מְחִילָה עוֹלָמִית, אֵיךְ יִתְכַן אָדָם שִׁיְהִרֵג אֶת בְּנוֹ בְּמוֹ יָדָיו? ! וְכְשֶׁאָדָם מוּצִיא זָרַע לְבַטְלָה בְּיָדֵי עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא רוּצַח בְּמוֹ יָדָיו אֶת בְּנוֹ, שְׁהִיוּ יְכוּלִים לְהַוְלֵד; וְעַל-כֵּן הֶחֱמִירוֹ עַל חֲטָא זֶה בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ מְאֹד מְאֹד, וְאָמְרוּ (אָמַר צ.): כָּל מָאן דְּאֶפִּיק זָרַע לְבַטְלָה לָא זָכִי לְמַחְמֵי אַפֵּי שְׂכִינְתָא וְאֶקְרִי רַע, דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים ה, ה): "כִּי לֹא אֵל חָפֵץ רָשַׁע אֶתָּה לֹא יִגְוֹרֵךְ רַע"; הָאֵי מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה בְּיָדֵיהּ. וְאָמְרוּ (נִדָּה יג.): אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כָּל הַמוּצִיא שְׂכַבְתַּת זָרַע לְבַטְלָה — חָיִב מִיתָהּ. שְׁנַאֲמַר (בְּרַאשִׁית לח, י): "וַיִּרַע בְּעֵינַי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם אוֹתוֹ"; רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי אַמֵּי אָמְרֵי כְּאֵלוֹ שׁוֹפֵף דְּמִים, שְׁנַאֲמַר (ישַׁעְיָה נז, ה):

"הַנְּחָמִים בְּאֵלִים תַּחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן, שְׁחֵטִי הַיְלָדִים
 בַּנְּחָלִים תַּחַת סַעֲפֵי הַסְּלָעִים", אַל תִּקְרֵי שׁוֹחֲטֵי
 אֲלָא סוֹחֲטֵי; רַב אָסִי אָמַר כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוֹדַת
 כּוֹכָבִים, כְּתִיב הֵכָא "תַּחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן", וְכִתִּיב
 הֵתָם (דְּבָרִים יב, ב): "עַל הַהָרִים הָרָמִים וְתַחַת כָּל
 עֵץ רַעֲנָן"; וְעַקֵּר הַתְּקוּן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה הוּא
 רַק עַל-יְדֵי תִקּוּן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֵׁיכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
 תָּמִיד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ
 מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְעַל-כֵּן
 עָלִיו לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
 אֱמוּנָה נִקְרְאת מַלְכוּת כְּפִדּוּעַ, וּמֵאַחַר שֶׁהוּא הַפְּרִיד
 אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוּת, לְכֵן עַקֵּר תְּקוּנוֹ רַק עַל-יְדֵי
 שְׁיַחְבּוּר חֲזָרָה אֶת הַיְסוּד אֶל הַמְּלָכוּת, וְזֶה נַעֲשֶׂה
 עַל-יְדֵי תִקּוּן הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו), שֶׁעַל-יְדֵי פְּגָם
 הַבְּרִית, נַעֲקָר מַחוּ, וְהָאוֹר מְצַטִּיר לְרַע, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּזְבָן. וּבְשֶׁבִיל זֶה תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית, שְׁיִקְרָא
 קְרִיאַת שְׁמַע עִם דְּמַעוֹת, אֲשֶׁר זֶה גְלוּי הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה
 ד'); כִּי עַקֵּר יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הוּא הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא מְצֻנֶת קְרִיאַת שְׁמַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצֻתֶיךָ אֱמוּנָה", וְכְמוֹ

שָׁאֲמָרוּ (מכות כד.): בָּא תְּבַקֹּק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת
 — "וְצַדִּיק בְּאֲמוֹנָתוֹ יִחְיֶה" (תְּבַקֹּק ב, ד); כִּי
 עַל-יְדֵי תִקְף הָאֲמוּנָה שֶׁהוּא קָרִיאַת שְׁמַע, זֹכָה
 לְהִנָּצֵל מִהֲרֵהוּרֵי נְאוּף, וְזֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן
 הַמַּחֲזִין שֶׁהֵם הַכֹּלִים לְצִיר אֶת הָאוֹר לְבָרָכָה. וְעַל-כֵּן
 מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁזָה הַחֲטָא הֵכִי
 מְגַנָּה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵג אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְגוֹרֵם לְהִרְבּוֹת מִשְׁחִיתִים בְּעוֹלָם,
 אֲשֶׁר הֵם נוֹקְמִים בּוֹ בְּחַיָּו וּלְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ,
 כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמא), עַקֵּר
 הַתְּקוּן לָזֶה הוּא לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ, שְׁזָה סוּד קָרִיאַת שְׁמַע, שְׁאָנוּ מְצוּיִם לוֹמַר
 פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם בְּעָרֵב וּבִבְקָר, לְחַזֵּק אֶת עַצְמָנוּ כָּל
 הַלַּיְלָה וְכָל הַיּוֹם בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע
 אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחִיָּה וּמְקַיִם וּמְהַיָּה אֶת כָּל
 הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, שְׁזָה בְּעֲצָמוֹ הַיְחוּד וְהַחֲבוּר וְהַזְיוּג בֵּין
 הַיְסוּד אֶל הַמְּלָכוּת. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
 שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק
 בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה לְגַמְרֵי, וּלְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ הַפְּגוּמָה,
 וְלִידַע אֲשֶׁר אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל, וּבְכָל פַּעַם שִׁיעֲלוֹ לוֹ

אילו קשיות וספקות עליו יתברך, תכף-ומיד ידע שזה בא מחמת רבוי עוונותיו שחטא בפגם הברית, ואם יזכה לסלק את דעתו לגמרי, ולהאמין באמונה פשוטה בו יתברך, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו. פי (ספר-המדות, אות אמונה, סימן ו'):

על-ידי אמונה האדם חביב להשם יתברך כאשר לבעלה; ובזה שאדם חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ומכניס את עצמו היטב בתוך האמונה, זה בעצמו התקון שלו, וזה זיוג דקדשה. ולכן כל מי שיודע בנפשו, שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יתן שיפנסו אצלו אילו קשיות וספקות אחריו יתברך, פי (ספר המדות, אות אמונה, סימן כט):

כשנופל מאמונתו בא לידי קרי ולידי הרהורי אשה ולידי הרהורי עבודה זרה; ולכן צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם באמונה פשוטה בו יתברך, ויכניס עצמו חזק מאד באמונה הקדושה, לידע שהכל ממנו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת הבורא יתברך שמו. ודיקא על-ידי-זה שתהיה חזק באמונה, יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, כמובא (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג):

עַל-יְדֵי אַמוֹנָה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל
 עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה בְּאֵמֶת לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרוּצָה שְׂיִמְחַל לוֹ
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהִשְׁחִית אֶת זֶרְעוֹ עַל הָאָרֶץ,
 עֵקֶר הָעֵצָה הוּא רַק לְהִתְחַזֵּק בְּעֲצָמוֹ בְּאַמוֹנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִגְלֶה וַיִּפְרֹסֶם אֶת הָאַמוֹנָה
 הַקְדוֹשָׁה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וַיִּמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר
 הָאַמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד לֹא לְדַבֵּר
 שׁוֹם דְּבוּרֵי כְּפִירוֹת וְאַפְּיִקוֹרְסוֹת, וְאַפְלוֹ שְׂאִינוֹ
 מִתְכַּוֵּן אֶלָּא הוּא אוֹמֵר מֶה שֶׁהִשְׁנִי אָמַר, גַּם זֶה
 אָסוּר. וַיִּצְרִיכֵם לְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּי
 אִיזָה דְּבוּר נֶגֶד הָאַמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה; כִּי עֵקֶר תְּקוּן
 הַבְּרִית וְלִזְכוּת לָבוֹא לְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית", הוּא רַק
 עַל-יְדֵי תִקְוֵה הָאַמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה, הֵן שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ
 יִהְיֶה חֲזָק בְּאַמוֹנָה, וְהֵן שְׂיִתְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵים בְּאַמוֹנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן עַל הַחֲטָא
 הַמְגִנָּה הַזֶּה; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַקְיִים זֹאת, וְאִזּוֹ יִמְחַל לוֹ
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהִשְׁחִית אֶת דְּרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ;
 כִּי הָאַמוֹנָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת, וְכִשְׂאָדָם מִתְחַזֵּק
 בְּמִדַּת הָאַמוֹנָה, אִזּוֹ נִכְנָס אֶל תּוֹךְ הַמַּלְכוּת דְּקְדֻשָׁה,

וּנְבֻנִים אֶצְלוּ הַמַּחֲיִן, וּמִמְלִיךְ עַל עֲצָמוֹ מַלְכוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׂרָפִים כָּל הַקְּלָפוֹת
 וְהַמְּשַׁחֲתִים שֶׁבָּרָא מְרַב עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁר־מִי
 שֶׁמַּחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֻמוֹנָה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל
 "קְדֹשֶׁת הַבְּרִית". אֵךְ כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, צָרִיךְ לְדַעַת
 שֶׁלֹּא בְּנִקְל יִגִּיעַ אֶל מִדַּת הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא
 מִדַּת הַמַּלְכוּת, כִּי בְּהִכָּרַח לְכָל מִי שֶׁפָּגַם וְלִכְלֹךְ אֶת
 עֲצָמוֹ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּתַעֵב הַזֶּה, שֶׁהִתְפַּשְׁטָה
 עָלָיו מַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא, שְׁזָהוּ כָּלֵל הַסְּפִקוֹת
 וְהַבְּלָבוּלִים וְהַקְּשִׁיּוֹת שֶׁעוֹלִים בְּלֵב בַּר יִשְׂרָאֵל עָלָיו
 יִתְבָּרַךְ; כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֻמוֹנָה בְּרוּרָה
 וּמְזַכֶּכֶת בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא מִי שֶׁתִּקַּן אֶת
 בְּרִיתוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת; כִּי הָאֻמוֹנָה הִיא בְּסוּד
 הַמַּלְכוּת דְּקְדוּשָׁה, וְלֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה שֶׁתֵּאִיר עָלָיו
 תְּכֵף-וּמִיד הַמַּלְכוּת דְּקְדוּשָׁה, שִׁיזְכֶּה לְהַמְלִיךְ עַל
 עֲצָמוֹ מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיֵּדַע אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזָה
 הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלָה
 זֶה עָקַר הַנְּסִיוֹן לְאָדָם שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁעוֹלִים לוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל
 שָׁעָה וּבְכָל רִגַע קְשִׁיּוֹת וּסְפִקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ,
 וְנַעֲשֶׂה בְּרִגְזוֹ כְּבִיכּוֹל עָלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא רוֹאֶה

עונות הדין, הרשעים מצליחים בדין, והולך להם בטוב, והצדיקים מפסידים בדין, והולך להם ברע, ומחמת זה רבים נתפקרו, מחמת שלא יכלו להבין מדוע צדיק ורע לו, רשע וטוב לו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג); ולכן מי שיודע בנפשו שפגם בבריתו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו להתחזק מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יניח שיכנסו בתוך לבו אילו קשיות וספקות עליו יתברך, אלא תמיד ידע אשר (תהלים קמה, יז): "צדיק הוי"ה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", וכן (דברים לב, ד): "הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא"; ואף שבכל פעם יעלו על לבו בלבולים וספקות שיבלבלו ויעקמו את דעתו נגדו יתברך, רחמנא לישזבן, עם כל זאת עליו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע אשר אינו יודע כלל, ואפלו שהרשע זוכה בדין, ורשע טוב לו, ומצליח בכל דרכיו, והצדיק מפסיד בדין, וצדיק ורע לו, ונכשל בכל דרכיו, עם כל זאת אין לו שום קשיות וספקות עליו יתברך כלל. ואפלו שרואה שעוברים ימים ושנים שהולך לו הכל הפך ממה שהוא רצה, עם כל זאת אם יחזק את עצמו בתקף האמונה

הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזוֹ דִּיקָא לְבִסוּף יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
לְתַקוּן הַבְּרִית, שֶׁהִיסוּד יִתְחַבֵּר עִם הַמְּלָכוּת, וְיֵאִיר
עָלָיו מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, עַד
שֶׁלֹּא יִשָּׂאֵר שׁוֹם שְׁמֵץ וְכֹתֶם וּפְגָם מִחֲטָאֵיו
הַמְרֻבִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לָבוֹא לְ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית",
וְיִזְכֶּה לְתַקוּן נְצָחִי, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

אַמוֹנַת חֲכָמִים

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּשׁוֹם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם, כִּי אִם
עַל-יְדֵי אַמוֹנַת חֲכָמִים, לְהֶאֱמִין בְּחֲכָמִים הָאֱמִתִּים
וּבְצַדִּיקִים הַקְדוּשִׁים, כִּי הֵם הוֹרְשִׁים אֶת הַתּוֹרָה
כְּפִי הַקְּבָלָה הָאֱמִתִּית שֶׁקִּבְּלוּ מִדּוֹר דּוֹר עַד מֵשֶׁה
רַבֵּנוּ, שֶׁקִּבְּלוּ בְּהַר סִינַי. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּאַמוֹנַת
חֲכָמִים אֵין לוֹ בְּעֶצְמוֹ שׁוֹם תְּקֵנָה וְתִקּוּהָ כָּלֵל.
וּבְפִרְטוּת אֵלוֹ שֶׁפָּגְמוּ בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלֵיהֶם לִידַע, כִּי עַקֵּר תִּקְוַתְם וְתִקּוּנְם
הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקִים הַקְדוּשִׁים. אֲשֶׁר מוֹסְרִים

את נפשם בעבור נשמות ישראל, ומגלים להם את
 אמתת מציאותו יתברך, על-ידי חדושי תורתם,
 שזוכים לחדש בכל פעם חדושים חדשים, שיהיו
 כלים להמשיך בהם הארת האין סוף ברוך הוא,
 לחזק ולאמץ ולעודד ולשמח את כל הנפשות
 הירודות והנפולות שנכשלו ונפגמו בפגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, אך מפני הבחירה והנסיון,
 וגם כדי שתהיה תשובתם תשובה אמתית, ההכרח
 להם לשמע התנגדות גדולה על הצדיקים
 הקדושים היכולים לתקן אותם; כי באמת על
 נפשות אלו שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון
 ולא ישיגו ארחות חיים"; ועל-כן מזמנים להם
 נסיון זה, שישמעו התנגדות על הצדיקים
 הקדושים, ואם יש להם שכל ויודעים כי כל
 המחלקת היא רק בשבילם, כי פגמו בטפי מחם,
 והם ראויים להתרחק, והם שבים אל החכמים, זהו
 עקר תשובתם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה';
 ובלקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד'); ועל-כן מי שיודע
 שפגם בפגמי הברית, ובפרטיות בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, ישמר את עצמו מאד מאד לא
 לדבר על צדיקים קדושים, כי (תהלים נה, כא):

”שֶׁלַח יָדָיו בְּשִׁלּוּמָיו חֲלַל בְּרִיתוֹ”; זֶהוּ הַסִּימָן שֶׁחֲלַל בְּרִיתוֹ – כְּשִׁשׁוּלַח יָדָיו בְּשִׁלּוּמָיו, וּמִדְבַר עַל הַצְדִיקִים הַקְדוּשִׁים. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמַּעִיז פָּנָיו, וּמִדְבַר עַל סְפָרִים קְדוּשִׁים, שְׁמַגְלִים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וּמְקַרְבִּים אֶת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, אֵינן לָךְ עוֹד פָּגָם אֲמוֹנַת חֲכָמִים יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה, וְזֶה מוֹרָה שֶׁסֶרְחוֹן טְנוּף מַעֲשֵׂיהֶם מְסַבֵּב אֶת מוֹחָם וְהֵם מְקַלְקְלִים מְאֹד מְאֹד (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ”ן, חֶלֶק א’, סִימָן סא), וְרְאוּי לְהִתְרַחֵק מִרְשָׁעִים כְּאֵלוֹ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מִתְרַחֵקִים מִבְּעָלֵי רְאֲתָן, כִּי כָּל אֵלוֹ הַחֹלְקִים עַל צְדִיקִים קְדוּשִׁים, שֶׁזָּכוּ לְחִבֵּר סְפָרִים קְדוּשִׁים וְנוֹרְאִים הַמְגְלִים אֹרֹו יִתְבַרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, הֵם פְּגוּמִים וּמְקַלְקְלִים מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְסַכְנָה לַעֲמֹד עַל יָדָם, כִּי אֲוִירָם טָמֵא וְהֶבֶל פִּיהֶם גּוֹרֵם לְחֻטָּא (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ”ן, חֶלֶק א’, סִימָן מג); כִּי בְּאֲמַת כָּל הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָה רַק בְּאֲמוֹנַת חֲכָמִים, וְאֶפְלוּ מִי שֶׁיִּרְד כָּמוֹ שֶׁיִּרְד וְנִתְעָה בְּתַאֲוֹתָיו וּמַדּוּתָיו הָרַעוֹת כָּמוֹ שֶׁנִּתְעָה, חֶס וְשָׁלוֹם, אֵינן שׁוֹם מְקַלְקֵל וּפְגוּם וְחוּטָא בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִמָּצֵא תִקְוָה וְתִקּוּן לְמַעֲשָׂיו הַמְגַנִּים, עַל-יְדֵי גְדוּלֵי הַחֲכָמִים הָאֲמַתִּיִּים הַדּוֹרְשִׁים אֶת הַתּוֹרָה כְּפִי הַקְּבָלָה הָאֲמַתִּית (לְקוּטִי-הֶלְכוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הֶלְכָה ז’);

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁפָּגַם בַּפְּגָמֵי הַבְּרִית, וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רָאוּי לוֹ שְׂיִבְרַח אֶל הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, וַיַּעֲשֶׂה עֲצָמוֹ לַפְּנִיָּהם כְּאֶסְקוּפָה הַנִּדְרָסֶת, וַיַּעֲסֵק בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, וַיִּבְרַח מִהַרְשָׁעִים בְּעֲלֵי מַחְלָקָת, כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף, כִּי בְּנִקְל לָהֶם לְאַבֵּד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת גַּם יַחַד כְּרָגַע, עַל-יַדֵּי הַרְשָׁעִים וְהַלְצִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים, וְעַל-יַדֵּי שְׂלֵא יִהְיוּ בְּטָלָנִים, וַיֵּאֱחָזוּ תָּמִיד בַּצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים וּבְסִפְרֵיהֶם הַנּוֹרָאִים הַמְּאִירִים אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנוֹתְנֵים לָהֶם עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת אֵיךְ לְצִאת מֵהַבּוֹץ, עַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכוּ לְתִקּוּן נְצָחִי; כִּי בְּאֲמַת הַיְסוּד וְהַעֲקָר הוּא אֲמוֹנַת חֲכָמִים (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, שַׁבָּת, הַלְכָה ו', אוֹת ז'), לְהֶאֱמִין וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיקִים שֶׁהֵן הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים, כִּי כָּל חֲכָמְתָם הִיא לַחֲשֹׁב עַל תְּכִלִּיתָם הַנְּצָחִית, הֵינּוּ לְהַחֲלִיף הָעוֹלָם הָעוֹבֵר בְּעוֹלָם קָיָם לְנִצְח, שֶׁרַק זֶה נִקְרָא חֲכָמָה. וְכֵמוֹ שֶׁפְּתוּב (אִיּוֹב כח, כח): "הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֲכָמָה"; וְכֵמוֹ שֶׁפִּרְשׁוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת לא:): "ש' הֵן" הוּא מְלִשׁוֹן אַחַת וְכוּ', שֶׁאֵין שׁוּם חֲכָמָה רַק לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם, וּלְפָרֵשׁ מִזֶּה הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, וְאִם לָאוּ כָּל אָדָם זוֹכֶה לְזֶה בְּשִׁלְמוֹת, עַל-כָּל-פְּנִיָּם רָאוּי לוֹ לְבַטֵּל אֶת

קדשת אמונת חכמים ישראל כה

עצמו בפני אלו החכמים האמתיים, שהם הצדיקים האמתיים, ולהאמין בהם, ולהתקרב אליהם באמת בשביל התכלית, ובודאי יזכה לאחרית טובה על ידם, וזה עקר החכמה האמתית. אבל שאר כל החכמות הם הבל וריק, מאחר שכל חכמתם היא חכמות העולם הנה הפלה והנפסד, כי כל החכמות החיצוניות של המחקרים שנתעו למקום שנתעו, הכל הוא רק מחמת תאוות רעות ומדות רעות, ועל-כן חכמיהם הראשונים והאחרונים, כלם היו משקעים מאוד בכל התאוות והמדות הרעות, בנאוף וממון וכבוד, ואכילה ושתייה ונצחון וקנטור וכיו פידוע לבקי בהם, ומשם באה כל חכמתם. ואיתא בספרי קדש, שגם מה שהמחקרים בחכמתם מודים בהשארת הנפש, גם זה מחמת תאוות, כי חפצים שיצליחו בדרךם הרעה גם אחרי מיתתם, כדי שתערבנה להם תאוותיהם בזה העולם, על-כן אומרים שעל-ידי חקירות חכמתם יצליחו על-ידי-זה גם לנצח, כי אם לאו, רע להם מאוד מה שבן יום למחר יפלו פגרים מתים, ומה ישאר מהם?! על-כן הם מודים בהשארת הנפש, ואומרים שעל-ידי החקירות של הבל, בזה יגיעו אל הצלחת הנפש לנצח, על-ידי החכמות שלהם,

והכל מחמת התאוות ומדות רעות, שרוצים למלא פרסם בכל התאוות, ושיהיה להם שם גדול וכבוד בין המלכים, ועל-ידי-זה יצליחו גם אחר מיתתם, אבל באמת עקר הצלחת הנפש לאחר מיתה הוא, כפי מה שפרש האדם את עצמו מתאוות העולם הזה ועסק בתורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, על-כן עקר התכלית הטוב והנצחי יזכו הצדיקים הגדולים, שהם החכמים האמתיים שהתחכמו בחכמה אמתית, ופרשו את עצמם מתאוות עולם הזה לגמרי, ושאר העולם יהיה להם חלק טוב לעולם הבא, כל אחד כפי מה שזכה להתקרב אליהם, ולהאמין בהם ולילך בדרכיהם. ועל-כן באמת אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין צט:), שהמבזה תלמיד חכם, הוא אפיקורס, שאין לו חלק לעולם הבא, והענין מה שהרבה רחוקים מאמונת חכמים אמתיים, הוא רק מחמת חכמות העולם הזה שהן חכמות של הבל שיש לכל אחד, וכל אחד הוא חכם בעיניו, ובפרט מי שנכשל בפגם הברית, בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, ונתגעל בחטא הזה ימים ושנים, על-ידי-זה מחו מלא צואה, וקשה לו לקבל מרות מצדיק קדוש ונורא הדבוק בו יתברך, והוא אינו יכול

להבין איך יכול להיות צדיק שלא תהיה לו שום הסתכלות בזה העולם, ושום מחשבה בגשמיות הבלי העולם הזה, כי הוא נפל כל-כף בחטא המגנה הזה פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עד שנדמה לו כאלו הכל חשוך, ואין עולם אלא אחד, רחמנא לישזבן; פי החטא המגנה הזה הורס את האדם לגמרי — בין בגשמיות ובין ברוחניות. ובאמת מי שיש לו איזו נקדה מהמח האמתית בקדקדו, בנקל יכול להבין שכל החכמות של העולם הזה הן שטיות והבל הבלים, ואינן בכלל חכמה כלל, מאחר שעל ידן אינו יכול לבוא לתכליתו האמתית והנצחית, אשר היא העקר, כמו שכתוב (ירמיה ח, ט): "הנה בדבר ה' מאסו וחקמת מה להם", וכתוב (שם, פסוק ח'): "איכה תאמרו חכמים אנחנו וגו', וכתוב (שם ט, כב-כג): "אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו, אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי" וגו'; כי עקר החכמה האמתית, היא חכמת הצדיקים הגדולים והאמתיים, שזכו להתחכם באמת, ולחשב על תכליתם הנצחית, ולהכין להם צדה לדרךם הארכה, עד שזכו לזה בשלמות; כי זה עקר

הַחֲכָמָה בְּאֵמֶת, בְּבַחֲיִנַת (תָּמִיד לֵב): אֵיזֶהוּ חָכָם הַרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד; שֶׁעָקַר הַחֲכָמָה הוּא כְּשֶׁמְסַתְּכָלִים עַל סוּף כָּל דָּבָר, מֵהַיְהִיָּה נוֹלָד וְנִצְמַח מִזֶּה הָעֵסֶק וְהַחֲכָמָה, וְהָעָקַר הוּא הַסּוּף הָאֲחֵרוֹן, שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִשְׁכִּיל עַל דְּרָכָיו וּלְהִתְיַשֵּׁב הַיָּטֵב, מֵהַיְהִיָּה נוֹלָד מִמַּעֲשָׂיו וְעִסְקָיו בְּסוּף הָאֲחֵרוֹן, אֲשֶׁר לְזֶה אֵין זוֹכִים בְּשׁוֹם חֲכָמָה שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, שֶׁהֵם חֲכָמִים בְּחֲכַמַת הַתּוֹרָה בְּאֵמֶת, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֱמוּנַת חֲכָמִים, כִּי אִם עַל-יְדֵי גֵדֵר, הֵינּוּ שֶׁיִּקְבַּל עַל עֲצָמוֹ גֵדֵר שֶׁהוּא בְּכֹלל גֵדֵר, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד אֶת הַמַּעֲשִׂים הַמְּגַנְיִים שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁיו — לְהוֹצִיא זֶרְעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גָּדוֹל מְאֹד, שֶׁהוֹרֵג אֶת זֶרְעוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; כִּי מִכָּל טִפָּה וְטִפָּה הִיָּה יָכוֹל לְהַבְרִיא וְלָד, וְעַל-יְדֵי שֶׁיִּקְבַּל עַל עֲצָמוֹ גֵדֵר בְּפִרְיָשׁוֹת, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אֱמוּנַת חֲכָמִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נז); כִּי עָקַר חֲכַמַת הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֱמֵתִיִּים, הוּא שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמָם מִזֶּה הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, עַד שֶׁזָּכוּ לְזֶה בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁשָּׁבְרוּ אֶת כָּל הַתְּאוּוֹת בְּתַכְלִית עַד קִצָּה הָאֲחֵרוֹן לְגַמְרֵי, וּפְרָשׁוּ אֶת עֲצָמָם

מִזֶּה הָעוֹלָם מְכַל וְכָל, וְלֹא נִשְׁאָר לָהֶם שׁוּם נִדְנוּד וְרִיחַ מִשׁוּם תַּאֲוָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וְרַק צְדִיקִים כָּאֵלוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם וְלִהְיוֹת לְמוֹטֵב אֶת כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְדַבֵּק בָּהֶם; כִּי כָּל אָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֶל זֹאת הַתְּכֵלִית וְהַפְּרִישׁוֹת בְּקִדְשָׁהּ בְּאַמֶּת, וְזֶה עֵקֶר תְּכֵלִיתוֹ לְנִצְחָה, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לָזֶה, אֲבָל לֹא כָּל אָדָם זוֹכֶה לָזֶה, וְזַעֲרִיז אִינוֹן דְּזִכְיָן לָזֶה בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת, עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיקִים כָּאֵלוּ — לָהֶם וּלְתַלְמִידֵיהֶם וּלְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם וְכוּ', כִּי הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּם יְכוּלִים לְתַקֵּן וּלְרַפֵּא כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא חוֹלָה גָּדוֹל בְּנַפְשׁוֹ וּבְגוּפוֹ; כִּי כִּמוֹ שֶׁהַמְּבַזֵּה תַלְמִיד חָכָם אֵין לוֹ רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה י"א.), כְּמוֹ-כֵן לְהַפְּךָ, מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה, לְהֶאֱמִין בְּצְדִיקִים וּבְתַלְמִידֵיהֶם, שֶׁהֵם הַתַּלְמִידִי חֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּם, אֵין מִכָּה בְּעוֹלָם בְּגוּף וְנַפֶּשׁ שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָּהּ רְפוּאָה עַל יָדָם, בְּבַחֲיַנֵּת (מְשָׁלִי ד', כ"ב): "וּלְכָל בְּשָׂרוֹ מֵרַפָּא", הַנֶּאֱמָר עַל הַתּוֹרָה; כִּי אֶת הַתּוֹרָה אֵין יוֹדְעִים, כִּי אִם הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּם, שֶׁפָּרְשׁוּ אֶת עֲצָמָם מִתַּאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּם, אֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים

לְדַרְשׁ אֶת הַתּוֹרָה, וּלְפַרֵּשׁ וּלְבַאֵר אֶת כָּל הַדְּרָכִים
וְהַעֲצוֹת וְהַנְּתִיבוֹת וְהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם הָרוֹצֶה לְגַשֵּׁת אֶל הַקֹּדֶשׁ, בְּאִפְסָן שְׂיוּכַל
כָּל אֶחָד לְקַבֵּל רְפוּאָה לְכָל מִינֵי חָלֵי הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף
שֶׁבְּעוֹלָם, אָבֵל לָאוּ כָּל אָדָם יוֹדֵעַ הֵיכָן הֵם
הַצַּדִּיקִים הַלְלוּ, וְאֵיךְ זוֹכִים לְהֵאֱמִין בָּהֶם וּלְהִתְקַרֵּב
אֲלֵיהֶם בְּאֵמֶת; עַל-כֵּן הָעֵצָה לָזֶה הוּא נִדְר, שְׂיִנְדוֹר
אִיזֵהוּ נִדְר וִיקָיִם אוֹתוֹ מִיָּד, הֵינּוּ שֶׁיִּקְבַּל עַל עֲצֻמוֹ
לְפָרֵשׁ מֵהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וִיקְבַּל עַל עֲצֻמוֹ בְּנִדְר לֹא
לְדַבֵּר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה עַל שׁוֹם חָכָם וְצַדִּיק שֶׁבְּעוֹלָם.
כִּי דִרְכָם שֶׁל אֱלֹהֵי הַפּוֹגְמִים בַּבְּרִית, הֵהֱכִיחַ לָהֶם
לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחָם, וּלְלַעַג מִכָּל הַצַּדִּיקִים
וְהַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּים, וּלְבַזּוֹת אֶת סִפְרֵיהֶם. וְלָכֵן מִי
שֶׁרוֹצֶה לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל שְׂלֵמוֹת "קִדְשֵׁת הַבְּרִית",
עָלָיו לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ בְּנִדְר חֲזָק, שֶׁמֵּהַיּוֹם וְהַלָּאָה
לֹא יִדְבֹר עַל שׁוֹם חָכָם וְצַדִּיק הַדּוֹר, יִהְיֶה אֵיךְ
שִׁיְהֶיָּה וְיִהְיֶה מֵה שִׁיְהֶיָּה, עָלָיו לִידַע וּלְזַכּוֹר אֶת
מַעֲשָׂיו הַמְּגַנֵּי, וּלְפָרֵשׁ מֵהַמְּדָה הָרַעָה שֶׁיֵּשׁ בְּאֱלוֹ
הַפּוֹגְמִים בַּבְּרִית — לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצַּדִּיקִים
הָאֱמִתִּיִּים קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה; אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁנִּזְהָר בְּזֶה, וְאֵז יָבוֹא עַל תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי.

אמת

צריך שתדע, אהובי, בני, על-ידי אמת —
 נשמר אות ברית (ספר המדות, אות אמת, סימן כד);
 ועל-כן מי שרוצה לזכות להיות שומר הברית,
 יהיה רגיל לדבר תמיד רק אמת, כי חותמו של
 הקדוש-ברוך-הוא הוא אמת (שבת נה.); וכששומר
 חותמו יתברך, על-ידי-זה יהיה נשמר גם חותמו
 שהוא האות ברית קדש, ועל-ידי אמת נתגלה
 יחודו בעולם (ספר-המדות, אות אמת, חלק ב', סימן
 ב'); ובזה שידבר רק אמת תמיד, יזכה לגלות את
 אמתת מציאותו ואחדותו יתברך, ואז יהיה שמור
 מהיצר הרע; כי (שם, סימן ח'): מרוח פיו של
 השקרן נעשה היצר הרע; וכשיבוא משיח, אז לא
 יהיה שקר, ובשביל זה לא יהיה יצר הרע בעולם.
 ועקר מה שיגלה משיח בעולם יהיה אמתת
 מציאותו יתברך. ותכף-ומיד כשאדם מכניס בדעתו
 אמתת מציאותו יתברך, ומדבר תמיד רק ממנו
 יתברך, על-ידי-זה נצל מפגם הברית. כי (שם, סימן
 כח): על-ידי השקר שוכחין את הקדוש-ברוך-הוא;
 ועל-כן, אהובי, בני היקר, שמר את עצמך מכל

מיני שקרים, וכן תרגיל את בני ביתך, שיִדְבְּרוּ רק אמת תמיד, כי (שם, סימן כו): איש ואשה שרגילים לומר שקר, הבנים שלהם יהיו מתנגדים, גם יהיו פוגמים בברית; וכל הצרות שאדם סובל, ובפרטיות שנכשל, רחמנא לצלן, בכל פעם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא רק מפני שמפקיר ואומר ומדבר תמיד שקר, ומזה באות כל הצרות בעולם בכלליות ובפרטיות. כי (שם, הרהורים, סימן ט): על-ידי שקר נתחלל הברית קדש; ועל-כן עקר תקון הברית הוא לדבר תמיד רק אמת. כי (שם, אמת, סימן כ'): האמת פודה מכל הצרות, ועל-ידי אמת העולם נשמר מכל הזקות (שם, סימן יג); ועל-כן אם אתה רוצה לזכות להיות שומר הברית מהיום והלאה, ולזכות ל"קדשת הברית", תרגיל את עצמך לדבר רק אמת, כי (שם נאוף, סימן נט): מי שרוצה לשמר אות ברית, יאמר תמיד אמת, ועל-ידי אמת תזכה לדעת דרך ה' (שם דעת, סימן כט), ותהיה שמור מכל רע. וצריך שתדע, אשר לא בנקל מגיעים אל מידת האמת, ובפרט מי שחטא ופגם בברית, הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, לו קשה מאד להגיע אל האמת, ואינו יודע באיזו דרך להלך, כי על-ידי החטא המגנה

הַזֶּה, הַמַּח שְׁלוֹ מְסַבֵּב לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁית
 עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, וְהוּא רְחוּק מְאֹד, עַד שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ
 אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר, כִּי הוּא מְסַפֵּק מְאֹד; כִּי
 בְּאֵמֶת אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשׁוֹם דְּרָגָה בְּעוֹלָם, אֲלֵא
 עַל-יְדֵי מִדַּת הָאֵמֶת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
 הָאֵמֶת, אֲלֵא מִי שְׂזוּכָה לְתַקוּן וְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית",
 שְׂאֵז יוֹדֵעַ עֲצָה לְנַפְשׁוֹ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. וְצָרִיךְ שְׂתִדַּע,
 אֲשֶׁר עֵקֶר תַּקוּן שְׁלֵמוֹת הָעֲצָה, לִידַע בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ
 לֵילֵךְ הוּא עַל-יְדֵי הָאֵמֶת, כִּי הָאֵמֶת הִיא אַחַת.
 וְצָרִיךְ כָּל אָדָם כְּשֶׁמְסַפֵּק בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ וְהִתְנַהֵג אֵיךְ
 לְהִתְנַהֵג, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ, עֵקֶר
 תַּקְנָתוֹ הוּא הָאֵמֶת, לְהַמְשִׁיךְ וּלְהִסְתַּכֵּל רַק עַל
 הָאֵמֶת, לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִוְלִיכְהוּ וְיִדְרִיכְהוּ
 בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תְּהִלִּים כה, ה): "הִדְרִיכֵנִי
 בְּאֵמֶתְךָ וְלִמְדֵנִי, כִּי אוֹתְךָ קוֹיֵתִי כָּל הַיּוֹם"; וְכְמוֹ
 שְׂכַתוֹב (שָׁם פו, יא): "הוֹרְנֵי ה' דְּרַכְךָ אֲהַלֵּךְ בְּאֵמֶתְךָ
 יַחַד לְבָבִי לִירְאָה שְׂמֶךָ"; וְכְמוֹ שְׂכַתוֹב (שָׁם מג, ג):
 "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאֵמֶתְךָ הַמָּה יִנְחוּנֵי יְבִיאֻנֵי אֶל הַר
 קִדְשֶׁךָ וְאֶל מְשְׁכַנֹּתֶיךָ"; וְעַל-יְדֵי אֹר הָאֵמֶת זוּכָה
 לְעֲצָה שְׁלֵמָה. אֵךְ מִחֲמַת שְׂאָדָם חָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, מִחוּ מְעַקֵּם לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ
 זוּכָה לְתַן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה

אליו יתברך, שיזכה להגיע אל האמת לאמתה, שלא יטעה את עצמו כלל, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמם מאד, ובפרט מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא נמצא בשקר גדול, רחמנא לישזבן, כי על-ידי החטא המגנה הזה הוא מנח בשקר גדול, והוא משקר ומטעה את אחרים כאלו הוא איש פשר וצדיק; כי בדרך כלל כל אלו שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, מטעים את הבריות, כאלו הם צדיקים ואנשים כשרים. ובאמת אינם מטעים אלא את עצמם, כי מי שזוכה להיות צדיק, הוא בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, ואינו חפץ בשום התנשאות כלל, ותמיד מוצא חובה ופגם בעצמו, לא-כן מי שפגם בברית, הוא אוהב כבוד, ותמיד רוצה להתנשא, כאלו כבר זכה לאיזו מדרגה. ובאמת רחמנות גדולה על אדם שנפגם בברית — הוצאת זרע לבטלה, שזה עוקר אותו לגמרי מהאמת. ולכן כל מי שיודע שפגם בבריתו, ובפרט בפגם המזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה, שיצעק בכל יום אליו יתברך שיזדכך מחו, ויגיע אל האמת לאמתה, שהיא השגת אמתת מציאותו יתברך, ואז כשאדם זוכה להכניס בדעתו את

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִוְדַע וְיַעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּי
 יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אֲזִי יִזְכֶּה
 לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה אֶל
 תְּקוּן הַבְּרִית, וְיִמָּחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
 עוֹנוֹתָיו שְׁחָטָא וּפְגָם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה; כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יִקְרָה הָאֵמֶת, כִּי
 חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵמֶת (שֶׁבֶת נה.):
 וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן
 י'): וְלָמָּה אֵמֶת? כִּי אֵמֶת יֵשׁ בּוֹ שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת:
 אֶל"ף רֵאשֵׁן שֶׁל אוֹתִיּוֹת, מ"ם אֲמִצְעִית, תי"ו סוֹפֵן,
 לוֹמֵר (יִשְׁעִיָּה מִד, ו): "אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלִעְדֵּי אֵין אֱלֹהִים"; הֵינּוּ עַל-יְדֵי אֵמֶת הָאָדָם
 זוֹכֶה לְהַחֲזִיק תָּמִיד בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן מִי
 שְׁרוּצָה לְתַקֵּן אֶת בְּרִיתוֹ שֶׁקְּלָקַל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יִהְיֶה זֶהִיר מְאֹד לְדַבֵּר רַק
 אֵמֶת, וְיִתְרַחַק מִן הַשֶּׁקֶר, וְיִבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
 שֶׁהוּא אֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה י, י): "וְהָיָה
 אֱלֻקִּים אֵמֶת וּמְלָךְ עוֹלָם".

אכילה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר כל מי שיודע נגעי לבבו ומכאובי נפשו, איך שפגם בפגם הברית וכו', ובפרטיות בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הוא צריך להזהר מאד מאד במה שאוכל, ואיך שאוכל, כי החטא הזה מקלקל ביותר את הבריות, ומסלק את מאור העינים, ומחליש את הפחות וכו'; ועל-כן מי שפגם בפגם הברית, רחמנא לצלן, ומכל שכן שהוציא זרעו לבטלה ימים ושנים וכו', עליו להזהר ביותר מה שאוכל, ויאכל רק מאכלים עדינים ובריאים, כדי שתחזור בריאותו, ויזהר מאד לא לאכול מאכלים חריפים או מלוחים או חמוצים, וכן לא ישתה שום משקה המשכר כלל, כי דברים אלו מזיקים מאד מאד לבריות, ובפרטיות מי שהוציא זרעו לבטלה, הוא חלש כח מאד, ומאכלים אלו מזיקים לו. וכן פשיאכל — יאכל בדרך ארץ גדול, פאלו יושב לפני מלך, ולא יאכל כרעבתן, חס ושלום, כי עקר כסילות השכל בא רק על-ידי פגם אכילה (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז); ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אכילה, סימן ב'): שלחנו של אדם

מטהר לו מכל עוונותיו; ועל-כן מי שרוצה לשוב בתשובה, ובפרטיות על פגם הברית, יראה לאכל בדרך ארץ גדול, ותמיד יראה שתהיה מפה תחת מאכלו, וזהו מתקוני הברית. ויזהר מאד מאד על כשרות האכילה, שלא תהיה בה שום תערבת, חס ושלום, כי על-ידי שאוכלים מאכל שיש בו איזו תערבת אסור, חס ושלום, יוכל האדם לחטא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב); ואמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן רלב), שעקר ההולדה להוליד בנים כשרים תלוי כפי שמקדש את עצמו בשעת האכילה, עין שם; וכן הוא בדברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות בנים, סימן סא): כפי אכילותיו של אדם, כן בניו ובנותיו, עין שם; וצריך כל אדם לאכל אכילתו רק בשביל כבודו יתברך, שיהיה לו כח לעבד אותו יתברך. ועל-כן סעדה שמרחיקתו ממנו יתברך — יתרחק ממנה מאד. וכן יזהר מאכילה גסה, כי (ספר-המדות, אות נאוף, סימן נא): על-ידי אכילה גסה בא לנאוף, עין שם; וכן יזהר משכרות, כי (שם, אות שכרות, חלק ב', סימן ב'): השכרות גורם הוצאת זרע לבטלה; ועל-כן מי שרוצה לתקן את פגמי הברית שלו, יזהר מאד מאד באכילתו, ויאכל בדרך ארץ גדול, לאט לאט, לא בדרך רעבתנות,

חס ושלום, וידקדק מאד על בשרות המאכלים, ותמיד יזכר כי במאכלים מלבשות נפשות, והשם יתברך מזמן לכל אחד לאכול מאכלים השייכים לחלקי נפש, רוח ונשמה שיש לו, כדי להשלים נפשו (לקוטי הלכות, ברפת הפרות, הלכה א'); וכשאין האדם זוכה לאכול בקדשה, אזי עוד גורם לעצמו קלקול גדול, ויכול לחטא יותר ויותר, חס ושלום. ועקר השמירה הוא רק על-ידי אמונה; שבשעה שאוכל — יתבונן, כי המאכלים הם עצם אלקותו יתברך, שנתלבש במאכל זה, ועל-ידי-זה יזכה שיאירו לו המחין, וירגיש את אמתת מציאותו יתברך, ויתכפר לו על כל עוונותיו שחטא ופגם.

אורחים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר את נפשו להכניס אורחים בתוך ביתו, כי אין עוד תקון הברית כמו הכנסת אורחים. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הכנסת

קדשת אורחים ישראל לט

אורחים, סימן א'): מי שאין מכניס אורחים, בזה מחזיק ידי מרעים שלא יחזרו בתשובה; ובזה שפן מכניס אורחים, ומדבר עמהם בעבודת השם יתברך, ומחזירם בתשובה, על-ידי-זה זוכה לתקון הברית; פי עקר התקון של החטא המגנה הוצאת זרע לבטלה, הוא על-ידי שמחזיר בני-אדם בתשובה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה — שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה; וזה נעשה על-ידי שמכניס אורחים בתוך ביתו, ומדבר עמהם דבורי תורה ויראת שמים, ומחזק ומעודד ומשמת את נפש עניים. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת קכז): אמר רבי יוחנן, גדולה הכנסת אורחין כהשכמת בית המדרש דקתני מפני האורחין ומפני בטול בית-המדרש, ורב דימי מנהרדעא אמר: יותר מהשכמת בית-המדרש, דקתני מפני האורחין והדר ומפני בטול בית-המדרש, אמר רב יהודה אמר רב, גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה, דכתיב (בראשית יח, ג): "ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר" וגו'. ולכן כל מי שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ישתדל תמיד להכניס אורחים בתוך ביתו,

וְלֹאֲכִילָם וְלִהְשָׁקוֹתָם, כִּי דָבָר זֶה מְאֹד חָשׁוּב
 בַּשָּׁמַיִם, כִּי הָאָדָם מִסְתּוֹבֵב רָעֵב וְצָמָא, עַיִף וְיָגַע,
 וְאַתָּה מִכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְנוֹתֵן לוֹ לֶחֶם לֶאֱכֹל
 וַיִּמֵּם לְשִׁתוֹת וּמְטָה לְיִשָּׁן, אֵינְךָ עוֹד דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה,
 וְזֶהוּ תְקוּן גָּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁחָטָא וּפָגַם בַּחֲטָא
 הַזֶּה, יִמְסַר אֶת גַּפְּשׁוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְעֶזְרָה לְעַנְיִים
 מְרוּדִים וְלְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וַיֵּאֲרַח אוֹתָם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וַיִּתֵּן לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתִקּוּן
 הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, וּבְפָרֵט כְּשִׁזּוּכָה לְאֶרֶץ
 בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ תִּלְמִיד-חֲכָם אֲמַתִּי, צַדִּיק הַדְּבּוּק בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֵינְךָ לְמַעַלָּה מִמְצָוָה זוֹ, וְזֶה תְקוּן גָּמוּר
 לְחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, וְהוּא מִכְנִיס אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וּמְכַל שְׁכֵן כְּשִׁטּוֹרֵחַ בְּטָרְחָה וּמִתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת
 עֲצוּמוֹת לְאֶרֶץ אֶת הָאוֹרֵחַ, זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית;
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְאֶרֶץ אוֹרְחִים עַנְיִים בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וַיִּתֵּן לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתוֹת וְלִישָׁן, וּמְכַל שְׁכֵן וְכָל
 שְׁכֵן כְּשִׁזּוּכָה לְאֶרֶץ צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים הַדְּבּוּקִים בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וּמְחַדְּשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמַתִּיִּים, שָׂאז הוּא
 מִכְנִיס אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ברית

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר קדשת בר ישראל נמדדת כפי "קדשת הברית" שאוחז בה, כי עקר היצר הרע הוא רק בפגם הברית, כמובא בזהר (ויקרא טו:): עקרא דיצרא בישא על עריין, והיא עקרא דמסאבותא [עקר היצר הרע הוא על עריות, וזה עקר הזהמה]; כי אין עוד דבר המטמא את האדם כמו פגם הברית, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, שדבר זה עוקר את המח של האדם לגמרי, ומכניס בו דכאון ושגעון, עד שאין לך אדם שהוא מבהל ומבלבל שלא חטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ומכל שכן מי שנפל יותר ונכשל גם באסורי עריות, רחמנא לישזבן, אזי עוקר את עצמו לגמרי משרשו, רחמנא לישזבן, והוא ממש כעובד עבודה זרה. כמובא (זהר וישב קפט:): תא חזי, אינון דלא נטרי להאי את קימא דקדשא גרמי פרישו בין ישראל לאבוהון דבשמיא בגין דכתיב: "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם", וכתיב: "ועצר את השמים ולא יהיה מטר", דהאי איהו כמאן

דסגיד לאלהא אחרא, דמשקר בהאי את קימא
 קדישא, וכד את קימא קדישא אתנטיר בעלמא
 כדקא יאות כדין קדשא בריך הוא, יהיב ברכאן
 לעילא לארקא בעלמא [בא וראה אלו שלא
 שומרים על בריתם, גורמים פרוד בין ישראל
 לאביהם שבשמים, וזה ממש כעובד עבודה זרה,
 וגורם שלא תהיה לו פרנסה. וכשאדם שומר את
 בריתו, הקדוש-ברוך-הוא משפיע עליו ברכה מן
 השמים על הארץ]; ולכן אשרי האיש הזוכה לעמד
 בנסיון ב"קדשת הברית", שבזה נקרא צדיק, וכל
 העולם כלו עומד עליו. וזו מעלת גדולי מבחרי
 הצדיקים, שפרשו את עצמם מתאוה זו לגמרי, עד
 שזכו להגיע אל דבקות אמת בו יתברך, והם
 ממשיכים את אורו יתברך בעולם, ואין אדם נקרא
 צדיק, אלא כששומר את בריתו לבלי לפגם.
 וכמובא (זהר ויצא קסב.): ההוא בר נש דזכי למנטר
 את קימא קדישא, ועביד פקודי דאורייתא צדיק
 אקרי, ומרישיה ועד רגלוי הכי אקרי, וכד ברכאן
 נגדין לעלמא שרין על רישיה, ומניה קימי ברכאן
 לעלמא בבנין קדישין זכאין דאוקים [אדם זה
 שזוכה לשמר את בריתו, ומקים את מצוות התורה,
 נקרא צדיק, ומראשו ועד רגליו נקרא צדיק,

וְכַשְׁנִּמְשָׁכוֹת הַבְּרָכוֹת לְעוֹלָם, הֵן שׁוֹרוֹת עַל רֹאשׁוֹ,
 וּמִמֶּנּוּ עוֹמְדוֹת עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-יְדֵי בָּנִים
 קְדוֹשִׁים שְׁזוֹכָה לְהַקִּים]; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה
 לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ, וְאֵינוֹ פּוֹגֵם בּוֹ, שְׂאֵז דִּיקָא יִקְרָא
 צְדִיק, וְיִהְיֶה לוֹ בָּנִים טוֹבִים, וְיִמְשְׁכוּ עֲלָיו בְּרָכוֹת
 וַיִּשְׁוְעוֹת. כִּי לְהַפֵּךְ — אִם אָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, אֲזִי נַחֲשָׁכִים מִמֶּנּוּ כָּל
 הָאוֹרוֹת, וְנַעֲלָמַת וְנִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְרָעִים וּמָרִים לוֹ הַחַיִּים, וְהוּא נוֹפֵל בְּדַכָּאוֹן
 וּבַעֲצָבוֹת, וּמָה גַם שְׁהִילָדִים שְׁנוֹלָדִים לוֹ הֵם
 מְצַעְרִים אוֹתוֹ מְאֹד, כִּי בְּשָׁבִיל חֲטָא הָאֵב —
 הַבָּנִים סוֹבְלִים, וּכְשֶׁהַבָּנִים סוֹבְלִים, אֲזִי הָאֵב
 סוֹבֵל; כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בַּבְּרִית, אֵז נוֹקְמִים מִמֶּנּוּ, הֵן
 שְׂאִין לוֹ פְּרָנְסָה, וְהוּא צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת
 וּבְטָרְחוֹת גְּדוֹלוֹת לְהַשִּׁיג פְּרָנְסָתוֹ, וְהֵן שְׂיֵשׁ לוֹ צַעַר
 גְּדוֹל בָּנִים, וְסוֹבֵל מֵהֶם צָרוֹת מְרורוֹת וּמְכַאוֹבִים
 רַבִּים, וְהַכֹּל בָּא לוֹ מִחַמַּת פְּגָם הַבְּרִית שֶׁחֲטָא וּפָגַם
 בַּבְּרִיתוֹ, וְהוֹצִיא זֶרַעוֹ לְבַטְלָהּ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גּוֹרֵם לְאָדָם צָרוֹת וְרָעוֹת רַבּוֹת,
 כִּי בּוֹרָא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, אֲשֶׁר הֵם נוֹקְמִים בּוֹ.
 וּבַפְּרָט מִי שֶׁעֲבַר עַל אֲסוּרֵי כְּרִיתוֹת: נִדָּה, שְׁפָחָה,

גוֹיָה, זוֹנָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבָן, אַזִּי מְתַלְבְּשׁוֹת בּוֹ
שֶׁלֶשׁ קְלָפוֹת שְׁנוּקְמוֹת בּוֹ, שֵׁהֶם: מִשְׁחִית, אָף
וְחֲמָה, כַּמוּכָא (תְּקוּנַיִי-זֶהָר, תְּקוּנָן לז): תִּלְתַּת קְלָפִין
דְּעַרְלָה אֵינוֹן: מִשְׁחִי"ת, א"ף וְחֲמָ"ה, לְקַבֵּל עַרְלָה
אִיהוּ עוֹן, וְהֵינוּ דְּתַקִּינוּ בְּצִלוּתָא לְגַבִּייהוּ, "וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן" דָּא עוֹן, "וְלֹא יִשְׁחִית" דָּא
מִשְׁחִית, "וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אֶפּוֹ" דָּא אָף, "וְלֹא יַעִיר
כָּל חַמָּתוֹ" דָּא חֲמָה, וּמֵאֵן דְּאֵעִיל אוֹת בְּרִית בְּרִשׁוֹ
נוֹכְרָא. אֵלִין אַרְבַּעָה שְׁלִטִין עָלֶיהָ [שֶׁלֶשׁ קְלָפוֹת
הֵן: מִשְׁחִי"ת, א"ף וְחֲמָ"ה, וְעַלֵּיהֶם תְּקִינוּ לומר
בְּתַפְלָה לַעֲת עַרְב אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים עח, לח):
"וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב
אֶפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ", שֵׁהֶם כְּנֶגֶד הַשְּׁלֶשׁ
קְלָפוֹת: מִשְׁחִי"ת, א"ף וְחֲמָ"ה. וּמִי שְׁחוּטָא בְּפָגַם
הַבְּרִית, נוֹסֵף עַל הָעוֹן שֶׁעָשָׂה, עוֹד נוֹקְמוֹת בּוֹ
הַשְּׁלֶשׁ קְלָפוֹת הָאֵלוּ, שְׁמַכְנִיסוֹת בּוֹ כַּעַס וּרְצִיחָה,
הַשְּׁחָתָה וּמְרִיבוֹת] רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבָן, וּמְרִים לוֹ מְאֹד
הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת
הַבְּרִית", שְׁזוֹכָה לְשָׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ, שְׂאֵז דִּיקָא תְּאִיר
בּוֹ נִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ. כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְשָׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ,
הוּא נִקְרָא יְהוּדִי, שְׂמֵאִיר בּוֹ שֵׁם הַיְיָ"ה בְּרוּךְ הוּא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְזֶה שְׂאֵמְרוּ (תְּקוּנַיִי-זֶהָר, תְּקוּנָן כב) עַל

פסוק (דברים ל, יב): "מי יעלה לנו השמימה", שהוא ראשי תבות וסופי תבות מיל"ה הוי"ה, הינו מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, זז מות מניה, דאיהו שטן יצר הרע רע טמא צפוני מלאך המות, ולא יתקריב לגביה ולא ימות על ידיה. ומאן דמשקר בברית מילה הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה, שד"י מלבר, הוי"ה מלגאו. מנא לן? מהאי קרא משמע מ"י יעלה לנו השמימה, רישי תבות: מיל"ה, סופי תבות: הוי"ה. ובדאי מאן דמשקר בברית מילה אסתלק מניה הוי"ה, ושריא עליה שטן, דאיהו אל אחר חוץ שריא באתר דהוי"ה מלגאו, וסם המות שריא באתר דשד"י מלבר; הינו מי שפוגם בברית, על-ידי-זה שורה בו המות, ומסלק ממנו את שכינת עזו יתברך, ושם הוי"ה החקוק בבריתו פורח ממנו ומשרה את השטן בתוכו, וטועם טעם מות בחייו, ומרים ורעים לו כל החיים, רחמנא לצלן; ועל-כן לא בחנם שכל אלו שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הם תמיד שרויים בעצבות ובמרה שחורה ובדכאון גדול, וצרים ומרים להם החיים, ומבקשים תמיד את המות, ונכנסות בהם מחשבות של התאבדות, רחמנא

לְצַלֵּן, הַכֹּל בָּא מִחַמַּת הַחַטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְלִכְן כָּל
 מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּבְרִית, עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחֻמָּן,
 וּמְצַפֶּה וּמְחַכֶּה לָאָדָם שִׁיָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית; כִּי
 אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת הַחַטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲלֵא
 עַל-יְדֵי תִשׁוּבָה תְּדִירָה, שְׁתַּמִּיד יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְלִכְן כָּל מִי
 שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית בְּהוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְלָה, אוֹ בְּשִׂאָר עֲרִיּוֹת: נִדָּה, שְׁפָחָה, גּוֹיָה, זוֹנָה,
 עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאִז
 בְּיָדָיו "וְשָׁב הָיוּ" הַ וְרָפָא לוֹ", כַּמּוּבָא (זֶהר שְׁמוֹת
 ג:): מֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית קְדִישָׁא דְחֻמְתִּים בְּבִשְׂרִיה
 דְּבַר נָשׁ, כְּאֵלּוּ מִשְׁקַר בְּשִׂמָּא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 מֵאֵן דְּמִשְׁקַר חוֹתְמָא דְמַלְכָּא, מִשְׁקַר בֵּיהּ בְּמַלְכָּא
 לִית לִיהּ חוּלְקָא בְּאַלְהָא דִּישְׂרָאֵל, אִי לָא בְּחִילָא
 דְּתִיּוּבְתָא תְּדִיר [מִי שְׁמִשְׁקַר בְּבְרִית קְדִישָׁא, הֵינּוּ
 שְׁפוּגִים בּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִשְׁקַר בְּשִׂמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
 מִי שְׁמִשְׁקַר בְּחוֹתָם הַמְּלָךְ, הוּא מִשְׁקַר בְּמַלְךְ
 עֲצָמוֹ, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל, אִם לֹא עַל-יְדֵי
 כַּח תִּשׁוּבָה תְּדִירָה, שְׁתַּמִּיד עוֹשֶׂה תִּשׁוּבָה]. וְעַל-כֵּן
 מִי שְׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלָיו לִידַע שְׁבוּדָאִי
 יְכוּל לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחַטָּאִים שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, אִם

לֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְיִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל
 הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הָעוֹסֵק בְּתַקּוּן נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִקְיִם
 אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת. וּבְפָרֵט עֲקָר הָעֲצָה לְהִיּוֹת
 חֲזָק וְאִמִּץ בְּכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ,
 אֲפֹלוּ שֶׁתִּבְאֲנֶה לוֹ מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר
 תִּקְוָה בְּעוֹלָם, וּכְאֵלוֹ הוּא כְּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקֵּן מֵה
 שֶׁקִּלְקַל, יִלְעַג לְכָל אֵלוֹ הַרוֹצִים לְהַפִּילוֹ. כִּי הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת מְגַלֶּה עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְכָל אֵלוֹ
 הַרוֹצִים לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲמִתִּית, וּמְחַדֵּיר
 בָּהֶם הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, שֶׁלֹּא יִתְיַאֵשׁוּ מִלְּשׁוֹב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְיִבֹּאוּ בְּכָל יוֹם אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ בְּתַפִּלָּה וּבִקְשָׁה, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ,
 וַיִּדְבְּרוּ וַיְשִׁיחוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבָם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 כִּי אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲדַרְבָּה! כָּל מִי
 שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וּכְבָר עָבַר
 עָלָיו מֵה שֶׁעָבַר, אִם רַק יִתְחַזֵּק וְלֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם
 פָּנִים וְאָפֶן, אֲזִי יוּכַל לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הִירִידוֹת לְעֲלִיּוֹת
 גְּדוּלוֹת, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִתְיַאֵשׁ, אֶלָּא יִחְזִיק מֵעַמָּד,
 אֲפֹלוּ שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוּת
 וְשִׁבְרוֹן לֵב, נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים שֶׁיִּרְגִישׁ אֶלְף
 טַעְמֵי מִיתָה בְּחַיָּיו, עִם כָּל זֹאת יַעֲמַד חֲזָק בְּדַעְתּוֹ
 יַעֲבֹר עָלָיו מָה, הוּא חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּעַקְשָׁנוֹת

הכי גדולה, לבסוף לא יזוז משם, עד שימחלו לו על כל עוונותיו, וכל הירידות והנפילות תהפכנה לעליות גדולות, אם רק יחזיק מעמד ולא ישבר בשום אפן שבעולם, וזה עקר הנסיון לכל אלו שחטאו ופגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שבאים עליהם נסיונות קשים להתרחק ממנו יתברך ומקדשת יהדותו, ואם מתחזקים בכל מיני אפנים שבעולם ולא נכנעים אל הסטרא אחרא והקלפות שרוצים לשבר אותו, אז דיקא לבסוף זוכים שנמחלים להם כל עוונותיהם, ומאיר עליהם אור עליון בהארה נוראה ונפלאה מאד. ודע לה, אהובי, בני, שיש מלאך נורא בשמים אשר נקרא עזריאל, והוא ממנה על כל אלו שפגמו בברית, בהוצאת זרע לבטלה, ואם אדם מתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואינו נכנע לקלפות והסטרא אחרא, אלא בא בלב נשבר אליו יתברך, ושופך את לבבו לפניו יתברך, על-ידי-זה המלאך לוקח את תפלותיו, ומעלה אותן מעלה מעלה, עד שזוכה שמתכפר לו על כל עוונותיו. ועל-כן, אהובי, בני, אף שחטאת ופגמת כבר בפגם הברית, ונתלכלכת כמו שנתלכלכת, עליך לזכר שעדיין לא אבדה תקותך, ועדיין אתה יכול לתקן כל מה

שְׁשַׁחֲתָ, אִם תִּהְיֶה עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל לֹא לַעֲזוֹב אֶת רְצוֹנְךָ
 וְכִסּוּפְךָ, שְׁאַתָּה רוֹצֵה וְכוֹסֶף לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 וְאַפְלוֹ שְׁכָלָם יִגִּידוּ לְךָ, שְׁאַבֵּד מְנוּס מִמֶּךָ, וְאִין לְךָ
 כָּבֵד תִּתְקַנֶּה, תִּלְעַג לָהֶם, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁתִּזְכֶּה
 לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהִבְטִיחַ לְהַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִתְקַן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּמַלְכוּת שְׁדֵי,
 וְיֵאִיר בָּהֶם אֶת אֱמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָטִי
 פְּרָטִיּוֹת אִם תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל
 רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, שֶׁהִבְטִיחַ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ
 הַזֶּה, אֲשֶׁר מִי שְׁיָבוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה
 לְצַדִּיקָה בְּעִבּוּרוֹ, וְיֹאמֶר אֶת אֱלוֹ הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
 תְּהִלִּים, שֵׁהִם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ',
 ק"ה, קל"ז, קנ"ג, אֲזִי אֶפְלוֹ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ פִּשְׁעֵי
 וַחֲטָאֵיו, הוּא יוֹצִיאֵנוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו,
 וְיַעֲמֵד לִימֵינוּ וְיִכְנִיסֵנוּ אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה; וְעַל-כֵּן כָּל
 מִי שְׁיִוָּדַע שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁבֹא
 לְיַדֵי עוֹוֹנוֹת חַמּוּרִים בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת
 נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְלוֹמֵר שֵׁם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
 תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן הַכֶּלֶלִי", אֲשֶׁר בּוֹדֵאֵי
 הַצַּדִּיק יִקְיָם אֶת הַבְּטָחָתוֹ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה
 אֶת עֲצָמוֹ, וְזוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וּמְקַיֵּם

את דבריו בתמימות ובפשיטות גמורה, ומתבודד
 בכל יום אליו יתברך, ומפרש את כל שיחתו ואת
 כל מה שעובר עליו אליו יתברך, ומכל שכן
 כשזוכה גם להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו
 אצל ציונו הקדוש בעיר אומן, שאז בודאי ימחל
 לו הקדוש-ברוך-הוא על חטאיו המרבים, ותאיר
 עליו השכינה בהארה נוראה ונפלאה מאד, אשרי
 לו!

בטחון

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר
 תקון הברית הוא לזכות להגיע אל מדת הבטחון,
 כי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הורס את
 האדם לגמרי, ומכניס בו יאוש ומרה שחורה, עד
 שמאבד את התקנה לחיות. ולכן עקר תקון "קדשת
 הברית", הוא להגיע אל מדת הבטחון, לבטח בו
 יתברך, שבודאי לא יעזב אותו הקדוש-ברוך-הוא
 בשום פנים ואפן; כי באמת עקר שלמות הבטחון
 הוא שצריכים להגיע אל בטחון כזה, שלא ידאג

דִּאֲגַת מָחָר כָּלֵל, כִּי אָסוּר לַחֲשֹׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ, וּכְשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן חֲזָק, לְבַטַּח רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי רוֹאֶה לְפָנָיו תִּקְוָה לְכָל חַיָּיו. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחוֹת כֹּט:): כָּל הַתּוֹלָה בְּבִטְחוֹנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵרִי לוֹ מַחֲסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא; כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּפָגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא נוֹפֵל בְּדַכְאוֹן וּבִיאוּשׁ, שֶׁמִּתִּיאֵשׁ מִחַיָּיו, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מְמַנּוּ, וּכְאִלוֹ אֶף פַּעַם בַּחַיִּים לֹא יוּכַל לְצֵאת מִזֶּה, וְרַעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד, וְאֵין לוֹ שׁוּם מְנוּס לְבָרַח מִזֶּה; כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְכַנֵּס בְּאָדָם יְאוּשׁ וְדַכְאוֹן פְּנִימִי, עַד שֶׁחָסַר לוֹ הַבִּטְחוֹן בַּחַיִּים, וְכֵן חָסַר לוֹ הַבִּטְחוֹן הָעֲצָמִי. וְלִכֵּן עֵקֶר "קְדוּשַׁת הַבְּרִית" — לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַבִּטְחוֹן, לְבַטַּח בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבּוֹדָאֵי רַחֲמָיו מְרַבִּים מְאֹד, וַיִּקְבַּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ. שֶׁכָּל זֶה הִיא עֲבוֹדַת גְּדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים, הַזּוֹכִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשָׁם בְּשִׁבְלֵי יִתְבָּרֵךְ בְּכָל עֵת וְרַגַע, וְזוֹכִים לְעֵלוֹת מְעֵלָה מְעֵלָה מִמְדַּרְגָּה לְמְדַרְגָּה, עַד שֶׁמְשִׁיגִים הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וּמְחַדְּשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, וּמְכַנִּיסִים כָּלֵם מְכַלִּים שׁוֹנִים בְּשִׁבְלֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּפְלוּ

במקום שנפלו, ומאירים להם עצות נוראות ונפלאות איך לשוב אליו יתברך, ואיך לפנות עם בטחונם בו יתברך; כי הצדיקים — כל עבודתם לבנות את נשמות ישראל, כדי שיהיה להם רצון וחשק ותשוקה לשוב אליו יתברך, ומחמת שהאדם הוא בעל בחירה בזה העולם, ומאד מאד קשה לעזור לבעל בחירה, אבל הצדיקים הקדושים הדבוקים בו יתברך, מרב חכמתם העצומה, הם משתקים עם האדם, ומלבישים את עצמם בכל מיני לבושים, כדי להגיע אל כל הנפשות הירודות והנפולות, ולבנות להם בטחון עצמי, ושלא ייאשו עצמם ממנו יתברך, ומאירים בהם תקוה טובה לתקן את כל אשר קלקלו. וחקמינו הקדושים אמרו (דברים רבה, פרשה ה', סימן ח'): כל מי שבוטח בהקדוש-ברוך-הוא, זוכה להיות פיוצא בו, מנין? שנאמר (ירמיה יז, ז): "ברוך הגבר אשר יבטח בהוי"ה, והיה הוי"ה מבטחו", אבל כל מי שיבטח בעבודת כוכבים, נתחייב להיות פיוצא בה, מנין? שנאמר (תהלים קטו, ח): "כמוהם יהיו עושיהם"; כי באמת אין לאדם לבטח בשום בשר ודם, כי אז הוא בכלל ארור. כמו שאמר הנביא (ירמיה יז, ה): "כה אמר הוי"ה, ארור הגבר אשר יבטח באדם,

ושם בִּשְׂרֵר זָרְעוֹ, וּמִן הַיּוֹי"ה יָסוּר לְבוֹ; כִּי כִּשְׂאָדָם
 בּוֹטַח בְּאָדָם, הוּא עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, כִּי עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
 וְעוֹשֶׂה מְצִיאוֹת מִבֶּן-אָדָם, אֲבָל עֵקֶר שְׁלֵמוֹת
 הַבְּטָחוֹן, רַק לְבִטַח בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ,
 לִידַע שְׂכָמוֹ שֶׁבַגְשָׁמִיּוֹת, אָסוּר לְבִטַח עַל שׁוֹם בֶּן
 אָדָם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קמו, ג): "אֵל
 תִּבְטְחוּ בְּנִדְיָבִים בֶּבֶן-אָדָם שְׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה, תֵּצֵא
 רוּחוֹ יָשׁוּב לְאֲדָמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוֹ עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו";
 כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, כָּל מֶה שֶׁעֲבַר עָלָיו בַּחַיִּים
 חַיּוֹתוֹ, שֶׁנִּכְשַׁל בְּכָל מִיָּנֵי עֲבֵרוֹת וַחֲטָאִים חֲמוּרִים,
 וּבִפְרָט שֶׁנִּפְגַּם בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, אָסוּר לוֹ לְבִטַח בְּשׁוֹם בְּשֵׂר וָדָם, שְׂרוּצָה
 לְשִׁבּוֹר אוֹתוֹ, וּלְהַכְנִיס בּוֹ יְאוּשׁ, כְּאִלוֹ אֵין לוֹ מְנוּס
 וְתִקְוָה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַת וּפְגָם. וּבְשִׁבִיל זֶה
 אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם בְּרָכוֹת, פָּרָק ה',
 הֶלְכָה א'): אֵל יִהְיֶה הַפְּסוּק הַזֶּה זֶז מִפִּיךָ, הַיּוֹי"ה
 צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְבִטַח
 רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין
 בְּרוּחָנִי, וְלִידַע שֶׁרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ עוֹלָה לְמַעְלָה
 מִהַשְּׂגַת בְּשֵׂר וָדָם, וְאִפְלוֹ שֶׁאָדָם כָּבֵר נִכְשַׁל
 בַּעֲבֵרוֹת הַכִּי מַגְנוֹת. עִם כָּל זֹאת. אִם הוּא שָׁב

בתשובה שלמה אליו יתברך, והוא בוטח ברחמי המרבים יתברך, לא יזוז משם עד שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, וישפיע עליו כל מה שהוא צריך. ועל-כן עקר "קדשת הברית" — לבוא למדת הבטחון, לבטח בו יתברך, ולראות שיש לו עדין תקנה טובה לתקן את הכל, ואפלו שנדמה לו כאלו הכל אבוד, וכאלו אין מנוס ותוחלת ותקנה לחייו, מרב עוונותיו המרבים, רחמנא לישזבן, עם כל זאת כשאדם מתחזק בבטחון חזק בו יתברך, זה יוציאו מכל הלכלוך והזהמה שנפל אליה, ויבנה את הבטחון העצמי שלו. כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, האדם מאבד את בטחונו העצמי, עד שנדמה לו שכבר אינו שוה לשום דבר. לזאת מדת הבטחון היא תקון לפגם הברית, ועל-ידי תקף הבטחון שיבטח רק בו יתברך, על-ידי-זה דיקא יגיע אל "קדשת הברית"; אשרי מי שמתחזק במדה היקרה הזו של בטחון — לבטח בהקדוש-ברוך-הוא, ואפלו שעשה מה שעשה, עדין יש לו תקנה טובה לתקן את הכל, כמו שכתוב (תהלים לב, י): "רבים מכאובים לרשע, והבוטח בהוי"ה חסד יסובבנו"; ודרשו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים לב): אפלו רשע בוטח

בְּהוֹי"ה — "חֶסֶד יְסוּבְבָנוּ"; הֵינּוּ שְׂאֵפְלוֹ אִם הוּא
 עֲכָשׁוּ רָשָׁע, וְנִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְעָשָׂה כָּל מִינֵי מַעֲשִׂים מְגִנִּים, עִם כָּל זֹאת
 אִם הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִינוּ מֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ, וְשָׁב
 בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וּמֵאֲמִין שְׂאִין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם
 כָּלֵל, וְעֵדִין יֵשׁ לוֹ תִקְוָה טוֹבָה לְתִקּוֹן הַכֹּל, אֲזִי
 הַקְדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ עִם חֶסֶד, וּלְבִסוּף
 יִזְכֶּה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲמִתִּית; אֲשֶׁרִי מִי
 שְׂמַחֲזִק אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַבְּטָחוֹן, לְבִטְחַת בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן מִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, שְׂאֵף שְׂכָבֵר
 נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵדִין
 יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתִקּוֹן הַכֹּל, שְׂאֵז יִזְכֶּה לְ"קְדוּשַׁת
 הַבְּרִית"; אֲשֶׁרִי לוֹ.

בוֹשָׁה

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבֵי בְּנֵי, אֲשֶׁר עֵקֶר הַתִּשׁוּבָה
 לְשׁוֹב עַל פָּגַם הַבְּרִית — הִיא הַבוֹשָׁה, שְׂאָדָם
 מִתְבַּיֵּשׁ מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרָכוֹת יב:): כָּל
 הַעוֹשֶׂה דְבַר עֵבֶרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בּוֹ — מוֹחֲלִין לוֹ עַל

כָּל עֲוֹנוֹתָיו; שְׁפֹזָה שְׂאֵדָם מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ,
 בְּזָה מְגֵלָה שֵׁשׁ לוֹ עֲדִין אָמוּנָה; וְעַל-כֵּן מִדַּת
 הַבוּשָׁה הִיא מְדָה יְקָרָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְדֶרֶךְ כָּלֵל
 כְּשֶׂאֵדָם חוּטֵא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, נִכְנָסֶת בּוֹ מִדַּת הָעֲזוּת, וְאִינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ
 מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְהוּא מִתְחַצֵּף נֶגֶד כָּלֵם,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְזֶה סִימָן שֶׁל אָדָם שְׁפָגַם בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא מְלֵא עֲזוּת
 נֶגֶד יְרֵאִים וְשִׁלְמִים, וְאֵין לוֹ שׁוּם בּוּשָׁה כָּלֵל, וְהוּא
 חָצוּף וְעַז פָּנִים גָּדוֹל בְּפָנָיו כָּל אִישׁ כָּשֵׁר, אוֹי לוֹ
 וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! כִּי אֵת גְּרִיעוֹת מַעֲשָׂיו הַמְגַנִּים הוּא
 מְגֵלָה. לֹא-כֵן מִדַּת הַבוּשָׁה, מַעֲלָתָה עוֹלָה עַל הַכֹּל,
 כִּי בְזָה הוּא מְגֵלָה אֵת טְהַר לְבָבוֹ, וְאֵף שֶׁנִּכְשַׁל
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת
 הוּא מוֹדָה וּמְתוֹדָה שְׁלֵא עָשָׂה אֵת זֹאת מִחֲמַת רְצוֹן
 עֲצָמוֹ, אֲלֹא הִתְגַּבֵּר עָלָיו יִצְרוֹ הָרַע הַבוֹעֵר בּוֹ
 מִנְעוּרָיו, וְהוּא מִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וְהַבוּשָׁה
 הַזֹּאת מַעֲלָתָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כְּמֵאמָרָם ז"ל (נְדָרִים כ.):
 "בְּעֵבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם" — זֶה בּוּשָׁה,
 "לְבַלְתִּי תִחַטְּאוּ" — מִלְּמַד שֶׁהַבוּשָׁה מְבִיאָה לְיָדֵי
 יְרֵאת חַטָּא, מִכָּאן אָמְרוּ: סִימָן יָפָה בְּאָדָם שֶׁהוּא
 בֵּישָׁן. אַחֲרַיִם אוֹמְרִים: כָּל אָדָם הַמְתְּבַיֵּשׁ, לֹא

במהרה הוא חוטא. ומי שאין לו בשׁת פנים, בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני; ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתבייש מאד ממנו יתברך, ויבוא אליו יתברך, וידבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויספר לו יתברך את כל אשר עובר עליו, ויתחנן לפניו יתברך, שיחוס וירחם עליו לצאת מהפח היקוש הזה שנפל אליו. ואז על-ידי הבושׁה שיתבייש ממנו יתברך, יזכה שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא. ולזכות להגיע אל מדרגה זו, שיתבייש תמיד ממנו יתברך, אי אפשר, אלא על-ידי שמתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים הדבקים בו יתברך, אשר יש בכחם להוציא גם את הכי גרוע מהשואל תחתית ומתחתיו, ולהעלותו אל תכלית המדרגה העליונה. אף ההכרח לכל מי ששב בתשובה שלמה לידע, אשר קדם שבא להתקרב אל הצדיק האמת, עליו לעבר בזיונות ושפיכות דמים, כי בזה תלוי כל נסיונו, כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות ומשחיתים המתלבשים בבני-אדם הרוצים למנע אותו מלהתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים, ועושים ממנו ליצי ליצנות, והוא צריך לסבל

חרופין וגדופין ושפיכות דמים, אבל הכל לטובה גדולה; כי זה עקר תשובתו, שאינו מתפעל משום ברירה, אלא מחזק את עצמו בעקשנות גדולה, ואינו מסתכל על הבזיונות, חרופין וגדופין שעליו לסבל בשביל ההתקרבות אל צדיקי האמת. כי זה עקר התקון מתקוני התשובה — לעבור את הבזיונות האלו, שיש לכל אלו הרוצים להתקרב אל צדיקי האמת, שיש בכחם להוציאו מהבוץ והלכלוך והזנהמה שאליה נפל. והעקר — להם ולשתק על הבזיונות ושפיכות הדמים שהם מנת חלקו. ומי שזוכה לעבור את הנסיון הזה, שאף ששומע חרופין וגדופין על הצדיק, וכן הוא בעצמו צריך לסבל בזיונות ושפיכות דמים בעבור ההתקרבות אל הצדיק האמת, ואינו מתפעל משום ברירה, אלא שותק ודומם, זה עקר תשובתו על פגם הברית. ואם האדם מתבייש רק ממנו יתברך ולא משום ברירה שבעולם, הרוצה למנע אותו מלהתקרב אל הצדיק האמת, אז דיקא זוכה להגיע אל שלמות "קדשת הברית".

בכיה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עֵקֶר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא הַבְּכִיָּה, שֶׁהָאָדָם בּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל מָה שֶׁחָטָא וּפָגַם נִגְדוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת ל"ב:): אֶף-עַל-פִּי שִׁשְׁעָרֵי תְּפִלָּה נִנְעָלוּ, שִׁשְׁעָרֵי בְּכִיָּה לֹא נִנְעָלוּ; הֵינּוּ כִּשְׂאָדָם נוֹפֵל כְּכֹר בְּעַמֻּק הַחֲשֵׁךְ, וְנִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שֶׁנִּחַשְׁךָ מִמֶּנּוּ הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינוּ מִרְגִּישׁ שׁוּם טַעַם בַּחַיִּים, וְקִשָּׁה לוֹ אֲפֹלוּ לְהִתְפַּלֵּל מִרַב עֵקֶמְמִיּוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בְּלָבָבוֹ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עִם כָּל זֹאת כִּשְׂבוּכָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה מַעֲלָה אוֹתוֹ אֶל תְּכֵלִית הַמְּדֻרָגָה הָעֲלִיוֹנָה; כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, וּבִפְרָט לְגַרֵשׁ אֶת הַמָּרָה שְׁחוּרָה שְׁפָחָה בִּישָׂא, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשַׁכֶּת תְּאוֹת נְאוּף, הוּא עַל-יְדֵי הַבְּכִיָּה, שֶׁהָאָדָם בּוֹכָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי הַבְּכִיָּה שֶׁהָאָדָם בּוֹכָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא זוֹכָה לְגַרֵשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הַמָּרָה שְׁחוּרָה (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד', אוֹת טו); וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוּדַע בְּנִפְשׁוֹ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכֹאוּבָיו, שֶׁנִּפְגַּם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע

לְבַטְלָהּ, עָלְיוּ לְשַׁפֵּף דְּמָעוֹת כַּמַּיִם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי
 עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה — לְקַרְא
 קְרִיאַת שְׁמַע, וְלִבְכוֹת בְּדָמָעוֹת שְׁלִישׁ (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו); כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַרֵּר אֶת
 הַתְּאוּהָ הַזֹּאת — תְּאוּת נְאוּף, שְׁבוּעַת בּוֹ, אֲלֵא
 כְּשֵׁאוֹמֵר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הוֵי"ה אֱלֹקֵינוּ הוֵי"ה
 אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד",
 בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת; כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים
 אֵלוֹ בְּבִכְיָה עֲצוּמָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְקַרֵּר אֶת תְּאוּת
 נְאוּף שְׁבוּעַת בּוֹ. וְעֵקֶר הַבְּכִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת מִתּוֹךְ
 שְׂמִיחָה, שְׂמִירָב דְּבִקּוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, הוּא
 מִתְחַרֵּט עַל כָּל מָה שֶׁעָשָׂה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא
 מִתְחִיל לִבְכוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְזֶה אֲשֶׁר בְּכִי'ה'
 רַאשֵׁי תִבּוֹת (תְּהֵלִים פט, יז): "בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל
 הַיּוֹם"; שְׁעֵקֶר הַבְּכִיָּה תִהְיֶה מִחֲמַת שְׂמִיחָה (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קע"ה); שְׂמִצֵּד אֶחָד הוּא כָּל-כָּף
 דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדִבְקוֹת אֲמִת, עַד שֶׁשָּׂשׁ וְשִׂמַח בּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וּמִצֵּד שְׁנֵי הוּא בּוֹכָה וּמִתְחַרֵּט עַל אֲשֶׁר
 עָבַר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה
 הוּא רַק עַל-יְדֵי בְּכִיָּה מִחֲמַת שְׂמִיחָה. וּבְפִרְט מִי
 שִׁיּוּדַע שְׂפָגָם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, עָלְיוּ לִבְכוֹת בְּכָל יוֹם אֵלָיו

יתברך, ועל-ידי שהאדם בוכה אליו יתברך, על-
 ידי-זה יכול לעורר את רצונו שימשך למעלה
 למעלה עד אין סוף, וכן זוכה על-ידי הבכיה
 להמשיך את רצון השם יתברך למטה למטה, עד
 רצון האדם (לקוטי-הלכות, יום טוב, הלכה ה', אות
 יג); כי על-ידי שבר ישראל בוכה אליו יתברך,
 ונזכר רחוקו שנתרחק כל-כך ממנו יתברך, ובפרט
 על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה,
 ומתחרט באמת על כל מעשיו הרעים, על-ידי-זה
 מתעוררים אצלו רצון וגעגועים עזים ועצומים
 לשוב אליו יתברך, ועל-ידי-זה ממתיקים את הדין
 בשרשו (לקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג', אות כט); וזו
 המעלה שהאדם זוכה לבכות בכל פעם אליו
 יתברך, כי על-ידי הבכיה שבוכים לפניו יתברך,
 ומתחרטים היטב על כל מה שעשו, על-ידי-זה אין
 זזים משם, עד שהקדוש-ברוך-הוא מוחל להם; כי
 הבכיה שהאדם בוכה אליו יתברך, ובפרט כשרוחץ
 את פניו עם הדמעות, על-ידי-זה נמתקים מפניו כל
 החטאים, והקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל
 עוונותיו. כי מעלת הבכיה שבוכים להקדוש-ברוך-
 הוא — אין לתאר כלל, ובפרט אלו שנפגמו בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר עליהם נאמר

(קהלת ד, א): "ושבתי אני ואראה את כל העשוקים אשר נעשים תחת השמש, והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם, ומיד עושקיהם כח ואין להם מנחם"; אשר פסוק זה סובב על כל אלו שנכשלו בפגם המגנה של חטא הוצאת זרע לבטלה, שנעשקו בידי הקלפות, ואי אפשר לצאת מהם, אלא על-ידי בכיה, שהאדם בוכה אליו יתברך. ואמרו (זהר תרומה קסה:): זכאה חולקיה דההוא בר נש דאושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא בצלותה [אשרי האדם שבוכה לפני הקדוש-ברוך-הוא בשעת תפלתו]; כי התפלה שהאדם מתפלל עם דמעות, נשמעת ונתקבלת למעלה בכל העולמות, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אם הוא מתחבא במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ובא מדי יום ביומו, ושופך לבבו אליו יתברך, ובוכה ומבכה שמים וארץ על גדל מר נפשו שנפל בחטא המגנה הזה, ומתחרט היטב על כל מה שעשה, לא יזוז משם, עד שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, ויזכה להגיע אל "קדשת הברית". ועקר הגאולה תלוי רק בבכיה, כמאמרם ז"ל (ילקוט ויגש, רמז קנב): כשם שלא פייס יוסף את אחיו אלא בבכי, כך אין

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גּוֹאֵל אֶת בְּנֵי אֱלֹהֵי בְּבֻכֵי שְׂבוּכִים לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָהּ לֵא, ח): "בְּבֻכֵי יָבוֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם, אוֹלֵיכֶם אֶל גַּחְלֵי מַיִם".

בְּרָכוֹת

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּן הַבְּרִית, לוֹמַר אֶת כָּל הַבְּרָכוֹת בְּכֹנֶנָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְעַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מְבָרֵךְ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְמַשֵּׂיךְ עַל עֲצָמוֹ שֶׁפֶע וְאוֹר וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ; כִּי עַל-יְדֵי כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא פּוֹתַח אֶת הַבְּרָכָה הָעֲלִיוֹנָה לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו אוֹר וְשֶׁפֶע וְדַעַת וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְעַל-יְדֵי שֶׁמְבָרְכִים בְּרָכוֹת הַנֶּהֱנִין בְּכֹנֶנָה גְּדוּלָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְדַבְּקִים מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּעֶלְמָא דְאַתֵּי. כִּי עַל-יְדֵי הַבְּרָכָה, אָנוּ כּוֹלְלִים וּמַעֲלִים הַדְּבָרִים שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה אֶל בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּצִיעַת הַפֶּת, הַלְכָה ב'); כִּי עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מְבָרֵךְ בְּרָכוֹת הַנֶּהֱנִין עַל אֵיזָה מֵאֲכָל שְׂאוּכָל, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא

מקשר את גשמיות המאכל אל שרש רוחניות חיות
אלקות, שגנוז וטמון בתוך המאכל; ועל-כן על-
ידי שמברכים ברכה בכונה, ממשיכים על עצמם
תקון נורא ונפלא מאד על פגם הברית — הוצאת
זרע לבטלה, שהחטא הזה גורם — להפריד בין
העולם הזה ובין העולם הבא. ולכן צריכים להזהר
מאד מאד בברכות הנהנין. וחקמינו הקדושים
אמרו (ברכות לה.): אסור לו לאדם שיהנה מן
העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה בלא ברכה —
מעל. כי צריכים לקשר את העולם הזה לעולם
הבא, שזה קשור ויחוד בין דוכרא לנוקבא, שזה
הזיווג העליון, שמזוג עולם הבא בעולם הזה,
רוחניות וגשמיות גם יחד, ועל-ידי פגם הברית של
הוצאת זרע לבטלה, הוא מפריד את היסוד
מהמלכות, ועל-ידי-זה גורם כפירות ואפיקורסות
בעולם, רחמנא לישזבן. ולכן עקר תקון פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, להזהר מאד
בברכות הנהנין ובברכות המצוות; כי על-ידי
הברכה הוא מקשר ומחבר את העולם הזה אל
העולם הבא. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות מ.):
כל יום ויום תן לו מעין ברכותיו; כי בכל יום ויום
האדם צריך לתקן מה שקלקל, ועל-כן הקדוש-

בְּרוּךְ-הוּא מְסַבֵּב בְּכָל יוֹם לְאָדָם סְבוּבִים כְּאֵלוֹ שִׁיְצַטְרֵךְ לְבָרֵךְ בְּרָכוֹת מִיְחָדוֹת, וְהַכֹּל כְּפִי שְׂרֵשׁ הָאָדָם, לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַם; כִּי עַל יְדֵי הַבְּרָכוֹת שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ, הוּא מְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנַת פְּגָם הַבְּרִית. וְיִדוּעַ אֲשֶׁר עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם פּוֹגֵם בְּכָל קוּמָתוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שְׂזֵה כֹּל הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת הַכְּלוּלוֹת בְּאָדָם, וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם מְבָרֵךְ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְתַקֵּן אֶת הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת וּמְחַבְּרֵם יַחַד. כְּמוֹבֵא (תְּקוּנַת-זֶהַר, תְּקוּנַת י"ח): צָרִיף לְכָלֵל בֵּיהַ עֵשֶׂר סְפִירָן דִּיאִינוּן יוֹד קָא וְאוּ קָא, דִּיאִינוּן כ' מִן בְּרוּךְ כְּתוּב, ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה, ב' תְּרִין הַהִי"ן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, ו' שִׁית סְפִירָן; הָא עֵשֶׂר וּבְגִינִיהַ אִיתְמַר "וּבְרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן" וְגו'; וְאִין לְתַאֲר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַתְּקוּנָה שֶׁנַּעֲשֶׂה לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשַׁעַר שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל אוֹמֵר בְּרָכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִזָּה הוּא זוֹכֶה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר קָלְקַל בְּפְגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַבְּרָכוֹת שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם מֵאָה בְּרָכוֹת, הָיוּ נִזְהָרִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית,

לְבָרֵךְ אֶת הַמָּאָה בְּרָכוֹת בְּכֹנֶנָה גְדוֹלָה, כִּי עַל-יְדֵי
 הַבְּרָכוֹת שֶׁמְבָרְכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מִמְּשִׁיכִים חַיִּים מִמְּקוֹר הַחַיִּים, כַּמּוּבָא (זֶהר עֵקֶב
 ער:): בְּגִין דְּבִרְכָאן דְּבָרִיךְ בַּר נָשׁ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתֵי לְאַמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי לְשָׁמִיָּה
 קִדְשָׁא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֵאֲרָקָא עָלֶיהָ מֵהֵהוּא
 מְשַׁחָא עֲלָאָה, וְאֲתֵי לְאַתְמְשָׁכָא מִתַּמָּן לְכָל עֲלָמָא.
 וְכִתְיִב: "וְאֶכְלֶתָּ וְשָׁבַעְתָּ וּבִרְכָתָּ אֶת הַיָּיִ" ה' אֱלֹהֵיךָ",
 וְאִינוּן בְּרִכָּאן אָרִיק בַּר נָשׁ בְּאִינוּן מְלִין מֵהֵהוּא
 מְקוֹרָא עֲלָאָה וְאַתְבְּרָכָאן כָּל אִינוּן דְּרַגִּין וּמְקוֹרִין
 וְאַתְמְלִין לְאֲרָקָא עַל כָּל עֲלָמִין וְאַתְבְּרָכָאן כְּלָהוּ
 בְּחֻדָּא, וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְשׁוּאָה רְעוּתִיָּה
 בְּרֻזָּא דְּבִרְכָאן בְּגִין דִּיתְבְּרָכוּן אַבְהָן וּבְנִין כְּלָא
 בְּחֻדָּא, וּמֵאֵן דְּמְבָרֵךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתְבְּרֵךְ,
 וְנָטִיל חוּלְקִיָּה מֵאִינוּן בְּרִכָּאן בְּקִדְמִיתָא דְּכָל עֲלָמָא
 לְתַתָּא. כִּיּוֹן דְּשָׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִתְבְּרֵךְ
 מִתַּמָּן נְחִית וְשָׂרָא עַל רִישִׁיָּה חוּלְקָא קִדְמָאָה, וְהָא
 אוּקְיָמְנָא, דְּכִתְיִב (שְׁמוֹת כ, כא): "בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
 אֲזָכִיר אֶת שְׁמִי, אָבוּא אֵלֶיךָ וּבִרְכָתֶיךָ" [בְּזִכּוֹת
 שְׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה
 הוּא מִיַּחַד וּמִחִבֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד, וּמִמְּשִׁיךְ
 עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּרָכָה מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת,

וְשִׁבְחוּ מִי יִמְלֵל]; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיִּוְדַע בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא הַמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, קָלָלָהּ, עָלָיו לְהִיּוֹת זֹהִיר לְבָרֵךְ אֶת
הַמָּאָה בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּהּ מְאֹד; כִּי
הַמָּאָה בְּרָכוֹת הֵן מָאָה מִפְּתֻחוֹת שְׁמוֹסְרִים לְנִשְׁמָה
לְפִתּוֹחַ אֶת גֵּן-עֵדֶן; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּזְהָר מְאֹד
לְבָרֵךְ בְּכָל יוֹם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמָאָה
בְּרָכוֹת, וּמְכוּן בְּכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה שֶׁמְבָרֵךְ בְּכּוֹנֵה
גְדוּלָּהּ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית", עַל
אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּאֵין עֶרְךָ, אִם אָדָם זוֹכֵה לְבָרֵךְ
בְּרַכַּת הַמְּזוּן בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּהּ מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא,
שֶׁאֵז מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת
הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲווֹנוֹתָיו
שֶׁחָטָא וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָהּ. וּמִי שֶׁיִּוְדַע שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְבָרֵךְ בְּרַכַּת-הַמְּזוּן כָּל יְמֵי חַיָּיו
בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּהּ מְאֹד מְלָה בְּמְלָה, וְאֵין לָךְ עוֹד תְּקוּן
הַבְּרִית כְּמִי שֶׁמְבָרֵךְ בְּרַכַּת-הַמְּזוּן בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּהּ, כִּי
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שֶׁמְחָה עֲצוּמָה,
שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית. וְאָמְרוּ (זֹהַר וַיִּקְהַל רִיח.): מֵאֵן
דְּמְבָרֵךְ לְקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא מְגוֹ שְׁבַעֲא בְּעֵי לְכּוֹנֵה
לְיִבִיָּה וּלְשׂוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּחֻדְוָה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב,

אֵלֶּא דְּבִרְךָ חֲדוּה בְּרִזָּא דָּא וְלִישׁוּי רְעוּתִיה דְּהָא
אִיהוּ יְהִיב הַשְׁתָּא לְאַחְרָא בְּחֲדוּה בְּעִינָא טָבָא,
וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבִרְךָ בְּחֲדוּה וּבְעִינָא טָבָא הָכִי יְהִיב
לִיה בְּחֲדוּה וּבְעִינָא טָבָא, וּבְגִין כֶּךָ לָא יִשְׁתַּכַּח
עֲצִיב כָּלֵל [מִי שֶׁמְבִרְךָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתּוֹךְ
שְׂבִיעָה, הוּא צָרִיךְ לְכַוֵּן לְבוֹ וּלְתַקֵּן אֶת רְצוֹנוֹ
שֶׁיְהִי בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְלֹא תִהְיֶה בּוֹ שׁוֹם עֲצָבוֹת,
אֵלֶּא יְבִרְךָ בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וַיִּתְקֵן אֶת רְצוֹנוֹ אֵלָיו
יִתְבְּרֶךְ. וְכֵמוֹ שֶׁהוּא מְבִרְךָ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּשִׂמְחָה וּבְעֵין טוֹבָה, כֶּךָ יִתֵּן לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שִׂמְחָה וְעֵין טוֹבָה. וּבְשִׁבִיל זֶה אָסוּר שְׁתִּשְׂרָה
הָעֲצָבוֹת בְּאָדָם כָּלֵל]. וַיְדוּעַ אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי פְגָם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
הָאָדָם בָּא לְעֲצָבוֹת וְלִמְרִירוֹת וּלְדַכְּאוֹן, וְכִיּוֹן
שֶׁמְבִרְךָ בְּרַכְת-הַמְּזוֹן בְּשִׂמְחָה, הֲרִי זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ שִׂמְחָה עֲלָאָה, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית; וְעַל-כֵּן
כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
שֶׁיְבִרְךָ בְּרַכְת-הַמְּזוֹן בְּכוֹנֵה גְדוּלָה, פִּרוּשׁ הַמְּלוֹת,
וַיְבִרְךָ אֶת כָּל בְּרִכוֹתָיו בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יַדֵּי-
זֶה יִתְקֵן אֶת כָּל אֲשֶׁר קִלְקַל וְשַׁחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

גמרא

אין לה עוד תקון הברית כמו למוד גמרא, כי תלמו"ד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית, שנקראת לילי"ת (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד); ועל-ידי למוד תלמוד שהוא גמרא, מכניעים אותה לגמרי. ועל-כן מי שיודע שחטא ופגם בברית, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא אבי-אבות הטמאה, שמעקם את לבבו בקשיות ובספקות עליו יתברך, ומסבב לו את דעתו, עד שיהיה מבהל ומבלבל לגמרי. לזאת יקבע לעצמו בכל יום שעור בגמרא, ויהיה עקשן גדול על דבר זה. ודורשי רשומות דרשו (שבת קיג.): גמרא גמור זמורתא תהא; על-ידי למוד גמרא, הוא מזמר את העריצים והקוצים הסובבים את השושנה שהיא הנשמה, ולמוד גמרא ממשיך על האדם הארבעה מלאכי שמירה ששומרים אותו, שלא יפגם בברית, שהם: ג' בריאל, מ' כאל, ר' פאל, א' וריאל, ראשי תבות: ג' מ' ר' א', שהם קשור המרכבה (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'); ואף שבתחלה קשה מאד להתרכז בלמוד גמרא, כי

מי שפגם בפגם הברית, בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, נפגם מחו ודעתו, עד שקשה לו להבין אפלו פשוטן של דברים, על-כל-פנים יקיים את מאמרם ז"ל (עבודה זרה יט.): לעולם ליגרים איניש, ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, שנאמר (תהלים קיט, כ): "גרסה נפשי לתאבה", גרסה כתיב ולא כתיב טחנה, כי על-ידי רגילות האמירה, שיהיה רגיל לומר דפי גמרא בסדרן, לבסוף יזדכך מחו ולבו ודמיו, עד שיבין וישפיל להבין עמק הסגיה, ואף שבתחלה לא יבין כלל, עם כל זאת אל ישים לב לכל זה, אלא יתחיל ללמד לגרס מהתחלת מסכת ברכות, ויאמר דף אחר דף בתמימות ובפשיטות אפלו בלי שום פרושים (פרוש רש"י ותוספות), עד שיזכה לסיים פרק ועוד פרק, עד שיסיים את כל מסכת ברכות, ויתחיל מסכת שבת, ויאמר דף אחר דף בעקשנות גדולה מאד, וכשיסיים יתחיל מסכת ערובין, וכך יאמר את כל הש"ס פלו פעם פעמים ושלש, וזה תקון נורא ונפלא מאד לחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ואף שבני-אדם צוחקים מזה, כי נדמה להם כאלו קורא בתהלים, עם כל זאת מעלת הגרסה בגמרא, אפלו שאינו

יודע מה הוא אומר, אין לתאר ואין לשער כלל. כי דברי חכמינו הקדושים בגמרא מלאים סודות התורה וסתרי נסתרות, רזי דרזין, פלאי פלאות; כי הקדוש-ברוך-הוא הלביש את עצמו בלבוש דומם, צומח, חי, מדבר, שבכל אחד ואחד מהם יש הלכות, והכל מלבש בסתרי נסתרות, פמובא (זהו פינחס רמד:): ורבנן דמתניתין ואמוראין כל תלמודא דלהון על רזין דאורייתא סדרו ליה; ועל-כן אל תשים לב לאלו שמתלווצצים מהנהגה זו — להיות רגיל באמירה הרבה דפים בסדרן בכל יום, אלא עליך לזכור, מאחר שפגמת בפגם הברית, בהוצאת זרע לבטלה, עליך להיות עקשן גדול ולחזור כמה פעמים על כל הש"ס כלו באמירה בעלמא, ואחר-כך תזכה על-ידי-זה לזכך את מחך, לבך ודמך, ותתחיל להבין את עמק דברי חכמינו הקדושים. ואמירת גמרא היא תקון נפלא לפגם הברית; ועל-כן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומכיר את מקומו, וגורס בכל יום כמה דפים גמרא, עד שיזכה לסיים את כל הש"ס, ועל-ידי-זה תזכה להגיע אל "קדש הברית". ואף שבהתחלה יבוא לך דבר זה מאד מאד קשה, כי מרב עוונותיך נטמטם מחך ושכלך, וחשך לך ולא

אור בעדה, ואינה מבין כלום, עם כל זה אם תהיה חזק בגרסת גמרא, יאיר לה לבסוף אור האין סוף ברוך הוא בהארה נוראה ונפלאה עד מאד כשמש בצהרים. וזה רמז במאמרם ז"ל (סנהדרין כד.): "במחשכים הושיבני" (איכה ג, ו) — זה תלמודה של בבל; אם האדם שורה ויושב בחשך מרב עוונותיו, העצה לזה היא למוד בבלי, לגרס הרבה גמרא, וזה תקון נפלא לפגם הברית, ועל-ידי שקידה רבה בגמרא, יזכה ל"קדשת הברית"; אשרי מי שמקיים את זה בפשיטות ובתמימות גמורה.

גאונה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר על-ידי פגם הברית, האדם בא אל מדת הגאות, כי לא יתגאה האדם, אלא כשנכשל בפגם הברית, רחמנא לישזבן, ומי שיש בו יותר גאות וישות, סימן שהוא פגום מאד בברית. וכמאמרם ז"ל (סוטה ד): אמר רבי חייא בר אבא, אמר רבי יוחנן: כל אדם

שֵׁשׁ בו גַּסוֹת הָרוּחַ, לְבַסּוֹף נִכְשָׁל בְּאִשְׁתַּי אִישׁ,
 שֶׁנֶּאֱמַר: "וְאִשְׁתַּי אִישׁ נִפֶּשׁ יִקְרָה תְּצוּד"; וְאָמְרוּ
 (שָׁם): רַבִּי חֲמָא בַר חֲנִינָא אָמַר, כְּאִלּוּ בָּא עַל כָּל
 הָעֲרִיּוֹת, כְּתִיב הֵכָא (מִשְׁלֵי טז, ה): "תּוֹעֲבַת ה' כָּל
 גְּבַה לֵב", וְכִתִּיב הֵתָם (וַיִּקְרָא יח, כט): "כִּי אֶת כָּל
 הַתּוֹעֲבוֹת הָאֵל" וְגו', מִשְׁמַע מִזֶּה, כִּי אִם הָאָדָם
 מִרְבֵּה בְּגֵאוּת, סִימָן שֶׁכֶּבֶר נִכְשָׁל בְּאִשְׁתַּי אִישׁ וּבְכָל
 הָעֲרִיּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אוֹ שְׁמַהֲרֵהוּ
 תָּמִיד בְּהִרְהוּרֵי נְאוּף וּמַעֲשֵׂים מְגִנִּים. וְאִם רוּאִים
 אָדָם שֶׁהוּא מְלֵא יִשׁוּת וְגֵאוּת, סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם
 מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וְכִמּוֹ
 שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּה, סִימָן לד):
 גְּאוּה בָּאָה עַל-יַדֵּי שְׁלֵא תִקְנֶת חֲטָאת נְעוּרִים;
 וְאָמַר (שָׁם, אוֹת עֲנוּה, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): עַל-יַדֵּי גְּאוּה
 רַבָּה נִבְעַל כְּאִשְׁתַּי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן; וּמִדַּת הַגֵּאוּת
 הִיא הַמִּדָּה הַכִּי מְגִנָּה שָׂרֵק יְכוּלָה לְהִיּוֹת, וְהַקְדוּשָׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לָגוּר בְּעוֹלָם
 (סוּטָה ה.); וְהַבְּעַל גְּאוּה סוּבַל יְסוּרִים מְרִים וְקִשְׁיִם
 מְאֹד, וְהוֹלֵךְ לוֹ תָּמִיד שְׁלֵא כְּסִדָּר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן פב); וְיֵמָּה שֶׁהוּא רַק רוּצָה לַעֲשׂוֹת —
 הוֹלֵךְ לוֹ בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (תְּנַחֲמוּמָא וַיִּקְרָא): "גֵּאוּת אָדָם תִּשְׁפִּילָנוּ"; כָּל מִי

שְׂרוּדָף אַחַר שְׂרָרָה, הַשְׂרָרָה בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ, וְכָל
הַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה שְׂאֵחָד מִקְּנֵא וְשׁוֹנֵא אֶת זוּלְתוֹ, בְּאוֹת
רַק מִחַמַּת גְּאוֹת וַיִּשׁוּת, שְׂמַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ,
שְׂכָל זֶה בָּא מִפְּגָם הַבְּרִית; כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
בְּבְרִיתוֹ, וּבִפְרָט בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲזִי נִכְנָסַת
בּוֹ הַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל גְּאוֹת וַיִּשׁוּת, וְהוּא דוֹחֵק רַגְלֵי
הַשְּׂכִינָה, וּמַגְבִּיר עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר תְּאוֹת נְאוּף;
כִּי עַל-יְדֵי הַגְּאוּה וְהַיִּשׁוּת שְׂמַתְּגָאָה עַל בְּנֵי-אָדָם,
עַל-יְדֵי-זֶה בָּאָה תְּאוֹת נְאוּף (לְקוּיֵי-הֶלְכוֹת, חֶלֶב וְדָם,
הֶלְכָה ב', אוֹת א') ; וְעַל-יְדֵי גְּאוּה הוּא עוֹקֵר אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְגְּאוֹת וְנְאוּף תְּלוּיִים זֶה
בְּזֶה (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא). וְלִכֵּן כָּל מִי
שְׂיִוְדַע שְׂיִישׁ בּוֹ מֵדַת הַגְּאוֹת וְהַיִּשׁוּת, עָלָיו לְחַזֵּר
בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה עַל פְּגָם הַבְּרִית שֶׁנִּפְגַּם, וַיִּבְקֹשׁ
וַיִּתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלָיו לְתַקֵּן אֶת
אֲשֶׁר קָלְקַל בְּבְרִיתוֹ. וּבְזֶה הָאָדָם יָכוֹל לְמַדֵּד אֶת
עֲצָמוֹ אִיךְ חָטָא וּפָגַם בְּפָגָם הַבְּרִית, כְּפִי מֵדַת
הַיִּשׁוּת וְהַגְּאוֹת שְׂיִישׁ בּוֹ; כִּי הַהֶכְרַח לְמִי שֶׁפָּגַם
בְּבְרִית, בְּפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזֶהֶם שֶׁל הוֹצָאת
זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂתַכְּנִס בּוֹ גְּאוֹת וַיִּשׁוּת עַל זוּלְתוֹ,
שְׂיַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר גָּדוֹל מֵאַחֲרִים, וְזֶה הוֹרֵס
לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים, כִּי אֶת בְּעַל הַגְּאוּה אֵף אֶחָד אֵינּוּ

יכול לסבל. ולכן עקר תקוון הברית הוא —
 להשפיל את עצמו, ולא ירצה רצון אחר, אלא את
 רצונו יתברך; כי שלמות בטול הגאווה והישות הוא
 רק כשזוכה להחזיר בעצמו אמתת מציאותו
 יתברך, ויודע ועד אשר הוא יתברך מחיה ומנהיה
 ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי,
 מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, כי
 על-ידי-זה הוא מעלה את הגאווה והגדלה לחי
 העולמים; כי באמת אחר ישוב הדעת אמתתי, תבין
 ותשכיל שהאדם הוא טפה סרוחה, עפר אפה ואל
 עפר תשוב, ומה יש לך להתגאות על הזולת?! אין
 זאת אלא על-ידי פגם הדעת, שפגמת בטפי מחך,
 על-ידי הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה אפה
 מתגאה ומתנשא על זולתך, שזה מביא אותך לידי
 כפירות ואפיקורסות; כי המאמין האמתתי, שמאמין
 אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא
 בהשגחת המאציל העליון, אזי יבטל את עצמו
 לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ולא ירצה
 להתגאות ולהתנשא על שום בריה שבעולם. וזה
 עקר "קדֹשֶׁת הברית", שהאדם מגיע למדרגה כזו,
 עד שמבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך
 הוא, ואינו מתגאה ומתנשא על שום בריה

שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵא תָמִיד בָּא אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, וּבֹכָה
 וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וְעַל־כֵּן אֱהוּבִי, בְּנִי, אִם אַתָּה
 יוֹדֵעַ אֶת נִגְעֵי לְבָבְךָ וּמְכַאוּבִיו, וְאַתָּה יוֹדֵעַ הֵיטֵב
 אֵיךְ שֶׁנִּפְגַּמְתָּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּבִפְגַּמֵי הַבְּרִית
 הַכִּי גְרוּעִים, עָלֶיךָ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלִיו
 יִתְבָּרַךְ, וְתִבְרַח מְכָל מִיָּנִי גְאוּת וְהַתְנַשְּׂאוֹת, אֲשֶׁר
 בַּק זֶה עֵקֶר תִּקּוּן וְ"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית". וְזָכֹר דְּבָר זֶה
 כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי הַגְּאוּה שְׁבָאָה מַחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית,
 עוֹקְרֵת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמַעֲבִירָתוֹ עַל דַּעְתּוֹ וְעַל
 דַּעַת קוֹנוֹ, וְתָמִיד מְסַתְכֶסֶךְ עִם בְּנֵי־אָדָם, וּמְקַפֵּיד
 עַל כְּבוֹדוֹ שֶׁלֹּא נִתְּנוּ לוֹ מִסְפִּיק כְּבוֹד; אֲשֶׁרֵי מִי
 שֶׁזֹּכָה לְהַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, שֶׁהוּא פָּגוּם בְּפָגַם
 הַבְּרִית, וְזֹכָה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּמִשְׁפִּיל אֶת
 עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ מִתְנַגֵּף וּמִתְנַשֵּׂא עַל שׁוֹם בְּרִיָּה
 שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵא מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר דְּבָר גָּדוֹל וְדְבָר קָטָן
 לֹא נַעֲשֶׂה בְּלִי הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית. וַיִּדְעוּת
 אֱלֹהֵי הַן עֵקֶר תִּקּוּן הַדַּעַת, תִּקּוּן הַמַּחֲ"קְדֹשֶׁת
 הַבְּרִית"; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּגִּיעַ אֶל זֶה, וְאִז שָׁב וְרָפָא
 לוֹ, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
 לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה,
 אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדְבָר גָּדוֹל וְדְבָר קָטָן

אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן,
זֶה עֵקֶר "קִדְשֵׁת הַבְּרִית"; אֲשֶׁר מִי שֶׁמְגִיעַ אֶל זֶה.

גְּאֻלָּה וְגָלוּת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עֵקֶר הַגָּלוּת
הַמְרָה שְׁעוֹבָרֶת עַל בְּנֵי-אָדָם הוּא רַק מִחֲמַת פָּגַם
הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגָּם
מִחוּ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁהוּא שָׂרוּי בְּגָלוּת מְרָה;
כִּי עֵקֶר הַגָּלוּת מִחֲמַת חֲסָרוֹן אֲמוּנָה (לְקוּי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ז'); מֵה שְׂאִיִן בֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", אֲזִי נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו, כִּי זוֹכֵה
לְהִגִּיעַ אֶל אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד
שֶׁתָּמִיד חוֹשֵׁב מְאַמְתֵּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְרוֹאִים
בְּחֹשׁ, שֶׁבְּנֵי-אָדָם עוֹבְרִים כָּל מִינֵי צַעַר וּמִכְאוּבִים
בְּחַיֵּיהֶם, וּמְסֹתוֹבְבִים בְּגָלוּת מְרָה, וְאִינָם מוֹצְאִים
אֶת מְקוֹמָם, הַכֹּל מִחֲמַת שְׁחָטָאוֹ בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק
מִחֲמַת שְׁפוּגָם בְּדַעְתּוֹ, וּמִכְנִיס בְּמַחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ
הֲרֵהוּרִים מְגֻנִים וּמַחֲשָׁבוֹת מְטַנְפוֹת, שֶׁתָּמִיד חוֹשֵׁב

וּמִהֲרִיר אַחַר כָּל מִיַּי נָשִׁים בְּדַבָּרִים מְגַנִּים. וַיֵּשׁ
 בְּנֵי־אָדָם שְׁכַל־כָּף נִכְנְסוּ בְּהִרְהוּרִים רָעִים
 וּבְמַחֲשָׁבוֹת מְגִנּוֹת, עַד שֶׁהֵם אֵינָם יְכוּלִים לְצֵאת
 מִזֶּה, וְזֶה מְסַבֵּב לָהֶם דִּעְתָּם, עַד שֶׁמִּסְתַּוְּבָבִים
 בְּגִלוֹת מָרָה, וְאֵינָם מוֹצְאִים אֶת מְקוֹמָם, וְהוֹלְכִים
 נֶעַ וְנָד בְּאֶרֶץ, וּמְחַפְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים תָּמִיד אֵיזֶה
 מְקוֹם מְקַלֵּט לְהִנָּצֵל מִהַגְּלוֹת שְׁלָהֶם, אֲבָל אֵין זֶה
 הוֹלֵךְ, מֵאַחַר שֶׁפָּגְמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבַטְלָה, נִהְרָס לָהֶם כָּל מַח מַחֲשַׁבְתָּם, וְעַל־כֵּן הֵם
 מִסְתַּוְּבָבִים בְּגִלוֹת מָרָה, וְאֵף שֶׁמִּבְּחוּץ נִרְאָה שְׂאִין
 חֶסֶר לָהֶם כְּלוּם, אֲבָל בֵּינָם לְבֵין עֲצָמָם הֵם נִמְצְאִים
 בְּגִלוֹת מָרָה מְאֹד, כִּי הֵם שְׂרוּיִים בְּדַכְּאוֹן וּבְצַעַר
 וּבְעֲצָבוֹת גְּדוֹלָה. וּלְהַפֵּךְ — כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְשִׁמּוֹ
 עַל מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְאֵינוֹ מִכְנִיס בְּמַח מַחֲשַׁבְתּוֹ שׁוּם
 הֲרַהוּרִים רָעִים, וְאֵינוֹ מְהַרְהֵר אַחַר נָשִׁים וְאַחַר
 דְּבָרִים מְגַנִּים, עַל־יְדֵי־זֶה נִבְנְה דִּעְתּוֹ וּמַחוֹ, וְזוֹכֶה
 לְהִרְגִישׁ שְׂאִין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל
 אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה
 מֵעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וְהַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא, וּבְלִעְדָּיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, וְלִכֵּן
 בְּכֹל מְקוֹם שֶׁרַק בָּאִים הֵם מוֹצְאִים אֶת הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא, כִּי מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְזֶה עֵקֶר

הַגְּאֻלָּה, הַגְּאֻלָּה הַפְּרָטִית שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים סט, יט): "קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה", וְכְמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע: שֶׁכְּמוֹ שִׁישׁ גְּאֻלָּה בְּכָל־לִיּוֹת, שֶׁתְּהִיָּה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר בּוֹא יָבוֹא וַיִּגְאֹלֵנוּ, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ גְּאֻלָּה פְּרָטִית, עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֱמֵת, הַמַּחְדִּיר תִּקְוָה הָאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בְּתוֹךְ הָאָדָם, שְׂאֵז אֵינּוּ הוֹלֵךְ נָע וָנָד, אֲלָא מוֹצֵא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְזוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, הַגָּלוּת וְהַגְּאֻלָּה תְּלוּיּוֹת בְּיַדְךָ; אִם תִּזְכֶּה לַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְקַדֵּשׁ וּתְטַהֵר אֶת מַחְךָ וּמַחֲשַׁבְתְּךָ, וּתְשָׁמֵר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא לְהִרְהוֹר שׁוֹם הִרְהוּרִים רָעִים וְשׁוֹם מַחֲשָׁבוֹת מְגַנּוֹת וּמְטַנְפוֹת, אֲזִי תִזְכֶּה לְ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית", וְתִגְאֹל אֶת נַפְשְׁךָ מֵהַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחְרָא, וְתָמִיד תִּמְצָא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לָלֶכֶת נָע וָנָד, אֲלָא בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה בָּא, תּוֹכֵל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי תִדַּע שֶׁרַק הוּא נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו שׁוֹם נִמְצָא, לֹא-כֵן אִם לֹא תִרְצֶה לְקַבֵּל אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהֵי, אֲלָא תִמְשִׁיךְ אַחֵר הַרְגֵלְךָ הַמְגַנֶּה — לְהִרְהוֹר אַחֵר נְשִׁים בְּדַבָּרִים מְגַנִּים, וְתִכְנִים בְּמַחַ מַחֲשַׁבְתְּךָ כָּל מִינֵי

רעיונות משניים ומחשבות זרות והרהורים מגנים, על-ידי-זה תתגבר עליך יותר ויותר הגלות, שתלך נע ונד, ולא תמצא את מקומך, ותסבל מרירות המרירות, רחמנא לישזבן. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לרחם על עצמך, ותקח את עצמך בידיך, ותחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ותתחיל לדבר אליו יתברך, ותבקש ותתחנן על נפשך תמיד, שיוציאך מהבור והפח יקוש שנפלת אליו, שהוא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וככל שתבקש ותתחנן ממנו יתברך, כמו-כן תאיר על עצמך אמתת מציאותו יתברך, ותזכה להיות בן חורין אמתי, ותגאל גאולה פרטית; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא חוזר תמיד אליו יתברך, ושב על חטאת הנעורים שלו, שעל-ידי-זה יזכה לגאולה — לגאל את נפשו מידי הסטרא אחרא. לא-כן כשאדם מטעה את עצמו, על-ידי-זה הורס את נשמתו וגופו גם יחד, וסובל גלות מרה, ומסתובב נע ונד, ואינו מוצא את מקומו, ומתירא ומתפחד מכל אדם, ונדמה לו כאלו רודפים אותו בקביעות. וכל אלו הדמיונות באים לו רק מחמת שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הורס את האדם לגמרי;

כִּי סוֹבֵל גְּלוֹת מֵעֲצָמוֹ, מִחַמַּת שְׂרוּדָף אֶת עֲצָמוֹ
 בְּיָדָיו, עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.
 כִּי הָאָדָם נִרְדָּף מֵעֲצָמוֹ, וְנִדְמָה לוֹ תָּמִיד, כְּאִלוֹ
 בְּנֵי-אָדָם גָּרְמוּ לוֹ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וּמְגִרָשִׁים אוֹתוֹ
 מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וּבְאַמַּת הַכֹּל דְּמִיוֹן שָׁבָא לְאָדָם
 מִחַמַּת פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַלְקְלָה וְנִשְׁתַּבְּשָׁה דַעַתוֹ, רַחֲמָנָא
 לְצַלָן. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת
 הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", לֵידַע אֲשֶׁר אֵין
 בְּלִעְדָיו יִתְבָּרַךְ כָּל וּכְלָל, וְעַקֵּר הַתְּכֵלִית בְּזֶה
 הָעוֹלָם הוּא רַק לְבוֹרַח אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה — זֹ
 תִפְלָה, לְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֱלֹיו
 יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ יִהְיֶה הֵכִי מְאֲשֶׁר בְּחַיָּיו, אֲשֶׁרִי לוֹ !

גְּנֻבָה וּגְזֵלָה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
 לְפָגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה כְּמוֹ מִדַּת
 הָאֱהָבָה, שֶׁהָאָדָם אוֹהֵב אֶת כָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל כְּנִפְשׁוֹ;
 כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת

זֶרַע לְבִטְלָה, מְבַלְבֵּל אֶת מַחַ הָאָדָם וּמַעֲקָם אֶת לְבָבוֹ, וּמְבִיא אוֹתוֹ אֶל שְׁנֵאת הַבְּרִיּוֹת, שְׂאִינוֹ סוֹבֵל אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וּבְזֶה יְכוּל הָאָדָם לְמַדֵּד אֶת עֲצָמוֹ אִיךָ הוּא אוֹחֵז בִּ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית" — אִם זָכָה לְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, שְׂאוֹהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשׁוֹ, אָז הַגִּיעַ כְּבָר אֶל שְׁלֵמוֹת תְּקוּן "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", אֲבָל אִם אָדָם שׁוֹנֵא אֶת זוּלְתוֹ עַל לֹא דְבָר, סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְרוֹאִים שְׂבָנֵי-אָדָם שׁוֹנְאִים אֶת זוּלְתָם עַל לֹא דְבָר, רַק מִחֲמַת שְׁנֵאת חָנָם בְּעֵלְמָא, בְּלִי שׁוּם טַעַם וְשִׁכְל כָּלָל, אֶלָּא מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ אוֹחֵז כְּדַעְתּוֹ, וְאִינוֹ חוֹשֵׁב כְּמוֹתוֹ. צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה בָּא רַק מִחֲמַת הַחֲטָא הַמְּגֻנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלָכֵן אִם תִּמְצָא שְׂבָנֵי-אָדָם שׁוֹנְאִים אֶת זוּלְתָם עַל לֹא דְבָר, זֶה סִימָן מְבַהֵק שֶׁהוּא חֲטָא וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה הַזֶּה שֶׁל הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכָל מִי שֶׁחֲטָא יוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה הַזֶּה, הוּא יוֹתֵר שׁוֹנֵא אֶת חֲבֵרוֹ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סְנֵהֲדָרִין כו:): שׁוֹנֵא — כָּל שֶׁלֹּא דְבָר עָמוּ שְׁלֵשָׁה יָמִים בְּאִיבָה, אָמְרוּ לוֹ: לֹא נַחֲשָׁדוּ יִשְׂרָאֵל עַל כֶּף; הָרִי שְׂחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים לֹא תִאָּרוּ לְעֲצָמָם דְּבָר כְּזֶה, שִׁיְהִיָּה בַר יִשְׂרָאֵל

שְׂאִינוּ מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ מִחֲמַת שְׁנָאָה שְׁלֹשָׁה יָמִים,
 וּמְכַל שֶׁכֶּן תִּלְמִידִים שְׁלוֹמֵדִים אֶצֶל רַב אֶחָד,
 וְתִשְׁרֶה בֵּינֵיהֶם שְׁנָאָה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא יִדְבְּרוּ עִם חֲבֵרָם
 מִחֲמַת שְׁנָאָה, זֶה מְגַלֶּה אֶת גְּרִיעוֹת מַעֲשֵׂיהֶם
 הַמְּגִנִּים, שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, וְזֶה סִימָן מִבְּהֶק בְּלִי שׁוּם סִפֵּק וְסִפֵּק
 סְפִיקָא, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְאַפְלוּ שְׁמַלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ
 בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְנוֹתֵן טַעַם לְדַבְּרָיו, אֶף-עַל-פִּי-
 כֵּן צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהָאָדָם הַזֶּה פָּגוּם בַּפְּגָם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וּמֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּתַעֵב
 הַזֶּה בָּא, שֶׁהָאָדָם גּוֹנֵב וְגוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ; כִּי עַקֵּר
 הַגְּנֻבָה וְהַגִּזְלָה שֶׁהָאָדָם גּוֹנֵב וְגוֹזֵל מְזוּלָתוֹ בָּא רַק
 מִחֲמַת קְלָקוּל דְּעֵתוֹ, שֶׁנִּתְקַלְקְלָה וְנִשְׁתַּבְּשָׁה דְּעֵתוֹ,
 וְלוֹקַח אֶת חֶפֶץ זוּלָתוֹ בְּיודְעִין וּבְלֹא יוֹדְעִין.
 וְקְלָקוּל הַדְּעֵת בָּא מִחֲמַת פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל-כֵּן לֹא תִמְצָא גְּנֻב — זֶה שְׁלוֹקַח
 דָּבָר בְּלִי יְדִיעַת חֲבֵרוֹ, אוֹ גִּזְלָן — זֶה שְׁלוֹקַח דָּבָר
 בְּיְדִיעַת חֲבֵרוֹ, אֲלָא מִי שֶׁפָּגַם בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וַיֵּשׁ שְׁנַכְשְׁלוּ גַם בְּשֵׁאר פְּגָמֵי
 הַבְּרִית: נִדָּה, שְׁפָחָה, גוֹיָה, זוֹנָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא שְׁגוֹנְבִים וְגוֹזְלִים מְמוֹן זוּלָתָם.
 וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲגִיגָה יא:): גִּזְלָ

וְעָרִיּוֹת — נִפְשׁוּ מִחֲמַדְתָּן וּמִתְאַוָּה לָהֶם; הֲרִי שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בָּזֶה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּנֵבָה וּגְזֵלָה, סִימָן א'): מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֹזֵל, וְכִיּוֹן שֶׁהִתִּיר לְעַצְמוֹ גְּזֵלַת חֲבֵרוֹ, הֲרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֵטָא וְעוֹן, וְאִין תִּקְנָה לְהַסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ הַרְעָה. וְכִמוֹ שֶׁהַחֵטָא הַמְּגִנֶה הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם עוֹשֶׂה בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁאִין מִי שָׂרוּאָה וּמְסַתְּפֵל עָלָיו, אוֹ כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה בְּגִלּוּי עָרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁאִין מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עָלָיו, כְּמוֹ-כֵן גֵּנֵב — עֵקֶר חֵטָאוֹ וְעִנְשׁוֹ הוּא עַל-יְדֵי שֶׁעוֹשֶׂה עֵין שָׁל מַעֲלָה כְּעֵין שָׁל מַטָּה; הֵינּוּ שְׁנִדְמָה לוֹ שֶׁלְמַטָּה אַף אֶחָד אֵינּוּ רוֹאֶה אֶת מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים, אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה בַּסֵּתֶר, כְּמוֹ-כֵן כְּבִיכּוֹל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינּוּ מְסַתְּפֵל עָלָיו. וְעַל-כֵּן חָמוֹר עֲנֵשׁ הַגֵּנֵב מְאֹד, כִּי הוּא כּוֹפֵר בְּעֵקֶר, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהַשְׁמֵר מְאֹד לְשֵׁלֵם אֶת כָּל הַגְּנֵבוֹת וְהַגְּזֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ, כִּי לֹא יֵאָבֶה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסַלַּח לוֹ; כִּי עֵקֶר תִּקּוּן ו"קִדְשֵׁת הַבְּרִית" הוּא דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם מִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ וְאוֹהֵב אוֹתוֹ וְשׁוֹמֵר עַל מְמוֹנּוֹ, וּמְכַל שְׂכָן שְׂלֵא יַעַב בְּכֶסֶף זוּלָתוֹ. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ,

קדֹשֶׁת גִּנְבָה וְגִזְלָה יִשְׂרָאֵל פה

שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם, שְׁכֶסֶף זולָתָם נַעֲשֶׂה זול בְּעֵינֵיהֶם וּמוֹעֲלִים בוֹ, בֵּין בְּמִזִּיד וּבֵין בְּשׁוּגֵג, בֵּין בְּהֲצִנֵּעַ — שֶׁהוּא גִנְבֵי, וּבֵין בְּגְלוּי — שֶׁהוּא גִזְלָן, הַכֹּל בָּא מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁקִּלְקַל אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהִתִּיר לְעַצְמוֹ לְגַנֹּב וְלִגְזֹל. וְלִכֵּן אֵי אֶפְשָׁר לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וּשְׂאָר גְלוּי עֲרִיּוֹת, אֲלֵא כְּשִׁיעֶקֶר מִמֶּנּוּ אֶת הַמְּדָה הַמְּגַנָּה הַזֶּה — לְשֵׁנָא אֶת זולָתוֹ, וְלִגְנֹב אוֹ לְגִזֹּל אוֹ לְפִשְׁעַ בְּמִמּוֹן חֲבֵרוֹ. וּבְזֶה אָדָם יְכוּל לְמַדֵּד אֶת עַצְמוֹ אִם כָּבֵד זָכָה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", אִם הוּא אוֹהֵב אֶת זולָתוֹ בְּתַכְלִית הָאֲהָבָה, וְאִינוֹ נוֹגֵעַ בְּכֶסֶף אַחֲרִים, וּמְכַל שְׂכָן שְׁלֵא יִגְנֹב וְיִגְזֹל מֵהֶם, אִז הִגִּיעַ כָּבֵד אֶל שְׁלֵמוֹתוֹ, הֵינּוּ שְׂמַחוֹ שְׁלֵם בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְזֶה סִימָן שְׁזָכָה לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית". וְלִהְפֹךְ — אִם עֲדִין שׁוֹנָא אֶת בַּר יִשְׂרָאֵל מֵאִיזוֹ סָבָה שָׂרֵק תִּהְיֶה, וּמְכַל שְׂכָן הַתְּלִמִּידִים שְׁלוּמֵדִים אֲצֵל רַב אֶחָד, וְשׁוֹנָאִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכֵן מִי שְׁלוֹהַ כְּסָף וְאִינוֹ מְשַׁלֵּם, וְעוֹד עוֹשֶׂה צְחוּק מִהַמְּלוֹה, וְהוּא פָּשׁוּט גִּנְבֵי, זֶה סִימָן שֶׁהוּא עֲדִין פָּגוּם מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וּבְשְׂאָר חֲטָאֵי עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן.

וְעָלְיוֹ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה קִדְּם שִׁיקְבֵּל עֲנֹשׁ
 מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל עֶזְרֵךְ נִאֻף וְגִנְבָה וְגִזְלָה הָאָדָם
 מִשָּׁלֵם מְחִיר יָקָר מְאֹד — בֵּין בְּגוֹפּוֹ וּבֵין בְּנַפְשׁוֹ,
 בֵּין בִּילְדֵיו וּבֵין בְּמָמוֹנוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן; אֲשֶׁרִי מִי
 שְׁשָׂם דְּבָרִים אֵלָיו אֶל תּוֹךְ לְבוֹ, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ.

גֵּן-עֵדֶן וְגִיּהֲנוֹם

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר רַבְנוּ ז"ל אָמַר
 (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב): הַגֵּן-עֵדֶן וְהַגִּיּהֲנוֹם
 הֵם בְּזֵה הָעוֹלָם מִמָּשׁ. וְאָמַר בְּפֶרוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק ב', סִימָן קיט), שְׂאִין נִמְצָא עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, וּמָה
 שְׂרוּאִים כָּאן, זֶה רַק גִּיּהֲנוֹם, כְּפִי הַצָּרוּת וְהִיסוּרִים
 וְהַמְרִירוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, בֵּין
 הָעֲשִׂירִים וּבֵין הָעֲנִיִּים, כָּלֵם סוֹבְלִים מְרִירוֹת
 הַגִּיּהֲנוֹם, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִיָּנוּ; וּבִאֲמַת הַכָּל תְּלוּי
 כְּפִי "קִדְשֶׁת הַבְּרִית"; כִּי אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְקַדֵּשׁ
 וּמְטַהֵר אֶת בְּרִיתוֹ, אֲזִי מַחוּ מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר, וּמְרַגֵּשׁ
 טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה; כִּי בִּאֲמַת אֵין שׁוּם

מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה
 וּמִהָיָה וּמִקַּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח,
 חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלָּא
 בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. וּכְשֶׁאָדָם מִכְּנִיס אֶת
 עֲצָמוֹ בִּידְעוֹת אֱלוֹהֵי, אִזּוֹ זוֹכָה לְתַעֲנוּג וְשֶׁעֲשׂוּע
 גֵּן-עֵדֶן עוֹד בְּזָה הָעוֹלָם; כִּי אֵין עוֹד תַּעֲנוּג וְעֲנוּג
 יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁאָדָם זוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וּמְרַגֵּשׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְכַל
 דְּבָר גִּשְׁמִי רוּאָה רַק אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, הַמְּחַיָּה וּמִהָיָה וּמִקַּיִם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה.
 וְלִהְפֹךְ כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 וְעוֹבֵר עַל הַחֻטָּא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת,
 וּמַאֲבֵד הַכֹּל, וּמְרַגֵּשׁ יְסוּרֵי גִיְהֵנוּם בְּזָה הָעוֹלָם,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְכַמוּבָא (זֶהר תְּרוּמָה קנ:): אֵינוֹן
 דְּמַחְבְּלִין אֶרְחִייהוּ עַל אֶרְעָא וְלֹא חֲשִׁישׁוּ לִיקָרָא
 דְּמֵאֲרִיִּהוֹן בְּהֵאֵי עֲלָמָא כָּל אֵינוֹן אֲתַדְּנוּ תַמָּן לְדָרֵי
 דָּרִין, וְלֹא נִפְקִי מִתַּמָּן וְכוּ' [אֱלוֹהֵי שְׁשׁוּפְכִים אֶת
 זָרַעַם עַל הָאָרֶץ, וְלֹא חוֹשְׁשִׁים לְכָבוֹד הַקָּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, כָּל אֱלוֹהֵי דְנִים אוֹתָם
 בְּגִיְהֵנוּם לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא יוֹצְאִים מִשָּׁם, רַחֲמָנָא

לישזבן]; ולא עוד אלא מרגישים את הגיהנום עוד בזה העולם, ורעים ומרים להם החיים מאד, ולבם ודעתם מעקם ומבלבל מאד, וכמעט שכל הצרות והיסורים והמרירות והדכאונות שהאדם סובל בזה העולם, זהו רק מחמת החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא הזה עוקר את האדם לגמרי משרשו, עד ששוכח ממנו יתברך, ורעים ומרים לו החיים, ומבקש את עצמו למוות, כי נמאס לו מהחיים, כי החטא המגנה הזה מכניס יאוש בלב האדם, עד שמתאש מתיו, ואינו רוצה לחיות יותר. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שכבר נכשלת בחטא המגנה הזה, ואתה סובל מרירות הגיהנום עוד בזה העולם, ראה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך; כי אין לך דבר העומד בפני התשובה, כי אפלו מי שחטא בחטאים הכי מגנים בעולם, אם רק ישוב אליו יתברך, ויקבל על עצמו לא לחזור אל מאוס וטנוף מעשיו, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל; כי רחמיו יתברך על כל מעשיו, כי (פסחים קיט.): ידו של הקדוש-ברוך-הוא פרוסה תחת כנפי החיות, כדי לקבל בעלי תשובה. ואמרו (פסיקתא דרב כהנא): "שובה ישראל עד הוי"ה אלקיך" — אפלו

כְּפִרְתָּ בְּעֵקֶר, אָדָם עוֹמֵד וּמְחַרֵּף וּמְגִדֵּף בַּשּׁוּק,
וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה בֵּינִי
וּבֵינֶךָ, וְאֲנִי מְקַבְּלֶךָ; כִּי אֵין לְךָ דָּבָר שְׂמוּצִיא אֶת
הָאָדָם מִשְׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו כְּמוֹ הַתְּשׁוּבָה.
וְאָמְרוּ (בְּרָכוֹת לד:): בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי-תְשׁוּבָה
עוֹמְדִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִים; מֵאַחַר
שֶׁכָּבַר הָיָה בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן
חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵינָם שָׁבִים
אֶל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, זֶה עֵקֶר שְׂבָחוֹ שֶׁל בַּעַל
תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת עוֹלָם
הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְיִתְעַנֵּג בְּעֲרֵבוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְיִטַּע טַעַם גֵּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם. וְעֵקֶר
הַתְּשׁוּבָה הוּא — תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין
קוֹנוֹ; שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֵילֶךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין
שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, וְאֵף שֶׁבִּהְתְּחַלָּה יְדָמָה לוֹ שְׂאִין מִי
שֶׁמִּסְתַּכֵּל עָלָיו, וְאֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאֲדַרְבָּה
יְדָמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ כָּלֵל וּכְלָל, וְיִכְנָסוּ
בוֹ מַחְשָׁבוֹת כְּאִלוֹ אֲבָד מָנוֹס וְתַקְוָה מְמַנּוֹ, וּכְאִלוֹ
אֵין לוֹ כְּבָר תַּקְנָה, צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שֶׁהַכֹּל
— זֶהוּ נִסְיוֹנוֹת שֶׁמִּנְסִים אֶת הַפּוֹגְמִים בַּבְּרִית.

לראות אם פונתם באמת לשוב אליו יתברך. ולכן
 ראה לקחת את עצמך בידיך, ותקבל על עצמך
 מהיום והלאה לא לחזור אל החטא המגנה הזה,
 ואף שיהיו לך נסיונות קשים ומרים, שבכל פעם
 תפל שוב ושוב, כי לא בנקל יוצאים מהחטא
 המגנה הזה, כי ההרגל שנתרגל לשפך את זרעו
 לבטלה, רחמנא ליצלן, נעשה אצלו כטבע שני,
 ומאד מאד קשה לו לצאת מהלכלוך והזהמה הזו,
 עם כל זאת אם תהיה עקשן גדול ותבוא בכל יום
 אליו יתברך, ותתחנן לפניו יתברך, שיחוס וירחם
 עליך, ותבקש הרבה ממנו יתברך, שאתה רוצה
 לצאת מזה, ותהיה עקשן גדול בתפלה — לא
 לעזוב את עצמך בשום פנים ואפן, אז נכון לך
 יהיה בטיח, שסוף כל סוף תזכה לצאת מהתאוה
 המגנה הזו, ותזכה לתקון נצחי. כי יש מלאך
 הנקרא עזריאל, והוא ממנה על כל אלו שנפגמו
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, וכשבאים
 וחוזרים בתשובה שלמה אליו יתברך, הוא מעלה
 את תפלתם לפניו יתברך, ועוזר להם לשוב
 בתשובה כזו, שיקבלו אותם. ובלבד אהובי, בני,
 שלא תתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שנדמה לך
 כאלו אתה אף פעם כבר לא תוכל לצאת מההרגל

הָרַע שְׁנַתְרַגְּלָתָ לְשַׁפְּךָ זֶרַעַךָ עַל הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עִם כָּל זֹאת אִם תִּהְיֶה עֶקְשָׁן גָּדוֹל לֹא לְעֹזֵב אֶת עֲצָמְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְלֹא תִתְיַאֵשׁ כָּלֵל וְכָלֵל, אֲלֹא תִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, אֲזִי בְרָבוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, תִּרְגִּישׁ נַעַם גִּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְתִהְיֶה הֶכִי מְאֹשֵׁר בְּחַיֶּיךָ. וְהַכָּלֵל — שְׁכָל מִי שֶׁנִּפְגַּם בְּפֶגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלְיוֹ לִידַע שֶׁבִּהְתַּחֲלָה יִסְבַּל מְרִירוֹת אֵשׁ הַגִּיּהֵנוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה לוֹ רַע וְמָר בְּחַיָּיו, וְיִרְאֶה רַק חֲשֵׁךְ, וְיִהְיֶה שָׁבוּר וּמְדַכָּא בְּיִסּוּרִים קָשִׁים וּמָרִים, וְיִדְעֵתוֹ תִּהְיֶה מְבַלְבֵּלָת וּטְרוּפָה עָלְיוֹ, וְלִבּוֹ יִהְיֶה מָלֵא עֶקְמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלְיוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִהְיֶה בְּכַעַס וּבְרָגֶז וְיִפְלִיט דְּבוּרִים כְּלָפִי מֵעֵלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עִם כָּל זֹאת אִם תִּהְיֶה עֶקְשָׁן גָּדוֹל, שְׂאִינְךָ עֹזֵב אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְהִנֵּךְ מְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֵעוֹלָם לֹא לָשׁוּב אֶל הַדְּבָרִים הַמְּגֻנִים שְׁעָשִׂיתָ עַד כֹּה, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹר הַגִּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ שְׁתַּפֵּל אֲלֵפִי וְרַבְבוֹת פְּעָמִים אַחֲרַי כָּל הַקְּבָלוֹת שְׁקִבְלָתָ עַל עֲצָמְךָ, עִם כָּל זֹאת לֹא תִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, אֲלֹא תִעַמַּד בַּנְּסִיוֹן, אֲזִי דִיקָא סוּף כָּל סוּף תִּנְצַח בַּמְּלַחְמָה. וְזָכֹר אֶת זֹאת, אֲהוּבִי, בְּנִי, כִּי

תִּצְטָרֵךְ אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִם תִּצְיִית
 אוֹתִי — לֹא תִתְחַרֵּט, לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם
 הַבָּא, כִּי תִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ אֶת הַגֶּן-עֵדֶן בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְיִקְבְּלוּ אֶת תְּשׁוּבָתְךָ לְמַעַלְהָ.

דְּבוּר

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר
 הָעוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כְּמוֹ מִי שְׂמַנְבֵּל אֶת
 פִּיו, וּמִפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר כָּל
 הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, עַל-יַדֵּי-זֶה נִלְחָצִים לוֹ הַמַּחֲזִין,
 וְבֹא לַיָּדִי נִפְיֵלָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת; כִּי הַדָּמִים
 מִתִּיזִין לְמַחוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְבֹא לַיָּדִי חֲלִי
 הַנְּפִילָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א); וְאָמַר
 רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁכָל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל,
 הֵם רַק מִחַמַּת דְּבוּרֵי פִיו, שְׂמִפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ,
 וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְזֶה גוֹרֵם לוֹ רוּחַ סְעָרָה
 בְּמַחוֹ. כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהֵלִים קמ"ח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה
 דְּבָרוֹ"; מִי גוֹרֵם לָאָדָם רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוֹ? הַדְּבוּר
 שְׂמִפְקִירוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ח); וּבִפְרָט

פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בא לאדם רק על-ידי שמנבל את פיו, ומדבר לשון-הרע ורכילות וליצנות; כי ברית הלשון וברית המעור תלויות זו בזו, כפי שאדם מקדש את דבור פיו, כן זוכה ל"קדשת הברית", ולהפך — כשפוגם בדבורו, אזי בא לידי פגם הברית, רחמנא לישזבן (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט); ורחמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה כד, סימן ז'): "והיה מתנה קדוש ולא יראה בך ערות דבר" — ערות דבור; רבי שמואל בר נחמן אמר: זה גבול הפה. כי האדם צריך לראות שיהיה מחנהו קדוש, שישמר מאד על דבור פיו, וכשאדם שומר על פיו, אזי נצול מרעות וצרות רבות. וכמו שאמר החכם מכל אדם (משלי כא, כג): "שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו". ורחמינו הקדושים דרשו (מדרש משלי, פרק כא, סימן ו') על פסוק זה: "שומר פיו ולשונו" — אמר רבי ישמעאל, מלמד שמיתתו של אדם ותחיתו של אדם אינה נתונה אלא בלשון. אם זכה ונצרו הוא מחיהו, ואם לאו — הוא ממיתהו; וכן הוא אומר (משלי יח, כא): "מות וחיים ביד לשון"; כי הכל תלוי כפי קדשת הלשון; ובפרט מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,

אֵי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲלֵא
עַל-יְדֵי שְׁמִירַת דְּבוּר. וְכֹל מִי שֶׁשׁוֹמֵר יוֹתֵר אֶת
דְּבוּרוֹ, זוֹכֵה יוֹתֵר לְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; וְעַל-כֵּן כָּל
מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁנִּכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
זֶרַע לְבִטְלָה, וְרוֹצֵה לְתַקְּנוֹ, יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא
לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַכְּלִי
לְקַבֵּל בּוֹ אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁמַת הָאָדָם
נִתְגַּלִּית דִּיקָא עַל-יְדֵי הַדְּבוּר. וְלָכֵן צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר אֶת הַדְּבוּר, וּלְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה
וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְכֵן לְדַבֵּר דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה,
וְכֵן לְחִזְק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר כָּל זֶה
נִקְרָא קְדֻשַׁת הַדְּבוּר, וְעַל יָדוֹ בָּאִים לִיְדֵי "קְדֻשַׁת
הַבְּרִית". וְאָמְרוּ (זֶהר שְׁמִינֵי מֵא:): תָּא חֲזִי פּוּמָא
וְלִישָׁן אֲתֵר עֲלָא הָכִי אֲקָרִי, וּבְגִין כֶּף לָא יִפְגִּים
אֲנִישׁ פּוּמִיָּה וְלִישְׁנִיָּה, וְכֹל שְׂכֵן לְאַסְתָּאבָּא נִפְשִׁיָּה
וְגַרְמִיָּה בְּגִין דְּאַסְתָּאב הוּא בְּעֲלָמָא אַחְרָא [בֵּא
וּרְאֵה שְׁהֶפֶה וְהִלְשׁוֹן מְרַמְזִים עַל מְקוֹם עֲלִיּוֹן
(יְסוֹד וּמַלְכוּת)], וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא יִפְגַּם אָדָם פִּיּוֹ
וּלְשׁוֹנוֹ, וּמְכַל שְׂכֵן שְׂלֵא יִלְכְּלֵךְ אֶת נַפְשׁוֹ עַל-יְדֵי
פְּגַם הַדְּבוּר, מִפְּנֵי שְׂאֵם פּוּגִים בְּדְבוּרוֹ, וּמְלַכְלֵךְ אֶת
נַפְשׁוֹ, הוּא מִתְלַכְלֵךְ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן]. וְלָכֵן מִי
שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ, וּבְפֶרֶט פְּגַם הַבְּרִית

— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלִיו לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ לְקִדְשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ. כִּי הַדְּבוּר הוּא קָדוֹשׁ מְאֹד, וְעַל יָדוֹ יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְדַרְגּוֹת שְׁבַע עוֹלָם, וּבִפְרָט אֶל רוּח־הַקֹּדֶשׁ, כַּמּוּבָא (זֶהר חֻקֵּי קַפָּג:) כָּל מֵאן דְּנָטִיר פּוּמִיָּה וְלִישְׁנִיָּה זָכִי לְאַתְלַבְּשָׁא בְרוּחַ דְּקִדְשָׁא [כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר עַל פִּיו וְלִשׁוֹנוֹ, זוֹכֶה שְׁנִתְלַבֵּשׁ בּוֹ רוּח־הַקֹּדֶשׁ]; כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שְׁמַדְבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נַעֲשִׂים כָּלִי לְקַבֵּל בּוֹ שְׁפַע רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשֹׁמֵר עַל דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא יִדְבֵּר דְּבוּרִים רָעִים עַל זוֹלָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִפְגָּם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁהַחֲטָא הַזֶּה בָּא עַל-פִּי-רַב רַק מִחֲמַת פָּגַם הַדְּבוּר שְׁפּוּגָם בְּדְבוּרוֹ. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמִכְאוּבָיו, יִקַּבֵּל עַל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קָדוֹשִׁים עִם זוֹלָתוֹ, וַיַּחֲזֵק וַיֵּאמֶן וַיַּעֲוֹד וַיִּשְׂמַח אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר תְּקוּן וִ"קִדְשֶׁת הַבְּרִית". וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֵף שֶׁכָּבֹר פְּגַמַּת בְּדְבוּרָךְ עַד עַכְשָׁו, וְדַבַּרְתָּ כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחֶךָ — לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת, לִיצְנוּת וְנִבּוּל פֶּה,

שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּאתָ אֶל הַחֹטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת עָקַר תִּקְוֹן הַחֹטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי קְדֹשֶׁת הַדְּבוּר, שֶׁעַל יְדוֹ זוֹכִים ל"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית"; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּהּ בְּיַדֶּיךָ, וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֶל תִּדְבֹר דְּבָרִים בְּטִלִּים, אֲלֵא תִרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּהּ לְהִיּוֹת צְנוּר הַמְּשִׁיךְ טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתָמִיד תִּדְבֹר עִם זולָתְךָ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתַחֲזִקוּ וְתִאֲמָצוּ וְתַעוֹדְדוּ וְתִשְׁמְחוּ, וְתִדְבֹר עַל לְבוֹ, וְתִנְחָמוּ בְּכָל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל נְחֻמָּה וְהַתְּחַזְּקוֹת, וְדִיֶּקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרַבִּים. וְזָכַר דְּבָר זֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ; כִּי הַדְּבוּר הוּא הַכֹּלִי הַמְּקַדֵּשׁ אֶת הָאָדָם, אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפְּךָ — מְטֵמָא אֶת הָאָדָם. כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי דְּבוּרוֹ שֶׁל הָאָדָם, אִם הוּא זוֹכֵה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהוּא מְחַזֵּק וּמֵאֲמִץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה ל"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית"; אֲבָל אִם הוּא פּוֹגֵם בְּדְבוּרוֹ, וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְפָגֵם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְסוּבַל כָּל מִינֵי סָבַל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. כְּמוֹבָא (זֶהר שְׁמִינֵי מ.ב.) עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת ו, ז): "כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיהוּ", הַאי קָרָא בְּשַׁעְתָּא

דִּדְיִנִּין לִיה לְבַר נֶשׁ בְּהֵהוּא עֲלֵמָא כְּתִיב, כָּל הֵהוּא
 דִּינָא וְכָל מְאִי דְסָבִיל בְּהֵהוּא עֲלֵמָא וְנִקְמִין מִינֵיה
 נִקְמָתָא דְעֲלֵמָא לְפִיּהוּ בְּגִין פִּיּהוּ דְלֹא נָטִיר לִיה,
 וְסָאִיב לִיה לְנִפְשֵׁיהוּ לֹא אֶתְדַבֵּק בְּסִטְרָא דְחַיִּי
 בְּסִטְרָא דִּימִינָא [בְּשַׁעָה שְׂדָנִים אֶת הָאָדָם בְּעוֹלָם
 הָבֵא סוּבַב פְּסוּק זֶה, כִּי כָל מֵה שְׂהָאָדָם סוּבַל
 בְּעוֹלָם הָבֵא, וְכָל הַנְּקָמוֹת שְׂנוֹקְמִים בּוּ אֹז, הַכֹּל
 בְּשָׁבִיל פִּיּוּ, שְׁלֹא שְׁמַר לוּ, וְטַמָּא אֶת נִפְשׁוֹ וְלֹא
 דִּבֵּק אֶת נִפְשׁוֹ בְּצַד הַחַיִּים, בְּצַד הַיְמִין]; וְעַל-כֵּן
 מִי שְׂרוּצָה לְתַקֵּן אֶת פְּגָם הַבְּרִית שְׂנִפְגָּם בּוּ, יִקְבֵּל
 עַל עֲצָמוֹ לְשַׁמַּר עַל דְּבוּרֵי פִיּוּ, וְיַחֲזִק אֶת כָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁמַח וְיַעֲוֹדֵד אוֹתוֹ. וְכַנְּגֵד זֶה שְׂקֻלְקֵל
 בְּבְרִיתוֹ וְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצָנוֹת, דְּבָרִים
 בְּטִלִּים וְנִבּוּל פֶּה, יִקְדֹשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, וְאֹז דִּיקָא יִזְכֶּה
 לְתַקּוּן וְ"קִדְשֶׁת הַבְּרִית" בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי זֶה
 תַּקּוּן לְזֶה.

דֹאגָה

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר מִי

שחטא בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, עליו
 נופלות תמיד דאגות, וזה הורס לו את כל החיים,
 כמאמרם ז"ל (סנהדרין ק:) לא תעיל דוּיָא בְּלִבְךָ
 דגברי גיברין קטל דוּיָא [אל תכניס דאגה בלבך,
 כי הדאגה הרגה הרבה אנשים גבורים]; ודאגה
 באה רק מהחטאים, כמו שכתוב (תהלים לח, יא):
 "כי עוני אגיד אדאג מחטאתי"; ובפרט מי שחטא
 בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו
 באות תמיד דאגות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-
 המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת
 נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות; ולכן אם אתה
 יודע שנכשלת כבר בחטא המגנה הזה של הוצאת
 זרע לבטלה, תשתדל לא לדאג דאגת חנם, כי
 הדאגה הורסת את החיים לגמרי. ועקר תקון
 הברית הוא לא לדאג כלל, אלא ימסור את עצמו
 לגמרי אליו יתברך, וידע אשר רחמיו מרבים,
 ובודאי אם ישוב בתשובה שלמה, הקדוש-ברוך-
 הוא יקבלו, כי אין לה דבר העומד בפני התשובה.
 ולכן ראה לא לדאג דאגת חנם, כי הדאגות באות
 מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 ותשתדל לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
 שבעולם, שבודאי על-ידי-זה תזכה להכניע את

הַקְּלָפָה הַזֹּאת שֶׁמְכַשֶּׁלֶת אֶת הָאָדָם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְזָכוּר תִּזְכֹּר אֲשֶׁר אִם לֹא תִדְאָג וְתִפְחַד כָּלֵל, אֲלֵא תִבְטַח בְּבִטְחוֹן חֲזָק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי בְּיַדַי יֵשׁ לְךָ תִקְוָה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם חַי, הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲדִין הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קָלַקַל, אִם רַק יִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת הַדְּאָגָה, וְיִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן חֲזָק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִבְטַח בְּרַחֲמֵי הַמְּרַבִּים. וְזָכוּר דְּבָר זֶה תָּמִיד, שֶׁהַדְּאָגוֹת בָּאוֹת רַק מִחַמַּת הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹנוֹת, וְהַבִּטְחוֹן בָּא מִחַמַּת "קְדֹשֶׁת הַבְּרִית"; וְלָכֵן בְּזֶה אַתָּה יָכוֹל לְהִבְחִין אִם זָכִיתָ כְּבָר לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיךָ — אִם כְּבָר אֵינָה נּוֹפֶלֶת עָלֶיךָ שׁוֹם דְּאָגָה, זֶה סִימָן שֶׁנִּמְחְלוּ לְךָ כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, אֲבָל אִם עֲדִין נּוֹפְלוֹת עָלֶיךָ דְּאָגוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁעֲדִין לֹא תִקְנֶנָּה אֶת מַעֲשֵׂיךָ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן כו): עַל-יְדֵי דְאָגָה בָּא פַחַד; כִּי הַדְּאָגָה נוֹבַעַת מִכְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְכַנֵּס בָּאָדָם פְּחָדִים יְתָרִים; כִּי הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שֶׁמֵּאֲמִין שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, הוּא לֹא יִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם; וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם

אֲתָה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְסַלֵּק מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדְּאָגוֹת וְהַפְּחָדִים יִתְרִים, וְתִבְטַח עַל רַחֲמֵי יִתְבָּרֵךְ, שֶׁבּוֹדָאֵי תִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶׁשָּׁחַתְתָּ, וְתִזְכֶּה לָבוֹא אֶל "קִדְשֵׁת הַבְּרִית".

דַּעַת

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר עָקַר פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בָּא מִחַמַּת פְּגַם וְקִלְקוּל הַדַּעַת, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמוּצִיא אֶת זֶרַעוֹ לְבִטְלָה, הוּא פּוֹגֵם בְּדַעְתּוֹ, וְעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׂרָשׁוֹ. וְלִכֵּן עָקַר "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁמִשְׁלִים אֶת דַּעְתּוֹ. וְעָקַר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הוּא — לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחֲתִיָּה וּמִהֲוָה וּמִקַּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר יְדִיעוֹת אֵלוֹ הֵן יְסוּד גָּדוֹל בְּ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית"; כִּי

הדעת הוא המחבר ומזוג חכמה עם בינה שהם המחין, וכשאדם זוכה ומקדש ומטהר את מחשבתו, על-ידי-זה מזדווגות אצלו החכמה והבינה גם יחד, וזוכה להוליד בכל פעם שכל חדש בעבודת הבורא יתברך שמו, ומחדש חדושים חדשים בגלוי אמתת מציאותו יתברך. ועל-כן כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם בהוצאת זרע לבטלה, עליו להכניס את עצמו בבנין הדעת, בבנין בית המחין, ותמיד יזכור רק ממנו יתברך, ולא יסיח דעת ממנו יתברך כרגע, שזה עקר שלמות הדעת. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לתקן את מעשיך הרעים, ובפרט בזה שחטאת עד עכשו בהרהורים רעים ובמחשבות זרות, עד שבאת לידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לתקן את דעתך, ותכניס בעצמך תמיד ידיעה זו, אשר הכל לכל אלקות גמור הוא, ותהיה דבוק בדעתך באמתת מציאותו יתברך, שדיקא על-ידי-זה תשלם דעתך, ותהיה הכי מאשר בחייה; כי מי שזוכה לשלמות הדעת, הוא העשיר הכי גדול, ולהפך, מי שחסרה בו דעת — חסר בכל, וכמאמרם ז"ל (גדרים מא.) על פסוק (דברים כח, מח): "בחסר כל" — רב נחמן אמר בלא דעה,

אמר אביי נקטינן, אין עני אלא בדעה, במערבא אמרי דדא ביה כלא ביה, דלא דא ביה מה ביה? ! דא קני מה חסר? ! דא לא קני מה קני? ! כי אם יש לאדם דעת ושכל בדבקות הבורא יתברך שמו, אזי אין חסר לו כלום, אבל אם אדם שוכח ממנו יתברך, רחמנא לצלן, ואינו מכירו מפירטי הבריאה, אזי הוא חסר מכל. ולכן אשרי מי שתמיד זוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, שעל-ידי-זה יזכה לתקן את אשר שחת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ויזכה ל"קדשת הברית", אשר תלוי רק כפי קדשת הדעת והמחשבה. ותזכור זאת, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית, הוא תקון הדעת, שאדם צריך תמיד לקדש ולטהר את מחשבתו, ולא להכניס בדעתו שום דעות נפסדות, דעות זרות, אלא תמיד יכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, וידע אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, ועל-ידי-זה תזכה להגיע אל "קדשת הברית". ובלבד, אהובי, בני, שתהיה עקשן על דבר זה, לבלי לפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך — בין ברוחני ובין בגשמי, אשר זה נקרא שלמות הדעת — שאינו נשבר משום דבר

שָׁבְעוּלָם; אֲשֶׁר־מִי שְׁמַגִּיעַ אֶל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

דְּבֻקוֹת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן לְפָנֶיךָ הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, כְּמוֹ הַדְּבֻקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ; כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהוָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַכֹּל לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְאֵל זֶה הַתְּכֵלִית הָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כְּרַגַּע, אֲבָל עַל-יְדֵי הַחֻטָּא הַמְּגַנָּה שֶׁל פָּנֶיךָ הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, הָאָדָם מִפְּרִיד אֶת עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְדַעְתּוֹ מִשְׁתַּבְּשֶׁת לְגַמְרִי, וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְהִסְתַּכֵּל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ הַמְּחִיָּה אֶת כָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה; כִּי בְּאֵמֶת הַדְּבֻקוֹת בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ זֶה סוֹד יְחִוּד קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ, סוֹד חֲבוּר הַדַּעַת

עם האמונה הקדושה (לקוטי הלכות, נדה, הלכה ב', אות יב), וזו התכלית שהאדם צריך להגיע בזה העולם — לחבר וליחד את העולם הזה אל עולם הבא, שזה סוד חבור וזיווג ויחוד בין יסוד למלכות, אבל כשאדם פוגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא מפריד את היסוד מהמלכות, ומזה נחבלבלת דעתו ומחו לגמרי, עד שמקרר את לבבו ממנו יתברך, ונחלשת ונפגמת אמונתו, רחמנא לישזבן, ועל-כן עקר תקון הברית הוא על-ידי שמשוף על עצמו תמיד אמתת מציאותו יתברך, שזה סוד (תהלים לד, יז): "פני הוי"ה בעושי רע להכרית מארץ זכרם", הינו שתמיד צריכים להאיר בעצמו כביכול את "פני הוי"ה", שהוא אור גלוי שכינה, "בעושי רע" — שזה סובב על אלו שנכשלו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שנקרא רע, ועל-ידי שמשויכים על עצמם תמיד דבקות הבורא יתברך שמו, ותמיד חושבים ממנו יתברך, על-ידי-זה "להכרית מארץ זכרם" — שלא נשאר שום זכר מהחטא המגנה הזה; פי ככל שאדם ממשוף על עצמו יותר הארת דבקות אין סוף ברוך הוא, יותר שורף את הקלפות שברא על-ידי החטא המגנה

הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע שִׁחְטָא וּפְגָם בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, עָלִיו לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר אֶת דְּבִקּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׂרָף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַמְּחִיצוֹת שֶׁנִּבְנוּ סְבִיבוֹ, וַיִּזְכֶּה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְלֹא יִשְׂאֵר שׁוּם זִכָּר מִהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה. וּבְאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶפְשָׁר מְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְגַם בְּתִקְוֵה הַחֲשׂוֹךְ בְּגִיּא צְלָמוֹת שֵׁשׁ נָפֶל, יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר הָאֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּדְבִקּוֹת עֲצוּמָה, אִם יִסְתֵּם אֶת עֵינָיו מִחִיּוֹ דֵּהֲאִי עֲלֵמָא, וְלַחֲשֹׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכַרּוֹת מִהָאָרֶץ אֶת זִכָּר חֲטָאֵיו, הֵינּוּ שְׂלֵא יִשְׂאֵר שׁוּם זִכָּר מְכָל הַחֲטָאִים שְׁלוֹ; כִּי עַל-יְדֵי תִקְוֵה הַדְּבִקּוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא מוֹרִיד אֹר עַל נִשְׁמָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְסַנּוֹר אֶת עֵינֵי הַקְּלָפוֹת, וְהֵם אֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְלָכֵן אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, אֵף שֶׁכָּבֵר נִכְשְׁלָתָ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה יָמִים וְשָׁנִים, עִם כָּל זֹאת אַל תִּתְיַאֵשׁ, אֲלֵא תִדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אָב הַרְחֻמָּן, וְרוֹצֵה רַק אֶת טוֹבְתְךָ, וּבּוֹדֵאֵי אִם לֹא

תַּעֲזֹב אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִתְחַזַּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרַךְ, תִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", שֶׁהִיא
 קִדְשֵׁת הַמַּחֲיִן; אֲשֶׁר־מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ
 כָּלֵל, שָׂאז יבוא אֶל תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי. אֲבָל עָלֶיךָ לְדַעַת
 אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת אֲמִתִּית בְּהַבּוֹרָא
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלִזְכוֹת לְנַעַם הָעֲלִיּוֹן, לְחִזּוֹת בְּנַעַם
 הַיְיָ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, אֲלֵא עַל-יְדֵי דְבוּרֵי בְּרָכוֹת
 וְהוֹדָאוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת, בְּרֶפֶת הַפְּרוֹת, הַלְכָה ד', אוֹת א') ; וְלִכֵּן רְאֵה,
 אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְיָ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח וּלְסַפֵּר
 אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּתֵּן לוֹ
 יִתְבָּרַךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְתִרְבֶּה בְּבְרָכוֹת בְּכָל יוֹם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ נַעַם עֲרֵבוֹת זִיו
 שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִזְכֶּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם הַיְיָ"ה כָּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ; אֲשֶׁר־מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה
 הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא מְקַיֵּם אֶת זֹאת, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנִצְחַת
 נִצְחִים.

דֶּרֶךְ אֶרֶץ

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּן הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי שְׁקוּנָה לְעֲצֻמוֹ מִדַּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְזֶה סִימָן אִם הָאָדָם זָכָה כָּבֹר ל"קִדְשַׁת הַבְּרִית" — אִם הוּא מִתְּנַהֵג עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, זֶה סִימָן שְׂמִחוֹ מִיִּשְׁבֵּי מְאֹד, וְלִהְפֹּךְ — אִם הוּא עֵז פָּנִים, וּמִתְּנַהֵג בְּעִזּוֹת, וְאֵין לוֹ שׁוּם נְמוּס וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, סִימָן שְׂמִחוֹ מְבֹהֵל וּמְבֹלְבֵל מְאֹד, וְהוּא עֲדִין פְּגוּם, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה; כִּי לֹא יִמְלֹט שְׂאֵדָם יִתְּנֶהג בְּעִזּוֹת וּבְגַעַל נַפֶּשׁ כְּלָפִי זוֹלָתוֹ, אִם לֹא שֶׁהוּא פְּגוּם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְבֹלְבֵל אֶת דַּעְתּוֹ עַד מְאֹד. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (חֲגִיגָה ה.) עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת יב, יד): "כִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹקִים יָבֹא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל נְעֻלָּם", מֵאֵי עַל כָּל נְעֻלָּם? אָמַר רַב: זֶה הַהוֹרֵג כְּנֵה בְּפָנֵי חֲבֵרוֹ וְנִמְאַס בָּהּ, וְשִׁמוּאֵל אָמַר: זֶה הָרֹק בְּפָנֵי חֲבֵרוֹ וְנִמְאַס; הָרִי שְׂחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הַקְּפִידוּ מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה דְבַר שְׂחֲבֵרוֹ יִתְּנַעַל מִפְּנֵי, וְהוּא עֲתִיד לִתֵּן אֶת הַדִּין, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וְכָל זֶה בָּא

רק מִחַמַּת פָּגַם הַדַּעַת, פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא קוֹפֵץ עַל זוּלָתוֹ, וּמְחַרְפוֹ וּמְגַדְפוֹ וּמְגַעִילוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְלִכֵּן מִי שְׁרוּצָה לְזָכוֹת ל"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", עָלָיו לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וּבִפְרָט כָּל־פִּי זוּלָתוֹ, וְתָמִיד יִהְיֶה וַתָּרֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה י"ט, סִימָן ב'): לְמַדָּה אוֹתָךְ הַתּוֹרָה שֶׁתִּהְיֶה וַתָּרֵן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְנִשְׁפָּךְ יַיִן — הָיִי וַתָּרֵן; כִּי זֶה דְּרֹךְ אֶרֶץ גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁהָאָדָם וַתָּרֵן בְּבֵיתוֹ וּבַחוּץ, וְאֵינוֹ מְקַפֵּיד עַל שׁוּם בְּרִיָּה, אֲשֶׁר אֵת הַמְּדָה הַיְקָרָה הַזֹּאת הָאָדָם צָרִיךְ לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ תָּמִיד. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה י"ד, סִימָן כ'): דְּרֹךְ אֶרֶץ — שְׁלֵא יִדְבַר אָדָם עִם חֲבֵרוֹ אֶלָּא אִם-כֵּן קוֹרְאוֹ תְּחִלָּה; הָרִי שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג עִם זוּלָתוֹ בְּנִמּוּס וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל עַד מְאֹד, וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא זָכָה כְּבָר לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת "קִדְשֵׁת הַבְּרִית". וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם, פְּרָשָׁה י"ט, סִימָן טו'): מִי בָּאֵר — מִי בּוֹרוֹת הָיָה צָרִיךְ לֹאמַר? לְמַדָּה תּוֹרָה דְּרֹךְ אֶרֶץ, שֶׁהוּלֵךְ לְאֶרֶץ שְׂאִינָה שָׁלוֹ, וַיֵּשׁ בְּיָדוֹ צָרְכוֹ, לֹא יֵאכַל מִמֶּה שֶׁבְּיָדוֹ, אֶלָּא שָׁלוֹ יִהְיֶה מְנַח, וַיִּקְנֶה מִן הַחֲנוּנֵי בְּשָׂבִיל לְהַנּוֹתוֹ; הָרִי שֶׁמְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ

קדשת דרך ארץ ישראל קט

התורה הקדושה איך להתנהג בדרך ארץ עם זולתו. ודבר זה מאד מאד נחוץ. ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות בנים סד): צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו; כי מדת הדרך-ארץ הוא יסוד גדול לתקון הדעת, ובזה מראה שהוא אויז ב"קדשת הברית", לא-כן כשהוא פרא אדם, ומחרף ומבזה את כל אחד, סימן שהוא פגום בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. וחכמינו הקדושים אמרו (ילקוט משלי, רמז תתקנ): מתוך שאין מוכיחו על התורה ועל החכמה והדרך ארץ, עתיד לשנאהו; הינו שכל אב צריך ללמד דרך ארץ את בנו מנעוריו, כי אם לאו, לבסוף יעשה מעשים כאלה שיצטער עד מאד, ויבוא לידי שנאה שישנא אותו. וכן אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק טז): ברוך המקום ברוך הוא, שנתן דברי תורה לישראל, שילמדו מהן דרך ארץ, שלא ירבו עוונותיהן בעולם, שכל העובר על מה שכתוב בתורה — לוקה; הרי שאדם צריך ללמד הרבה תורה, כדי שיבוא למדות ולדרך ארץ, ועל-ידי-זה ינצל מחטאים ועוונות. וזה עקר שלמות "קדשת הברית". ומדת הדרך ארץ היא המשכת אור אלקי

בְּעוֹלָם, כִּי כָּךְ הֵטְבִיעַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ
הָאָרֶץ, שִׁילְמֵדוּ דֶּרֶךְ אֶרֶץ מִהַבְּרִיאָה. כְּמֵאמָרָם ז"ל
(עֲרוּבִין ק:): אֶלְמָלֵא לֹא נִתְּנָה תוֹרָה, הֵיינוּ לְמִדִּים
צְנִיעוֹת מִחֲתוּל וְגִזְל מִנְמָלָה וְעֲרִיּוֹת מִיוֹנָה; כִּי הוּא
יִתְבָּרַךְ מְלֶכֶשׁ בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה — דוּמָם, צוּמָח, חֵי,
מְדַבֵּר, וְאִם אָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי לֹמֵד דֶּרֶךְ מִטְבְּעֵי הָאָרֶץ דִּיקָא, שְׁזָה
נִקְרָא דֶּרֶךְ אֶרֶץ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְנֵהֵג תָּמִיד
בַּמְדָּה הַיְקָרָה שֶׁל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וּמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת,
וּמְקַדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מֵרָאָה
אֶת טֵהַר לְבָבוֹ וְיִשׁוּב דַּעְתּוֹ, וְאִיךְ שְׁזָכָה כְּבָר
לְ"קְדִשֶׁת הַבְּרִית". וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא
וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה,
עָלְיוֹ לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַל בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה; כִּי מִי שְׁמַתְנֵהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, עַל-יְדֵי-זֶה
מֵרָאָה לְדַעַת שְׁמֵחוֹ מְזֻכָּר, וּכְבָר זָכָה לְשִׁלְמוֹת
יִשׁוּב הַדַּעַת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁקוֹנָה לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת
הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְזֶה עֵקֶר "קְדִשֶׁת הַבְּרִית", וְיִהְיֶה אָהוּב
לְמַטָּה וְאָהוּב לְמַעְלָה, וְיִשָּׂא חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֵיו,
אֲשֶׁרִי לוֹ!

התחזקות

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִי שֶׁצָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת כְּמוֹ מִי שֶׁחָטָא וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּזִקָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, וְאֵף שֶׁכָּל אָדָם צָרִיךְ בְּזֶה הָעוֹלָם הַתְּחִזְקוֹת, כִּי אֵין לָּהּ אָדָם שֶׁלֹּא תֵעָבֵר עָלָיו אִיזוֹ צָרָה, אוֹ אִיזָה הֶפְסֵד מְמוֹן, אוֹ אִיזוֹ חוֹלָאת, אוֹ אִיזוֹ מְרִיבָה וְהַשְׁפָּלָה וְכַדוּמָה — כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסוּרִים, שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא מָלֵא יִסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, אֲבָל מִי שֶׁנִּכְשֵׁל בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, הוּא צָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, כִּי חֲטָא זֶה נִקְרָא יִלְלָה, שֶׁמְכַנֵּס עֲצָבוֹת וְיִלְלָה וּפְחָדִים יִתְרִים בְּאָדָם, וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁכָּבֵר נִכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, עָלָיו לְהַתְּחִזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק עַל-יְדֵי גְדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁכָּבֵר זְכוּ לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין לָהֶם

שום הסתכלות בחיזוי דהאי עלמא כלל, ולכן הם
 דיקא יכולים לחזק את כל הנשמות הירודות
 והנפולות, ולהגביהם ולהעלותם אל תכלית
 העליה; כי גדולי מבחרי הצדיקים זכו להגיע אל
 השגת אלקות במדרגה הכי עליונה, עד שהם
 יכולים לחדש חדושי תורה כאלו, שיכולים למשך
 אליו יתברך את כל הנשמות שפגמו בכל
 מיני חטאים שבעולם, ובפרט בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה. אבל באמת גם אחר שגדולי
 מבחרי הצדיקים זכו לחבר ספרים קדושים
 המקרבים נשמות ישראל אליו יתברך, והלבישו
 השגת אלקות בלבושים שונים מעילה לעלול,
 משכל עליון לשכל תחתון (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
 סימן ל'), עד שאפלו אותם שנפגמו במה שנפגמו,
 עדין יכולים גם-כן לחזור בתשובה שלמה אליו
 יתברך, על-ידי אלו הספרים הקדושים שחברו
 גדולי מבחרי הצדיקים, עם כל זאת הבחירה
 גדולה מאד מאד; כי לפעמים נדמה לאדם השומע
 או מעיין בספרים, ורואה התחזקות שחזקו אותנו
 הצדיקים האמתיים ותלמידיהם הבאים אחריהם,
 והודיעו לנו שאין שום יאוש בעולם, ואפלו אם
 נפל למה שנפל, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן השם

אתו, עמו ואצלו וסמוך לו, כי מלא כל הארץ כבודו, וגם משם מצפה השם יתברך לתשובתו באיזו מדרגה שבה הוא נמצא, אך מחמת חלישות הדעת שיש לו ממעשיו שאינם טובים, כי ידע איניש בנפשיה את גדל פגמו ולכלוף מעשיו, נדמה לו שהוא גרוע מן הכל, ולא עליו נאמרו דברים הללו. הגם כי הצדיקים בארו בפרוש, שהם מדברים אפלו עם הגרוע שבגרועים, אף-על-פי-כן נדמה לו כאלו הם רוצים רק לפתות אותו ולהסיתו ולהכניס עמו בדרך פשרה בעלמא, כדי שלא יפל עוד יותר, ויהיה עוד גרוע ביותר, רחמנא לצלן, אבל האמת הוא יודע בנפשו פחיתותו ושפלותו, ושהשם יתברך רחוק ממנו מאד, וכבר אבדה תקותו, חס ושלום, וכיוצא בחלישות ונפילות כאלו, שרוצה הבעל-דבר להסיתו ולהדיחו מדרך האמת. אבל אותם שזכו להכליל בתוך הקבוץ הקדוש, ואוחזין את עצמם בהצדיק האמת, הם מאמינים באמונה שלמה, כי כל דברי הצדיק והתחזקותו אינם בדרך פשרה ופתוי והסתה, חס ושלום, רק כף היא האמת לאמתה; כי בגדל השגתם העצומה השיגו האמת, כי רבים רחמיו וחסדיו יתברך עד אין חקר, וחושב מחשבות

לבלתי ידח ממנו נדח, אפלו מי שכבר נדח לגמרי, חס ושלום. וכל הדבורים שהצדיקים מחזקים אותנו ומנחמים אותנו, ומעוררים ומקיצים אותנו, לידע כי עדין השם אתנו ובמקומנו ממש, כי מלא כל הארץ כבודו, ולא מלבם הוציאו דברים אלה, רק הם דברי השם יתברך ממש, והוא יתברך בעצמו הודיע לנו הדבורים הקדושים הללו, על ידי הצדיקים ותלמידיהם הקדושים שנשארו אחר הסתלקותם, לידע כי עדין השם יתברך עמנו בכל דור ודור, ולא יעזב אותנו לעולם ועד, עד יכונן וישים את ירושלים תהלה בארץ (לקוטי-הלכות, גטילת ידים לסעודה, הלכה ו', אות ט'); ולכן כל מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא מאד מגנה, עד שאמרו בזהר הקדוש (וישב קפח.), שאין מועיל על זה תשובה כלל, עם כל זאת כבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עא), שגם על החטא המגנה הזה מועילה תשובה, אפלו אם הרבה לפשע, חס ושלום, בזהמת הוצאת זרע לבטלה. ועקר התשובה הוא לבל יעשה עוד מכאן ולהבא, והוא מכרח לעבור באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה, ולהתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו עושה עוד מה שעשה

מקדם, ומשבר תאותו — זה עקר התשובה. אך צריך שתדע, אהובי, בני, כי כל ההתחלות קשות, כמאמר חכמינו הקדושים (מכילתא יתרו), בפרט בענין התשובה; כי אי אפשר להתעורר באמת לתשובה, כי אם על-ידי שהתנוצץ לו אור השם יתברך, כדי שיתעורר לשוב, אך אי אפשר להזריח לו מאורו יתברך, כי אם שישוב בתשובה, כי כל זר לא יאכל קדש, ואם-כן מהיכן ההתחלה?! ולפעמים כשהשם יתברך מרחם עליו, ומזריח לו אורו יתברך לתוך עמק החשכות שלו ונפילתו הגדולה, כדי לעוררו בתשובה, אך הוא אינו יכול לקבל האור הזה, כי לפי עצם שבירתו לשברי שברים, על-ידי מעשיו הרעים, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, הכל הוא אצלו בחינת רבוי אור. ומזה בא שלפעמים מתעורר האדם בתשובה על איזה זמן, ואחר-כך נופל מזה, וכן מזדמן כמה פעמים, וכל זה מחמת שלא תגן עדין פליו, שיוכל לקבל אור ההתעוררות כראוי. אך זה בפרט, אך בכלל ישראל יש גם-כן בחינה זו, שזו בחינת כל הגליות והגאלות, וחררו וגלו גם-כן כמה פעמים, אך אף-על-פי-כן ימין השם רוממה, ולעולם ידו על העליונה, כי אף-על-פי-כן מכל בחינת גאלה ומכל

פַּעַם שֶׁהָיוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נַעֲשׂוּ תִּקְוֹנִים
 נִפְלְאִים הַרְבֵּה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן שְׂאֲחֵר-כֶּף נִתְגַּרָה
 הַבַּעַל-דָּבָר וְחִזְרוּ וְקִלְקְלוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן נִשְׂאָרוּ
 רְשִׁימוֹת הַרְבֵּה מִהַתְּקוּנִים, עַד שֶׁבִּכַח הַזֶּה אָנוּ
 חַיִּים בְּגָלוֹת, וַיֵּשׁ לָנוּ כַּח לְקַבֵּל אִיזוֹ הַתְּנוּצָצוֹת
 מִיַּד־עַת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַמוֹנָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה. וְכִמוֹ-כֵן
 מִמָּשׁ בְּכָל זְמַן וּבְכָל אָדָם בְּפָרֵט, שְׂאֵף-עַל-פִּי
 שְׂמֵת־חֵיל פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 וְנוֹפֵל מִזֶּה בְּכָל פַּעַם אֲפֹלוּ אִם הַנְּפִילָה גְּדוּלָה
 מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲפֹלוּ מִי שֶׁנוֹפֵל, חֵס וְשָׁלוֹם,
 לְעִבְרוֹת מְגִנּוֹת וּמִתְעַבּוֹת מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל מֵה שֶׁהַתְּחִיל אִיזוֹ הַתְּחִלָּה טוֹבָה
 בְּכָל פַּעַם אֵינָה נֶאֱבָדַת לְעוֹלָם, כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 נִשְׂאָר רְשִׁימוֹ הַטּוֹב מְכֹל עֲבוּדָה וְעִבּוּדָה וּמְכֹל
 הַתְּחִלָּה וְהַתְּחִלָּה, וְאֵלוּ הַרְשִׁימוֹת הֵם תִּקְוֹנִים
 נִפְלְאִים, וְהֵם נִצְרָכִים מְאֹד אֶל בְּנֵי הַקְּדוּשָׁה,
 שְׂצָרִיכִים לְהַקְדִּים, כִּי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים עֲכָשׁוּ שְׂיָבוֹא
 מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ וַיִּגְאָלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם, וְצָרִיכִין לְהַקִּים
 בְּנֵי הַקְּדוּשָׁה בְּנֵי שָׁלֵם בְּדֶרֶךְ נִפְלָא, שְׁלֵא יִהְרָס
 לְעוֹלָם, וְצָרִיכִין לְאַסֵּף אֶת כָּל נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל
 וּלְקַבֵּצֵם יַחַד בְּקְדוּשָׁה שְׁנִית, וְלֹא יִשְׂאָר שׁוֹם נִצּוּץ
 וְנִשְׁמָה נִדְחַת בַּחוּץ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת

בְּרַחֲמָיו לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נְדָח, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבַנֵּינָן
זֶה פְּלִים רַבִּים לְאִין מְסֻפָּר, וְצָרִיכִין לְזֶה פְּלִי אֲמָנוֹת
הַרְבֵּה בְּלִי שְׁעוֹר. עַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁאַחַד מִיִּשְׂרָאֵל
עוֹשֶׂה עֲכָשׁוּ אֵיזָה דְּבָר שְׁבִקְדָשָׁה — הֵן לְמוֹד
הַתּוֹרָה וְתַפְּלָה וְצַדִּיקָה וְשָׂאֵר מְצוּוֹת, הַכֹּל הוּא יִקָּר
מְאֹד בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא נִצְרָךְ מְאֹד לְהַצְדִּיק
הָאֱמֶת הָעוֹסֵק בְּתַקוּן כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְתַקוּן כָּל
הָעוֹלָמוֹת וּלְבַנֵּינָן הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהוּא עוֹסֵק לְבָנוֹת.
וְעַל-כֵּן אֶף-עַל-פִּי שְׁזֶה הָאָדָם שְׁעָסֵק בְּדָבָר
שְׁבִקְדָשָׁה אוֹ עָסֵק כְּבָר קִצָּת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יָמִים אוֹ
שָׁנִים, נָפַל אַחֲר־כֶּף, אֲפֹלוֹ אִם נִפְּלָתוֹ גְּדוּלָה מְאֹד,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּבְפִרְט שֶׁנִּפְּלָתוֹ הִיא לַחֲטָא הַמְּגַנֵּה
שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא הַחֲטָא שְׁעוֹקֵר אֶת
הַמַּח וְהַדַּעַת מִהַקְּדוֹשָׁה, וְאֲפֹלוֹ אִם קָבַל עַל עֲצָמוֹ
פְּעָמִים אִין מְסֻפָּר שֶׁלֹּא יַחֲזוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָרִים
הַמְּגַנֵּים שְׁעָשָׂה, וַיִּמְרַב הַתְּגַבְרוֹת הַיִּצָּר שֶׁיִּצְרוּ
הַתְּגַבֵּר עָלָיו, לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן הַקְּשָׁה, עִם כָּל
זֹאת תִּדַּע וְתֵאֱמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׂאִין שׁוֹם דְּבָר
וְלֹא שׁוֹם עִבּוּדָה קְלָה נְאֻבְדַת לְעוֹלָם, וְאֲפֹלוֹ
הַתְּעוֹרְרוֹת בְּעִלְמָא וּמַחֲשָׁבָה טוֹבָה, אֵינָה נְאֻבְדַת
לְעוֹלָם. וְכַמוּבָא בַּזִּהָר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קנ:): לִית
רְעוּתָא טָבָא דְאִיתְאָבִיד; כִּי תִכְף כְּשֶׁנִּתְעוֹרַר בְּאִיזוֹ

התעוררות בעלמא, ומכל שכן כשעושה איזו
עבודה דקדושה, אזי תכף-ומיד חוטרף אותו הצדיק
האמת שבכל דור, העוסק בתקון נפשות ישראל,
ומכניס אותו למקום שמכניס לצורך הבנין הנפלא
והנורא שהוא עוסק לבנות להכניס לשם כל
הנדחים שבעולם, שלא ישאר שום אחד בחוץ; כי
כשמקרב האדם את עצמו אל הקדושה, אפלו רק
בבחינת שכנות, כמו שדר אצל בעל-הבית רק לפי
שעה, אף-על-פי-כן גם על-ידי-זה נתוספים הבתים
הקדושים של התפלה ברבוי עצום, בלי שעור
וערך ומספר, ונעשין על-ידי-זה שעשועים גדולים
למעלה בלי שעור (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח');
אף-על-פי שאחר-כך נתרחק, חס ושלום, כמו
השכן שיוצא אחר-כך מבית בעל-הבית, ונתרחק
ממנו, וכמו שרואין בחוש למשל כשיש תשעה
אנשים, אפלו אם כלם צדיקים גדולים, אף-על-פי-
כן אין יכולין לומר דבר שבקדושה: "ברכו" או
"קדיש" ו"קדושה", וכשבא אצלם אדם אחד אפלו
פחות שבפחותים מהשוק, מצרפין אותו למנין
עשרה, ונגמר על ידו אמירת הדבר שבקדושה,
אף-על-פי שתכף-ומיד חלף הליך לו, וחזר אל
השוק, אף-על-פי-כן כמה שעשועים גרם להשם

יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָל הַקְּדוּשָׁה נִגְמָרָה עַל יָדוֹ. וְכֵן אֶפְלוּ
 אִם הָיוּ שָׁם כַּמָּה מְנַיָּנִים בְּלַעֲדָיו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל
 מֵה שְׁנֵתוֹסֶפֶת אֲלֵיהֶם עוֹד נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל,
 נִתְוַסֵּף קְדוּשָׁתוֹ וְכִבּוּדוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי בָרַב
 עִם הַדְּרַת מַלְאָךְ, וְאַדְרָבָה, כָּל מֵה שְׁנֵתוֹסֶפֶת נֶפֶשׁ
 אַחַת אֶל קְבוּץ גָּדוֹל דְּקְדוּשָׁה, נַעֲשִׂים עַל-יַדֵּי-זֶה
 תְּקוּנִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים בְּיוֹתֵר. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁחָטָא
 וּפָגַם בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, אָסוּר
 לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, אֶלָּא יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּכָל
 פַּעַם מִחֻדָּשׁ, וְיִקְרַב עֲצָמוֹ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת הַזּוֹכֶה
 לְבָנוֹת בְּנֵינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, וְלִקְרַב אֶת כָּל אֱלוֹ
 הַמְּרַחֲקִים עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂיהֶם הַמְּגִנִּים, וְאֶף שֶׁלְּפִי
 גָּדַל הַנְּסִיווֹנוֹת הַקְּשִׁים, הֵם תָּמִיד נוֹפְלִים עוֹד פַּעַם
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה; כִּי מִי שֶׁהֲרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ
 מִיְלֻדוֹתָיו לְעֵבֹר עַל הַחֲטָא הַזֶּה, קָשָׁה לוֹ לְהַפְרִיד
 מִזֶּה, עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ שְׂיִדַּע כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מִי
 שֶׁנִּפְלַ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, שֶׁכָּל פַּעַם שֶׁמִּקְבֵּל עַל
 עֲצָמוֹ קְבָלָה חֲזָקָה לֹא לְחִזּוֹר אֶל הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת
 שְׁעוֹשָׂה, מִכָּל קְבָלָה וְקְבָלָה וּמִכָּל רָצוֹן וְרָצוֹן שֶׁיֵּשׁ
 לוֹ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה וְלֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הָרָע שֶׁעָשָׂה עַד
 עַכְשָׁיו, מִכָּל זֶה נַעֲשִׂים שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה
 בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. נִמְצָא, שֶׁכָּל מֵה שֶׁהֲאָדָם עוֹשֶׂה אִיזוֹ

עבדה בעלמא בעבודתו יתברך, אף-על-פי שאחר-
 כף נעשה עמו מה שנעשה, חס ושלום, אף-על-פי-
 כן זאת העבדה אינה נאבדת לעולם, וכבר נצטרפה
 אל הבנין הנפלא, וגרמה תקון גדול לבנין הקדשה,
 ונתרבו פמה אלפים ורבי רבבות בתיים על ידה.
 ואם יחזק את עצמו כל פעם כל ימי חייו להתחיל
 בכל פעם מחדש בעבודתו יתברך, אפלו אם יעבור
 עליו מה שיעבור, אזי סוף כל סוף יתקבצו כל אלו
 הנקודות טובות, שגרים בכל עבודה ובכל התחלה,
 וכלם יתקבצו לעזרתו, לשוב להשם יתברך באמת.
 ואם ראשיתו מצער — אחריתו ישנה מאד. ואז
 יראה מה שפעל על-ידי כל עבדה שבקדשה; כי
 אין שום דבר נאבד לעולם (לקוטי-הלכות, תפלת
 ערבית, הלכה ד', אות לד); והכלל, שצריך שתדע,
 אהובי, בני, אף שנכשלת בחטא המגשם והמזזהם
 של פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא
 הכי קשה, כי הורג נפשות, כי מכל טפה וטפה
 יכול להוצר ולד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא),
 עם כל זאת רחמנותו יתברך היא עד אין סוף,
 והצדיק האמת מוריד את שכינת עזו יתברך אל זה
 העולם, ומחזק ומעודד ומשמח את כלל נשמות
 ישראל שנפלו בחטא המגנה הזה, ואפלו שכבר

נִתְעוֹרְרוּ פְעָמִים אֵין מִסְפָּר לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
 וְאַחֲר־כֵּן נָפְלוּ לְמָקוֹם שְׁנִפְלוּ, גְדוּלֵי מִבְּחָרֵי
 הַצְּדִיקִים אֵינָם מִתִּיאָשִׁים מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ
 שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ גוֹלָה אַחַר גוֹלָה, הָיוּ בְּאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וַיֵּצְאוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַחֲזְרוּ אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
 וְנִתְרַחֲקוּ מִקְדָּשׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַם כָּל זֹאת גְּדוּלֵי
 מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים עוֹסְקִים לְהַחֲזִיר אֶת נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵינָם מִתִּיאָשִׁים מִשׁוֹם
 בְּרָיָה שְׁבַע־עוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לֵידַע,
 שְׂאִפְלוּ שְׁכָבָר עָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה, אֲסוּר לוֹ לְהִתִּיאֵשׁ
 כָּלֵל, רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאִפְלוּ
 שֶׁיִּשְׁמַע שְׂאֵין לוֹ תִקְוָה וְתוֹחֶלֶת וְאֶבֶד מָנוֹס מִמֶּנּוּ,
 אֵל יִשִּׁים לֵב אֵל זֶה, אֲלֵא יִהְיֶה בְּטוֹחַ בְּגִדְל כַּחַ
 הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׂמַחֲזִקוּ וּמַעוֹדְדוּ וּמְשַׁמְּחוּ, וּמְכַנְּסִים
 בּוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן אֶת כָּל מָה שֶׁשָּׁחַת וּפָגַם, וְאִז אִם
 יִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּיץ לֹא לַעֲזוֹב אֶת עֲצֻמוֹ בְּשׁוֹם פָּנִים
 וְאִפֹּן, סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר שָׁחַת.
 וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שְׂפָגַם בַּחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זָרַע לְבִטְלָה, עָלְיוֹ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי הַתְּחַזְּקוֹת
 שְׁבַע־עוֹלָם, וְלֹא לְהִתִּיאֵשׁ אִפְלוּ שְׁרוּאָה שְׁנִפְל בְּמָקוֹם
 שְׁנִפְל, וְהִגִּיעַ לְמַצָּב כְּזֶה שְׁנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא אֲבוּד,
 חֵס וְשָׁלוֹם, יְבַטַח בְּגִדְל כַּחַ הַצְּדִיק הָאֵמֶת,

שֶׁמִמְשִׁיךְ אֶת רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד ;
 אֲשֶׁר־י מִי שְׁאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל,
 אֲלֵא אוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בַּצַּדִּיק הָאֵמֶת וּבִסְפָרָיו
 הַקְּדוּשִׁים, וּמִתְנַהֵג בְּדַרְכּוֹ הַקְּדוּשָׁה שְׁמֹלֵמַד, וּמְחַזֵּק
 אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִיָּנִי אָפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְחוֹזֵר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׂאֵז נֶכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ,
 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבְּלוֹ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְזָכוֹר
 דְּבָר זֶה, כִּי תִצְטָרֵךְ אֶת זֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי מִי
 שְׁנִכְשֵׁל כָּבֵר פַּעַם אַחַת בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלְיוֹ עוֹלִים בְּכָל פַּעַם סְפִקוֹת
 וּבְלִבּוֹלִים וְעֵקְמוּמִיּוֹת, וְהוּא צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים,
 שְׂיִזְכֶּה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִבְּלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקַצֵּת
 עֲבוֹדָתוֹ שֶׁהִתְחִיל בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, וְיִהְיֶה
 עֲקֹשֶׁן גָּדוֹל עַד הַסּוֹף, וְאֶפְלוֹ שְׂיִהְיֶה נִדְמָה לוֹ
 שְׂאֵבֵד אֶת הָעוֹלָם הַבָּא לְגַמְרִי, עִם כָּל זֹאת יִחְזִיק
 מֵעַמָּד, וְיִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵז "וְשָׁב וּרְפָא
 לוֹ", אֲשֶׁר־י לוֹ !

התבודדות

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁיִּכּוֹל לְהַצִּיל אֶת הָאָדָם מִהַפֶּחַ יְקוּשׁ שֶׁנֶּפֶל אֵלָיו בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלִצְעֵק וּלְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, שֶׁזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדוֹת; שֶׁאָדָם מִתְחִיל לְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו. וְאִף שֶׁבְּהִתְחַלָּה דְּבַר זֶה יָבוֹא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מִכְּנִיס כְּפִירָה לְאָדָם; כִּי כִּשְׁאָדָם חוֹטֵא וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסִים בּוֹ כְּפִירוֹת וְסִפְקוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת עָלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלָכֵן קָשָׁה לוֹ לְהִרְגִישׁ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה, וּבְלִעְדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁאֵין אָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו; כִּי אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ, שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ

שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, אִזּוּ הָיָה תָּמִיד
מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן בְּתַחֲלָה,
הָעֲבוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת בָּאָה לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה,
וְאֵין לוֹ סִבְלָנוֹת לְלַכֵּת לְמָקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שָׁם
בְּנֵי-אָדָם, כְּגוֹן: בַּשָּׂדֶה אוֹ בַּיַּעַר אוֹ בְּמִרְתֵּף אוֹ עַל
אֵיזָה גַּג אוֹ בְּחֹדֶר פְּנוּי, וְלִהְתַּחֵּיל לְדַבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, וְלִסְפֹּר לוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל מַה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. אֲבָל אִם אָדָם
מַחְלִיט שֶׁהוּא מְצִיֵּת אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׁנוֹתֵן עֲצָה
לְאָדָם: "אִם אַתָּה רוֹצֵה לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת
וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שֶׁנִּפְלְתָ אֲלֵיהֶם, וְהִנֵּךְ חֲפִץ
לְצֵאת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ בוֹ, שֶׁהוּא הַחֲטָא
הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רוּץ לָךְ אֶל מְקוֹם
פְּנוּי, וְתִצְעַק וְתִבְקֹשׁ וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיַחֲוֶס
וַיִּרְחַם עָלֶיךָ". כִּי מַה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוֹם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה עַל פְּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶה רַק שְׂיַחָה בֵּינוֹ לְבֵין
קוֹנוֹ, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאַף שֶׁבְּתַחֲלָה נִדְּמָה לוֹ, שְׂאִין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לוֹ,
וְאֵין מִי שֶׁשָּׂם לֵב אֵלָיו, עִם כָּל זֹאת יַחֲזִק אֶת עַצְמוֹ
לְבוֹא יוֹם אַחֵר יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִשְׁפֹּךְ אֶת כָּל

אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַרְגֵל הָרַע שֶׁנִּדְבַק בוֹ, שֶׁהוּא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הִחֲטָא הֵזֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת כַּח הַתְּפִלָּה, וְאֵם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה זֶה תְּפִלָּה, לֹא הָיוּ פּוֹסְקִים מִלְּהַתְּפַלֵּל כָּל הַיּוֹם כָּלוּ. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן (בְּרֵכוֹת כ.א.): וְלוֹאֵי שֶׁיִּתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כָּלוּ; וְלֵכֵן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אֵם נִכְשְׁלֶת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רוּץ לָךְ אֶל מְקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחוּס וִירַחֵם עָלֶיךָ, וְיִוצִיאֶךָ מֵהַבוֹץ וְהַלְכָלוֹךְ שֶׁנִּפְלֶת אֵלָיו, וְתִהְיֶה עֲקֹשׂוֹן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה עַד מְאֹד, וְאֶפְלוּ אִם זֶה בָּא לָךְ כָּל-כֶּף קָשָׁה, תִּהְיֶה מוּכָן לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעַת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צ"ט), שֶׁעֲקָר הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כְּשִׁפְרֵשׁ שִׁיחָתוֹ כָּל-כֶּף, עַד שֶׁיִּהְיֶה סָמוּךְ מְאֹד שֶׁתִּצָּא נִשְׁמָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַד שֶׁכִּמְעַט יִגּוּעַ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַד שֶׁלֹּא תִהְיֶה נִשְׁמָתוֹ קְשׁוּרָה בְּגוּפוֹ, כִּי אִם כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, מֵעֲצָם צָעְרוּ וְגַעְגּוּעוּ וְכִסּוּפִיו לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית ח.): : אֵין תְּפִלָּתוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת, אֲלָא אִם-כֵּן מְשִׁים נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ. וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, שְׁאָדָם צָרִיךְ כָּל-כָּף לְהִשְׁתַּוְּקֶק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָבוֹא לְיַדֵּי בְטוּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׁשׁוּם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, אֲלָא יִרְצֶה תָּמִיד לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִצְעַק וְיִתְחַנֵּן יוֹמָם וְלַיְלָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֹס וְיִרְחֵם עָלָיו, לְהוֹצִיאוֹ מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְּל אֵלָיו. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם): הֵלֵא כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר בְּהַתְּבוּדוֹת, אֲזִי הַהַתְּבוּדוֹת הִיא כַּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ; כִּי כְּשִׁיּוֹרְדוֹת כָּל הַהַעֲלָמוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת וְהַכְּסוּיִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהָאָדָם זוֹכֶה לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְכֹל הַבְּרִיאָה כְּלָה הִיא לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵין עוֹד דְּבִקּוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֹּו. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבָר בְּחַיֶּיךָ כָּל מֵינֵי הַרְהוּרִים רָעִים וְרַעֲיוֹנוֹת מְגַנְיִים, וְנִפְלְתָ וְעָשִׂיתָ דְּבָרִים מְתַעֲבִים, שֶׁהוֹצֵאתָ זְרַעְךָ עַל הָאָרֶץ בְּיַדֶּיךָ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אֲשֶׁר הָעוֹן הַזֶּה הוּא הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר בַּתּוֹרָה, וְהָעֲנֹשׁ לָזֶה הוּא מִיתָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂמַת בְּקִצּוֹר יָמִים,

כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לז, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יִהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַיְיָ"ה, וַיִּמִּיתֵהוּ הַיְיָ"ה", וְכֵן הוּא מֵת בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁאִינוֹ זוֹכֶה לְרֹאוֹת אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ, וּבָא בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹטֵחַ אֶת כַּפָּיו לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו, וְטוֹעֵן כָּל מִינֵי טְעָנוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וּמְפִיסוֹ בְּכָל מִינֵי פְּיוּסִים, שֶׁסִּבַּת הַחֲטָא, שֶׁהִתְגַּרָּה עָלָיו הֵיכָר הָרַע מְנַעוּרָיו, זֶה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא זָכָה לְמִצְאָת אֶת בַּת זוּגוֹ, וּבְשִׁבִיל זֶה בָּא אֶל מַה שֶּׁבָּא. וְכֵן מֵאֲרִיךְ בְּדַבּוּרוֹ וּמְפִיס לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי לֹא זָז מִשֵּׁם עַד שְׁמוּחָלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעָבַר בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְנִפְלְתָ בַמָּה שֶׁנִּפְלְתָ, וְנִכְשַׁלְתָּ בַמָּה שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, עַד שֶׁנִּגְעַלְתָּ בַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, רוּץ לְךָ לְמָקוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאֵתָה רְגִיל בָּהּ, שֶׁזוֹ נִקְרְאת הַתְּבוּדוּת, שֶׁאָדָם מְדַבֵּר דְּבוּרִים וּתְפִלוֹת, שְׂיַחוֹת וּבִקְשׁוֹת, תְּחִינּוֹת וּפְיוּסִים בְּלִשׁוֹן עֲצָמוֹ, בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, שֶׁבָּהּ הוּא רְגִיל, וּמְפָצִיר בְּתַפְלָה, וְאֵז נִעְנָה. כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (יְרוּשָׁלַּמִי, בְּרִכּוֹת, פָּרָק ד', הַלְכָה א') עַל פְּסוּק (שְׁמוּאֵל-א א, יב): "וְהָיָה

כי הרבתה להתפלל" — מפאן שכל המרבה בתפלה — נענה. כי כפי רבוי התפלה שאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כן נפתח לו שער הרחמים והרצון לפניו יתברך. ואף שאני יודע שאתה שבור, וקשה לך לפתח את הפה, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה מעקם את הלב לגמרי, ושוברו כחרס הנשבר, ואין לו עצה אחרת, אלא שמתיאש מהחיים; כי החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם יאוש ודכאון עמק. עם כל זאת עלי לומר לך, אהובי, בני, אשר חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין מג:): מי שדעתו שפלה, אין דעתו נמאסת; שנאמר (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה"; ועל-כן אם נפלת כבר בעיני עצמך, עד שנתיאשת מחייה, דיקא עכשו הוא הזמן לבוא אליו יתברך. כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לא, סימן ג'): בדורות הללו, שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבונו של עולם, אל תבזה את תפלתם; ועל-כן מאחר שאתה מרגיש את עצמך הכי גרוע בעולם, אל תתיאש, אלא ברח לך לאיזה מקום, שאין שם

קדשת התבודדות ישראל קכט

בְּנֵי-אָדָם, וְתִצַּעַק וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בְּלִשׁוֹן
שְׂאֵתָה רָגִיל בָּהּ, וְאִז אִם תִּהְיֶה עֶקֶשׁן גָּדוֹל עַל זֶה,
לְבִסוּף יִפְתַּח מִחָךְ, וְתִזְכֶּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֶיךָ. כִּי כָךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיֵּרָא) אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הָיוּ זְהִירִים בְּתַפְלָה, שְׂאִין
מְדָה אַחֲרַת יָפָה הַיְמָנָה, וְהִיא גְדוּלָה מְכֹל
הַקְרָבָנוֹת, וְאֶפְלוּ אִין אָדָם כְּדָאֵי לְעֵנוֹת בְּתַפְלָתוֹ,
וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמוֹ, כִּיּוֹן שְׂמֵת־פִּלְל וּמְרָבָה
בְּתַחֲנוּנִים, אָנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמוֹ. וְלָכֵן אִף שְׂאֵתָה
מְרָגִישׁ שְׂאֵתָה הֶכִי גְרוּעַ, וּבְפָרְט שְׂחֻטָּאָתָּ בַחֻטָּא
הַמְגִנָּה וְהַמְזַהֵם הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה,
שֶׁהוֹצָאתָ זָרַע בְּיַדֶּיךָ, אֲשֶׁר הַחֻטָּא הַזֶּה הוּא הַחֻמּוֹר
בְּיוֹתֵר, אִף-עַל-פִּי-כֵן אֵל תִּתְיַאֵשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֻמָּן, וְחַפֵּץ
בְּתִשׁוּבַת הַרְשָׁעִים, וְאִינוּ חֹפֵץ בְּמִיתָתָם. וְכָךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיִּשְׁלַח): אִין הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא חֹפֵץ לְחַיֵּב בְּרִיָּה, אָלָא מְבַקֵּשׁ שְׂחֻטָּאָתָּ לְיוֹ
בְּרִיּוֹת לְפָנָיו וַיִּקְבְּלֵם; וְעַל-כֵּן רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ,
אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם כָּכָר נִכְשַׁלְתָּ בַחֻטָּא הַמְגִנָּה
הַזֶּה, בּוֹא תָבוֹא אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בְּעֶקֶשׁנוֹת גְּדוּלָה עַד
מָאֵד, וְאִז תִּזְכֶּה לְצֵאת מֵהַפַּח הַיָּקוּשׁ שֶׁנִּפְלְתָ אֵלָיו;

כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, כי כח התפלה גדול מאד, ומכפר על כל העוונות. ואמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים כב): תולעת זו אינה מכה את הארזים אלא בפיה, כך ישראל אין להם אלא פיהם ותפלתם, שמתפללים אל הקדוש-ברוך-הוא; ולכן ראה, אהובי, בני, לא להתיאש בשום פנים ואפן, אלא לברח אליו יתברך ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, ואז הקדוש-ברוך-הוא ישמע בקולך, כמאמר ו"ל (ילקוט ואתחנן, רמז תתכה): "בכל קראנו אליו", בכל לשון שישאל קוראים אל הקדוש-ברוך-הוא — עונה אותם; ועל-כן אל יטעה אותך יצרך לומר: מה אתה צריך לדבר אליו יתברך בשפת האם שלך, שהרי אתה כבר מתפלל שלש פעמים ביום. אל תאמר זאת, אהובי, בני, אלא תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו זה דבר אחר לגמרי; כשאדם מרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו, אזי עובר על הכל, וזוכה שנטהר מחו ומחשבתו מכל מיני הרהורים רעים ומחשבות מגנות, וזוכה לכבס את נשמתו בכל מיני פבוסים, ואחר-כך מתפלל כבר את השלש תפלות הקבועות בלי מחשבות זרות

וְהִרְהוּרִים רָעִים. כִּי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת מְכַבְּסוֹת
 אֶת הַנְּשָׁמָה שְׂבִמַח, וְזוֹכָה לְכֹוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת. וְלִכְן
 רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל
 הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
 וּבְפָרֵט אִם אַתָּה יוֹדֵעַ בְּנִפְשֶׁךָ, שְׂחָטָאָתָּ, עֲוִיתָ,
 פָּשַׁעְתָּ וּפְגַמְתָּ נְגִדוֹ יִתְבַּרְךָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֹּהָ, אֲלֵ
 תַעֲזוֹב אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲלֵא תָבוֹא וְתִתְחַנֵּן בְּכָל יוֹם
 וַיּוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזְ סוּף כָּל סוּף תִּצָּא מִהַהֲרִגְלִי
 הָרַע הַזֶּה שֶׁנִּתְרַגְּלָתָ בּוֹ, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבּוּק בְּחֵי
 הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּסְלַח לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
 כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, וְתִהְיֶה כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ
 בְּעוֹלָם; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה
 הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא בּוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִז
 טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הודאה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
 לַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבַטָּלָה, כְּמוֹ תוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל

אֶת עֲצֻמוֹ לָתֵת תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא. כִּי הַחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה מְכַנֵּס דְּכַאוֹן
 וּמְרִירוֹת בְּלֵב הָאָדָם, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן
 הוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — נִתְרַחֵב לְבוֹ, וְהוּא
 יְכוּל לְצַאת מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּלְכַד בּוֹ; כִּי בְּאֻמַּת
 צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד בְּדֶרֶךְ שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה,
 דִּהְיִינוּ לְעֶסֶק תָּמִיד לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
 הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ מִימֹת
 עוֹלָם עַד הַנֵּה בְּכָל־יְיֹוֹת וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת, וְלִזְכֹּר הֵיטֵב
 וְלִבְלִי לְשַׁכַּח אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁגּוֹמֵל
 עִמָּנוּ בְּכָל עֵת. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קג, ב): "וְאֵל
 תִּשְׁכַּחֵי כָּל גְּמוּלָיו"; כִּי בְּאֻמַּת זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁל תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה הִיא דֶּרֶךְ נִפְלְאָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב עַל יְדֵי
 לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְכֹל מְקוֹם שֶׁהוּא. כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה
 מְלֵא צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְיִגּוֹנוֹת, וְאִין טוֹב בְּעוֹלָם כִּי
 אִם הַתּוֹרָה. כִּי (עֲבוּדָה זָרָה יט:): אִין טוֹב אֶלָּא
 תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי ד, ב): "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם
 תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ". וְרוּאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר מֵעֲצָם
 הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִין וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם, קָשָׁה
 וְכָבֵד מְאֹד עַל הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב לְעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְאֶפְלוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן וּלְפָרֵשׁ צָעֲרוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ, גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד, מִחֲמַת רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת

וְהִיסוּרֵיךְ שְׂאוּטְמִין אֶת לְבוֹ, עַד שְׂאִינוּ יָכוֹל לְפָתַח פִּיו וְלֹא לְהִתְקַרֵּב לְשׁוֹם עֲבוּדָה תַּמָּה. כִּי יוֹדַע כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַכְּבוֹדוֹת שֵׁישׁ עָלָיו בְּכָל פַּעַם בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְכָל מֵה שְׂעוּבָר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עֲקַר הָעֲצָה לְזֶה, שֶׁבְכָל פַּעַם יִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת וְהַנֶּצְחִיּוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, וְהָעֲקָר מֵה שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת מְזוּרַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָלֵל מְקַבְּלֵי הַתּוֹרָה, וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּדַרְכֵי הַמַּחְקָרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים, וְכֵן אֵין לוֹ שְׂיָכוֹת עִם הַמֵּינִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, הַכּוֹפְרִים בְּעֲקָר, הַמְדַבְּרִים כְּלַפֵּי מַעְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, וּמַבְזִים אֶת כָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, מְחַלְלֵי שַׁבָּתוֹת בְּפִרְהֶסְיָה, אוֹכְלֵי טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, בָּשָׂר הַשֶּׁפֶן וְהַחֲזִיר, הַגָּמֵל וְהַחֲמוֹר, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּמַתְעַרְבִים וּמַתְבוֹלְלִים עִם גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת הַנְּהוּגִים עֲכָשׁוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים; כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אִם יִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו מֵעוֹדוֹ, יִרְאֶה וְיִבִּין חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְטוֹבוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו עָלָיו בְּלֵי שְׁעוֹר, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְלֵת 'נִשְׁמַת כָּל חַי': "אֵלוּ פִינוּ מְלֵא שִׁירָה פִּים וּלְשׁוֹנָנוּ רִנָּה פֶה־מוֹן גְּלִיו, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיָּרַח,

וַיְדִינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת
 כְּאַיְלוֹת, אֵין אָנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ הַיְיָ"ה
 אֲלֵקֵינוּ וְאַלְקֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרְךָ אֵת שְׁמֶךָ עַל אַחַת
 מֵאַלְף אֲלָף אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים
 הַטּוֹבוֹת, שְׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ" וְכוּ'; כִּי
 בְּאַמֶּת כָּל אָדָם כָּמוֹ שֶׁהוּא, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּכֹלֵל
 יִשְׂרָאֵל, וּמְנִיחַ צִיצִית וּתְפִלִּין בְּכֹל יוֹם, וּמֵיחַד שְׁמוֹ
 יִתְבָּרֵךְ פְּעָמִים בְּכֹל יוֹם, וּמֵאַמִּין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, וְשׁוֹמֵר שֶׁבֶת וְאוֹכֵל כָּפֹשֶׁר,
 וּמְרַחֵק אֶת עֵצְמוֹ מֵאֱלוֹ הַרְשָׁעִים וְקִלֵּי עוֹלָם,
 הַעֲרֹב־רַב הַמְתַּפְּשֵׁטִים בְּעוֹלָם, רָאוּי לוֹ לְתֵן תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם עַל עֲצָם חֲסֵדוֹ
 וְטוֹבוֹ יִתְבָּרֵךְ עָלָיו, שְׁזָכָה לְהִיּוֹת מְכֹלֵל יִשְׂרָאֵל
 מְקַבְּלֵי הַתּוֹרָה, מְכֹל שְׁכֵן שְׁכָל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
 כִּמָּה טוֹבוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּפִרְטוּיּוֹת שֶׁגָּמַל עִמּוֹ הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ מֵעוֹדוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְצָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת
 שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְבוֹ נָכוֹן וּבָטוּחַ,
 שְׂגָם עֲתָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא יִסִּיר חֲסֵדוֹ וְטוֹבוֹ מִמָּנוּ,
 וַיִּחַזַּק לְבוֹ עַל-יְדֵי-זֶה לְצַעֵק וּלְהִתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ, שְׁיִצִּילֵהוּ גַם עֲתָה מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִין,
 כָּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קח, יא): "מִי יִבְלִגֵּי עִיר

מבצר מי נחני עד אדום", הינו שמי שעזר לי עד הנה ונחני עד אדום, הוא יובלני עיר מבצר גם-כן. וזה (תהלים נ, יד): "זבח לאלקים תודה ושלים לעליון נדריו, וקראני ביום צרה אחלצה ותכבדני"; הינו שגם קדם שיוצאין מהצרה שהוא בזה עכשו, צריכים מקדם להביא תודה על העבר, ועל-ידי-זה דיקא "וקראני ביום צרה". וכמו שאמרו חכמינו הקדושים, שצריכין להיות מודה על העבר ומבקש על העתיד לבוא, כי כשאדם מודה על העבר, קשה מאד לקרותו יתברך, מגדל אטם הלב שנאטם מרבויו וארך הגלות ועצם המחלקת והקטגוריה והקנאה והשנאה ורבויו המניעות שמשתטחים בכל פעם על כל הרוצה להתקרב לעבודת השם יתברך, שמעצם רבויו המניעות, קשה מאד אפלו לפתח פה לפרש שיחתו לפניו יתברך. ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, לו מאד קשה לדבר אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן על להבא, כי לבו נעשה מעקם בעקמומיות, ודעתו מתבלבלת לגמרי, על-כן צריכים להזהר בזה מאד, שבכל פעם בבואו לפרש שיחתו לפניו יתברך, או להתקרב לאיזה דבר שבקדשה, יזכיר לעצמו רבויו הטובות והחסדים שעשה השם יתברך עמו מעודו

עד היום הזה, ועל-ידי-זה יתחזק לבבו לבטח
 בהשם יתברך, שישמע תפלתו גם עתה, ועל-ידי-
 זה יוכל להתקרב אליו יתברך, ולפרש לפניו
 שיחתו כראוי. וזה סוד (תהלים קטז, יז): "לך אזבח
 זבח תודה ובשם הוי"ה אקרא"; הינו "לך אזבח
 זבח תודה", על-ידי שתמיד אתן תודה והודאה
 להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה יתרחב לבי, ואצא
 מכל העקמומיות והבלבולים שסובבוני, ועל-ידי-
 זה "ובשם הוי"ה אקרא", אוכל תמיד לקרא בשם
 השם יתברך (לקויטי-הלכות, כלאי בהמה, הלכה ד',
 אות ד'); ולכן כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל
 את עצמו לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-
 הוא, ולא יתן שמהרה שחורה והמרירות
 שמסבבות אותו, תפלגה ותרחקנה אותו ממנו
 יתברך, אלא תמיד ימצא בעצמו נקדות טובות
 מנקדת יהדותו, ואפלו שעובר עליו מה שעובר
 מפגם הברית, עם כל זאת עדין הוא מאמין בו
 יתברך, שבזה בעצמו הוא יכול להחיות את עצמו.
 ואם ירגיל את עצמו תמיד לתן תודה והודאה
 להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא
 ימחל לו על כל עוונותיו; כי באמת גלה לנו רבנו

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), אֲשֶׁר תוֹדָה
 וְהוֹדָאָה הוּא שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; בְּזֶה שְׂאָדָם תָּמִיד
 מוֹדָה וּמִשְׂבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה
 מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֵבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו,
 חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וַיִּזְכֶּה שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. אֲשֶׁר־מִי שְׂאִינוֹ מִטְּעָה
 אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוֹ שֶׁהִגִּיעַ כְּבָר אֶל
 הַמַּצְבִּים הַכִּי יְרוּדִים וְנִפְּוִלִים בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ מֵיֵאֵשׁ אֶת
 עֲצָמוֹ כָּלֵל, אֲלָא נוֹתֵן תָּמִיד תוֹדָה וְהוֹדָאָה
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹצֵא אֶת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת,
 עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יָזוּז מִשָּׁם, עַד שְׂיִמְחַלוּ לוֹ עַל כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו. אֲשֶׁר־מִי שְׂאִינוֹ מִטְּעָה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל,
 וּמְקַיֵּם אֶת זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת — לְהוֹדוֹת
 וּלְהִלֵּל וּלְשַׂבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרֵא יְתַבְּרֶךְ שְׁמוֹ, אִיךְ
 שֶׁהוּא עֹדֵין מֵאֲמִין בּוֹ יְתַבְּרֶךְ, וּמְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו,
 עַל אֶף גְּדֹל גְּרִיעוֹת מַעֲשָׂיו הַמְּגֻנִים וְהַמְּזֻהָמִים, עִם
 כָּל זֹאת עֹדֵין מְשִׁתַּוְּקָק אֶתְרָיו יְתַבְּרֶךְ, וְזוֹכֵה שְׂיֵשׁ
 לוֹ זָקֵן וּפְאוֹת וּמְנִיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאוֹכֵל כָּשֶׁר,
 וְשׂוֹמֵר שֶׁבֶת, זֶה עֹקֵר תְּקוּנָתוֹ לְנִצְחַת נְצָחִים.

השגחה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁחָטָא
בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, הוּא מְסַלֵּק
אֶת הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית מִמֶּנּוּ; כִּי הַחָטָא הַזֶּה הָעֶקֶר
תְּלוּי בְּעֵינַיִם, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְכֵן, שְׂאָדָם מִפְקִיר אֶת
עֵינָיו וּמְסַתְּפֵל בְּמִקוּמוֹת הַמְטַנְפִים, עַל-יְדֵי-זֶה
מַחְכֵם אֶת עֲצָמוֹ, וּבָא לְיַדִּי טְמֵאָה וְזִהְמָה שֶׁל פִּגְם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה; כִּי הָעֵינַן רוֹאָה
וְהַלֵּב חוֹמֵד וּכְלֵי הַמַּעֲשֵׂה גוֹמְרִים, וְאִין הַיִּצָר הָרַע
שׁוֹלֵט אֲלָא בַּפֶּה שְׁעֵינָיו רוֹאוֹת (סְנֵה־דְרִין מ.ה.); וְכָל
עֵינַן הַהֲשָׁגָה הוּא בְּסוּד הָעֵינַיִם, שְׂאָדָם יוֹדַע
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוֹפֶה וּמְבִיט עָלָיו, אֲבָל תַּכְף-
וּמָיִד כְּשֶׂאָדָם חוֹטֵא בַּחָטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבַטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּפּוֹגֵם בְּעֵינַיִם הָעֵלְיוֹנִים, שֶׁהֵם
הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית. וְלָכֵן מִי שְׁרוּצָה
לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר חָטָא וּפָגַם בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבַטְלָה, עָלָיו לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
בְּהֲשָׁגָה פְּרָטִית, לְהֵאֱמִין שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל נִבְרָא; כִּי בְּאֵמַת אִין שׁוּם טַבַּע כָּלֵל

בְּעוֹלָם, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּרִצּוֹנוֹ,
 וּכְמוֹ שְׂפָתוֹב (דְּנִיָּאל ד, לב): "וְכָל דִּירֵי אֲרָעָא כְּלָה
 חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבִּיָּה עֶבֶד בְּחִיל שְׂמִיָּא וְדִירֵי אֲרָעָא";
 רַק עֵקֶר עֲנִין הַטֵּבֵע הוּא מֵה שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא
 אֶת הָעוֹלָם בְּתַבּוּנָה כְּזוֹ וּבִסְדֵר הַזֶּה, שְׁיֵהִיו כָּל
 הַגְּלָגְלִים וְתַכּוּנוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם וְכָל
 הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, כֻּלָּם יֵהִיו תְּלוּיִים עַל
 הָאָדָם הַבֵּעַל בְּחִירָה שְׂבַעֵוֹלָם הַשֵּׁפֶל הַזֶּה, לְתַקֵּן אוֹ
 לְקַלְקֵל, חֶס וְשָׁלוֹם, שְׂפָאֲשֵׁר הָאָדָם מְתַקֵּן מֵעֲשִׂיו
 וּמִסִּגְל מְצוּוֹת וּמֵעֲשִׂים טוֹבִים, אֲזִי הוּא מְבִיא
 הָאָרֶה גְּדוֹלָה וְתַקּוּן גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְכֵן לְהַפְּךָ
 — עַל-יְדֵי מֵעֲשִׂים רָעִים, חֶס וְשָׁלוֹם, הוּא מְקַלְקֵל
 וּפּוֹגֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזֶה נִקְרָא סוּד הַנְּהָגָה
 הַטֵּבֵעִית; כִּי בְּטֵבֵע זֶה בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל
 הַבְּרִיאָה כְּלָה מֵרֵאשׁ וְעַד סוּף, שְׁיֵהִיָּה הַכֹּל מְתַנְהֵג
 עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַמְּסוּרָה בְּיַדֵינוֹ. וְכֹאֲשֵׁר
 יֵטָה הָאָדָם מִדְּרָכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, חֶס וְשָׁלוֹם,
 אֲזִי יֵהִיָּה פָגָם וְקַלְקוּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, חֶס וְשָׁלוֹם.
 אֲבָל תְּשׁוּבָה קְדָמָה לְעוֹלָם, כִּי תְשׁוּבָה הִיא בְּסוּד
 לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁר סוּד הַתְּשׁוּבָה הוּא
 סוּד עֲלִמָּא דְאֲתִי, אֲשֶׁר לְשֵׁם אֵין שׁוּם פָּגָם שֶׁל שׁוּם
 עֵבֶרָה בְּעוֹלָם מְגִיעַ, וְעַל-כֵּן עַל כָּל הָעֵבֶרוֹת

שבתורה מועילה תשובה, כי על-ידי תשובה זוכה להגיע לסוד עלמא דאתי, שהוא שרש התשובה, ושם אין שום פגם מגיע, ושם נתהפכין כל העוונות לזכיות. וזה סוד הנהגה שלעתיד, שאז יתבטל הטבע לגמרי, ויתנהג העולם על-ידי בחינת נפלאות למעלה מהטבע; הינו שלעתיד יהיה כל שבת, כל תשובה, ואזי יהיו כל העוונות נתהפכין לזכיות, שזה סוד הנהגה של נפלאות, למעלה מהטבע, ואזי יתער שיר חדש, שיר של נפלאות, שמשם נמשכות גם כל השירות הקדושות של עכשו, שכל אחד שר שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא על גדל הנסים והנפלאות שעשה עמנו; כי כשנתגלה סוד השגחתו הפרטית, ואיך שהוא יתברך משגיח עליו, אז שר שירה לפניו יתברך. ועל-כן באמת אמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים יח) לענין שירת דבורה, שעל-ידי השירה נמחלו עוונותיהם, שזה סוד זדונות נתהפכין לזכיות, שיהיה לעתיד, כשיתער השיר הקדוש הזה, שיר של נפלאות, שאז כל אחד יכיר את הקדוש-ברוך-הוא, וישיר שירות ותשבחות לפניו יתברך. ועל-כן זה המוכיח, שזוכה לקול השיר הזה, שהוא הצדיק האמת הגדול במעלה נוראה

וְנִפְלְאָה מְאֹד, שְׂיָכוֹל לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲזִי עַל-יְדֵי תוֹכְחָתוֹ הוּא מוֹסִיף וְנוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בְּהִנְשָׁמוֹת, כִּי עַל-יְדֵי קוֹל תוֹכְחָתוֹ מִמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הָאָרֶה מִבְּחִינַת עֲלָמָא דְאַתִּי, שְׁשָׁם כָּל הָעוֹנוֹת נִתְּהַפְּכִין לְזָכוֹת, שְׁזֵה סוּד נִפְלְאוֹת (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מֵאֲכִלֵי עֲכוּ"ם, הַלְכָה ב', אוֹת ח'); הֵינּוּ שְׁהַצְדִּיק יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁכִינָה בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֶפְלוּ מִי שְׁחָטָא בְּחָטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הַהֶכְרַח לוֹ לָבוֹא אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וַיִּשְׁמַע מִמֶּנּוּ אֶת קוֹל הַתּוֹכְחָה, שְׁמוֹכִיחַ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכְחָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְחָלִים עוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֶת, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהוֹרִיד אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁיִהְיֶה גָלוּי לְכָל, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְּׁגָחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. וְעַל-יְדֵי שְׁמִכְנִיסִים בְּדַעְתוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ — נִמְחָלִים כָּל עוֹנוֹתָיו. כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ וְ"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", כְּשִׁזּוֹכָה לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, שְׁנֶאֱבָדָה מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שְׁיִוָּדַע שְׁפָגַם

בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלִיו לָבוֹא אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
שֵׁשׁ בְּכֹחוֹ לְהוֹכִיחַ בְּתוֹכְחָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְעַל-יַד־
זֶה נִמְחָלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

הַרְהוּרִים

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר כָּל
הַחֲטָאִים שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
אֵינָם בָּאִים לָאָדָם אֶלָּא עַל-יַד־יְהוָה הַרְהוּרִים רָעִים,
שֶׁהָאָדָם מְהַרְהֵר בְּהַרְהוּרִים רָעִים, וּמְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ
מִחֲשָׁבוֹת מְתַעֲבוֹת, עַד שֶׁבָּא לְחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.
וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבָא בִּתְרָא קסד:): אֵין
אָדָם נִצָּל מֵהַרְהוּר עֲבָרָה בְּכָל יוֹם, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
יֵצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו, וּמִבְּקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ,
וְאֵלְמָלֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל לוֹ,
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (קדושין ל:); וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשָׁמֹר
מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יִהְרֵר הַרְהוּרִים רָעִים, כִּי כָּךְ
אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נדה יג:): כָּל הַמְּבִיא עֲצָמוֹ
לְיַד־יְהוָה, אֵין מְכַנֵּסִין אוֹתוֹ בְּמַחֲצָתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְהִנָּצֵל

מהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ישמר את עצמו מהרהורים רעים. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (דרוך ארץ זוטא, פרק ו'): תחלת עברה — הרהור הלב; ועל-כן אי אפשר בשום פנים ואפן להנצל מהחטא והלכלוך הזה, אלא על-ידי קדשת המחשבה, שצריכים לשמר את עצמו מאד לא להרהר הרהורים רעים, ולא להכניס במחו ודעתו מחשבות מגנות, וצריכים למסור את נפשו בעבור זה מאד, כי עקר הטְהָרָה מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא על-ידי טְהָרַת המחשבה, כמאמרם ז"ל (עבודה זרה כ:): "ונשמרת מפל דבר רע" — שלא ירהר אדם ביום ויבוא לידי טמאה בלילה; שכל אדם אפלו אם הוא כמו שהוא, צריך לשמר את עצמו מעתה על-כל-פנים לבל תצא מחשבתו לחוץ כלל, כי צריך לזכור היטב, שהמחשבה ביד האדם להטותה פרצונו, ואפלו אם כבר הרגלה מחשבתו לצאת הרבה, אף-על-פי-כן בידו להטותה בכל פעם לדרך הישר, והוא כמו סוס היוצא מהדרך שיכולים לתפסו באפסר בעל כרחו להטותו לדרך הישר, כי אי אפשר שתהיינה שתי מחשבות יחד בשום אפן. וצריכין לזכור ולחזור זאת היטב היטב בכל פעם,

כי הרבה נלכדו, רחמנא לצלן, במה שנלכדו. וכל
 זה מחמת שנדמה להם כאלו אין מחשבתם בידם,
 חס ושלום. ובאמת לא-כן הוא, כי המחשבה ביד
 האדם תמיד, על-כן צריך לשמר המחשבה כחוט
 השערה לבל יצא חוץ לגבול, ואפלו אם כבר יצא
 כמו שיצא, בנקל יכולים להחזירו על-ידי חוט
 השערה; כי תכף כשיתחיל כחוט השערה לחשב
 מחשבה אחרת טובה כשרה, תהיה נדחית
 המחשבה ראשונה ממילא (לקוטי-הלכות, תפלין,
 הלכה ו', אות לג); ועל-כן אשרי מי שמטהר ומקדש
 מח מחשבתו, שעל-ידי-זה דיקא יזכה להגיע אל
 "קדשת הברית". ואף שבין כך יתגבר עליו תמיד
 היצר הרע במחשבות זרות ובהרהורים מגנים
 ובדמיונות מתעבים, עם כל זאת ימסור את נפשו
 לקדש ולטהר את מח מחשבתו, שלבל יכניס בו
 הרהורים רעים ומחשבות מגנות, ודיקא על-ידי-זה
 ינצל מהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה.
 וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר יש נשמות שכל-
 כך נפלו כבר בהרהורים רעים וברעיונות מתעבים,
 עד שקשה וכבד להם לצאת מהפח הזה, כי תמיד
 נכנסים להם במחשבתם כל מיני תמונות תועבה
 ורהורים רעים ודמיונות מתעבים, עד שנכשלים

קדשת הרהורים ישראל קמה

בְּכֹל פַּעַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק עַל-יְדֵי הַרְהוּרִים רָעִים, כִּי אִם הָאָדָם הֵיזָה מְהֵרָה רַק בְּתוֹרָה וּבִירְאֵת שָׁמַיִם וּבְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אַף פַּעַם לֹא הֵיזָה בָּא אֶל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, עָלָיו לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מֶחֱמַחְשָׁבוֹ, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מֵהַרְהוּרִים רָעִים וּמִמְחַשְׁבוֹת רָעוֹת וּמִדְּמִיוֹנוֹת מְתַעֲבִים. וְהַעֲצָה לָזֶה — לְבָרַח מִכָּל מִינֵי זָבָל שֶׁל תְּמוֹנוֹת תוֹעֵבָה הַמְּצוּיֹת הַיּוֹם בְּכָל הָעֲתוּנִים וְכַתְּבִי הָעֵת הַרָעִים וְהַמְּגִנִּים שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים הַמְּמַלְאִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם זֶה־מְתָם הַמְּגִנָּה, וְתָמִיד יִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאַף שֶׁבְּהִתְחַלָּה יָבֹא לָךְ דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי הַמְּרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְהַרְהוֹר הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלַחֲשֹׁב מִמְחַשְׁבוֹת זָרוֹת וְדְמִיוֹנוֹת מְתַעֲבִים, לוֹ מְאֹד קָשָׁה לְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ מֵהַזָּבָל וְהַזְּהֵמָה הַזֹּאת, עִם כָּל זֹאת כָּבֵד אָמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת ה'): לְפּוּם צַעֲרָא אֲגָרָא; כְּפִי הַצַּעַר שֵׁישׁ לוֹ לְהַגִּיעַ אֶל הַקָּדְשָׁה, כֵּן שִׁכְרוּ גְדוֹל עַד מְאֹד. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבֵד הַכֹּנֶסֶת אֶת עֲצָמָךְ בְּהַרְהוּרִים רָעִים וּמִמְחַשְׁבוֹת זָרוֹת

וּדְמִיוֹנוֹת מְתַעֲבִים, עָלֶיךָ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ מֵעַכְשָׁו
 רַק לַחֲשֹׁב מִחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְתִשְׁמַר מְאֹד עַל
 מִחֲשַׁבְתְּךָ שֶׁלֹּא תֵצֵא לַחוּץ, חֵם וְשִׁלוֹם, וְאִזּוּ דִיקָא
 עַל-יְדֵי-זֶה תִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
 וַיִּמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי עַל-יְדֵי כָּל
 מִחֲשָׁבָה טוֹבָה שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ, הוֹחָה אֶת
 כָּל הָרַע שֶׁנִּדְבַק בּוֹ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר
 אֶת מִחַ מִחֲשַׁבְתּוֹ, וְאֵינּוּ מְהַרְהֵר שׁוֹם הָרְהוּרִים
 רְעִים, שְׂאִזּוּ דִיקָא יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית.

וְדוּי

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר הַתְּשׁוּבָה
 עַל כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם, הוּא וְדוּי דְּבָרִים, כְּמוֹ
 שֶׁפָּתַח הַרַמְבַּ"ם ז"ל (פָּרָק א' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הַלְכָה
 א'): כָּל הַמְצוּוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה
 אִם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֶן בֵּין בְּזָדוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה,
 כְּשִׁיעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה וַיָּשׁוּב מִחֲטָאוֹ, חַיֵּב לְהַתְּוֹדוֹת
 לְפָנָי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי
 יַעֲשׂוּ" וְגו', "וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ" —

זֶה וְדוּי דְבָרִים. וְדוּי זֶה מְצוֹת עֲשֵׂה, כִּי צַד מִתּוֹדִין?
 אומר: "אָנָּה הַשֵּׁם חָטְאֲתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ
 וְעָשִׂיתִי כָךְ וְכָךְ וְהָרִי נַחֲמָתִי וּבִשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי,
 וְלְעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה". וְזֶהוּ עֵקֶרוֹ שֶׁל וְדוּי,
 וְכָל הַמְרָבָה לְהִתּוֹדוֹת וּמְאָרִיךְ בְּעֵנִין זֶה, הָרִי זֶה
 מִשָּׁבַח. וְכֵן בְּעֲלֵי חָטְאֵת וְאַשְׁמוֹת בָּעֵת שֶׁמְבִיאִין
 קָרְבָּנוֹתֵיהֶן עַל שְׁגָגָתָן אוֹ עַל זְדוּנָן אֵין מִתְכַּפֵּר לָהֶן
 בְּקָרְבָּנָם, עַד שִׁיעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה, וְיִתְּוֹדוּ וְדוּי דְבָרִים,
 שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהִתְוֹדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיךָ", וְכֵן כָּל
 מְחִיבֵי מִיתוֹת בֵּית דִּין וּמְחִיבֵי מְלָקוֹת, אֵין מִתְכַּפֵּר
 לָהֶן בְּמִיתָתָן אוֹ בְּלִקְוֹתָתָן עַד שִׁיעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה וְיִתְּוֹדוּ.
 וְכֵן הַחוּבֵל בַּחֲבֵרוֹ וְהַמְזִיק מִמוֹנוֹ, אֶף-עַל-פִּי
 שְׁשֵׁלָם לוֹ אֶת אֲשֶׁר חָיַב לוֹ, אֵינּוּ מִתְכַּפֵּר עַד
 שִׁיתְּוֹדָה וְיָשׁוּב מִלַּעֲשׂוֹת כְּזֶה לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר:
 "מִכָּל חָטְאֵת הָאָדָם"; וּבְפָרֹט מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבַטְלָה, עָלְיוֹ לַעֲסֹק תָּמִיד בְּוִדּוּיִים לְהִתּוֹדוֹת אֵלָיו
 יִתְּבַרֵךְ, וּבְפָרוֹשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר עוֹוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם הֵם
 חִקּוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְחִזְקֵאל לֵב, קמז):
 "וַתְּהִי עוֹנוֹתָם [חִקּוּקִים] עַל עֲצָמָתָם", וְכָל עֵבֶרָה
 יֵשׁ לָהּ צָרוּף אוֹתִיּוֹת, וּכְשֶׁעֲבַר אִיזוֹ עֵבֶרָה, אֲזִי

נַחֲקֵק צְרוּף רַע עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִכְּנִיס
בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל הֶלְאוּ הַזֶּה שְׁעֵבֶר בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה.
וּמִזֶּה בָּא שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, שְׁבוּרָא קְלָפוֹת
וּמִשְׁחִיתִים וְהֵם נוֹקְמִים בּוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים לַד',
כב): "תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה", וְהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית לַח, ז):
"וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַיְיָ" ה' וְגו',
וְעַל-יְדֵי וְהוּי דְּבָרִים הוּא מוֹצִיא אֶת הַצְּרוּפִים רָעִים
שֶׁל הָעוֹנוֹת הַחֲקוּקִים עַל עֲצֻמוֹתָיו, וּמוֹחְלִים
וּמִכְפָּרִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע
שְׁחָטָא בְּאִיזָה חֲטָא שָׂרָק חֲטָא, וּבְפָרְט פְּגָם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִיּוֹת רָגִיל בְּוְהוּיִים
לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנָיו יְתִבְרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(תּוֹרַת כְּהֲנִים בְּחֻקֹּתַי): "וְהַתְּוֹדוֹ אֶת עוֹנָם וְאֶת עוֹן
אֲבוֹתָם", לְצַד הַתְּשׁוּבָה הֵם הַדְּבָרִים שֶׁמִּיד שֶׁהֵם
מִתְּוֹדִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם
עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהַתְּוֹדוֹ אֶת עוֹנָם וְאֶת עוֹן
אֲבוֹתָם, בְּמַעַלְם אֲשֶׁר מָעְלוּ בִּי"; כִּי בְּאֶמֶת
הַדְּבוּרִים שֶׁל הַיְיָ הֵם בְּסוּד בְּקִשָּׁה וְחִפּוּשׁ אַחַר
כְּבוֹדוֹ יְתִבְרַךְ, הֵינּוּ אֲפֵלוּ אִם נָפַל, חֶסֶם וְשָׁלוֹם,
לְמִקּוֹמוֹת הַיְיָ וְהַנְּמוּכִים מְאֹד מְאֹד, שְׁזָה כָּלֵל
פְּרִטֵי הַחֲטָאִים שֶׁמְזַכְּרִים בְּעֵת הַיְיָ, שְׁעֵבֶר בְּכָל

אלו הירידות והנפילות שהם מקומות המטנפים מממש, שיניקתם מסוד העלמה וההסתרה, של המאמר הסתום (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), אף-על-פי-כן עדין אינו מיאש את עצמו, אלא מתודה אליו יתברך, ומחפש ומבקש אחר כבודו יתברך, ומבקש סליחה וכפרה על כל החטאים, מאחר שידע שעדין חטא בנפשו, ולא גברה עליו ההעלמה וההסתרה כל-כך, עד שאומר: חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך, ואינו מכחיש, חס ושלום, שזה מה שאנחנו אומרים בעת ה'יהודי': "שאיין אנו עדי פנים וקשי ערף, לומר לפניך צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל אנחנו ואבותינו חטאנו". אשר באמת היא פליאה גדולה מאד, למה צריכים להקדים בעת ה'יהודי' את זה? אלא בזה עצמו שאנחנו באים ומתודים לפניו יתברך, הרי אנחנו מודים שחטאנו ופשענו, ואין אנחנו מכחישים, חס ושלום, אדרבה! אנחנו באים ומתודים אליך יתברך, ורוצים לשוב בתשובה שלמה, בזה בעצמו יש לו תקנה לתקן את כל אשר קלקל, כי מאחר שמאמין שיכולים לקלקל, מאמין שיכולים לתקן (לקוטי-הלכות, נפילת אפים, הלכה ד', אות ד'); ועל-כן הוא דבר גדול מאד להתודות אליו יתברך, ולפרש

את כל שיחתו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואין עוד דבר שמכניס את האדם לעולם הבא כמו היהודי דברים שמתודה אליו יתברך. וכמאמרם ז"ל (שוחר טוב, משלי יח): מי גרם לדוד שבא לחיי העולם הבא? פיו שאמר חטאתי. ואמרו בזהר (פינחס ולא). אצטרף לבר נש לפרשא חובוי כל חד וחד כמה דאיהו [צריך כל אדם לפרש את חובותיו כמו שהוא עשה], בגין דמאן דמפרש חטאוי לא אמסר דיניה, אלא בידיא דמלכא קדשא בריך הוא בלחודוי [כי מי שמפרש את חטאיו לפני הקדוש-ברוך-הוא, לא נמסר דינו אלא לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא], ומאן דדאין ליה קדשא בריך הוא איהו לטב [ומי שדן אותו רק הקדוש-ברוך-הוא לבד זה לטובה], ועל דא בעא דוד מלכא, ואמר (תהלים מג, א): "שפטיני אלהים" — אנת ולא אחרא; וכן שלמה אמר (מלכים-א, ח, נט): "לעשות משפט עבדו" הוא ולא אחרא, וכל בי דינא בדלין ממנו. ועל דא אצטרף לון לפרשא חובן דכל שייפא ושייפא, וכל מה דעביד בפרט [ובשביל זה צריך כל אדם להתודות את כל חובותיו וכל מה שעשה, ואז כל הבתי דינים יהיו בדלין ממנו, ולא ידונו אותו רק

הקדוש-ברוך-הוא בעצמו] הָדָא הוּא דְכְתִיב
 (תהלים לב, לא): "חטאתי אודיעך" וגו', לְבַתֵּר
 "וְאַתָּה נִשְׂאֵת עִוֹן חַטָּאתִי סְלָה", מְנַלֵּן? מִמַּשָּׂה,
 דְכְתִיב (שמות לב, לא): "אֲנִי חָטָא הָעַם הַזֶּה" וגו'
 וְכוּ', מֵאִי טַעְמָא מָאן דְמִפְרֵשׁ חוּבִיָּה בֵּי דִינָא
 בְּדִלִין מִנִּיהַּ בְּגִין דְּבֵר נָשׁ קָרִיב לְגַרְמִיָּה, וְלֹא אֶתְדַן
 עַל פּוּמִיָּה וְתוֹ לָא שָׁבִיק לְמַקְטָרְגָא לְאוּלְפָא עָלֶיהָ
 חֲבוּ, מוּמָא דְבֵר נָשׁ יְקָדִים וְיִימָא, וְלֹא יְהִיב דְּוִכְתָּא
 לְאַחְרָא לְמִימָר כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְחִיל לֵיהּ,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (משלי כח, יג): "וּמוֹדָה וְעִזָּב
 יִרְחֹם" [כִּי כְּשֶׁאָדָם מְפָרֵשׁ אֶת חוּבָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ,
 אֲזַי אֵין עוֹד רְשׁוּת לְשׁוּם מְקַטְרֵג לְקַטְרֵג עָלָיו,
 וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ מוּחַל לוֹ עַל כָּל
 חַטָּאוֹ]. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אוֹ בִשְׂאָר חַטָּאִים וְעוֹנוֹת,
 עָלָיו לְהִרְגִיל אֶת עֶצְמוֹ לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְוֹדָה עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא יְמַחֵל לוֹ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר יֵשׁ
 מְלֶאךְ עָלֶיךָ וְנוֹרָא מְאֹד עֲזָרִיא"ל שְׁמוֹ, וְהוּא מְמַנֶּה
 עַל כָּל אֵלוֹ שֶׁמְתוֹדִים אֶת עֶצְמָם עַל שֶׁחָטְאוּ בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וּבְפָרְט כְּשׁוֹכִים
 גַּם לְשִׁפְךְ דְּמַעוֹת בְּעֵת הַיְהוּדִי, שְׂאֵז מַעְלָה אֶת

תִּפְלְתֶם לְמָקוֹם עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד, וְנִתְכַפֵּר לּוֹ עַל
 כָּל עֲוֹנוֹתַיִךְ; אֲשֶׁר־מִי שְׁעוֹסֵק כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּוִדּוּיִים
 לְהַתְּוֹדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו
 יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו
 וְלֹא יִזוֹז מִשָּׁם עַד שְׂמִימָתְלוֹ לּוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתַיִךְ,
 אֲשֶׁר־לוֹ.

וְחִיקִין

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם תְּפִלַּת הַוְּחִיקִין, מוֹחֲלִין לּוֹ עַל
 כָּל עֲוֹנוֹתַיִךְ, כִּי מִי שֶׁקָּם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, וּמְחַכֶּה
 אֶז בְּתִפְלָתוֹ וּבְדַבְּרוֹתוֹ שְׂפִאִיר הַיּוֹם, זוֹכָה לְהַכְנִס
 לְעוֹלָם הַבָּא, כַּמּוּבָא בַּזְהַר (הַקְּדָמָה ד.): מָאן מְנַכּוֹן
 דִּי חֲשׂוּכָא מְהַפְּכָן לְנִהוּרָא, וְטַעַמִין מְרִירָא לְמַתְקָא
 עַד לָא יִיתוּן הָכָא [מִי מְכֶם שְׂמֵהֲפֵךְ אֶת הַחֲשֵׁךְ
 לְאוֹר, וְטוֹעַמִים אֶת הַמָּר לְמַתְקָא, עַד שֶׁלֹּא יוֹצְאִים
 מִזֶּה הָעוֹלָם, וּבָאִים לְעוֹלָם הַבָּא], מָאן מְנַכּוֹן
 דְּמַחְכָּאן בְּכָל יוֹמָא לְנִהוּרָא דְנִהִיר, בְּשַׁעֲתָא דְמַלְכָּא
 פְּקִיד לְאַיְלָתָא, וְאַתְיָקֵר וְאַתְקֵרִי מַלְכָּא מְכָל מְלָכִין

דְּעֲלֵמָא [מי מכם שְׁמַחְכֵּה בְּכָל יוֹם שְׂפִיֵּיר אֹר
הַיּוֹם בְּשַׁעֲהַ שְׁהַמְלִיךְ פּוֹקֵד אֶת הַשְּׂכִינָה, וּמְתִיקֵר
בְּפִי כָל, וְנִקְרָא מְלִיךְ גְּדוֹל מְכַל הַמְּלָכִים שְׂבַעֲוֹלָם],
מָאן דְּלֹא מְצַפֵּה דָּא בְּכָל יוֹמָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, לִית
לִיה חוּלְקָא הָכָא [מי שֶׁלֹּא מְחַכֵּה לְכָל זֶה בְּכָל יוֹם,
אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא]. הֵרִי שְׁלֵף לְפָנֶיהָ אֶת גְּדֹל
הָעֲנִיָּן, שְׂאָדָם קָם קֳדָם אֹר הַיּוֹם, וּמְחַכֵּה וּמְצַפֵּה
לְזִמְן הַתְּפִלָּה לְהַתְּפִלֵּל בְּיָץ, שְׂאֹז יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
לְעוֹלָם הַבָּא, וְכֵן מִי שְׂזוֹכֵה לְהַפְּךְ אֶת הַחֲשֵׁךְ לְאֹר
גְּדוֹל וְטוֹעֲמִים אֶת הַמָּר לְמֵתֵק, שְׂדָבֵר זֶה סוֹבֵב עַל
כָּל אֵלוֹ שְׂנַפְגָּמוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, שְׂהַחֲטָא הַזֶּה מִכְּנִיס בְּאָדָם דְּכָאוּן
וּמְרִירוֹת, וּמְרַגֵּישׁ יְאוּשׁ שְׂמֵתִיאֵשׁ מִחַיִּיו, וְחֲשֵׁךְ לוֹ,
וְטוֹעֵם טַעַם מָר בְּחַיִּים, כִּי מָר לוֹ מְאֹד. כִּי הַחֲטָא
הַמְּגִנֵּה הַזֶּה הוֹרֵס אֶת חַיֵּי הָאָדָם לְגַמְרֵי, כַּמוּבָא
בְּשִׁלְחַן עָרוֹף (אֲרַח חַיִּים, סִימָן רַמ, סְעִיף יד): שְׂכַבַת
הַזֶּרַע הוּא כַח הַגּוֹף וּמְאֹר הָעֵינַיִם, וְכָל זִמְן שְׂתַצֵּא
בְּיוֹתֵר הַגּוֹף כָּלָה, וְחַיִּיו אוֹבְדִים וְכוּ', זְקָנָה קוֹפְצָת
עָלָיו, וְכַחוֹ תָּשׁ, וְעֵינָיו כְּהוֹת וְרִיחַ רַע נוֹדֵף מִפִּיו,
וְשַׁעַר רֵאשׁוֹ וְגִבּוֹת עֵינָיו וְרִיסֵי עֵינָיו נוֹשְׂרִים, וְשַׁעַר
זְקָנוֹ וְשַׁחֲיוֹ וְשַׁעַר רַגְלָיו רַבָּה, וְשַׁחֲיוֹ נוֹשְׂרוֹת,
וְהַרְבֵּה כְּאֲבִים חוּץ מֵאֵלוֹ בְּאִים עָלָיו, אָמְרוּ חַכְמֵי

הַרוֹפְאִים, אֶחָד מֵאֵלֶיךָ מֵת מִשָּׂאָר חַלָּאִים וְהָאֵלֶיךָ
 וְכוּ', לְפִיכֶךָ צָרִיךְ אָדָם לְהִזָּהֵר, עֵינַי שָׁם; וְלִכֵּן מִי
 שֶׁכָּבַר נֶפֶל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְצָרִים וּמְרִים לוֹ
 הַחַיִּים מְאֹד, וְטוֹעִים מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְחֻשֶׁךְ בְּעֵדוֹ
 וְלֹא אוֹר, הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים
 שְׁבָעוּלָם, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה,
 וְלִהְפֹךְ אֶת הַחֻשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל, וְאֶת הַמָּר לְמֵתָק,
 וְיִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבָעוּלָם, וְיִשְׁתַּדֵּל
 לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקִין, וְאִזּוּ יִמָּחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כִּי תִפְּלֵת הַנְּתִיקִין מִכְּנֻסַת שִׂמְחָה
 בְּאָדָם כָּל הַיּוֹם, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ט:) זִימְנָא
 חֲדָא סַמָּךְ גְּאֵלָה לְתַפְּלָה, וְלֹא פָּסִיק חוּכָא מִפּוּמִיָּה
 כּוּלִיָּה יוּמָא. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּזְקָר לְהִתְפַּלֵּל כָּל
 יָמָיו בְּתַפְּלַת הַנְּתִיקִין, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְאַרְיִכוֹת יָמִים,
 אֲשֶׁר כָּל יוֹם וַיּוֹם יִהְיֶה לוֹ אַרְךָ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי
 לוֹ.

וְתִרְן

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד

קדֹשֶׁת וּתְרֵן יִשְׂרָאֵל קנח

תְּקוּן לַפְּגָם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, כְּמוֹ מִדַּת הַוְּתָרְנוּת, שֶׁהוּא תָּמִיד מוֹתֵר לְזוּלָתוֹ; כִּי בְּדַרְךְ כָּלָל מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, מֵחוּ וַעֲשֵׂה מְצַמְצָם, וְהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבְקִפּוּדוֹת עַל זוּלָתוֹ, וְאִינוּ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת הַשָּׁנִי, וְזֶה סִימָן שֶׁאָדָם פָּגוּם בַּפְּגָם הַבְּרִית, שֶׁהוּא מִקְפִּיד עַל כָּל דְּבַר קָטָן, וְנִכְנָס בְּלִחְצִים וּבְעֲצָבִים עַל זוּלָתוֹ. אֲבָל תִּכְף וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם מוֹתֵר, סִימָן שֶׁזָּכָה כָּבֵר לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קִדְשֵׁת הַבְּרִית"; כִּי בְּאַמֶּת כָּל אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהֵנָּה וּמִמָּקוֹם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלָכֵן כָּל זָמַן שֶׁהוּא חַי, הוּא יְכוּל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶׁפָּגַם וְקִלְקַל וְשִׁחַת בְּזֶה הָעוֹלָם. וְתִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁחֲזָר בְּתִשׁוּבָה, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּלוֹ. כִּי אֵין הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲפֵץ בְּמִיתָתוֹ שֶׁל רְשָׁעִים, אֲלֵא שִׁיחְזְרוּ אֵלָיו בְּאַמֶּת. אֲבָל צָרִיכִים לְזַכֵּר גַּם-כֵּן אֶת חֲמַר הָעוֹן שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, וְאֵל יַחֲשֹׁב שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתְרֵן הוּא, כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (בְּבֹא קָמָא נ.). כָּל הָאוֹמֵר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתְרֵן הוּא — יוֹתְרוֹ

חַיִּיו, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים לב, ד): "הַצֹּר תָּמִים פָּעָלוּ כִּי כָל דְּבָרָיו מִשְׁפָּט", וְכָךְ נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עָרוּף (אָבֶן הָעֶזֶר, סִימָן כג, סְעִיף א'): אָסוּר לְהוֹצִיא שְׂכֵבֶת זָרַע לְבִטְלָה, וְעוֹן זֶה חָמוּר מְכֹל עֲבֵרוֹת שֶׁבִּתּוֹרָה וְכוּ'. אֵלֹה שֶׁמִּנְאֲפִים בִּיד וּמוֹצִיאִים שְׂכֵבֶת זָרַע, לֹא דִי לָהֶם שֶׁאֲסוּר גָּדוֹל הוּא, אֲלָא שֶׁהָעוֹשֶׂה זֶה בְּנִדְוֵי הוּא יוֹשֵׁב, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה א, טו): "יְדִיכֶם דְּמִים מְלֵאוּ", וְכֹאֲלוּ הָרַג הַנֶּפֶשׁ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתָמִיד יִדְאָג פֶּן וְאוּלַי יַעֲדִין לֹא שָׁב כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. וְסִימָן יִהְיֶה לוֹ אִם שָׁב כְּבָר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה — אִם הוּא נֶעֱשֶׂה וְתָרַן. כִּי מִדַּת הַיִּתְרָנוּת מוֹרָה עַל שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", וְלָכֵן מִי שֶׁהוּא וְתָרַן, וּמִוֹתֵר תָּמִיד לַחֲבֵרוֹ, סִימָן שֶׁנִּמְחָלוּ לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו; לְזֹאת מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִהְיֶה וְתָרַן כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְיוֹתֵר תָּמִיד לְזוּלָתוֹ, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁנִּתְקַבְּלָה תִּשׁוּבָתוֹ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן.

ולד

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַזְהֵר
מְאֹד לֹא לְהִכָּשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הוּא הוֹרֵג אֶת נַפְשׁ
בְּנָיו וּבְנוֹתָיו. כִּי מִכָּל טִפָּה וְטִפָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת וְלָד,
וּכְשֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת זֶרְעוֹ לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
הוֹרֵג אֶת זֶרְעוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, בְּמוֹ יָדָיו, וְעֲנִשׁוּ
קִשָּׁה מְאֹד מְאֹד. כִּי מָה אִם מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם
— חַיֵּב מִיתָה, וְנִקְרָא רוֹצֵחַ, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה
כְּשֶׁהוֹרֵג אֶת נַפְשׁוֹת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
אֵין רוֹצֵחַ כָּמָהוּ. וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן פְּגָם חֲטָא זֶה,
הוּא עַל-יְדֵי חֲתֻנָּה דְקַדְשָׁה, הֵינּוּ שְׂצָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן
וּלְהוֹלִיד וְלָדוֹת בְּקַדְשָׁה. כִּי עֵקֶר הַחַיִּיב לְהוֹלִיד
בְּנִים הוּא בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה קִיּוּם
לְעוֹלָם, שְׂשִׁאָרוֹ בְּנָיו אַחֲרָיו מְדוּר לְדוּר, לְגִלוֹת
כְּבוֹדוֹ בְּעוֹלָם, שְׂבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הַכֹּל; כִּי עֵקֶר
הַתְּגִלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יְדֵי בְנֵי-אָדָם דִּיקָא,
וְכֵן עֵקֶר שְׂרָשׁ כַּח הַהוֹלָדָה נִמְשָׁךְ מִכְּבוֹד, שֶׁהוּא
שְׂרָשׁ כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. אֲבָל חֲלָקֵי הַכְּבוֹד הַמְּלַבְּשִׁים
בְּכָל אֶחָד אֵין לָהֶם כַּח לְהוֹלִיד עַד שְׂיִקָּבְלוּ

מִשְׁרָשָׁם, דְּהֵינּוּ מִסּוּד הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שְׁבָהֶם
 נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל יָדָם כָּל הַהוֹלְדוֹת שְׁבָעוֹלָם,
 שֶׁהֵם קִיּוֹם הָעוֹלָם. וְגַם אֵלּוּ חֲלָקֵי הַכָּבוֹד
 הַמְּלַבְּשִׁים בַּעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, אֵינָן לָהֶם כֹּחַ לְהוֹלִיד,
 עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ מִשְׁרָשָׁם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא הַמֵּאֲמֵר סְתוּם
 דְּבִרְאשִׁית, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַמֵּאֲמֵרוֹת כֻּלָּם, וּמִשָּׁם
 נִמְשָׁךְ שְׂרֵשׁ הַכֹּחַ שֶׁל כָּל הַהוֹלְדוֹת כֻּלָּם, אֲפִלוּ שֶׁל
 צוּמַח וְחַי, וּבִפְרָט הַלְּדָת אָדָם שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל,
 שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמָתוֹ וְחַיּוּתוֹ, כִּי אִם מִשְׂרֵשׁ
 הַכֹּל, שֶׁהוּא סוּד 'אֵיִה מְקוּם כְּבוֹדוֹ', שֶׁהוּא סוּד
 בְּרֵאשִׁית מֵאֲמֵר סְתוּם. וְכֵן מוּבָא בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י
 ז"ל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמָת הַזּוּוּגִים, כִּי אִם
 כְּשֶׁמְקַבֵּל מִחֵין מִבְּחִינַת גְּבוּהַ יוֹתֵר, וְזֹאת הַבְּחִינָה
 בָּאָה מִבְּחִינַת גְּבוּהַ עוֹד יוֹתֵר, וְכֵן לְמַעְלָה מֵעֲלָה
 עַד שְׂרֵשׁ הַכֹּל, וּמִשָּׁם נִמְשָׁכַת תּוֹסֶפֶת הָאָרָה אֶל
 הַמִּחֵין מִדְּרָגָה לְדְרָגָה, עַד שֶׁנוֹלְדָה הַנִּשְׁמָה
 וְנִמְשָׁכַת לְמַטָּה וְכוּ', הֵינּוּ שְׂצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ
 הַהוֹלְדָה מִשְׂרֵשׁ הַכֹּל, שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית מֵאֲמֵר סְתוּם,
 וּמִחֲמַת שְׁמֵמֵאֲמֵר סְתוּם מִשָּׁם יוֹנְקִים הַחִיצוֹנִים
 וּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים מִגִּדְל הַהֲעֲלָמָה וְהַסְתָּרָה וְכוּ',
 עַל-כֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם נִאֶחָזֵת הַסְטָרָא אַחְרָא מְאֹד
 בְּהַזּוּוּגִים שֶׁל רַב בְּנֵי-אָדָם, וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּעֵינֵי הַזּוּוּג

מְלַחֲמָה גְדוֹלָה וְנוֹרָאָה מְאֹד כִּידוּעַ, וְזַעֲרִירִין אֵינּוּן
שְׂזוּכִין לְנִצְחַת מְלַחֲמָה זוּ בְשָׁלְמוֹת, וַיֵּשׁ בְּזָה אֲלָפִים
וְרַבָּבוֹת בְּחִינּוֹת; כִּי יֵשׁ צְדִיקִים נוֹרָאִים מְאֹד,
שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂבִשְׁעַת הַזְּוֹג צָרִיכִין לְהוֹרִיד אֶת
עֲצָמָם לְהַעֲלוֹת נְצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים וּנְשָׁמוֹת שְׂנַפְלוֹ
לְמָקוֹם שְׂנַפְלוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּגִדְל כַּחַם הֵם
מִתְגַּבְּרִים שֶׁלֹּא תִהְיֶה נְאֻחָת בָּהֶם שׁוֹם אַחֲזָה
מִזְהַמַּת הַמְּקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, שְׂמֶשֶׁם תִּקְרָה
הַתְּגַבְּרוֹת שֶׁל הַתְּאֻוָּה הַזֹּאת, רַק יוֹצֵאִין מֶשֶׁם
בְּשָׁלוֹם, וְהֵם זוֹכִין לְעֲלוֹת אֲז לְבַחֲנֵת 'אֵיה מְקוֹם
כְּבוֹדוֹ', שֶׁהוּא סוּד הַמְּאָמַר סְתוּם, סוּד הַכְּתוּר,
שְׂשָׁרְשָׁה הִיא תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה מְאֹד
מְאֹד, וְעַל-כֵּן בְּאֻמַּת מְמַשִּׁיכִין נְשָׁמוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד
מְמָקוֹם שְׂמֶמְשִׁיכִין, וַיֵּשׁ שְׂאֵינָם זוֹכִין לָזֶה, וְעַל-כֵּן
בְּשִׁעַת הַזְּוֹג, שְׂצָרִיכִין לִירֹד אֲז לְבָרַר נְצוּצוֹת
יַעֲמִקֵי הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים,
אַזִּי נְאֻחָז בָּהֶם גַּם-כֵּן קִצַּת הַזְּהֵמָה שֶׁל אֵלוֹ
הַמְּקוֹמוֹת, שְׂזֶה סוּד (תְּהֵלִים נא, ז): "הֵן בְּעוֹן
חוֹלְלֵתִי וּבַחֲטָא יִחַמְתָּנִי אֲמִי", אֶךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן
יֵמַאֲחַר שְׂיִרְדוּ לְשָׁם בְּהַתֵּר לְקַיֵּם מְצוּוֹת הַתּוֹרָה,
וּכְשֶׁמִּתְחַלֵּת הַזְּהֵמָה לְהִתְאַחַז בָּהֶם שְׂמֶשֶׁם בָּאָה
הַתְּגַבְּרוֹת הַתְּאֻוָּה זֹאת, חַס וְשָׁלוֹם, אֲז הֵם מְסַתְּכְלִין

על עצמם היכן הם בעולם, ולהיכן נפלו ויורדו ונתרחקו כל-כף, ואזי בשעת התחברות והזיווג בעצמו, הם שואלים ומחפשים ומבקשים 'איה מקום כבודו'; כי בודאי גם במקומות אלו, יש איזו חיות אלקות מבחינת אור כבודו יתברך, רק מחמת גשמיות וזהמת אלו המקומות מחמת זה שם כבודו יתברך סתום ונעלם בתכלית ההעלמה, ועל-כן הם מחפשים ומבקשים 'איה מקום כבודו', גם משם מאלו המקומות, ואזי זוכין לעלות בתכלית העליה לבחינת 'איה מקום כבודו', שהיא סוד 'בראשית-מאמר-סתום', שמשם שרש נשמת ההולדה, כי הנשמה נמשכת ממקום גבוה מאד, מבחינת מאמר סתום, דיקא על-ידי המלחמה שיש להאדם בענין הזיווג, שזה בחינת ירידה תכלית העליה, אף אפלו מי שאינו זוכה לידע גם מזה, לשאל ולחפש ולבקש אחר כבודו יתברך, כי אינו אויז במדרגה זו עדין, שאף שיוורד למטה לבחינת זיווג גשמי, ולהעלות משם נצוצי קדשה, שזה סוד 'איה מקום כבודו', אף-על-פי-כן מאחר שנזקק בנפשו שיהיה הזיווג על-כל-פנים בהתר פדת תורתנו הקדושה, אזי נעשה כל זה ממילא בכח הצדיקים העוסקים בזה; כי הצדיקים מקימין כל

העולמות, ועל ידם כל ההולדות שבעולם, כי עקר שרש ההולדה מבחינת 'איה' מאמר סתום, שמשם דיקא יניקת הסטרא אחרא, שמשם נמשכת זהמת והתגברות התאוה שנאחז בהולדה, ועל-ידי-זה דיקא עולין משם מבחינת 'איה', שמשם עקר ההולדה (לקוטי-הלכות, פבוד אב ואם, הלכה ד'); ולכן אהובי, בני, מאחר שפבר נכשלת בחטא המגנה הזה — חטאת נעורים, עליך להשתדל להתחתן ולהוליד בנים ובנות ותתנהג בקדושה גדולה, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ואפלו כשאתה צריך לרדת ולפל וכו', עם כל זאת אסור לצאת מגדרי ההלכה והתורה הקדושה, ואז דיקא אם תזכה להוליד בנים ובנות בקדושה ובטהרה, זה יהיה תקון גמור על החטא המגנה שחטאת בימי נעוריך, והקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על כל עוונותיך.

ודאי

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית הוא על-ידי שעוקר מעצמו את כל

הספקות, כי ספ"ק גימטריה עמל"ק, אשר הוא מכשיל את כל אדם בפגם הברית, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרף בקרף ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" וגו', ודרשו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תצא): אותם שהיה הענן פולטם, הינו אלו שנכשלו בפגם הברית, עליהם התגברה ביותר קליפת עמלק להפילם ולשבור אותם ולקררם, ודבר זה רואים בחוש, שכל מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נכנס בספקות, ולבו נתעקם בעקמומיות עליו יתברך, ונתקרר מהאמונה הקדושה, רחמנא לישזבן, עד שכל מי שיש לו ספקות באמונה הקדושה, בידוע שהוא פגום בברית — הוצאת זרע לבטלה, ולכן עקר תקון ו"קדשת הברית", שאדם יגיע אל מדרגה כזו שיתברר לו בידיעה מבררת ומזככת אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ויהיה אצלו בודאות כל ענין האמונה הקדושה, עד שמתקף האמונה שמאמין בו יתברך יראה בעיני שכלו איך שכל העולם כלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל הבריאה כלה — דומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי גלוי האין סוף ברוך הוא. וידיעות אלו הם עקר "קדשת הברית"; ולכן מי שרוצה לתקן

את אשר קלקל, יכניס את עצמו בנדאות, לידע בלי שום ספק וספק ספקא, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכשיתברר לו הכל בנדאות, אז דיקא יזכה להגיע ל"קדשת הברית"; ועל-כן כל מי שפגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו להכניס את עצמו תמיד בגלוי האמונה הקדושה, ויציר בדעתו, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ומלא כל הארץ כבודו, וכל הבריאה בלה היא אין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור. וידע את זאת בנדאות מחלטת, אז דיקא יתכפרו לו כל עוונותיו, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לה עוונותיה; כי רק בדבר זה תלוי "קדשת הברית"; הינו שיודע בידיעה ודאית ומחלטת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל; אשרי מי שמגיע אל דבר זה, שאז יזכה לשלמות "קדשת הברית".

זהר

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
 לְפָנַי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ אֲמִירַת
 סִפְרֵי הַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים, שֶׁהֵם מְזַכְכִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ
 מִכָּל מִינֵי זֵהָמוֹת. וְהָאֵר"י ז"ל נָתַן תְּקוּן לְבַעַל
 תְּשׁוּבָה לומר בְּכָל יוֹם חֲמֵשָׁה דְּפִים זֵהר וְחֲמֵשָׁה
 דְּפִים תְּקוּנִים, וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת אֲמִירַת
 סִפְרֵי הַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים, וְאִיךְ שָׁזָה מְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹ
 הַפְּגוּמָה, וּמְזַכְכָּה מִכָּל לְכוּף, הָיָה עוֹסֵק בְּזֵה כָּל
 יְמֵי חַיָּיו. וְכָבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן
 קח), שְׁלֵמוֹד הַזֵּהר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וְיִדוּעַ שְׁעַל-
 יָדֵי לְמוֹד הַזֵּהר נַעֲשֶׂה חֶשֶׁק לְכָל מִינֵי לְמוּדִים שֶׁל
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְשׁוֹן-הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַזֵּהר מְעוֹרְרַת
 מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ הַשֵּׁבַח שֶׁמְשַׁבַּח
 וּמְפָאֵר אֶת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ הַלְּשׁוֹן הַרְגִיל
 בְּזֵהר לומר זְכָאָה וְכו', עַל כָּל מִצְוָה וְעִבּוּדָה,
 וּלְהַפְּךָ — הַצָּעֵקָה שְׁצוּעֵק וְי וְכו' וְי לִיָּה, וְי
 לְנִשְׁמַתִּיָּה, עַל הַסֵּר מִעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵלוֹ
 הַלְּשׁוֹנוֹת מְעוֹרְרִים מְאֹד אֶת הָאָדָם לְעִבּוּדָתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וְרַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת

הַתָּנָא הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שְׁהִבְטִיחַ שְׁלֵא
תִּשְׁתַּכַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
רַבּוּתֵינוּ, זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה (שַׁבַּת קלח:): כְּשֶׁנִּכְנְסוּ
רַבּוּתֵינוּ לְכַרְם בִּיבְנָה, אָמְרוּ: עֲתִידָה תּוֹרָה
שְׁתַּשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל, וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
שְׁלֵא תִשְׁתַּכַּח. כִּי (נָשָׂא קַדֵּשׁ) בְּהָאִי חַבּוּרָא דְאִיהוּ
סֵפֶר הַזֶּהָר יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא. וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה
וְהִבֵּן נִפְלְאוֹת נִסְתָּרוֹת שֶׁל תּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי
עַל־כֵּן סָמַךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עֲצָמוֹ עַל זֶה
הַפָּסוּק: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ"; כִּי בְּאֵמֶת בְּזֶה
הַפָּסוּק בְּעֲצָמוֹ מְרַמֵּז וְנִסְתָּר הַסּוּד הַזֶּה, שְׁעַל־יְדֵי
זִרְעוֹ שֶׁל יוֹחָאִי, שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, עַל
יְדוֹ לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי סוֹפֵי תַבּוֹת
שֶׁל הַפָּסוּק: כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ, הֵן אוֹתִיּוֹת
"יִוְחָאִי", וְזֶה שְׁמֵרֵמֵז וּמְגַלֵּה הַפָּסוּק: "כִּי לֹא
תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ", 'מִפִּי זִרְעוֹ' דִּיקָא, הֵינּוּ מִפִּי זִרְעוֹ
שֶׁל זֶה בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מְרַמֵּז וְנִסְתָּר בְּזֶה הַפָּסוּק,
שֶׁהוּא הַתָּנָא יוֹחָאִי, כִּי עַל־יְדֵי זִרְעוֹ שֶׁל יוֹחָאִי
שְׁמֵרֵמֵז בְּזֶה הַפָּסוּק בְּסוֹפֵי תַבּוֹת, שֶׁהוּא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, לֹא תִשְׁתַּכַּח תּוֹרָה עַל יְדוֹ.
וְעַל־כֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סְפָרֵי הַזֶּהָר
וְהַתְּקוּנִים, שְׁמֵבִטָח יִהְיֶה שְׁעַל יְדוֹ לֹא תִשְׁתַּכַּח

הַתּוֹרָה מִמְּנוֹ, כִּי הַלְמוּד בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים
מְעוֹרָר אֶת הָאָדָם מֵהַשְּׁנָה, וּמְקָרֵב אוֹתוֹ אֵלָיו
יְתִבְרֵךְ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּמוֹשֵׁךְ אֶת לִבּוֹ
בַּר יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יְתִבְרֵךְ בְּתַשׁוּקָה עֲצוּמָה עַד מְאֹד.
וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
וְהַמְּזוּהָ שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטָּלָה, יִקְבֹּעַ לְעֲצָמוֹ חֶק קָבוֹעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
שְׁעוֹר בַּזֶּהר וּבַתְּקוּנִים, וַיִּתְמַיֵּד בָּזֶה בְּהַתְּמַדָּה
גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי בָּהֶם מִתְגַּלֶּה רְזִין דְּרְזִין וְסִתְרֵי
נִסְתָּרוֹת, סוּדוֹת הַתּוֹרָה מִפְּלֵאֵי נִפְלְאוֹת הַבְּרִיאָה.
וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַגּוֹת וּלְהַתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַזֶּהר
וְהַתְּקוּנִים, מִמְּשִׁיךְ אוֹר גְּדוֹל וְעֲלִיוֹן עַד מְאֹד עַל
נִשְׁמָתוֹ, וּמְזַכְּכָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי
שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלָיו לְהַתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם
בְּלְמוּד סִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים, אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַגְּרָסָה
בָּהֶם מוֹעֲלֵת מְאֹד לְהַנְשָׁמָה, כִּי בָּהֶם טְמוּנִים אוֹרוֹת
עֲלִיוֹנִים, אוֹרוֹת צְחָצְחוֹת, גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה
עֲלִיוֹנָה עַד מְאֹד, וְכָל מֵה שֶׁיִּתְמַיֵּד יוֹתֵר בְּסִפְרֵי
הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים, יֵאִיר עָלָיו אוֹר חֲדָשׁ בְּכָל פַּעַם
מִחֲדָשׁ; כִּי הַסּוּדוֹת וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת הַגְּנוּזִים בַּזֶּהר
וּבַתְּקוּנִים, זֶה לֹא נִתֵּן לְהַסְבִּיר, אֲלָא לְמִי שֶׁמִּתְמַיֵּד
בָּהֶם מְאֹד, וּבְפָרְטוּיֹת כְּפִי הַגְּלוּיִים שֶׁגָּלָה בָּהֶם

הָאָרִי ז"ל וְהַבַּעַל-שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וּבְפָרְטֵי פְּרָטִיּוֹת כְּפִי הַגְּלוּיִים הַנּוֹרָאִים וְהַנְּפֹלָאִים שְׁגָלָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל, "עֵינַן לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ" (ישעיה סד, ג), שְׁיִוָּרַד לְכָל מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, וּמְחִזְקֵי וּמְאַמְצֵי וּמְעוֹדְדֵי וּמְשַׁמְחֵי אֶת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הַיְּרוּדוֹת וְהַנְּפֹלוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבַטָּלָה. וּמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּיֵי-הַלְכוֹת, תְּחוּמִין, הַלְכָה ז', אוֹת ט') עֲנִין אֲמִירַת 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' כָּל הַשָּׁנָה בְּלַחֲשׁ, וְלַהֲפֹךְ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, שְׂאֵז זְמַן מְחִילַת עֲוֹנוֹת, וְאוֹמְרִים בְּקוֹל רָם; כִּי בְּכָל הַשָּׁנָה עֲדִין לֹא נִתְקַנָּה בְּשִׁלְמוֹת אֲמוּנַת חֲכָמִים, וַיֵּשׁ עֲלֵיהֶם קְשִׁיּוֹת וּסְפִקוֹת, וְחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם וּמִתְלוֹצְצִים מֵהֶם, וְהֵם זוֹלִים בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֵיהֶם, עַל-כֵּן צְרִיכִין לוֹמַר 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' בְּלַחֲשׁ, שְׁלֹא יִתְגָּרוּ בָּנוּ הַחוֹלְקִים, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נו:): מִשָּׁל לְבַת מֶלֶךְ שֶׁהֲרִיחָה צִיָּקִי קְדָרָה, אִם תֹּאמַר — יֵשׁ לָהּ גִּנְאִי, לֹא תֹאמַר — יֵשׁ לָהּ צִעֵר, הִתְחִילוּ עֲבָדֶיהָ לְהִבְיֵא בַּחֲשָׁאִי; אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ: הִתְקִינוּ שְׂיֵהִיו אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּקוֹל רָם, מִפְּנֵי תַרְעֻמַּת הַמִּינִין, וּבִנְהַרְדְּעָא דְלִיכָא מִינִין, עַד הַשְּׁתָּא אָמְרֵי לָהּ בַּחֲשָׁאִי; כִּי 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ

לְעוֹלָם וָעֶד, הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי, גְלוּי
אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּסוּד יְחוּדָא
תְּתָאָה כְּדוּעַ, שֶׁהוּא הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁל הַתְּלַמִּידֵי
חַכָּמִים הָאֲמֵתִיִּים, שְׁמַח־בְּרִין סְפָרִים הַרְבֵּה, שְׁבָהֶם
מִתְגַּלִּים רְזִין דְּרְזִין, סְתָרֵי נִסְתָּרוֹת בְּלִשׁוֹן פְּשׁוּטָה
מְאֹד, כְּדֵי שְׁיָבִינוּ גַם הַמּוֹן־עַם, וּבִפְרָט שְׁיִוָּרֵד
וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכַמָּה וְכַמָּה לְבוּשִׁים אֶל הַיְרוּדִים
וְהַנְּפוּלִים וְהַמְשַׁלְכִים בְּתַאֲוֹתֵיהֶם וּבְמַדוּתֵיהֶם
הָרַעוֹת, וּבִפְרָט אֵלּוֹ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּפַגְם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲלֵיהֶם צְרִיכִין לֹאמַר
וּלְגַלוֹת גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּלְבוּשׁ וּבְלַחֶשׁ. וְעַל־כֵּן
אוֹמְרִים כָּל הַשָּׁנָה: 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד', שֶׁהוּא סוּד יְחוּדָא תְּתָאָה, לְגַלוֹת שְׁגָם
בְּמַדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת יֵשׁ גְלוּי אֱלֻקוֹת, וְלִכֵּן צְרִיכִים
לֹאמַר אֶת זֹאת בְּלַחֶשׁ, כִּי צְרִיכִין לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר
וּלְכַסּוֹת כַּמָּה וְכַמָּה חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, שֶׁלֹּא לְגַלוֹתָם
בְּבְחִינַת קוֹל רָם, כִּי אִם בְּסוּד וּבְלַחֶשׁ. כְּמוֹ שֶׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (חֵי־מוֹהַר"ן, סִימָן תִּיא): יֵשׁ כַּמָּה דְּבָרִים
שֶׁהֵם בְּתַחֲלָה סוּד, וְאַחֲרֵי־כֵן אֵינָם סוּד, כְּגוֹן קִצָּת
סוּדוֹת הַקְּבָלָה, שֶׁקֹּדֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי
וְהָאֲר"י ז"ל הָיוּ אֵלּוֹ הַדְּבָרִים בְּסוּד גָּדוֹל, וְלֹא הָיוּ
מְדַבְּרִים מְזוּהָ, כִּי אִם בְּסוּד גָּדוֹל מְאֹד, וְאַחֲרֵי־כֵן

בימי רבי שמעון בר יוחאי והאר"י ז"ל שוב לא
 היה סוד, והתירו לגלות הסוד קצת, וכן יש כמה
 וכמה דברים שהם עכשו סוד, ואחר-כך בימים
 הבאים לא יהיו סוד, ועל-כן יש כמה ספרים
 קדושים שהיו גנוזים כמה שנים, ואחר-כך ברבות
 הימים נתגלו, כמו ספרי הזהר הקדוש וכתבי
 האר"י ז"ל, וכן יש כמה ספרים קדושים שגנוזים
 עדין, ובימים הבאים יתגלו, ואפלו הספרים
 שמגלים עכשו, צריכין לגלותם מעט מעט, וגם
 צריכים כמה דברים לכתבם ברמז, הכל מחמת
 החולקים והלצים, שלא יתגרו יותר. וכל זה הוא
 בחינת סוד אמירת 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם
 ועד' בלחש כל השנה כלה, פי ההכרח להעלים
 ולהסתיר ולכסות את סודות ורזי סתרי נסתרות
 התורה, בסוד אוריתא דעתיקא סתימאה, גלוי
 אלקות בתכלית המדרגה העליונה, בכמה מיני
 העלמות והסתרות, כדי שלא יהיה רבוי אור, אבל
 בהצנע ובהעלים, הגלויים האלו מחיים ומחזקים
 ומאמצים ומעודדים את כל הנפשות הנפולות
 והירודות בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 אבל ביום פפור, שאז נכנס הכהן גדול לפני
 ולפנים לאבן שתיה וכו', שאז נשלם בשלמות

תקון אמונת חכמים בתכלית השלמות, על-ידי שנכנס הכהן גדול במקום שנכנס וכו', והשיג מה שהשיג וכו', והמשיך על נשמות ישראל אורות צחצחות, אורות עליונים, בסוד יחודא עלאה מלבשת ביחודא תתאה, בגלוי רב ונפלא מאד, על-פן אז אומרים 'פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' בקול רם, כי כשתתגלה האמת, וידעו ויאמינו הכל בקדשת נפלאות חדושי הספרים הקדושים של גדולי מבחרי הצדיקים, ויודו כלם בפה מלא מה שהם פועלים בעולם, בודאי אז לא נצטרך להעלימם ולהסתירם יותר בסוד ובלחש, כי אז לא יהיה סוד. ובכל יום כפור נמשכת בחינה זאת, על-ידי תקון התשובה של ישראל, על-פן אומרים אז: 'פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' בקול רם. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שכבר עבר עליך מה שעבר, ונכשלת במה שנכשלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה להתמיד בספרי הזהר והתקונים, שבהם מתגלים סודות רזי דרזין סתרי נסתרות הבריא, וכן תתמיד בכתבי האר"י ז"ל, המגלים ומפרשים את דברי הזהר והתקונים, וכן תתמיד בספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, המבארים ומפרשים את דברי האר"י ז"ל,

שׁיְהִיוּ מוֹבְנִים לְכֹל. וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת רְאֵה לְהִתְמַיֵּד
בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁבְדַבְרֵי הַקְדוּשִׁים כְּלוּלִים כָּל
סוּדוֹת הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְחֻכְמַת הַקְּבָלָה וְהַגְּלוּיִים
שֶׁל הַבַּעַל-טוֹב זי"ע, וְהַלְבִּישׁ אֶת זֶה בְּלְבוּשֵׁים
פְּשוּטִים, עַד שֶׁהֵכִי גְרוּעִים וְהֵכִי נְפוּלִים, גַּם-כֵּן
יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְאִינוֹ מִיֵּאֵשׁ עֲצָמוֹ
וְאֵפְלוֹ שֶׁכָּבַר גַּפְלָה בְּמַקּוֹם שֶׁנִּפְלָה, וְנִשְׁלַךְ בְּמַקּוֹם
שֶׁנִּשְׁלַךְ, עִם כָּל זֹאת הוּא מַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוֹ
נִשְׁבָּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲלָא מִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַזֵּהָר
וְהַתְּקוּנִים כְּפִי הַגְּלוּיִים שֶׁגָּלָה הָאֲר"י ז"ל וְהַבַּעַל-
טוֹב זי"ע, וּבִפְרָט עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת
וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵינוּ אֵין
שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, יִהְיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ
שֶׁיִּהְיֶה, יְכוּלִים לְתַקֵּן הַכֹּל; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ אֶל
דְּבָרֵי אֱלוֹהִים.

זעה

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, מֶה שֶׁאָמַר

הָאָרִ"י ז"ל, שְׁתַּקּוּן לְכָל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁל הָאָדָם הוּא עַל-יְדֵי זַעַה שֶׁל מְצוּהָ, הֵינּוּ בְּשַׁעַה שְׂאָדָם מְקַיֵּם מְצוּהָ בְּכַח גָּדוֹל עַד שֶׁהוּא מִזִּיעַ, הַזַּעַה הַזֶּה הִיא תַּקּוּן לְכָל הַחֲטָאִים, וּבִפְרָט לַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַיֵּם אֶת הַמְּצֻוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, עַד שֶׁתִּזְיַע. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסג), שֶׁעַל-יְדֵי זַעַה מְתִישְׁבֶת הַדַּעַת. וּבְאַמַּת פָּגַם הַבְּרִית הוּא פָּגַם הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מִזִּיעַ — נִשְׁלַמַּת דַּעְתּוֹ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ו'): עַל-יְדֵי זַעַה טוֹבָה, כְּגוֹן כְּשֶׁמִּזְיָעִים עַל-יְדֵי דְבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה שִׂמְחָה, וְנִתְרַפָּא מְכָל הַמַּחְלוֹת; כִּי עַל-יְדֵי הַזַּעַה יוֹצֵא הָאָדָם שֵׁישׁ בַּדָּמִים הַעֲכוּרִים שֶׁהֵם הַפִּילוּ אוֹתוֹ לְמִשְׁכָּב, חֵם וְשָׁלוֹם, וְאִזִּי נִשְׁאָרִים הַדָּמִים זָכִים, וְאִזִּי זוֹכָה לְשִׂמְחָה, שְׂזָה מִבֵּיא אוֹתוֹ לְרַפּוּאָה. וְעַל-כֵּן רָאָה תָּמִיד לְהַזִּיעַ בְּשִׁבִיל דְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה, כְּגוֹן: קִיּוּם הַמְּצֻוֹת בְּהַתְּלַהּבוֹת, וְכֵן רְקוּדִין שֶׁל שִׂמְחָה, שְׂאִז מִזְיָעִים הַרְבֵּה, וְהַזַּעַה הַזֶּה הִיא רַפּוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וְגַם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזוֹכָה שְׂמֵת־כְּפָרִין עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵקִים אֶת זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, וְאִז יִמְחָלוּ

לו על כל עוונותיו.

זכרון

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר
שְׁמִכְנִיס שְׂכָחָה בְּאָדָם כְּמוֹ הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מִי שֶׁנִּתְגַּעַל בַּחֲטָא
הַמְּזוּהָם הַזֶּה מְאֵבֵד זְכוּרוֹנוֹ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כִּי
הַזֶּרַע הוּא הַטּוֹב שֶׁבַמַּח, וְעַל-יַדֵּי שְׁמוּצִיאוֹ
לְבִטְלָה, עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹקֵר אֶת מַחוֹ לְגַמְרִי, וּבָא לִיַדֵּי
שְׂכָחָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְעַקֵּר הַזְּכוּרוֹן הוּא תָּמִיד
לְזִכֹּר בְּעֵלְמָא דְּאֲתִי (לְקוּוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד).
וְצָרִיף לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִמִּדַּת הַשְּׂכָחָה,
שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגְעַ, וּבְזֶה שְׂאָדָם מִכְּנִיס
עֲצָמוֹ בְּגִלּוּי אֱלֻקוּת, עַל-יַדֵּי-זֶה הוּא שׁוֹרֵף אֶת כָּל
הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא עַל-יַדֵּי עוֹוֹנוֹתָיו. כִּי בְּאַמַּת הַזְּכוּרוֹן
בָּא רַק מַחֲמַת הַקְּדוּשָׁה, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׁזָכָה
לְ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית", כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְזְכוּרוֹן קְדוּשָׁה.
וּלְהַפָּךְ, כְּפִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, כֵּן בָּא לִיַדֵּי
שְׂכָחָה, שֶׁשׁוֹכַח לְגַמְרִי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן צָרִיף

להכניס את עצמו היטב בזכרון הנצחי, לזכור תמיד
 בעלמא דאתי, וככל שיכניס את עצמו בזכרון
 דקדשה, כמו-כן יזכה לשרף את הקלפות שברא
 על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שגרם
 לו את השכחה; פי העקר הוא הזכרון, שיזכה
 שיקשר היטב במחו ובדעתו אור התנוצצות
 אלקותו יתברך, באפן שלא ישכח אותו לעולם; כי
 רב בני-אדם בפרט האנשים שהתחילו להכניס קצת
 בעבודת השם יתברך, על-פי-רב נזדמן, שבאה
 עליהם איזו התנוצצות מהשם יתברך, ואזי בוער
 לבם מאד להשם יתברך בכלות הנפש, אבל
 אחר-כך עובר מדעתם אור ההתנוצצות הזאת, ואזי
 שוכחים לגמרי, חס ושלום, כאלו לא ראו מאורות
 מימיהם; על-כן צריך האדם התגברות גדולה
 להזכיר לעצמו תמיד, ולקשר בדעתו ובלבו היטב
 היטב בקשר אמיץ וחדק את כל ההתנוצצות
 והזריחות שהזריח לו השם יתברך בימי קדם, מיום
 היותו עד היום הזה, כדי שיזכה להתגבר בעבודתו
 יתברך, להמשיך על עצמו תמיד התגלות אלקותו
 יתברך. ועקר שמירת הזכרון הוא על-ידי שלמות
 הדבור דקדשה; כי כל מה שמרבה לדבר דבורים
 קדושים ביותר, הוא ממשיך התגלות אלקות

ביותר, וזוהי לזכור אותו יתברך יותר (לקוטי-הלכות, תפלת ערבית, הלכה ד', אות ו'); ולכן מאחר שאתה יודע, אהובי, בני, שנכשלת כבר בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה באה עליך שכחה, שאתה שוכח בכל פעם ממנו יתברך, וכן אתה שוכח מהטוב שעשית, ונדמה לך בכל פעם כאלו מימיה לא ראית טוב, וכאלו אבד מנוס ותקוה ממך, וכאלו אף פעם כבר לא תוכל לצאת מהלכלוך והזהמה והשגעון הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; כי מי שנכנס והרגיל את עצמו בחטא המגנה, לו נדמה שאף פעם לא יוכל לצאת מזה, כי מרים לו החיים, וחשך בעדו ולא אור, ותמיד שוכח את הטוב שיש בו, ונמשך תמיד אל העצבות והמרירות והדכאון והיאוש, שמאיש עצמו מהחיים, ולכן ראה להרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, ותספר אליו יתברך כל מה שעובר עליך בפירטי פרטיות, בתמימות ובפשיטות גמורה, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, שעל-ידי-זה תזכה שיבנה אצלך הזכרון הקדשה, וכן תרגיל את עצמך לדבר עם אחרים וכן עם עצמך דבורי התחזקות, שעל-ידי-זה תזכיר לעצמך

את הטוב הגנוז בך, ואפלו שבכל פעם נדמה לך כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, עם כל זאת על-ידי שתזכיר לעצמך שאיך שהוא עדין יש בך טוב הרבה, על-ידי-זה לא תתיאש. ולכן ראה לחזק את עצמך, וכן תראה לחזק את אחרים שדיקא על-ידי-זה תזכה להגיע אל זכרון, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות זכירה, סימן ט'): מי שאין לו זכרון, בידוע שלא תקן חטאות נעורים; ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם לחזק את עצמך ולחזק את אחרים, ותמיד תדבר עמהם דבורי חזוק, ואף שאתה בעצמך יודע את גריעות מעשיך, ואיך שנכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ועדין עובר עליך מה שעובר בכללך, ובזהמה הזו, עם כל זאת אל תשים לב לכל זה, אלא ראה לדבר אל כל מידיעיה ועם כל בר ישראל דבורי אמונה והשגחה פרטית ודבורי חזוק ועידוד ושמחה, ועל-ידי שתחזק ותשמח ותעודד ותאמץ את אחרים, גם אתה תהיה מחזק, ותכנס בך שמחה ועידוד, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו); ובזה שתמיד תדבר אליו יתברך בעקשנות גדולה, על-ידי-זה תבוא לזכרון — לזכר ממנו יתברך, ועל-ידי הזכרון הזה, תשרף את

כָּל הַקְּלָפוֹת, שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֶיךָ; כִּי כְּשֶׁבַר
 יִשְׂרָאֵל מִכְּנִיס בְּעֶצְמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ,
 וְתָמִיד חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמִוֶּשֶׁךְ אֶת עֶצְמוֹ רַק
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת
 גָּמוּר הוּא, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר הֵם עֵצִים
 עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הָאוֹר הַזֶּה מְסַנֵּר אֶת
 הַקְּלָפוֹת. וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּן פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂיִכְנִיס אֶת עֶצְמוֹ בְּתוֹךְ הַזְּכָרוֹן
 וְקִדְשָׁהּ, שְׂשִׁיטָהּ לְתָמִיד לְזִכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא
 יִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, שְׁכָל
 זֶה הוּא סוּד מְצוֹת צִיצִית, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן הַבְּרִית,
 כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן ז'). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחוֹת מַג):
 "וְרֵאִיתֶם אֹתוֹ וְזִכַּרְתֶּם", רֵאֵה מְצוּהַ זוֹ וְזִכֹּר מְצוּהַ
 אַחֶרֶת הַתְּלוּיָהּ בּוֹ, וְאֵיזוֹ זוֹ? זוֹ קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהִיא
 הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה; כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִסְתַּפְּלִים תָּמִיד עַל
 הַצִּיצִית, זוֹכִים לְגִלּוֹי אֲמוּנָה, שְׁזֵה "וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ",
 שְׁסוּבָב עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּי בְּרָכוֹת, פָּרָק א', הֵלְכָה א'):
 "וְרֵאִיתֶם אוֹתָם" אֵין כְּתִיב כָּאֵן אֶלָּא וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ,
 מִגִּיד שְׁכָל הַמְּקִיִּים מְצוֹת צִיצִית, כְּאֵלוֹ מְקַבֵּל פְּנֵי
 שְׂכִינָה, מִגִּיד שֶׁהַתְּכֵלֶת דּוֹמָה לָּיִם, וְהַיָּם דּוֹמָה

לְעֹשְׂבִים, וְעֹשְׂבִים דּוֹמִין לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ דּוֹמָה לְכִסָּא הַכְּבוֹד, וְהַכִּסָּא דּוֹמָה לְסִפִּיר, דְּכַתִּיב (יְחִזְקֵאל י, א): "וְאָרְאָה וְהִנֵּה אֵל הַרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁ הַכְּרוֹב כְּאֶבֶן סַפִּיר כְּמָרְאָה דְּמוֹת כִּסֵּא"; וְלִכְּנָן מִי שְׂזוּכָה תָּמִיד רַק לְזִכֹּר מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ שְׂכַבְרַ עֲשָׂה מַה שְּׁעָשָׂה וּפָגַם אֵיךְ שְׂפָגַם, לְסוּף יִזְכָּה לְצֵאת מִהַפֶּח שְׁנַפֵּל אֵלָיו. וּמַחֲמַת שְׁהַסְטָרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים אֶת זֶה, לְכֵן הֵם מְכַנְיָסִים יְאוּשׁ וְדַכְאוּן וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת בְּלֵב שֶׁל זֶה שְׂחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כְּדִי שְׂלֵא יִזְכֹּר מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ; כִּי הַסְטָרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים כִּי בּוּ בְּרַגַע שְׂבֹר יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ הֵכִי גְרוּעַ, מְכַנְיָס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֵר רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם נִשְׂרָפִים לְגַמְרִי, וְאִין לָהֶם שׁוּם שְׁלִיטָה עַל הָאָדָם הַזֶּה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שְׁנִכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֵל תְּתִיאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, אֵלָא תַּחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ תָּמִיד מִחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְתַחֲשֹׁב רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַצִּיר בְּדַעְתְּךָ אֵיךְ שְׂכָל הָעוֹלָם כְּלוּ הוּא אֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר, וְגַם בְּךָ בְּעֲצָמְךָ גְנוּז וְטָמוּן אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁתִּזְכֹּר דְּבָר זֶה, תִּזְכָּה לְשׁוּרף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׂבָרָתָה עַל-יְדֵי

קדשת זכרון ישראל קעט

חֲטָאִיד, וְכָל הַמְשַׁחֲתִים שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי כָּל
הַטְּפוֹת שֶׁהוֹצֵאתָ לְבַטְלָהּ יִשְׂרָפוּ לְגַמְרִי. וְלִכֵּן אֵל
תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא תִדַּע שֶׁעַקֵּר תִּקְוֹנָךְ
הוּא לְזִכֹּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְתִהְיֶה בְּטֵל וּמִבְטָל
לְגַבִּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא לְגַמְרִי, וְאִז כָּל הַיְרִידוֹת
תִּתְהַפְּכֶנָה לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה
אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק בּוֹרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
וְאֶפְלוּ שֶׁהֵסֵמְ"ךְ-מ"ם מְכַנִּים בּוֹ יְאוּשׁ, וְנִדְמָה לוֹ
כְּאִלוֹ אֲבִד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא גַם
יַחַד, לֹא אֶכְפַּת לוֹ כְּלוּם, אֲלֵא בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
וּמִתְעַקֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, וְאֶפְלוּ שֶׁאֵין לוֹ לֹא עוֹלָם
הַזֶּה וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, הוּא אוֹהֵב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְדָבָר זֶה מוֹעִיל יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנִיּוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּגִּיעַ אֶל מִדְרָגָה זוֹ, וְאִז נִכּוֹן
לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁיִּמְחְלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו,
וְיִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", אֲשֶׁרִי
לוֹ!

זמן

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר רַבְנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לקוויטי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם זְמַן כָּלָל, כִּי כָּל הַזְמַן הוּא נִבְרָא, אֲבָל מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בְּטֵל וּמִבְטָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, אֲזִי אֵין שׁוּם נִמְצָא זְמַן; כִּי כִּפִּי גִדְּל הַפְּלָגַת הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת, שֶׁם נִתְבַּטַּל הַזְמַן לְגַמְרֵי. כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם זְמַן כָּלָל, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ הָעֶבֶר וְהַהוֹה וְהַעֲתִיד זֶה דְּבָר אֶחָד, וְיֵמָּה שְׁנֵדָמָה לְאָדָם, שְׁיֵשׁ זְמַן, זֶה רַק מַחְמַת עֲוֹנוֹתָיו. וּבְפָרֵט מִי שְׁחָטָא וּפָגַם בְּדַעְתּוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, שְׁאֲז נָפַל תַּחַת הַזְמַן, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ יֵשׁ לוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם לְחַיּוֹת אֶלְף שָׁנִים, וּבְשִׁבִיל זֶה הָאָדָם נוֹפֵל בְּעֵצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, וְנִשְׁפָּר לְגַמְרֵי, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה סוּף וְקֵץ לְכָל צְרוּתָיו, וּמִזֶּה בָּא, שְׁרֵב הָעוֹלָם נִמְצָאִים בְּעֵצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, מַחְמַת פָּגַם הַדַּעַת, שְׁנֵדָמָה לָהֶם כְּאִלוֹ יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה זְמַן, וְלָכֵן אֵינָם יְכוּלִים לְקַחַת עַל עֵצָמָם אֶת הַסֶּבֶל הַנוֹרָא בְּזְמַן אֲרוֹךְ כְּזֶה, וּמִזֶּה בָּא שְׁנֵשְׁבָרִים לְגַמְרֵי, אֲבָל כְּשִׁבֵר יִשְׂרָאֵל זוּכָה וְשָׁב

בתשובה שלמה אליו יתברך, ותמיד חושב רק ממנו יתברך, על-ידי-זה נתבטל ממנו הזמן, כי הוא יודע אשר בכל יום ויום הוא מוכן למסור את נפשו בחזרה אליו יתברך. וכמאמרם ז"ל (שבת קנג.) : רבי אליעזר אומר: "ושוב יום אחד לפני מיתתך", שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אמר להן: וכל שכן ישוב היום, שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה. ואף שלמה אמר בחכמתו (קהלת ט, ח): "בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר"; כי על-ידי שאדם זוכר תמיד מאחריתו, על-ידי-זה נתבטל הזמן לגמרי. ולכן כל מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לידע אשר אין שום זמן כלל, ובכל יום ובכל שעה ובכל רגע האדם מת, כי לא יחזור לו הרגע והשעה והיום שעבר, ולכן כדאי פבר לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, כי אין שום זמן כלל. ועקר התשובה הוא לדבר תמיד אליו יתברך בלשון שרגיל בה, וישיח ויספר אליו יתברך את כל אשר עם לבבו. ובכל שרגיל את עצמו יותר לדבר אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, כמו-כן יזכה להדביק את נשמתו באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-

זֶה יִתְבַטֵּל לוֹ כָּל הַזְמַן, וְיִרְאֶה אִיךָ שְׂאִין שׁוֹם זְמַן כָּלִל; כִּי כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וּמִדְּבַק אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא מֵהַזְמַן וְהַמְקוֹם וְעוֹלָה לְמַעְלָה מֵהַזְמַן וְלְמַעְלָה מֵהַמְקוֹם, עַד שֶׁנִּתְבַטֵּל אֶצְלוֹ הַזְמַן וְהַמְקוֹם לְגַמְרִי, וְכִשְׁיִגִיעַ אֶל מְדֻרְגָה זוֹ, שְׂיִרְאֶה בְּעֵינָיו שְׂכָלוֹ רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יִתְבַרֵךְ, אֲזִי יִדַע שֶׁנִּמְחָלוֹ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְתָמִיד תְּדַבֵּר וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת הָעַל הַכְּבֵד הַמִּנְחָ עֲלֶיךָ, וְתִדַע אֲשֶׁר אִין לְךָ רַק הֶרְגַע הַזֶּה, וְאֵז לֹא תִדְאָג שׁוֹם דְּאָגוֹת; כִּי עַקֵּר הַדְּאָגוֹת הֵן מִפְּנֵי שֶׁאָדָם רוֹאֶה לְפָנָיו זְמַן הַרְבֵּה מְאֹד, כְּאִלוֹ עוֹד אֶלְף שָׁנִים יַחֲיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הוּא נִכְנָס בְּלַחֵץ וּבְפֶחַד, בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וְקִשָּׁה לוֹ לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל כְּבֵד כְּזֶה — לְחִיּוֹת אֶלְף שָׁנִים, וּמִזֶּה הוּא נִשְׁבֵּר, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע שְׂאִין לוֹ רַק הֶרְגַע הַזֶּה שְׁעוֹמֵד בּוֹ, כִּי אִין שׁוֹם זְמַן כָּלִל, אֵז הוּא זֹכֶה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", וּמִחֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם, שְׁזֶה סוּד בְּטוֹל הַזְמַן; כִּי לְהִפָּךְ כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל תַּחַת הַמְקוֹם

וְתַחַת הַזְּמַן, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נוֹפֵל לְבַחֲיַנַּת זְקָנָה,
 שְׁנַעֲשֶׂה זְקָן בְּעֵינַי עֲצָמוֹ, שְׁזֵה מִכְּנִיס בּוֹ דְּכָאוֹן
 וְעֲצוּבוֹת וַיֵּאוֹשׁ, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ שְׂאֵף פַּעַם לֹא יוּכַל
 לְשַׁנּוֹת אֶת דְּרָכּוֹ הַרְעָה שְׁהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בָּהּ,
 וּבִפְרָט מִי שְׁנִכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, הוּא נַעֲשֶׂה זְקָן בְּעֵינַי עֲצָמוֹ, כִּי נִדְמָה לוֹ
 שְׂאֵף פַּעַם לֹא יוּכַל לְצֵאת מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. כִּי
 הַחֲטָא הַמְּלַכְלָךְ הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְיַדֵי זְקָנָה
 דִּסְטָרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ זְקָן וְרַגִּיל
 בְּעֵבְרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְאִיךָ שְׂאִין לוֹ כְּכֹר שׁוּם
 תְּקוּהָ לְצֵאת מִשָּׁם; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מִכְּנִיס יֵאוֹשׁ
 בְּאָדָם, וְשׁוֹבֵר אֶת רוּחוֹ וּמַעְקָם אֶת לְבָבוֹ, וּמְבַלְבֵּל
 אֶת דַּעְתּוֹ, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ שְׂאָבֵד מָנוֹס וְתְקוּהָ מִמְּנוֹ
 לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְבִטּוֹל אֶת עֲצָמוֹ
 תָּמִיד אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְהַפְרָה הַזֶּה, אֲשֶׁר
 אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהוּהָ
 וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי,
 מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְעַל-יְדֵי
 יְדִיעוֹת אֱלוֹי נִתְבַּטַּל אֶצְלוֹ לְגַמְרִי הַזְּמַן, וְנִתְעַלָּה
 מִתַּחַת הַזְּמַן, וּבָא אֶל לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, שֶׁהוּא סוֹד
 בְּטוֹל הַזְּמַן. כִּי שָׁם אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּכֹר אֵין שׁוּם זְמַן,

והוא יכול להתחדש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע
מחדש, ובכל נשימה ונשימה הוא מרגיש את
אמתת מציאותו יתברך. וזה עקר תקון ו"קדשת
הברית"; אשרי מי שזוכה להגיע אל זה, ואז ידע
ברור שנמחלו לו כל עוונותיו. וצריך שתדע
אהובי, בני, כי לא בנקל מגיעים אל המדרגה הזו,
להיות בטל ומבטל לגבי האין סוף ברוך הוא,
ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, אלא הוא צריך
לעבד על זה ימים ושנים בתפלה ושיחה בינו לבין
קונו, להיות עקשן גדול לא לעזוב את עצמו בשום
פנים ואפן, אלא לבוא בכל יום אליו יתברך,
ולשפך שיחה ותפלה לפניו יתברך בעקשנות
גדולה מאד, ולא יתן לסטרא אחרא והקלפות
והמשחיתים שברא על ידי חטאיו המרבים להפילו
ביאוש ובזקנה וסטרא אחרא, ואז אם יהיה עקשן
גדול על זה ימים ושנים, ולא ישבר, אלא יהיה
מחלט ונחוש בדעתו, שהוא אינו עוזב את הקדוש-
ברוך הוא בשום פנים ואפן, אז דיקא לבסוף יזכה
להגיע אל מדרגה זו, שיהיה בטל ומבטל בעיני
עצמו לגמרי, עד שיתבטל אצלו הזמן לגמרי, שזה
שלמות תקון הדעת, תקון המחין "קדשת הברית".

זְרִיזוֹת

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הַזְרִיזוֹת הִיא
הַמִּדָּה הַיְפָה בְּיוֹתֵר שְׁאֵדָם יְכוּל לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ, כִּי
מִי שְׁזָרִיז — נִשְׁכָּר; כִּי הַזְרִיזוֹת מוֹרָה עַל טְהָרַת
הַמַּח וְכִשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה, כִּי הַזְרִיזוֹת בָּאָה מִ"קִּדְשֵׁת
הַבְּרִית", וְאִם רוֹאִים אָדָם אֲשֶׁר הוּא זָרִיז בְּכָל
מַעֲשָׂיו, בְּסִימָן שֵׁשׁ לוֹ מִחַ נְקִי, וְהוּא קָדוֹשׁ
בִּ"קִּדְשֵׁת הַבְּרִית", וְלִהְפֹּךְ — הָעֲצָלוֹת הִיא עֵקֶר
כְּשֶׁלוֹן הָאָדָם בַּחַיִּים, וּמוֹרָה שְׁאֵדָם זֶה פָּגוּם בְּמַחֲוֹ
וּבַדַּעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְהוּא נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁהַחֲטָא הַמְגַנֵּה הַזֶּה
מֵבִיא אֶת הָאָדָם לִיְאֹשׁ וְלִדְכָאוֹן, וּמִמִּילָא נַעֲשֶׂה
עֲצָלָן, וְכָל דְּבָר אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה בָּא לוֹ בְּכִבְדוֹת.
וְלִכֵּן כָּל מִי שְׁרוּצָה לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל "קִּדְשֵׁת
הַבְּרִית", יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לָבוֹא אֶל מִדַּת הַזְרִיזוֹת,
וַיַּעֲשֶׂה אֶת כָּל עֲנִינָיו בְּזְרִיזוֹת עֲצוּמָה, וְלֹא יִסְתַּכֵּל
עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, אֲלֹא יִסְתַּכֵּל רַק עַל נִקְדָּתוֹ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה זָרִיז בְּכָל מַעֲשָׂיו, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל
עֲצָלוֹת וְכִבְדוֹת הַבָּאוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק מִפְּנֵי
שְׂמִסְתַּכָּל עַל אַחֲרִים, וְרוּאָה כִּיצַד אַחֲרִים

מְצַלִּיחִים, וְהוּא עֲדִין לֹא הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם, וְזֶה מִכְּנִיס
 בּוֹ יֵאוּשׁ וְשׁוֹכְרוֹ לְגַמְרֵי. וּבְאַמַּת אֵין לָךְ עוֹד טָעוֹת
 גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזֶּה — לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, כִּי כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, כַּמּוּבָא
 בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לַד),
 שְׂבִכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחִבְרוֹ, וְצָרִיךְ
 כָּל אֶחָד לְרְאוֹת לְשִׂמְחָה עִם הַנִּקְדָּה שֵׁישׁ בּוֹ, וּלְקַשֵּׁר
 אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּת אֵלָיו בְּעֵת הַזֹּאת
 דִּיקָא; הֵינּוּ כִּי אָסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם בְּרִיָּה
 שְׂבָעוּלָם, וְכֵן אָסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ,
 וְאַפְלוּ מִשְׁעָה לְשְׁעָה, אֲלֹא לִידַע שְׂבִכָּל יוֹם וְיוֹם
 וּבְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה וּבְכָל רְגַע וְרְגַע, הַכֹּל מִתְחַדָּשׁ,
 כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית, וּבְכָל עֵת וְרְגַע
 הוּא מְשַׁנֵּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי הוּא נוֹפֵחַ חַיּוֹת
 לְכָל חַי, וּמִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, רוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ אֵיךְ שְׂכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה
 מִתְחַדָּשׁת בְּכָל עֵת וְרְגַע, וְלָכֵן גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
 הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם זְכִי הָרְאוֹת, וְהֵם רוֹאִים רַק רוּחָנִיּוֹת
 חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הַמְּחִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
 עַל-כֵּן הֵם זְרִיזִים מְאֹד בְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְהֵם דְּבִקִּים בּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ בְּאַמַּת. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שְׁעָבַר
 עָלַיךְ כְּבָר בְּחַיִּיךְ שְׂנִכְשַׁלְתָּ בְּפָגַם הַבְּרִית —

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִכְנְסוּ בָּךְ הַכָּאוֹן וַיֵּאוֹשׁ,
וְנִדְמָה לָּךְ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מְמָךְ, וְכֵאלוֹ אָף
פַּעַם כְּבָר לֹא תוּכַל לָצֵאת מִזֶּה, וּבְפָרֵט אִם אַתָּה
מִסְתַּכֵּל בְּסִפְרִים שְׂמֵשֶׁבְרִים אוֹתָךְ וּמְכַנִּיִּסִים בָּךְ
הַכָּאוֹן, אֲשֶׁר מִזֶּה בָּאָה לָּךְ עֲצָלוּת וְכִבְדוּת, עֲלִיךָ
לְדַעַת, שְׂכֹנֵת הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים לֹא לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ,
אֶלָּא לְגִלוּת לָּךְ אֶת חֹמֶר הָעֶזְוֹן הַמָּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, וְאִין לָהֶם כְּוָנָה לְהַחֲלִישׁ דַּעְתָּךְ, אֶלָּא
מְעוֹרְרִים אוֹתָךְ לְשִׁים לֵב, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה,
הוּא הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר שֵׁישׁ בְּעוֹלָם; כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא
הַזֶּה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, הוּא הוֹרֵג אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו,
כִּי הוּא מוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מְכַל טְפָה וְטְפָה
יְכוּל לְהַוִּילַד וְלָד. וְלָכֵן עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׂכֹנֵת הַסִּפְרִים
הַקְּדוּשִׁים הַמְּדַבְּרִים מִהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה חֲטָאת
נְעוּרִים, הִיא — רַק לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק; וְלָכֵן אֶפְלוּ
אִם קָרְאתָ כְּבָר בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּדַבְּרִים מִחֹמֶר
הָעֶזְוֹן הַזֶּה, אֵל תִּהְיֶה שָׁבוּר, וְאֵל תִּפְלַע עֲלִיךָ עֲצָלוּת
וְכִבְדוּת, אֶלָּא הִדְבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, וְתִדַּע שְׂגָם לָּךְ יֵשׁ עֲתִיד גְּדוּל, וְאָף אִם כְּבָר
נִפְלַתָּ וְנִשְׁלַכְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, אִם רַק תִּקַּח אֶת
עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, אֲזִי אִין מְדַרְגָּה בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא תוּכַל
לְהַגִּיעַ אֵלֶיךָ; כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵייתָ כְּבָר בְּהִלְכְּלוּךָ

וְהַחֲשׂוֹךְ הַכִּי מְגִנִּים, עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְעַל-כֵּן עָקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא —
 שְׂאֵדָם יִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו, וְיִהְיֶה זָרִיז בְּכָל
 מַעֲשָׂיו, וְיִשְׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ, וְיִתְחִיל בְּכָל פַּעַם
 לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאִלּוּ אֵף פַּעַם לֹא הִתְחִיל,
 וְאִפְלוּ שֶׁהִתְחִיל כְּבָר אֶלְף פְּעָמִים, אֵל יִסְתַּכַּל עַל
 זֶה, אֲלֹא בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע יִתְחִיל
 הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְיִזְדָּרֵז בְּזָרִיזוֹת גְּדוּלָּה לְקַיֵּם אֶת
 מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁבָא לְקַיֵּם אִיזוֹ מִצְוָה, תִּהְיֶה
 בְּעֵינָיו כְּמִצְוָה חֲדָשָׁה, שֶׁעַדִּין לֹא קִיָּמָה מֵעוֹלָם, וְזֶה
 יִכְנִיס בּוֹ שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשְׂמֵחָה הַזֹּאת תַּעֲלֶה אוֹתוֹ
 מֵעוֹלָם אֶל עוֹלָם, עַד שֶׁיִּשְׁיַג הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת
 בְּמַדְרָגוֹת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ' (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן כד); כִּי עַל-יְדֵי שִׂמְחַת הַמִּצְוֹת אָדָם יָכוֹל
 לְצֵאת מִכָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא שְׁנִלְכַד בָּהֶם,
 וּבִפְרָט מִהַכְּבֻדוֹת וְהָעֲצָלוֹת שֶׁבָאוֹת מִהַמְשַׁחִיתִים
 וְהַקְּלָפוֹת שֶׁבָרָא מִחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים. וְלִכֵּן
 רָאָה לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמָהּ בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה, וּבְכָל
 דְּלֵת שֶׁאֲתָה עוֹבֵר בָּהּ, תִּנְשָׁק אֶת הַמְּזוּזָה, וְתִהְיֶה
 שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ שְׂזֻכִיתָ עַל-כָּל-פְּנִים לְקַיֵּם מִצְוֹת מְזוּזָה,
 וְכֵן תִּנְשָׁק בְּכָל פַּעַם אֶת הַצִּיצִית שֶׁיֵּשׁ עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה
 שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ שֶׁאֲתָה זוֹכֶה לִילָךְ עִם צִיצִית, וְכֵן

תשמח כל היום שהנחת היום תפלין, וכן תשמח עם הזקן והפאות שיש לך, וביותר תשמח עם מצות השבת, שאתה זוכה לשמור. ובכל פעם שאתה מקיים איזו מצוה, ראה, אהובי, בני, שתהיה עם התחדשות. וכל זה תלוי במדת הזריזות, להיות זריז מאד לקיים כל מצוה בזריזות ובשמחה עצומה. ובפרטיות בשעה שאתה בא ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא, עליך להיות כל-כך שמח, כי אתה מדבר עכשו אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר מלאכים ושרפים ואופני הקדש רועדים וזוחלים מאימת בוראם, ואתה טפה סרוחה, פגום, שעשית כל דבר רע, רחמנא לישזבן, זוכה עכשו לדבר אליו יתברך, איזו שמחה אתה צריך לשמח! איזו חדוה ועליזות אתה צריך להראות ולהרגיש. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך בידיך, ותעזב את המדה המגנה שאליה נקלעת, שהיא עצלות וכבודות, שכל זה בא מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ותזרוז עצמך להיות זריז, ועל-ידי-זה תזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך. ובזכות הזריזות שתהיה זריז ושמח בכל מצוה ומצוה, ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עברך, כי חנון ורחום הוא יתברך לכל

בְּרִיּוֹתָיו, וּמִצָּפָה וּמִבֵּיט עַל כָּל אֱלוֹ הַנְּשָׁמוֹת
 שְׁחֹזְרוֹת אֵלָיו וּמִתְחַרְטוֹת עַל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
 וּמִקְבָּלוֹת עַל עֲצָמָן קִבְּלָה חֲזָקָה לְעוֹלָם לֹא לַחֲזוֹר
 לְסוּרָן. וְאַפְלוֹ שֶׁקִּבְּלוֹ עַל עֲצָמָן כָּבֹר אֶת הַקִּבְּלָה
 הַזֶּה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת
 בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, שֶׁכָּל זֶה תְּלוּי בַּמְּדָה
 הַיְקָרָה שֶׁל זְרִיזוֹת, שֶׁזֶּה יָבִיא לְאָדָם קְדֻשַׁת הַמֶּחֶ,
 קְדֻשַׁת הַדַּעַת, "קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאוּחַז
 בַּמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל זְרִיזוֹת.

חֶסֶד

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין לְךָ מְדָה
 יְקָרָה כְּמוֹ מִדַּת הַחֶסֶד, שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם
 זוּלָתוֹ, וְזֶה מוֹרָה שֶׁהָאָדָם זָכָה לְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
 כִּי אֲכַזְרִיּוֹת נוֹבְעַת מִפְּגָם הַבְּרִית, כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
 בַּפְּגָם הַבְּרִית, וּבִפְרָט בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזַבֵּן, אִזּוֹ הוּא נֶעֱשֶׂה רַע וּבְלִיעֵל, וְאֵין בּוֹ שׁוּם
 שְׂמִיךְ רַחֲמָנוֹת כְּלַפֵּי זוּלָתוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
 עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם; וְלָכֵן עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית

הוא להיות איש חסד, ותמיד לעשות חסד עם זולתו, וככל שאדם מרבה לעשות חסד עם בני-אדם, כן זוכה שנמחלים לו כל עוונותיו. וכך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמת, סימן יח): כִּשְׂאִין אֱמֶת אֵין חֶסֶד, גַּם אֵינוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם; הֵינוּ כִּי מִדַּת הָאֱמֶת תְּלוּיָה רַק כְּפִי שֶׁהָאָדָם אוֹחוֹז בְּ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית". וְאִז כְּשֶׁנֶּחֱקַקְתָּ בּוֹ אֱמֶת, יַעֲשֶׂה תָמִיד חֶסֶד עִם זולתו, וְכֵן יוּכַל לַעֲזֹר לְבְנֵי-אָדָם. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיִּודַע שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת תָּמִיד חֶסֶד עִם אַחֵרִים, וְאִף שֶׁדָּבַר זֶה בָּא לוֹ מְאֹד קָשָׁה, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם זולתו, כִּי נִטְבָּע בּוֹ טְבַע רַע, עִם כָּל זֹאת זֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ — שֶׁיִּהְיֶה אֶת הַמְּדוּת הַרְעוֹת שֶׁלוֹ, וְהֶאֱכֹזְרִיּוֹת שֶׁנִּטְבָּעָה בּוֹ, וַיַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִם בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי חֶסֶד הוּא הַמְּשַׁכַּת הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן לְמַטָּה, וְכָכָל שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", כֵּן נִדְבֵק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי הַדְּבָקוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, כֵּן מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וּמִתְעַנֵּג בְּעֶרְבוּת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכָל זֶה תְּלוּי כְּפִי שֶׁזוֹכֶה לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית";

ועל-כן לא תמצא איש רע ובליעל ואכזרי, אלא מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שהחטא המזהם הזה מכניס באדם רע לבב וקנאה ושנאה, ואינו יכול לסבל את זולתו. ועל-כן כל מי שרוצה לזכות לתקן את אשר קלקל בפגם הברית – הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו שיגיע אל מדת החסד. ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי תענית, פ'ק ג', הלכה ד'): "ובצל ידי פסיתיה" – זו גמילות חסדים, שכל העוסק בגמילות חסדים, זוכה לישוב בצלו של הקדוש-ברוך-הוא; כי מי שעושה חסד עם זולתו, הוא מורה טהר לבבו ושלמות דעתו, שפכר זכה להגיע אל "קדשת הברית"; ועל-כן, אהובי, בני, אף שפכר קלקלת בבריתך, ונדבק בך טבע רע להכשיל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה לעסק בתקונך, על-ידי שתקנה לעצמך מדת החסד, ותעשה חסד עם כל ברך שבעולם. ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט הושע, רמז תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה, מפל הזבח שזבח שלמה לפני; כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה מדת החסד, אשר זה מורה, שזכה להגיע אל שלמות הדעת, שנובעת מ"קדשת

הַבְּרִית". וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיַּי מֵאֲמָצִים שְׂבָעוּלָם לַעֲשׂוֹת חֶסֶד הֵן עִם עֲצֻמָּךְ — שְׁתַּמִּיד תְּדוּן אֶת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, וְתִהְיֶה מְטָה כָּל־פִּי חֶסֶד תַּמִּיד, וְהֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ — שְׁתַּמִּיד תְּדוּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּלְךָ אִתָּם בְּמִדַּת הָאֲכֻזְרִיּוֹת וְרַע לֵב וְקִמְצָנוּת, וְכֵן תַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂזֶה שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית; אֲשֶׁר־מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד תַּמִּיד עִם זולָתוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל "קִדְשֶׁת הַבְּרִית".

חֲנוּךְ

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּן וְ"קִדְשֶׁת הַבְּרִית", הוּא לְחֲנוּךְ אֶת עֲצֻמוֹ לִילְךָ בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, וְכֵן לְחֲנוּךְ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ וְיִלְדָיו לְאַהֲבַת הַשֵּׁם וְלִירְאַת הַשֵּׁם, כִּי בְּזֶה שְׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל־יְדֵי־זֶה הָרַג אֶת יִלְדָיו, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל־כֵּן עָקַר תְּקוּנוֹ, הוּא לַעֲסֹק בְּחֲנוּךְ — לְחֲנוּךְ אֶת עֲצֻמוֹ בְּדַרְךְ הַיָּשָׁר, וְכֵן יְחַנֵּךְ אֶת יִלְדָיו, וְצָרִיכִים לְמִסֹּד

אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר חֲנוּף יִלְדִּיו, שִׁיקְבְּלוּ חֲנוּף כָּשֶׁר,
שָׁבוּ לִוְמָדִים יִרְאֵת שָׁמַיִם וְתוֹרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.
וְרוֹאִים אֵיךְ שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת וְהָעֲרַב-רַב,
הִלְבִּישׁוּ אֶת עֲצָמָם בְּיוֹתֵר עַל חֲנוּף הַיְלָדִים, לֹא
לְתֵת לָהֶם חֲנוּף כָּשֶׁר, חֲנוּף שֶׁל אֲמוּנָה, חֲנוּף שֶׁל
תּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, כִּי הֵם מְקוֹר הַטְּמָאָה וּמְקוֹר
הַשָּׂקָר, לָכֵן אֵינָם יְכוּלִים לְסַבֵּל שֶׁהַיְלָדִים מְקַבְּלִים
חֲנוּף כָּשֶׁר וְטָהוֹר בְּ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", וְהֵם
מְשַׁתְּדְּלִים בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְתֵת לָהֶם
חֲנוּף קְלוּקָל, לְהַכְשִׁיל אֶת הַיְלָדִים בְּפָגַם הַבְּרִית,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כַּאֲשֶׁר עֵינֵינוּ רוֹאוֹת, שֶׁהַרְשָׁעִים
הָאֵלוּ מְעַרְבִים בָּנִים וּבָנוֹת בְּכּוֹנָה לְהַכְשִׁילָם בְּכֹל
מִיַּי פְּגָמֵי הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבְפָרֵט הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, תַּפֵּחַ רוּחָם וְנַפְשָׁם שֶׁל כָּל אֵלוּ אֲשֶׁר
נוֹתְנִים שְׁיִלְמָדוּ מְעַרְבֵי בָנִים וּבָנוֹת, אוֹי לָהֶם וְאוֹי
לְנַפְשָׁם, גִּיהֵנוּם יְכַלֶּה וְהֵם לֹא יְכָלוּ, וְאֵין בָּזָה שׁוֹם
הַתֵּר כְּלָל. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו,
יִשְׁמַר מְאֹד לְהַכְנִיס אוֹתָם בְּבִתֵּי חֲנוּף שְׁלוֹמְדִים
שָׁם תּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, וַיֵּשׁ הַפְּרָדָה מְחֻלָּטָה בֵּין
בָּנִים וּבָנוֹת, וְאֵם יַחֲנֵף אֶת יִלְדָיו מִגִּיל צָעִיר בְּחֲנוּף
כָּשֶׁר, אֲזִי יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית". וְצָרִיכִים
לְעֵמֵד מְאֹד עַל הַמְשָׁמֵר בְּחֲנוּף יִלְדָיו. וְחַכְמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן א') כְּתִיב (מְשָׁלִי יג, כד): "חֹשֶׁךְ שָׁבֵטוּ שׁוֹנֵא בְנוֹ וְאֶהְבוּ שְׁחָרוּ מוֹסֵר", בְּנוֹהֵג שְׁבַע עוֹלָם אָדָם שְׁאוּמֵר לוֹ חֲבֵרוֹ, פְּלוֹנֵי הֶכָּה לְבִנְךָ, יוֹרֵד עִמּוֹ עַד לְחִיּוֹ, וּמָה תִלְמוּד לֹא מֵר חֹשֶׁךְ שָׁבֵטוּ שׁוֹנֵא בְנוֹ? לְלַמֶּדֶךָ שְׁכָל הַמוֹנֵעַ בְּנוֹ מִן הַמְּרָדוֹת, סוֹף בָּא לְתַרְבוֹת רָעָה וְשׁוֹנֵאֵהוּ, שְׁכֵן מְצִינּוֹ בִישְׁמַעְעָל שְׁהִיּוֹ לוֹ גְּעֻגוּעִים עַל אֲבָרְהָם אָבִיו לֹא רָדָהוּ וַיֵּצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה, וְשׁוֹנֵאֵהוּ וְהוֹצִיאוֹ מִבֵּיתוֹ רִיקָם. מָה עָשָׂה יִשְׁמַעְעָל? כְּשֶׁהָיָה בֶן ט"ו שָׁנָה, הִתְחִיל לְהִבְיָא צָלָם מִן הַשּׁוּק, וְהָיָה מְצַחֵק בּוֹ וְעוֹבְדוֹ, כְּמוֹ שְׁרָאָה מֵאַחֲרֵים, מִיָּד (בְּרַאשִׁית כֵּא, ט): "וַתֵּרָא שְׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמְּצַרִּית אֲשֶׁר יִלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק" וְגו', וְאִין מְצַחֵק אֶלָּא עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת לֵב, ו): "וַיִּקְמוּ לְצַחֵק", מִיָּד (בְּרַאשִׁית כֵּא, י): "וַתֵּאמֶר לְאַבְרָהָם, גֵּרֵשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת בְּנָהּ", שְׁמָא יִלְמַד בְּנֵי אֲרַחוֹתָיו, מִיָּד (שָׁם, יא): "וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם" וְגו', עַל שְׂיֵצָא לְתַרְבוֹת רָעָה (שָׁם, יב): "וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים אֶל אַבְרָהָם אַל יִרַע בְּעֵינֶיךָ" וְגו'; הֵרִי שְׁאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו כְּשֶׁהֵם עֲדִין קֹטְנִים, עִם מִי הֵם מִתְחַבְּרִים, וְאִיךָ הֵם מִתְנַהֲגִים וְאִיךָ חֲנוּכָם. וּבְפֶרֶט

בְּדוֹר הַזֶּה, שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ הָעַרְב־רַב בֵּין נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְהֵם רַק רוֹצִים לַעֲקֹר אֶת הַיְלָדִים מִשְׂרָשָׁם,
 וְנוֹתְנִים לָהֶם חֲנוּךְ קְלוּקָל, חֲנוּךְ כְּפָרְנִי, שְׂאִינָם
 יוֹדְעִים מִי זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמֵהִי תוֹרָתוֹ,
 וּמַעֲרָבִים בָּנִים וּבָנוֹת יַחַד, כְּדֵי לְטַמְּאוֹתָם בְּפֶגַם
 הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אֲשֶׁר דָּבַר כָּזֶה לֹא הָיָה
 לְעוֹלָמִים, שִׁיקוּמוֹ רְשָׁעִים אַרוּרִים, רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל,
 וַיַּעֲקְרוּ בְּשֵׁאֵט נֶפֶשׁ וּבְמִזִּיד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבְּרוּ כְּנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל,
 אוֹי לָנוּ שְׂכָךְ עָלְתָה בְּיָמֵינוּ, שְׂמֵלִיוֹנֵי יְלָדִים
 מַעֲבָרִים בְּכָל יוֹם אֶל הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׂמֵד, וּמַטְמְאִים
 אוֹתָם בְּטִמְאַת וּבְזִהְמַת פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי כָּל מִינֵי תְמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וְכָל מִינֵי
 שְׂקוּץ תְּעוּב וְזֵהוּם שְׂמֵרָאִים לָהֶם; וְעַל-כֵּן כָּל מִי
 שְׂכָכָר נִכְשַׁל בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 וְרוֹצֵה לְהַמְלִיט מִהַפֶּחַ הַיְקוּשׁ שֶׁנִּפְּלָ אֵלָיו, עָלָיו
 לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְחֲנוּךְ אֶת יְלָדָיו עַל טְהָרַת הַקְּדוֹשׁ,
 וַיִּרְחִיקֵם מֵאֵלוֹ הַרְשָׁעִים — הָעַרְב־רַב, וּגְרוּרֵיהֶם
 — הָרַע-בָּנִים, יַמַּח שְׂמָם וְזָכָרם, שְׁנוֹתְנִים לָהֶם
 כַּחוֹת. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַקִּים
 בְּעֶצְמוֹ בְּתֵי חֲנוּךְ קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בּוֹ מְחַנְּכִים אֶת
 הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת לְאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂדֵיקָא

עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶּׁשָּׁחַת בְּפָגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכָל מִי שִׁיּוֹדֵעַ
שֶׁהוּא פָּגַם בְּבְרִיתוֹ, וְנִכְשַׁל בַּמָּה שֶׁנִּכְשַׁל, עָלָיו
לְמַסֵּר אֶת גַּפְשׁוֹ בְּפַעַל לְעֵזֶר לְבָנוֹת בְּתֵי חֲנוּךְ
לְבָנִים וּלְבָנוֹת שְׁלוֹמְדִים בָּהֶם תּוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וְיִרְאֵת הַשֵּׁם וְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְכָל מִי שִׁיתֵן
צְדָקָה בְּעֵבוֹר בְּנֵית בְּתֵי חֲנוּךְ חֲרָדִים עַל טְהוּרַת
הַקְּדוֹשׁ, וְיַעֲזֹר לָהֶם בְּכָל מַה שֶּׁיְּכֹוֹל, מִבְּטָח לוֹ,
שִׁמְחָלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו וְעַל כָּל פְּשָׁעָיו, אֲשֶׁר
חָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, וְיִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל "קְדוּשַׁת
הַבְּרִית", וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ
בְּעֵבוֹדַת הַחֲנוּךְ, לְחַנּוּךְ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה
טְהוּרָה, וּמְחֻדָּר בָּהֶם אֲהַבַת הַשֵּׁם וְיִרְאֵת הַשֵּׁם,
הוּא יִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד; כִּי
אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גָּדוֹל לְעוֹן הַחֲמוּר שֶׁל פָּגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמִי שֶׁנִּכְנָס
בְּעֵבוֹדַת הַחֲנוּךְ, שֶׁמְחַנְךְ אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֲנוּךְ
כָּשֶׁר, בְּחֲנוּךְ הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַחֲדִיר בָּהֶם
אַמִּתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק

בְּזֶה !

חֲסִידוֹת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מֵדַת הַחֲסִידוֹת
 הִיא לְהִיּוֹת מְעֵבִיר עַל מְדוּתָיו תָּמִיד, וְלַעֲשׂוֹת
 לְפָנִים מְשׁוֹרֶת הַדִּין עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמַעֲלָתוֹ
 גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי כָּל מִי שֶׁמְעֵבִיר עַל מְדוּתָיו,
 מְעֵבִירִים לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (ראש
 הַשָּׁנָה יז.): כָּל הַמְעֵבִיר עַל מְדוּתָיו מְעֵבִירִין לוֹ עַל
 כָּל פְּשָׁעָיו, שֶׁנֶּאֱמַר: "נִשְׂא עוֹן וְעִבֵּר עַל פְּשָׁע",
 לְמִי נוֹשֵׂא עוֹן? לְמִי שֶׁעוֹבֵר עַל פְּשָׁע; וְעַקֵּר
 הַחֲסִידוֹת הוּא לְהַמְשִׁיךְ בְּעֵצְמוֹ תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְיִרְגִּישׁ בְּעֵצְמוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וְיִהְיֶה בְּטַל וּמְבֹטָל בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, שְׁנֵה נִקְרָא חֲסִיד אֲמַתִּי, שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי (תְּנַחוּמָא נְשָׂא): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת עוֹלָמוֹ נִתְאַוָּה שְׂיִהְיֶה לוֹ
 דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מִמְּשִׁיךְ עַל עֵצְמוֹ
 תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד חוֹשֵׁב רַק
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמַגִּלָּה וּמְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, הוּא נִקְרָא חֲסִיד, וְדִיקָא

על ידו שורה השכינה בעולם, ויש לו מקום היכן לברח. כי באמת כשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נתלבשים בו הקלפות והסטרא אחרא, שמעלימים ומסתירים את אמתת מציאותו יתברך, ואז נעמה, אגרת ולילית שורים בו, רחמנא לישזבן, ומצערים אותו, ומעקמים את לבבו בקשיות ובספקות עליו יתברך, ועליו לברח אל ערי מקלט, שהוא סוד גלוי שכינה; כי תכף-ומיד כשאדם מכניס במחשבתו את אמתת מציאותו יתברך, ומדביק אותה רק בו יתברך, ואינו נפרד ממנו יתברך כרגע, אלו הן הערי מקלט לנוס שמה, למי שהרג את נשמתו על-ידי פגם הברית, כמובא (זהר משפטים קיד:): פקודא חדא להפריש ערי מקלט למאן דקטל, בגין ההוא מצרי דקטלת במצרים דתמן הוה נחש הקדמוני, וכל משריתה, דהוו סחרין ליה וקטלת ליה בלא זמניה, ולא דחלת מרודפין דיליה, דבכמה אתרין רדפו אבתרך כמה נשין בנערוותך, דאנון נעמ"ה אגר"ת לילי"ת אכמא, וקדשא בריך הוא יהיב לך ערי מקלט לאשתזבא מנהון, ואנון שערי תשובה, בגין דאת בין יה ברא דאבא ודאמא, בתר דהדרת בה"א בתיובתא אסתלקת בבניה יה"ו אילנא דחיי ובגינה

את זכי לאת ה', בגין דאעילת גרמך אבתרהא
 בתיובתא לאהדרא לה למרך ולסלקא לה מגלותא
 ולא לקבלא אנת אגרא. וקדשא בריך הוא שוי
 שמייה בך, ובגין דמחשבה דילך הות לעלת העלות
 שוי בך מחשבתיה, דאיהי יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 ועלת העלות, איהו מיחד אלין אתון בך
 לאשתמודעא ליה באלין אתון. ובגין דאת הויית
 גומל חסד עם שכינתא דכל פקודין דילך לקימא
 "איזהו חסיד המתחסד עם קונו", יחב לך מדת
 החסד. ובגין דנטרת פקודין דלא תעשה, ונהוה לך
 לאתגברא על יצרך למקשר ליה תחות ידך ולא
 אשתדלת בהאי פקודא אלא לקשרא סמא"ל תחות
 ידא דקדשא בריך הוא, ובת זוגיה דאיהי שפחתא
 בישא תחות יד גבירתא לון ולכל ממנן ולכל
 משרין דלהון, קדשא בריך הוא יחב לך מדת
 גבורה דיליה למנהוי בסיעתך דיתחלחלון וידחלון
 מינך סמא"ל ובת זוגיה וכל ממנן ומשרין דילהון,
 ויהון קשורים בשלשלאי תחות ידך. ובגין דהדרת
 בתיובתא באות ברית, נחית בינה יה"ו לאתחברא
 לך בצדיק בגינך קדשא בריך הוא יחב לך אות
 ברית צדיק דיליה, ובגין דמחשבה טובה עבדת
 כלא, הכי נחית שמא מפרש דמרך עלך, ומתמן

נְחִית עֲלֶיךָ; כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלוּ שְׁכָבָר הָרַג אֶת נַפְשׁוֹ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְהַקְלָפוֹת — נַעֲמָה, אַגְרַת וְלִילִית רוֹדְפוֹת אַחֲרָיו, תִּכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁנִּכְנַס בְּעָרֵי מְקַלָּט, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלָקוֹת בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה עַד מְאֹד, וּבְפָרֵט בְּשַׁעַה שְׁזוֹכָה לְיַחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וּמְדַבֵּיק נִשְׁמָתוֹ בְּשֵׁם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאִינוּ נִפְרָד מִזֶּה בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֲזִי הַסֵּמֶן"ךְ-מ"ם מִפְּחָד וּמִתִּירָא מִמֶּנּוּ, וּבּוֹרַח לְנַפְשׁוֹ, וְעוֹזֵב אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְדִיקָא זֶה נִקְרָא חָסִיד, שֶׁמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, שֶׁאֲפִלוּ שְׁכָבָר עָבַר עָלָיו מֵה שֶׁעָבַר בְּחַיָּיו, וְנִכְשָׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ, וְשׁוֹמְרוֹ שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם רַע. וְלִכֵּן עֲתָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי, מֵאַחַר שְׁכָבָר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מֵה שֶׁעָבַר, וּבִימֵי נַעֲוִירֶיךָ נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבִיק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּצְיֵר בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאֲפִלוּ שְׁבִין כָּךְ יָבוֹאוּ הַקְלָפוֹת וְהַסֵּטְרָא אַחֲרָא — נַעֲמָה, אַגְרַת וְלִילִית, לְהַכְשִׁילָךְ עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, לְחַמְמָךְ

כְּדֵי שְׁתָּבוֹא לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אַתָּה בָּרַח לָךְ
אֶל עָרֵי מְקַלָּט, שֶׁהוּא קַדְשֵׁת הַמֶּחֶךְ וְהַמְּחֻשָּׁבָה,
שֶׁתִּדְבִיק אוֹתָם רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵז דִּיקָא
תְּהִיָּה נִקְרָא חֲסִיד הַמְּתַחֲסֵד עִם קוֹנוֹ, שְׂוִו מִדַּת
הַחֲסִידוֹת, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ, וְאֵז לֹא תִזְוֶז
מִשָּׁם עַד שְׂיִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
עֲוֹנוֹתֶיךָ. וּבְלִבְד שְׂתִהְיֶה חֲזָק וְאַמִּיץ בְּזֶה מְאֹד,
וְאֵל תִּחְלֵשׁ דְּעַתָּךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן יִהְיֶה מֶה
שְׂיִהְיֶה, וְאַפְלוֹ שְׂאַתָּה נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם לְמָקוֹם
שְׂאַתָּה נוֹפֵל, וְאַתָּה הוֹרֵג אֶת נִשְׂמַתְךָ, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
עִם כָּל זֹאת אֵל תִּתְיַאֲשׁ, אֶלָּא חֲזֹר וּבְרַח לָךְ אֶל
עָרֵי מְקַלָּט, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
סוּף כָּל סוּף תִּנְצֵל מִמֶּה שְׂאַתָּה צָרִיךְ לְהִנְצֵל,
וְתִזְכֶּה לְ"קַדְשֵׁת הַבְּרִית" בְּתַכְלִית הַשְּׂלֵמוֹת, שְׂאֵין
שְׂלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ. וּבְלִבְד שְׂתַעֲסֵק תָּמִיד בַּחֲסִידוֹת,
שְׂאֵז יֵאִיר עָלֶיךָ אֹרֶךְ הָאֵין סוּף בְּגְלוּי נוֹרָא וְנִפְלָא
מְאֹד.

חֲתָנָה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
 גָּמוּר לְפָנַי הַבְּרִית, אֲלֵא כְּשִׁזְכָּה לְהִתְחַתֵּן; כִּי
 כָּל זְמַן שֶׁאָדָם הוּא פֹלֵג גּוּף, הוּא בָּא לְעִבְרוֹת
 חֲמוּרוֹת שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִגִּיעַ אֶל "קִדְשֵׁת הַבְּרִית",
 עָלָיו לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְצָרִיכִים לְמָסוֹר אֶת עֲצָמוֹ
 עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, הֵן לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן
 בְּעֲצָמוֹ בְּגִיל צָעִיר, וְהֵן לְהִשְׁתַּדֵּל לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו
 בְּגִיל צָעִיר; כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם פֹּלֵג גּוּף, הֵינוּ
 שְׂאִינוּ נְשׁוּי, הוּא בָּא לְיַדֵּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל
 פָּנַי הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְרַבְּנוּ ז"ל
 הִקְפִּיד מְאֹד שֶׁיִּתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר. וּבְאַמֶּת עָלֶיךָ
 לְדַעַת, שֶׁלֹּא כִּדָּאֵי לְחִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם אֲפִלוּ רָגַע
 אֶחָד, אִם יִחְטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אֲשֶׁר עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי
 הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵס לְאָדָם אֶת כָּל הַמַּחֲיִן, וּמַאֲבֵד אֶת
 אֲמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְנִתְעַקֵּם לְבָבוֹ
 בְּקִשְׁיוֹת וּבִסְפִיקוֹת אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, וְגוֹרֵם לְעֲצָמוֹ
 הַרְבֵּה רָעוֹת וְצָרוֹת. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִגִּיעַ אֶל

"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", עָלָיו לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר. וְעַקֵּר סִבַּת הָעֶכּוֹב שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת בֵּת זִוּגוֹ, הוּא רַק מִחֲמַת גְּאוּת וַיִּשׁוּת, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יְכָמוֹת סג.): נְחִית דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא; תִּרְד מְדֻרְגָה אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְצָא אֶת אֲשֻׁתְךָ; הֵינּוּ כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הָאָדָם מְחַפֵּשׁ יְחוּס, כְּבוֹד וְכֶסֶף, אַחֲרַת אֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן, עִם כָּל זֹאת נוֹתְנִים לוֹ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים עֲצָה — נְחִית דְּרָגָה וְנָסִיב אִיתְתָּא, תִּרְד מְדֻרְגָה אַחַת מִמָּה שְׁאַתָּה רוֹצֵה, וְאִז תּוּכַל לְמַצֵּא אֲשָׁה, וְכִשְׁאָדָם זֹכֶה לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ וְגְאוּתוֹ לְגַמְרֵי, זֹכֶה לְדַעַת שֶׁהוּא אֵינוֹ כְּלוּם, שֶׁהוּא רַק טְפָה סְרוּחָה, וְעוֹד אוֹמְרִים לוֹ זֶה לֹא מְסַפִּיק, אֲלֹא — נְחוֹת דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא, תִּרְד עוֹד מְדֻרְגָה מִמָּה שְׁאַתָּה, הֵינּוּ כְּלוּם שְׁבַכְלוּם, וְאִז תִּמְצָא אֲשָׁה; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עַקֵּר סִבַּת אִי מְצִיאַת זִוּגוֹ, הוּא רַק מִחֲמַת גְּאוּת וַיִּשׁוּת וְכָבוֹד מְדֻמָּה, וְאִם אָדָם הָיָה מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְהָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא אֵינוֹ שׁוֹה לְשׁוּם דָּבָר, וְהִלּוֹאִי שְׁמִיִּשְׁהוּ יִרְצֶה אוֹתוֹ, וְזֶה עוֹד לֹא מְסַפִּיק, אֲלֹא אוֹמְרִים לוֹ נְחוֹת דְּרָגָא — תִּרְד גַּם מִמְדֻרְגָה זוֹ, הֵינּוּ שְׁתֵּהִיָּה בְּעֲצָמְךָ כְּלוּם שְׁבַכְלוּם, אִז בּוֹדְאִי יִמְצָא בֵּת זִוּגוֹ תְּכַף-וּמִיד. וְדָבָר

זֶה הוּא לְמוֹד עֲמֵק עֲמֵק — הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת,
שְׁמֹסְתוֹבְבִים רְוָקִים וְרוֹקוֹת וְאֵינָם מוֹצְאִים אֶחָד אֶת
הַשְּׂנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְיַדֵּי עֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שְׂאִין כְּדַאי לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם
וְלִפְגָּם בְּפָגַם הַבְּרִית; כִּי כְּפִי חֲמַר הָעוֹן הַמָּר שֶׁל
פָּגַם בְּרִית, לֹא כְּדַאי לְהַשְׂאֵר בְּזֵה הָעוֹלָם. וּבְאַמַּת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וְרוֹצֵה לַעְזוֹר לְכָל בַּר
יִשְׂרָאֵל לְמַצֵּא אֶת זְוִיגוֹ, אֲךָ הַיִּשּׁוֹת וְהַגְּאוֹת וְהַכְּבוֹד
הַמְּדֻמָּה, לֹא נוֹתְנִים לְאָדָם לְהִתְחַתֵּן, כִּי תָמִיד
חוֹשֵׁב שְׂמַגִּיעַ לוֹ יוֹתֵר, הֵן בְּמַרְאֵה חִיצוֹנִי, הֵן
בְּכְבוֹד, הֵן בְּיַחוּס, הֵן בְּמָמוֹן, וּמַחֲמַת שְׂשֻׁנֵי
הַצְּדָדִים מְחַפְּשִׁים אֶת זֶה, וְאֵינָם מוֹצְאִים אֶת אֲשֶׁר
לֹא נִבְרָא עַדִּין, עַל-יְדֵי-זֶה מְסֹתוֹבְבִים רְוָקִים
וְרוֹקוֹת, וְנִכְשָׁלִים בְּעֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת, אֲשֶׁר הוֹרְסִים
אֶת כָּל הַחַיִּים. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְבַטֵּל אֶת
דַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ לְגַמְרִי, וּמִבְקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ
שְׂיִזְכָּה לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצֵל
מִפְּגַם הַבְּרִית. בְּפָרֵט בַּחֲוָרִים צָעִירִים צָרִיכִים לְמָסוֹר
אֶת נַפְשָׁם לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר מְאֹד, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל
עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם, וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא עַל יַחוּס
וְלֹא עַל כְּבוֹד, לֹא עַל מַרְאֵה חִיצוֹנִי וְלֹא עַל כְּסָף,
כִּי הַכֹּל דִּמְיוֹן וְרַעוּת רוּחַ, הִסְתַּת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם

לְהַכְשִׁילוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְצָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת זֹאת הַיֵּיטֵב הַיֵּיטֵב, אֲשֶׁר לֹא כָדָאִי לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, אִם הוּא רִוֵּק וְנִכְשָׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, שְׂאֵז כָּל הַבְּרָכוֹת תִּשְׂרִינָה עָלָיו, מֵה שְׂאִין כֵּן מִי שְׂמוֹנֶע מִבְּנוֹ וּמִבְתּוֹ לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, מִחֲמַת כָּבוֹד וּמִחֲמַת יְחוּס וּמִחֲמַת מֵה יֵאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת, הוּא עֲתִיד לְתַן אֶת הַדִּין, וְאִין עוֹד אַכְזָרִיּוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מֵאָדָם שְׂמוֹנֶע מִבְּנוֹ אוֹ מִבְתּוֹ לְהִתְחַתֵּן, מֵאִיזוֹ סָבֵה שָׂרֵק תִּהְיֶה; כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ בְּפִרוּשׁ (פְּסָחִים קִיג): בַּתֶּף בְּגֵרָה, שֶׁחָרַר עֲבָדָךָ וְתַן לָהּ; עַד כִּדִּי כֶּף הַקְּפִידוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁיְהִיוּ נִזְהָרִים לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, בְּפָרֵט אֶת הַבָּנוֹת וּבְפָרֵטִי פְּרָטִיּוֹת אֶת הַבָּנִים, שֶׁלֹּא יִגִּיעוּ לְיַדֵּי פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלָכֵן עָקֵר תִּקוּן וְ"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית" הוּא דִּיקָא עַל-יַדֵּי חֲתָנָה, לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה יִנָּצֵל מִפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְצָרִיכִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם

שְׂמוֹנֶעַ אֶת עֲצָמוֹ מְלֶהֱתַחֲתֵן בְּשִׁבִיל יְחוּס אוֹ כְּבוֹד
אוֹ כֶּסֶף אוֹ מָה יֵאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֶן וְכָל שֶׁכֶן
אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, שָׁגַם מְעַכְבֵּ לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו
בְּגִיל צָעִיר, אֲשֶׁר גִּיהֵנוּם יְכָלָה וְהוּא לֹא יְכָלָה, כִּי
אֵין עוֹד גִּיהֵנוּם מִסְפִּיק בְּשִׁבִילוֹ. וְלָכֵן מִי שֵׁישׁ לוֹ
בָּנִים וּבָנוֹת יִשְׁתַּדֵּל לְחַתֵּנָם בְּגִיל צָעִיר, כְּדֵי שִׁיְהִיוּ
שְׂמוֹרִים מִעֲבָרוֹת, וּמָה גַם יִזְכֶּה לְרוֹת מֵהֶם רַב
נַחַת. וּבְפָרְטִיּוֹת בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר הָעַרְב־רַב
מִתְפַּשֵּׁט מְאֹד בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְמַלְאִים אֶת כָּל
הָרְחוֹבוֹת וְהַחֲצָרוֹת בְּתִמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וְכֵן הַגּוֹיִים
מְסִתּוֹכְבִּים עֲרָמִים וְעַרְמוֹת כְּחִיּוֹת יַעַר, וּמָה יַעֲשֶׂה
הַיְלָדִים שֶׁלֹּא יִחְטְאוּ?! וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְרַחֵם
עַל יְלָדָיו, שִׁימָסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּפַעַל לְחַתֵּן אוֹתָם
בְּגִיל צָעִיר, וְאֵין עַל זֶה תְּרוּץ, שֶׁאֵין לוֹ הוֹצָאוֹת עַל
חֲתָנָה אוֹ עַל דִּירָה וְכַדוּמָה, כִּי הַכָּל הֶבֶל וְרַעוֹת
רוּחַ, כִּי לְחַטָּא פַעַם אַחַת בְּפָגַם הַבְּרִית, לֹא כְּדֹאֵי
לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם. וְלָכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיף
לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְאֵל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם
חֲשִׁבוֹנוֹת פְּרָטִיִּים, וְכֵן חַיֵּב וּמְכַרְחַח כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל
לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, וְרַק בְּזֵה הוּא מְגִלָּה
שֵׁישׁ לוֹ אֶהְבָּה אֲלֵיהֶם; כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ מְחַתֵּן אֶת
יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, אֵין לָּהּ אֲכֹזֵר יוֹתֵר גְּדוֹל מִמֶּנּוּ.

וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין עו.): הַמְדַרְיָף
 בְּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשִׁיאַן סָמוּךְ לְפָרְקָן,
 עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שָׁלוֹם אָהֲלֶךָ";
 וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁכָּבַר נִכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לֵידַע
 אֲשֶׁר עֵקֶר הַתְּקוּן לְמַעֲשָׂיו הַמְגִנִּים, חֲטָאת נְעוּרִים
 שֶׁעָבַר, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר,
 וְרַק זֶה תְּקוּנָו. וְאִם הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶת זֶה, הוּא
 רוֹצֵחַ וְשׁוֹפֵךְ דָּמִים, וְכָל עֲבֵרוֹת יְלָדָיו הֵן עַל רֹאשׁוֹ,
 כִּי הַקּוֹלָר תְּלוּי בְּצַוָּאָרוֹ. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעִינֵי שֶׁכָּל לוֹ,
 שִׁיחֹס וִירַחֵם עַל יְלָדָיו, וַיִּשְׁיֵאֵן סָמוּךְ לְפָרְקָן בְּגִיל
 צָעִיר מְאֹד, וְלֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם חֲשָׁבוֹן לְשׁוּם בְּרִיָּה
 שֶׁבָּעוֹלָם, אֵלָּא תָּמִיד יַחֲשֹׁב מַה טוֹב לְיְלָדָיו.
 וּבְאַמֶּת מִי שֶׁעִינָיו בְּרֹאשׁוֹ, יִרְאֶה אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר
 בְּרִיא וּמְצֻלָּח לְיְלָדִים, וּבַפְּרָט בַּדּוֹר הַזֶּה כְּמוֹ לְחַתֵּן
 אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּחַם יִהְיֶה נֶקֶד
 מִהֲרָהוֹרִים רָעִים וּמִמַּחְשָׁבוֹת זָרוֹת, וְאֵין שׁוּם תְּרוּץ
 לוֹמֵר, שֶׁבְּנוֹ עֲדִין צָעִיר וְעָלָיו לְלַמֵּד, כִּי כָּבַר אָמְרוּ
 חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (פְּסָחִים קִיב:): מְצֻנָּה וְגוֹף טָהוֹר
 נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים; וְכֵן אָמְרוּ (יוֹמָא עב:) עַל
 פְּסוּק (תְּהִלִּים יט, י): "יִרְאֵת ה' טָהוֹרָה עוֹמֶדֶת
 לְעַד", אָמַר רַבִּי חֲנִינָא — זֶה הַלּוֹמֵד תּוֹרָה

בְּטֶהְרָה, מֵאִי הִיא? נוֹשֵׂא אִשָּׁה, וְאַחֲר־כֵּן לֹמַד תּוֹרָה. וְעַל-כֵּן אֵין שׁוֹם תְּרוּץ לֹא לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, וּבְפָרֵט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הֵהֱפְקוּת מְאֹד מְצוּיָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יֵשׁ מְפַקְרִים וּמְנַוְלִים וּמְשַׁחֲתִים שְׂצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת יְלָדָיו מֵהֶם, שְׁלֹא יִפֹּל בְּפַח עֲמָהֶם, וְעַקֵּר הָעֵצָה רַק לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, וְאִז נָכוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִהְיוּ שְׂמוּרִים מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת. וְאֵל יִטְעֶה אֶת עֲצֻמוֹ כְּאֵלוֹ יְלָדָיו הֵם עֲדִין צָעִירִים, וְאֵינָם יוֹדְעִים כָּלוּם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הֵכֵל פְּתוּחַ, וְהַיְלָדִים שֶׁהֵם עֲדִין בְּגִיל צָעִיר, יוֹדְעִים הֵכֵל, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂיִרְאֵת אֶלְהִיו בְּלָבוֹ, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נָכוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׂבָנָיו וּבְנוֹתָיו יִשְׁאַרוּ חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּמְשִׁיכוּ אֶת שְׂרִשְׁרֵת הַזָּהָב, וַיִּצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל יְבָרְכוּ. וּבְאַמֶּת רוּאִים, שְׁכָל אֱלוֹ שְׂמֵת־בְּגָרִים, הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, כָּל מֵה שְׂמֵת־בְּגָרִים יוֹתֵר, הֵם נַעֲשִׂים חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, וּמִתְחִילִים לְבָרֵר מֵה כֵּן טוֹב בְּשִׁבְלָם וּמֵה לֹא טוֹב בְּשִׁבְלָם, וְכֵן עוֹבְרֵת עֲלֵיהֶם שָׁנָה אַחֲרֵ שָׁנָה וּמִתְבָּגְרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְעֲדִין אֵינָם מוֹצְאִים זְוֹגָם, וְהֵכֵל בָּא מִחֲמַת חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל וְגֵאוֹת וַיִּשׁוּת

שְׁנֹכְנֶסָה בָּהֶם, עַד שְׁרוּאִים שְׁמֹסְתוֹבְבִים בְּנִים
 וּבְנוֹת בְּגִיל עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ, שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ
 וְאַפְלוּ אַרְבָּעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, אֲשֶׁר חֲכַמֵּינוּ
 הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (קְדוּשִׁין כֹּט): בֶּן עֶשְׂרִים וְלֹא
 נָשָׂא אִשָּׁה, אוֹמֵר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תִפַּח עֲצֻמוֹתָיו.
 וּבִאֲמַת כָּל אֵלוּ שְׁמֵתִּבְגָּרִים, יוֹדְעִים בְּעֲצָמָם לְאֵילוּ
 עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת הֵם בָּאִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, בְּפָגַם
 הַבְּרִית, אֲשֶׁר לֹא כִדְאֵי לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם אֲפְלוּ
 רַגַע אֶחָד וְלִפְגַּם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן. וְלִכֵּן כָּל
 מִי שְׁרוּצָה לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
 יִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, כִּי רַק זֶה הוּא תִקּוּן
 לְכָל עֲוֹנוֹתָיו, וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי שֶׁכָּבַר עָבַר עָלָיו
 בְּחַיָּיו מֵה שֶׁעָבַר בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִם הוּא רוּצָה שְׁיִתְכַפֵּר לוֹ עַל כָּל חַטָּאת
 הַנְּעוֹרִים שְׁלוֹ, שְׁיִמָּסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַתָּן אֶת יְלָדָיו
 בְּגִיל צָעִיר, וְאִז נִכּוֹן יִהְיֶה לְבוֹ שְׁיִמָּחַל לוֹ הִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲבָל אִם יִהְיֶה חָכֵם
 בְּעֵינָיו, וְלֹא יִרְצֶה לְחַתָּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, עָנוּשׁ
 יַעֲנֵשׁ עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְלַבֵּד הָעֲנָשִׁים הַקְּנֻשִׁים
 שְׁמִחֵכִים לוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְחוּס
 עַל נַפְשׁוֹ וְעַל נַפְשׁ בְּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ, שְׁיִשְׁתַּדֵּל
 לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְכֵן יִחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל

קדֹשֶׁת חֶשְׁבוֹן יִשְׂרָאֵל רִיא

צָעִיר, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְהִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן, וְהִשְׁכִּינָה
תְּשׁוּבָה בּוֹ תָּמִיד; אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבָרֵינוּ אֱלוֹהִים,
וְשֵׁם אֶת זֹאת בְּתוֹךְ לְבוֹ, אֲשֶׁרֵי לוֹ

חֶשְׁבוֹן

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיךְ
לְחַשֵּׁב חֶשְׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל יוֹם, כְּמֵאמָרָם ז"ל
(בְּבֹא בַתְּרָא עַח): אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָן, אָמַר
רַבִּי יוֹחָנָן, מֵאִי דְכִתִּיב (בַּמִּדְבָּר כֹּא, כֹּז): "עַל-כֵּן
יֹאמְרוּ הַמּוֹשְׁלִים" וְגו', הַמּוֹשְׁלִים — אֱלוֹהִים
הַמּוֹשְׁלִים בְּיַצְרָם, בָּאוּ חֶשְׁבוֹן — בָּאוּ וְנִחַשְׁבוּ
חֶשְׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶפְסֵד מִצָּוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָה וְשִׁכָּר
עִבְרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָה, "תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן" — אִם אַתָּה
עוֹשֶׂה כֵּן תִּבְנֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִכּוֹנֵן לְעוֹלָם הַבָּא.
וּבִיּוֹתֵר תְּלוּי דְבָר זֶה שְׂאָדָם צָרִיךְ לְחַשֵּׁב חֶשְׁבוֹנוֹ
בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה וּבְכָל רִגַע וְרִגַע,
אִם אֵינוֹ מִפְקִיר אֶת עֵינָיו לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים אוֹ עַל
תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה אוֹ עַל שְׂאָר דְּבָרִים הַמְּבִיאִים לְיַדֵּי
הַרְהוּר רַע. וְכֵן יִשְׁמֹר מְאֹד אֶת מַחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ לְבָלֵי

לְהַכְנִיִּים בּוֹ הַרְהוּרִים רָעִים וּמַחְשָׁבוֹת מְגִנּוֹת, כִּי
עַל-יְדֵי שְׂאָדָם חוֹשֵׁב חֲשָׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה
יִנָּצֵל מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, אֲשֶׁר
הַחֲטָא וְהָעוֹן הַזֶּה הוּא הֶכִי גְרוּעַ, וְהוּא עוֹקֵר אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם
לְחִיוֹת עִם חֲשָׁבוֹן, וְלִדְאֹג תָּמִיד שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל בְּאִיזָה
חֲטָא וְעוֹן שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְזֶה אֵי
אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, אֲלֵא כִּשְׁהוּא חַי עִם
חֲשָׁבוֹן. וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד שְׂאָדָם יַחֲשֵׁב תָּמִיד
חֲשָׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְיִחְיֶה עִם חֲשָׁבוֹן, אֵיךְ עוֹבְרִים
לוֹ הַיָּמִים וְהַשָּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים, כִּי אִם אֵין
הָאָדָם חַי עִם חֲשָׁבוֹן, הוּא מְאַבֵּד הַרְבֵּה טוֹב, כִּי
יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צו, סִימָן ב'): "יָמֵינוּ כְּצֵל
עוֹבֵר", כְּצֵל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ, וְהַלְוֵאֵי כְּצֵלוֹ שֶׁל כֹּתֵל
אוֹ כְּצֵלוֹ שֶׁל אֵילָן, אֲלֵא כְּצֵלוֹ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה
שֶׁהוּא עָף, כִּי הַכֹּל פּוֹרֵחַ, וְכֹל יוֹם וְכֹל שָׁעָה וְכֹל
רִגַע הָאָדָם נִפְטָר מִזֶּה הָעוֹלָם, כִּי הַיּוֹם שֶׁעָבַר
וְהַשָּׁעָה שֶׁעָבְרָה וְאֶפְלוּ הָרִגַע שֶׁעָבַר לוֹ כְּבָר לְעוֹלָם
לֹא יַחֲזוֹר, וְעַל-כֵּן בְּכֹל עֵת וְרִגַע הָאָדָם נִפְטָר, וְאִם
אֵינוֹ חַי בְּחֲשָׁבוֹן, אֲזֵי פּוֹרְחִים לוֹ יָמָיו בְּלֹא כְּלוּם,
וְהוּא בָּא לְיְדֵי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הקדושים (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום ולידי זמה, רחמנא לישזבן; ועל-כן צריך כל אדם לחשב חשבונו של עולם, ולחיות עם ישוב הדעת ועם חשבון צדק, ורק על-ידי-זה יוכל להנצל מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר בדרך כלל בא רק מחמת מדת הבטלה שמשעמם לו, ובא לידי זמה, רחמנא לישזבן, אבל אם האדם הזה חי עם חשבון צדק, ובכל יום ויום היה מחשב חשבונו של עולם, ומי יודע מה ילד יום, ואיך לפתע פתאום יבוא מלאך המות ויקח את נשמתו, ולא יועיל לו שום דבר, כמאמרם ז"ל (קהלת רבה, פרשה ח', סימן יא): "ואין שלטון ביום המות" — אין אדם יכול לומר למלאך המות: המתן לי עד שאחשב חשבונותי, ואחר-כך אני בא, אלא הוא מכרח לילך עמו. ולכן ראוי לכל בר ישראל לחיות עם חשבון, ולשוב בתשובה שלמה על כל מה שעבר בכל יום ויום, ולא יחכה על יום המחרת. וכמובא (זהר קרח קעח.): בכל ליליא וליליא עד לא ישכב ועד לא נאים בעי בר גש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא ויתוב מנייהו ויבעי עלייהו רחמי נפל לילה וליילה עד שלא הולך לישון, צריך כל אדם לעשות חשבון הנפש מה

עֲשֵׂה כָּל הַיּוֹם, וַיָּשׁוּב עֲלֵיהֶם וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים
 עֲלֵיהֶם]. וּבְפָרֵט מִי שְׂיֹדַע בְּנַפְשׁוֹ שְׁחָטָא וּפָגַם
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, שֶׁהִיא
 הַעֲבֵרָה הַכִּי חֲמוּרָה שֶׁרַק יֵשׁ, עָלָיו לָשׁוּב תִּכְף־
 וּמָיִד בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁחָטָא, וַיִּבְכֶּה הַרְבֵּה לְפָנָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וַיַּהַפֵּךְ אֶת עַצְמוֹ עַל הָאָרֶץ, וַיִּשְׁכַּב בְּפִשְׁט
 יָדָיו וְרַגְלָיו, וַיִּשְׁפֹּךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם, אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה
 לְתַקֵּן, וְאִז אִם יִהְיֶה חָזַק בְּזֵה, לֹא לֵילֵךְ לִישָׁן עַד
 שְׂיִבְקֹשׁ וַיִּתְחַנֵּן מִמָּנוּ יִתְבַּרֵךְ שְׂיַחֲוִס וַיִּרְחַם עָלָיו
 שְׂיִמְחַל לוֹ, אִז יִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן עַל כָּל חָטָא וְחָטָא שְׂאָדָם חוֹטֵא
 בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, עָלָיו לְחִיּוֹת עִם חֶשְׁבֹּן
 צָדֵק, וַיִּבְקֹשׁ מִמָּנוּ יִתְבַּרֵךְ בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׂיַחֲוִס וַיִּרְחַם
 עָלָיו, אִז לֹא יָזוּז מִשָּׁם, עַד שְׂיִמְחַל לוֹ עַל כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו. וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁהוּא
 בְּכֹלל מְאֹרֵי דְחֻשְׁבָּנָא, שְׁחֵי עִם חֶשְׁבֹּן הַנְּפִשׁ,
 כַּמּוּבָא (זֶהר וַיְחֵי רַכּ:): זְכָאֵי חֲסִידֵי בְּכֹל יוֹמָא וַיּוֹמָא
 מְסַתְּכְלֵי בְּלַבֵּיהוּ כְּאֵלוֹ הֵהוּא יוֹמָא מְסַתְּלֵקֵי
 מִעֲלָמָא, וְעַבְדֵּי תִיּוּבְתָא שְׂלִימְתָא קָמֵי מְאֹרֵיהוֹן,
 וְלֹא יִצְטָרְכוּן לְמַלְהָ אַחְרָא, זְכָאֵה חוֹלְקֵיהוֹן
 בְּעֲלָמָא דֵּין וּבְעֲלָמָא דְאַתֵּי [חֲסִידֵים הָעֲלִיוֹנִים הָיוּ
 מְסַתְּכְלֵים בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם כְּאֵלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה הֵם

מִסְתַּלְקִים מִהָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם שָׁבִים
 בְּתִשׁוּבָה תִּכְרַף-וּמִיד בְּאוֹתוֹ יוֹם, וְאִזּוֹ אֵינָם צְרִיכִים
 כָּבֵר שׁוֹם תִּקּוּן, כִּי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לָהֶם,
 וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא]. וְעַל-כֵּן
 רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִתְחִיל לְחִיּוֹת עִם חֲשִׁבוֹן
 צְדָק, שֶׁתָּמִיד תִּחְשַׁב חֲשִׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבִפְרָט אִם
 אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמָּר שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְּלָה, שֶׁדָּבַר זֶה עוֹקֵר אֶת הַדַּעַת וּמַבְלִיּוֹ
 לְגַמְרִי, עַד שֶׁשׁוֹכַח מִתְּכִלִּיתוֹ הַנְּצַחִית, עָלָיו בְּהִכָּרַח
 לְחִיּוֹת עִם חֲשִׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ מָה עָשָׂה, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-
 זֶה יִזְכֶּה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשָׁב
 וְרָפָא לוֹ כָּל מַה שֶׁחֲטָא; אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִי עִם חֲשִׁבוֹן
 הַנֶּפֶשׁ, וְזוֹכֶה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
 שֶׁאִזּוֹ בּוֹדָאֵי יִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בַּבָּא!

טְהָרָה

צְרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי, אֲשֶׁר עִקַּר הַטְּהָרָה
 שֶׁאָדָם נִקְרָא טְהוֹר הוּא — כְּשִׁזְזוּכָה לְ"קִדְשֶׁת

הַבְּרִית", קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי לְהַפְּךָ אֵין עוֹד
טְמֵאָה כְּמִי שְׁפוּגִים בַּבְּרִית, וּבַפֶּרֶט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, שְׁזָה טְמֵא מֵת מִמָּשׁ.
וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת יח:): רְשָׁעִים
בְּחַיֵּיהֶם קְרוִיִין מֵתִים; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, עוֹשֶׂה אֶת
הָאָדָם רָשָׁע, וְעוֹקֵר אוֹתוֹ מִשְׂרָשׁוֹ; כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְהִגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", אֲזִי יֵשׁ לוֹ מַחְשָׁבוֹת
קְדוֹשׁוֹת, וְהוּא דְבוֹק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז
דִּיקָא רוּחַ טְהוֹרָה שׁוֹרָה עָלָיו, עַד שְׁזוֹכֵה עַל-יְדֵי
טְהוֹרָה לְהִגִּיעַ אֶל רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ; כִּי אִם אָדָם מְקַדֵּשׁ
אֶת הַמַּחְ מַחְשָׁבָה שְׁלוֹ, וְהוּא חוֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמְּנוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוֹ מְסִיחַ דַּעַת מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבָטֵל
וּמְבַטֵּל בְּעֵינָי עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, הוּא מְמַשֵּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
תָּמִיד עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְצִיר
בְּדַעַתוֹ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, עַל-יְדֵי-
זֶה מוֹפִיעָה עָלָיו רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, רוּחַ טְהוֹרָה, וְזוֹכֵה
לְהִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא-כֵן מִי
שֶׁמְקַלְקֵל בַּבְּרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבָא לְיַדִּי
עֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת וּבַפֶּרֶט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נֶעְקְרֵת וְנִתְבַּלְבֶּלֶת
דַּעַתוֹ לְגַמְרֵי, וְעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׂרָשׁוֹ, וְרוּחַ טְמֵאָה

שׁוֹרָה בּוֹ, וְצָרִים וּמָרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד. וּגְדוּלֵי
מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים עוֹסְקִים לְהַכְנִיס קְדוּשָׁה וְטְהָרָה
בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים,
וְנוֹתְנִים עֲצוֹת טוֹבוֹת לְכָל אֵלּוּ שֶׁנִּפְלוּ בְּפַח יְקוּשׁ,
כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְצֵאת מִמְּקוֹם שֶׁנִּפְלוּ. וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד
הַמֶּלֶךְ לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (בְּרָכוֹת ד.): "וַאֲנִי
יְדֵי מְלַכְלוֹת בְּדָם וּבְשִׁפִּיר וּבְשִׁלְיָא, כְּדֵי לְטַהֵר
אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ"; כִּי הַצְּדִיקִים עוֹסְקִים תָּמִיד לְיַחַד
קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֶיהָ, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹרִידִים אֶת עֲצָמָם בְּכָל
מִיָּנֵי יְרִידוֹת, וּמְשַׁלְּיכִים אֶת עֲצָמָם בְּכָל מִיָּנֵי
הַשְּׁלָכוֹת, וְהַכֵּל כְּדֵי לְטַהֵר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
וְכֵמוֹ שֶׁהַתַּפָּאָר רַבֵּנוּ ז"ל עַל עֲצָמוֹ (חַיֵּי-מוֹהַר"ן,
סִימָן קמ"ד); כִּי כָּל זֶה עֲנִינוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל — לְרַחֵם
עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְהוֹצִיא אוֹתָם מִהַפַּח יְקוּשׁ
שֶׁנִּפְלוּ לָשֵׁם. וּבְפָרֵט מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָהּ, שֶׁעָלְיוֹ הַחַיִּים מְאֹד קָשִׁים
וּמָרִים, וְצָר וּמָר לוֹ מְאֹד, עַד שֶׁהוּא מְתִיאֵשׁ לְגַמְרֵי
מִחַיָּיו, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלּוּ אֲבָד מָנוֹס וְתַקְוָה מִמָּנוּ,
וְכֵאלּוּ אֵף פַּעַם כְּבָר לֹא יֵצֵא מִהַפַּח הַיְקוּשׁ הַזֶּה
שֶׁנִּפְלָ אֵלָיו, וּבָא רַבֵּנוּ ז"ל וּמוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו,
וְנוֹתֵן לוֹ תְּקוּנִים לְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹ הַפְּגוּמָה, וְכֵן

מורה לו דרכים ועצות ונתיבות והנהגות ישראל איך לצאת מההרגל הרע הזה שהתרגל בו. ועל-כן אשרי מי שזוכה להתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים העוסקים בתקון נשמות ישראל, שיש בכחם להמשיך עליהם רוח טהרה, עד שהבטיח שאפלו לאחר הסתלקותו, מי שרק יתחבר אליו ואל אנשיו, גם לו תהיה תקנה לתקן את הכל, העקר שלא ייאש עצמו בשום פנים ואפן, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, העקר שיסלק את חכמתו ודעתו המדמה לגמרי, ויצית אותו על כל אשר יאמר כי הוא זה, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); ובפרוש גלה לנו, שהוא רוצה להשאר בינינו. ולכן מי שרוצה לזכות לרוח טהרה "קדשת הברית", עליו להשתדל להתקרב אל כל הצדיקים, ובפרטיות אל רבנו ז"ל, אשר הבטיח בחייו, שמי שיבוא אצלו אל ציונו הקדוש, ויתן פרוטה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי", שהם: טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה ויוציאו מהשאול תחתית ומתחתיו. ועל-כן כל מי שיודע שנפגם בפגם הברית, ובפרטיות בחטא המגנה הזה של

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטָּלָה, עָלִיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת
עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן,
וַיִּקְיֵם אֶת צִוּוֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְתַן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה
בְּעִבּוּרוֹ, וְלוֹמַר עֲשֶׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים
"תְּקוּן הַכָּלָלִי", וְאֵז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ,
שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. כִּי
כָּךְ הִבְטִיחַ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עִם שְׁנֵי עֵדִים, וְרוּחַ טְהוֹרָה
תִּמְשֹׁךְ עָלָיו. וּבְכָל־ל — טוֹב מְאֹד לְשָׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ
מְאֹד, לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם צַדִּיק בְּעוֹלָם, כִּי הַסֵּטְרָא
אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת אוֹרְבִים מְאֹד עַל בְּנֵי-אָדָם
שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, שֶׁיִּתְרַחֲקוּ מִגְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
הַצַּדִּיקִים, וּבְפֶרֶט מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן הַקִּים מִחֲלָקֶת
גְּדוּלָה עֲלֵיהֶם, מִרְשָׁעִים אַרוּרִים, עוֹכְרֵי יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהֵם מְכַסִּים וּמַעֲלִימִים וּמְסַתִּירִים אֶת אוֹרֵם
הַגְּדוּל, וְצָרִיכִים לְבָרַח מֵהֶם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ,
וְלִהְשֵׁתָדֵל לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת מְחַבֵּר אֶל גְּדוּלֵי
מִבְּחָרֵי הַצַּדִּיקִים, וּבְפֶרֶט אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמָּסוֹר
נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְעַד הַיּוֹם
הוּא עוֹסֵק לְהַכְנִיֵס רוּחַ טְהוֹרָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֵלָיו,
וְיִתְרַחֵק מִכָּל מִינֵי לְצִים, נוֹכְלִים וְשִׁקְרָנִים, רַמָּאִים
וְצַבוּעִים, הָעוֹסְקִים לְהַעֲלִים אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז וְאֶת

אור גדולי מבחרי הצדיקים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא צב:): כל המחבר לטמא — טמא, וכל המחבר לטהור — טהור; כי עם מי שהאדם מתחבר — כך נמשך עליו; אם אדם מתחבר אל רשעים ארורים המתלוצצים מגדולי מבחרי הצדיקים, המגלים את אמתת מציאותו יתברך, ומכל שכן אל אלו שחולקים על רבנו ז"ל, בידוע שלבסוף יפל נפילה כזו, שלא תאר לעצמו, ותמשך עליו טמאה; כי אלו הטמאים מטמאים המדברים על גדולי מבחרי הצדיקים, ובפרט על רבנו ז"ל, להוי ידוע, שרוח טמאה שורה בהם, לא-כן מי שמחבר עצמו אל גדולי מבחרי הצדיקים, ובפרטיות אל רבנו ז"ל, על-ידי-זה יהיה נמשך עליו רוח טהרה ממדרגה עליונה מאד. ולכן עשה זאת, אהובי, בני, מאחר שכבר עבר עליך מה שעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אל תתיאש משום ברירה שבעולם, אלא ברח לך מאנשים רשעים, לצים ופוחזים, קלים וריקים, טמאים מטמאים, החולקים ומתלוצצים מצדיקים, ורוץ מהר אל הצדיקים, שדיקא הם יכולים לעשות לך טובה נצחית, ולתקן אותך מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ובפרט רבנו ז"ל, שהוא מוסר

אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי נִשְׁמָתוֹ יִרְדָּה לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיֵה אֶת כָּל אֱלוֹהֵי הַנִּפְשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁלֹּא בְּנִקְל יָבוֹא לְךָ דְבָר זֶה, כִּי עַל-יַדֵּי שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה, עַל-יַדֵּי-זֶה יַעֲמְדוּ עֲלֶיךָ רְשָׁעִים אַרוּרִים וַיִּצְעְרוּ אוֹתְךָ, וַיַּחֲלִקוּ עֲלֶיךָ, וַיִּגְרְמוּ לְךָ יְסוּרִים רַבִּים, וַיִּכְמוּ שְׂאֵמֶר רַבָּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יַדֵּי הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה בּוֹרֵא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּבְנֵי-אָדָם מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂין לוֹ יְסוּרִים. וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוֹבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנֶיךָ, אֵל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאַפְלוּ שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ שֶׁכְּבָר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, עִם כָּל זֹאת עֲדִין יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל, עַל-יַדֵּי גְדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, וּבְכַרְטֵי פְּרָטִיּוֹת אִם תִּהְיֶה רַגִּיל עַל דְּלִתוֹת סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְתִתְמִיד בָּהֶם מְאֹד, אֲשֶׁר פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שָׁם גְּנוּזִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), עַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא יִמְשַׁךְ עֲלֶיךָ רוּחַ טְהוֹרָה, וְתִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל חֲטָאֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיֵּאִיר עֲלֶיךָ אוֹר הַגְּנוּז בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד, וְרוּחַ טְהוֹרָה יְחוּפֶף אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה

רכב קדֹשֶׁת טְבִילָה יִשְׂרָאֵל

לְתַקֵּן הַכֹּל; אֲשֶׁר־מִי שֶׁשָּׂם דְּבָרֵינוּ אֵלָיו אֶל תּוֹךְ
לְבָבוֹ, וּבִוְרַח מְכָל מִיָּנִי מִתְנַגְּדִים טְמֵאִים
וּמְטֵמְאִים, רְשָׁעִים אֲרוּרִים הַמְדַבְּרִים עַל צַדִּיק עֲתָק
בַּגְּאוּהַ וּבְבוֹז, רַק תָּמִיד רָץ אֶל גְּדוּלֵי מִבְחָרֵי
הַצַּדִּיק וּבַפְּרָטִיּוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה
לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּנֵנוּ הַנִּצְחִי.

טְבִילָה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר,
אֲשֶׁר עָקַר הַתְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית הוּא טְבִילַת מְקוּהָ.
וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁשִּׁוּדַע בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית,
עָלָיו לְהִזָּהַר מְאֹד בְּטְבִילַת מְקוּהָ כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי
מְקוּהָ מְטַהֵר מְכָל הַטְּמֵאוֹת; כִּי בְּאַמַּת אֲנַחְנוּ
רוּאִים, אֲשֶׁר כָּל הַטְּמֵאִים אֵינָם עוֹלִים מְטֵמְאָתָן, כִּי
אִם עַל-יְדֵי מַיִם, וְכֵן אִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס לְשׁוֹם קְדֻשָּׁה,
כִּי אִם עַל-יְדֵי מַיִם, כְּגוֹן הַכֹּהֲנִים בְּעִבּוּדָתָם, וְכֵן
בַּבְּקָר בְּקוּמוֹ, וְכֵן קִדְּם תְּפִלָּה וְתוֹרָה צָרִיכִין לְטַבֵּל
אוּ לְטַל יְדָיו בְּמַיִם, וְכָל זֶה מִחֲמַת שְׁהַמַּיִם קִדְּמוּ
לְכָל הַבְּרִיאָה, כִּי קִדְּם הַכֹּל הָיָה מַיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב

(בְּרֵאשִׁית א, ו): "יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַיְהִי מַבְדִּיל
 בֵּין מַיִם לְמַיִם"; נִמְצָא, שְׁעַקֵּר חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
 הַתְּחִיל מִן הַמַּיִם, וְעַל-כֵּן שָׁם עָקֵר שְׂרֵשׁ הַדַּעַת שֶׁל
 אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקֵר הַטְּהָרָה,
 וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסִין בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, כִּי זֶה עָקֵר
 יְסוּד הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּסוּד "בְּרֵאשִׁית בְּרָא
 אֱלֹקִים", שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה, וְזֶה עָקֵר הַקְּדוּשָׁה
 וְהַטְּהָרָה. וְלִהְפֹךְ כָּל הַטְּמָאוֹת נִמְשָׁכוֹת מִזֵּה־מַת
 הַנְּחָשׁ, שֶׁהַכְּשִׁיל אֶת אָדָם וְחָוָה, שֶׁהוּא עֲנִין כְּפִירָה
 בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, חֶס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר לָהֶם
 (בְּרֵאשִׁית ג, ד): "וְהֵייתֶם כְּאֱלֹקִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע",
 וְעַל-יְדֵי טְהָרָה בְּמַיִם, עַל-יְדֵי טְבִילָה אוֹ נְטִילָה כְּפִי
 הַדִּין, זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הָאֲרֶת מִימֵי הַדַּעַת
 שִׁיתְגַּלְגַּל לְעֵתִיד, בְּחִינַת (יִשְׁעִיהָ יֵא, ט): "וּמְלָאָה
 הָאָרֶץ דָּעָה אֶת ה' כַּמַּיִם לַיָּם מִכֶּסֶּיִם"; שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 זוֹכִין לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל
 עֲבוּדַת הַשֵּׁם תְּלוּיּוֹת בְּאֱמוּנָה זוֹ; כִּי זֶה יְסוּד
 הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה — לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ
 יְחִיד וְקַדְמוֹן, וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין הַמְּחַלְט
 (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת יָדַיִם לְסַעֲדָה, הַלְכָה ד', אוֹת ד');
 הֵינּוּ כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוּל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא
 יִרְאֶה לְפָנָי מְרֵאָה עֵינָיו שׁוֹם דְּבָר גַּשְׁמִי, רַק אֶת

אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵל זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ
אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, קְדֻשַׁת הַבְּרִית. וּכְכֹל
שֶׁהָאָדָם זֹכֶה לְתִקּוּן הַמַּחַ, שְׂמֵחַ מִחֻשְׁבְּתוֹ נָקִי,
וְהוּא חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשַׁכֶּת
עָלָיו תָּמִיד הָאָרֶז מִחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ
בְּפַעַל אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּכָל עֵת
וְרִגַע; כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלִעָדָיו יִתְבַּרֵךְ
כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שָׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם. וְעַל-כֵּן הַבְּרִיאָה מִתְחַדֶּשֶׁת תָּמִיד, וְזֶה סוּד
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל זֶה, אֶלָּא
עַל-יְדֵי "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", טְהוּרַת הַמַּחְשָׁבָה, אֲבָל מִי
שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה קִלְקַל אֶת מַחַ
מִחֻשְׁבְּתוֹ, וְעָקַר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.
וּבְפָרֵט מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא אֲבָד לְגַמְרֵי אֶת אֲמוֹנָתוֹ,
כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, הַפְּרִיד בֵּין הַיְסוּד
לְמַלְכוּת, שְׂמֵשׁ נִמְשַׁכֶּת כָּל הַכְּפִירוֹת
וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁהַכִּנִּיס הַנְּחָשׁ לְאָדָם וַחֲוָה. וְעַל-כֵּן
עָקַר הַתִּקּוּן רַק עַל-יְדֵי טְבִילַת מְקוּוֹה, כִּי תִכְף-וּמָיִד
כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בַּמַּיִם וּמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי,
עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר

קדֶשֶׁת טְבִילָה יִשְׂרָאֵל רַכָּה

לְהַגִּיעַ אֶל סוּד הַבְּטוּל, אֲלֵא עַל-יְדֵי טְבִילַת מְקוּנָה,
וּכְמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת הַמִּתְקַת דִּין,
סִימָן נד): עַל-יְדֵי יְשִׁיבָה בַּמְקוּנָה תַּחַת הַמַּיִם, עַד
שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַחֲזִיק בְּעֵצְמוֹ הָרוּחַ וְהַנְּשִׁימָה —
נִמְתָּק הַדִּין; כִּי כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא תַּחַת הַמַּיִם, עַל-יְדֵי-
זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁאֵף אֲוִיר וְחַיּוֹת גִּשְׁמִית, אֲלֵא בּוֹ
בְּרַגַע שֶׁהוּא תַּחַת הַמַּיִם, וְהוּא מְבַטֵּל אֶת עֵצְמוֹ אֶל
עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא בָּא אֶל
בְּטוּל גָּמוּר, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְנֶשֶׁם חַיּוֹת גִּשְׁמִית,
וְעַל-כֵּן הֶהָכְרַח לוֹ לְנֶשֶׁם אִז חַיּוֹת רוּחָנִית, וְזֶה עֲקָר
קִיּוּמוֹ — כְּשֶׁהוּא תַּחַת הַמַּיִם. וְעַל-כֵּן מְקוּנָה מְטֵהָ
מִכָּל הַטְּמְאוֹת, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם
בְּפָגַם הַבְּרִית, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטּוּלָה, עָלָיו לְהִיּוֹת רָגִיל לְטָבַל בַּמְקוּנָה, וּלְבַטֵּל
אֶת עֵצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ תַּחַת הַמַּיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִמְשִׁיךְ עַל עֵצְמוֹ עֲרֵבוּת, נְעִימוּת, יְדִידוּת, זִיו
שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוּחַר
טוֹב, תְּהִלִּים ד): מַה הַמְקוּנָה מְטֵהָ אֶת הַטְּמְאִים, אֵף
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְטֵהָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וּמִי רָאוּי
לֵילֵךְ אֶצֶל מִי? הֲגַי אֹמֵר: הַטְּמֵא צָרִיךְ לֵילֵךְ אֶצֶל
הַמְקוּנָה וְלְטָבַל בּוֹ. וּבוֹ בְּרַגַע כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְטָבַל
פֹּה לְמַטָּה בַּמְקוּנָה הַגִּשְׁמִי, כְּמוֹ-כֵן נְטַבְּלַת נִשְׁמָתוֹ

בַּמְקוֹה הָעֲלִיּוֹן בְּאוֹר הָאֵיִן סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְעַל-כֵּן
מְקוֹה מְטֵהר מְכַל הַטְּמְאוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, וּמְמַשִּׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַרֵךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם
נִמְצָא תַּחַת הַמַּיִם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְנַשֵּׁם אֲוִיר גַּשְׁמִי
אֶלָּא רוּחָנִי, וְלָכֵן טְבִילַת מְקוֹה עוֹלָה עַל כָּל
הַתְּקוּנִים שְׁבַעְעוֹלָם. וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל
בְּיוֹתֵר עַל טְבִילַת מְקוֹה, וְאָמַר: הַתְּקוּן הָרִאשׁוֹן
לְפָנֵם הַבְּרִית הוּא טְבִילַת מְקוֹה, כִּי טְבִילַת מְקוֹה
עוֹלָה עַל הַכֹּל; כִּי בְּאֵמֶת זֶה שְׁנִטְמָא וְרוּצָה
לְהַטְהֵר, צָרִיךְ טְבִילָה בַּמְקוֹה, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו
קְדוּשָׁה וְטְהָרָה מִמְקוֹה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא סוּד עוֹלָם
הַבִּינָה הָאֲרֶת עוֹלָם הַבָּא, בְּחִינַת מְקוֹה שֶׁל
שְׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא סוּד שַׁעַר הַחַמְשִׁים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן נו), שְׁמִשָּׁם שָׂרַשׁ הַתּוֹרָה, הָאֲרֶת רְצוֹן
הָעֲלִיּוֹן, שְׁמֵאִירִין הַצְּדִיקִי אֵמֶת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַשֶּׁה,
בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, שְׂיֵאִיר לָהֶם בְּכֹל מִינֵי חוֹשֶׁךְ
וְאִפְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלִין אֶת הַנִּפְשׁוֹת מִבְּחִינַת
שְׂמַד, חֶס וְשְׁלוֹם, לְרְצוֹן, וּמִשָּׁם נִמְשָׁכֶת הַטְּהָרָה
לְכָל הַטּוֹבָלִים בַּמְקוֹה לְהַטְהֵר מִטְּמְאָתָם; הֵינּוּ
שְׁעָקָר עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִי אֵמֶת בְּכֹל יוֹר וְדוֹר, שֶׁהֵם
בְּחִינַת מַשֶּׁה — לְהַמְשִׁיךְ עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הָאֲרֶת
אֵמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, שְׂיִרְגְּשׁוּ תָמִיד אֶת

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל עֲצָמָם בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלְאָ, שְׁזָה סוּד הָאֶרֶת הַמְּקוּוֹה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁעַר הַחַמְּשִׁים, שְׁמִשָּׁם נִמְשַׁכֶּת טְהָרָה לְכֹל הַטְּמְאִים שְׁבָעוּלָם, וְאֶפְלוּ לְמִי שֶׁנִּפְּלַל לְשִׁמּוֹד, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, שֶׁהִיא הִירִידָה הַכִּי מִגְּנָה שָׂרָק יֵשׁ בַּטְּמָאָה. כִּי גִדְּל כַּחַם שֶׁל הַצְּדִיקִים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הֵם מְלַבִּישִׁים אֶת עֲצָמָם בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְהֵם מְסַבְּבִים עִם כָּל אֶחָד בְּכָל מִינֵי סְבוּבִים, הָעֹקֵר לְהַחֲדִיר בְּכֻלָּם אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְאֶפְלוּ בַּטְּמְאִים שֶׁנִּטְמְאוּ בְּכָל מִינֵי טְמָאוֹת שְׁבָעוּלָם, וְכָל-כֶּף גְּדוּלָה מְדַרְגָּתָם, שֶׁאֶפְלוּ אֵלָיו שְׁכָבָר נִפְלוּ לְשִׁמּוֹד, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, יֵשׁ בְּכַח הַצְּדִיקִים לְהַעֲלוֹתָם אֶל הַמְּדֻרְגָה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא רְצוֹן שְׁפָרְצוֹנוֹת, שֶׁגַּם הֵם יִתְחִילוּ לְהַשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יְתָבְרָךְ, עִם כָּל זֹאת אֶף-עַל-פִּי שֶׁהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים עוֹשִׂים עִם נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מֵה שֶׁעוֹשִׂים לְהָאִיר לָהֶם הַרְצוֹן, וְלְהַעֲלוֹתָם מִטְּמָאָה לְטְהָרָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַבְּחִירָה בְּיַד כָּל אֶחָד, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַרְצוֹן דְּקִדְּשָׁה, וְלִקְשֹׁר לָזֶה כָּל מַחְשַׁבְתּוֹ וְלִבּוֹ, הֵינוּ שֹׁהֵיָה מוּכָן וּמְזֻמָּן בְּכָל עֵת וְרֹגַע לְמָסוֹר אֶת נִפְשׁוֹ בְּעִבּוּרוֹ יְתָבְרָךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא בָּא אֶל בְּטוּל אֲמִתּוֹ, שְׁזָה סוּד מְקוּוֹה עֲלִיוֹן מְטַהֵר מְכָל הַטְּמָאוֹת,

הָאֶרֶת הַבִּינָה, הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא סוּד שֶׁעַר הַחַמְּשִׁים. וְהַעֲקָר — שְׁצָרִיף לְהַמְתִּין עַד גָּמַר הַיְשׁוּעָה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד; כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עוֹשֶׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי בְּשִׁבִיל תְּקוּן נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֵה בְּחִינַת טְהָרַת הַטְּמְאִים, שְׁצָרִיכִין לְהַמְתִּין עַד הַעֲרַב שְׁמֶשׁ, וַיֵּשׁ שְׁצָרִיכִין לְהַמְתִּין יוֹתֵר. וְהַעֲקָר — לְהִתְחַזֵּק בְּכָל אֱלוֹ הַיָּמִים, שְׁאִינוֹ זוֹכֵה עֲדִין לְשִׁלְמוֹת טְהָרָתוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִצְפֶּה לַיְשׁוּעָה, וַיִּתְחַזֵּק בְּכָל פַּעַם בְּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׁיִזְכֶּה לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת גָּמַר טְהָרָתוֹ לְגַמְרֵי, וְאִזּוֹ יֵאָכֵל מִן הַקֶּדָּשִׁים (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה', אוֹת מֵא). וְכָל זֶה סוּבֵב עַל כָּל הַטְּמְאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלְיוֹ לֵידַע שֶׁעַקֵּר תְּקוּנוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי גְדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים, שְׁיֵשׁ בְּכַחַם לְהַמְשִׁיךְ גַּם עָלָיו הָאֶרֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא סוּד שֶׁעַר הַחַמְּשִׁים מְקוּהָ הָעֲלִיּוֹן, הָאֶרֶת עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלִכֵּן עַקֵּר תְּקוּנוֹ הוּא לְהִיּוֹת רָגִיל תָּמִיד בְּטְבִילַת מְקוּהָ, וְאִם יִחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַעְתּוֹ לֹא לַעֲזוֹב אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן, אֲלָא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם

יַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיְבָרַח אֶל הַמְּקוֹה וַיִּטְבַּל, אֲזַי
נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל תְּקוּן נִצְחִי.
וּמוֹהֲרֵי"ת ז"ל הִבְטִיחַ, שְׁמִי שְׂיִהְיֶה חֲזָק בְּטְבִילַת
מְקוֹה בְּכָל יוֹם בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, יִהְיֶה
מִבְּטָח שְׂיִמְחִלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; עַל-כֵּן כָּל מִי
שְׂיִוָּדַע שְׂפָגַם בְּבְרִיתוֹ, וְנִכְשָׁל כְּכָר בְּכָל הָעֲבֵרוֹת
שְׂבָעוּלָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עִם כָּל זֹאת אֵל יִיֵאֵשׁ
עֲצָמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֶלָּא יִהְיֶה זֶהִיר בְּטְבִילַת
מְקוֹה, וְאִם יִהְיֶה הָאָדָם עֲקָשָׁן גָּדוֹל מְאֹד לֹא לְהַנִּיחַ
אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֶלָּא תָּמִיד יְבָרַח אֱלֹהֵי
יְתַבְרַךְ, וַיִּהְיֶה זֶהִיר בְּטְבִילַת מְקוֹה, אֲזַי סוּף כָּל סוּף
יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל "קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", שֶׁהוּא סוּד טְהוֹרַת
הַמַּחְשָׁבָה, וַיִּזְכֶּה שְׂמַח מַחְשַׁבְתּוֹ יִהְיֶה דְּבוּק בּוֹ
יְתַבְרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

טוֹב

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׂזָכָה
לְהִגִּיעַ אֶל "קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", הוּא קָנָה לְעֲצָמוֹ מִדַּת
הַטוֹב; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, אֶלָּא מִי

שְׁזָכָה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, וְלִהְפֹךְ מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית,
 וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא
 בְּטָבְעוֹ אִישׁ רַע וּבְלִיעַל, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה גּוֹרֵם לְאָדָם
 לְהִיּוֹת אִישׁ רַע, לַעֲשׂוֹת רְשָׁעוֹת לְזוּלָתוֹ. וְזֶהוּ
 הַסִּיּוֹן אִם אָדָם הוּא פָּגוּם בְּבְרִית, וְנִכְשָׁל בְּעוֹנוֹת
 חַמּוּרִים, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אִם יֵשׁ לוֹ טָבַע רַע,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְרוּאִים אֲנָשִׁים שֶׁעָצָם קִיּוּמָם הוּא
 רַק רַע, לַעֲשׂוֹת רַק רַע לְבְנֵי-אָדָם. וְזֶה סִיּוֹן מִבְּהַק
 שֶׁהֵם פָּגוּמִים מְאֹד בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינַי
 הַיְוָי"ה" וְגו'"; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם רַע
 וּבְלִיעַל, וְלָכֵן מִי שֶׁנִּכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנוֹ שְׂיִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ
 לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, וְאֵף שֶׁדָּבָר זֶה בָּא לוֹ מְאֹד קָשָׁה,
 כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה הוֹרֵס לְאָדָם אֶת כָּל הַחַיִּים,
 וּמוֹצִיא אוֹתוֹ מִדַּעְתּוֹ, עִם כָּל זֹאת זֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ,
 שְׂמִיחָיוּם וְהִלָּאָה יַעֲשֶׂה רַק טוֹבוֹת לְבְנֵי-אָדָם, וְאִז
 יִזְכָּה לְ"קִדְשֶׁת הַבְּרִית". וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי,
 אֲשֶׁר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה
 ג'): אֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיַּחַד שְׂמוֹ עַל הַרְעָה
 אֶלָּא עַל הַטּוֹבָה; וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה שֶׁתִּשְׁרָה

בְּךָ שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְהַחֲזִיק
בְּמִדַּת הַטוֹב. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שׁוּחַר
טוֹב, תְּהִלִּים ז'): אֵין אָדָם נִקְרָא צַדִּיק, אֶלָּא אִם-כֵּן
הוּא טוֹב; כִּי אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְהַחֲזִיק
בְּמִדַּת הַטוֹב, אֶלָּא כְּשֹׁזְכָה ל"קְדוּשַׁת הַבְּרִית";
וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע שְׁפָגַם בַּבְּרִית, עָלְיוֹ לְמָסוֹר אֶת
נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, וְלַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת עִם בְּנֵי-
אָדָם, וְלֶאֱסֹף צְדָקָה לְעַנְיִים, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם כָּל
בְּרִיָּה, וְאִף שֶׁדָּבָר זֶה יִגִּיעַ לוֹ מְאֹד קָשָׁה, כִּי מִי
שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
הַהֲכָרַח לוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֶל הָרַע, עִם כָּל זֹאת זֶה עֲקָר
נְסִיוֹנוֹ, אִם יַחֲזִיק בַּטוֹב, יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת
תְּקוּן הַבְּרִית, וְיִהְיֶה קְדוֹשׁ בְּ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית",
וְלַהֲפֹךְ אִם לֹא יִתְקַן אֶת מַעֲשָׂיו, וְיַחֲזִיק בְּרַע תָּמִיד,
יִפֹּל נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, בַּחֲטָא
הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה,
אֱהוּבֵי, בְּנֵי, מַה לְּפָנֶיךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת
נַשְׁמָתְךָ, הֲיִי מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַטוֹב,
וְתַעֲשֶׂה טוֹבוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם, וְאִז תִּשְׁרָה בְּךָ שְׂכִינַת
עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּקַבִּיעוֹת, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ נִקְרָא טוֹב,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְיָ לְכָל
וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו"; וְלִכֵּן מִי שֶׁכָּבַר זָכָה לְהִגִּיעַ

אֶל "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, הוּא מִתְדַבֵּה לְקוֹנוֹ, וְנַעֲשֶׂה גַם-כֵּן טוֹב, וְעוֹזֵר לְכָל בְּרִיה, וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן עַל כָּל מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִים שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁיו; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמוּסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, וְלַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם בְּנֵי-אָדָם, שְׁבֻזָּה הוּא מוֹרָה שְׂזָכָה לְ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", אֲשֶׁרִי לוֹ!

טעוֹת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טְעוֹת לְאָדָם כְּמוֹ מִי שֶׁמְתִיאֵשׁ בְּשַׁעָה שְׁעוֹבֵר עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה; כִּי בְּאֵמֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָב הַרְחֲמָן, וּמִקְנֶה וּמִיחַל עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל שֶׁיָּשׁוּב אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶךְ הַסֵּמ"ךְ-דָּמ"ם מְכַנִּים בְּלִב הָאָדָם יְאוּשׁ וּמָרָה שְׁחוּרָה וְטָעוּיּוֹת, כְּאֵלוֹ אֲבֵד מְנוּס וְתִקְנֶה מְמַנּוּ, כִּי כָּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק לְשִׁבּוֹר אֶת הָאָדָם, וְלְהַכְנִיס אוֹתוֹ בְּיְאוּשׁ וּבְטָעוּיּוֹת, כְּאֵלוֹ כְּבָר אֶף פַּעַם לֹא יוּכַל לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו. וּבְאֵמֶת רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת מִמַּעַלֵּת הַתִּשׁוּבָה,

וּבִפְרוּשׁ אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר
 אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הָעוֹנוֹת
 הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וּמִי שֶׁרוֹצֶה לְזַכּוֹת
 לְאַחֲרִית טוֹבָה לְנִצָּח, צָרִיף לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כּחוֹ
 לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקֵי הָאֱמֶת וְתִלְמִידֵיהֶם, וַיִּסַּפֵּר לְפָנָי
 הַצְּדִיק אֵת כָּל לְבוֹ, הֵינּוּ וְהוּי דְּבָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. כִּי עוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם
 חֲקוּקִין עַל עֲצָמוֹתָיו, כִּי כָּל עֵבֶרָה יֵשׁ לָהּ צְרוּף
 אוֹתִיּוֹת, וּכְשֶׁעוֹבֵר אֵיזוֹ עֵבֶרָה, אֲזִי נִחְקָק צְרוּף רַע
 עַל עֲצָמוֹתָיו כְּפִי אוֹתִיּוֹת הַלָּאוּ שֶׁעֵבֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 מִכְּנִיס בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל הַלָּאוּ הַזֶּה שֶׁעֵבֶר בְּתוֹךְ
 הַטְּמָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבִיא מַלְכוּת דְּקֹדֶשׁ לְתוֹךְ
 גְּלוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, וְזֶה הַצְּרוּף הַרַע שֶׁנִּחְקָק עַל
 עֲצָמוֹתָיו נוֹקֵם בוֹ, וְעַל-יְדֵי וְהוּי דְּבָרִים לְפָנָי
 הַתְּלִמִּיד חָכָם, יוֹצֵאוֹת מֵעֲצָמוֹתָיו הָאוֹתִיּוֹת
 הַחֲקוּקוֹת עֲלֵיהֶם וְנִתְקַן הַכָּל; הֵינּוּ מִי שֶׁעֵבֶר עַל
 הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 הֶהְכִּרַח לוֹ לָבוֹא אֶל הַצְּדִיק, וְלִסַּפֵּר לוֹ אֵת כָּל לְבוֹ;
 כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל מִי שֶׁנִּכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
 נִכְנָסִים בוֹ רַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָה וְנִחִיתוֹת, וְזֶה שׁוֹבֵר אוֹתוֹ
 לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנִּכְנָס לְדַכְּאוֹן עָמֵק. וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְלוּ כָּל-כָּף

בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, שְׁנִמְצָאִים בְּמִצַּב כְּזֶה, שֶׁקִּשָּׁה לָהֶם לְצֵאת לַחוּץ וְלִהְיוֹת בֵּין אֲנָשִׁים, וּמִסְתַּגְּרִים בְּחִדְרָם, וְנִכְנָסִים לְתוֹךְ עֲצָמָם, וְנֹעֲשִׂים יוֹתֵר בְּמָרָה שְׁחוּרָה וּבְעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁנִכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לְבָרַח אֶל צַדִּיק אֱמֵתִי, וּלְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. אֲדַרְבֶּה עָלָיו לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּנוֹ תְּלוּי רַק בְּצַדִּיק שֶׁבִּדּוֹר, וּכְכֹל שֶׁיְהִי חֲזָק יוֹתֵר בְּדָבָר זֶה לְבּוֹא אֶל הַצַּדִּיק, וּיְדַבֵּר אִתּוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יְהִי בְּטוֹחַ, שֶׁיִּזְכֶּה לְצֵאת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְל אֵלָיו; כִּי הַצַּדִּיק כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת נִפְשׁ הַפְּגוּם, הוּא מוֹרִיד עָלָיו אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת, עַד שֶׁגַּם עָלָיו מִתְחִיל לְהֵאִיר אוֹר עָלְיוֹן וְנִפְלָא מְאֹד מְכֹל הָעוֹלָמוֹת; כִּי בְּאַמֶּת (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד', אוֹת יג): הָאָדָם עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו הוּא פּוֹגֵם לְמַעְלָה, הֵינּוּ שְׁמִסְלֵק הָאוֹר מִהָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַשֵּׁיכִים לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְגוֹרֵם אֲחִיזַת הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אֲחֲרָא גַם שָׁם, חֵס וְשָׁלוֹם. וּכְפִי הַפָּגָם שֶׁפּוֹגֵם לְמַעְלָה, כֵּן יוֹרֵד מִמְדַּרְגָּתוֹ לְמַטָּה מְטָה. לְמַשָּׁל כְּשֶׁחֵס וְשָׁלוֹם, פּוֹגֵם עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, אֲזִי כְּפִי זֶה כֵּן הוּא

יורד לַמַּטָּה, וְכִשְׁחַס וְשָׁלוֹם, פּוֹגֵם יוֹתֵר עַד שְׁמַגִּיעַ
הַפָּגַם בְּעוֹלָמוֹת הַגְּבוּהִים יוֹתֵר, אֲזִי יִרְדָּתוֹ גַּם-כֵּן
עֲמֻקָּה יוֹתֵר, חַס וְשָׁלוֹם. נִמְצָא, זֶה שְׁפָגַם בִּיצִירָה,
וְגַרְם אֲחִיזַת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא שָׁם, אֲזִי אִם יִמְשִׁיכוּ
עָלָיו אֹר עֲלִיּוֹן מֵעוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְהָאֹר הַזֶּה
כְּשִׁיּוֹרֵד לִיצִירָה, הוּא עֲדִין בְּבַחֲיַנַּת קָמִיץ וְסָתִים,
עַד שְׁיִצְיָרוּ אוֹתוֹ שָׁם לְפִי הַכְּלִים שְׁבַעֵוֹלָם הִיצִירָה,
וְאֲזִי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְקַבֵּל שׁוֹם עֲצָה וְלָשׁוּב אֶל
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי הַמְשַׁכַּת אוֹתוֹ הָאֹר, כִּי
כְּשִׁיִּצְטָרֵף לְהִצְטִיר הָאֹר בִּיצִירָה, אֲזִי יִצְטִיר לְהִפָּךְ,
חַס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת שְׁגָרַם
לְהִתְאַחַז שָׁם. עַל-כֵּן בְּהִכָּרַח לוֹ שִׁיתְקַרֵּב לְצַדִּיק
גָּדוֹל כְּזֶה, שֵׁישׁ לוֹ כַּח לַעֲלוֹת לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה,
וְלִצְיֵר שָׁם הָאֹר לְבִרְכָה, כְּדִי שְׁכַשְׁיֵרֵד הָאֹר
לִיצִירָה, לֹא יוּכַל לְהִצְטִיר לְהִפָּךְ, חַס וְשָׁלוֹם,
מִחֲמַת שְׁכָבֵר נִצְטִיר לְבִרְכָה קִדָּם שְׁיֵרֵד לְאוֹתוֹ
עוֹלָם. וְכֵן כְּשִׁפּוֹגֵם יוֹתֵר וּפּוֹגֵם בְּעוֹלָם הַגְּבוּהָ עוֹד
יוֹתֵר, הוּא צָרִיף צַדִּיק גָּדוֹל וְגָבֵה עוֹד בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר,
שְׁיִוְכַל לַעֲלוֹת לְעוֹלָם גָּבֵה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִצְיֵר שָׁם
הָאֹר לְבִרְכָה, וְלְהוֹרִידוֹ לְמַטָּה לְמַטָּה יוֹתֵר לְמָקוֹם
שְׁנַפֵּל לְשָׁם, חַס וְשָׁלוֹם, עַד שֵׁישׁ שְׁנַפְּלוּ כָּל-כָּף,
עַד שְׁפָגְמוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלַמְעָלָה עַד אֹר

הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְמִיץ וְסֹתִים מִמֶּשׁ, כִּי הוּא קְמִיץ וְסֹתִים מִכָּל הָעוֹלָמוֹת שְׁלֹמְעָה. וְכִשְׁפוּגִם כָּל-כָּף, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֲזִי יִרְדְּתוּ גַם-כֵּן עִמָּךָ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵפֵלוֹ לְשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתָיו, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּזַהֵם שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה מִהָעוֹלָם, וְנִמְשָׁךְ חֲשׂוֹךְ גָּדוֹל עַל הַנְּשֻׁמָּה, וְאִזּוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַן, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׂיֻכַּל לְעֲלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף, וְלִירֹד לְמַטָּה לְמַטָּה עַד אֵין תַּכְלִית, וְהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמְצִיר שֵׁם הָאוֹר לְבִרְכָה, וּמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹר דְּרָךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמְצִירוֹ בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה, עַד שֶׁמְשִׁיךְ עֲצוֹת טוֹבוֹת, שֶׁהֵן בְּחִינַת אוֹר מְצִיר לְבִרְכָה עַד לְמַטָּה לְמַטָּה, לְתִקּוֹן אֲפִלוֹ אֵילוֹ הַנִּפְשׁוֹת שְׁנֵפֵלוֹ לְמַטָּה מְאֹד לְמָקוֹם שֶׁהֵם שָׂם; כִּי כָּל מֵה שֶׁהַצְּדִיק עוֹלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר, וּמְצִיר שֵׁם הָאוֹר לְבִרְכָה, הוּא יָכוֹל לְהַמְשִׁיכוֹ לְמַטָּה לְמַטָּה יוֹתֵר; וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם הוּא חוֹלָה וּפְגוּם בְּנַפְשׁוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הוּא צָרִיךְ צְדִיק גָּדוֹל יוֹתֵר שְׂיֻכַּל לְתִקּוֹן גַּם נַפְשׁוֹ הַפְּגוּמָה יוֹתֵר. וְהַעֲקָר אִם יִזְכֶּה לְהֶאֱמִין בּוֹ בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה

זוֹכָה לְהַכְלִיל בּוֹ וּלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הָאוֹר הַמְצִיָּר לְבִרְכָה. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ, שְׁחָטָא בַּפְּגָם הַזֶּה — פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הֶחֱשִׁיף כָּל הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים מִנְשֻׁמְתוֹ; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִשְׂרֻשׁוֹ, וְנַחֲשָׁכִים מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹרוֹת, מֵאַחַר שֶׁהִפְרִיד אֶת הַיִּסּוּד מֵהַמְּלָכוֹת, שָׁזֶה סוּד הָאֶרֶת הָעוֹלָם הִבָּא מֵהָאֶרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזֶה הַפְּרוּד בֵּין זַעִיר אֲנַפִּין לְנוֹקְבָא דִּילֵיהּ, וְלִכֵּן הִתְכַּרַח לוֹ לָבוֹא אֶל הַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעְלָה מְאֹד מְאֹד, וּלְסַפֵּר לוֹ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיוֹת אֶת כָּל מַה שְׁשָׁעֵבֵר, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל. כִּי דִיָּקָא הַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעְלָה גְּדוֹלָה וְנוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד יְכוּל לְהַמְשִׁיף עָלָיו הָאֶרֶת הָעוֹלָם הִבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיִּזְכֶּה עַל יְדוֹ לִיַּחַד בֵּין הַיִּסּוּד וְהַמְּלָכוֹת בְּיַחְוָדָא שְׁלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ כַּח לְצְדִיק הָאֱמֶת לְהַמְשִׁיף עָלָיו מְחִילַת עֲוֹנוֹת, שְׁיִמְחִלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק א', סִימָן עז); וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, וְאִינוֹ חַי בְּטַעֲוִיּוֹת וּבְדַמְיוֹנוֹת כָּלֵל, אֵלָא בָּא אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וּמְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיוֹת, וְהַצְּדִיק מַעְלָה אוֹתוֹ בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וּמוֹצִיא אוֹתוֹ מִכָּל מִיַּי טַעֲוִיּוֹת שְׁנִדְבָקוֹ בּוֹ.

כִּי מִי שֶׁנִכְשַׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא נִדְבָק בְּטָעוֹת וּבְדַמְיוֹנוֹת גְּדוֹלִים, עַד שֶׁנִדְמָה לוֹ שֶׁאֵבֵד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, וְכֵאלוֹ כְּבָר אֵף פַּעַם לֹא יוּכַל לְצֵאת מֵהַחֶשֶׁךְ שֶׁנִפְל אֵלָיו, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם בָּא אֶל הַצְדִיק הָאֱמֵת, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ וּמְסַפֵּר לְפָנָיו אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ וּמָה אֲשֶׁר עִמּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְצֵאת מֵהַחֶשֶׁךְ שֶׁנִפְל אֵלָיו, וְגַם הוּא יְכוּל לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַת צְדִיק, כִּי (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרוֹכוֹת הַהוֹדָאָה, הַלְכָה ה', אוֹת יב): הַצְדִיק הַגְּדוֹל בְּגִדְל קְדֻשָׁתוֹ בְּקְדֻשַׁת הַבְּרִית, הוּא מְמַשִּׁיךְ קְדֻשַׁת הַבְּרִית עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, עַד שֶׁכָּל הַמְקַשְׂרִים אֵלָיו, הֵם גַּם-כֵּן בְּבַחֲיַנַת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", בְּחִינַת "וְעַמּוֹ כָּלֵם צְדִיקִים". כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּחִינַת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית" עַל-יְדֵי שֶׁנִמּוֹל, וְכֵן יֵשׁ עוֹד כַּמָּה נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִקְדֻשַׁת הַבְּרִית בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כַּמֵּאֲמַר חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין לז). עַל פְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ז, ג): "סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים" הַתּוֹרָה הָעִידָה עָלֵינוּ סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים, שֶׁאִפְלוּ כְּסוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים לֹא יִפְרְצוּ בָהֶם פְּרָצוֹת, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין כַּח בְּמַעַט קְדֻשָׁתוֹ לְהִתְגַבֵּר כְּנֶגֶד מָה שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַבֵּר, וְלִזְכוֹת לְמָה שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לִזְכוֹת, כִּי אִם בְּכַח הַצְדִיק הָאֱמֵת, שֶׁזָּכָה לְ"קְדֻשַׁת

הַבְּרִית” בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת, שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ, וְכָל מִי שְׁזוֹכָה לְבְּלִי לַחֲלֹק עָלָיו, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשִׁזְזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְלִהְיוֹת עַל שְׁמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּכַח קְדוּשָׁתוֹ הוּא זוֹכָה גַם-כֵּן לְכִסּוּפִין טוֹבִים, וְלַעֲשׂוֹת נְפֹשׁוֹת, שֶׁהֵן נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלִהְגַּבִּירָם עַל הַנְּפֹשׁוֹת וְהַהֲבָלִים הָרָעִים, וְלִהְיוֹצִיא הַכִּסּוּפִין הַטוֹבִים מִפִּיו, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִצְטָרְפִין הָאוֹתִיּוֹת לְטוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה וּבַהוֹדָאָה. וְתִכְף-וּמָיֵד כְּשֶׁאָדָם מֵרַגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהוֹדוֹת וְלִשְׁמַח וְלִהְלֵל וּלְפָאֵר אֶת הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשַׁכֶּת עָלָיו הָאֲרֶת עוֹלָם הַבָּא אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה; כִּי תוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שֶׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז”ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר”ן, חֲלֹק ב’, סִימָן ב’); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְהוּא יִדְרִיךְ אוֹתוֹ עַל דֶּרֶךְ הָאֱמֵת, וְיוֹצִיא אוֹ מִכָּל מִינֵי חַטָּאִים וְעוֹנוֹנוֹת שֶׁנִּכְשָׁל בָּהֶם, כִּי יֵשׁ לְהַצְּדִיק עֲצוֹת אֵיךְ לָצֵאת מִכָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת וְטָעוּיֹת שֶׁנִּתְפַּס בָּהֶם, וְהָעֵקֶר שֶׁיִּסְלַק אֶת דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְיִתְחַזַּק בְּאֱמוּנַת חַכָּמִים, וְיִקְיֵם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֵת כְּפִשׁוּטָם, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁיִּתְקַן הַכֹּל, וְיִזְכָּה לְהַגִּיעַ

אל תקוון הברית בתכלית השלמות, אשרי לו!

טלטול

צריך שתדע, אהובי, בני, כי פשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הרי זה מכרח לטלטל את עצמו בטלטולים, טלטול אחר טלטול, והולך בגלות מרה; כי החטא המגנה הזה גורם שאדם ילך נע ונד, ולא ימצא את מקומו, וכל-כף מרים לו החיים, עד שאינו מוצא את מקומו בשום מקום בעולם, כי בכל מקום שמגיע נמאס לו המקום ורוצה לברח ממנו, כי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם דכאון ושברון לב ואי שלמות, שאינו שלם עם עצמו, עד שעל-ידי-זה הוא אינו שלם עם מקומו, ובכל מקום שהולך הוא מסתובב בגלות מרה. ויש בני-אדם שכל-כף נפלו בחטא המגנה והמזהם הזה, עד שהתיאשו לגמרי מחייהם, והם הולכים גולה אחר גולה ממקום למקום, ואין להם שום תכלית בזה העולם ממש,

כְּמוֹ צֵאן תּוֹעָה בַּמִּדְבָּר, אֲשֶׁר זוּהִי הִקְלָלָה הַכִּי
גְדוֹלָה, שְׂאִין הָאָדָם מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ. וְעַקֵּר תִּקְוַת
הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק
הָאֱמֶת הַמְּגִלָּה אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוּ
בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁךְ וְהַגְּלוּת וְהַטְּלֹטוּל שְׂפָהֶם נִמְצָא, גַּם
שָׁם נִמְצָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם רַק יִתְחִיל לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, אֲזִי יִרְגִישׁ תְּעֵנוּג
אַחַר בְּחִיּוֹ; כִּי בְּאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בְּפָנֵי הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְפִיז
נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים בְּכָל קְצוּוֹת תֵּבֵל, וְהִתְקַרַח לּוֹ
לְהִסְתַּוְּבַב בַּחוּץ נֶעַ וְנָד, כְּדֵי לְלַקֵּט וּלְקַבֵּץ אֶת כָּל
אֵלוֹ הַנְּצוּצוֹת שְׂאֵבֵד עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים,
וְעַל-כֵּן לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְזַכּוֹת לְקַבֵּץ וּלְלַקֵּט אֶת
הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלְהַכְנִיסָם אֶל תּוֹךְ הַבַּיִת,
וְהִתְקַרַח לּוֹ לָבוֹא אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שֵׁשׁ בְּכַחוֹ
לְתַקֵּן אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלַגְלוּת לָהֶם אֶת
אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְהָאִיר בָּהֶם גַּם-כֵּן יְדִיעָה
זוֹ, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן
אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן; כִּי בְּאֱמֶת (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, סֵפֶר תּוֹרָה, הַלְכָה
ד', אוֹת כג): מֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְסַבֵּב עִם הָאָדָם
כַּמָּה גְּלִיּוֹת וְטְלֹטוּלִים לְדַרְכֵי, שֶׁמְכַרַח לְצֵאת

מִבֵּיתוֹ, שֵׁשׁ עֶקֶר קִדְשֵׁת הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁכַת־וֹב
 (יִשְׁעִיָּה מִד, יג): "כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בְּיֵת",
 וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת יַעֲקֹב אָבִינוּ הָיָה אִישׁ תָּם יֹשֵׁב
 אֲהָלִים, הִפְךָ עֲשׂוֹ, שֶׁהָיָה מְשׁוֹטֵט רַק בַּחוּץ
 וּבְשָׂדֵה, שֵׁשׁ מְצוּיִים כָּל הַקְּלוּלִים וְהַפְּגָמִים,
 אֲבָל אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֶפְלוּ הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא
 מִסְטֵרָא דִּיעֲקֹב שֶׁהוּא נִמְצָא תָמִיד בְּתוֹךְ הַבַּיִת,
 וְדָבֹק בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵין לוֹ שׁוּם הַסְתַּכְלוּת
 בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲשֶׁר שָׁם עֶקֶר הַקְּדוּשָׁה, אֶף־עַל־
 פִּי־כֵן בְּהִכְרַח שֵׁיִצָּא לַחוּץ לַפְּעָמִים, וְהַכֵּל לְטוֹבָה
 — בְּשִׁבִיל הַתְּחַדְּשׁוּת, בְּבַחֲיַנַּת זְכָאָה מֵאֵן דְּעִיל
 וְנִפְק', שְׁזָה בְּחִינַת כָּל הָעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁל כָּל
 אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְהִירִידָה הִיא בְּשִׁבִיל הָעֲלִיָּה,
 בְּבַחֲיַנַּת יִרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה'. אֲבָל כָּל זֶה תְּלוּי
 בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁזוֹכִין עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקֵי
 אֵמֶת, שֵׁשׁ לָהֶם רוּחַ־הַקְּדוּשׁ, שֶׁמְּשִׁיכִין אֲמוּנַת
 חֲדוּשׁ הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד בְּשִׁלְמוֹת בְּכָל יוֹם
 מִחֲדָשׁ, עַד שְׁזוֹכִין עַל־יְדֵי־זֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת
 קִדְשֵׁת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד בְּכָל יוֹם. כִּי צָרִיכִין
 לִידַע וּלְהֶאֱמִין, שֶׁכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּכָל
 יוֹם וּבְכָל יֵת וּבְכָל שָׁעָה, הַכֵּל הוּא חֲדוּשִׁים
 נִפְלְאִים שֶׁל הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, הַיְחִיד קְדָמוֹן, שֶׁחֲדָשׁ

עוֹלָמוֹת יֵשׁ מֵאֵין הַמְחַלֵּט בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַבֵּעַל
בְּחִירָה, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְרַב טוֹב הַצָּפוֹן שֶׁל חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם לְעֵתִיד, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׂעוֹבֵר,
כְּפִי הָאָדָם וְכְפִי הַיּוֹם וְכְפִי הַמָּקוֹם כָּל אֶחָד כְּפִי
בְּחִינָתוֹ, כִּי בְּיַדֵּי אֵין הַנְּשָׁמוֹת דּוֹמוֹת זוֹ לְזוֹ, כִּי
כָּל נְשָׁמָה וְנְשָׁמָה נִמְשָׁכֶת מֵעוֹלָם אַחֵר וּמִסְפִּירָה
אַחֶרֶת, כְּפִי שְׂרָשָׁה בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, וְעַל-כֵּן מִן
הַשָּׁמַיִם מְסַבְּבִים עִם כָּל אֶחָד סְבוּבִים כְּאֵלוֹ,
שְׂיִצְטָרֵךְ לִפְלֵ בַּמָּקוֹם שְׂנוֹפֵל, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל
הַתְּחִידוּת, כִּי בְּזֶה שֶׁהוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה עַל
כָּל מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וּבְכַרְט פְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, וְזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת
הַדְּבוּק בְּתַכְלִית הַדְּבֻקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיֵשׁ
בְּכַחוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז לְכָל הַיְרוּדִים
וְהַנְּפוּלִים, וּלְהַאִיר בָּהֶם אֶת הַמָּקוֹם, הֵינּוּ שְׂיִמְצָא
אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֵצְמוֹ, וּמִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, הוּא מוֹצֵא גַם
בַּמְקוֹמוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ
יְתִבְרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו,
וְשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. וְעַל-כֵּן
מִי שְׂאִינוֹ נוֹפֵל לְיַדֵּי זְקֵנָה וְיָשָׁן נוֹשָׁן, חֵס וְשָׁלוֹם,
יְכוּל לְהִתְחִידוּשׁ בְּכָל פַּעַם לְטוֹבָה, אֲפֹלוֹ אִם יַעֲבֹר

עָלִיו מַה שְּׁיַעֲבֹר. וְהָעֵקֶר עַל-יַדֵּי הַתְּקָרְבוֹת לְצַדִּיקֵי
אֱמֶת וּלְסַפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, עִם כָּל זֹאת בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן הַקִּים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּנַגְּדִים
רְשָׁעִים אַרְוּרִים, שֶׁנִּבְרָאוּ מֵעֲוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים,
וּבִפְרֹט עַל-יַדֵּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה וְהַמְּתַעֵב שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, וּבִוְרָא קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים שֶׁמְתַלְבְּשִׁים
בְּבְנֵי-אָדָם וּמְצַעְרִים אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יַדֵּי הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה בִּוְרָא קְלָפוֹת הַמְּתַלְבְּשִׁים בְּבְנֵי-אָדָם
מִתְּנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו וְעוֹשִׂין לוֹ יְסוּרִין, וְהֵן הֵן
הַמְּתַנַּגְּדִים הָרְשָׁעִים עַל הַצַּדִּיקִים, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ'), וְהֵם
הַמוֹנְעִים אֶת הָאָדָם מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיקֵי הָאֱמֶת
וְאֶל סַפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים. וְיֵמָּה גַם שֶׁבְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה
וְהַנְּסִיּוֹן מִגְּבִיּהַ הַסֵּמ"ךְ-דְּמ"ם אֶת אֱלוֹ הָרְשָׁעִים
הַנוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים, וּמִפְּרִסְמָם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ,
כְּאֵלוֹ הֵם צַדִּיקִים וִירָאִים, הָעֵקֶר שֶׁיִּתְקַבְּלוּ דְבָרֵיהֶם
אֲשֶׁר מִדְּבָרִים נֶגְדַת הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים הַמְּגַלִּים אֶת
אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד,
וְדִיקָא עַל-יַדֵּי הַסְּפָרִים כָּל אֶחָד יָכוֹל לַחְזוֹר
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן לְכָל אֶחָד שֶׁנִּפְגַּם
בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁמְכַרְח

לְלַכֵּת בְּגִלוֹת נָע וְנָד כְּמוֹ עֲשׂוֹ שֶׁנִּקְרָא אִישׁ שְׂדֵה,
וְאִינוֹ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וְהוּא עֵיף וְיָגַע, וְלִהְפֹּךְ
הַצְּדִיק הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב הַנִּקְרָא "אִישׁ תָּם יֹשֵׁב
אֲהָלִים", שֶׁתְּמִיד יוֹשֵׁב בְּאֵהָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהַצְּדִיקִים הוֹלְכִים — הַשְּׂכִינָה
הוֹלְכַת עִמָּהֶם, וְהֵם יְכוּלִים לְהִגָּבִיחַ אֶת כָּל
הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּפְלוּ וְנִתְפָּזְרוּ בְּכָל הָעוֹלָם
כֵּלָו. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, הַהִכָּרַח לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק
הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, וַיַּחֲדֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל
פַּעַם מִחֻדָּשׁ, וַיִּתְמַד בְּסִפְרֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים
הַמְּגִלִּים אֲמֵת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר גַּם בְּמְקוֹמוֹ
שֶׁם נִמְצָא אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַיִּבְרַח מֵעֲשׂוֹ הָרָשָׁע
שֶׁנִּקְרָא "אִישׁ שְׂדֵה", שֶׁהֵם כָּלֵל הַמְּתַנַּגְדִּים
הָרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הַמְּדַבְּרִים כָּל דְּבַר אָסוּר עַל
הַסִּפְרִים הַקְּדוֹשִׁים הַמְּגִלִּים אֶת אֲמֵת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ. וְזֹאת תִּדְעַ, אֲהוּבִי, בְּנִי, כִּי אִם אֶחָד מְדַבֵּר
נֶגְדַ סֵּפֶר הַמְּגִלָּה אֶת אֲמֵת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְקוֹרָא
לְזֶה סִפְרֵי פְּסוּלִים (עֵפְרָא לְפִיָּהוּ) בְּיָדוֹעַ בְּרוּר
שֶׁהוּא נוֹלָד בְּפְּסוּל, וְסִפֵּק מִמְּזוּרוֹת יֵשׁ בוֹ, אוֹ הוּא
בֶּן הַנְּדָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזִבֵּן, וְאֵף שֶׁהוּא מְפָרְסֵם גְּדוּל
בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת אִם רַק מְדַבֵּר נֶגְדַ סֵּפֶר הַמְּגִלָּה

את אמתת מציאותו יתברך, בידוע שהוא בודאי פגום ושרשו בעשו הרשע, ולא בחנם שהסמ"ך-מ"ם בעצמו מפרסמו בכל העולם כלו, כדי שיתקבלו דבריו בין המון-עם, ויתרחקו מהצדיק האמת, שהוא בחינת "יעקב איש תם ישב אהלים", ומגלה ספרים קדושים כאלו, אשר כל הרחוקים והמסתובבים בטלטול אחר טלטול, בגלות מרה, גם הם יכולים למצא את מקומם, שהוא אמתת מציאותו יתברך, מקומו של עולם כביכול. ולכן, אהובי, בני, מאחר שכבר עבר עליך מה שעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונכנס בך יאוש, שנתיאשת מחייה, ואתה מסתובב נע ונד, ואינך מוצא את מקומך, עקר תקונך הוא רק לבוא אל הצדיק האמת, אשר מגלה את אמתת מציאותו יתברך, ותמיד בספריו הקדושים המלאים גלוי אלקות, אשר פותחים את מחך ולבבך ופיך לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו; כי רק על ידו תזכה להגיע אל תקון נפלא, ותזכה ל"קדשת הברית". רק השמר לך ושמור נפשך, פן תלכד במצודתו של עשו, של אלו המתנגדים הרשעים, המדברים על הצדיק בגאווה עתק ובוז. ואם תהיה פקח וחקם, ותעשה לעצמך

חֲשׁבוֹן צְדָקָה, הֲלֹא אֵלֹהֵי שְׁמַסְטְרָא דְעֵשׂוֹ הַמְדַבְּרִים
עַל הַצְדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, אֵינָם יְכוּלִים
לְעֹזֵר לִי, וּלְהַפְּךָ — הַצְדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
יַעֲקֹב — עֹזֵר לִי, מְחַיֶּה אוֹתִי וּמְדַרְיֵךְ אוֹתִי, וְנוֹתֵן
לִי עֲצוֹת אֵיךְ לְצִאת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁאֵלִיו נִפְלְתִי,
וּבְמָקוֹם לְהִסְתַּוֵּבב נַע וְנָד בְּטִלְטוּל קְנֵשָׁה, הוּא
מוֹצֵא לִי אֶת הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וּמַגְלֶה לִי שְׂגָם
בְּמָקוֹמִי — שָׁם אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּנוּז, וְאֲנִי יְכוּל
לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ, אֲפֹלוּ שְׁאֲנִי נוֹפֵל
בְּמָקוֹם שְׁאֲנִי נוֹפֵל. אִם יִהְיֶה לְךָ יָשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה,
כָּבֹר לֹא תִרְצֶה לְשִׁמְעַ לְשׁוֹם מִתְנַגֵּד, רָשָׁע אָרוּר
וְטָמֵא, הַמְדַבֵּר בְּגִאָוָה וְבוֹז עַל סְפָרִים קְדוֹשִׁים,
הַמְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא
וְנִפְלָא מְאֹד, וְתִחַזֵּיק תָּמִיד אֶת סְפָרָיו הַקְדוֹשִׁים שֶׁל
גְּדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְדִּיקִים, אֲשֶׁר עַל יָדָם גַּם אַתָּה
תִּזְכָּה לְהִגִּיעַ אֶל תְּקוּן נְצַחִי; אֲשֶׁרִי מִי שְׁשָׁם דְּבָרֵינוּ
אֵלֶּה אֶל תוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

יֵאוּשׁ

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר
הַמְּכַנִּים בְּאָדָם יֵאוּשׁ וּמָרָה שְׁחוּרָה כְּמוֹ הַחֲטָא
הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְצַאת מִמֶּנּוּ, אֲלֵא עַל-יְדֵי מִדַּת
הַהֲתַחֲזָקוֹת, שְׁאָדָם צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִף שְׁעוּבֵר עַל אָדָם כְּזֶה שְׁנֹכַשׁל
בְּפֶגַם הַבְּרִית מֵה שְׁעוּבֵר — חֲלִישוֹת הַדַּעַת
וְקִטְנוּת, מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן, שְׁנוּפֵל בְּכָל פַּעַם בְּמָרָה
שְׁחוּרָה, וְאֵינוֹ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וּמֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי מַחְיָיו, כִּי נִדְמָה לוֹ אֲשֶׁר אָבַד מְנוּס וְתַקְוָה
מִמֶּנּוּ; כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם
לְגַמְרֵי, וּמְפִילוֹ לְמָרָה שְׁחוּרָה וְלִדְכְאוֹן עֲצוּם עַד
מָאֵד, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁנֹפְלוֹ עַל-יְדֵי הַחֲטָא
הַמְּגַנֶּה הַזֶּה בִּיאוּשׁ עֲמֵק, שֶׁיֵּאֵשׁוּ עֲצָמָם לְגַמְרֵי
מַחְיֵיהֶם, וְנִדְמָה לָהֶם שְׁכָבֵר אִף פַּעַם לֹא יוּכְלוּ
לְצַאת מִזֶּה, וְנִכְנָסוּ בְּתוֹךְ עֲצָמָם, וְקָשָׁה וְכָבֵד לָהֶם
לְדַבֵּר עִם זֻלְתָּם. עִם כָּל זֹאת הַהֲכָרַח לְכָל מִי
שְׁרוּצָה לָשׁוּב וּלְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — לְהֲתַחֲזֵק
בְּכָל מִינֵי הַתַּחֲזָקוֹת, וְהַעֲקֹר שֶׁיִּקְנֶה לְעֲצָמוֹ מִדַּת

אָרְךָ אַפִּים, לְהִיּוֹת מֵאֲרִיךְ אֶף עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר
עָלָיו, וְלֹא יִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר. כִּי בַּאֲמַת גְּלָה לָנוּ
מוֹהַרְנֵי תַ״ל (לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ה', אוֹת ו'),
אֲשֶׁר הִכָּלָל הָיָה מְאֹד נִצְרָךְ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, יְהִי
מִי שְׂיֵהְיָה וְיֵהְיָה אִיךְ שְׂיֵהְיָה, הֵינּוּ שְׂאֲדָם צָרִיךְ
לְהִתְדַבֵּק בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמִבְּאֵר בְּדִבְרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וּבְכָל הַסְּפָרִים, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ
לְרֹאוֹת שְׂתֵהְיָה לוֹ מִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים, דִּהְיֵנוּ
שְׂיֵאֲרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל דְּבָר, וְלֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִיד עַל
שׁוֹם דְּבָר, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מְנִיעָה וּבְלִבּוֹל
בְּעִבּוֹדָתוֹ, הֵן מְנִיעוֹת וּבְלִבּוֹלִים, וְעַכּוֹבִים וְיִסּוּרִים
שְׂיֵשׁ לוֹ מִבְּנֵי הָעוֹלָם, כְּגוֹן: מֵאָבִיו וְחוֹתָנּוֹ וְאִשְׁתּוֹ
וְקִרְוָבָיו אוֹ מִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כַּאֲשֶׁר יְדוּעַ וְרוֹאֵין
בְּחוֹשׁ, שְׂבִכָּל פַּעַם שְׂאִיזָה אָדָם כָּל שֶׁהוּא רוֹצֵה
לְהַכְּנִס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְהִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל
בְּכּוֹנֵה וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, כְּגוֹן
לְעִשׂוֹת אֶת הַמְּצוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהִתְמַדָּה עֲצוּמָה, תִּכְרַף יֵשׁ
לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִיּוֹת
עַז כְּנִמְר וְקַל כְּנֶשֶׁר, רֵץ כְּצִבִּי וְגִבּוֹר כְּאַרִי לְעִשׂוֹת
רְצוֹן אָבִיו שְׂבִשְׂמִים, לְהִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד כָּל הַמְּנִיעוֹת,
וְלַעֲבֹר עָלֵיהֶן, וְלִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עָלֵיהֶן כָּלֵל,

וְלִהְתַּחַזֵּק מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ, לַעֲסֹק בְּתוֹרָה
וּתְפִלָּה בְּכֹונָה וּבְכֹחַ וְכוּ'. וְזֶה סוּד אַרְיֵכַת אַפִּים,
לְבַל יִהְיֶה לוֹ קֶצֶר רוּחַ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, לְהַפְסִיק
עֲבוּדָתוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי הַמְּנִיעוֹת וְהַיְסוּרִים
שֵׁישׁ לוֹ מֵהֶם, רַק יִחַזֵּק עֲצָמוֹ וַיֵּאָרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל
דְּבָר, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מְנִיעָה כָּלֵל. וְכֵן אֶפְלוֹ
הַבְּלוּלִים שֵׁישׁ לוֹ מֵעֲצָמוֹ, מֵהַשְּׁתַּאֲוֹת
וְהַמַּחְשָׁבוֹת הַרְעוֹת וְהַזְרוֹת רוּדְפוֹת אוֹתוֹ בְּכָל יַעַת,
וּבְפָרֵט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וַיֵּשׁ לוֹ יְסוּרִים גְּדוּלִים
מֵהֶם, הָעֶקֶר מֵהַשְּׁתַּאֲדָם צָרִיךְ לְקַנּוֹת לַעֲצָמוֹ, זֹו
מִדַּת אַרְיֵכַת אַפִּים, שִׁיְהִיָּה מֵאָרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל מֵה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֶפְלוֹ שֶׁבִּינן כֶּף הוּא נוֹפֵל בְּעַמְקֵי
עַמְקִים וּבִשְׂאוֹל תַּחֲתִית וּמַתְחָתָיו, עִם כָּל זֹאת אִם
הוּא רוּצֶה לְצַאת מִגְּרִיעוֹת מַעֲשָׂיו, עָלָיו לְהַתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, רַק לְקַנּוֹת
לַעֲצָמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁהוּא אָרֶךְ אַפִּים, לְהַאָרִיךְ
אַפּוֹ עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, שְׁזֶה סוּד אֶמוּנָה
כְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שֶׁעֶקֶר
בְּחִינַת אַרְיֵכַת אַפִּים זֹוּכִין עַל-יְדֵי אֶמוּנָה, הֵינּוּ
שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אֶמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּבְצַדִּיקִים
וּבְכַשְׂרִים אֲמִתִּיִּם, וַיִּתְחַזֵּק בְּעֲבוּדָתוֹ, וְלֹא יִפֹּל
מִשׁוֹם דְּבָר, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפַּת לִיָּה, וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ

מִשׁוּם בְּלוֹבֵל שֶׁהַבַּעַל-דָּבָר מִכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ בְּלוֹבֵלִים
 וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּאִלּוּ אֶפְסָה תִקְוָה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם,
 מִחֲמַת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים וְהַפְּגָמִים שֶׁפָּגַם בְּהוֹצָאת
 זֶרַע לְבִטְלָה עַד הַנָּה. כִּי צָרִיךְ לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל
 כָּל זֶה כָּלֵל, כְּמַבְאָר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּבְדַבְרֵינוּ כְּמָה
 וְכְמָה פְּעָמִים בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד בְּעֵנִין זֶה,
 עַד הֵיכָן הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק, כִּי אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֶף-עַל-פִּי שֶׁכָּבַר נֶפֶל
 נִפְיֵלָה זֹאת בְּעֵצְמוֹ כְּמָה פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, אֶף-עַל-
 פִּי-כֵן אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכָל הַיָּמִים אֲשֶׁר
 הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק
 לְהִתְחַיֵּל בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ, וְאֵל יִפֹּל לְזַקְנָה דִּסְטָרָא
 אַחֲרָא כָּלֵל. כִּי כָּל הַנִּפְיֵלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם הֵן מִבְּחִינַת
 זַקְנָה דִּסְטָרָא אַחֲרָא, שֶׁנִּדְמָה בְּעֵינָיו שֶׁכָּבַר נִזְקָן
 בְּחֻטָּאֵיו וּבְמַעֲשָׂיו שֶׁרָגִיל בָּהֶם, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ
 לְצַאת מֵהֶם בְּשׁוֹם אֶפֶן, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וּבְפֶרֶט מִי
 שֶׁנִּכְשָׁל בְּחֻטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶה מִכְּנִיס בּוֹ יְאוֹשׁ וְדַכְּאוֹן
 עֲמֵק, וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ בְּכָל פַּעַם
 כְּאִלּוּ אָבַד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ, וּמִהַחֻטָּא וְהַלְכָלוֹךְ
 הַזֶּה אֶף פַּעַם כְּבָר לֹא יֵצֵא. וּבְאַמֶּת הוּא צָרִיךְ לִידַע
 וּלְהֶאֱמִין, שֶׁבְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה יֵשׁ כֹּחַ

בִּיד הָאָדָם לְהִתְחַדֵּשׁ וְלִהְיוֹת נֹעֲשֶׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת, וְאִין שָׁעָה וְאִין יוֹם הוֹמָה לַחֲבֵרוֹ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וּבְכָל עֵת וְדָקָה כָּל הַבְּרִיאָה מִתְחַדֶּשֶׁת, כִּפְדוּעַ לְזָכִי הָרְאוֹת; עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְלִהְתְּחִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְלִפְעָמִים גַּם בְּיוֹם אֶחָד צָרִיכִין לְהִתְחִיל כַּמָּה פְּעָמִים, וְאַפְלוּ אִם יִהְיֶה כֶּף זְמַן אַרְךְ יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה צָרִיךְ לְהִזְכִּיר עֲצָמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁכַּח לְגַמְרֵי כָּל מַה שֶּׁעָבַר עַד הַנָּה, וְלִהְתְּחִיל מֵעַתָּה מִחֲדָשׁ מִמָּשׁ כָּל מַה שְׂשׂוּיֹכֵל, וְאַל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּלָבוּל וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּלָל. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אַרְיַכַת אַפִּים, שֶׁצָּרִיךְ לְהֶאָרִיךְ רוּחוֹ לַעֲבֹר עַל כָּל הַבְּלָבוּלִים וְהַמְּנִיעוֹת, וְלִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּבָר, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפַּת לִיָּה שׁוּם דְּבָר, וְאַל יֵרֶךְ לְבָבוֹ וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ מְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, רַק יִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מַה שְׂשׂוּיֹכֵל. כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים בְּכָל עֵת, וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא תִמְנוּ וְלֹא כָּלוּ רַחֲמָיו לְעוֹלָם. וּכְבָר דִּבְרָנוּ מֵעַנְיָן זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל עַנְיָן כְּזֶה צָרִיכִין לְחַזֹּר כַּמָּה פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי הוּא חַיִּיךְ; כִּי כָּל הַתְּרַחֲקוֹת רַב הָעוֹלָם מֵהַשֵּׁם

יתברך, שמאבדים מה שמאבדים — חיים נצחיים
 ואמתיים, רבם ככלם הוא רק מחמת חלישות
 הדעת שנופלים בדעתם, מחמת שרבים התנסו כמה
 פעמים, שהתחילו קצת בעבודת השם יתברך,
 ואחר-כך נפלו למה שנפלו, כל אחד לפי נפילתו,
 רחמנא לצלן, ובפרט בחטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה, ועל-ידי-זה יאשו עצמן
 מלהתחיל עוד, וקצתם נתעוררו קצת עוד פעם,
 והתחילו מחדש כמה פעמים, אבל אחר-כך כשראו
 שאף-על-פי-כן נפלו אחר-כך, על-כן נתיאשו
 בעצמן מאחר שראו שזה כמה שרצו לנסות ולכנס
 בעבודת השם יתברך, ונפלו למה שנפלו, רחמנא
 לצלן, על-כן נדמה בעיניהם שנשתה גבורתם
 להתחיל עוד מעתה. אבל באמת כל זה הוא מעשה
 הבעל-דבר בעצמו, שהוא בחינת זקן דיסטרא
 אחרא, פי נקרא "מלך זקן וכסיל" (קהלת ד, יג),
 שהוא רוצה להפיל את האדם לידי זקנה ותשות
 כח, חס ושלום, כאלו כבר נזקן בחטאיו ובמעשיו,
 עד שאי אפשר להשתנות עוד. ובאמת לא-כן הוא,
 כי בכל יום האדם הוא ברירה חדשה, וכמו שאנו
 מברכין בכל יום "על נטילת ידים" ושאר הברכות:
 "שלא עשני גוי" ו"עבד" ו"אשה" וכו', שכתבו

הפוסקים הטעם, שהוא מחמת שהאדם נעשה בכל יום כברייה חדשה, כמבאר בשלחן ערוך, וכן ברפת "הנותן ליעף כח" מברכין על התחדשות המחין והחיות בכל יום, כמובא בפונות, ועל-כן האדם צריך להזהר מאד לבלי לפל לזקנה דסטרא אחרא, רק להתחזק להתחדש בכל יום, ויהיה דומה בעיניו בכל יום ובכל שעה כאילו היום נולד, וכאלו היום מקבל את התורה מחדש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים: 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים', שכל זה הוא סוד ארך אפים, שמאריך אפו על כל דבר מניעה ובלבול שבעולם, ועובר על הכל, ומתחזק בכל פעם בעבודתו יתברך שמו, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, הוא אינו עוזב את עצמו בשום פנים ואפן, ואפלו שנכשל בכל פעם בחטא המגנה הזה, הוא מתגבר ברצונות חדשים לשוב אליו יתברך, ואינו מסתכל על שום מונע ומעכב כלל. ומדה זאת של ארך אפים היא עקר סוד תקוני דיקנא המובאים בכתבים, שהוא בחינת זקן שבקדשה, שהוא זקן באמת, כי הוא חי חיים ארכים באמת, כי הוא מתחיל לחיות בכל פעם מחדש, ורק זה הוא בחינת זקנה דקדשה, בחינת חיים ארכים, כמובא (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום

א'), כִּי כְּשֶׁנוֹפֵל לְזִקְנָה דִּסְטָרָא אַחֲרָא, דְּהֵינּוּ שְׁנֵי זִקְנֵי עֲבוּדְתוֹ אֲצִלוּ, וּמְכַל שְׂכָן כְּשֶׁנוֹפֵל מֵעֲבוּדְתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, מִחֲמַת שְׁנֵי זִקְנֵי לֹא שְׁנֵי זִקְנֵי בְּחֻטְאֵיו כָּל-כָּף, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לָשׁוּב, חֵס וְשָׁלוֹם, זִקְנָה כְּזֹאת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הִיא עֲקָר קִצּוֹר יָמִים כְּמִבְאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁנֵי זִקְנִים כְּאֵלוֹ שְׂאֵינָם מוֹסִיפִים חַיִּים וְתוֹסֶפֶת עֲבוּדָה וְכוּ' בְּכָל עֵת, נִקְרָאִים "קִצָּר יָמִים וְשִׁבְעַת רִגְזֵי" וְכוּ' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד').; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְצֵאת מִהַפֶּחַ יְקוֹשׁ שְׁנֵי זִקְנֵי אֱלִיו, שֶׁהוּא חֲטָא פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלִיו לְהַתְּאָזֵר בְּמִדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת וְאַרְיֵכַת אַפִּים וְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב שְׁכָעוּלָם, אֲלֵא יִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו, וְיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֱלִיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וַיִּקְיֵם כָּל מִצְוָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן יִתְמַיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסֻדְרָן: בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, אֲזִי יִרְגִּישׁ טַעַם אַחַר בְּחִיּוֹ. וְלְבִסוּף אִם יִהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל, וְלֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְצֵאת מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. אֲךָ דַּעַת לְנִבּוֹן, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, אֲלֵא עַל-יְדֵי שִׁיקְרָב עֲצָמוֹ אֶל הַצְּדִיק הַגְּדוֹל

בְּמַעֲלָה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ כֹּחוֹת
 עֲלִיוֹנִים עַד מְאֹד, לְלַמֵּד עִם מְקַרְבָּיו הַשְּׂגָחַת
 אֱלֹקוֹת, וְלְהַלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכִמָּה וְכִמָּה לְבוֹשִׁים,
 עַד שְׂיִכּוֹל לְהָאִיר גַּם בְּקִטְנִים וּבִירוּדִים אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחֵז בְּצַדִּיק כְּזֶה,
 שְׁנוֹפֵחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים בְּכָל פַּעַם, וְנוֹתֵן לוֹ עֲצוֹת
 חֲדָשׁוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְאִזְ סוּף
 כָּל סוּף בְּוַדָּאֵי יִזְכֶּה לְצֵאת מִהַזְהָמָה וְהַלְכֻלוּף
 שְׁנִפֵּל אֲלֵיהֶם.

יִרְאָה

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עֵקֶר הַתְּכֵלִית
 בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא לְהַגִּיעַ לְיִרְאָת שָׁמַיִם, לִירֵא מִמְּנוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל כָּל זֶה זֹכִים רַק עַל-יְדֵי "קְדֹשֶׁת
 הַבְּרִית", וְתַכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת
 עֲצָמוֹ בְּ"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עוֹמֵד
 עָלָיו; כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת
 רַק בְּשִׁבִיל הָאָדָם, שֶׁהוּא יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן יֵאִיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם

כֵּלֹ, וְיִזְרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְמִטָּה. כִּי מִיּוֹם שֶׁבָרָא
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שְׁתַּהֲיֶה לוֹ
דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, וּכְשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִמֶּלֶא אֶת כָּל
הָעוֹלָם כֵּלֹ עִם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא
מִשְׁלִים אֶת כְּוִנַּת הַבְּרִיאָה, לֹא-כֵן כְּשֶׁהָאָדָם נִכְשָׁל
בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא
הַחֲטָא הַכִּי מְגִנָּה שָׂרֵק יֵשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹקֵר
אֶת מַחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ מִשָּׂרְשׁוֹ, וּמְטַמֵּא אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת
כָּל הָעוֹלָם כֵּלֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה
לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם — אוֹ שְׂיִדְבֵק אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִמְשִׁיךְ אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְרִיד אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרֵךְ לְמִטָּה, עַד שֶׁכָּל אֶחָד יִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אוֹ לְהִפָּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂיִלְךְ
אַחַר תְּאוֹת לְבוֹ וְעֵינָיו, לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר טָמֵא
וּבְכָל דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵי הַרְהוּר רַע, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
אֲשֶׁר דְּבַר זֶה גוֹרֵם לְאָדָם לְהִכָּשֵׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִחְשָׁכוֹת עֵינָיו וְלְבוֹ לְגַמְרֵי,
וְנַעֲלֻמַּת וְנִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּמִמֶּלֶא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֵּלֹ קַלְפוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.
וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי
בְּאֲמַת כָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא, כִּי אִם בְּשִׁבִיל

הבחירה, ועקר הבחירה הוא על-ידי גדל ההעלמה שיש בעולם, כי אם היו הכל רואין עין בעין שהעולם מלא מאלקותו יתברך, כמו שכתוב (ירמיה כג, כד): "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא", וכתוב (ישעיה ו, ג): "מלא כל הארץ כבודו", ושהאדם לא בא לזה העולם, כי אם בשביל לחשב על תכליתו האחרונה, ולדבק את עצמו דיקא בזה העולם אליו יתברך, שעל-ידי-זה יזכה למה שיזכה, אז בודאי לא היתה שום בחירה, והיו הכל ביטלים אליו יתברך; ועקר הבחירה היא על-ידי ההעלמה, כי הכל יודעים שהעולם הזה הבל וריק, ואף-על-פי-כן ההעלמה גדולה מאד, והכל רצין אחר העולם הזה, ועקר התגברות ההעלמה הוא על-ידי תאוות וטרדות הממון, שכל העולם טרודין בזה מאד כל ימיהם, ואחריהם בפיהם ירצו סלה (תהלים מט, יד), וכן אם מזכיר זאת בפיו כמה פעמים בכל יום על-פי-רב "כי לא במותו יקח הכל" (שם פסוק יא), "ועזבו לאחרים חילם" (שם, פסוק יח), "יצבור ולא ידע מי אוספם" (שם לט, ז), אף-על-פי-כן "איש לבצעו מקצהו" (ישעיה נו, יא), ועל-כן נקרא העולם "חלד" (תהלים מט, ב), ואמרו חכמינו הקדושים (חלין קכו.), שזה מחמת כי כל

מֵה שֵׁשׁ בִּיבְשָׁה יֵשׁ בַּיָּם, חוּץ מִן הַחֲלָדָה. וְהַדָּבָר
 תְּמוּהָ מְאֹד, וְכִי בַשְּׁבִיל הַחֲלָדָה הַזֹּאת יֵהִיו נִקְרָאִים
 כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם יוֹשְׁבֵי חֶלֶד? אֵךְ עֵקֶר הַכּוֹנֵנָה שֶׁנִּקְרָא
 חֶלֶד, מִחֲמַת גְּדֹל הַהֶעֱלָמָה וְהַחֲלָדָה שֵׁשׁ בָּעוֹלָם,
 שָׁזֶה עֲנִין הַחֲלָדָה, שֶׁהִיא נִטְמָנֶת וְנִסְתָּרֶת בְּעֵקֶר
 בְּבִתִּים, בְּחוּרִין וּבִסְדָּקִין, שָׁזֶה כָּל עֲנִינֵי עוֹלָם הַזֶּה,
 שֵׁשׁ דְּבָרִים הַרְבֵּה מְרַבִּים הֶבֶל, וְהַכֹּל רוֹאִין בְּחוּשׁ
 שֶׁהַכֹּל הֶבֶל, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן מִתְגַּבְּרֶת הַהֶעֱלָמָה
 וְהַחֲפוּי וְהַהִסְתָּרָה עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר, עַד שֶׁקִּשָּׁה
 מְאֹד לְגַלוֹת הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וְלִהְיוּצִיָּאָה מִהֶעֱלָם אֶל
 הַגְּלוּי, וְלִהְכַנִּיס בְּלֵב כָּל אֶחָד שֶׁיִּסְתַּכֵּל הֵיטֵב בְּעֵין
 הָאֱמֶת, סוּף כָּל סוּף מֵה יִהְיֶה הַתְּכֵלִית מִמֶּנּוּ וּמִכָּל
 הָעוֹלָם; וְכֹל זֶה מִחֲמַת הַקְּלָפָה הַחֲזָקָה, שֶׁמֵּעֲלָמֶת
 וּמִסְתָּרֶת הָאֱמֶת מִן הָעוֹלָם, שָׁזֶה עֲנִין הַחֶלֶד, שֶׁהִיא
 הַקְּלָפָה רֵאשׁוֹנָה מִשְׁמוֹנָה שְׂרָצִים הַטְּמֵאִים, וְהִיא
 נִמְצֵאת רַק בִּיבְשָׁה, שֶׁשָּׁם יֵשׁוּב בְּנֵי-אָדָם בְּעֵלֵי
 בְּחִירָה; כִּי עֵקֶר הַהֶעֱלָמָה הַזֹּאת הוּא בַשְּׁבִיל קִיּוּם
 הַבְּחִירָה, שָׁזֶה עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים
 בְּנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה "יוֹשְׁבֵי חֶלֶד", וְעַל-כֵּן בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת בְּתַהֲלִים, שֶׁבָּא דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם,
 לְגַלוֹת הַהֶעֱלָמָה, וְלִהְיוּדִיעַ הֵיטֵב שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא
 צֶל עוֹבֵר, הוּא קוֹרָא הָעוֹלָם בְּשֵׁם חֶלֶד. וְעַל-כֵּן גַּם

בְּמִזְמוֹר מ"ט, שְׁמֵרְבֵה שָׁם לְדַבֵּר מִגְדֹל שְׁטוֹת הַבַּל
הָעוֹלָם צָעַק שָׁם תַּחֲלָה: "הֲאִינוּ כָּל יוֹשְׁבֵי חֶלְדַּי",
הֵינוּ שְׁלֹא יִנְיָחוּ לְהִטְעוֹת עֲצָמָם, וְלֹא יִהְיוּ כְּרוֹכִים
אַחַר הַחֲלָדָה, שְׁזָהוּ עֲצָם הֵהֱעֵלְמָה שֵׁשׁ בְּעוֹלָם.
וְזֶה שֶׁאָמַר שָׁם: "פִּי יִדְבֹר חֲכָמוֹת וְהַגִּיט לְבִי
תְּבוֹנוֹת" וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן מְדַבֵּר מִגְדֹל שְׁטוֹת הָעוֹלָם
וְהַבְּלָיו, מֵה שְׁלֹכְאוֹרָה הֵם דְּבָרִים פְּשׁוּטִים, וְהַכֹּל
יִוְדְעִין זֹאת, אֲךָ בְּאַמֶּת זֶה מִנְּפִלְאוֹת הַבוֹרָא,
שֶׁבְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה נָתַן כֹּחַ לְהֵהֱעֵלְמָה שֶׁתִּתְגַּבֵּר
כָּל-כֵּן, עַד שֶׁתִּכְסֶּה וְתַעֲלִים דְּבָרִים פְּשׁוּטִים כָּל-
כֵּן, מֵה שֶׁהַכֹּל יִוְדְעִין וְרוֹאִים בְּעֵינֵיהֶם בְּכֹל יַעַת,
וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן הֵהֱעֵלְמָה מִתְּגַבְּרַת כָּל-כֵּן, עַד
שֶׁצָּרִיכִין לָזֶה חֲכָמָה גְּדוֹלָה וְשֶׁכֵּל עֲמֵק, לְגִלּוֹת
וְלִפְקַח עֵינֵי הָעוֹלָם, שֶׁיִּסְתַּכְּלוּ וְיִשְׁיִמוּ לְבָם בְּאַמֶּת
לָזֶה בְּעֲצָמוֹ, מֵה שֶׁהָאָמֶת פְּשׁוּטָה וְכוֹרָה כָּל-כֵּן
וִידוּעָה לְכֹל, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן הִיא נִעְלָמָה וּמְכֻסָּה
כָּל-כֵּן מִבְּנֵי הָעוֹלָם, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעוֹרְרוּ
בְּנֵי-אָדָם מִשְׁנָתָם, וְיִזְכְּרוּ בְּאַמֶּת סוּף וְתַכְלִית
הָעוֹלָם, וְיִשׁוּבוּ אֶל ה', אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַחֲכָמָה
הַגְּדוֹלָה מִכָּל הַחֲכָמוֹת — שְׁלֹא לְהִטְעוֹת אֶת
עֲצָמוֹ, וְיִתְחַשֵּׁב בְּכֹל יַעַת רַק עַל תַּכְלִית הַצְּלַחַת נַפְשׁוֹ
לְנִצְחָה. וּבְאַמֶּת עֵקֶר כֹּחַ כָּל הֵהֱעֵלְמוֹת וְהַסְּתָרוֹת,

קדשת יראה ישראל רסא

נמשך הכל מצמצומים ודינים, וכפי שמשיכין המתקת הדינים, כמו-כן נתגלית ההעלמה; ועל-כן עקר תקון התגלות ההעלמה הזאת שיש בעולם, הוא על-ידי אמונת חכמים אמתיים, להתקרב להם ולתלמידיהם ולכל הנלוים אליהם, ולהתמיד ולעין היטב בהספרים הקדושים שנתחדשו על ידם, שעל-ידי-זה ממשיכין המתקה מבחינת השכל העליון, הכולל בחינת חכמה עלאה, בחינת קדש קדשים, שעל-ידי-זה נמתקין כל הדינים והצמצומים, ונתגלין כל ההעלמות וההסתרות שיש בעולם, ואז מאיר האמת בעולם בשלמות (עין כל זה באריכות בלקוטי-הלכות, שחיטה, הלכה ה'); ולכן אי אפשר בשום פנים ואפן לזכות להגיע אל תכלית הבחירה, הינו שיבחר רק בטוב, ויחפש ויבקש אחר אמתת מציאותו יתברך, רק על-ידי-זה שיתקרב אל הצדיקים האמתיים ותלמידיהם, ויתמיד בספריהם הקדושים שזכו לחדש, כל אחד כפי שרשו בנשמת הצדיק, ודיקא על-ידי-זה תמשך עליו יראה עליונה לירא ולפחד רק ממנו יתברך, אשר זו היא התכלית שהאדם נברא בשבילה; כי האדם צריך תמיד להכניס בעצמו את אמתת מציאותו יתברך, ולהרגיש איך שכל

הַבְּרִיאָה כְּלָהּ הִיא אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִסְתַּכַּל
כָּלֵל עַל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִי, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא
יָשִׁים לֵב עַל שׁוֹם דְּבַר הַמְּטַמֵּא אֶת הַלֵּב וְהַמַּח,
שֶׁהֵם הַכְּלִים שֶׁבֵּהֶם שׁוֹרָה הַנְּשֻׁמָּה. וְצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּסְלַק אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְּדַמָּה
לְגַמְרִי, וְכֵן שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, וַיֵּאֱמִין
בְּדַבְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, הַמְּחַזְּקִים וּמַעֲזוּדֵי
וּמְשֻׁמְחִים אֶת נַפְשׁ כָּל חַי. וְכָבֵד אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), אֲשֶׁר יֵשׁ סְפָרִים
וְעֵתִידִים לְהִיּוֹת סְפָרִים, וְכֻלָּם נִצְרָכִים לְעוֹלָם,
וְאִסּוּר לְלַעַג מֵאֶחָד מֵהֶם, וּמִי שֶׁלּוֹעַג עַל סְפָרִים,
סִימָן שֶׁלְּבוֹ מָלֵא טִנְפֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְעַל-כֵּן כָּל
מִי שֶׁנִּפְגַּם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
עָלִיו לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וּלְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי
הַקְּדוֹשִׁים וּבְסִפְרֵי תַלְמִידָיו וּבְתַלְמִידֵי תַלְמִידָיו,
וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא יַחֲיֶה אֶת עַצְמוֹ, וַיִּמְשִׁיךְ עַל
עַצְמוֹ הָאֲרֶת זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ
לְיִרְאָה אֱמֵתִית, לִירָא וּלְפַחֵד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.
וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵאֵלוֹ הַרְשָׁעִים קְלֵי הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
מְתַלּוֹצְצִים מִסִּפְרֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים, וּבוֹדִים
עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי שְׁקָרִים, וּמְרַחֲקִים בְּנֵי-אָדָם מִלְּמַד

וּלְעֵינַי בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל גְּדוּלֵי מִבְּתָרֵי
הַצְּדִיקִים וְתַלְמֵידֵיהֶם וְתַלְמֵידֵי תַלְמֵידֵיהֶם, אוֹי
לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם, כִּי הֵם מְגַלִּים אֶת זְהַמַּת
מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים, כִּי לֹא יִדְבַר אָדָם עַל סְפָרֵי
צְדִיקִים, אֲלֵא אִם הוּא בְּעַצְמוֹ פָּגוּם בַּפֶּגַם הַבְּרִית,
וְזֶה בְּרוּר. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מַטְעָה אֶת עַצְמוֹ
כָּלֵל, וּבֹחֵר בַּחַיִּים, וּמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּצְדִיקִים
אֲמֵתִים וּבַסְּפָרִים, הַמְּלֵאִים יְרֵאת שָׁמַיִם, וּבַסְּפָרֵי
תַלְמֵידֵיהֶם וְתַלְמֵידֵי תַלְמֵידֵיהֶם, הַמְּגַלִּים אֶמְתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתָבְרָךְ, שְׂאֵז גַּם לוֹ תִּכְנֹס תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה
לְחֹזֵר אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וַיִּכְנִיעַ אֶת בְּחִירָתוֹ הַרְעָה לֹא
לְהַסְתַּכֵּל עַל גְּשִׁים וְעַל דְּבָרִים הַמְּבִיאִים לִידֵי
הַרְהוּר רַע, וַיִּבְחַר בְּטוֹב — לְבָרַח רַק אֵלָיו יְתָבְרָךְ,
וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמֵתִית, וּלְהַמְשִׁיךְ בְּעַצְמוֹ עֲרֵבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זֵיו אֶמְתַּת אֱלֹקוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, אֲשֶׁרֵי
לוֹ!

יסורים

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵינְ עוֹד

יסורים לאדם כמו יסורי עוונות, כמו שפרש רבנו
 ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') את מאמרם ז"ל
 (שבת נה): אין יסורים בלא עון; שפשיאין בהם עון
 אינם יסורים כלל; כי עקר היסורים הוא רק
 כשנופלים בעוונות, חס ושלום. וזה עקר הרחמנות
 לרחם על ישראל עם קדוש, להוציאם מהמשאוי
 הכבד של העוונות. ועל-כן משה רבנו, עליו
 השלום, בכל עת שנפלו ישראל באיזה עון, היה
 מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם; כי זה עקר
 עבודת הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה
 מאד, שהם מוסרים את נפשם בעבור נשמות
 ישראל, ומוציאים אותם מעוונות, שזה עקר
 היסורים. ובאמת כל העוונות הם יסורים קשים
 ומרים מאד להנשמה, כי הנשמה היא חלק אלוה
 ממעל, וכל עון וחסא הוא ככתם שחור על בגד
 לבן של משי, ומכל שכן כשאדם חוטא בחטא
 המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 על-ידי-זה הוא מלכלך את נשמתו לגמרי, וגורם
 לה כתמים מזהמים, אשר מאד מאד יתביש
 בעולמות העליונים מהחטא המגנה הזה, אם לא
 יחזור בתשובה שלמה בעודו בחיים חיותו, ומה גם
 כשעדין האדם בחיים חיותו, אין עוד יסורי הנפש

והגוף כמי שנפל בחטא המגנה הזה, כי הוא מכניס באדם דכאון פנימי, ומתיאש לגמרי מחייו. ומי שנלכד בחטא המגנה הזה, סובל יסורים גם בגשמיות. כי החטא הזה מכניס בו מרירות ודכאון פנימי, והוא תמיד שרוי בעצבות ובמרה שחורה, ולבו מעקם בעקמומיות ובספקות אחריו יתברך, אשר דבר זה הורס לו את כל החיים, עד שיש בני-אדם שנפלו בחטא המגנה הזה, שסובלים יסורים ומצפונים, ומסתובבים במחשבות של התאבדות, רחמנא לישזבן, וכל זה בא מחמת שהחטא המגנה הזה עוקר את האדם משרשו; כי התכלית בזה העולם היא להגיע אל בטול גמור אל האין סוף ברוך הוא, כי פשאדם זוכה לקיים את מצוותיו יתברך, ולהיות דבוק בחי החיים בו יתברך, והוא תמיד שב בתשובה שלמה אליו יתברך, על-ידי-זה נעשה כלי להמשיך על עצמו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, ואינו רוצה שום דבר רק את אמתת מציאיתו יתברך, אבל תכף-ומיד פשאדם נופל בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה עוקר את עצמו משרשו לגמרי, וסובל יסורי ומצפוני נפש. וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר כלל

המלחמה שיש לאדם בזה העולם הוא, כי האדם לא נברא אלא בשביל זה, שיזכה להכלל באחדותו יתברך, ולבטל עצמו אליו יתברך בכל עת ברצוא ושוב, שעל-ידי-זה יזכה להפיר ולידע אותו יתברך, שבשביל זה היתה כל הבריאה כלה — בגין דישתמודעון לה, אף חיזו דהאי עלמא משתטח כנגד האדם, ומונע אותו מאד מלהסתכל אל התכלית, ולהתבטל אליו יתברך באמת. ובפרט כשמסתכל על נשים, ובא לידי הרהורי עברה, עד שנתחמם ובא לידי חטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אשר רק בשביל זה באין כל היסורים על האדם בזה העולם שהוא מלא יסורים, והכל כדי שעל-ידי היסורים יברח אל התכלית; כי תכלית הירידה היא כדי שיעלה חזרה, כי מלמעלה מסבבים עם כל אחד שיפול, כדי שיוכל להתחיל עוד פעם מחדש, עד שיזכה להיות דבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, ויהיה בטל ומבטל בעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, רק כשאדם נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אז שובר את כל כליו, כי אין לו כלים לקבל בהם את הבטול, להיות בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא, כי החטא המגנה הזה הורס את המח והלב לגמרי, וזה גורם

לו יסורים גדולים, מאחר שנעתק לגמרי מהארת
 האין סוף ברוך הוא, ועל-כן לא מבעיא שאדם
 שנכשל בחטא המגנה הזה, שסובל יסורים, אלא
 אפלו צדיקים שכבר ברחו מחיזו דהאי עלמא, עם
 כל זאת גם עליהם עוברים נסיונות קשים מאד; כי
 בכל פעם מי שרק בורח אליו יתברך, וזוכה
 להסתתר בסתר צל כנפיו יתברך, אבל כשחוזר
 מהבטול, אז מרגיש את היסורים. וכל שכן וכל
 שכן מי שעדין רחוק לגמרי מזה, ובפרט מי
 שנכשל בעוונות חמורים, עוונות גסים, הוא לגמרי
 רחוק מהשגת אלקות, כי אין לו את הכלים בשביל
 זה, ועל-כן הוא סובל יסורים גדולים מאד, ועליו
 להתקרב אל הצדיק האמת אשר יכול לתקן אותו,
 עד שגם הוא יזכה לבחינות בטול כפי בחינתו,
 להיות בטל ומבטל בעצם עצמיות חיות אלקותו
 יתברך. וצריך שתדע, אהובי, בני, שאפלו מי
 שזוכה לאיזו בחינת בטול, אבל אחר-כך כששב
 מהבטול, אז מתגברים עליו המונעים והיסורים
 ביותר, כי צריכים פלים חזקים לקבל בהם את
 ההארה שהשיג בעת הבטול, ואז עקר הנחמה,
 על-ידי התורה שממשיכין מהרשימה של הבטול.
 אבל בודאי לאו כל אדם זוכה לזה על-ידי היסורין

שְׁלוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים צד, יב): "אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר
אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ יְהִי וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ", מְכַלֵּל שְׁלֹאוֹ
כָּל אָדָם זוֹכֵה לְזֶה, עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא עַל-יְדֵי
הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שְׁיִכּוֹל לְהִבִּיא אֶת כָּל אֶחָד אֶל
הַתְּכֵלִית, כִּי הוּא מִמְּשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם תּוֹרָה נִפְלְאָה
עַל-יְדֵי גִדּוֹל עֲצָם הַיִּסּוּרִים שֶׁמִּקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּכָל
פַּעַם בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁמִּמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם
חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁמֵּאִיר בְּלֵב כָּל
אֶחָד אֶפְלוֹ בְּהַפְּחוֹת שְׁבַפְּחוֹתֵימָם, וְאֶפְלוֹ בְּאֵלוֹ
שֶׁנִּכְשְׁלוֹ בְּעוֹנוֹת הַכִּי חֲמוּרִים פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוֹלָה, אִיזוֹ הַתְּנוּצָצוֹת וְזִרְיָחָה
מִהֲרָשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּלָה, עַד שְׁיִכּוֹל גַּם הַפְּחוֹת לְבִטּוֹל
עֲצָמוֹ בְּרָצוּא וְשׁוֹב, עַד שֶׁיִּתְנוּצֵץ וְיִזְרַח גַּם בְּדַעְתּוֹ
הַתְּנוּצָצוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וּגְדֵלֵת הַתּוֹרָה וְהַצַּדִּיקִים
הַקְּדוּשִׁים. וְזֶה עֵקֶר הַנְּחֻמָּה מְכַל הַצָּרוֹת. וְזֶה
(יִשְׁעִיָּה נא, יב): "אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם", כִּי עֵקֶר
הַנְּחֻמָּה הוּא "אָנֹכִי אָנֹכִי", שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
בְּעֲצָמוֹ, שֶׁשֵּׁם גְּכֻלָּיִן בְּעֵת הַבְּטוּלָה, שֶׁהוּא עֵקֶר
הַנְּחֻמָּה, כִּי שֵׁם כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אֶחָד, וְהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה שָׁם. וְזֶה "אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם", שֶׁתִּי
פְּעָמִים 'אָנֹכִי', הֵינּוּ בְּחִינַת הַבְּטוּלָה בְּרָצוּא וְשׁוֹב, כִּי
בְּשַׁעַת הַבְּטוּלָה אִזּוֹ מִתְבַּטֵּל בְּאַחֲדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁשֵּׁם

כִּלּוֹ טוֹב, וְאִזּוֹ בְּיָדַי מִתְבַּטְּלִין הַדֵּינִים וְהַיְסוּדִים
לְגַמְרֵי, וְזֶה בְּחִינַת 'אֲנֹכִי' הָרֵאשׁוֹן, כִּי אִזּוֹ מִתְבַּטֵּל
וְיִוֹדַע שְׂאִין נִמְצָא שׁוֹם דְּבָר, כִּי אִם אֲנֹכִי הָיִי"ה,
שֶׁהוּא כִּלּוֹ אֶחָד, כִּלּוֹ טוֹב; אֲבָל אַחֲר־כֵּן כִּשְׁשׁוּב
מִהַבְּטוּל, וְחֻזְרִים הַיְסוּדִים וּמִתְגַּבְּרִין בְּיִתְרָה, וְאִזּוֹ
מִתְנַחֵמִין עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁשׁוֹאֵב מִהַרְשִׁימָה
שֶׁהַשֵּׁיג, וְזֶה בְּחִינַת 'אֲנֹכִי' הַשֵּׁנִי, לֹאמַר שֶׁ'אֲנֹכִי
אֲנֹכִי', הוּא הַכֹּל אֶחָד, בְּחִינַת "אֲנִי אֲנִי הוּא", הֵינּוּ:
אֲנֹכִי הָיִי"ה שֶׁהַרְגֵּשְׁתָּ בְּשַׁעַת הַבְּטוּל, אֲנֹכִי הוּא
בְּעֶצְמִי. וְזוֹ הִיא נִחְמָתְךָ, בְּחִינַת "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא
מִנְחָמְכֶם"; כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁאַחַר הַבְּטוּל אִי אֶפְשָׁר
לֵידַע כִּמוֹ בְּשַׁעַת הַבְּטוּל, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן
הַרְשִׁימָה שֶׁנִּשְׁאַרְתָּ מִהַבְּטוּל מֵאִירָה לַדַּעַת, וְאִזּוֹ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל מְנַחֵם אוֹתוֹ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
שֶׁשׁוֹאֵב מִשָּׁם, וּמוֹדִיעַ וּמְאִיר בְּדַעְתּוֹ, כִּי "אֲנֹכִי
אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם", הֵינּוּ אֲנֹכִי בְּעֶצְמִי שֶׁהַרְגֵּשְׁתָּ
בְּשַׁעַת הַבְּטוּל, אֲנֹכִי הוּא בְּעֶצְמִי הַמְּחִיָּה וּמְנַהֵיג
אוֹתְךָ גַּם עַתָּה, וְהוּא מְנַחֵמְכֶם; כִּי כְּפֹנֵת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּיָדַי לְטוֹבָה, וּבְיָדַי יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַדֵּינִים
וְהַיְסוּדִים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי-
הַלְכוֹת מִלָּה, הַלְכָה ה', אוֹת יא); וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁנִּפְּל
כִּבְרַת בַּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת. וּבְפֶרֶט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה

שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנֹוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי גְדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, שְׂאִין לָהֶם כְּבֹר שׁוֹם הַסְּתַכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהֵם זָכוּ לְהַגִּיעַ אֶל הַבְּטוּל בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁהֵם בְּטָלִים וּמַבְטְלִים לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנִעְתָּק מֵהֶם חִיזוּ דֵּהָאֵי עֲלָמָא לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן דִּיקָא הֵם זוֹכִים לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְלַכְּלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּתְלַכְּלוּ, וְהֵם יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים מֵעוֹנוֹתֵיהֶם הַמְּרִים, שְׂאֵלוּ הַיְסוּרִים הַכִּי קָשִׁים לְנִשְׁמָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׂוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּאִיזָה פֶּגַם שָׂרָק יִהְיֶה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שִׂוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׂאִינוּ נָקִי מִתְּאֹת נְאוּף, וְעַדִּין בּוֹעֶרֶת בּוֹ תְּאֹה זֶה עַד מְאֹד, וּבְכַפָּרֵט שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר הַתְּקַרְבוֹת אֶל גְּדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, וּיְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּפִעַל מִמָּשׁ לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֲלֵיהֶם; כִּי בּוֹדָאֵי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם לֹא יִתֵּן לְנַפְשׁוֹת הַפְּגוּמִים לְהַחְזִיק עֲצָמָם בְּגְדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר הֵם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַכִּי גָרוּעַ בְּעוֹלָם, כִּי הֵם מְרִאִים לוֹ דַּעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם חֵי יֵשׁ לוֹ תְּקוּהָה לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל. וְלָכֵן עוֹשֶׂה

הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּכַחוֹ לְמַנַּע וּלְעַכֵּב מֵאֵלּוּ
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, שְׁלֹא יִזְכּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
הַצְּדִיקִים, הַבְּטִלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְהוּא מְקִים עֲלֵיהֶם מִתְּנַגְדִים רְשָׁעִים, שְׁמֹכִיר אוֹתָם
מִכָּבֵד (עֵין בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהֲזָבוּב
וְהַעֲכָבִישׁ), וְהוּא מַגְדִּיל אֶת שְׁמֹם בָּעוֹלָם, וּמְפָרְסֵם
מְאֹד, הָעֶקֶר שֶׁיִּתְקַבְּלוּ דְבָרֵיהֶם בְּאֲזְנֵי הַמוֹן-עַם,
כְּדֵי שֶׁיִּתְרַחֲקוּ מִגְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, הַבְּטִלִים
לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחַם
לְקָרֵב אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְמָה
עוֹשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם? דִּיקָא אֶת גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
הַצְּדִיקִים, הוּא מַעֲלִים וּמְסַתִּיר מִהָעוֹלָם, עַד שֶׁכָּל
אֵלּוּ הָרְחוּקִים לֹא יֵדְעוּ מֵהֶם כָּלֵל, וּלְהִפְךָ — הוּא
מַגְלֶה וּמְפָרְסֵם אֶת כָּל אֵלּוּ הָרְשָׁעִים, הַצְּבוּעִים
וְהָרַמָּאִים. וְעַל-כֵּן הַבְּחִירָה מְאֹד חֲזָקָה כָּל זְמַן
שֶׁהָאָדָם חֵי בְּזֵה הָעוֹלָם. וּמִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי
לְבָבוֹ וּמְכַאוּבָיו, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְעֵבֶר וּלְדִלְג
עַל הַכֹּל, וַיָּבֹא אֶל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, וְאִז גַּם
לוֹ תִהְיֶה תִקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, וַיִּזְכֶּה לְצִאת מִיְסוּרָיו,
וַיִּהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּהְיֶה
נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַדְבִּיק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרִיו

ואשרי חלקו!

יצר הרע

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר היצר הרע הוא בתאות נאוף, רחמנא לצלן, כמוכא (זהר ויקרא טו:): עקרא דיצרא בישא על עריין, והיא עקרא דמסאבותא; הינו שעקר היצר הרע הוא על עריות, וזה עקר הזהמה, שמזהם ומטמא היצר הרע את האדם. ויש בני-אדם שנתפתו אחרי יצרם הרע, ונכשלו, רחמנא לישזבן, בכל מיני חטאים ועוונות חמורים בפגם הברית, כגון: גדה, שפחה, גויה, זונה, רחמנא לישזבן, ויש שנפלו גם לחטא המגנה והמזהם של הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא המגנה והמזהם הזה עוקר את האדם לגמרי, ומוציא אותו מדעתו, עד שמשתגע לגמרי, רחמנא לצלן; כי הזרע הוא במח, וכשמוציא זרעו לבטלה, על-ידי-זה נפגם מחו ודעתו, רחמנא לישזבן. ועל-כן אמרו חכמי הרופאים, שרפואתו של משגע הוא הסרוס, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו); כי רב היצר הרע שלהם

קדֶשֶׁת יִצְרָחָרַע יִשְׂרָאֵל רַעַג

הֵם הַדָּמִים שֶׁלֹּא נִזְדַּכְּכוּ, כִּי הַיִּצְרָחָרַע בָּא מֵהַדָּמִים שֶׁבְּחָלָל הַשָּׁמַאֲלִי, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּא, שְׁבוּעַר תָּמִיד בְּתַאֲוֹת נְאוּף, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב); וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכָל-כָּף בּוֹעַר בָּהֶם הַיִּצְרָחָרַע בְּתַאֲוֹת נְאוּף, שֶׁשָּׁפָהֶם רוּאִים אִיזוֹ אִשָּׁה, אֲזִי מִשְׁתַּגְּעִים לְגַמְרֵי, וּמְכָל שֶׁכָּן כְּשֵׁרוּאִים תְּמוּנַת תּוֹעֵבָה, אֲזִי בּוֹעֲרִים אַחֲרֶיהָ, וּכְשֵׁאִינָם יְכוּלִים לְהוֹצִיא מְזִימָתָם, אֲזִי מוֹצִיאִים אֶת זֵרַעֲם לְבִטְלָה עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר הָעוֹן הַזֶּה הוּא הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיֹתֵר בַּתּוֹרָה; כִּי מְכָל טָפָה וְטָפָה הִזָּה יְכוּל לְהִבְרָא וְלָד, וְהוּא הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו בְּמוֹ יָדָיו, עַל-יָדֵי שְׁמוּצִיא אֶת זֵרַעוֹ לְבִטְלָה עַל הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה בָּא לְאָדָם עַל-יָדֵי תְּבִיעֶרֶת הַמְּדוּרָה שְׁבוּעֲרִים בּוֹ דָּמָיו, עַד שֶׁמֵּרַב חֲמִימוֹת הוּא מִשְׁתַּגֵּעַ מִמֶּשׁ; כִּי הַיִּצְרָחָרַע עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ, כִּי בַעַל עֵבֶרָה הוּא מְשַׁגֵּעַ, כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל (סוֹטָה ג.) אֵין אָדָם עוֹבֵר עֵבֶרָה, אֶלֹא אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת. וּבִאֲמַת כָּל אָדָם יְכוּל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אִם רַק יִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו, וַיִּצִּית אֶת הַצַּדִּיק הָאֲמַת, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵי ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן סז), אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַמְּשַׁגֵּעַ הַכִּי גָדוֹל, אִם רַק יִצִּית אֶת הַחֲכָם, יְכוּל לְצַאת

משגעונו; אבל הצרה של המשגע, שאינו רוצה לצית את החכם. ובאמת כל זה בא מהחלוף שהתחלף בן המלך לבן השפחה ובן השפחה לבן המלך, כמובא בדברי רבנו ז"ל (ספורי מעשיות, מעשה יא), שאדם אינו יודע מכחו. ומזה יכול כל אדם לקח מוסר לעצמו, כשרואה שהיצר הרע והתאוות וכו' מתגברים עליו מאוד מאד, ונדמה לו שקשה לשברם, צריך לידע שבודאי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניה עמו, ובודאי אם לא היה לו כח לשבר את תאוותו, לא היה השם יתברך מגרה בו יצר הרע כזה, ואם בוער בו יצר הרע כזה חזק לתאות גאוף, מזה עליו ללמד גדלת נפשו, שבודאי יכול להתגבר על הכל — אם יהיה עקשן, ואפלו שנופלת עליו חלישות הדעת בכל פעם, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה, אסור לו להתיאש בשום אפן, רק אדרבה ידע בנפשו, כשרואה שיש לו יצר הרע גדול כזה, שבודאי נפשו היא נפש יקרה וקדושה מאוד מאוד בשרשה, ועל-כן מתגברים עליו כל-כך; כי כל מה שהנפש יקרה וגבוהה ביותר, מתגבר עליו היצר הרע ביותר. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סכה נב.): כל הגדול מתברר יצרו גדול ממנו; וכמו שאמרו

קדֹשֶׁת יִצְרֵהָרַע יִשְׂרָאֵל עֵרָה

עוֹד, שֶׁהַיִּצְרֵהָרַע מִנִּיחַ כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְאִינוֹ
מִתְגַּרֶה אֶלָּא בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׂמִנִּיחַ כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאִינוֹ מִתְגַּרֶה אֶלָּא בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים. כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (יִזְאֵל ב, כ): "כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת", שֶׁפָּשַׁט
יָדוֹ בְּגְדוּלִים דִּיקָא, שְׁזָהוּ בְּחִינַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהָיָה כָּל יָמָיו בְּסִכְנָה גְּדוּלָה, וְכְמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קטז, ג): "אֶפְפוּנֵי חֲבָלֵי מָוֶת וּמְצָרֵי
שָׂאוֹל מְצָאוּנֵי" וְכוּ'. (שָׁם סט, ג): "טָבַעְתִּי בִּינוֹן
מְצוּלָה וְאִין מְעַמָּד וְכוּ', הַצִּילָנִי מִטֵּיט וְאֵל
אֶטְבָּעָה" וְכוּ'; וְכֵן כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים שְׁנַתִּיסַד
מִהַתְּפִלוֹת שֶׁהִרְבָּה לְהַתְּפַלֵּל, לְהַנְצִיל מִהַיִּצְרֵהָרַע
וְחִילוֹתָיו לְבַל יֵאבֵד נַפְשׁוֹ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם. וּבְדַרְךָ זֶה
צָרִיךְ כָּל אָדָם לֵילֵךְ; כִּי אִין שׁוֹם עֵצָה וְתַקְנָה
לְהַנְצִיל מִכָּל זֶה, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת
וְתַחֲנוּנִים בְּלִי שְׁעוֹר כָּל יָמֵי חַיָּיו, כְּמוֹ דָּוִד הַמֶּלֶךְ,
עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכָּל יָמָיו עָסַק רַק בְּתַפְלָה
וּבְתַחֲנוּנִים, וְכֹל מֵה שֶׁעָבְרוּ עָלָיו נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים
וּמְרִים מֵאַחֲיו וּמִחֲמִיו וּמֵאַשְׁתּוֹ וּמִלְדָּיו וּמֵאַנְשֵׁי
הַדּוֹר, שֶׁהִתְלוּצְצוּ מִמֶּנּוּ וְחָלְקוּ עָלָיו, וְקָמוּ עָלָיו
הַמּוֹן שׁוֹנְאִים, עִם כָּל זֹאת לֹא אֵבֵד אֶת עֲצָמוֹ
בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפֵּן, אֶלָּא בְּרַח תְּמִיד אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ,
וְהַתְּפַלֵּל וְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו יְתַבְּרֵךְ, שְׁזָה כָּל סֵפֶר

התהלים שחבר. והוא הראה דרך לכל בר ישראל, אפלו שעובר עליו מה שעובר, ואפלו שירד למקום שירד ונפל במקום שנפל, ונתלכלך במה שנתלכלך, אסור להתיאש בשום פנים ואפן, אלא לבוא ולדבר עמו יתברך כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְרַק זֶה תִּקְנֹת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. ובפרט מי שנכשל במה שנכשל, עליו ליידע, כי עקר תקנתו הוא רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין זו דרך הענוה האמתית, שיחזיק את עצמו לרשע גמור, חס ושלום, ולהקטין מעלת נפשו הקדושה, רק אדרבה — צריך ליידע ולהאמין, שנפשו בשרשה היא גדולה ויקרה וגבוהה מאד מאד, ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות בלי שעור תלויים בה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ת"י מוה"ר"ן, תקה), שאם היו מהפכין את האדם, היו רואים, שבכל גיד וגיד מגידי האדם תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות. וכמבאר בשאר ספרים מגדל מעלת האדם, שהוא בחינת צלם אלקים, ואפלו הנפש הפחותה שבפחותים של ישראל, גם-כן גבוהה מאד מאד, מכל שכן וכל שכן נפשות של בני תורה, ובפרט אותן שיש להן שכל גדול; כי כל מה שהשכל גדול ביותר, הנשמה גבוהה יותר. כמו

שָׁאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי הַנִּשְׁמָה הִיא הַשֶּׁכֶל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב לֵב, ח): "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינָם"; עַל-כֵּן הָאָדָם הַבֵּר שֶׁכֶל, כְּשֶׁרוֹאֶה שְׂמֵת־גִּבּוֹר עָלָיו הַבֵּעַל-דָּבָר בְּיֹתֵר, צָרִיף לַיָּדַע שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ נֶפֶשׁ גְּבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיף לְהִתְגַּבֵּר לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ לְבַל יֵאָבֵד אוֹצְרוֹת וּסְגֻלוֹת יְקָרוֹת וְחֻמוֹדוֹת כְּאֵלֶּה, הַתְּלוּיִים בְּנִפְשׁוֹ, אֲשֶׁר עֵיִן לֹא רָאֲתָהּ וְכוּ'. וְיִתְגַּבֵּר בְּכָל עֵז לְהִצִּיל אֶת נִפְשׁוֹ מִנִּי שַׁחַת, לְהִצִּילָהּ מִן הָעֶשֶׂק וְהַתְּמוּרָה, חֵס וְשָׁלוֹם. וְהֶעֱקָר — עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' יז, ו): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'", שְׁצָרִיכִין לְהִגְבִּיֵה לְבוֹ וְדַעְתּוֹ בְּדַרְכֵי ה', וְלוֹמַר בְּנִפְשׁוֹ, שְׂאִין נֶאֱהָ לִי לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים כְּאֵלֶּה, מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי נִפְשֵׁי גְבוּהָהּ מְאֹד, כִּי נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כֵּלָּן בְּנֵי מַלְכִים, וְרֵאוּי לִי לְהִתְנַהֵג בְּנִמְוִסֵי הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁהּ, כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְנִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאִים בָּנִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֱלֹקֵיכֶם". וְזֶה מֵה שְׁפָתוֹב (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז) עַל מֵאֵמַר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא עַד): אֲנִי בְרִיָּה קְלָה שְׁבִיָּם וְכוּ', עֵיִן שָׁם; מֵה שְׁהַטּוֹב שֶׁל נֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל זוֹכֵר מֵעֲלָתוֹ, שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ מִנִּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תְּחִלָּה, וּבָהֶם

נמלך ונתיעץ בבריאת עולמו וכו', ועתה, חס ושלום, תהיה משקעת במקומות כאלה, רחמנא לצלן, ועל-ידי-זה מרחם על עצמו וחוזר למעלתו וכו'. ובאמת ענין זה בעצמו מה שרוב בני-אדם טועים בעצמם, וסוברים שנפשם אינה קדושה משרשה, וקשה להם לשוב להשם יתברך, ולהיות איש צדיק או איש כשר באמת, כמו שאר הצדיקים והכשרים, כמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר, כששומעין שמספרין מאיזה צדיק או איש כשר וירא באמת, ומתחיל להתעורר בהם הרהור תשובה להתחיל גם-כן להתקרב להשם יתברך, כי כל ישראל מלאים מחשבות של תשובה והתקרבות להשם יתברך תמיד, אך אחר-כך תקף אומרים: מי יכול להתדמות אליו, לזה האיש הצדיק וכו', שהיה נשמה קדושה מנעוריו; כי כך הרגילו עצמם לומר, שצדקת הצדיקים והכשרים הוא מצד הנשמה הקדושה שיש להם מתולדותם. ובאמת אמר רבנו ז"ל בפרוש, שאינו כן, וזה עקר החסרון של העולם שאומרים כן, ומחמת זה אינם מתעוררים ומתגברים להשוות עצמן לצדיקים. אבל באמת אינו כן; כי עקר צדקת הצדיק והכשר הוא רק על-ידי התגברותו והתחזקותו ויגיעתו

קדשת יצר הרע ישראל רעט

וּטְרַחוּ בְעַבֹדֶת הַשֵּׁם, שִׁיגַע וְטָרַח כָּל-כָּף יָמִים
וְשָׁנִים הַרְבֵּה, וְלֹא הִנִּיחַ עֲצָמוֹ לִפְלֵ בְשׁוּם אִפֶּן
שֶׁבְעוּלָם, וְהַרְבֵּה בַתְּפִלָּה וּבַתְחִנּוּנִים, עַד שֶׁזָּכָה
לְמָה שֶׁזָּכָה — כָּל אֶחָד כְּפִי עֲרֹכוֹ, אֲשֶׁרִי לָהֶם;
וְכָל אָדָם יָכוֹל לְהִיּוֹת כְּמוֹתָם, כִּי הַבְּחִירָה חֲפִזִּית
לְכָל, וְכֵתֵר שֵׁם טוֹב מִנַּח, וּמִי שֶׁרוֹצֵה זֹכָה בּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא עב): כֵּתֵר כְּהוֹנָה
— זָכָה אֶהְרֹן וּנְטָלוֹ, כֵּתֵר מַלְכוּת — זָכָה דָּוִד
וּנְטָלוֹ, כֵּתֵר שֵׁם טוֹב — מִנַּח, וְכָל הַרוֹצֵה יָכוֹל
לְזָכוֹת בּוֹ. וּבְאַמֶּת זֶה הָעֲנִיָּן בְּעֲצָמוֹ, שֶׁבְנֵי-אָדָם
טוֹעִים בְּעֲצָמָם, וְסוֹבְרִים שֶׁנִּפְשָׁם אֵינָה יִקְרָה
וְקְדוּשָׁה, וּמִחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְגַּבְּרִים לַעֲשׂוֹת
כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי
הַתְּמוּרֹת, שֶׁמִּשָּׁם בְּחִינַת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבֶּן מִלֶּךְ
שֶׁנִּחְלָף, שֶׁמִּשָּׁם בָּאִים אֵלָיו הַמַּחְשָׁבוֹת עַל הָאָדָם.
כְּמוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּחְלָף וְנִתְגַּרֵּשׁ מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁמִּחֲמַת
זֶה נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְלָה, וְלָקַח אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשְּׂכָרוֹת
וְכוּ', עַד שֶׁהָיָה כְּמִסְפָּק בְּעֲצָמוֹ, אִם הוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ
הָאֱמֶת אוֹ בֶּן הַשְּׂפָחָה, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמִבְּאֵר שֵׁם
בְּהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבְּנִים שֶׁנִּחְלְפוּ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
יֵא), שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁבָּאוּ לוֹ לְבֶן הַמֶּלֶךְ הַרְהוּרִי
תְּשׁוּבָה, הָיָה מֵיֵשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ: מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם אֲנִי

בן המלך וכו', עין שם, שמבאר שם שנפל כל-כף, עד שהיה מספק בעצמו, אם הוא בן המלך האמת. כמו-כן הוא בכל אדם הרחוק מהשם יתברך, בפרט בתקף סוף הגלות המרה הזו, שהוא חבלי משיח, שמתגבר בעתים הללו הבעל-דבר ביותר על נפשות ישראל כידוע בחוש, עד שכמה בני-אדם מיאשין עצמן, כאלו נפשם אינה מסגלת כלל לעבודת השם. וכל זה הוא רק פתוי ומחשבות היצור הרע, שמחליש דעתו, ומכניס בלבו חלישות וקטנות דסטרא אחרא. שזה נמשך מבחינת היכלי התמורות, מבחינת החלוף של בן המלך, שנפל כל-כף, עד שלא ידע בעצמו אם הוא בן המלך האמתי. אבל באמת צריך האדם לידע ולהאמין, שנפש כל אחד מישראל גבוהה ויקרה מאד מאד, וכלם הם בחינת בני מלכים, ויכולים לזכות למדרגות גבוהות וקדושות מאד כמו כל הצדיקים והפזרים; כי גם על כל הצדיקים והפזרים עברו מחשבות וחלישות כאלה וכאלה, אך היו משכילים לבלי להניח להטעות אותם, והתגברו והתחזקו מאד, עד שזכו למה שזכו. וזה שאמר דוד המלך (תהלים פו, ב): "שמרה נפשי כי חסיד אני"; כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ד.),

קדשת יצר הרע ישראל רפא

וכן איתא בזהר הקדוש (בלק, קצה.), שדוד קרא לנפשיה חסיד בגין דאיצטרך ליה לבר נש דלא לשואה גרמיה רשע וכו'; הינו שנה בחינת "ויגבה לבו בדרכי ה'", פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכה); פי צריך לידע מעלת נפשו בשרשה, בחינת אנא בריה קלה שבבים וכו', לידע שהוא משרש הנפש של בן המלך האמתי, כדי שיתגבר לחזור למעלתו וכו'. ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שבוער בו יצר הרע בתאות נאוף, ונכשל בכל פעם בעוונות חמורים, עליו להתגבר על יצרו הרע, ויברח רק אליו יתברך, וירגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ויתחנן ויבקש על נפשו, שיזכה לצאת מתבערת המדונה שבוער בו יצרו הרע; פי כלל זה עליך לקבל — שאי אפשר להנצל מהיצר הרע הבוער בו בתאות נאוף, אלא על-ידי רבוי תפלה ובקשה, ולהיות עקשן גדול מאד לא להתיאש בשום פנים ואפן, ויהיה חזק ואמיץ בדעתו, שהוא לא יעזב את עצמו בשום פנים, ואפלו שבוער בו יצרו הרע, ומכשילו בכל פעם בעברות חמורות, רחמנא לישזבן, עם כל זאת הוא אף פעם לא יתיאש, אלא יעמד חזק במעט

מקצת עבודתו, שיעבד את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום בקיום המצוות ובלמוד התורה הקדושה, ובתפלה ושיחה בינו לבין קונו, ודיקא על-ידי-זה — אם יהיה עקשן גדול, אז דיקא יעבר על הכל, והקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל עוונותיו, ויזכה לצאת מהפח יקוש שאליו נפל. כי אצלו יתברך מאד חשוב, לראות איך האדם מתחזק בכל מה שעובר עליו, ואינו מתיאש בשום פנים ואפן יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה; אשרי מי שמכניס דברינו אלו אל תוך לבו, ועל-ידי-זה נכון לבו יהיה בטוח, שהקדוש-ברוך-הוא יוציאנו מהפח יקוש שנפל בו, וימחל לו על כל עוונותיו, אשרי לו!

ישוב הדעת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר בזה העולם עקר השלמות שהאדם צריך להגיע אליה — זו מדת ישוב הדעת, שיזכה לישוב את עצמו בזה העולם היכן הוא, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-

מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'): מֵה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים
 מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא
 רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵינָם מִיִּשְׁבִּין
 עֲצָמָן. וְהָעֶקֶר לְהַשְׁתַּדֵּל לֵישֵׁב עֲצָמוֹ הַיָּטֵב, מֵה
 הַתְּכִלִּית מִכָּל הַתְּאוּוֹת וּמִכָּל עֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הֵן
 תְּאוּוֹת הַנְּכַנְסוֹת לַגּוֹף, הֵן תְּאוּוֹת שְׁחוּץ לַגּוֹף, כְּגוֹן
 כְּבוֹד, וְאִז בְּיַדָּי יָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. אֲךָ דַּע
 שֶׁעַל-יְדֵי מָרָה שְׁחוּרָה אֵי אֶפְשָׁר לְהִנָּהֵיג אֶת הַמַּח
 כְּרִצּוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן קָשָׁה לוֹ לֵישֵׁב דַּעְתּוֹ. רַק עַל-יְדֵי
 הַשְּׂמִיחָה, יוּכַל לְהִנָּהֵיג הַמַּח כְּרִצּוֹנוֹ, וְיוּכַל לֵישֵׁב
 דַּעְתּוֹ, כִּי שְׂמִיחָה הִיא עוֹלָם הַחֲרוּת, בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה
 נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ"; שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה
 נִעֲשִׂין בֶּן חוֹרִין, וְיוֹצֵאִין מִן הַגְּלוּת. וְעַל-כֵּן
 כְּשִׂמְקִיֶשֶׁר שְׂמִיחָה אֶל הַמַּח, אֲזִי מַחוּ וְדַעְתּוֹ בֶּן
 חוֹרִין, וְאֵינּוּ בְּבַחֲיִנַת גְּלוּת, וְאֲזִי יוּכַל לְהִנָּהֵיג אֶת
 מַחוּ כְּרִצּוֹנוֹ וּלְיִשֵּׁב דַּעְתּוֹ, מֵאַחַר שֶׁמַּחוּ בְּחֲרוּת,
 וְאֵינּוּ בְּגְלוּת; כִּי עַל-יְדֵי גְלוּת, אֵין הַדַּעַת מִיִּשְׁבֵּת,
 כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה יב:) עַל
 בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב, דְּמִיתְּבָא דַּעְתֵּיהוּ, מִחֲמַת שְׂלֵא
 הָלְכוּ בְּגְלוּת, שְׁנֵאֲמַר (יִרְמְיָה מַח, יא): שְׂאֲנָן מוֹאָב
 מִנְעוֹרָיו וְכוּ', וּבְגוּלָה לֹא הָלַךְ, עַל-כֵּן עָמַד טַעֲמוֹ
 בּוֹ "וְכוּ". וְלְבוֹא לְשִׂמְחָה הוּא עַל-יְדֵי מֵה שְׂמוֹצֵא

בְּעֲצָמוֹ עַל-כָּל-פָּנִים אֵיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, כַּמּוּבָא
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב) עַל פְּסוּק:
 "אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדֵי", שֵׁשׁ לוֹ לְשִׁמְחַ בְּמָה
 שְׂזָכָה לְהִיּוֹת מְזַרְעֵ יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא עָשִׂי גוֹי. וְכִמּוֹ
 שְׂאָנוֹ אוֹמְרִין: "בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאנוּ לְכַבּוּדוֹ
 וְהִבְדִּילָנוּ וְכוּ' וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת" וְכוּ'; מְכַל זֶה
 וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, רָאוּי לוֹ לְקַח לְעֲצָמוֹ שִׁמְחָה לְשִׁמְחַ
 דְּעֵתוֹ, שְׂזָה עֲנִין (שַׁבַּת עז:) 'בְּדִיחָא דְעֵתָה', שֶׁהוּא
 דָּבָר גָּדוֹל; דִּהְיֵנוּ שְׂמֻקְשֵׁר הַשִּׁמְחָה לְמַחוּ וְדְעֵתוֹ,
 וְאִזֵּי הַמַּחַ מְשַׁחֲרָר, וַיֵּשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדְּעַת, וְגַם
 לְמַעַלָּה נַעֲשֶׂה מְזָה יַחּוּד גָּדוֹל עַל-יַדֵּי בְּדִיחָא
 דְּעֵתָה. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְעַבְדַּ עַל נִקְדָּה זוֹ, שְׂיִזְכָּה
 תָּמִיד לִישֵׁב דְּעֵתוֹ הֵיכָן הוּא נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם,
 וַיִּשְׂמַח אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ
 בּוֹ. וּמַחֲמַת שְׁהָאָדָם חָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, עַל-יַדֵּי-זֶה נִפְגְּמָה דְּעֵתוֹ, וְאֵינוֹ
 זוֹכָה לִישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ כְּרַגַּע, הֵיכָן הוּא נִמְצָא בְּזֶה
 הָעוֹלָם; כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם כָּל
 מִינֵי מְרִירוֹת וְדַכְאוֹנוֹת, עֲצָבוֹת וַיֵּאוּשׁ, עַד שֶׁנִּתְיַאֵשׁ
 לְגַמְרֵי מַחֲיָיו. וְלָכֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל יִשׁוּב
 הַדְּעַת, אֲלֹא עַל-יַדֵּי שִׁמְחָה, שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לְשִׁמְחַ
 מְאֹד מְאֹד עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ בּוֹ,

וְאִפְלוּ שְׁמֵרְגִישׁ שֶׁהוּא הֵכִי גָרוּעַ בְּעוֹלָם. וּבִפְרָט מִי
 שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, לוֹ נִדְמָה בְּכָל פַּעַם כְּאִלוֹ אֲבִד
 מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ, וְהוּא מִתְיַאֵשׁ מִחַיּוֹ, וְזֶה
 מִבְּלִבֵּל וּמִטְרִיף וּמְשַׁבֵּשׁ אֶת דַּעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.
 עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְזִכֹּר, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְזִכּוֹת
 לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת יִשׁוּב הַדַּעַת רַק עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה,
 שְׂתִמִּיד יִשְׂמַח, וְיִמְצָא נִקְדוּת טוֹבוֹת בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-
 יְדֵי שְׂיָדִין אֶת עֶצְמוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה
 יִזְכֶּה לְצֵאת מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 דִּיקָא יִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שֶׁנִּפְּל
 אֲלֵיהֶם; כִּי בְּאֵמֶת אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֶלָּא
 אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׂטוּת (סוֹטָה ג.); וְכִפִּי מִדַּת
 הַשְּׂטוּת שֶׁנִּכְנָסָה בּוֹ, כֵּן נִתְּבַלְבְּלֵת דַּעְתּוֹ וְאִינוּ זוֹכֶה
 לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֱמֶתִי, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁכָּל-כָּף
 נִפְּלוּ וְנִכְשְׁלוּ בְּעֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, עַד שֶׁנִּטְרָפָה דַּעְתָּם
 לְגַמְרִי. וְכָל הַצָּרוֹת בָּאוֹת מִזֶּה שֶׁאֵין לְאָדָם יִשׁוּב
 הַדַּעַת; כִּי בְּרָגַע שֶׁהוּא מְאִבֵּד אֶת יִשׁוּב דַּעְתּוֹ, כְּכּוֹ
 אִינוּ מְסַגֵּל לְחֶשֶׁב יִשָּׂר, וְנִכְנָס בְּדַכְּאוֹן וּבְעֶעְצָבוֹת
 וּבְמִרְרוֹת, וּמִתְעַצְבֵּן עַל כָּל דָּבָר, וְאֵין לוֹ סְבָלָנוֹת,
 אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי; וְעַל-כֵּן כָּל
 מִי שִׁיּוּדַע שֶׁהוּא חָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטָּלָה, עָלִיו לָבוֹא לְשִׁמְחָה אִמְתִּית, שְׁעַל-יָדֵי הַשְּׂמִחָה יָבוֹא לְיִשׁוּב הַדַּעַת. וְעַקֵּר הַשְּׂמִחָה הוּא "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֲפִלּוֹ שְׂעֵדִין מִנְּח בַּשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו וְעֵדִין מִתְּלַכְלֵךְ, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָב הַרְחֲמָן, וּבְנֵדָאֵי יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אִם רַק יִתְחַזֵּק וַיְהִי שְׂמִחָה עִם נְקֻדַּת יְהוּדוּתוֹ; כִּי הַשְּׂמִחָה מוֹחֶקֶת וּמְבַטֶּלֶת אֶת כָּל הָרַע שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ. וְאִם אָדָם הָיָה תָּמִיד שָׁשׁ וְשִׂמְחָה, אֲזִי הָיָה זוֹכֵה לְשִׁלְמוֹת "קְדִשֶׁת הַבְּרִית", וְהָיָה מְגִיעַ אֶל יִשׁוּב הַדַּעַת אִמְתִּי, עַד שֶׁאֵף פַּעַם לֹא הָיָה מִתְּעַצְבוֹ עַל שׁוֹם דָּבָר וְעַל שׁוֹם בֶּן אָדָם, וְהָיָה הַכִּי מְאֻשָּׁר בְּתַיִּו. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלַי מֵהַ שְׂעֵבֵר, וּבָאתָ לְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אִם אַתָּה רוֹצֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַקֵּר הָעֲצָה הוּא רַק עַל-יָדֵי שְׂמִחָה, שֶׁתְּשִׂימָה אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד, כִּי שְׂמִחָה הִיא "קְדִשֶׁת הַבְּרִית", וְלִהְפֹךְ עֲצָבוֹת הִיא טְמֵאת הַבְּרִית. כִּי הַקְּלָפָה הַמְּחַטֵּאת אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית נִקְרֵאת לִילִית, עַל שֵׁם יִלָּה, שֶׁמְכַנְּסֵת בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן וּבְלָבוֹל הַדַּעַת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֵה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאִינוֹ נִשְׁבָּר מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, שְׂאֵז נִכוֹן

לבו יְהִי בְטוֹחַ, שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כִּי עַל-יְדֵי מַדַּת הַשְּׂמִיחָה הוּא יִמְחַק אֶת כָּל הָעֶבֶר שְׁלוֹ, וְיֻכַּל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, לִישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ הֵיכָן אֲנִי בַּעוֹלָם. וְכָלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְיךָ, שְׁכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם חַי, הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמֵיִשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטֵב, כִּי הַשְּׂלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא יָשׁוּב הַדַּעַת.

כַּעַס

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר הַמְּבִיא אֶת הָאָדָם לְיַד כַּעַס כְּמוֹ הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית. וְכְמוֹ שֶׁסִּפֵּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), אֲשֶׁר פֶּעַם אַחַת עָמַד לְפָנָי רַבְּנוֹ ז"ל אִישׁ אֶחָד, וְהָיָה מְקַבֵּל גְּדוֹל וְלַמְדָּן, אֲבָל דִּרְכוֹ הָיְתָה, שֶׁהָיָה בְּכַעַס תָּמִיד עַל פּוֹעֲלָיו וּמְשַׁרְתָּיו וְכִיּוֹצֵא, וְהָפָה אוֹתָם וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. עָנָה רַבְּנוֹ ז"ל וְאָמַר: מִפְּנֵי מָה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לח, ז):

"וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינַי ה'", מְדוּעַ רַע וְלֹא רָשָׁע? אֵךְ מִי שְׁעוֹבֵר עֲבָרָה זֹו שֶׁל עַר, חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא רַע תָּמִיד (שְׁקוֹרִין בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֹז בִּיזוּ), דְּהִינוּ שֶׁהוּא אִישׁ רַע וּבְכַעַס תְּמִידִי. וְלֹא אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל יוֹתֵר. וְתַכְף כְּשִׁשְׁמַע הָאִישׁ הַנַּ"ל דְּבוֹרִים אֱלוֹ, גְּזוּדָעוּע לְאַחוֹרָיו, וְנִפְל עָלָיו רֶתֶת וְזִיעַ וּפְחָד וְאִמָּה גְדוּלָה וְנוֹרָאָה מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְף, וְכַפֵּף קוֹמָתוֹ, וְלֹא יָכוֹל הָיָה לְהַגְבִּיחַ רֹאשׁוֹ, וְלֹא יָכוֹל הָיָה עוֹד לְעַמֵּד כָּלֵל, לְפָנַי הַדְרַת קְדֻשַׁת רַבֵּנוּ ז"ל, וְנִשְׁמַט מִן הַבַּיִת אֶל הַחוּץ, וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת, וּבְכָה הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, וּבִקְשׁ מְאֹד מְאֹד מִהַמְלִמֵּד שְׁלוֹ, שֶׁהָיָה מֵאַנְשֵׁי רַבֵּנוּ ז"ל, שִׁיקָרֵב אוֹתוֹ לְרַבֵּנוּ ז"ל. וְאַחֲר־כֵּן רָאָה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁמִּנְחָ אֶצְלוֹ עַל הַקּוֹרָה סֵפֶר, וְשָׂאֵל אֵיזָה סֵפֶר הוּא? וְנוֹדַע לוֹ, שֶׁהוּא סֵפֶר קְבָלָה, וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂאִין רָאוּי לוֹ לְלַמֵּד קְבָלָה וְכוּ'. אַחֲר־כֵּן נָסַע אַחֲרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּכְשֶׁשָּׁב לְבֵיתוֹ חָזַר בְּתִשׁוּבָה גְדוּלָה, וּבָחַר לוֹ חֶדֶר מִיָּחָד, וַיֵּשֶׁב שָׁם וְעָסַק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְדוּלָה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת. אֵךְ אַחֲר־כֵּן חָזַר לְכַעְסוֹ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן הָיָה כְּרוּף תְּמִיד אַחֲרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְמַלְמֵד שְׁלוֹ, שִׁישֵׁב אֶצְלוֹ עוֹד, "כִּי כִשְׁתַּהִיחַ אֶצְלוֹ, טוֹב שִׁיהִיחַ אִישׁ כְּשֶׁר עַל

יָדָךְ לַפְעָמִים שָׁעָה אַחַת בַּיּוֹם". אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁחֲזַר לְרַע כַּעֵס כַּנִּ"ל, הִיָּתָה לוֹ קִטְטָה עִם מְשָׁרְתּוֹ, וְלֹא רָצָה לְשַׁלֵּם לוֹ, וְעָמַד הַמְּשָׁרֵת וְהִלֵּךְ רַגְלֵי מִן הַכֶּפֶר אֶל הָעִיר לְמָקוֹם רַבְּנוֹ ז"ל, בְּקַבְלָנָא רַבָּה עָלָיו, וְהִקְפִּיד עָלָיו רַבְּנוֹ ז"ל מְאֹד מְאֹד. אַחֲר־כֵּן הִחֵל רַבְּנוֹ ז"ל לְלַמֵּד עָלָיו זְכוּת לְפָנֵי הַמְּשָׁרֵת, וְאָמַר לוֹ: מַה לַּעֲשׂוֹת, הֲלֹא הוּא עָנִי, וְאֵין לוֹ לְשַׁלֵּם לָךְ וְכו'... לְמִדִּים מְכָאן, שֶׁהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְכַנִּים בְּאָדָם שִׁיְהִיָּה כַּעֲסָן וְרוֹצֵחַ עַל זוּלָתוֹ. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזְכוּת לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתָּ בַּבְּרִית, וּבַכֶּרֶט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תִּשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִכַּעֵס וּקְפִידוּת, כִּי הַכַּעֵס מְכַלֵּה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת כח:): לֹא תִרְתַּח וְלֹא תִחַטֵּי; אִם לֹא תִהְיֶה בְכַעֵס — לֹא תִחַטֵּא. כִּי הַכַּעֵס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמִי שֶׁהוּא כַּעֲסָן הוּא מְשַׁעַע מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְעַל-כֵּן רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהֵם תָּמִיד בְּכַעֵס וּבִרְצִיחָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְתִכְף-וּמָיֵד יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם אִם הוּא נִכְשֵׁל בַּפְּגָם הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה — אִם הוּא כַּעֲסָן. וְעַל-כֵּן אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל

(שיחות הר"ן, סימן קפד), שבחטם יכולים להפיר הנואף; הינו אם רואים בין-אדם שתמיד נמצא בכעס וברציחה, צריכים לדעת שהוא, רחמנא לישזבן, נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ויש בני-אדם שכל-כף נכנסו בחטא המגנה הזה, עד שהם תמיד בכעס וברציחה על זולתם, וזה הורס את כל חייהם; כי הכעס עוקר את הנפש לגמרי. וחכמינו הקדושים אמרו (נדרים כב:): כל הכועס — שכינה אינה חשובה פנגדו; כי המאמין האמתי, שמאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, לא היה כועס כלל, ואם הוא כועס, סימן שאין לו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וכשאין לו אמונה, ביצוע שפגם בברית, כי אמונה תלויה ב"קדשת הברית", כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא); ועל-כן, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לתקן את החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה למסור את נפשך על מדת הסבלנות ואריכת אפים, ולהזהר לא להיות בכעס. ואמרו חכמינו הקדושים (זהר חדש נח): "לא יהיה בך אל זר" — שלא תהיה נח לכעס; כי הכעס מביא את האדם לכל

מִיָּנִי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְהוּא מְאֹבֵד אֶת עֲשִׂירוֹתוֹ
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוֹחַגְנִיּוֹת גַּם יַחַד, כַּמּוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנּוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח); וְעַל-כֵּן עֶקֶר
 "קִדְשֵׁת הַבְּרִית" הוּא לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִכַּעַס
 וּמִרְצִיחָה, שֶׁלֹּא יִקְפִיד עַל שׁוֹם בֶּן-אָדָם, וְאִפְלוּ
 שְׁמַצְעֵר אוֹתוֹ, יִסְבֵּל וְיִהְיֶה מֵאָרִיךְ אֶפְ. וּבְזֶה תְּלוּיָהּ
 כָּל "קִדְשֵׁת הַבְּרִית" שֶׁל הָאָדָם; אֲשֶׁר מִי שְׁזוֹכָה
 לְעֶקֶר מִמֶּנּוּ אֶת מִדַּת הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה, שְׁעַל-יָדֵי-זֶה
 יִשְׁלַם מַחֲוֹ וְדַעַתּוֹ, וְיִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת קִדְשֵׁת
 הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קִדְשֵׁת הַבְּרִית"; כִּי הַכַּעַס מְטַפֵּשׁ
 אֶת הָאָדָם, וּמְאֹבֵד אֶת שְׁכָלוֹ. וְרוֹאִים בְּחֹשׁ,
 שְׁבָנֵי-אָדָם נִכְנָסִים בַּמֶּדָּה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת שֶׁל כַּעַס, עַד
 שֶׁהֵם רוֹצְחִים מִמֶּשׁ, וְכֹשֶׁבֵּא אֲלֵיהֶם הַכַּעַס, הֵם
 מְאֹבְדִים אֶת עֲשִׂתוֹנוֹתֵיהֶם, וְאִין יְכוּלִים לְדַבֵּר אִתָּם,
 וְכֹל זֶה בָּא, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, מִקְּלָקוּל הַדַּעַת, שְׁבָא
 עַל-יָדֵי קְלָקוּל הַבְּרִית, הַחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זָרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן עֶקֶר שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית
 בְּכִלְלִיּוֹת, בְּפִרְטִיּוֹת לַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זָרַע לְבִטְלָה, תְּלוּי רַק בַּמֶּדָּה שֶׁל אֲרִיכַת אַפִּים,
 וְלְעֶקֶר מֵעֲצֻמוֹ אֶת הַמֶּדָּה הַמְּגַנָּה שֶׁל כַּעַס. וּבְזֶה
 נִמְדָּדֶת "קִדְשֵׁת הַבְּרִית" שֶׁל הָאָדָם — כְּפִי מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת וְהָאָרֶךְ אַפִּים שֵׁישׁ בּוֹ, וְכֹאֲשֶׁר אֶפְ פַּעַם

אינו בא לידי כַּעַס ורְצִיחָה; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִגִּיעַ
 לְכָךְ, שְׁמֵאֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, שְׂאֵז לֹא
 יזוּז מִשָּׁם, עַד שְׂיִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲךָ
 עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁנֵה הַנְּסִיוֹן הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר
 לְאָדָם — לְשֹׁבֵר אֶת מִדַּת הַכַּעַס, כִּי מִחֲמַת שְׂקָלְקָל
 כָּל-כָּךְ בַּבְּרִית, וּבְפָרֵט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַהֲכָרַח לוֹ לְהִיּוֹת בְּכַעַס,
 וְלְהִתְעַצֵּב עַל כָּל דָּבָר קָטָן, וְלְהוֹצִיא אֶת עַצְבּוֹ
 עַל כָּל אֶחָד. וְעַל-כֵּן כָּל הַרוֹצֵה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת
 "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם
 לְעִקּוֹר מַעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַכַּעַס, עַד שְׂיִגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָה
 כְּזוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲכַפַּת לוֹ שׁוֹם דָּבָר בְּעוּלָם, וְיַעֲשֶׂה
 אֶת עַצְמוֹ כְּמַת וְנִפְטָר, שְׂאִין אֲכַפַּת לוֹ מֵה קוֹרָה
 סְבִיב, כִּי אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם פְּנִים לְהִגִּיעַ אֶל "קִדְשֵׁת
 הַבְּרִית", אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׂעוּקָר מַעֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶת
 הַמִּדָּה הַמְּגִנָּה הַזֹּאת שֶׁל כַּעַס ורְצִיחָה וְעַצְבָּנוֹת,
 שְׂכוּעַס וּמִתְעַצֵּב עַל זוּלָתוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ אֶל
 זֶה!

כְּבוֹד

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר עָקַר
הַכְּבוֹד שֶׁיְהִי רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מְלֹא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל
עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין; וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַכְנִיֵס
בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, אֲזִי מוֹסֵר תָּמִיד אֶת הַכְּבוֹד
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּפָנֵים
הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲזִי נִפְגַּמַת דַּעְתּוֹ, וְלוֹקַח
אֶת הַכְּבוֹד לְעַצְמוֹ, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
שְׂרוּדָפִים אַחַר הַכְּבוֹד, וּמְאֹד מְקַפִּידִים עַל כְּבוֹדָם,
וְאוֹי וְאַבּוֹי אִם פְּלוֹנִי אֵינוֹ מְכַבְּדֵם, אֲשֶׁר אִז נִכְנָסִים
בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה, וּמְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אָדָם זֶה, שֶׁלֹּא
חָלַק לָהֶם כְּבוֹד. וְכָל זֶה בָּא מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכָל מִי שֶׁחָטָא יוֹתֵר בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, הוּא מְחַפֵּשׂ יוֹתֵר כְּבוֹד, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן. וְלִכֵּן עָקַר "קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", הוּא רַק
כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֵינוֹ חָפֵץ בְּכְבוֹד כָּלֵל, וְכָל הַכְּבוֹד שְׁנוֹתְנִים
לוֹ, הוּא מוֹסְרוֹ בַּחֲזָרָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן הוּא מְכַבֵּד
אֶת הַבְּרִיּוֹת; כִּי בְּאַמַת הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא, וְאִין

בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְהוּא נִמְצָא אֵצֶל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל,
וְעַל-כֵּן חוֹב לְכַבֵּד אֶת כָּל יְהוּדֵי וַיהוּדֵי, שְׁזֵה עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, שֶׁכָּבֵר זְכוּ
לְשֵׁלמוֹת "קִדְשַׁת הַבְּרִית", וּבִטְלוּ אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי
לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן אֵינָם מְחַפְּשִׁים
כְּבוֹד כָּלָל, רַק מִשְׁפִּילִים אֶת עֲצָמָם לְפָנָיו כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, וְאֲדַרְבֵּה הֵם נוֹתְנִים כְּבוֹד לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל,
כִּי מִשְׁתַּדְּלִים לַעֲזוֹר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵינָם
מְסַתְּכָלִים עַל כְּבוֹדָם כָּלָל, אֲשֶׁר זֶה מוֹכִיחַ שֶׁכָּבֵר
זְכוּ לְשֵׁלמוֹת הַדַּעַת, שֶׁמֶשֶׁם נִמְשַׁכֶּת שְׁלֵמוֹת
"קִדְשַׁת הַבְּרִית". וְלָכֵן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה
רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית,
שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ בּוֹ יָמִים וְשָׁנִים, רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ
לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַף פַּעַם אֵל
תַּחֲפֹץ בְּכָבוֹד, אֲדַרְבֵּה תְּכַבֵּד תָּמִיד אֶת זוּלָתְךָ; כִּי
מִי שֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַבֵּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְיוֹדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְדָבָר
גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֵלָּא בְּהַשְׁגַּחַת
הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ חָפֵץ בְּכָבוֹד כָּלָל,
אֲדַרְבֵּה הוּא מְכַבֵּד אֶת זוּלָתוֹ, כִּי כָּל הַכְּבוֹד שֶׁיֵּךְ
רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְזֵה עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת "קִדְשַׁת הַבְּרִית": אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לַהֲגִיעַ

קִדְשֵׁת   כְּפוּי טוֹבָה   יִשְׂרָאֵל   רְצָה

אֶל מִדְרָגָה זוֹ, וְאִזּוּ יִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כִּי עַל-יְדֵי שְׁהָאָדָם מִכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ
בְּכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד מְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְדוֹמָם,
צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם לְבוֹשׁ לְגִבֵי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו קִדְשֵׁת הַדַּעַת, שֶׁהוּא
"קִדְשֵׁת הַבְּרִית"; אֲשֶׁר לֹא!

כְּפוּי טוֹבָה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הַמְּדָה הַמְּגָנָה
בִּיּוֹתֵר שֵׁשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא כְּפִיּוֹת טוֹבָה, שְׁהָאָדָם
מְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת הַטוֹבָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים
(יְרוּשָׁלַיִם, בְּרָכוֹת, פָּרָק ט'): אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף,
וְהָלֹא עַד הַיּוֹם הַזֶּה מְצָרִים יוֹדְעִים חֲסִדוֹ שֶׁל יוֹסֵף?
אֵלֹא שֶׁהִיא יוֹדַע וְכָפָה טוֹבָתוֹ, וְלִבְסוֹף כָּפָה טוֹבָתוֹ
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֵיא לְמִדָּת, שְׁכַפִּיּוֹת הַטוֹבָה
הַקָּשָׁה לְכַפִּירָה בְּעֵקֶר; הֵינּוּ כִּי כְּשֶׁאָדָם הוּא כְּפוּי
טוֹבָה לְזוּלָתוֹ, וּמְשַׁלֵּם לוֹ רָעָה תַּחַת טוֹבָה, לְבִסוֹף
הוּא בָּא לְכַפִּירוֹת הַטוֹב, שְׁכוּפֵר בְּעֵקֶר, רַחֲמָנָא

לישזבן. וכל זה בא מחמת החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר עושה את האדם איש רע ובליעל. כי לא יתכן, אדם שעשה לך כל-כף הרבה טובות, שתשלם לו בחזרה רעות הרבה, אלא אם נפגמה דעתך ונשתבש שכלך, על-ידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וזה כלל גדול — אם נמצא אדם שמשלם רעה תחת טובה, ודאי הוא — שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי אי אפשר בשום פנים ואפן להבין בשכל אנושי, למה אדם שעשה לך טובה אפלו פעם אחת בחייה, שתשלם לו בחזרה רעה?! ומכל שכן אדם שמסר את נפשו בעבורך, ועזר לך ימים ושנים, ואחר-כך תתהפך עליו ותהיה נעשה לו שונא, ותדבר עליו כל דבר אסור, ותהיה כפוי טובה, אין זה אלא מפני רע מעשיך, שנפגמת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזה עשה אותך רע; כי החטא המגנה הזה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הוי"ה", ומזה בא שאתה איש רע ובליעל, ובמקום להפיר בטוב ולכבד את זה שהצילך ועזר לך ימים ושנים, אתה משלם לו בחזרה רעה תחת טובה. וחכמינו

הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פְּרָק יח): כָּל הַסּוֹעֵד עִם חֵבְרוֹ אֶפְלוּ פֶת בַּמַּלַּח, יַחֲזִיק טוֹבָה לְחֵבְרוֹ; וּמִכָּל שָׁכֵן מִי שֶׁמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָא יָמִים וְשָׁנִים, וְעִזַּר לָהּ לְצֵאת מִהַפַּח יִקוּשׁ שְׁנֵלְכַדְתָּ בוֹ, עָלֶיךָ לְהַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְאִם תִּמְצָא אָדָם שֶׁמְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, תִּדַע שֶׁהוּא נוֹאֵף כְּכֹלֵב וּמוֹצִיא זֵרְעוֹ לְבִטְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁתַּבֵּשׁ שְׁכָלוֹ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל. וְעַל-כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית", שֶׁהוּא קְדוּשַׁת הַדַּעַת, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְשַׁלֵּם טוֹבָה תַּחַת טוֹבָה, וְתִבְרַח מִהַמְדָּה הַמְגַנָּה הַזֹּאת שֶׁל כְּפוּי טוֹבָה, וְאִזּוּ נִכּוֹן לְבָךְ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל "קְדוּשַׁת הַבְּרִית", שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת.

כְּשָׁלוֹן

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנֵי, אֲשֶׁר עַקַר הַכְּשָׁלוֹן בְּחַיֵּי הָאָדָם הוּא רַק — כְּשֶׁנוֹפֵל בְּתַאוֹת נְאוּף, שָׂאז מְאֵבֵד אֶת דַּעְתּוֹ וְשְׁכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ לְגַמְרִי, וְנוֹפֵל

בִּיאֹשׁ וְעוֹזֵר לְעֶצְמוֹ. וּבְאַמֶּת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת ק.כ.): "וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ"
(יִשְׁעִיה ג, ו) — דְּבָרִים שְׂאִין בְּנֵי-אָדָם עוֹמְדִים
עֲלֵיהֶם, אֵלֶּא אִם-כֵּן נִכְשָׁלִים בָּהֶן; הֵינּוּ אָדָם צָרִיף
לְדַעַת שְׁהֶהְכִּרַח לוֹ לְהַכְשֵׁל, אֲבָל שְׁלֹא יִשְׂאָר בְּזֵה,
אֵלֶּא שְׂיִלְמַד מִהַכְשֵׁלוֹנוֹת, אִיף לְתַקֵּן אֶת הָעֵבֶר,
שְׁזֵה שְׁלֵמוֹת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; כִּי כִּשְׂאָדָם פּוֹגֵם
בַּבְּרִית, וּבַפָּרֵט בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, נִכְנָסִים בּוֹ דְּכָאוֹן וַיֵּאוֹשׁ, וְעוֹזֵב אֶת עֶצְמוֹ,
וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלּוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוֹ, וְנִרְאֶה לוֹ
כְּאִלּוֹ אֵף פַּעַם לֹא רָאָה טוֹב וְאֵף פַּעַם לֹא יִרְאֶה
טוֹב, אֲשֶׁר זֶה בְּאַמֶּת כְּשֵׁלוֹן; כִּי עַל הָאָדָם לְדַעַת,
שְׂאִסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן, וְאִפְלוֹ שְׂעֵבֶר
עָלָיו כְּבָר מֵה שְׂעֵבֶר, עֵדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה לְתַקֵּן אֶת
הַכֹּל, וַיֵּינָנוּ כְּשֵׁלוֹן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת
קִיט:): אִפְלוֹ בְּשַׁעַת כְּשֵׁלוֹנָה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לֹא פָּסְקוּ
מִמְּנָה אֲנָשֵׁי אֲמָנָה. וְזֵה מִרְאֶה לְדַעַת לְכָל אָדָם,
שְׂאִפְלוֹ בַּמְּצָבִים הֵכִי גְרוּעִים אָסוּר לְעֹזֵב אֶת עֶצְמוֹ
וּלְהִזְנִיחַ אֶת רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפָיו, לְחַזֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהַחֲזִיק אֶת עֶצְמוֹ לְכְשֵׁלוֹן, אֲשֶׁר כָּל
זֶה בָּא מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה,
שְׁנִכְנַס בּוֹ יֵאוֹשׁ וְדְכָאוֹן, כְּאִלּוֹ הוּא כְּבָר כְּשֵׁלוֹן

קדֹשֶׁת כְּשִׁלּוֹן יִשְׂרָאֵל רצט

בַּחַיִּים. וּבְאַמֶּת אֲדַרְבָּה, מִי שֶׁלּוֹקַח אֶת עֲצֻמוֹ
בְּיָדָיו, וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא יָכוֹל
לְהִיּוֹת הָאָדָם הַחֲזָק בְּיֹתֵר בְּעוֹלָם, כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי
כְּפִי מִדַּת הַהִתְחַזְקוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, לֹא לְהַכְשִׁיל וְלֹא
לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ לְכִשְׁלוֹן. צְרִיכִים לְזָכֹר,
שֶׁהַהֲכָרַח לְפַל, כְּדֵי לְהִתְחַזֵּק, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק
מֵעַמָּד בַּמְּצַבִּים הַכִּי גְרוּעִים, וְאִינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ
לְהִרְגִישׁ עֲצֻמוֹ כְּכִשְׁלוֹן. וּבְזֶה נִמְדַּדְתָּ גְדֻלַּת בַּר
יִשְׂרָאֵל. וְאַפְלוֹ שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שְׂזָה יָמִים וְשָׁנִים
שֶׁנִּפְלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, וְכָל מֵה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה הוּא כְּשִׁלּוֹן, עִם כָּל
זֹאת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם
בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין, אֲשֶׁר
דִּיקָא מִהַכְשִׁילוֹן הַזֶּה תִּצְאָנָה לִי טוֹבוֹת רַבּוֹת; כִּי
מִכָּל דָּבָר רַע יְכוּלִים לְמַצֵּא גַם אֶת הַטּוֹב, וּבְיַדָּאֵי
אִם כָּבֹד עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ מֵה שֶׁעָבַר, אַתָּה יָכוֹל
לְהַפְּךָ אֶת זֹאת לְטוֹבָה — לְחֲזֵק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד
וּלְשִׂמְחַ נְפָשׁוֹת אַחֲרוֹת, שְׁגַם-כֵּן נִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה
גַּם לְךָ תְּקוּן; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוֹ מִתְיָאֵשׁ, וְאִינוֹ
מִתְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ לְכִשְׁלוֹן, אֶלָּא עוֹזֵר לְכָל בַּר
יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲזֹר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

גַּם-כֵּן לְצֵאת מִהַרְע וְהַחֲשֵׁף שְׁלוֹ.

כסופין

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר עֵקֶר
הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם — לָבוֹא אֶל מִדְרָגָה כְּזוֹ,
שֶׁלֹּא יִרְצֶה שׁוֹם רָצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ,
וַיְהִי לּוֹ תָמִיד כַּסּוּפִין דְּקַדְשָׁה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ;
כִּי הִהְכַרַח לּוֹ לְדַעַת, אֲשֶׁר מִסִּבְבֵּים עִם הָאָדָם
שְׁתַּמִּיד יִפֹּל וַיִּתְקַרְרוּ רָצוֹנוֹתָיו וְכַסּוּפָיו; כִּי
כִּשְׁהָאָדָם צָרִיף לְעֵלוֹת לְעֵלְיָה גְדוּלָה יוֹתֵר, צָרִיף
שְׁתַּהֲיֶה לּוֹ יְרִידָה מִקֵּדָם, וְהִירִידָה זֹאת הִיא תְּכֵלִית
הָעֵלְיָה, וְכָל הָעֵלְיּוֹת וְהַמְּדְרָגוֹת הֵן בְּבַחֲיַנַּת הָרָצוֹן,
כִּי כָּל מֶה שְׁזוֹכָה לְעֵלוֹת לְמַעְלָה יִתְרָה בְּיוֹתֵר, אַזִּי
הָרָצוֹן דְּקַדְשָׁה שְׁלוֹ חֲזָק וּמְאִיר בְּיוֹתֵר. וְעַל-כֵּן
כִּשְׁהָאָדָם צָרִיף לְעֵלוֹת לְעֵלְיָה גְדוּלָה בְּיוֹתֵר, הֵינּוּ
שְׁיִזְכָּה לְרָצוֹן חֲזָק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בּוֹדְאֵי צָרִיף שְׁתַּהֲיֶה
לּוֹ יְרִידָה, הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּרַחֲקוֹת קֵדָם הָעֵלְיָה, כְּדֵי
שְׁיִתְגַּבֵּר עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הָרָצוֹן בְּיוֹתֵר. וּבְאַמַּת
בְּשַׁעַת הִירִידָה אַז הָאָדָם הוּא בְּסַכָּנָה עֲצוּמָה, כִּי

הַרְבֵּה נִשְׁקָעוּ בִּירִידָתָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וּבְפָרְט אֵלוּ
שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
אֲשֶׁר הִחְטָא הֵזֶה מִכְּנִיס בְּאָדָם מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן
וַיֵּאוּשׁ עָצוּם, וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי. וּבְאַמַּת עַל
הָאָדָם לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא
לְפַל בְּיֵאוּשׁ כָּלֵל, כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁעַל-יְדֵי הִירִידָה
וְהִתְרַחֲקוֹת מִתְּגִבֵּר הָרָצוֹן בְּיוֹתֵר, שְׁזֵה בְּחִינַת
מַעֲלַת הַתְּשׁוּבָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁבְּעַלִּי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים,
אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד (בְּרָכוֹת לד:); כִּי
הֵם זוֹכִין לְרָצוֹן חָזֵק יוֹתֵר מִחֲמַת שְׁנִתְרַחֲקוּ בְּיוֹתֵר,
אֲבָל כָּל זֶה אִם יִזְכֶּה בְּשַׁעַת הִירִידָה גַם-כֵּן לְזִכֹּר
אֶת מַעֲלָתוֹ, וַיִּכְסֹף גַּם אִזּוּ בְּרָצוֹן חָזֵק לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ,
אֲבָל יְכוּל לְהִיּוֹת, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, שְׁעַל-יְדֵי הִירִידָה
יִפֹּל, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, לְרָצוֹנוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהֵם
תְּאֵוֹת עוֹלָם הֵזֶה, עַד שֶׁיִּשְׁכַּח בְּהָרָצוֹן דְּקַדְשָׁה
לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת בּוֹדָאי אֲשֶׁרִי מִי שֶׁלֹּא חָטָא,
כִּי גַם מֵה שֶׁהָאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּעוֹלָם הֵזֶה לְבַד, הִיא
גַם-כֵּן סִפְנָה גְּדוּלָה לְפָנָיו, שְׁיֻכַּל לְשַׁכַּח אֶת הָרָצוֹן
דְּקַדְשָׁה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי הָרָצוֹנוֹת הַפְּגוּמִים שֶׁל
הָעוֹלָם הֵזֶה, וּבְפָרְט מִי שֶׁכָּבַר נִכְשַׁל בְּחִטָּא הַמְּגִנָּה
שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, לוֹ יֵשׁ
רָצוֹנוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, לִילָךְ וְלִהְסַתְּכַל בְּנָשִׁים

ובתמונות תועבה, שאז הוא בסכנה גדולה עד
מאד, שלא יאבד את עולמו כרגע, רחמנא לצלן;
כי באמת אפלו על-ידי הרצונות של החר וכו', הוא
נמצא בסכנה גדולה, שלא יפנס בתאוות מגנות
ויתנהג כבהמה, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, מכל
שכן כשחם ושלום, נכשל באיזה עון, ונתרחק
יותר, בודאי הוא מסכן מאד. אף אף-על-פי-כן מי
שכבר נכשל באיזה חטא ועון, ואפלו אם הרבה
לפשע מאד מאד, אף-על-פי-כן אם יתגבר על
עצמו מעתה על-כל-פנים לבלי לשכח את השם
יתברך, וירגיל עצמו לכסף ולהשתוקק להשם
יתברך ברצון חזק תמיד, זהו עקר התשובה, ויכול
לזכות על-ידי-זה לעליה גדולה, עד שכל העוונות
יתהפכו לזכיות. כי יכול לזכות לרצון חזק מאד
דיקא על-ידי שנתרחק ביותר; ועל-כן מאחר שכבר
עברו עליך כל-כף הרבה ירידות ונפילות, שנפלת
ונכשלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
ראה להתחזק בכל מיני התחזקות, ונתגבר
בכסופין וברצונות לחזור אליו יתברך, ותעשה כל
מיני פעולות שבעולם לא לעזב את עצמך בשום
אופן שבעולם, ואפלו שנפלת ונתלכלכת כבר איך
שנתלכלכת ונפלת, עם כל זאת, ראה להתחזק

בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפֵינּוּ חֲזָקִים, לֹא לַעֲזוֹב אֶת עֲצֻמָּךְ
בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וּמִכָּל שֶׁכֶּן לֹא לַעֲזוֹב אֶת הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶפְלוּ שֶׁהַכֹּל יֵאמְרוּ לָךְ, שְׁלֹךְ אֵינְךָ כְּבָר
תִּקְנֶה לְתַקֵּן אֶת גְּדֹל חֲטָאֶיךָ, כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
פְּגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא הַחֲטָא
הַכִּי חָמוּר, כִּי הוּא הוֹרֵג אֶת נַפְשׁוֹת יְלָדָיו, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָסוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם
פָּנִים וְאֶפֶן; כִּי עֲקָר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּי רַק כְּפִי מִדַּת
הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁלוֹ וְהַכִּסּוּפֵינּוּ וְהַרְצוֹנוֹת אֶל הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכָּלֵל הוּא, שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם
כָּלֵל, וְאֶפְלוּ אִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְאֶפְלוּ
שְׁכָבָר חָטָא בְּמָה שְׁחָטָא, וּבַפֶּרֶט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, כָּל זְמַן שְׂעֵדִין הוּא
זוֹכֵר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְרִצּוֹנוֹ חֲזָק לָשׁוּב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁזֶה כְּמָה זְמַן אֲשֶׁר הוּא כּוֹסֵף
לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעֵדִין לֹא זָכָה לְתְּשׁוּבָה, אֲדַרְבָּה
פְּגַם בְּכָל פַּעַם בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן יְחֲזִק אֶת עֲצָמוֹ בְּרִצּוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְיִרְגִּיל
עֲצָמוֹ לְכִסֵּף וּלְהִשְׁתַּוְּקֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל
עֵת, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּיָדָיו סוּף כָּל סוּף יִזְכָּה לְתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה בְּלִי סָפֵק. וְדַרְךְ זוֹ הִיא עֲצָה טוֹבָה וְנִכּוֹנָה
לְכָל אָדָם בְּעוֹלָם מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן; הֵן צְדִיק גְּדוֹל

מֵאֵד, אוֹ אִישׁ כָּשֶׁר בְּאֵמֶת, הָעוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לַעֲלוֹת בְּכָל פַּעַם לְמִדְרָגָה גְבוּהָהּ בְּיוֹתֵר, וְהֵן אֲנָשִׁים קְטַנִּים בְּמַעֲלָה מְאֹד, אֲפֹלוּ הַמִּנְחִים בַּשָּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְנִכְשָׁלוּ בְּכָל מִינֵי עֲוֹנוֹת שְׁבַע עוֹלָם, אֲפֹלוּ בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי בְחִינַת כֶּסֶף וְרִצּוֹן הַכֹּל יְכוּלִים לַעֲלוֹת מִתְּכֵלִית הַדִּיּוּטָא הַתַּחֲתוֹנָה עַד רוּם הַמַּעֲלוֹת. וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר כָּל עֵצָם מֵעֲלַת הָרִצּוֹן וְהַכֶּסֶף וְהַכֶּסֶף וְהַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּזֶה מְאֹד — לְכַסֵּף וּלְהַשְׁתַּוְקֵק תָּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹן חֶזֶק וְתַקִּיף. וְזֶה יְכוּל בּוֹדָאי כָּל אָדָם לְקַיֵּם, אֲפֹלוּ הַפְּחוֹת שֶׁבַּפְּחוֹתִים, כִּי יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִי, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי רוֹצֵה וּמִשְׁתַּוְקֵק בְּרִצּוֹן חֶזֶק לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; כִּי בְּאֵמֶת בּוֹדָאי רִצּוֹן כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חֶזֶק מְאֹד לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, רַק מִחֲמַת שְׂאִין יוֹדְעִין מֵעֲלַת הַכֶּסֶף וְהַרִצּוֹן, שֶׁהָרִצּוֹן בְּעֲצָמוֹ טוֹב מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים שֶׁכַּמָּה פְּעָמִים נִכְסְפוּ בְּרִצּוֹן חֶזֶק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין לֹא זָכוּ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְגַם קָצֵת פָּגְמוּ יוֹתֵר, וְנִכְשָׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-כֵּן הֵם מִתְיַאֲשִׁין בְּעֲצָמָן, וְשׁוֹכְחִין לְכַסֵּף יוֹתֵר, עַד שֶׁנִּתְעַלֵּם הָרִצּוֹן אֲצֵלָם. וּבְאֵמֶת זֶה

הַפָּגַם קִשָּׁה יוֹתֵר מִן הַכֹּל, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא עַל-כָּל-
פָּנִים לֹא יִרְפָּה וְלֹא יִטַּשׁ וְלֹא יַעֲזֹב אֶת הַרְצוֹן,
אֲדַרְבֵּה יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְכֶסֶף וְלִהְשִׁתוּקָק בְּכֹל פַּעַם
בְּרָצוֹן חֲזָק יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהֵשִׁים יִתְבַּרֵּךְ. וְזֶה הַרְצוֹן
בְּעֲצָמוֹ טוֹב מְאֹד, וְיָכוֹל לְזָכוֹת עַל-יְדֵי-זֶה לְתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, וְלַעֲלוֹת לְכֹל הַמַּעֲלוֹת דִּקְדֻשָּׁה,
הָעֵקֶר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, רַק לְכֶסֶף
וְלִהְשִׁתוּקָק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיְדַבֵּר וַיְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר
עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ יִגִּיעַ אֶל כָּל הַמְדַרְגּוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם, וַיִּקְבְּלוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאַהֲבָה, אֲשֶׁרֵי
לוֹ!

לְמוֹד

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
הַבְּרִית כְּמוֹ לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה הוֹרֶסֶת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בָּאָדָם,
וּבְפֶרֶט מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמָסֹר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד
עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וַחֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים

אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֱלִיָּהוּ רַבָּה, פָּרֻק יח): "שְׁפָכִי כַּמַּיִם לְבַךְ" (אִיכָה ב, יט) — מָה מַיִם הִלְלוּ מִקּוּוֹה טְהָרָה הֵן לְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם, וְלְכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁבָרָא בְּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: "כָּל דְּבָר אֲשֶׁר יָבֵא" וְגו' (בַּמִּדְבָּר לֹא, כג), כִּי דְבָרֵי תוֹרָה מִקּוּוֹה טְהָרָה הֵן לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶן. בּוֹא וּרְאֵה כַּמָּה גְּדוֹל כֹּחָהּ שֶׁל תוֹרָה, שֶׁמְטַהֶרֶת אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָן שְׁעוֹשֵׁי תְּשׁוּבָה, אֲפִלּוּ מַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁבִידָן, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים" וְגו' (יְחִזְקֵאל לו, כה), אֵינִן מַיִם אֲלֵא דְבָרֵי תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "הוּי כָּל צָמֵא לָכוּ לַמַּיִם" וְגו' (יִשְׁעִיָּה נה, א), אֵינִן טְהוֹרִים אֲלֵא דְבָרֵי תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "אִמְרוּת ה' אִמְרוּת טְהוֹרוֹת" (תְּהִלִּים יב, ז); וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁוֹ גְּדוּלָּה; כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד תוֹרָה, הַתוֹרָה מְטַהֶרֶתוֹ מִכָּל מִינֵי טְמְאוֹת וְזִהְמוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בוֹ. וְרַבְּנּוּ ז"ל נָתַן לָנוּ דֶּרֶךְ הַלְמוּד קְלָה מְאֹד, שֶׁאֲפִלּוּ אָדָם שֶׁהוּא קָשָׁה הַבְּנָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, אֲלֵא יִקַּח לְעֲצֻמוֹ מְשֻׁנּוּת וַיִּתְחִיל לוֹמֵר פָּרֻק אַחַר פָּרֻק, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְסִיִּם מִסְכָּתָא, וְאַחֲרֵי-כֵן יִלֵּךְ אֶל

מסכתא שניה עד שיזכה לסיים את ששה סדרי משנה, וכן יעשה עם גמרא, שיתחיל לומר דף אחר דף, אפלו בלי שום פרושים, עד שיזכה לסיים פרק, ואז יתחיל עוד פרק ועוד פרק, עד שיזכה לסיים את כל המסכתא, ואז יתחיל עוד מסכתא, ובדרך זו יטיל ממסכתא למסכתא, עד שיזכה לסיים את כל התורה כלה. ורצה רבנו ז"ל, שנלמד כסדרן דיקא. וכן הוא בלמוד שלחן ערוך, שיתחיל לומר סימן אחר סימן כסדרן מהתחלת חלק ארח חיים, עד שיזכה לסימו לגמרי, ואז יתחיל חלק יורה דעה, וכשיזכה לסימו, אז יתחיל חלק 'אבן העזר', וכשיזכה לסימו יתחיל חלק 'חשן המשפט', ובהתחלה ילמד כמה פעמים רק מחבר ורמ"א, והשלשה למודים האלו מחיב כל בר ישראל ללמד בכל יום, ואף שבהתחלה מאד מאד קשה לו להבין פשוטן של דברים, כי מי שחטא בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, נתבלבלת דעתו לגמרי, אף-על-פי-כן גלה לנו רבנו ז"ל עצה נוראה ונפלאה מאד, שיתחיל לומר פשוטו כמשמעו פרק אחר פרק משניות ודף אחר דף גמרא, וסימן אחר סימן שלחן ערוך, ואפלו ללא פרושים, וזה יגרם לו אחר-כך לזכך ולטהר את

מחו, כי התורה מטַהֶרֶת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם, כי יש
 בְּכַח הַתּוֹרָה אֹר רִוְחָנִי, שֶׁהוּא חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר
 מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשָׁמָה; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָר,
 מֵאַחַר שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁנִלְפָדָת בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה,
 רֵאָה לֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן, אֲלֵא תִקְבַּע
 לְעֲצָמֶךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן לְגֵרֵם בְּמִשְׁנֵיּוֹת וּבְגִמְרָא
 וּבִשְׁלֶחַן עָרוּף, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם
 הַמְתְּלוֹצְצֹת מִסִּדְרֵ-דֶרֶךְ הַלְמוּד הַזֶּה, אֲלֵא זָכַר
 מֵאַמְרָם ז"ל (עבודה זרה יט.): לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם
 תּוֹרָה, וְאַחֲרֵ-כֵן יִהְיֶה, שֶׁאָמַר "בְּתוֹרַת ה'", וְהָדַר
 "וּבְתוֹרַתוֹ יִהְיֶה", וְאָמַר רַבָּא: לְעוֹלָם לִיגְרִיס
 אִינִישׁ, וְאִף עַל גַּב דְּמִשְׁכַּח וְאִף עַל גַּב דְּלֹא יוֹדֵעַ
 מֵאֵי קָאָמַר, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיט, כ): "גִּרְסָה נִפְשִׁי
 לְתַאֲבָה", גִּרְסָה כְּתִיב וְלֹא כְּתִיב טַחְנָה; וְעַל-כֵּן אֵל
 תְּהִיָּה חָכָם בְּעֵינֶיךָ, וּתְקַיֵּם אֶת מֵאַמְרָם ז"ל
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, כִּי אִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ
 מָה עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל נָתַן לָנוּ אֶת סִדְר
 הַלְמוּד הַזֶּה, אַתָּה צָרִיךְ לְקַיְּמוֹ בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפִשְׁטוֹת; כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנִלְמַד הַרְבֵּה תּוֹרָה
 בְּסִדְר הַזֶּה (שיחות הַר"ן, סימן עו), וְאִף שְׁבַתְּחֻלָּה
 יִרְאֶה לָךְ כָּל הַדְּבָר הַזֶּה מוּזָר מְאֹד, שֶׁאַתָּה אוֹמֵר
 וְגוֹרֵם פְּרֻקִי מִשְׁנֵיּוֹת וְדַפֵּי גִמְרָא וְסִימָנִים שְׁלֶחַן

עֲרוּךְ, וְאִין אַתָּה קוֹלֵט מָה אַתָּה לוֹמֵד, עִם כָּל זֹאת תִּהְיֶה חֲזָק אֱהוּבִי, בְּנִי, בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲדַרְבָּה תִּתְמִיד בָּזֶה, כִּי אִין עוֹד טְהָרָה לְאָדָם שֶׁנִּכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית כְּמוֹ לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו — לְלַמַּד בְּדֶרֶךְ זֹו, אֲזִי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה שְׁלֹאט לְאֵט יִפְתַּח מַחֲרָה, עַד שֶׁתִּזְכָּה לְהִבִּין גַּם פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים. אֲבָל עָלֶיךָ לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְאֲזִי תִרְאֶה לְבִסוּף מַה יֵּצֵא מִזֶּה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחֲמוּמָא כִּי תָבוּא, ג): "שֶׁמֶן תּוֹרַק שְׁמֶךָ" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ג), נִמְשָׁלָה הַתּוֹרָה לְשֶׁמֶן וְנִמְשָׁלָה לְמַיִם, לְמַיִם דְּכִתִּיב (יִשְׁעִיָּה נה, א): "הוּי כָּל צָמָא לְכוּ לְמַיִם", מַה הַמַּיִם אִין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמֵּד בְּלֹא הֵם, וְאָדָם מְטַהֵר עַצְמוֹ בָּהֶם, כִּף אִין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמֵּד בְּלֹא תּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְלַמְּדָת אֶת הָאָדָם הַיָּאֵף יִטְהַר; וּמַה הַמַּיִם אִין אָדָם נוֹטֵעַ אֵילָן וְלֹא בּוֹנֶה בַּיִת, אִם אִין לוֹ מַיִם, כִּף אִין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמֵּד בְּלֹא תּוֹרָה; וּמַה הַמַּיִם חַיִּים לְעוֹלָם, כִּף הַתּוֹרָה חַיִּים לְעוֹלָם; וּמַה הַמַּיִם כָּל מִי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשׁוֹט בָּהֶם, אוֹבֵד עַצְמוֹ מִן הָעוֹלָם, כִּף כָּל מִי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְמַצָּא דְּבָרֵי תּוֹרָה, אוֹבֵד מִן הָעוֹלָם; וּמַה הַמַּיִם נִמְשָׁכִין לְכָל

מקום שירצה, כף התורה משוכה בכל העולם; ומה המים אין מתקיימים לא בגרגיות של כסף ולא בגרגיות של זהב, אלא בשל חרס, כף אין התורה מתקיימת בגסי הרוח, אלא במי שדעתו נמוכה עליו. ועל-כן בתחלה ראה ללמד בתמימות ובפשיטות בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, לומר הרבה פרקים משניות והרבה דפים גמרא והרבה סימנים שלחן ערוך, ולבסוף תראה איך שיפתח מחך, ותזכה להבין בכל חלקי התורה הקדושה. והעקר שתהיה עקשן גדול על זה, ומה טוב ומה נעים אם תבכה בכל יום אליו יתברך, שיפתח מחך ותזכה להבין פשוטן של דברים; כי העקר תלוי כפי מדת התמימות והאמת שתכנס בך, ולזה זוכים על-ידי תפלה לסלק דעתך ומחך לגמרי, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שתזכה ללמד הרבה תורה, ולהבין מה שאתה לומד, ואם תהיה עקשן גדול על זה, תזכה לבסוף לנתק עצמך מהרע והלכלוך והזהמה שנכנסת בהם, ולצאת מהפח יקוש שנלכדת בו. ומה גם טוב מאד שתלמד בכל יום לכל הפחות חמשה דפים זהר וּחמשה דפים תקונים, אשר האר"י ז"ל נתן תקון לבעל תשובה דבר זה, אשר גם האמירה בעלמא מזככת. וכפי

קדשת למוד ישראל שיא

שְׁתֵּהִיָּה חֲזַק בְּזֶה, כִּן תִּטְהַר נַפְשְׁךָ מִכָּל מִינֵי זֵהָמוֹת
שְׁבָעוּלָם. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֶה לְפָנֶיךָ,
זָכַר אֵיךְ עָבְרוּ עָלֶיךָ יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, חֲדָשִׁים וְשָׁנִים,
שֶׁנִּתְרַגְּלוּ בְּעוֹן הַחֲמוּד וְהַמָּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה, וְעַכְשָׁיו אֲנִי מִגְּלָה לְךָ תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא
כְּזֶה, אֵיךְ גַּם אַתָּה תוּכַל לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
מִדּוּעַ תִּסְתַּכַּל עַל יְצִים, אֲשֶׁר הֵן הֵן הַקְּלָפוֹת
הַמְצַעְרוֹת אוֹתָךְ? ! הֲלֹא בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
(סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּבִגְדֵי-אָדָם
מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יִסּוּרִין. וְלָכֵן
רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְאַל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק תִּמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּדֶרֶךְ זוֹ שֶׁהוֹרִיתִי
לְךָ, וְאִם תִּהְיֶה חֲזַק בְּזֶה בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה מְאֹד,
אִפְלוּ שְׂאִינְךָ מִבֵּין מֶה שְׂאִתָּה אוֹמֵר, לְבִסּוּף תִּרְאֶה
אֵיךְ תִּזְכֶּה לְרִשֵּׁת אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּכְבָר אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, אוֹת לְמוּד, סִימָן לח): יִלְמַד אָדָם אִפְלוּ
בְּלֹא הֶבְנָה. וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן ח'): כָּל מֶה שֶׁלְּמַד
אָדָם בְּעוּלָם הַזֶּה וְהִיא נִמְנָע אֲצִלוּ לַעֲמַד עַל אֲמַתַּת
כּוֹנֵת הַלְמוּד בְּשִׁלְמוֹת, יִזְכֶּה לְהִבִּין עַל אֲמַתָּה
בְּעוּלָם הַבָּא; וְלָכֵן אַל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבָעוּלָם שְׂאוּמָרַת אַחֲרַת, כִּי אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ

מה עובר עליך, ובפרט אם תהיה עקשן בדבר זה, אזי תזכה להבין כל מה שלמדת בזה העולם. רק חזק ואמץ להיות חזק בדרך זו שהוריתי אותך. ורבנו ז"ל אמר (שם, סימן י'): כל ידיעה במשפטי התורה — הן מצוות שבין אדם לחברו, הן מצוות שבין אדם לקונו, הידיעה הזאת בעצמה היא הצלחת הנפש. ועל-כן ראה מה לפניך, ותהיה חזק בזה, ואז תעבר על הכל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים!

ליצנות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר העוקר את האדם ומרחקו מהקדוש-ברוך-הוא כמו מדת הליצנות; כי עקר פתח הטמאה הוא הליצנות. כמאמרם ז"ל (שבת קד.): מאי דכתיב (משלי ג, לד): "אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן" — בא לטמא פותחין לו. ופרש מוהרנ"ת ז"ל, רואים מכאן, שעקר פתח הטמאה הוא הליצנות;

כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים דָּרְשׁוּ מִפְּסוּק זֶה דִּיקָא, שֶׁהָבֵא לְטַמָּא — פּוֹתְחִין לוֹ; וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת שֶׁל לִיצְנוּת. וְרוּאִים עַל-פִּי-רֹב מִי שֶׁמִּתְלוּצֵץ מֵאַחֲרֵים, וּבִפְרָט מִי שֶׁמְדַבֵּר עַל צְדִיקִים, בְּסִימָן שֶׁחָלַל בְּרִיתוֹ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נה, כא): "שֶׁלַח יָדוֹ בְּשִׁלּוּמָיו חָלַל בְּרִיתוֹ"; כִּי בְּאַמֶּת עֲקָר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם הוּא, שְׂיֵהִיָּה תָמִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יח, יג): "תָּמִים תִּהְיֶה עִם הָיְי"ה אֱלֹקֶיךָ", וּפִרַשׁ רַש"י: הַתְּהִלָּה עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ, וְלֹא תַחְקֹר אַחֵר הָעֲתִידוֹת, אֲלָא כָּל מָה שֶׁיָּבֹא עָלֶיךָ — קַבֵּל בְּתַמִּימוֹת, וְאִז תִּהְיֶה עִמּוֹ וְלֶחֶלְקוֹ. וְזֶה עֲקָר שְׁלֵמוֹת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁזּוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל בְּרוּר וְזִכּוּף הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁהוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִינוֹ מִתְלוּצֵץ מֵאַף בְּרִיָּה, כִּי אֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה עֲקָר הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֵלֶיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, לֹא-כֵן מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֹּאת שֶׁל פֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, דִּרְכוּ לְהִתְלוּצֵץ תָּמִיד מִכָּל אָדָם, וּבִפְרָט מִיִּרְאִים

וְשִׁלְמִים, מִנְהִיגֵי עֵדָה, וְאוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ; כִּי כָּךְ
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם, בְּרָכוֹת, פָּרָק ב',
 הַלְכָה ח'): קָשָׁה הִיא הַלִּיצְנוּת, שֶׁתַּחֲלָתָה יְסוּרִין
 וְסוּפָן כְּלָיָה. תַּחֲלָתָה יְסוּרִין, דְּכָתִיב (יִשְׁעִיָּה כח,
 כב): "וְעַתָּה אֵל תַּתְּלוּצְצוּ פֶּן יַחֲזִקוּ מוֹסְרֵיכֶם",
 וְסוּפָן כְּלָיָה, דְּכָתִיב (שָׁם): "כִּי כָּלָה וְנַחֲרָצָה
 שָׁמַעְתִּי מֵאֵת ה' אֱלֹקִים צְבָקוֹת עַל כָּל הָאָרֶץ";
 וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא
 תִּהְיֶה לוֹ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֶל לְצִים, כִּי סֵתָם לְצִים הֵם
 פּוֹגְמֵי הַבְּרִית. וּבַפְּרָט כְּשִׁיּוֹשְׁבִים בַּחוּרִים, יוֹשְׁבֵי
 קָרְנוֹת, וּמִתְלוּצְצִים מִכָּל אָדָם, וּבַפְּרָט מִיֵּרָאֵי ה'
 וּמִחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ וּמִמְנַהֲיגֵי עֵדָה, מֵהֵם צָרִיכִים לְבוֹחַ
 כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף, כִּי הֵם בּוֹדְאֵי פְּגוּמִים
 בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי אַחֲרַת לֹא
 הָיוּ יוֹשְׁבִים וּמִתְלוּצְצִים מֵאֵף אֶחָד. וּכְבָר אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קיב.), שֶׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ
 הַזֶּהִיר לְבָנָיו: אֵל תְּדוּרוּ בְּשִׁכְנֵיכֶם, מִשׁוּם דְּלִיצְנֵי
 הָיוּ [שֶׁהֵם אֲנָשִׁים לְצִים], וּמִשְׁכוּ לָךְ בְּלִיצְנוּתָא
 [אֲשֶׁר יְכוּלִים לְמַשֵּׁךְ אוֹתָךְ לְלַקֵּת בְּדַרְכָּם לַעֲשׂוֹת
 לִיצְנוּת]; אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר צַעַר הַנֶּפֶשׁ — כְּשֶׁהִיא
 נוֹפֶלֶת בְּלִיצְנוּת. וְזֶה סִימָן עֲבָרָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
 (דֶּרֶךְ אֶרֶץ זֹטָא, פָּרָק ו'): תַּחֲלַת עֲבָרָה — הִרְהוּר

הֵלֵב, שְׁנִיָּה לָהּ — לִיצְנוּת; הֵרִי שֶׁלֶף לְפָנֶיהָ, שְׁקֹדֶם שְׁעוֹשִׁים לִיצְנוּת מְאַחֲרִים, הֶהְכַּרְח שִׁיְהִיָּה מְהֵרָהר הֶרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְלִכְן צָרִיכִים לְהִזָּהַר מְאֹד מְאֹד מִלִיצְנוּת; כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (אוֹתִיּוֹת דְרַבִּי עֲקִיבָא, פָּרָק ג'): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ לִיצְנוּת, אֵין דָּנִים בְּגִיהֶנוּם תְּחִלָּה אֶלָּא הוּא, כִּי עוֹן הַלִיצְנוּת חָמוּר מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא מַעֲלִים וּמְסַתִּיר אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרֵךְ. וְדָבָר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁתִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם פָּגוּם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, פִּיּו פְתוּחַ כְּכֹלֵב שׁוֹטָה, לְדָבָר וְלֵהתְלוּצֵץ מִכָּל הַבָּא לְיָדוֹ, וּבִפְרָט מִירְאֵי ה' וְחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ, צְדִיקִים וּמְנַהֲיָגֵי עֲדָה, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁבוֹרַח מִלִיצְנִים, וּבִפְרָט מִי שְׁרוּצָה לְחִזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל חֲטָאֵיו שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנוֹ הוּא רַק לְבִרַח מִלְצִים, וְשֶׁלֵּא תִהְיֶה לוֹ שׁוּם שִׁיכוֹת עִם לִיצְנִים. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יח:): כָּל הַמְתְלוּצֵץ — יִסוּרִין בָּאֵין עָלָיו, שְׁנֵאֲמַר (יִשְׁעִיָּה כח, כב): "וְעַתָּה אֵל תְּתְלוּצְצוּ פֶן יִחֲזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם", אָמַר לָהּ רַבָּא לְרַבָּנָן, בְּמַטוּתָא בְּעֵינָא מִינֵיכוֹ דְלֵא תְתְלוּצְצוּ דְלֵא לִיתוּ עֲלֵיכוֹ יִסוּרִין, אָמַר רַב קְטִינָא: כָּל הַמְתְלוּצֵץ —

מזונותיו מתמעטין, שנאמר (הושע ז, ה): "משך ידו את לוצצים", אמר רבי שמעון בן לקיש: כל המתלוצץ — נופל בגיהנום, שנאמר (משלי כא, כד): "יד יהיר לץ שמו עושה בעברת זדון", ואין 'עברה' אלא גיהנום, שנאמר (צפניה א, טו): "יום עברה היום ההוא"; וצריכים לבקש רחמים רבים ממנו יתברך, שלא יתפס בהקלפה של ליצנות, שהיא אבי אבות הטמאה, ועל ידה האדם מתרחק מלמוד התורה הקדושה; כי אי אפשר בשום פנים בעולם ללמד את התורה הקדושה כשהוא מלא ליצנות, רחמנא לישזבן; כי כף אמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א', סימן כא): מה השמן הזה, כוס מלא אינו מזרזיף כשאר כל המשקים, כף דברי תורה אין מזרזפים בדברי ליצנות. מה השמן הזה כוס מלא שמן בידך ונפל לתוכו טפה של מים, יוצאת כנגדה טפה של שמן, כף — אם נכנס דבר של תורה ללב, יצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות, יצא כנגדו דבר של תורה; ועל-כן אשרי מי שמתפלל תמיד לפניו יתברך, שלא תהיה לו שום שיכות אל לצים, כי הליצנות מונעת את האדם מלחזור בתשובה; ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של פגם

הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר תְּשׁוּבָתוֹ
 קָשָׁה מְאֹד, עֵקֶר נִסְיוֹנוֹ שְׁמַנְסִים אֶת הַפּוֹגֵם בְּבְרִיתוֹ
 — אִם לֹא יִפֹּל בַּחֲבוּרָה שֶׁל לִיצְנִים; כִּי תִכְףּוּ-וּמָיִד
 כְּשֶׁהוּא מִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם, אֵינן רְפוּאָה לְמִכּוֹתָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם אַתָּה יוֹדֵעַ
 שְׁפַגְמַת בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה
 לְבָרַח מִחֲבוּרָה שֶׁל לִיצְנִים, וְאַף פַּעַם אַל תִּסְתּוּבֵב
 בֵּין בַּחֲוָרִים לִיצִים; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁמִי שְׁמַתְלוּצֵץ
 מְזוּלָתוֹ, וּבִפְרָט מִצְדִּיקֵי הַדּוֹר, יִרְאִים וּשְׁלָמִים,
 מְנַהֲיָנִי עֲדָה, בְּיָדָי פִּגְם בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְבָרַח מִהַחֲטָא
 הַזֶּה, עָלֶיךָ לְנַתֵּק אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל אֱלוֹ הַלִּיצְנִים,
 וְדִיקָא בְּזָכוֹת זֹו תִנְצֵל מִכָּל רַע, וְתִזְכֶּה לְחִזּוֹר
 בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה
 תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַתְּמִימוֹת שְׁבָאָדָם, וְאִי אֶפְשָׁר
 לְהַגִּיעַ אֶל תְּמִימוֹת, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁבוּרָחִים
 מְלִיצְנוּת. וּבִיּוֹתֵר צְרִיכִים אֶת מִדַּת הַתְּמִימוֹת
 בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא כְּשֶׁמְסַלֵּק
 אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְּדַמָּה לְגַמְרִי, וּבוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִכְנִים אֶת דְּבָרֵינוּ אֱלוֹ אֶל תּוֹךְ
 לְבוֹ, וְאִז בְּיָדָי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלָיו,

וימחל לו על כל עוונותיו.

לְשׁוֹן

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אָדָם צָרִיךְ
לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת לְשׁוֹנוֹ, וַיְהִיָּה רָגִיל לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן
נְקִיָּה, וַיִּשְׁמַר מְאֹד לֹא לְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, כִּי כָךְ אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי
שֶׁמְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, בְּיָדוּעַ שֶׁלְבוֹ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת
אָוֶן, כִּי הֵקְרַח לְאָדָם לְגִלוֹת אֶת מַה שֶׁעוֹשֶׂה, וְזָכִי
הָרְאוֹת מְבִינִים תִּכְף־וּמְיָד מֵהַדְּבוּר שֶׁל הָאָדָם אֵיךְ
הוּא אוֹחֵז בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, וּבְפָרֵט בִּ"קִדְשַׁת
הַבְּרִית". וְלָכֵן, אֲהוּבִי, בְּנִי, אִם פָּגַמְתָּ בַחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְשָׁמֵר
עַל לְשׁוֹנְךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ יִמְחַל לְךָ
עַל הָעוֹן הַמְּגִנָּה הַזֶּה; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל כָּל
חֲטָא וְעוֹן הָאָדָם יָכוֹל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אֲבָל לֹא עַל
פְּגַם הַבְּרִית, כַּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת,
אוֹת נְאוּף, סִימָן נב): כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אַחֲר־כֵּן
הוּא מְצַעֵר מִחֲמַת הַנִּצּוֹן שָׁבוּ, אֲבָל כְּשֶׁפּוֹגֵם

בְּבְרִית אֵין מְצַעַר אַחֲר־כָּף, כִּי כָּבֵד הָלַךְ מִמֶּנּוּ
הַנְּצוּץ, אִם-כֵּן אֵיךְ יוּכַל לַחְזֹר בְּתִשׁוּבָה, כְּשֶׁאֵין בּוֹ
כָּבֵד נְצוּץ דְקֻדְשָׁהּ? עִם כָּל זֹאת יֵשׁ עֲצָה —
עַל-יְדֵי הַדְּבֹר; כִּי אִם אָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר
תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הַדְּבֹר הוֹלֵךְ אֹתוֹ אֶפְלוֹ
בְּמִקְוֹמוֹת הַמְטַנְפִים. וְכַמוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עח); וְהַדְּבֹר מְזַכִּירוֹ בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָהּ לֵא, יט): "כִּי מֵדֵי דִבְרֵי
בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ"; כִּי הַדְּבֹר שֶׁמְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, מְזַכִּיר אוֹתוֹ וְהוֹלֵךְ עִמוֹ אֶפְלוֹ בְּמִקְוֹמוֹת
הַמְטַנְפִים; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהַרְגִיל אֶת
עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וַיִּצְעַק הַרְבֵּה, שֶׁיַּחֲוִס וַיִּרְחַם עָלָיו,
וַיּוֹצִיאוֹ מִהַחֶשֶׁךְ וְהַלְכֻלוֹף שֶׁנִּפְלַל לְשָׁם, וְכֵן יִקְבֹּל
עַל עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד בְּלְשׁוֹן נְקִיָּה, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ
יְהִיָּה בְּטוֹת שֶׁיִּמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל
צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שֶׁיִּקְדֹּשׁ וַיִּטְהַר אֶת לְשׁוֹנוֹ, כִּי
אָדָם שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, כָּל-כָּף הַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה
עַל רוּחוֹ, וּבְפֶרֶט לְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, אֲשֶׁר קָשָׁה וְכָבֵד
לוֹ לְצֵאת מִזֶּה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֶרְכִין

טו:) : אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן זִמְרָא, מֵאֵי דְכִתִּיב (תְּהִלִּים קכ, ג) : "מֵה יִתֵּן לָךְ וּמֵה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה", אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשׁוֹן, כָּל אֵיבָרָיו שֶׁל אָדָם זְקוּפִים וְאַתָּה מְטַל, כָּל אֵיבָרָיו שֶׁל אָדָם מִבְּחוּץ וְאַתָּה מִבְּפְּנִים, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהִקְפַּתִּי לָךְ שְׁתֵּי חוּמוֹת, אַחַת שֶׁל עֵצָם וְאַחַת שֶׁל בָּשָׂר, מֵה יִתֵּן לָךְ וּמֵה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה, כִּי כָּל-כָּךְ הִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, עַד שֶׁשָּׁקְשָׁה וְכָבַד לוֹ לְשֹׁמֵר עַל לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פְּרָשָׁה טז, סִימָן ד) : רַבִּי אֱלֶעָזָר בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בֶּן זִמְרָא אָמַר : רַמ"ח אֵיבָרִים יֵשׁ בּוֹ בְּאָדָם, מֵהֶם רְבוּצִין מִהֶן זְקוּפִין, וְלְשׁוֹן זֶה נִתּוּן בֵּין שְׁנֵי לְחַיִּים, וְאַמַּת הַמַּיִם עוֹבְרַת תַּחְתָּיו, וּמְכַפֵּל כַּמָּה כַּפּוּלוֹת. בֹּא וּרְאֵה כַּמָּה שְׂרָפוֹת הוּא שׁוֹרֵף אֱלוֹ הָיָה זְקוּף וְעוֹמֵד עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה ; וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְשֹׁמֵר עַל לְשׁוֹנוֹ, וַיִּדְבֵּר תָּמִיד בְּלְשׁוֹן נְקִיָּה, וַיִּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים טוֹבִים, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שִׁמְחָל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

לבנה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֲמִירַת
 קְדוּשׁ לְבָנָה הוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם הֶבְרִית. וְעַל-כֵּן
 רָאֵה לְהִזָּהַר מְאֹד בְּמִצְוֵה זֶה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין לַה): כָּל הַמְּבָרָךְ עַל הַחֹדֶשׁ
 בְּזִמְנֵנו, כְּאִלוּ מִקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה; וַיְדוּעַ אֲשֶׁר מִי
 שְׁחָטָא בְּפָגַם הֶבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵינוֹ
 זוֹכֵה לְרֵאוֹת אֲנִפֵי שְׂכִינְתָא, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעַל-
 כֵּן רָאוּי לְהִזָּהַר מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוֹת קְדוּשׁ לְבָנָה,
 שְׁעַל יָדָהּ הָאָדָם מִקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (שְׁבוּעוֹת ט): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׁעִיר זֶה יִהְיֶה כַּפָּרָה עַל שְׂמַעֲטָתִי אֶת הַיָּרַח. וְכֵן
 אָמְרוּ (חֲלִין ס): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֶבִיאוּ
 כַּפָּרָה עָלַי, שְׂמַעֲטָתִי אֶת הַיָּרַח. וּפְרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'), אֲשֶׁר רֵאשׁ חֹדֶשׁ
 הוּא שְׂרַשׁ הַתְּשׁוּבָה, וְלָכֵן עַל-יַדֵי שְׂאֵמַר הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא הֶבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה, גַּם אֲנַחְנוּ יְכוּלִים
 לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה, כִּי הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת שֶׁל הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא נִשְׁתַּלְּשְׁלָה בְּכָל הַנְּבִרָאִים בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ.
 וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'),

שכב קדשת לבנה ישראל

אשר הוא חסד גדול מהקדוש-ברוך-הוא שקבע ראש השנה בראש חדש; כי איך היינו מרימין פנינו לבקש פפרה מאתו יתברך, על-כן עשה עמנו חסד, וקבע יום הדין בראש השנה, שאז פביכול הוא יתברך מבקש פפרה; ועל-כן אין לנו בוששה ביום הדין לבקש פפרה, מאחר שהוא יתברך בעצמו מבקש פפרה. ועל-כן בראש חדש הוא זמן של תשובה, ומי שנזהר בקדוש הלבנה, ואומרה בכונה, מבטח לו שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו; כי אז מקבלין אנפי שכינתא, וכנגד זה שאבד על-ידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, את המדה היקרה שיש לכל בר ישראל, שיכול לקבל אנפי שכינתא, זוכה שחוזר אליו בעת קדוש הלבנה. ואמרו חכמינו הקדושים (מסכת סופרים, פקק כ', הלכה א'): אין מברכין על הירח אלא במוצאי-שבת, כשהוא מבשם ובכלים נאים, ותולה עיניו פנגדה, ומישר את רגליו ומברך: אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם, חק וזמן נתן להם, שלא ישנו את תפקידם, פועל אמת, שפעלתו אמת, וללבנה אמר, שתתחדש באור יקר, ועטרת תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש פמותה, לפאר יוצרם

קדֹשֶׁת   לְבָנָה   יִשְׂרָאֵל   שְׂכָנ

עַל כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', מְקַדֵּשׁ רְאִישֵׁי
חֳדָשִׁים. וְאוֹמֵר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: סִימָן טוֹב תִּהְיֶה לְכָל
יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ יוֹצֵרָךְ, בְּרוּךְ עוֹשֵׂךְ, בְּרוּךְ קוֹנֵךְ, בְּרוּךְ
בוֹרְאֵךְ. וְרוֹקֵד שְׁלֹשׁ רְקִידוֹת כְּנֻגְדָה וְאוֹמֵר שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים: כְּשֵׁם שְׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֻגְדָךְ וְאִינִי נוֹגֵעַ בְּךָ, כִּי
אִם יִרְקְדוּ אַחֲרַי כְּנֻגְדֵי לְהַזִּיקָנִי, לֹא יִגְעוּ בִּי, תִּפְלֵ
עֲלֵיהֶם אִימָתָה וּפְחָד. וְלִמְפָרַע אָמֵן אָמֵן סְלָה
הַלְלוּיָהּ. וְאוֹמֵר לְחֻבְרוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שְׁלוֹם, וְיִלְךְ
לְבֵיתוֹ בְּלֵב טוֹב. הָרִי שְׁלֵךְ לְפָנֶיךָ, שְׁמַצּוֹת קְדוּשׁ
לְבָנָה חֲשׂוּבָה מְאֹד, וְשׁוֹם מִזִּיק אֵינוֹ יָכוֹל לְהַזִּיק
לָךְ. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יִהְיֶה נֹזֶהר מְאֹד בְּאַמִּירַת
קְדוּשׁ לְבָנָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְהִתְחַדֵּשׁ
וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיִּקְבַּל אֲנִפֵי שְׂכִינְתָא,
וַיִּמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְאֵל
יִהְיֶה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, דְּבָר זֶה קַל בְּעֵינֶיךָ, אֶלָּא תִּמְסֹר
אֶת נַפְשְׁךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְקַיִם אֶת מְצוֹת קְדוּשׁ לְבָנָה
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְקַבֵּל אֲנִפֵי שְׂכִינְתָא,
וְתִרְגִּישׁ שְׁכָל הָעוֹלָם כִּלּוֹ הוּא אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת
גְּמוּר הוּא, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן, אֵינוֹ נַעֲשֶׂה
מַעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, שְׁאֵין לָךְ

עוד ענג ותענוג להנשמה ולגוף כמו השגת אלקות,
שמשגיג אנפי שכינתא מפל פרטי הבריאה, אשרי
לו!

לְשׁוֹן-הָרַע

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שנפגם
בבריתו, צריך להזהר מאד לא לדבר לשון-הָרַע, כי
כל המדבר לשון-הָרַע, כופר בעקר, רחמנא
לישזבן, וגורם לעצמו צרות רבות. ואמר רבנו ז"ל
(ספר-המדות, אות לשון-הָרַע, סימן ה'): מי שהוֹבֵר רַע
עַל יִשְׂרָאֵל לַסּוֹף שִׁיחֲלָה עַל פִּיו; וַיְדוּעַ אֲשֶׁר בְּרִית
הַמַּעוֹר מִכּוֹן נֶגֶד בְּרִית הַלְשׁוֹן, וְעַל-כֵּן לֹא יִדְבֹר
אָדָם רַע עַל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא כְּשֶׁנִּפְגַּם בְּפַגְם-הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָר,
אם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל
פַּגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, רֵאֵה לְשִׁמּוֹר
אֶת עֲצֻמָּךְ לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קִיח.): כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וְכָל
הַמְּקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע, רְאוּי לְהַשְׁלִיכוֹ לְכָלְבִּים. וְאָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), שְׁמִי

קדֹשֶׁת לְשׁוֹן־הָרַע יִשְׂרָאֵל שְׂכָה

שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלְיוּ לְשֹׁמֵר עֲצֻמוֹ מִכָּלְבִּים,
כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, רַחֲמָנָא לִישׁזְבֵּן, וְעַל־יְדֵי פָגַם
הַבְּרִית וּבְפָרְט הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, גִּדְבָק בּוֹ כָּלֵב.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוּטָה מ.ב.): כֵּת מִסְפְּרֵי
לְשׁוֹן־הָרַע אֵינָם מְקַבְּלִים פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְכֵן מִי
שִׁפְגַם בַּבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, אֵינּוּ זוֹכֵה
לְרֹאוֹת אַנְפֵי שְׂכִינְתָא. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת
חֲטָאוֹ הַמְּגַנֶּה שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטְלָה, יִזְהַר מְאֹד שֶׁלֹּא לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרַע, שֶׁעַל־
יְדֵי־זֶה לֹא יִקְבַּל אַנְפֵי שְׂכִינְתָא; כִּי עַל־יְדֵי לְשׁוֹן־
הָרַע, מְסַלְקִים אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִן הָעוֹלָם.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרֻכִין טו:): כָּל הַמְּסַפֵּר
לְשׁוֹן־הָרַע, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵין אֲנִי וְהוּא
יְכוּלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם; גִּמְצָא, שֶׁעַל־יְדֵי שְׂמִדְבָר
לְשׁוֹן־הָרַע, הוּא מְגַרֵשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה מִן הָעוֹלָם.
וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְזַכּוֹת לְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית", עָלְיוּ
לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִלְּשׁוֹן־הָרַע, וַיַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמוֹ גִּדְר
אֶף פַּעַם לֹא לְדַבֵּר מֵאַחֲרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְחַל לוֹ
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וּבִאֲמַת עָלֶיךָ,
אֱהוּבִי, בְּנִי, לִישֵׁב אֶת עֲצֻמְךָ, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ
כָּבֵר מֵה שֶׁעָבַר בְּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, מֵה לָךְ לְהוֹסִיף חֲטָא עַל

פֶּשַׁע, וּלְדַבֵּר עַל אַחֲרִים כָּל דְּבַר רַע, הֲלֹא אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שָׁם טו:): כָּל הַמְסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע
מִגְדִּיל עֲוֹנוֹת כְּנֶגֶד עֲבוֹדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת
וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים; וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ וְלִצָּרָה הַזֹּאת,
מֵאֲחֵר שֶׁכָּבַר נִפְלְאָתָּ בְּבוֹר עֲמִק וּמְלַכְלֶךְ כְּזֶה שֶׁל
הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָהּ, מָה אַתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר עַל אַחֲרִים?! וְלָכֵן
אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתָּ, תִּרְגֵּיל אֶת
עֲצֻמְךָ לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, וְתִרְגֵּיל
אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאת שָׁמַיִם, וְתִחַזֵּק
וְתַעֲזוֹד וְתֵאמֵץ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִמִּיד תִּמְצָא
רַק אֶת הַטּוֹב אֲצֶל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְדַבֵּר זֶה מְאֹד
חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ; כִּי כְּשֶׁבַר יִשְׂרָאֵל מִרְגִּיל אֶת
עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק טוֹב עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵבוֹ, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲפִץ
שִׁימְצָאוּ רַע בְּבָנָיו; וְלָכֵן הִרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ רַק
לְשִׁבְחַת וּלְפֶאֶר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּנֵי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א):
"בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה" הַאֲלֵקִיכֶם"; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת ג'): חֲבִיבֵין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאִין בָּנִים
לְמָקוֹם; וְכֵמוֹ שֶׁאָבָא אֵינוֹ רוֹצֵה לְשִׁמְעַ שְׁמֵדְבָרִים
רַע עַל בָּנָיו, כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

קדֹשֶׁת לְשׁוֹן־הָרַע יִשְׂרָאֵל שְׂכֹז

הוא חֶפֶץ לְשִׁמְעַ לְדַבֵּר עַל בְּנָיו. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ה'): אָמַר רַבִּי
שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, מָשַׁל לְמֶלֶךְ, שֶׁהָיָה לוֹ בֶּן יְחִידִי,
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הָיָה מְצַוֶּה אֶת בֶּן בֵּיתוֹ, אֲכַל בְּנִי?
אוֹ שְׂתָה בְּנִי? אֹזֵל לְבֵית־הַסֵּפֶר? אָתָּא מִבֵּית־
הַסֵּפֶר? כִּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הָיָה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
מְצַוֶּה אֶת מֹשֶׁה, וְאוֹמֵר לוֹ: אָמַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
צֹו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר סִימוֹן:
מָשַׁל לְאַחַד שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹשֶׂה עֵטְרָה לְמֶלֶךְ, וְעָבַר
אַחַד עָלָיו, אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה עוֹשֶׂה? אָמַר לוֹ: אֲנִי
עוֹשֶׂה עֵטְרָה לְמֶלֶךְ. אָמַר לוֹ: כָּל שְׂאֵתָה יְכוּל לְקַבֵּעַ
בָּהּ אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת קְבֵעַ, זְמַרְגָּדִין קְבֵעַ,
מְרַגְלִיּוֹת קְבֵעַ, לָמָּה? שְׂעֵתִיד לִנְתֵן בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל
מֶלֶךְ. כִּף אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְמֹשֶׁה: כָּל
מָה שְׂאֵתָה יְכוּל לְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל — שַׁבַּח,
לְגַדְלָן וּלְפֶאֶרֶן — פֶּאֶר, לָמָּה? שְׂאֲנִי עֵתִיד
לְהִתְפָּאֵר בָּהֶם, שְׂנֵאָמַר (יִשְׁעִיָּה מֵט, ג'): "וַיֹּאמֶר לִי
עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר"; וְעַל־כֵּן
אֲשֶׁרִי מִי שְׂנֹזְהָר מִהַחֲטָא וְהָעוֹן שֶׁל לְשׁוֹן־הָרַע,
וְהוּא תָּמִיד רַק מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
שְׂאֵז מְבַטָּח לוֹ שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל
פְּגַם הַבְּרִית. וּבְפֶרֶט בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הָיָה שֶׁל הוֹצֵאת

זרע לבטלה, העקר לקבל על עצמו קבלה חזקה, שמהיום והלאה לא ידבר שום רע על שום בר ישראל. ואם יוכל לעמד בקבלה זו, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ומקיים את כל זה בתמימות ובפשיטות גמורה, שאז הוא יתברך בודאי ימחל לו על הכל.

משניות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר החטא המגנה של פגם הברית -- הוצאת זרע לבטלה, הוא חטא מגנה ומזהם מאד, וכל מי שנפל בו, רחמנא לצלן, קשה וכבד לו לצאת ממנו, כי ההרגל הרע נעשה לו טבע שני, עד שכל אלו שנפלו בחטא המגנה הזה, קשה וכבד להם לצאת ממנו, וכל מה שירצו לברח מהמלכות שנלכדו בה, לא יועיל להם שום דבר, אלא אם יקבלו על עצמם ללמד בכל יום שעור במשניות, כי מ'שנ'ה אותיות נ'ש'מ'ה, ולמוד משניות מזכך ומטהר את הנשמה, ובלבד

שִׁיְהִיָּה בְּקִבְיָעוֹת חֲזָקָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן יט), נִכְסֵפְתִּי לְהַמְשִׁיךְ הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה שִׁיְהִיָּה חַיִּיב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאָמַר, שְׂאֲפִלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שְׁנִלְכְּדוּ בְּמִצְוֹתָה רָעָה מְאֹד, עַד שֶׁרַגְלִיִּים בַּעֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבָן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל-כָּךְ, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרַגְלִיִּים בָּהֶם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קָבוֹעַ וְחַיִּיב חֲזָק, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כָּךְ וְכָךְ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, בּוֹדֵאי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹתָם הַרָעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה [הַקְּדוּשָׁה], כִּי כַח הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד; וְקִבְּלָה בְיַדִּי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׁמָה שְׂאֲמַר רַבְּנּוּ ז"ל, שְׁמִי שְׁנִלְכְּד בַּעֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, וְקִשָּׁה לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, עִם כָּל זֹאת, אִם יַעֲשֶׂה לְעֶצְמוֹ קִבְיָעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "כָּךְ וְכָךְ", לְבִסוּף הַתּוֹרָה תּוֹצִיאוּ מִן הַפֶּח יָקוּשׁ שְׁנִלְכְּד בּוֹ. שְׁזֶה סוֹבֵב עַל לְמוֹד וְאֲמִירַת ח"י [שְׁמוֹנָה-עָשָׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת, הֵינּוּ כָּל אָדָם שִׁיּוֹדֵעַ שְׁנִלְכְּד בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּבּוֹעֵר בּוֹ יִצְרוּ הָרַע, וַיּוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ מִמֶּשׁ מִהַחֲטָא הַזֶּה, עַד שֶׁהִכְרַח לוֹ לְהוֹצִיא אֶת זֶרְעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא

לִישׁוּבָן, וְעַכְשָׁיו הוּא רוֹצֵה לְצֵאת מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה, אֵינוֹ יְכוּל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, וְאִף שֶׁקִּבַּל עַל
 עֲצֻמוֹ כְּבָר קִבְלוֹת חֲזָקוֹת אֵין סֵפֶר פְּעָמִים, לְהַפְסִיק
 מֵהַזְהָמָה הַזֹּו, אֵין מוֹעִיל לוֹ כָּלֵל, כִּי עַל הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב', יט): "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן
 וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אֲרָחוֹת חַיִּים"; אֲלֵא אִם אָדָם יַעֲשֶׂה
 לְעֲצֻמוֹ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלִמּוּד, וְלוֹמַר בְּכָל יוֹם חֵק
 וְלֹא יַעֲבֹר ח"י [שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת,
 וְיִהְיֶה עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל זֶה, לְבַסּוֹף יִשְׁרַף אֶת כָּל
 הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחִיתִים שֶׁבָּרָא עַל-יַדֵּי עֲוֹנוֹתָיו. כִּי
 מַעֲלַת אֲמִירַת ח"י [שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת,
 זֶה שׁוֹרֵף וּמַבְטֵל מִמֶּנּוּ אֶת תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל
 גְּאוֹף שְׁבוּעָת בּוֹ, כִּי אֲמִירַתָם הוֹרֶגֶת אֶת הַיֵּצֵר
 הָרַע. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ מֵה
 שֶׁעָבַר, וְעַדִּין עוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שֶׁעוֹבֵר, וּבּוֹעֶרֶת בְּךָ
 תְּאוֹת גְּאוֹף, רְאֵה לְקַחַת מִשְׁנֵיאוֹת בְּיָדֶיךָ, וְתַתְּחִיל
 לוֹמַר בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת פְּרָק אַחַר פְּרָק, עַד
 שֶׁתִּזְכֶּה לְסִים שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר פְּרָקִים. וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה
 לֹא תִבִּין אֶת כָּל אֲשֶׁר אַתָּה לוֹמֵד, עִם כָּל זֹאת
 תִּהְיֶה חֲזָק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו שֶׁנִּפְלְתָ אֵלֶיךָ,
 לוֹמַר בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוֹלָה שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר פְּרָקִים
 מִשְׁנֵיאוֹת, וְאִם תִּהְיֶה עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל זֶה, לְבַסּוֹף

קדֹשֶׁת מְשָׁנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא

תּוֹכַל לְצַאת מִהַלְכוּת וְהַזְהָמָה הַזֹּאת. וְאִם
שְׁבֵהתְחַלָּה יְדָמָה לָךְ שִׁצְרָף מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, עִם כָּל זֹאת רְאֵה אֶתְּךָ, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְהַמְשִׁיךְ
לֹאמֹר בְּכָל יוֹם מְשָׁנִיּוֹת, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה
לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן נִצְחִי. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל נָתַן לְכַמָּה מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ תְּקוּן לֹאמֹר בְּכָל יוֹם שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר פְּרָקִים
מְשָׁנִיּוֹת (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה); וְעַל-כֵּן רְאֵה,
אֶהוּבִי, בְּנִי, לְדַחֵק אֶת עֲצָמְךָ, וְלִהְיוֹת מֵאֵלֶי
הָאֲנָשִׁים שְׁרַבְּנוּ ז"ל נָתַן לָהֶם אֶת הַתְּקוּן הַזֶּה,
לֹאמֹר שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּתְהַרְגַּ אֶת יִצְרָף. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(סִנְהֶדְרִין מ.ב.): בְּמִי אֶתְּךָ מוֹצֵא מְלַחֲמָתְךָ שֶׁל
תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁשׁ בְּיָדוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מְשָׁנָה; כִּי מִי
שִׁזְכָּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה מְזַכֵּךְ אֶת
נִשְׁמָתוֹ, וְזוֹכֵה לְצַאת מִהַפֶּחַ יְקוּשׁ שֶׁנִּלְכַד בּוֹ. וְזֶה
(תְּהִלִּים ל, ד): "הַעֲלִיתָ מִן שֵׁאוֹל נַפְשִׁי" רְאֵשִׁי
תְּבוֹת: מִשְׁנֵה'; כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי לְמוֹד מְשָׁנָה,
מַעֲלָה אֶת גַּפְשׁוֹ מִן הַשְּׁאוֹל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת קי.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ
צָרִיךְ לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאת וְלֹא מְנַחָה וְלֹא אָשָׁם;
כִּי הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה מְכַפֶּרֶת עָלָיו. וְעַל-כֵּן אִם אֶתְּךָ
יודֵעַ, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁעֵדִין בּוֹעֵר בְּךָ יִצְרָף, וְעֵדִין

אתה נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה למסר את נפשך להתמיד בכל יום לומר שמונה-עשר פרקים משניות, וזה ישרף את כל הרע שנדבק בך, ותזכה לטהר את נפשך. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תבוא, ג): מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטהר עצמו בהם, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה, כי התורה מלמדת את האדם איך יטהר עצמו. וידוע שתמצית תורה שבעל-פה הם ששה סדרי משנה; ועל-כן מי שרוצה לשנות הרגלו הרע שנתרגל בו, עליו להתמיד בלמוד 'משנה', שהוא גם לשון 'משנה', הינו שמשנה את הרגלו הרע, שהתרגל בו מנעוריו. וחסדמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות מתכנסות אלא בזכות משניות; וידוע אשר עקר הגלות הוא רק על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שבני-אדם שופכים את זרעם על הארץ, רחמנא לישזבן, ובזה גורמים להגביר את הקלפות והכפירות בעולם. ובני-אדם נחלים מזה, וכן יורדת חשכות גדולה בעולם, על-ידי אלו שמתגעגלים בחטא המגנה הזה, וגורמים אריכות הגלות המרה והנמירה. ועל-כן עקר התקון לתקן

את זה, הוא על-ידי שיתמיד בלמוד משניות, כי רק בזה תלויה כל הגאולה. ועל-כן, אהובי, בני, מאחר שעברת על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ועדין אתה עובר על החטא המגנה הזה, ובוער בך יצרף הרע, ובכל פעם אתה שופך את זרעך לבטלה, אשר העוון הזה הוא החמור ביותר בתורה; כי מכל טפה וטפה היא יכול להבראות ולד, והוא גורם על-ידי חטא זה להרג אותם בידי, רחמנא לישזבן, ומסלק את השכינה מהעולם, ולכן אם אתה רוצה להגיע לתקונך הנצחי, שמע בקולי, וקח לך משניות ותתחיל מהתחלת מסכת ברכות, ותאמר פרק אחר פרק, עד שתסיים את כל המסכתא, ותתחיל מסכת פאה, וכן פרק אחר פרק ומסכתא אחר מסכתא, עד שתזכה לסיים את כל הששה סדרי משנה, ועל-ידי-זה תמשיך על עצמך הארת זיו שכינת עזו יתברך, ובלבד שתהיה עקשן גדול על דבר זה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לעכב אותך מדבר זה. ואמרו (זהר בראשית מב.): מאן דקארי ותני שית סדרי משנה. דא הוא מאן דיידע לסדרא ולקשרא קשורא ויחודא דמאריה כדקא יאות. אלין אינון דמקדשין שמא קדישא דמאריהון בכל יומא תדיר [מי

שקורא ולומד ששה סדרי משנה, הוא זה שיודע לסדר ולקשר יחודו של הקדוש-ברוך-הוא כמו שצריך, אלו הם המקדשים שמו יתברך בכל יום תמיד]. ולכן ראה מה לפניך, אהובי, בני, מאחר שכבר נכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אל תתן שאילו ליצנים יוכלו למנע אותך מהתקון הנורא והנפלא הזה — אמירת שמונה-עשר פרקים משניות; כי באמת אף אחד אינו יודע מה שעובר עליך, ואיך בוער בך יצרך, ואתה יוצא מדעתך להסתכל על נשים ועל תמונות תועבה, וזה אשר מחמם אותך, שתכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ולכן רחם על נפשך ותתחיל לומר מהיום שמונה-עשר פרקים משניות בכל יום בעקשנות הכי גדולה, ואפלו שאתה אינך מבין מה שאתה אומר, כי דיקא על-ידי-זה תהרג את יצרך, ותזכה לצאת מהרגלך הרע שנקלעת בו; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא מקיים את כל זה בפשיטות ובתמימות גמורה, שאז נכון לבו יהיה בטוח, שיצא מהחטא המגנה הזה, ויזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך.

מצוות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון
לכל החטאים כמו להרבות במצוות מעשיות; כי
אם האדם זוכה לקיים את מצוות הבורא יתברך
שמו, הוא מבער את כל הרע שנדבק בו, ואפלו
שכבר עשה מה שעשה עד עכשו, אף על פי כן
הוא מוסר את נפשו לקיים את מצוותיו יתברך
מעכשו, על ידי זה נקשר באין סוף ברוך הוא; כי
מעלת עשית מצוות מעשיות אין לתאר ואין לשער
כלל, עד שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג): כל
העושה מצוה אחת בעולם הזה, מקדמתו והולכת
לפניו לעולם הבא; כי במצוה שאדם מקיים בזה
העולם, מתלבשים לאין ספור מלאכים, והם אשר
שומרים אותו מכל רע, ועל כן מאחר שכבר
נכשלת בכל מיני חטאים ועוונות ופשעים, ובפרט
בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא
פגם הברית, הכלול מכל החטאים שבועולם, ראה
להתחיל לעשות הרבה מצוות מעשיות דיקא,
ועל ידי זה תברא מלאכי שמירה שישמרו עליך.
ואמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה ל', סימן
כב): עושה אדם מצוה, הקדוש ברוך הוא נותן לו

מלאך אחד, עושה שתי מצוות, נותן לו שני מלאכים, עושה הרבה מצוות — נותן לו הקדוש-ברוך-הוא חצי מחנהו; ועל-כן אם אתה יודע, אהובי, בני, שהרגלת בחטאים ועוונות ופשעים מרבים, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה להתחיל לקיים את מצוות הבורא יתברך שמו בשמחה עצומה, כי דיקא על-ידי-זה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא; כי כשאתם עושה את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, על-ידי-זה הוא שורף את כל הקלפות והמשחיתים שברא על-ידי חטאיו המרבים. והעקר אל תתיאש בשום פנים ואפן, ואף שעד עכשו עשית את כל הרע שבעולם, וחתאת ועוית ופשעת נגדו יתברך, עם כל זאת ראה להתאזר ולקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ודיקא על-ידי-זה תזכה לשרף את הרע שנכנס בך, העקר אל תסתכל על העבר, רק תעשה היום התחלה חדשה, ותתחיל לקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה ובשמחה עצומה, ועל-ידי-זה יאיר עליך אורו יתברך בהארה נפלאה מאד; כי כל מצוה ומצוה היא צנור מיחד ודרך ושביל אחר להמשיך על ידו על האדם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך

שְׁמוֹ, כִּי הַמְצוּוֹת הֵן אֶחָדוֹת אַחַת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן אִם אָדָם מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְחַיּוּת עֲלִיוֹנָה, וְזוֹכֶה לְבִטּוֹל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְלָל בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחוּמָא כִּי תֵצֵא, (ב): רַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה יֵשׁ בַּתּוֹרָה כְּמִנְיַן אֵיבָרִים שֶׁבָאָדָם, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם צוֹעֲקִים עַל הָאָדָם: עֲשֵׂה אוֹתָנוּ, שְׂתַחֲיֶה בְּזִכּוֹתֵינוּ וְתֹאֲרִיךְ יָמֵים. וְלִכֵּן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, מַה לְּפָנֶיךָ, וְתִמְסַר אֶת עֲצָמְךָ לְקַיֵּם אֶת כָּל מְצוּוֹת עֲשֵׂה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי שִׂמְחַת הַמְצוּוֹת יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, וְאִפְלוּ אִם עֲצָמוֹ וְגִבְהוֹ וְרַבּוֹ חֲטָאִיךָ וּפְשָׁעֶיךָ, יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל; כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חַשׁוּבוֹת מְצוּוֹת שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה וּמְקַיֵּם בְּאַמֶּת וּבִלְב תָּמִים וְשִׂמְחָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְכִילְתָא בֵּא): בְּשִׁכְר מְצוּוֹה שְׂאֵתָם עוֹשִׂים, אֲנִי נִגְלָה וְחָס עֲלֵיכֶם; וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂאֵתָה יוֹדַע שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ מַה שֶׁעָבַר, וְנִכְשַׁלְתָּ בַּמָּה שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, וְנִתְלַכְלַכְתָּ בַּמָּה שֶׁנִּתְלַכְלַכְתָּ, רְאֵה לְהִתְחִיל לְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבְזִכּוֹת זֶה יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל. הָעֵקֶר שֶׁלֹּא תִחְלֹשׁ דַּעְתְּךָ כְּרַגַע
עַל-יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹתֶיךָ שֶׁעָשִׂיתָ עַד עַתָּה, אֲלֵא רְאֵה
לְהִתְחִיל הַיּוֹם הַזֶּה וְהַשָּׁעָה הַזֹּאת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
וְתִשְׁכַּח אֶת כָּל הָעֵבֶר שֶׁלְּךָ, וְתִתְחִיל לְקַיֵּם אֶת
מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִז תִּכְרַךְ תַּמְשִׁיךְ
עַל עֲצָמְךָ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): כָּל
הַמְּקַבֵּל עָלָיו מְצוּהָ אַחַת בְּאַמוּנָה, כְּדֹאֵי הוּא
שֶׁתִּשְׁרֶה עָלָיו רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, וְזֶה שִׁיךְ לְכָל בַּר
יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר, לְחֹסֵם עַל
עֲצָמְךָ, וְתִתְחִיל לְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִהְיֶה חֲשׂוּבָה
בְּעֵינֶיךָ כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ שֶׁתַּעֲשֶׂה, כִּי כִּבְרָא אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת, פָּרָק ג'): הֵוֵי זֶהִיר בְּמְצוּהָ
קִלָּה כְּבַח־מוֹרָה שְׂאִין אַתָּה יוֹדֵעַ מִתַּן שְׂכָרָן שֶׁל
מְצוּוֹת; כִּי כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ מְאֹד מְאֹד יִקָּרֶה בְּעֵינָיו
יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין ל.ט.): כָּל
הָעוֹשֶׂה מְצוּהָ אַחַת, מִיִּטְיָבִין לוֹ וּמֵאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו,
וְנוֹחַל אֶת הָאָרֶץ. וְעַל-כֵּן רְאֵה מֶה לְפָנֶיךָ, וְתִקְיֵם
אֶת מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.
הָעֵקֶר תִּקְיֵם אֶת מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ בְּפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,

קדשת מזיקין ישראל שלט

ותלמד את המצוות, ועל-ידי-זה יאיר עליך אורו
יתברך בקביעות עצומה.

מזיקין

אהובי, בני! עליך לדעת, כי אין עוד דבר
שגורם להתרבות המזיקין בעולם כמו החטא
המגנה של הוצאת זרע לבטלה; כי מי שחוטא
בחטא המזהם הזה, בורא קלפות ומשחיתים, אשר
הם נוקמים בו, וגורמים צרות לכל העולם כלו; כי
כשאדם חוטא בחטא המגנה הזה, הוא בורא
קלפות ומזיקין הנקראים "נגעי בני-אדם" (שמואל
ב ז, יד), ומהם סובלים כל העולם כלו, ואם היית
יודע מה החטא המגנה הזה של הוצאת זרע
לבטלה גורם, היית נבהל מרב פחד, כי כל מי
שחטא בחטא המגנה הזה, שולטין עליו מזיקין
ומסבבים אותו, ומהם באים כל הצרות והיסורים,
העצבות והדפאון, העניות והדחקות, וסובלים סבל
גדול ונורא מאד. ועל-כן מי שיודע בנפשו שחטא
בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו

לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ קַבְּלָה חֲזָקָה לֹא לָשׁוּב לְאוֹלָתוֹ,
 וַיִּתְחַרֵּט בַּחֲרָטָה גְמוּרָה עַל כָּל מַה שְּׁעָשָׂה, וַיִּתְוַדֶּה
 תָּמִיד לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּל אֲשֶׁר פָּגַם, וַיָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ בְּוַדָּאֵי יִזְכֶּה לְכֹלֹת וּלְבַטֵּל
 אֶת הַמְּזִיקִין וְהַמְּשַׁחֲתִים שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה; כִּי עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לֹא
 לָשׁוּב עוֹד לְסוּרוֹ, וּלְבַל יַעֲשֶׂה עוֹד הַמַּעֲשִׂים
 הַמְּגִנִּים שְׁעָשָׂה עַד עַתָּה, וְהוּא מִתְוַדֶּה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וּמִרְבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה,
 וְשׁוֹפֵךְ אֶת לְבוֹ וְנִפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, אִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ
 יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִמָּחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְפָרֵט
 כְּשִׁיבְכָה בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּעֵת תְּפִלָּתוֹ,
 וַיִּרְחֵץ אֶת פָּנָיו עִם הַדַּמְעוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַק אֶת
 כָּל הַמְּשַׁחֲתִים וְהַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא. וְעַל-כֵּן אֵי עֲצָדָה,
 אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כֶּכָר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה, אֵל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה
 לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר
 אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְכָל זְמַן שְׂאֵדָם חַי הוּא
 יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, וְאַפְלוֹ שֶׁכֶּכָר בָּרָא קְלָפוֹת
 וּמְשַׁחֲתִים, אִם רַק יִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו וַיָּבֹא בְּכָל
 יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוּלָה, וַיִּדְבֵּר אֵלָיו
 כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וַיִּשְׁפֹּךְ

קדֹשֶׁת מִזִּיקִין יִשְׂרָאֵל עֲמָא

דְּמַעוֹת פְּמִים עַל-יְדֵי-זֶה יִבְטַל אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַמְשַׁחִיתִים שְׁבָרָא, וְכַמּוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (וַיְחִי
רַכְג.): כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאֹשִׁיד דְּמַעִין קַמִּיה דְּקַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, אַף-עַל-גַּב דְּאַתְגִּזֹר עָלֶיהָ עֲנָשָׁא, יִתְקַרַע.
וְלֹא יָכִיל הֵהוּא עֲנָשָׁא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ מִנְלָן מְלֵאָה,
דְּהָא לֵאָה אֲתַגִּזֹר לְמִיָּהוּי חוֹלְקָא דְעֵשׂוֹ, וְהִיא
בְּבַעוֹתָא אַקְדִּימַת לִיהּ לִיעֶקֶב. וְלֹא אֲתִיְהִיבַת לִיהּ
לְעֵשׂוֹ [כֹּל אָדָם שְׁשׁוּפְךָ דְּמַעוֹת לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אַף-עַל-פִּי שְׁנַגְזֹר עָלָיו עֲנָשׁ — יִקְרַע
עֲנָשׁוֹ, וְלֹא יוּכַל הָעֲנָשׁ לְשִׁלְט בּוֹ, כְּמוֹ שְׂרוּאִים
אַצֵּל לֵאָה, שְׁנַגְזֹר עָלֶיהָ, שְׁתַּפֵּל בְּחִלְקוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ,
וְעַל-יְדֵי שְׁבִכְתָּהּ הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׁלֹא תַפֵּל
בְּחִלְקוֹ שֶׁל הַרְשָׁע, זְכָתָהּ וְנִפְלָהּ בְּחִלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב];
כְּמוֹ-כֵן כֹּל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲפִלּוֹ שְׁכַבְרָא נָפֵל בְּפַח
יְקוּשׁ, וְנִכְשַׁל בְּעֵבְרוֹת חַמּוּרוֹת, וּבְפָרְט מִי שְׁנִכְשַׁל
בְּחִטָּא הַמְגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּבָרָא
קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, עִם כֹּל זֹאת אִם יָבּוֹא תָמִיד
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּשְׁפֹּךְ אֶת לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּבְכֶּה
בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, עַל-יְדֵי-זֶה יִבְטַל אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַמְשַׁחִיתִים וְהַמְזִיקִין שְׁבָרָא עַל-יְדֵי עוֹוֹנוֹתָיו. וְכֵן
מוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קִסָּה:): זְכָאָה חוֹלְקִיהּ
דְּהֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֹשִׁיד דְּמַעִין קַמִּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא בצלותיה [אשרי האדם ששופך דמעות לפני הקדוש-ברוך-הוא בתפלתו]. העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שרואה שכבר עשה קבלות לא לחזור אל אולתו מאות ואלפי פעמים, ולא היה יכול לעצר בעצמו, עם כל זאת אסור להתיאש, כי סוף כל סוף יזכה לצאת מהרגלו הרע, ויאיר עליו הארת שכינת עזו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד. אשרי מי שמחזיק מעמד, ושום דבר בעולם לא יכול לשבר אותו, והוא עקשן גדול מאד לא להניח את עצמו, אפלו שהקלפות והמשחיתים והמזיקין מסבבים אותו, עם כל זאת הוא בא בכל פעם אליו יתברך בלב אמת ובלב נשבר, לבסוף יזכה להתגבר על הרע שנלכד בו, ויצא מהפח שנפל אליו, ויהיה נעשה כלי להמשיך בו האור אין סוף ברוך הוא.

מחלקת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר כל-כך מגנה בעיניו יתברך כמו המחלקת

וְהַמְרִיבוֹת, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כו, סִימָן ז'): קָשָׁה הִיא הַמַּחְלָקַת כְּדוֹר הַמַּבּוּל; וְדוֹר הַמַּבּוּל הָיָה פְּגוּמִים בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרַאשִׁית ו, יב): "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכָו"; נִמְצָא, שֶׁזֶה תְּלוּי בְּזָה — מִי שֶׁהוּא בַּעַל מַחְלָקַת וְתָמִיד רַב עִם זולָתוֹ, סִימָן שְׁפָגַם בַּחטָּא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי אַחֲרַת לֹא הָיָה רַב עִם אָף אֶחָד, וּבִפְרָט מִי שֶׁמִּתְחַצֵּף נֶגֶד צְדִיקִים קְדוֹשִׁים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּוַדָּאֵי סִימָן שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ בַּחטָּא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נה, כא): שָׁלַח יָדָיו בְּשִׁלּוּמָיו חֲלַל בְּרִיתוֹ". וְכָתַב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת יָדַיִם, הַלְכָּה ו', אוֹת ז'): כָּל אָדָם אֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִזְהַר עַל-כָּל-פָּנִים מִחֲכָמוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָי עֲצוּמוֹ, כִּי הַחֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם מְזִיקִין מְאֹד מְאֹד, בְּפָרֵט כְּשֶׁבָא עַל-יְדֵי-זֶה לְיַדֵּי מַחְלָקַת, חֶסֶד וְשִׁלּוּם, מְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁחוֹלֵק עַל-יְדֵי-זֶה עַל יְרֵאִים וְכְשֶׁרִים מִמֶּנּוּ, וַיֵּשׁ שְׂאוֹמְרִים בְּפִה מָלֵא: אֱמֶת שֶׁהוּא יֵרָא הַשֵּׁם וְטוֹב וְכֶשֶׁר מִמֶּנּוּ, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מִתְנַהֵג כְּרְאוּי לְפִי דַעְתּוֹ, שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוּא חָכָם בְּעֵינָיו, כְּמִצּוֹי דְּבַר זֶה הַרְבֵּה בַּכְּמָה בַּחֲנִינוּת. וְזֶה

מזיק לְכֹל אֶחָד יוֹתֵר מִכֹּל הָעוֹוֹנוֹת, כִּי מִחֲלָקֶת
וּשְׁנֵאת חֲנָם קָשָׁה מֵהַכֹּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְרַב בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ (יוֹמָא ט.), וְכֹל זְמַן שֶׁהָאָדָם שׁוֹמֵר אֶת
עֲצָמוֹ מִכֹּל מִיַּיִן מִחֲלָקֶת עַל הָאֱמֶת, וּמִבִּטּוֹל דַּעְתּוֹ
נֶגְדַד דַּעַת הַתּוֹרָה וְהַצְדִּיקִים הָאֱמֶתִיִּים, יֵשׁ לוֹ תַקּוּהָ
לְעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, כִּי לְגִדְלַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
אֵין חֶקֶר (תְּהֵלִים קמ"ג), וְהַכֹּל יוֹכֵל לְהִתְקַן עַל-יְדֵי
תְּמִימוֹת וְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַצְדִּיקִים
הַקְּדוּשִׁים, וְעַקֵּר הַפְּגָם שֶׁל קִרְחַ שֶׁהָיָה גָדוֹל
בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד וְנִפְּלַל לְשֵׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, הָיָה רַק
עַל-יְדֵי שֶׁחָלַק עַל מֹשֶׁה, וְהַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי שֶׁעָמַד
וְסָמַךְ עַל דַּעְתּוֹ, וְהָיָה חָכָם בְּעֵינָיו, וְחָרָה לוֹ וְאָמַר
לֹא דֵי שֶׁהוֹצִיאוּ אוֹתִי מִכָּלֵל כְּהוֹנָה וּמִתְּנוּת, אֲלֵא
שֶׁגִּלַּח רֵאשִׁי וְעָשָׂה אוֹתִי סָכָל, מִיָּד נִתְקַנָּא עַל מֹשֶׁה
לְעַרְעֵר. מוֹבֵן שֶׁעַקֵּר הַקְּנָאָה הָיָה עַל-יְדֵי שֶׁהוּא
רָצָה לְהִיּוֹת חָכָם, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי כו, יא):
"רְאִיתָ אִישׁ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תַּקּוּהָ לְכֶסֶל מִמֶּנּוּ."
וְהַלּוֹאִי הָיָה סָכָל בְּעֵינָיו עֲצָמוֹ לְבִטּוֹל דַּעְתּוֹ נֶגְדַד
מֹשֶׁה, אֲזִי הָיָה יוֹדֵעַ כִּי כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ מֹשֶׁה,
הוּא לְטוֹבָתוֹ וְהַצְלָחָתוֹ הַנְּצַחִית, הַכֹּלֵל — כִּי עַקֵּר
הַקְּדָשָׁה וְהַחֲכָמָה הוּא לְבִטּוֹל דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי נֶגְדַד דַּעַת
רַבּוֹ הָאֱמֶתִי, וְאֲזִי טוֹב לוֹ. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ

קדֹשֶׁת מַחְלַקַת יִשְׂרָאֵל שְׁמָה

בְּנִפְשׁוֹ שְׁחָטָא וּפְגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, יִשְׁתַּדֵּל לְבָרַח מִמַּחְלַקַת כָּמוֹ
שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרְפֹת, כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה
מִסִּית אֶת הָאָדָם שֶׁיִּחְזִיק בְּמַחְלַקַת. וְרוֹאִים
בְּמִצִּיאוֹת, שְׁמִי מִחְזִיק מִיָּד בְּמַחְלַקַת? אָדָם שֶׁנוֹלַד
בְּפֶסוּל וְחִי בְּפֶסוּל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. כָּמוֹ שְׁאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין עֵא): אִם רָאִיתָ שְׁנֵי
בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּתְגָּרִים זֶה בְּזֶה, שְׁמַן פְּסוּל יֵשׁ בְּאֶחָד
מֵהֶם; וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, בְּנִי, לְבָרַח מִמַּחְלַקַת,
וְאִף שֶׁנִּדְמָה לְךָ שְׁאֵתָה צוֹדֵק, בָּרַח לְךָ מִמַּחְלַקַת
כָּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרְפֹת. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יח, סִימָן ד): כִּפְּהַ
קָשָׁה מַחְלַקַת, שְׁכָל הָעוֹזֵר בְּמַחְלַקַת, הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְאֵבֵד זְכוּרוֹ. וְרוֹאִים בְּחֹשׁ, שְׁכָל אֱלוֹ
בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הֵם תָּמִיד מְעַרְבִים בְּמַחְלַקַת,
וּמְדַבְּרִים עַל צְדִיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אוֹי לָהֶם
וְאוֹי לְנַפְשָׁם, כִּי אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים הֵם מְגַלִּים.
וַיֵּשׁ שְׁאוּמְרִים, שֶׁמַּחְלַקַתָּם הִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, אוֹי
לָהֶם וְלְשֵׁם שָׁמַיִם שְׁלָהֶם, כִּי מִי שִׁיּוּדַע שְׁחָטָא
וּפְגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
עָלְיוֹ לֵישֵׁב כָּל יָמָיו בֵּין תַּנּוּר לְכִירִים, וַיָּשׁוּב

בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד לֹא
 לְהִסְתַּבֵּךְ בְּשׁוֹם מַחְלָקָת, וּמִכָּל שֶׁכֶּן שְׁלֹא יִחְלַק עַל
 יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים, צְדִיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַף
 שִׁיָּצְרוּ מְסִיתוֹ, יִשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְזִה; כִּי
 בְּאֵמֶת אֵין לָךְ דְּבָר שֶׁהִבְעַל-דְּבָר יָכוֹל לְהִטְעוֹת אֶת
 הָאָדָם וְלְהַפְּךָ עֲבֵרוֹת גְּמוּרוֹת לְמַצּוֹת, כְּמוֹ בְּעֵנִין
 הַמַּחְלָקָת, שֶׁשָּׁם מְרַקֵּד הַבֵּעַל-דְּבָר הַרְבֵּה, כִּי בְּעֵנִין
 זֶה יוֹכֵל בְּנִקְל לְהִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, כִּי מְסִית
 אֶת הָאָדָם עַל חֲבֵרוֹ, שֶׁמַּצָּה לְהִדְפּוֹ וּלְרַדְפוֹ, כִּי
 הֵלֵא עָשָׂה כָּךְ וְכָךְ כִּמְצוּי עֵנִין זֶה הַרְבֵּה בְּעוֹלָם,
 כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁאֵין אָדָם שְׁלֵא יִהְיֶה בּוֹ אֵיזֶה חֲסָרוֹן,
 אֲבָל אָנוּ מְצוּיִים לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל הָרַע שֶׁבִישְׂרָאֵל
 רַק עַל הַטּוֹב, וְלָדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ
 שֶׁהַזְּהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 רפב), וְאַפְלוּ עַל הַחוּטָא הַזְּהִירָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
 (וַיִּקְרָא יֵט, יז): "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמֶּתְךָ וְלֹא תִשָּׂא
 עָלֶיךָ חֲטָא", שְׁלֵא לְבִישׁוֹ בְּרַבִּים; וְעַל-כֵּן בְּאֵמֶת
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרֻכִין טז:): תָּמִיד אֲנִי אִם
 יֵשׁ בְּדוֹר הַזֶּה מִי שִׁיּוּדַע לְהוֹכִיחַ, וּפִרְשׁ רַש"י, שְׁלֵא
 יִשָּׂא עָלֶיךָ חֲטָא עַל לְבוֹן פָּנִים. וְאָמְרוּ שֶׁם תּוֹכַחַה
 לְשִׁמָּה וְעֲנָוָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה, עֲנָוָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה
 עֲדִיפָא, וּפִרְשׁ רַש"י, שֶׁעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ עָנוּ שֶׁאֵינוֹ

רוצה להוכיחו, ואותה ענוה — שלא לשם שמים היא, ואף-על-פי-כן עדיפא מתוכחה לשם שמים, מכל שכן וכל שכן בדורות אלו, בודאי מצוה גדולה לדבר על לב חברו, להטותו לדרך האמת לאמתו, אבל לא להוכיחו ברבים ולבישו, חס ושלום, מכל שכן להרבות במחלקת אשר הפליגו רבותינו הקדושים מאד בחמר אסור המחלקת, כמאמרם ז"ל (שמות רבה, פרשה ל', סימן יז): אין דבר טוב ואין שלום יוצא מתוך מריבה, קין לא נגע באחיו אלא מתוך מריבה, מכל שכן כשהדבר להפך, שעומדים יושבי קרנות ושותי שכר וחולקים על כשרים ויראים אמתיים, והכל בכח המנהיגים שאינם פראוי, כמו שנמצא במנהיגים שבדור הזה, שהם מטעים את הבריות, והם צבועים וסקרנים, שדין יהודאין, על-ידי שאין כלי המחין שלהם שלמים, עד שלפעמים טועין על-ידי-זה כל-כך, עד שכמעט נעשה אצלם שפיכות דמים למצוה גדולה, ושופכים דם הכשרים כמים בבזיונות ותרפות ובושות והלבנת פנים ברבים. ולפעמים אף בקפוח והמעטת פרנסה ויותר מזה, אשר אי אפשר לבאר על הכתב. ועל רועים כאלו צועק הנביא (ירמיה ב, ח): הכהנים לא אמרו איה

יהוה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי,
 והנביאים נבאו בבעל, ואחרי לא יועלו הלכו;
 על-כן צריך כל אחד להזהר ביותר, שלא יצא
 מדרכי התמימות באמת, בפרט בענין מחלקת, שלא
 יחזיק במחלקת על כל-פנים, ולא יטעה את עצמו
 שצריך לקיים את מצות שפיכות דמים — לרדף את
 כשרי הדור, כי די לנו בתרי"ג מצוות שקבלנו
 ממשה רבנו, עליו השלום, ואל יוסיף בעצמו
 מצוות פאלו — לרדף צדיקים אמתיים הדבוקים
 בו יתברך בדבקות אמת, כי לא יאבה הקדוש-
 ברוך-הוא סלח לו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר
 רבה, פרשה יח, סימן ד'): כמה קשה המחלקת,
 שבית-דין של מעלה אין קונסים אלא מבין עשרים
 שנה ומעלה, ובית-דין של מטה מבין י"ג, במחלקתו
 של קרח — תינוקות בני יומן נשרפו ונבלעו
 בשאול תחתית, דכתיב: "ונשיהם ובניהם וטפם"
 (במדבר טז, כז), וירדו הם וכל אשר להם חיים
 שאולה" (שם, פסוק לג); ועל-כן כל מי שיודע
 בנפשו שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, אף פעם אל יתערב במחלקת
 שיש בין הצדיקים, רק ישב בין תנור לכירים, וישוב
 בתשובה שלמה אליו יתברך, וירבה בלמוד התורה

הַקְדוּשָׁה, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִמְחַל לוֹ עַל כָּל מַה שֶּׁחָטָא; אֲשֶׁר מִי שְׁבוּרַח
מִמְחֻלָּקֶת, וְאִינוּ מִתְעַרֵּב בְּשׁוּם רִיב בְּעוֹלָם, אֲלֵא
מִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְיִודַע הֵיטֵב אֶת חֲטָאָיו וְעוֹנוֹתָיו
וּפְשָׁעָיו הַמְרַבִּים, וְאִז יֵשׁ לוֹ תְקוּהָ טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל.

מִסְכַּת

צָרִיף שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
הַבְּרִית כְּמִי שֶׁזוֹכֶה לְסִיִּים מִסְכַּת. וּכְבָר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שֶׁבֶת קִיח:): אָמַר אַבִּי, תִּיתִי לִי
דְּכִי חֲזִינָא צוֹרְבָא מִרְבָּנָן דְּשָׁלִים מִסְכַּתִּיה, עֲבִידְנָא
יּוֹמָא טָבָא לְרַבָּנָן; כִּי עֲקָר פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצָאת
זָרַע לְבִטְלָה בָּא רַק מִהַסְמִ"ךְ-מ"ם וְכַת דִּילִיָּה,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁמַכְשִׁילִין אֶת הָאָדָם בַּחֲטָא
הַמְגַנָּה הַזֶּה, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְסִיִּים מִסְכַּת, הוּא
מְבַעַר אֶת הַסְמִ"ךְ-מ"ם לְגַמְרִי, וְאֵין לוֹ שְׁלִיטָה עַל
הָאָדָם. וְזֶה אֲשֶׁר מ'ס'כ'ת הִיא אוֹתִיּוֹת פֶּת ס"מ,
הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְסִיִּים מִסְכַּת, בְּזֶה מְבַעַר אֶת
הַסְמִ"ךְ-מ"ם וְכַת דִּילִיָּה, וְלִכֵּן הוּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי

פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁאָדָם לֹא יִזְכֶּה לְסִיִּים מִסִּכָּת, כִּי יוֹדַע, שְׂאֵם אָדָם זֹכֶה לְסִיִּים מִסִּכָּת, בְּזֶה הוּא מְכַלֶּה וּמַבְטֵל אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׂזֹכֶה לְמָסֹר אֶת נַפְשׁוֹ, וּלְסִיִּים מִסִּכָּת אַחַר מִסִּכָּת, אִף שֶׁהִסְמֵ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, לְמַנְעוֹ מִכָּף. וְזֶה אֲשֶׁר שְׁמוֹ ס'מ'א'ל', רָאשֵׁי תַבּוֹת: ס'יּוֹם מ'סִכָּת א'יֵן ל'עֲשׂוֹת; עַם כָּל זֹאת עָלֶיךָ, אֶהוּבִי, בְּנִי, לִידַע, אֲשֶׁר אִם כָּבֹר נִכְשַׁלְתָּ בַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, תִּקַּח מִסִּכָּת וְתַחֲזֹר עָלֶיךָ מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וּבְזֶה אַתָּה שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה. וְאֵיתָא בְּכַתְּבִים, שֶׁהָאֲרִיז"ל נָתַן תְּקוּנָה עַל פְּגָם הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, לְהַתְּעַנּוֹת פ"ד תְּעַנִּיּוֹת, רַק עַל פְּעַם אַחַת שְׁחָטָא, וּמִי שְׁחָטָא עֶשְׂר פְּעָמִים, עָלָיו לְהַתְּעַנּוֹת שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים תְּעַנִּיּוֹת, וְאִם חָטָא מֵאָה פְּעָמִים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לְהַתְּעַנּוֹת שְׁמוֹנֶה עָלְפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת תְּעַנִּיּוֹת, וְאִם חָס וְשָׁלוֹם, נִכְשַׁל אֶלֶף פְּעָמִים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה בִּימֵי חַיָּיו, עָלָיו לְהַתְּעַנּוֹת שְׁמוֹנִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תְּעַנִּיּוֹת, אֲשֶׁר צָרִיךְ לְחִיּוֹת כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּדֵי לְהַתְּעַנּוֹת כָּל-כָּף הַרְּבִיּוֹת תְּעַנִּיּוֹת, אֲשֶׁר מוּבָן לְכֹל, כִּי דָּבָר זֶה בְּלָתִי מְצִיאֹתִי וּבְלָתִי אֶפְשָׁרִי. וְלָכֵן עֲצֵה

קָלָה וְנִעְיָמָה, שִׁיקָח מִסְכַּת תְּעֵנִית, וַיִּסְיָמָה מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאִם יִזְכֶּה גַם לְסִיִּים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּעֵנִית, וְכֵן אֶת הַתּוֹסֶפֶת תְּעֵנִית, מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַתְּקוּן שִׁיזְכֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא פּוֹטֵר מֵעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַתְּעֵנִיּוֹת וְהַסְּגוּפִים. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, אִם אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ בַּפָּגַם הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְסִיִּים אֶת מִסְכַּת תְּעֵנִית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאִזּוֹ בּוֹדֵאֵי תְּבַטֵּל מִמֶּךָ אֶת כָּל הַתְּעֵנִיּוֹת וְהַסְּגוּפִים, שְׂאֵתָה צָרִיךְ בְּשִׁבִיל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה; כִּי לְזִכּוֹת לְסִיִּים מִסְכַּת אַחַת מֵאָה וְאַחַת פְּעָמִים, מְבַטֵּל אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְגַמְרֵי, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשִׁזְכֶּה לְסִיִּים גַּם אֶת הַיְרוּשָׁלַיִם וְהַתּוֹסֶפֶת תְּעֵנִית, הוּא בּוֹנֵה לְעֲצָמוֹ בְּיַת' נִצְחֵי לְהַכְּנִס בּוֹ בְּעֵלְמָא דְאַתֵּי; כִּי לְמוֹד בְּבִלֵי יְרוּשָׁלַיִם תְּוֹסֶפֶתָא בּוֹנֵה בְּיַת' רוּחָנִי בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וּמְכַל שֶׁכֵּן אִם זֹכֶה לְקַחַת אַחֲר־כֶּךָ עוֹד מִסְכַּת וּלְסִיָּמָה מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְכֵן עוֹד מִסְכַּת, עַל-יְדֵי-זֶה כָּבֹר אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם תְּקוּן בְּעוֹלָם, כִּי אֵין עוֹד תְּקוּן כְּמוֹ לְמוֹד וְסִיּוֹם מִסְכַּת, וְאַפְלוֹ שֶׁבִּתְחִלָּה יִהְיֶה קָשָׁה לוֹ לְהַבִּין הַכֹּל, מֵרַב טְמָטוֹם דַּעְתּוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהַרְגִיל אֶת

עצמך בתחלה רק לומר את הגמרא בלי פרוש רש"י ותוספות, עד שתזכה שיתחדד מחך ותבין את פרוש רש"י ותוספות. וזה התקון הגדול ביותר לחטא המגנה הנה. ולכן ראה, אהובי, בני, לקחת את עצמך בידיך, ותקיים את דברי אלה, ואז תזכה לתקן את כל חטאיך. וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא זוטא, פרשה צו): כל המשלים מסכת, צריך לעשות יום טוב, מכל שכן מי שזוכה לסיים מאה פעמים ואחת, בזה הוא מכלה את הסטרא אחרא והקלפות לגמרי; אשרי מי שמקיים את דברי אלה, ואז יהיה מבטח שימחלו לו על החטא המגנה הנה, ויאיר עליו אורו יתברך בהתגלות נוראה ונפלאה מאד. ואם היו בני אדם יודעים את מעלת סיום מסכת, ואל איזה אשר זה מביא אותם בעולם העליון, היו עוסקים בזה כל ימי חייהם, כי מאן דירית מסכתא חדא יהיבנא ליה עלמא חדא (תקוני זהר) [מי שזוכה לסיים מסכת, מקבל עולם רוחני בשביל זה]. ומכל שכן מי שמסיים את כל הש"ס, זוכה לרשת את השכינה, ומאיר עליו אורו יתברך בהתגלות עליונה, עד שנעשה בטל במציאות. וכבר אמר רבנו ז"ל, מי שזוכה לסיים את כל הש"ס, ממשיך על עצמו צלם

קִדְשֵׁת   נְשׂוּאִין   יִשְׂרָאֵל   שְׁנֵי

אַלְקִים, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָה וְקִדְשֵׁת הַבְּרִית. אֲשֶׁר מִי
שְׁזוּכָה לְסִים מִסֶּכֶת אַחַר מִסֶּכֶת, וְאִזּוּ יִזְכָּה לְהַכְנִס
לְפָנָי וּלְפָנִים.

נְשׂוּאִין

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עֵקֶר קִדְשֵׁת
הַבְּרִית — קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל הוּא לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר
מְאֹד; כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם עֵדִין לֹא הִתְחַתֵּן, הוּא פֹלֵג
גּוֹף, וְאִין בּוֹ שׁוֹם שְׁלֵמוֹת, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְחַתֵּן,
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו,
כְּמֵאמָרָם ז"ל (מִדְּרַשׁ שְׁמוּאֵל, פָּרָק ז'): הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה
— מוֹחֵלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; וְלִכֵּן אֲשֶׁר מִי
שְׁזוּכָה לְחַתֵּן אֶת יְלָדוֹ בְּגִיל צָעִיר, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִהְיוּ שְׁמוּרִים מִן הַחֲטָא. וּבְאַמֶּת עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא
בְּעֵת הַנְּשׂוּאִין, שְׂאִזּוּ מִתְיַחֲדִין הַנְּשָׁמוֹת יַחַד; כִּי
קֹדֶם שֶׁיִּרְדּוּ הָיוּ לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים נִשְׁמָה
אַחַת, וְכִשֶּׁיִּרְדּוּ נִתְפָּצְלוּ, הַזְּכָר נוֹלֵד אֶצֶל זוּג הוֹרִים
אַחַד, וְהַנְּקֵבָה נוֹלֵדָה אֶצֶל זוּג הוֹרִים שְׁנַי, וְכִשֶּׁזוּכִים
לְמַצָּא אַחַד אֶת הַשְּׁנַי, זֶה עֵקֶר הַתְּקוּנָה

לנשמה. ועקר הישועה והתקון הוא שעל-ידי שניהם יהיו נולדים נשמות חדשות בעולם, אשר הם יקדשו שמו יתברך על-ידי שיקימו את המצוות, וישבחו ויפארו את הקדוש-ברוך-הוא, וימשיכו גם הם את שכינת עזו יתברך למטה, אשר זו תכלית הבריאה — להוליד נשמות חדשות ולמלא את הארץ עם נשמות ישראל המיוחדות את שמו יתברך. ולכן ענין הנשואין הוא גדול מאד מאד, כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הורגים את הנשמות, וגורמים להן חשך גדול, ולכן עקר תקון הברית הוא להתחנך ודיקא, ולהוריד נשמות קדושות בקדשה ובטהרה, ולשמר עצמו מחטאים ועוונות. ועל-כן הוא ענין גדול לחתן את הילדים בגיל צעיר, שלא יטעמו טעם חטא כלל, ויולידו נשמות קדושות וטהורות המיוחדות את שמו יתברך בעולם, אשר אין למעלה מזה; כי בכל דור ודור נולדין צדיקים קדושים, ומי יודע אם לא יולדו אצלו נפשות צדיקים וצדקניות, שזו שלמות קדשת ישראל. ולכן כל מי שיודע שפגם עד עכשו בברית, עליו למסור את נפשו להתחנך תכף-וימיד, ויוריד את גאותו, ויקים מאמרם ו"ל (יבמות סג):

קדֹשֶׁת נְשׂוּאִין יִשְׂרָאֵל שְׁנָה

נְחִית דְּרָגָא וְנָסִיב אֶתְתָּא ; כִּי בְּאַמַּת כָּל אֱלוֹ שְׁקֻשָּׁה
לָהֶם לְמִצָּא זְוִיגָם, זֶהוּ רַק מַחְמַת גְּאוּת וַיִּשׁוּת,
שְׁמַחְזִיקִים עֲצָמָם לְמִשְׁהוּ, עַד שְׁבַע־עָצָמָם אֵינָם
יֹודְעִים מַה הֵם רוֹצִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה קָשָׁה לָהֶם
לְמִצָּא אֶת זְוִיגָם, וּבִפְרָט מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, זֶה אֲשֶׁר מְכַנִּים בְּאָדָם
יִשׁוּת וְגֵאוּת, וְהוּלֵךְ לוֹ שְׁלֹא כְּסֹדֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן פב), וְעַל־יְדֵי־זֶה הִיא כְּנֻגְדוֹ, וְקָשָׁה
וְכָבֵד לוֹ לְמִצָּא אֶת בֵּת זְוִיגוֹ (שָׁם, סִימָן פז); וְעַל־כֵּן
אֲשֶׁרִי אָדָם הַמּוֹרִיד אֶת גְּאוּתוֹ וַיִּשׁוּתוֹ, וּמִבְטֵל
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי תִּכְרֶף־
וּמִיד יִמָּצָא אֶת זְוִיגוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִנָּצַל מִפְּגָם
הַבְּרִית. וּבְאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר
גְּאוּת וְנֵאוּף תְּלוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן יא), וּמִזֶּה בָּאִים לְאָדָם כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים,
וְכָל הַמְּשַׁגְּעִים מִשְׁתַּגְּעִים רַק מַחְמַת הַגְּאוּת
שֶׁנִּכְנָסָה בָּהֶם עַל־יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, וְזֶה אֲשֶׁר מְעַכֵּב בְּאָדָם לְמִצָּא אֶת בֵּת זְוִיגוֹ;
אֲבָל אִם אָדָם חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִבְטֵל עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ תָּמִיד אוֹר
זִיו וְחַיּוּת וּדְבָקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה
מִמִּילָא מִתְבַּטְּלַת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי, וְזוֹכָה לְקִדְשֶׁת

ישראל, שהיא קדשת הברית; כי כשאדם זוכה לשוב בתשובה שלמה, ומבטל עצמו תמיד אליו יתברך, על-ידי-זה מתבטלת ישותו וגאותו לגמרי, ואז דיקא מוצא את בת זוגו, וזוכה להוליד בנים קדושים הממשיכים את שכנת עזו יתברך בעולם. ולכן ראה, אהובי, בני, לבטל את ישותך וגאותך לגמרי, ותהיה בעיניך כלא כלום ממש, בטל ומבטל בעיני עצמך, ותהיה ותשתק לכל מחרפי ומבזי נפשך, ועל-ידי-זה דיקא תגיע אל קדשת הברית, ותזכה להוליד נשמות קדושות וטהורות בעולם; כי הכל תלוי כפי הבטול שהאדם זוכה לבטל את ישותו וגאותו, וזוכה להכליל באין סוף ברוך הוא; אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם, אלא תכף-ומיד מתחנן לשם שמים, וכדי להנצל מפגם הברית, שאז בודאי ישוב וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו, אשרי לו!

נסיונות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר הנסיון

שְׁמֹנְסִים אֶת הָאָדָם הוּא בְּתֵאוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצֻלָן; כִּי עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה הִיא שְׁמִירַת הַבְּרִית, שִׁישְׁמֹר עֲצֻמוֹ לֹא לְהִרְהוֹר שׁוֹם הִרְהוּרִים רָעִים, וְלֹא יִסְתַּכֵּל בְּשׁוֹם דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵי הִרְהוּר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַדֵי טְמֵאָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן. וּבְאַמַּת זֶה הַדְּבַר הַקְּדוּשָׁה בְּיוֹתֵר, וּבְפֶרֶט בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁמֵת־פִּשְׁטִים הָעֹרְב־רַב בְּעוֹלָם, וּמְמַלְאִים טְמֵאֵת נְאוּף בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאַפְלוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם נִתְגַּשְׁמוּ בְּיוֹתֵר, וּמְסֻתוֹבְבִים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת כְּחִיּוֹת טוֹרְפוֹת, וְהֵמָּה מְכַשִּׁילִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּהִסְתַּכְּלוּיּוֹת רָעוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְיַדֵי הִרְהוּרִים רָעִים וּמְגַנְיִים עַד מְאֹד, וְזֶה גוֹרֵם אַחֲר־כֵּן לְהַכְּשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנְיָה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁזוֹכֶה לְעֵמֶד בְּנִסְיוֹן, וְאֵינוֹ נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי זֵהֶמֶת הַפְּרוּצִים וְהַפְּרוּצוֹת, וְשׁוֹמֵר אֶת עֵינָיו, וּבְפֶרֶט בְּיַמֵּי הַקִּיץ, וְאֵינוֹ מְסֻת־כָּל עַל שׁוֹם אִשָּׁה, וְעַל שׁוֹם דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵי הִרְהוּר — קְדוּשׁ יִקְרָא! וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל — שֶׁשׁוֹמֵר עֲצֻמוֹ לֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרֵי הַקְּלָפוֹת וְהַזְּהָמָה הַנִּמְצָאת עִכְשָׁו בְּעוֹלָם. וְאַף שֶׁזֶּה דְּבַר הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, וּבְפֶרֶט לְבְנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל הַרְחֻבוֹת מְלָאִים תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וּמְסֻתוֹבְבוֹת פְּרוּצוֹת בְּבִגְדֵי

שחץ, אשר דבר זה מכניס הרהורי נאוף, רחמנא לצלן, עם כל זאת כל מי שזוכה לעמד בנסיונות, ואינו נמשך אחר הרע, אז דיקא הקדוש-ברוך-הוא מגלה לו רזין וסתרי נסתרות. פי קדם שהאדם בא לידי התגלות התורה ולהבין רזי וסתרי תורה, מנסין אותו בכל מיני נסיונות קשים, וכשעומד בנסיונות, אז דיקא מתגלה אליו מלך עליון בגלוי רב עד מאד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו); ועל-כן אפלו אם נכשלת כבר במה שנכשלת, ועדין אתה מנח בזהמת תאות נאוף, עליך לדעת, אשר זה עקר התשובה — שתעבר את כל אלו המקומות שהיית כבר בהם, ועכשו אתה פונה ערך, ואינך חוזר אל השטיות שעשית, וכן אינך מסתכל כבר בכל אלו הזהמות שהסתכלת בהן, זה עקר התשובה השלמה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מט); ולכן מאחר שכבר עברו עליך בחייה נסיונות קשים ומרים, שנכשלת בראיות אסורות, ועל-ידי-זה באת להרהורים רעים ומגנים, אשר זה הביא אותך להכשל בכתא המזהם של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונך הנצחי לעמד בנסיון, ולא לחזור אל השטיות והזהמה שעשית עד עכשו, ותפנה ערך מהם לגמרי, ותכפה את יצרך,

וְאִזּוּ דִּיקָא וְשָׁב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּמְחַל לָךְ. הָעֵקֶר רַק תִּתְחַזֵּק בְּכָל הַכּוֹחוֹת, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם; כִּי בְּאַמֶּת זֶה בְּעֵצְמוֹ חֵלֶק מִהַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם, אֲפֹלוּ שֶׁכָּבֵר נִכְשֵׁל בַּמָּה שֶׁנִּכְשֵׁל — עָלָיו לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִמָּשֵׁךְ אַחֵר יִצְרוּ הָרַע, וְאֲפֹלוּ שֶׁנִּכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה יָמִים וְשָׁנִים עִם כָּל זֹאת, תִּתְקַן-וּמָיִד כְּשֶׁנִּסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, זֶה עֵקֶר מַעֲלֵת הַתִּשׁוּבָה, שְׂאִינוּ נִשְׁבָּר בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, וְאֲפֹלוּ שֶׁתַּעֲלִינָה לוֹ מִחֲשָׁבוֹת כְּאִלוֹ אֲבָד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמָּנוּ, וְכֵאלוֹ אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ, וְכֵאלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר תִּקְוָה, וְאֲפֹלוּ יִרְאֶה אֶת זֹאת כְּתוֹב בְּסֵפֶר, אֲשֶׁר לוֹ אֵין כְּבָר שׁוּם תִּשׁוּבָה, עִם כָּל זֹאת אִם עוֹמֵד בַּנְּסִיוֹן, וְאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּחוּי וְרַחוּק שֶׁבְּעוֹלָם, אֲזִי דִּיקָא (יִשְׁעִיָּה ו, י) "וְשָׁב וּרְפָא לוֹ". אַךְ עָלֶיךָ לְדַעַת, אֱהוּבִי, בְּנִי, כִּי הַנְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְקוֹדֵם שֶׁהָאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יֵשׁ לוֹ נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים עַד מְאֹד, כִּי הִרְחֹבוֹת מְלֵאִים זִהְמָה וְתִמּוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וּפְרוּצִים וּפְרוּצוֹת מִסְתּוֹבְבִים בְּבִגְדֵי שַׁחַץ, וְהֵיכָר בּוֹעֵר בּוֹ כְּתַנּוּר לְהַכְשִׁיל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, בְּרָאיוֹת אֲסוּרוֹת, אֲשֶׁר מִזֶּה בָּא הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע

לְבַטְלָהּ, וְאִם זֹכָה לְעִמּוּד בְּנִסְיוֹן — אֲשֶׁר לֹא; כִּי
 אִז מִתְגַּלֶּה לּוֹ מֶלֶךְ עֲלִיוֹן בְּהֶאֱרָה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה
 עַד מְאֹד, וְנִתְגַּלִּים לּוֹ סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְלִהְיוּ —
 מִי שֶׁכָּבַר נֶפֶל בְּמָקוֹם שְׁנֵפֶל, וְלֹא עִמָּד בְּנִסְיוֹן,
 וְנִכְשַׁל בְּמָה שְׁנִכְשַׁל, עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל עֲבֵרוֹת
 חֲמוּרוֹת שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ,
 עֵקֶר הַנִּסְיוֹן שֶׁלּוֹ לְעִמָּד חֲזָק וְאִיתָן בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא
 לְהִשְׁבֵּר וְלֹא לְהִכָּנֵס בְּקִטְנוֹת הַמַּחִין, וְלֹא לְהִיּוֹת
 בְּחִלְיָנוּת הַדַּעַת, כְּאֵלּוֹ אֲבָד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמָּנוּ,
 וְכֵאלּוֹ אֵין לּוֹ תִקְוָה. אֲדַרְבָּה, עֲכָשׁוּ הוּא צָרִיךְ
 לְעִמָּד בְּנִסְיוֹן וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא
 יֵאֱמִין, שָׂאֵם יְכוּלִים לְקַלְקֵל — יְכוּלִים לְתַקֵּן
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קִיב). וּבְזֶה תְלוּי הַנִּסְיוֹן
 שֶׁל כָּל אֵלּוֹ שֶׁכָּבַר נִכְשַׁלּוּ בְּפִגְם הַבְּרִית; כִּי הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה מִכְּנִיס בְּאָדָם יְאוּשׁ וְדַכְאוּן וּמְרִירוֹת
 עֲצוּמָה, עַד שֶׁנִּדְמָה לּוֹ, כִּי אֲבָד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמָּנוּ
 לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוּצֵה לְחַזֵּר
 בְּתִשׁוּבָה, עָלָיו לְעִבֵר אֶת הַנִּסְיוֹן הַקָּשֶׁה הַזֶּה,
 שְׁנִכְנֵס בּוֹ עֲצָבוֹת וְיְאוּשׁ, כְּאֵלּוֹ לּוֹ אֵין כָּבֵר תִּקְוָה
 לְתַקֵּן אֶת מַה שֶׁקִּלְקַל, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ כְּפִירוֹת
 וְאַפִּיקוֹרְסוּת, שְׁנִמְשַׁכֵּת מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ; כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם חֵי הוּא

יכול לתקן הכל (פסיקתא זוטא ריש אמר), ואין לך
דבר העומד בפני התשובה (עין ירושלמי פאה א, א);
אבל זה הנסיון של כל אלו שנפלו כבר בעמקי
עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, רחמנא לצלן,
לראות אם לא יתיאשו, ויחזיקו מעמד, ויחזרו
אליו יתברך. ולכן אשרי מי שעומד בנסיון בזה
העולם, ואינו נופל בדעתו כלל, ואשרי ואשרי מי
שאינו בא לגמרי לכלל חטא, ויעיד עליו הקדוש-
ברוך הוא — אשרי לו!

נפילה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר הנפילה
של האדם היא רק על-ידי פגם הברית, כיון
שנכשל אדם בחטא המגנה של הוצאת זרע
לבטלה, הוא כבר נופל בדעתו, ונכנסת בו חלישות
הדעת, ונשבר לגמרי, ומתחיל להפרד מבני-אדם,
עד שמרב דפאון שנכנס בו, אינו יכול לסבל להיות
בחברה אחת עם בני-אדם, ואוהב את הבדידות,
והמרה שחורה מתגברת עליו, ויושב מבדד מבני-

אדם, ומחשבותיו מטרידות אותו, ונכנס בתוך עצמו יותר ויותר, עד שאינו יכול לסבל את שום ברירה, והוא מלביש את זאת בקדשה, ובאמת אין זה אלא שגעון שנדבק בו. ויש שנפלו כל-כף בחטא המגנה והמזהם הזה, עד שנופלים בעיני עצמם לגמרי, ונדמה להם כאלו אבד מנוס ותקוה מהם, וזה מכניס בהם יאוש עמוק, רחמנא לצלן, עד שיש שנכנסו בהם מחשבות של התאבדות. וגם בזה יש כמה בחינות: יש שמבצעים את זאת ומתאבדים, ויש שפוחדים להוציא מהכח אל הפעל, אבל מסתובבים עם מחשבות של התאבדות, וזה ממרר להם את חייהם, והם תמיד נמצאים בלחץ גדול, וצרים ומרים להם חייהם. ויש בני-אדם, שכל-כף נפלו בעיני עצמם, עד שמרגישים בעצמם רגשי נחיתות, וקשה וכבד להם להתחיל לדבר עם זולתם. והכל בא מחמת החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ויש שבאו על-ידי החטא הזה לידי שגעון ממש, וכל התרופות שנותנים להם, אינן מועילות, כי הרופא באמת אינו יודע שרש בעינתם, וכן ההורים אינם מתארים לעצמם שבנם נפל בחטא המגנה הזה, ומתגעל בחטא הזה. אשר משם נובעים כל

הַשְּׂגֵעוֹנוֹת, הַנְּפִילוֹת, הַיְרִידוֹת וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת.
וְלִכֵּן מִי שֶׁיִּוְדַע בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
עָלָיו לָבוֹא אֶל הָרוֹפֵא הָאֱמֵתִי, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק
הָאֱמֵת, שֶׁיִּוְדַע שְׂרָשֵׁי נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִכּוֹל לְתַקֵּן
אוֹתָם; כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת יֵשׁ לוֹ תְּרוּפוֹת לְכָל מִינֵי
מַחֲלוֹת וְחֻלָּאִים רָעִים הַבָּאִים מִפְּגָמֵי הַבְּרִית; כִּי יֵשׁ
עֲשָׂרָה מִינֵי פְּגָמִים, וְהֵם הָעֲשָׂרָה מִינֵי חֲצִים שֶׁיּוֹרָה
הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּל חֵץ
מְשׁוּחַ בְּעֲשָׂרָה מִינֵי סָמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן (עֵין
סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵג, מִיּוֹם ו'). וּמִי יִכּוֹל לְהוֹצִיא
אֶת כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי חֲצִים? רַק הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
עַל-יְדֵי הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהוּא שָׂר לְפָנֶיהָ, שֶׁזֶּה
סוּד הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהֵם
תְּקוּן הַכָּלְלִי, הַמְּתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.
וְעַל-כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנִי, אִם כָּבֵד נִפְלֵת בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה, עֲצָתְךָ — שֶׁתִּתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְתִסַּע אֶל
צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וְתִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה
בְּעֵבֶר, וְתֹאמַר שֶׁם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים
הַנִּקְרָאִים תְּקוּן כָּלְלִי, וְהִבְטִיחַ רַבְּנוֹ ז"ל עִם שְׁנֵי
עֲדִים נְאֻמָּנִים, אֲשֶׁר אֶפְלוּ אִם עָצְמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו
וּפְשָׁעָיו שֶׁל הָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה
נְצַחִית, וְיוֹצִיאוֹ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְכֵן

תתמיד בספריו הקדושים, ותקיים את עצותיו הקדושות, ותתחבר עם אנשיו האמתיים, ועל-ידי-זה תהיה מקרב אליו, והוא בודאי יגביה אותך מנפילתך, ואין לך מה לדאג כלל, העקר להיות רגיל לדבר אליו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר זה יוציא ממך את כל השגעונות והמחשבות של הבל, הבאים מחטאיך המרבים. ואם תצית אותי ותהיה מקרב אל רבנו ז"ל בלב ונפש, ותקיים את כל עצותיו הקדושות, נכון יהיה לך בטוח, שתזכה לצאת מירידתך ונפילתך, ותפטר מכל הצרות והיסורים והדאגות והחלישות הדעת שלך, העקר רק חזק ואמץ לא להסתכל על שום ברִיה שבעולם, המדברת נגד רבנו ז"ל, כי בשביל הבחירה והנסיון נתנו כחות עצומים לסמ"ך-מ"ם להקים שלוחיו בכל מקום, והם ימנעו את האדם מלהתקרב אל צדיקי האמת. ולכן כל מי שיודע בנפשו מה שחטא ופגם עד עכשו, עליו לעשות כל מיני מסירות נפש להשאר אצל רבנו ז"ל, ושום ברִיה שבעולם לא תוכל לרחקו ולסלקו ממנו. וצריך להיות חכם גדול לא להפגם בשום וכוהים עם שום ברִיה אודות ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בני-אדם ממילא לא

יְבִינּוּ אוֹתְךָ, וְאַף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֶה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְלִכֵּן מֶה וְלָמָּה לָךְ לְהַפְנִים בְּדִין וּדְבָרִים עִם מִי־שֶׁהוּ, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַתְּקַרְבוֹתְךָ אֵלָיו, כְּדֵי שְׁלֹא תִתְעוֹרְרֶנָּה עָלֶיךָ מְנִיעוֹת, מַחֲלָקֹת וּמְרִיבוֹת. אַתָּה רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, לְהִתְחַזֵּק לְהַשְׁאֵר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁקֹד הַרְבֵּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר יוֹרוּ לָךְ אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, אִיךָ לְצֵאת וּלְקוֹם מִנְּפִילְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת מֵעֵלָה מֵעֵלָה; כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוּ אִם חָטְאָתָּ זֶה יָמִים וְשָׁנִים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עֲדִין יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ, אִם תִּחְזִיק עֲצֻמְךָ בְּצַדִּיק הָאֵמֶת — בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא תִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב; אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז יִהְפֹּךְ אֶת כָּל הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת לְעֵלִיּוֹת גְּדוּלוֹת.

נבול פה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, רָגִיל לְדַבֵּר

נבול פה, רחמנא לצלן. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נבול פה, סימן א'): מי שמדבר נבול פה, בידוע שלבו חושב מחשבות און; וסימן זה יהיה בידך, אשר אין אדם מנבל פיו, אלא אם כן נכשל בחטא המגנה הזה. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת לג.): בעון גבלות הפה צרות רבות וגזרות קשות מתחדשות, ובחורי שונאי ישראל מתים יתומים ואלמנות צועקים ואינן נענין. ועל זה צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שלא ינבל פיו, וכן שלא יעמד במקום שמנבלים פיהם, כי ההבל פה של אלו האנשים גורם נאוף בהשמע דבריהם (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג). ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ד', סימן ז'): "והיה מחנה קדוש, ולא יראה בך ערות דבר" (דברים כג, טו), אל תקרי דבר אלא דבור זה נבול הפה; כי בזה שהאדם מנבל את פיו, רחמנא לצלן, מטמא את עצמו יותר ויותר בחטא המגנה הזה, כי כל מה שהאדם מדבר יותר מנאוף, על ידי זה מושך על עצמו יצר הרע של נאוף, ונופל בפח יקוש יותר, כי הדבור מכריח אותו לחטא, רחמנא לצלן. וזה מה שאנו רואים, שדרך של גויים אמות העולם לדבר רק נבול פה, כי מנחים בתוף נאוף,

וְהֵם מְזַהְמִים בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה, וְעַל-כֵּן
הַזְהִירָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "וְהָיָה מִחֲנֹךְ קְדוֹשׁ",
שְׁעַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת מַחְנָם בְּקְדֻשַׁת
הַדְּבֹר, כִּי הַדְּבֹר הוּא עֵקֶר הָאָדָם. וְלָכֵן, אֱהוּבֵי,
בְּנֵי, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נִכְשָׁלְתָּ וּבָאתְ אַל חֲטָא הַמְגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר
תְּקוּנָךְ לְשֹׁמֵר מֵהַיּוֹם לֹא לְנִבֵּל אֶת פִּיךָ וְאַפְלוּ
בְטָעוֹת, וְתִהְיֶה זֶהִיר בְּזֶה מְאֹד, כִּי (עֲרֹכִין טו.):
חֲמוּר הָאוֹמֵר בְּפִיו יוֹתֵר מִן הַעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן; כָּל-כֶּף חֲמוּר הַדְּבֹר שֶׁאָדָם מְנַבֵּל פִּיו
וּמְדַבֵּר בְּנֵאוּף. וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר
פָּגַמְתָּ בְּפְגָם הַבְּרִית, רְאֵה לְשֹׁמֵר עֲצֻמָּךְ וּלְהַזְהִיר
מְאֹד לֹא לְנִבֵּל אֶת פִּיךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, וְאִז שָׁב
הַיְיָ"ה וְרָפָא לְךָ.

נְגִינָה

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיְיָקָר! אֲשֶׁר אֵין עוֹד
דְּבַר הַמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו
שֶׁנִּפְּל לְשָׁם, אֲלֵא נְגִינָה, שֶׁצְרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ

לְשִׁיר אֵיזָה נִגּוּן שֶׁל שְׂמֵחָה, וְדִיקָא זֶה יוֹצִיאוּ
 מֵהַשְּׂאוּל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שׁוֹפְטִים ה',
 ג'): "אֲנֹכִי לַהוֹי" הָאֲנֹכִי אֲשִׁירָה אֲזַמֵּר לַהוֹי" הָאֲלֹקִי
 יִשְׂרָאֵל"; הֵינּוּ אִם אָדָם רוֹצֵה לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת דְּבוּק
 בַּהוֹי" הַבְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, עָלָיו לְהַרְגִיל אֶת
 עֲצֻמוֹ לְשִׁיר וּלְזַמֵּר נִגּוּן שֶׁל שְׂמֵחָה, אֲפִלוּ בֵּינוּ לְבֵין
 עֲצֻמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא מֵהַשְּׂאוּל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ
 שְׁנֵפֶל לְשֵׁם. וּבְפֶרֶט מִי שֶׁנִּכְשֵׁל בְּפֶגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה מְכַנֵּס
 בְּאָדָם עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת וְדִכְאוֹן פְּנִימִי, עָלָיו לְהַרְגִיל
 אֶת עֲצֻמוֹ לְשִׁיר אֲפִלוּ בֵּינוּ לְבֵין עֲצֻמוֹ שִׁיר שֶׁל
 שְׂמֵחָה, וְזֶה יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ.
 וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רַעג): טוֹב
 לְאָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ שְׂיֻכַּל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ
 עִם אֵיזָה נִגּוּן, כִּי נִגּוּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל וְגָבוֹהַ מְאֹד
 מְאֹד, וַיֵּשׁ לוֹ כַּח גָּדוֹל לְעוֹרֵר וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת לֵב
 הָאָדָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֲפִלוּ מִי שֶׁאֵינוּ יָכוֹל לְנַגֵּן,
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּבֵיתוֹ וּבֵינוּ לְבֵין עֲצֻמוֹ יוֹכֵל לְהַחֲיוֹת
 אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֵיזָה נִגּוּן, כְּפִי שְׂיֻכַּל לְזַמֵּר אוֹתוֹ; כִּי
 מֵעַלֵּת הַנִּגּוּן אֵין לְשַׁעֵר. וּכְבָר מְבָאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ
 ז"ל כִּפְּמָה תוֹרוֹת גְּבוּהוֹת מֵעֲנִין נִגּוּן. וְעֵין בְּסוּף
 הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשְּׂבָעָה בְּעֵטְלִירֶס, שֶׁם מְרַמְזֵת קִצָּת

מֵעֶלֶת הַנְּגוּן, כִּי מִבְּאֵר שָׁם, שָׁעֲקַר רְפוּאֵת הַבַּיִת
מִלִּכְהֵן שֶׁנִּפְלְהָ חֲלָשׁוֹת הוּא עַל-יַדֵּי נְגוּן; הֵינּוּ
עַל-יַדֵּי עֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה שֶׁמִּנְגֵּן הַבַּעֲטָלִיר בְּלֹא
יָדַיִם, וְהוּא יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִיִּים אֲפֹלוּ לְאַחַר
שֶׁנִּזְרְקוּ, עַל-יַדֵּי הָעֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה שֶׁמִּנְגֵּן לְפָנֶיהָ;
הֵינּוּ אֲפֹלוּ שְׂאֵדָם נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲצִיִּים, יוֹרָה כְּחֵץ וְכוּ',
עַל-יַדֵּי כַח הַנְּגִינָה, הַצְּדִיק יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִיִּים
אֲפֹלוּ לְאַחַר שֶׁנִּזְרְקוּ וְכוּ', כָּל-כֶּף גְּדוּלָה מֵעֶלֶת
הַנְּגוּן. וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נִכְשָׁלָתָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָה
הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲקַר
תְּקוּנָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, שֶׁתְּמִיד תִּשְׁיֵר נְגוּנִים וְשִׁירוֹת,
אֲפֹלוּ בֵּינָהּ לְבֵין עֲצֻמָּה, וְאֵל תִּתֵּן לְעֲצָבוֹת
וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁיִּשְׁלֹטוּ עָלֶיהָ, אֵלֶּה תַּעֲשֶׂה כָּל
מֵינֵי מְאֻמְצִים וּפְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְזֶה
עֲקַר רְפוּאֵת הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא הַבַּיִת מִלִּכְהֵן שֶׁנִּפְלְהָ
חֲלָשׁוֹת, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַחֲיוֹתָהּ אֵלֶּה עַל-יַדֵּי נְגוּן
וְשִׂמְחָה. וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מֵינֵי פְּעֻלוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֲפֹלוּ אֵינּוּ יָכוֹל, יִכְרִיחַ אֶת עֲצֻמוֹ
לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאֵת הַבַּיִת
מִלִּכְהֵן, וְדִיקָא עַל-יַדֵּי שִׂמְחָה יָכוֹלִים לְהוֹצִיא אֶת
הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא הַבַּיִת מִלִּכְהֵן, מִהַפֶּה יִקוּשׁ שֶׁנִּפְלְ

אֵלָיו, וְאֶפְלוּ לַעֲשׂוֹת עֲצָמוּ כְּאֵלוּ הוּא שְׂמַח, זֶה דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד. וְכָתַב מוֹהֲרֵנִי "תּוֹ"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְשִׂיאת כַּפִּים ד', אֹת ו'), שְׁזֵה סוּד (תְּהִלִּים לד, א): "לְדוֹד בְּשָׁנוֹתָיו אֶת טַעְמוֹ לְפָנַי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרָשְׁהוּ וַיֵּלֶךְ". כִּי דוֹד הַמֶּלֶךְ הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׂכִּינָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּוֹד — מְשִׁיחַ כְּדוּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמִיחָה. וְעַקֵּר הַמְּלַחְמָה שֶׁל דוֹד עִם הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת הֵיךְ רַק לְשֹׁבֵר אֶת הָעֲצָבוֹת וְלִזְכוּת לְשְׂמִיחָה, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה שֶׁהַמְּשִׁיךְ דוֹד בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי סֵפֶר הַתְּהִלִּים, שֶׁכָּלוּל מִכָּל הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמִיחָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים צב, ג): "עָלַי עָשׂוֹר וְעָלַי נָבֶל וְגו', כִּי שְׂמַחְתָּנִי ה' בְּפַעֲלֶךָ" וְגו'. וְכֵן מְבֹאֵר בַּזִּהָר הַקְּדוּשׁ (מִשְׁפָּטִים קז.), שְׁדוֹד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, הוּא בְּדִיחָא דְמַלְכָא, שֶׁאֶפְלוּ בָּעֵת שֶׁהַתּוֹדָה עַל חֶטְאוֹ בְּשִׁבְרֵת לֵב, לֹא עֲזַב אֶת דְּרָכָיו בְּדִיחָתוֹ, כִּי דוֹד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא שְׂמִיחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל; וְעַל-כֵּן בָּעֵת שֶׁבָּא דוֹד בְּיַד הַפְּלִשְׁתִּים בְּגָלוֹת, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ וְהִבִּיאוּהוּ לְפָנַי אֲבִימֶלֶךְ, וְרָצוּ לְנַקֵּם בּוֹ, וְרָאָה דוֹד, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם וּלְצַאת מֵהֶם, כִּי אִם עַל-יְדֵי

קדֹשֶׁת נְגִינָה יִשְׂרָאֵל שְׁעָא

שְׁמִחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַהִתְגַּבְּרוּת עַל הַקְּלָפוֹת
וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, שְׁהֵם בְּחִינַת עֲצָבוֹת, שְׁמִתְגַּבְּרִים
עַל הָאָדָם בְּעֵת שְׁחוּטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וּבְשִׁבִיל זֶה בְּעֵת תִּקְוָה הַגְּלוּת שְׁמִתְגַּבְּרִין
הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחְרָא בְּמְרִירַת הַשְּׁעָבוֹד, וְאִינָם
מְנִיחִים לְשִׂמְחָה, וְאִם-כֵּן מֵאִין יָבֵא עֲזָרָנוּ?! כִּי אִי
אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מֵהַסְטֵרָא אַחְרָא, כִּי אִם עַל-יְדֵי
שְׁמִחָה, וּלְשִׂמְחָה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת מִחֲמַת תִּקְוָה
הַהִתְגַּבְּרוּתָם מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית, עַל-כֵּן דָּוִד הַמֶּלֶךְ
שֶׁהָיָה שְׁמִחְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁנֶּפֶל בַּגְּלוּת בְּיַד
הַסְטֵרָא אַחְרָא, שְׁהֵם הַפְּלִשְׁתִּים, חָנַן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
אוֹתָם בְּעֵצָה הַזֹּאת, שְׁעַשֶׂה עֲצָמוֹ כְּשׁוֹטֵה מִמֶּשׁ,
וְעַשֶׂה מְעַשֶׂה שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן מִמֶּשׁ, וְהוֹרִיד רִירוֹ עַל
זְקֵנוֹ, וַיִּתֵּן עַל דְּלִתוֹת הַשַּׁעַר וְגו' (שְׁמוּאֵל-א פָּרָק
כ"א); וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְלֵט מִיָּדָם. כִּי עַל-יְדֵי מְלִי
דְּשְׁטוּתָא דִּיקָא בָּאִים לְתוֹךְ שְׁמִחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
נִצּוּלִין מֵהֶם; כִּי עֵקֶר הַהִתְגַּבְּרוּת עֲלֵיהֶם הוּא
עַל-יְדֵי שְׁמִחָה, וְאִי אֶפְשָׁר בַּגְּלוּת לְשִׂמְחָה, כִּי אִם
עַל-יְדֵי מְלִי דְּשְׁטוּתָא דִּיקָא. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁנִּכְשַׁל
כָּבֵר בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׁעָלְיוֹ מִתְּפַשְׁטִים הַקְּלָפוֹת
וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, לְהַפִּילוֹ בְּמְרִירוֹת וּבְעֲצָבוֹת, עָלְיוֹ
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׁמִחָה,

כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לַשְׂמֵחָה, אֲלֵא עַל-יַדֵּי נְגוּנִים שְׂיַנְגֵּן לְעֲצֻמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה, וַיַּעֲשֶׂה אֶת עֲצֻמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמֵחַ, וְזֶה יָבִיא אוֹתוֹ אֶל שְׂמֵחָה אֲמִתִּית, וְעַל-יַדֵּי הַשְׂמֵחָה יִזְכֶּה לְקַדְשֵׁת הַבְּרִית, וַיִּגָּאֵל מִגְּלוּתוֹ שֶׁנִּפְּל לְשָׁם; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַנְגֵן לְעֲצֻמוֹ תָּמִיד נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה, וְאֶפְלוֹ שֶׁהוּא נִמְצָא כְּבָר בְּיַדֵּי הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא, שְׁלִכְדוּ אוֹתוֹ בְּמַצוּדָתָם הָרָעָה, עִם כָּל זֹאת אֵינּוּ מֵיֵאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, אֲלֵא מְנַגֵּן לְעֲצֻמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה, שְׂאֵז דִּיקָא עַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת תְּקוּנוֹ. כִּי עַקֵּר תְּקוּן וְקַדְשֵׁת הַבְּרִית הוּא רַק עַל-יַדֵּי שְׂמֵחָה וְנְגוּנִים.

סוּדוֹת

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר מִי שֶׁקְּלָקֵל אֶת דַּעְתּוֹ וּמַחֲוֹ וְהַכְּנִיס בּוֹ הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שֶׁבָּא כְּבָר אֶל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עַקֵּר תְּקוּנוֹ לְלַמֵּד

סוּדוֹת הַתּוֹרָה; כִּי כִּשְׂאָדָם חוּטֵא וְנִעְקָר מִשְׂרָשׁוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אִזִּי אֵין עֵצָה אַחֲרֵת, אֶלָּא לַעֲלוֹת בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה, הֵינּוּ כִּי כִּשְׂהָאָדָם חוּטֵא, אִזִּי נוֹפֵל בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוּף הַסְתָּרָה, אֲשֶׁר נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הָאוֹר הָאֱלֹקִי. וּבִכְפָּרֵת מִי שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלִיו לְדַעַת, אֲשֶׁר נִחְשָׁף מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הָאוֹר הָאֱלֹקִי, וְאִינוּ זוֹכֵה לְרֵאוֹת וּלְהִרְגִישׁ אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים גָּסִים וְעֵבִים, עַד שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ הָאוֹר לְגַמְרֵי, וּבָא לְיַדֵּי כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂכוֹפְרִים בְּעֵקֶר, וְכָל זֶה בָּא מִחֲמַת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי הִפְרִיד אֶת הַטְּפָה מִבֵּית זוּגוֹ, שֶׁזֶה הַפְּרוּד בֵּין הַיְסוּד לְמַלְכוּת, בֵּין אוֹת ו' לְאוֹת ה', וְגַרְם קְלָקוּל גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עַד שֶׁרַע וְמָר לוֹ לְגַמְרֵי; כִּי מִי שֶׁנִּתְכַּסֶּה בְּהַעֲלָמָה וְהִסְתָּרָה, לוֹ מָרִים הַחַיִּים מְאֹד, כִּי בְּרַגַע שֶׁשָׁכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה כָּל חַיֵּי מָרִים, וּמִסְתּוֹבֵב בְּצַעַר וּבִיסוּרִים וּבְדַכְאוֹן עֲמֵק, עַד שֶׁמֵּרְגִישׁ שְׂאָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי. וּבְאִמַּת כְּבָר צַעֲק רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוּ מִהַמְּקוֹמוֹת הַכִּי מִטְּנָפִים יְכוּלִים לַעֲלוֹת אֵלָיו

יִתְבָּרַךְ. וְאִם אָדָם יִחַפֵּשׁ וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֶפְלוּ בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים שֶׁלֹּשׁ נֶפֶל וְנִמְצָא
 עֲכָשׁוּ, אֲזַי עַל-יְדֵי חֲפוּשׁ וּבִקְשָׁה יִזְכֶּה לְמִצָּא אוֹתוֹ,
 וּבִפְרָט כְּשִׁיִּצְעֵק 'אֵיה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן יב), וּכְכֹל שֶׁיִּחַפֵּשׁ וַיִּבְקֹשׁ אַחֲרָיו
 יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְדִיקָא
 בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הִסְתָּרָה יִמְצָא גְלוּי אֱלֻקוֹת
 בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, כִּי בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה
 שְׁבִתוֹךְ הַהִסְתָּרָה, שָׁם הַתּוֹרָה מְלַבֶּשֶׁת בְּסִתְרֵי
 תּוֹרָה, כִּי מִחֲמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהִתְלַבֵּשׁ בַּמְקוֹמוֹת
 מְטַנְפִּים כְּאֵלוֹ, הֵינּוּ אֶצֶל אֱלוֹ שֶׁעֲבָרוּ הַרְבֵּה, עַד
 שְׁנִסְתָּר מֵהֶם בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הִסְתָּרָה, עַל-כֵּן חָשַׁב
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲשָׁבוֹת לְבָלִי לְהִלְבִּישׁ שָׁם פְּשֻׁטֵי
 הַתּוֹרָה, לְבַל יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֹק מִשָּׁם הַרְבֵּה,
 וַיְהִי הַפָּגַם גָּדוֹל מְאֹד. וְעַל-כֵּן הוּא מְסִתִּיר
 וּמְלַבִּישׁ שָׁם תּוֹרָה גְבוּהָה דִּיקָא, סִתְרֵי תּוֹרָה, שֶׁהֵם
 תּוֹרַת הַוַּי"ה בְּעֶצְמוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לִינֹק מִשָּׁם
 הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב, יב): "וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם אָנִי וְלֹא מִלְּאָף אָנִי וְלֹא שְׁלִיחַ, אָנִי הַוַּי"ה
 וְלֹא אַחֲרַי"; כִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, שָׁשָׁם הַקְּלָפוֹת
 מְצוּיּוֹת מְאֹד, עַל-כֵּן שָׁם דִּיקָא מְלַבֶּשׁ וּמְסִתֵּר הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, הֵינּוּ תּוֹרַת הַוַּי"ה מִמַּשׁ, סִתְרֵי

תורה, על-כן דיקא מהסתרה שבתוך הסתרה, כשחוזר ומהפכה לדעת, נעשה מזה דיקא תורת הו"ה ממש, שנתגלים לו סתרי תורה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו); נמצא, כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונעלם ונסתר ממנו לגמרי האור אין סוף ברוך הוא, עד שרעים ומרים לו החיים מאד, אם יתחיל ללמד סתרי תורה, ידביק את נשמתו לשרשה העליון; כי באמת נשמה של בר ישראל היא חלק אלוה ממעל ממש מעצם האצילות, אך ברגע שבאה לזה העולם, היא מתלבשת בלבוש גשמי וחסרי, ובפרט כשנכשל אדם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עד שבא לידי כפירות ואפיקורסות, שאצלו נעלם ונסתר האלקות לגמרי, הוא צריך רחמים רבים כדי לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך. ועקר תקנתו הוא דיקא שם במקומות הנמוכים והירודים והנפולים שנמצא בהם, שילמד סתרי תורה. ולכן, אהובי, בני היקר, אם אתה יודע שנכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, תקבע לעצמך ללמד בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקוני-זהר, כי כך נתן האריז"ל תקון לבעל תשובה. וכן תשתדל

לְהַתְעַמֵּק בְּסִפְרֵי חֲסִידוֹת הַמַּגְלִים אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוֹי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, וּמְסִבִּירִים
אֶת דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל, עַד שְׁאֶפְלוּ הֵכִי נְמוּכִים וְהֵכִי
יְרוּדִים, גַּם-כֵּן יוּכְלוּ לְהִבִּין סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל
כָּל-אֵם – אִם אַתָּה רוֹצֶה בְּאֲמַת לְהִבִּין בְּסִתְרֵי תּוֹרָה,
עָלֶיךָ לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבַפֶּרֶט בְּסִפְרֵי
הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר" ז"ל, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל
אָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה יִפְתַּח אֶת קַשְׁיוֹת גִּידְיוֹ שֶׁל
הַלּוֹמֵד בוֹ, וְיַעֲשֶׂה אוֹתוֹ לְבַעַל הַשְּׂגָה גְּדוֹלָה מְאֹד,
וְיַחֲזִיר אוֹתוֹ בְּתִשׁוּבָה (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמְט).
וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַזֶּה
שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי
הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר" ז"ל, שֶׁהוּא מִפְתַּח
לְכָל סִפְרֵי הַחֲסִידוֹת וּלְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, וְעַל יָדָם
יִפְתַּח לוֹ אֹר גְּדוֹל מְאֹד, לְהִבִּין בְּסִתְרֵי תּוֹרָה
שֶׁבִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ וּבְתַקוּנֵי זֶהר הַקְּדוֹשׁ, וְאִף
שֶׁבִּהְתַּחֲלָה יִהְיֶה לָּךְ קָשָׁה מְאֹד לְהִבִּין פְּשׁוּטִים שֶׁל
דְּבָרִים, אָבֵל אִם תִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא הַזֶּה,
לְבַסּוֹף יִתְגַּלּוּ לָּךְ רָזֵי וְסִתְרֵי תּוֹרָה. וְלִכֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי
הַיֶּקָּר, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סִתְרֵי תּוֹרָה, וְאַל תִּסְתַּכַּל עַל
שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, תֹּאמַר בְּכָל יוֹם דְּפִים זֶהר

ודפים תקוני זהר, וכן תתעמק בספרי חסידות,
 אשר יאירו עליך אור עליון, אור גבוה מאד, ותזכה
 להאיר על נפשך הארת זיו שכינת עזו יתברך
 לגמרי; כי באמת כח הקלפות, המשחיתים
 והסטרא אחרא, המתפשטים על האדם שנפגם
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא רק
 ההעלים וההסתור שמעלימים ומסתירים ממנו את
 האלקות, אבל תכף-ומיד כשאדם מסתכל רק על
 רוחניות חיות אלקותו יתברך, ומדביק את נשמתו
 באור זיו שכינת עזו יתברך, אזי חוזרת נשמתו אל
 רום גבהי מרומים. ועל-כן הפחידו את כלם שלא
 ילמדו סתרי תורה, עד שיש טפשים שמבטאים
 בטויים כאלו, אשר מי שלומד סתרי תורה ישתגע,
 רחמנא לצלן, מהאי דעתא שפלה. כי אם אדם
 משתגע, הרי זה רק מרב חטאיו, כמו שאמרו
 חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה,
 אלא אם-כן נכנסה בו רוח שטות, וכפי רבוי
 העברות שלו, כך רבוי השגעונות שלו. וכשאדם
 זוכה ולומד חסידות, גלוי אלקות במדרגה עליונה
 מאד, זוכה לישוב הדעת, ומאיר עליו האור של
 הקדוש-ברוך-הוא בהארה נוראה ונפלאה מאד.
 וזה עקר תקונו הנצחי — על-ידי שילמד רזי

וסתרי תורה. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת
 את עצמך בידיך, ואפלו שעברת כבר בעברות
 חמורות מאד, ונכשלת בחטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה, ושפכת זרעך על הארץ,
 רחמנא לישזבן, עקר תקוונך — להתעמק בספרי
 הזהר והתקונים ובספרי חסידות, ובפרט בספרי
 רבנו ז"ל, שתלמד את ספריו בתשוקה עצומה, ואז
 תמצא מרגוע לנפשך, ותזכה לחזר בתשובה
 אמיתית, ויתקן לך הקדוש-ברוך-הוא את כל מה
 ששקלקלת; כי על-ידי שתאיר את נשמתך באור
 העליון, על-ידי-זה יכלו כל הקלפות ממך; כי
 כשמאיר אור גדול מאד על נשמתו, אז נתבטלים
 כל הקלפות והסטרא אחרא לגמרי, כי כפי רבוי
 האור, כן מתבטל גדל החשך, כי כל כחם של
 הקלפות והסטרא אחרא, בא רק מהעלמות
 והסתרות, אשר משם נמשכת הכפירות
 והאפיקורסות, אבל תכף-ומיד כשנתגלה לאדם
 אמתת מציאותו ותברך בגלוי נורא ונפלא מאד, אז
 מכלים את כל הקלפות והסטרא אחרא, ואין להם
 שום קיום ויניקה מהאדם. אדרבה הוא נמשך
 אחריו ותברך, וזוכה להגיע אל תשובה מאהבה,
 ומשתוקק אחריו ותברך בתשוקה עליונה, בתשוקה

קדֹשֶׁת סבִּלְנוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁעֵט

עֲצוּמָה, עַד שְׁמוּכָן לְמִסַּר אֶת נַפְשׁוֹ אֱלִיוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
בְּכָל עֵת וְרִגַע, שָׁזָה עֵקֶר הַתְּקוּן לְפָנֵים הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאֵדָם מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְגַמְרֵי
אֱלִיוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מְרַב תְּשׁוּקָה וְאַהֲבָה שְׂמֵשֶׁתוּקָק
אֲחֵרָיו יִתְבַּרֵּךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם
סִתְרֵי וְרִזֵי תוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר עַל נַשְׁמָתוֹ אִוֵּר
עֲלִיוֹן וְגִבּוֹהַּ מְאֹד; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֹא!

סבִּלְנוֹת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן
לְפָנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה כְּמִי שְׂקוּנָה
לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבִלְנוֹת, כִּי מִי שְׁנִכְשֵׁל בְּעוֹן
הַחֲמוּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִטְבָּע בּוֹ טְבַע
שֶׁל עֲצָבָנוּת, עַד שֶׁמְכַרַח לְהוֹצִיא אֶת עֲצָבָיו עַל
זוּלָתוֹ, וְהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה. וְזֶה הַסִּימָן
שְׂאֵדָם פָּגָם בְּפָנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
כִּשֶׁהוּא תָּמִיד כְּעֵסָן וּמְלֵא עֲצָבִים, כָּל דְּבַר קָטָן
מְעֲצָבָנוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לֵישֵׁב בְּשִׁקָּט, תָּמִיד הוּא רוֹתַח.
וְלָכֵן עֵקֶר הַתְּקוּן לְפָנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע

לְבַטָּלָהּ, לְקִנּוּת לְעֲצֹמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, שִׁיְהִי
 סְבָלָן גָּדוֹל עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְשׁוֹם דָּבָר
 שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ. וְאִם אָדָם מִכְּנִיס
 בְּעֲצֹמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲזִי זוֹכֶה לְקִדְשֵׁי
 הַבְּרִית, שֶׁהִיא קִדְשֵׁי הַדַּעַת; כִּי הַכַּעַס מְאִבֵּד אֶת
 הַדַּעַת (פְּסָחִים סו:), לֹא־כֵן הַסְּבָלָנוּת מוֹסִיפָה לְאָדָם
 דַּעַת וְשִׁכְל. וְלָכֵן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיֶּקָר, אִם
 בְּרִצּוֹנְךָ לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ בְּבְרִיתְךָ, רָאָה
 לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְעַבֵּד עַל עֲצֹמְךָ
 וְלְתַקֵּן אֶת מְדוּתֶיךָ, שֶׁלֹּא תִכְעַס וְלֹא תִרְתַּח אִף
 פַּעַם, אֲלֹא תִמְשִׁיךְ אֶת עֲצֹמְךָ אֶל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת,
 וְתִהְיֶה סְבָלָן גָּדוֹל עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וְזֶה
 עֵקֶר שְׂעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, שֶׁאָדָם סוֹבֵל עַל כָּל אֲשֶׁר
 עוֹבֵר עָלָיו. וְכִשְׂאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם
 לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא
 (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'); כִּי עֵקֶר הַתְּכֵלִית
 שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּטֵל
 וּמְבֹטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד יִרְגִישׁ אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יְתַבָּרֵךְ, וְזוֹ חֵיוֹת עוֹלָם הַבָּא.
 וְעַל־כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ
 בְּבְרִיתְךָ, תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצֹמְךָ עֲרֻבוֹת גְּעִימוֹת יְדִידוֹת
 חֵיוֹת אֱלֹקוֹתָיו יְתַבָּרֵךְ, וְכִפִּי הָאוֹר שֶׁתַּחֲדִיר בְּעֲצֹמְךָ,

כִּן תִּכְלֶה וְתִשְׂרֹף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בָּךְ, מֵרֵב
עוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרֻבִּים. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, מֵה
לְפָנֶיךָ, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה
סִבְלָן עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְזֶה אֲשֶׁר יָבִיא לְךָ
אֶת תְּקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן הַמַּח וְהַדַּעַת, קְדֹשֶׁת הַבְּרִית
שֶׁהִיא קְדֹשֶׁת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן רְאֵה לְעַבֵּד עַל נְקֻדַּת
הַסִּבְלָנוֹת, לְהִיּוֹת סִבְלָן עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלֶיךָ, וְאִז
תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. כִּי מִי שֶׁהוּא סִבְלָן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל, וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ נְסִים נְגָלִים, וְלָכֵן
לֹא תִמְצָא מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת בְּמִי שֶׁפּוֹגֵם בַּבְּרִית,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי נִעְקְרוּ מִמֶּנּוּ שְׂכָלוֹ, דַּעַתּוֹ
וְחַכְמָתּוֹ, וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּנָךְ
הַנִּצְחִי, רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַגִּיעַ אֶל הַמְּדָה
הַיְקָרָה הַזֶּה שֶׁל סִבְלָנוֹת, לְסַבֵּל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, וְתִמִּיד תִּתְבָּרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "הַטוֹב
וְהַמִּיטִיב". וְכִשֶׁתִּרְאֶה מְכַל דְּבַר אֶת הַטוֹב שָׁבוּ, אִז
בְּאַמַּת יִהְיֶה לְךָ טוֹב; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַדִּיר בְּעַצְמוֹ
מִדַּת הַטוֹב, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

סדר

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד
הַצְּלָחָה לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמִי שְׁחִי עִם סֵדֶר, וְכָל
דָּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עָרוּף בְּסֵדֶר מְסֵדֶר, לֹא-כֵן עֵקֶר
כְּשֶׁלוֹן הָאָדָם, כְּשֶׁאֵין לוֹ סֵדֶר, וְהוּא מְבַהֵל
וּמְבַלְבֵּל, אֲשֶׁר הַדָּבָר הַזֶּה הוֹרֵס לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים.
וְזֶה בְּאַמֶּת פְּגָם הַבְּרִית, פְּגָם הַדַּעַת, כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא
בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַרִי
הוּא מְתַבְּלֵב לְגַמְרִי, וְאֵין לוֹ שׁוּם יִשׁוּב הַדַּעַת,
וְכָל דָּבָר הוּא עוֹשֶׂה בְּפִזְיוֹת וּבְמַהֲירוֹת בְּלִי יִשׁוּב
הַדַּעַת, וְזֶה הַתְּחִלַּת הַכְּשֶׁלוֹן אֲצִלוֹ, עַד שְׁנוֹפֵל
נְפִילָה אַחֵר נְפִילָה. לְזֹאת רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי,
לְהַתְחַזֵּק מֵהַיּוֹם וְהָלְאָה, וּתְסִדֵּר לְעֲצֻמָּה סֵדֶר, וְכָל
אֲשֶׁר אַתָּה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת, רְאֵה שִׁיְהִי בִישׁוּב הַדַּעַת
וּבְסֵדֶר נָכוֹן, וְאַף שֶׁכָּבֹר הַתְּחִלַּת פְּעָמִים אֵין סֵפֶר
לְסֵדֶר לְעֲצֻמָּה סֵדֶר, וְלֹא הֵלֵךְ לָךְ, עִם כָּל זֹאת אַל
תִּתְיַאֵשׁ, כִּי הַסֵּדֶר מוֹרָה עַל יִשׁוּב הַדַּעַת, וְזֶה עֵקֶר
תְּקוּן קְדֻשַׁת הַבְּרִית, קְדֻשַׁת הַמַּחֲיִן. כִּי כְּשֶׁאָדָם
מְסֵדֶר בְּכָל עֲנִינָיו, בְּזֶה מוֹרָה עַל שְׁלֵמוֹת דַּעַתוֹ,
שְׂזִכָּה כָּבֹד לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן הַבְּרִית, לֹא-כֵן כְּשֶׁהוּא

מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל וּפְזִיז, וְעוֹשֶׂה אֶת כָּל עֲנִינָיו בְּלִי יָשׁוּב הַדַּעַת, וּמְתַנְהֵג בְּבִהְלָהּ, בְּזֶה מְגֵלָה שֶׁהוּא עֲדִין פָּגוּם בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָהּ. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוּצֶה לְזָכוֹת לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, עָלָיו לְהִשְׁתַּדֵּל לְחִיּוֹת עִם סֵדֵר, וְכָל דָּבָר שֶׁיְהִי מִסֵּדֵר אֲצִלוֹ בְּסֵדֵר גָּדוֹל מְאֹד, וְאִז דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַשְׁלִים אֶת דַּעְתּוֹ; אֲשֶׁר מִי שֶׁחִי עִם סֵדֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הוּא מִסֵּדֵר וּמֵיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, וְזוֹכֶה לְקִדְשֵׁת הַבְּרִית, שֶׁהִיא קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל. וְתָמִיד תִּזְכֹּר אֶת זֹאת, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֲצִלוֹ הָיָה הַיְסוּד סֵדֵר, וְתַכְפֵּי-וּמְיָד כְּשֶׁקָּבַל עַל עֲצֻמוֹ סֵדֵר אֶחָד, כְּכֹר לֹא הִתְבַּלְבַּל מִסֵּדֵר אַחֵר בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קטו). וְזֶה יְסוּד גָּדוֹל בְּתַקוּן הַמַּח וּבִישׁוּב הַדַּעַת, שֶׁתְּלוֹי בְּקִדְשֵׁת הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֶה לְפָנֶיךָ, מֵאַחֵר שֶׁכָּבַר קְלָקְלֵת עַד עַכְשָׁו בְּבְרִיתְךָ, וְנִכְשַׁלְתָּ בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, הַחֲזֹק בְּסֵדֵר, וְאִז דִּיקָא תִזְכֶּה לְתַקוּן וּלְיִשׁוּב הַדַּעַת, שֶׁהוּא תַקוּן הַמַּחֲזִין, הַמְשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם; אֲשֶׁר מִי שֶׁמְגִיעַ אֶל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

סעדה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מוּבָא בַּזְהַר
הַקָּדוֹשׁ (עֵקֶב רעב.), שְׁשַׁעַת אֲכִילָה הִיא שְׁעַת
מִלְחָמָה; הֵינּוּ כִּי בְּשַׁעַת שְׁאָדָם אוֹכֵל מֵאֲכָל גַּשְׁמִי,
כָּל עֲבוֹדָתוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת — לְמַצָּא אֶת רוּחַנִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ הַמֵּאֲכָל, וְאִם אָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּק
אֶת עֲצָמוֹ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲת הָאֲכִילָה,
נִתְעַלֶּית גִּשְׁמָתוֹ בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה. כִּי דִיָּקָא בַּעֲת
הָאֲכִילָה אָדָם יָכוֹל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְדַבְּקוֹת כְּזוֹ, עַד
שִׁיתְחַזֵּק רְצוֹנוֹ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁתַּוְּקַק
בְּהַשְׁתַּוְּקָאוֹת וּבְכַסּוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד בְּטוֹל
הַבְּחִירָה (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'); כִּי בַּעֲת
אֲכִילָה שְׁאָדָם אוֹכֵל, אֵז גַּעֲשָׂה יְחוּד בֵּין קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא לְשַׁכְּנִיתִיהָ אֶפְיִן בְּאֶפְיִן, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (רוֹת
ב, יד): "לָעַת הָאֲכָל גִּשְׁי הַלּוֹם" (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן סב); וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת סְעֵדָה, אָדָם צָרִיף
לְהִזְהַר מְאֹד שֶׁלֹּא יִפֹּל מִמְדַּרְגָּתוֹ. כִּי לְהַפְּךָ, אִם
אָדָם אֵינּוּ גִזְהַר בְּסְעֵדָתוֹ, וְנִמְשָׁף אַחַר גַּשְׁמִיּוֹת
תְּאֹת אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, אֲזִי נוֹפֵל בְּנִפְיָה אַחַר
נִפְיָה, עַד שֶׁיָּכוֹל לָבוֹא לְחַטָּא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל

הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה. כִּי אִם אֵין הָאֲכִילָה בְּכִשְׁרוֹת,
וּמְכַל שֶׁכֶן כְּשֵׁישׁ תַּעֲרֹבֶת אֲסוּר בְּתוֹךְ הָאֲכִילָה,
הַמֵּאֲכֵל גּוֹרֵם לוֹ שְׂיִחָטָא. וְעַקֵּר הַחֲטָא — בְּעוֹן
שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם
כָּבֵר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטָּלָה, עָלֶיךָ לְשֹׁמֵר מְאֹד מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֵיךְ אַתָּה
אוֹכֵל וּמָה אַתָּה אוֹכֵל. כִּי כָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת נה.): כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם,
מְזַבַּח מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו — שֶׁלְּחַנּוֹ שֶׁל
אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטָּלָה, עָלָיו לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ בְּעֵת אֲכִילָתוֹ
דִּיקָא. כִּי כָךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲכִילָה,
סִימָן ב'): שֶׁלְּחַנּוֹ שֶׁל אָדָם מְטַהֵר לוֹ מְכַל עֲווֹנוֹתָיו.
וְכֵן (שָׁם, סִימָן ג'): שֶׁלְּחַנּוֹ שֶׁל אָדָם מְזַכֶּה לוֹ
בְּעֵלְמָא דְאֵתִי וּמְזַכֶּה לְפָרְנָסָה, וְהוּא רָשׁוּם לְטוֹב
לְעֵילָא וּלְעֵילָא, וּמְזַכֶּה לֵיהּ לְאֵתוּסְפָא לֵיהּ כַּח
וּגְבוּרָה בְּשַׁעָה שְׂאֲצֻטְרִיךְ לֵיהּ; לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנִי,
אִפְלוּ שֶׁכָּבֵר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבַטָּלָה, רְאֵה מֵהַיּוֹם לְהַזְהִיר בְּעֵת שֶׁאַתָּה מִסֵּב
לְסַעֲדָה, וְתַמִּיד תִּדְקֶדֶק לֹאמַר דְּבָרֵי תוֹרָה בְּעֵת
סַעֲדָתְךָ. וּבְפֶרֶט כְּשֵׁיהִיו עִמָּךְ עוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים,

כַּמְאֲמָרָם ז"ל (אבות, ג, ד): שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל
 שִׁלְחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תוֹרָה, כְּאֵלוּ אֲכָלוּ
 מִזִּבְחֵי מֵתִים; כִּי בַתּוֹךְ הַמֶּאֱכָל מְלַבְּשׁוֹת נְשָׁמוֹת
 קְדוֹשׁוֹת שְׂצָרִיכִים לְהַעֲלוֹתָן; אִם אָדָם נִזְהָר וְאוֹמֵר
 דְּבַרֵי תוֹרָה בְּעֵת סְעֻדָתוֹ, אוֹ מְכוּן שְׁמוֹת וַיַּחֲוִדִים
 עַל כָּל כַּפִּית וְכַפִּית וְעַל כָּל לְעִיסָה וְלְעִיסָה,
 עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַעֲלֶה אֶת הַמֶּאֱכָל, וְהַמֶּאֱכָל מַעֲלֶה
 אוֹתוֹ, וְהוּא יָכוֹל לְזַכּוֹת לְתַקוּן נְצָחִי. אֲבָל אִם אָדָם
 אֵינְנוּ נִזְהָר בְּזֶה, אֲלֵא מִפֶּטְפֵט דְּבָרִים בְּטָלִים,
 לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת בְּעֵת סְעֻדָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
 נוֹפֵל בַּעֲבֻרוֹת מְגִנּוֹת. וּבַעֲבוּר זֶה אָנוּ רוֹאִים,
 כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, מִתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַתְּאוּוֹת
 בְּיוֹתֵר, וּבַפֶּרֶט תְּאוּוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְהַכֹּל
 בָּא מֵאַחַר שְׂאֵינוּ נִזְהָר בְּעֵת סְעֻדָתוֹ, וּבַפֶּרֶט מִי
 שְׂמֻזְלֵזֵל וְאוֹכֵל כָּל הַבָּא לְיָדוֹ, וְאֵינוּ נִזְהָר לְאָכֵל
 מִמֶּאֱכָלִים כְּשָׂרִים, אֲזִי יִפֹּל נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, כִּי
 עַל-יְדֵי אֲכִילַת טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, וְאֶפְלוּ סִפְק סִפְקָא
 שֶׁל נִבְלוֹת וְטְרֵפוֹת, הַמֶּאֱכָל הַזֶּה מְכַשִּׁילוֹ בַּעֲוֹנוֹת
 חֲמוּרִים, וּבַפֶּרֶט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה
 יג, סִימָן ג): אַרְיֵסְטוֹן (סְעֻדָה גְּדוּלָה) עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת לְעַבְדָּיו הַצְּדִיקִים לְעֲתִיד לָבוֹא,

וְכֹל מִי שֶׁלֹּא אָכַל גְּבִלוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֵה לְרֵאוֹתוֹ; וְעַל-כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּבֵד מֵהַ שֶׁעָבַר, וְנִכְשַׁלְתָּ כָּבֵד בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְקִדְשׁ וּלְטִהָר אֶת עֲצָמְךָ בְּעֵת אֲכִילְתְּךָ דִּיקָא, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁסְעֵדְתְּךָ תִּהְיֶה סְעֵדַת מְצוּהָ, עַל-יְדֵי שֶׁתִּזְמִין עֲנִיִּים אוֹ אוֹרְחִים לְסְעֵדְתְּךָ, וּתְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר בְּזָה אֲתָה מְעַלָּה אֶת הַסְעֵדָה. וּבְזָכוֹת זֶה יִכְפֹּר לְךָ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. וּבְפָרֵט אִם תִּזְכֶּה לְהִזְמִין תְּלָמִיד חָכָם לְסְעֵדְתְּךָ שֶׁיִּסְעַד עִמָּךְ, אִזְ הַשְׂכִּינָה תִּשְׁרָה בֵּינֵיכֶם, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֻכּוֹת סד.): כָּל הַנְּהַנֶּה מִסְעֵדָה שֶׁתְּלָמִיד חָכָם שָׂרוּי בָּהּ, כְּאִלוֹ נְהַנֶּה מִזִּיו הַשְׂכִּינָה; וְאִם אֵין לְךָ אֵף אֶחָד שֶׁיִּסְעַד עִמָּךְ, תִּשְׁתַּדֵּל לַחֲשׁוֹב אִזְ בְּאֵילוֹ דְּבַרֵי תוֹרָה שֶׁשֶׁמַּעַתָּה, אוֹ תַעֲיִן בְּאֵיזָה סֵפֶר מְצַדִּיק אֱמֶת, כִּי מְעַלְתָּ הַלְמוּד וְאֲמִירַת תוֹרָה בְּעֵת הַסְעֵדָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְזֶה עֵקֶר כְּפָרַת הָעֲוֹנוֹת; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִזְהַר בְּזָה מְאֹד — לְקִדְשׁ וּלְטִהָר אֶת עֲצָמְךָ בְּעֵת סְעֵדְתְּךָ דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְיִמְחַק הַחֲטָא לְגַמְרֵי.

ספרים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמי שמתמיד בספרי צדיקי אמת, הדבקים באין סוף ברוך הוא, ומחדשים בכל פעם חדושי תורה כפי הדור וכפי המקום וכפי בני-אדם, ומי שעוזר להם להדפיס את חדושי תורתם, וזוכה ומזכה את הרבים, אין לה עוד תקון ותשובה יותר גדולים מזה; כי באמת חדושי התורה של גדולי מבחרי הצדיקים, הם גלוי אלקות במדרגה גדולה עד מאד; כי כל חדושי תורתם הם צמצומים לצמצם בהם האור אין סוף ברוך הוא, ולקרובם אל שכל האדם כמובא (לקוטי-הלכות, הפקר ונכסי הגור, הלכה ד', אות ג'): כל החדושי תורה של הצדיקי אמת הם בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, כי על-ידי התורה ממשיכין התגלות אלקותו יתברך. וצריכין להלביש התורה ולהמשיכה על-ידי פמה לבושין וצמצומים, כדי שתוכל להתמשך למטה בזה עולם העשייה. וזה עקר בחינת המשכת

קדשת ספרים ישראל שפט

רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שעל-ידי-זה נבראים עולמות וברואים חדשים ונפלאים, כמובא בזהר הקדוש, ועל-ידי-זה נמשכות כל ההשפעות וכל העשירות ופרנסת ישראל. וגם מי שאינו זוכה לזה לחדש בעצמו, אף-על-פי-כן גם על-ידי שעוסק בדברי חדושי תורתם הקדושה של צדיקי האמת, הוא ממשיך גם-כן רוחניות אלקות לתוך צמצומים, על-ידי שלומד בפיו ומכניס לתוכו דבורי התגלות תורתם הנפלאה, שהיא פלה התגלות אלקות. ועל-כן כל מי שיודע שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו להתמיד בספרי צדיקי האמת המגלים גלוי אלקות במדרגה עליונה עד מאד, וממשיכים רוחניות אלקות לכל ההוגים בדבריהם. ומי שיודע בנפשו שנכשל כבר במה שנכשל, עליו להכניס את עצמו יותר ויותר בתוך דבריהם וספריהם הקדושים, ואסור ללעג על שום ספר של צדיק אמת. ומי שלועג על ספרים, ביצוע שיש לו צוואה וטנוף בראשו, ועשנים סרוחים עולים לו למח ומסבבים אותו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); כי באמת יש ספרים ועתידים להיות ספרים, וכלם צריכים לעולם. וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-

הַלְכוֹת, קְדוּשֵׁין, הַלְכָה ג', אוֹת כּא): רַבּוּי הַסְּפָרִים הֵם טוֹבָה גְּדוּלָה וְתִקּוּן גְּדוּל לְיִשְׂרָאֵל, כִּי יֵשׁ סְפָרִים הַרְבֵּה וְעוֹד עֲתִידִין לְהִיּוֹת סְפָרִים רַבִּים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעַג עַל אֶחָד מֵהֶם וְכוּ'. כִּי בַּק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה, צְרִיכִין לְהִרְחִיק מִמֵּטְחָוֵי קִשָּׁת, וּלְבַעֵר מִבֵּיתוֹ בְּעוֹר חֲמִץ וּשְׂאֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲפֹלוּ אִם חֲבָרָם אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה, צְרִיכִים בְּעוֹר מִבֵּיתוֹ וּרְשׁוֹתוֹ, כִּי אֲסוּרִים בְּמִשְׁהוּ יוֹתֵר מִחֲמִץ וּשְׂאֹר, כִּי חֲמִץ וּשְׂאֹר הֵם לֹא תַעֲשֶׂה אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, אֲבָל סְפָרִים אֵלוּ, כָּל דְּבָרֵיהֶם נוֹגְעִים בְּכֻלָּל אֲמוּנַת בֵּית יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי אֵין לְחַלֵּק כְּבוֹד בְּעַנְיַן זֶה אֲפֹלוּ לְגְדוּל שְׁבַגְדוּלִים, מֵאַחַר שֶׁיְכוּלִין לְהַפְשִׁיל עַל-יְדֵי-זֶה לְזַלְזַל בְּכָבוֹד כָּל הַתּוֹרָה וּמִשְׁהַ וּיִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל דְּבָרֵיהֶם כְּמִדְּקָרוֹת חָרָב נֶגְד דְּבָרֵי כָּל הַתְּנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, אֲשֶׁר קָטַן שְׁבַכְלָם הָיָה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת מֵתִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה י'): יִדְעָנָא דְזוּטְרֵי דְבָכוּ יִדְעֵי לְהַחֲיוֹת מֵתִים; וְלַפְעָמִים אֵלוּ סְפָרֵי הַחֻקֵּי הַתּוֹרָה גּוֹנְבִים דַּעַת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים לְהַכְנִיס דַּעוֹתֵיהֶן הַרְעוֹת וְהַזְרוֹת בְּתוֹךְ דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְלַפְעָמִים הֵם מְסִירִים הַבּוּשָׁה מֵעַל פְּנֵיהֶם, וּמַעֲזִים

מִצָּחָם נִגְדָם, וְחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם וְכוֹפְרִים בְּדִבְרֵי
 בְּפִרוּשׁ, וּפּוֹסְקִים דִּין לְעִצְמוֹם, שְׂמֵתָר לְחֶלֶק עַל
 דְּבַרֵי הַגְּמָרָא בְּמָקוֹם שְׂאִין דִּין יוֹצֵא מִשָּׁם, אוֹי
 לְאֲזַנִּים שְׂפָךְ שׁוּמְעוֹת, כִּי אֵיךְ יִפְצוּ פֶה שְׂאִין דִּין
 יוֹצֵא מִשָּׁם, כִּי הֵלֵא כָּל דִּינֵי הַתּוֹרָה יוֹצְאִים מֵאֵלוֹ
 הָאֲגָדוֹת שֶׁהֵם חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם, מֵאַחַר שְׂאֵלוֹ
 הָאֲגָדוֹת מְחַזְקִים אֶת הָאֲמוּנָה עַל-יְדֵי סְפוּר הַנְּסִים
 וְהַנְּפִלְאוֹת וּמוֹסְרָם הַנְּפִלְאָ וְכִיּוֹצֵא, שְׂכָל דְּבַרֵיהֶם
 כְּגַחְלֵי אֵשׁ, כְּדִי לְהַדְרִיף אֶת הָאָדָם בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, וְהֵם רוֹצִים לְהַפִּךְ אֶת
 הַקְּעָרָה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, כְּאֵלוֹ יֵשׁ רְשׁוֹת לְחֶלֶק עַל
 אֲגַדַּת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, אוֹי לְעֵינַיִם הָרוֹאוֹת בַּסֵּפֶר
 כְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים, עַד שֵׁישׁ שְׂכוּפְרִים בְּשָׂדִים, שְׂכָל
 דְּבַרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְלָאִים מְזָה, וְהוּא מִיִּסּוּדוֹת
 הָאֲמוּנָה; כִּי צְרִיכִים לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֵׁישׁ מְלֶאכִים
 קְדוּשִׁים, וּלְהַפִּיךְ — בַּסֵּטֶרָא אַחֲרָא יֵשׁ קְלָפוֹת
 וְשָׂדִים, שֶׁהֵם מְשַׁפְּחוֹת רַבּוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאוֹכְלִים
 כְּבַנֵּי-אָדָם וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (תְּחִיבָה טז.): שְׂשָׂה דְּבַרֵי נְאֻמְרוּ בָהֶם בְּשָׂדִים;
 שְׂלִשָּׁה כְּמֶלְאכֵי הַשָּׁרַת וְשְׂלִשָּׁה כְּבַנֵּי-אָדָם; שְׂלִשָּׁה
 כְּמֶלְאכֵי הַשָּׁרַת יֵשׁ לָהֶם כְּנָפִים כְּמֶלְאכֵי הַשָּׁרַת,
 וְטָסִין מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ כְּמֶלְאכֵי הַשָּׁרַת,

ויודעים מה שעתיד להיות כמלאכי השרת וכו',
 ושלשה כבני-אדם אוכלים ושותים כבני-אדם,
 פריץ ורביץ כבני-אדם ומתים כבני-אדם, והם מזיקי
 עלמא, וכל הענשים על ידם, רחמנא לצלן. וכמו
 שכל בית ישראל מאמינים בזה, כמו שהוא באמת,
 וכמו שכבר ארעו מעשיות מזה אין מספר, כמו בא
 בדברי חכמינו הקדושים בגמרא ובשאר ספרים
 רבים מאד, ואין יעלה על הדעת לחלק כבוד
 לגדול שבגדולים בדבר שנוגע נגד אמונת ישראל,
 שהוא יסוד כל התורה! ובפרט שכבר נתפשטו
 ספרי הזהר הקדוש וכתבי האריז"ל ושאר ספרים
 קדושים ההולכים על-פי דרכיהם הקדושות,
 ובודאי כל דבריהם של הספרים ההולכים בדרכי
 התקירות בטלים ומבטלים נגד דבור אחד מדברי
 רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו, גדולי התנאים
 והאמוראים, ואין להאריך בזה בדבר המובן
 מאליהו. על-כן ספרים כאלו ההולכים בדרכי
 התקירות צריכים בעור, מכל שכן שאוי לגזר שלא
 להדפיסם עוד. אבל כל הספרים ההולכים בדרכי
 התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה
 הקדושה, בודאי מצנה גדולה להדפיסם, להרבות
 ספרים כחול הים; כי כל ספר שמדבר מעניני תורה

— הֵן בְּדֶרֶךְ הַפְּשֻׁט, אוּ דְרוּשׁ, אוּ רְמֵז, אוּ סוּד, אוּ פְרוּשׁ, אוּ בְאוּר, אוּ סְפָרֵי פּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוּ סְפָרֵי מוֹסָר וְאַגְדוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, כָּלֵם נְכוֹחִים לַמַּבִּין, וְכָלֵם צְרִיכִים לְהַעֲוֹלָם, כָּלֵם אֲהוּבִים, כָּלֵם קְדוּשִׁים, כִּי כָלֵם מְדַבְּרִים מֵרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ הַנֶּעְלָם בְּהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וּבְיַדֵּי אֲסוּר לְקוּץ בְּרַבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאוּ קִצָּת אֲשֶׁר עֵינֵם צָרָה, כְּשֵׁרוֹאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעָתָק יֵצֵא מִפִּיהֶם, כְּאִלּוּ מְצַטְעָרִים עַל הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה לוֹ עוֹד?! וּבְאַמַּת לֹא בִדְעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפֶץ" (קִהְלָת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתוֹ לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לוֹ פִּנְאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלֶה יָמָיו בַּסְּפָרִים שֵׁישׁ מְכָבֵר — מִי יִמְחָה בְּיָדוֹ, וְיִמָּחֵ אֶכְפַּת לוֹ, שֵׁישׁ עוֹד סְפָרִים בְּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁרוֹאִין בְּחוּשׁ שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שֵׁישׁ לָהֶם חֵיוֹת מְסֻפָּר זֶה, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבַּסֵּפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר, כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תּוֹרָה וּמוֹסָר שֶׁבַּסֵּפֶר אַחֵר. וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה

בתורה ומבלה ימיו עליה פראוי, כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה, לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד. ולמה לא נלמד קל וחסר מהעכו"ם, כי לא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים, אלפים ורבבות באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים. והלא כמה תחבולות עושין וכמה ספרים לאלפים ורבבות מחברים בשביל עסקי עולם הזה, קל וחסר בן בנו של קל וחסר כמה אלפי אלפים ורבי רבבות ספרים עד אין קץ אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרון לעולם הבא, כי אנו צריכין להכין לעצמנו צדה לדרכנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות

קדֹשֶׁת סְפָרִים יִשְׂרָאֵל שְׂצָה

עוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִיּוֹ וְטָעִיּוֹתָיו, וְכַמָּה תַּחֲבוּלוֹת וְכַמָּה סְפָרִים אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִין לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ, לְהַצִּיל כָּל־מְנִי שַׁחַת, וְלַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה עֲדִין, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַד־יָן. נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם עֲדִין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה. וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לְהַתִּיגֵעַ בַּתּוֹרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לָבוֹא חֲדָרֵיהָ וְלִירֹד לְעִמְקָהּ. עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּתְחַבְּרוּ עַד הַנָּה, עֲדִין אֵינָם חֶלֶק מֵאֶלֶף מֵעֵצָם רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סְתָרֵי רְזֵי הַתּוֹרָה אֲמִתִּיִּים. עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהִזָּהֵר לְבָלִי לְהִלְעִיג וּלְבַזוֹת, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וּמְדַרְשֵׁים וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, כִּי כָּל־צְרִיכִים לְהָעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּבְמִקְוֹמוֹת אֵלוֹ מִתְּפַשְׁטִין אֵלוֹ הַסְּפָרִים, וְהֵם מְחַיִּין עֲצָמָן בָּהֶם, וּבְמִקְוֹמוֹת אַחֲרֵים

מתיין עצמן בספרים אחרים דיקא. ובפרט בדור הזה, שנתפשטו הערב-רב בין נשמות ישראל, ומדפיסים בכל יום דברי מינות וכפירות ואפיקורסות וליצנות באותיות קדושות של אל"ף-בי"ת נגד כל הקדוש לעם ישראל, וכן מדפיסים כל מיני גבול פה, שקוץ, תעוב וזהו ויתמונות תועבה מהכי גרועים, רחמנא לישזבן, בלי שום בושא, והכל באותיות קדושות של אל"ף-בי"ת, אשר בודאי זה לעמת זה ראוי לכל חכמי ישראל להדפיס אלפי ספרים, לגלות את פרצופם האמתי שהם פסלת האדם, והם מלאים טנוף, מפקרים, רוצחים, טמאים ומטמאים. ומה אנחנו רואים? שעל ספרי מינים וכפירות ואפיקורסות המלאים דברי נאצה, חרוף וגדוף נגדו יתברך, רחמנא לצלן, וכן שקוץ, תעוב, ערם, זהמה, על זה אף אחד אינו מדבר, ואם כבר בא איזה חכם מחכמי ישראל, ומדפיס ספר המדבר מגלוי אלקות בהתגלות נוראה ונפלאה מאד, ומרבה לדבר דבורי אמונה והתחזקות לכל אלו שירדו ונפלו לעמק שאול תחתית ומתחתיו, על ספרים כאלו מתחצפים ומדברים כל דבר אסור, עד שיש שקוראים אותם ספרי פסולים, עפרא לפומייהו,

קדֹשֶׁת סְפָרִים יִשְׂרָאֵל שְׂצו

אֲשֶׁר בְּיַדָּי בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, מִי שְׁחֹלֵק עַל סֵפֶר
הַמַּגִּלָּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנוֹתֵן עֲצוֹת
לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵיךְ לָצֵאת מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית
וּמִתַּחֲתִיו, וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אֶת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִי שְׁמַדְבֵּר נֶגֶד סְפָרִים כְּאֵלוֹ,
בְּיַדָּי נוֹלָד בְּפֶסוּל, וְחַיָּו פְּסוּלִים, וְהוּא טָמֵא
מְטָמֵא בְּתַאֲוֹת נְאוּף, וְאֵף שֶׁנֶּרְאָה כְּיָרָא וְחָרַד, כְּיַדָּי
לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מִבְּעַלְי רֵאֲתָן; כִּי מִי
שֶׁמִּתְחַצֵּף נֶגֶד סְפָרִים קְדוֹשִׁים הַמַּגִּלִּים אֶת הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא, לְהִי יְדוּעַ שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד, וּבְהִצְנַע
עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂי זְמָרִי, וּבְגִלוֹי הוּא מְבַקֵּשׁ שְׂכָר
כְּפִינְחָס. אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ — מִי שְׁמַדְבֵּר נֶגֶד
סְפָרִים הַמַּגִּלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְנוֹתֵנִים עֲצוֹת אֵיךְ לָשׁוּב אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.
וְצָרִיכִים לְהִזָּהָר לֹא לַעֲמֹד בְּד' אֲמוֹתָיו, כִּי הוּא
טָמֵא מְטָמֵא, מְשַׁקֵּץ וּמְתַעֵב, וּבְיַדָּי יֵשׁ בּוֹ גִיד אוֹ
דָם שֶׁל אֵיזָה גוֹי עָרֵל טָמֵא. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מֵהַשְּׁעָבֵר בְּחַיִּים
חַיּוֹתֶיךָ, וְנִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
לְבַטְלָה, וּמִצָּאתָ סְפָרִים הַמַּגִּלִּים לְךָ עֲצוֹת אֵיךְ
לָצֵאת מִטְּנוּף מַעֲשֵׂיךָ, הַחֲזֵק בְּסְפָרִים הָאֵלוֹ,
וְתִתְמִיד בָּהֶם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי יֵשׁ בְּכֶחֱם לְהוֹצִיא

אותך מהרגלך הרע שנלכדת בו. אבל עליך לדעת, כי הסמ"ך-מ"ם והקלפות והסטרא אחרא, חורקים את שניהם על ספרים כאלו, שיש בכחם למחוקם ולבטלם לגמרי מזה העולם, ועל-כן הם מעמידים טמאים מטמאים, בדמות תלמידי חכמים, כדי שיחלקו על הספרים הקדושים הללו, ותהיה בחירה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), אשר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה נאמר (משלי טו, לא): "אזן שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין", לשון תלונה ומריבה, כשאתה שומע מריבות שבין הצדיקים, תדע שזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך, שעל זה נאמר (שם ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים"; וזה עקר הנסיון, שכל אלו שנפגמו בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, ההכרח להם לשמע לדבר על ספרים קדושים המגלים את אמתת מציאותו יתברך. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניה, ותברח מאלו הרשעים והקלי עולם, כי לא די שנפגמת בפגם הברית, עוד זאת הרשעים האלו המתחזים פיראים, ויש גם שקוראים את עצמם חסידים, ומסתובבים בחדרו של רבנו ז"ל, רוצים למנע אותך לעיין

קדשת ספרים ישראל שצט

בספרים קדושים המגלים את אמתת מציאותו
יתברך, ונותנים לה עצות איך לצאת מהפח יקוש
אליו נפלת ונשלת, והם רוצים למנע ממך דרך
התשובה, איך לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך.
פקח עיניך וראה מי הם אלו הטמאים מטמאים,
ותברח מהם כמו שבורחים מאש שורפת, ולא רק
שאתה תתמיד באלו הספרים המגלים את אמתת
מציאותו יתברך, ונותנים לה עצות איך לצאת
מהזמה שאליה נפלת, אלא עוד תשתדל
להדפיסם ולהפיצם בין נשמות ישראל, אשר זה
עקר תקוון הברית. ודיקא אם תשתדל לנדב צדקה
בעבור הדפסת ספרים אלו, זה עקר תקוונך הנצחי.
כי דיקא הספרים האלו המגלים את אמתת
מציאותו יתברך בגלוי רב ונפלא מאד, הם יחזירו
את כל נשמות ישראל בתשובה, והם יבטלו את
הערב-רב עם קרחיהם וספריהם המלאים בפירות
ואפיקורסות, שקוץ תעוב ונאוף; אשרי מי ששם
את דברי אלו לפני עיניו, ורואה מה קורה בזה
העולם, ואינו שם לב לשום רשע, טמא מטמא,
מונע ומעכב, אלא מתמיד בספרים הקדושים
האלו, שעל ידם יזכה לחזור בתשובה שלמה, אשרי
לו!

עֵינַיִם

צָרִיף שֶׁתִּדַע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, בָּא רַק מִפְּגָם וְקִלְקוּל
הָעֵינַיִם, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדָרִין
מ.ה.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בַּמָּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת,
כִּי הָעֵינַיִם מְסַתְּפְלוֹת עַל הַנָּשִׁים, וּמְהַרְהֵר אַחֲרֵיהֶן,
וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְיַדֵּי טְמֵאָה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה,
פְּרָשָׁה י', סִימָן ו'): מָה רָאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשֶׂאל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שֶׁיְהִיוּ אַחֲרָיו? לְפִי
שֶׁהֶעֱבָרָה תְלוּיָהּ בָּהֶם, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת אֶת הַזּוֹנָה
וְהַלֵּב מְהַרְהֵר אַחֲרֵיהָ, וְאַחֲרֵי-כֵן הוֹלֵךְ וְנִכְשָׁל
בְּאִסּוּר חָמוּר שֶׁל גְּדָה, שְׂפָחָה, גּוֹיָה, זוֹנָה, רַחֲמָנָא
לִישׁוּזְבָן. וְרוֹאִים בְּחוֹשׁ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹקֵר אֶת
הָאָדָם רַק עַל-יְדֵי הַסְּתַפְּלוּת רָעוֹת, שֶׁמֵּלֵא אֶת
הָעוֹלָם עִם שְׂקוּץ, תְּעוּב, זְהוּם, עֵרֶם, עַד שֶׁקִּשָּׁה
לְעֵבֵר אֶת הָרַחוּב וְלִשְׁמֹר עַל הָעֵינַיִם. וְזֶה אֲשֶׁר
מִכְשִׁיל אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּתַאֲוֹת נְאוּף. וּבַפְּרָט בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. כִּי כִּשְׂאָדָם
מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים, וּמְפַקֵּיר אֶת עֵינָיו, הוּא מְתַחַמֵּם
וּבָא לְיַדֵּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע

לְבַטָּלָהּ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַחֲטָא הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר. כִּי אֵין עוֹד
 חֲטָא חֲמוּר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כִּי עַל-יְדֵי כָּל טָפָה וְטָפָה
 יְכוּל לְהַוִּיל וְלָד, וְהוּא בָּמוּ יְדָיו הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; לָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחֵר
 שְׂכָבָר נִלְכְּדָת בַּמַּחֲלָה הַמְּגִנָּה הַזֹּאת לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל
 אִשָּׁה, וְאַתָּה נִמְשָׁךְ אֶל תְּמוּנוֹת תוֹעֵבָה, שְׁעַל-יְדֵי-
 זֶה בָּאת אֶל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטָּלָהּ,
 עָלֶיךָ לְמָסוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֵינֶיךָ,
 וּכְנֻגָד זֶה שֶׁהִסְתַּכַּלְתָּ בַּמְּקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, תִּרְגִּיל
 אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד תִּסְתַּכֵּל רַק בְּפָנֵי הַצַּדִּיקִים, וּמְכַל
 דָּבָר גַּשְׁמִי וְחַמְרֵי תִתְקַשֵּׁר אֶל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת
 אֱלֹקוֹת, הַמְּחִיָּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֶּמֶת אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. וְזֶה
 עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ וְקַדְשׁוֹ הַבְּרִית, כִּי כִּשְׂאָדָם מְקַדֵּשׁ
 וּמְטַהֵר אֶת עֵינָיו, נִכְלָל לְגַמְרֵי בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֶּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּלָה, וְדוֹמֵם צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי
 חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אַךְ בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן
 נִתְּנוּ כַּחוֹת לְטַמְּאָה, שֶׁהַנְּשִׁים תִּסְתַּבְּכְנָה בְּדַרְךָ
 שֶׁחֵץ וּפְרִיצוֹת, מִמֶּשׁ כְּחַיּוֹת הַשָּׂדֶה, כְּדֵי לְהַכְשִׁיל
 בָּהֶם בְּנֵי-אָדָם, וְאִם אָדָם זוֹכֵה וּמְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת
 עֵינָיו, וְאִינוֹ מִסְתַּכֵּל בַּמְּקוֹם שְׂאָסוֹר לְהִסְתַּכֵּל,

על-ידי-זה זוכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו
 (תהלים כז, ד). וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יומא עד:):
 טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה,
 שנאמר (קהלת ו, ט): "טוב מראה עינים מהלך
 נפש"; כי בזה שאדם מסתכל על כל אשה ומרהר
 בה, זה כבר גרוע יותר מהעון בעצמו; כי בזה
 שמסתכל על נשים ומתחמם, הוא בא אחר-כך
 לידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה,
 אשר הוא החטא הגדול ביותר, ולא יאבה הקדוש-
 ברוך-הוא סלח לו. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר,
 לחזור בתשובה שלמה, ותקבל על עצמך לא
 להסתכל יותר על נשים וכן על תמונות תועבה,
 והדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד
 תסתכל רק על רוחניות חיות אלקותו יתברך,
 ובשעה שאתה עובר ברחוב, תמסור את נפשך לא
 להסתכל חוץ מד' אמותיך, ותהיה דבוק בחי
 החיים בו יתברך בדבקות אמת, ועל-ידי-זה ימחל
 לך הקדוש-ברוך-הוא על אשר קלקלת בעיניך, כי
 במה שאדם מקלקל עליו לתקן. אם אדם הסתכל
 על תמונות תועבה או על נשים פרוצות, ומתחמם
 ובא לידי הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל עצמו
 להסתכל רק על רוחניות חיות אלקותו יתברך.

קִדְשֵׁת עֲנֹה יִשְׂרָאֵל תג

וּלְלֶהֱבֹ אֶת לְבוֹ שְׂיִבְעַר בְּתַבְעֶרָה עֲצוּמָה אֶל
רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂיִשְׁתַּוְקַק אַחֲרָיו
יִתְבָּרֵךְ בְּכִסּוּפִים עֲצוּמִים, זֶה עֵקֶר קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל,
קִדְשֵׁת הַבְּרִית; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ אֶל זֶה!

עֲנֹה

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר גָּאוֹת וְנֹאוֹף
תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"א),
וְלִכְן מִי שֶׁהוּא בֶּעַל גְּאוּה, נִכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה. כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ
אֶל שְׁלֵמוֹת קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל, קִדְשֵׁת הַבְּרִית, אֶלֶּא
עַל-יְדֵי מַדַּת הָעֲנֹה, שְׂיִבְטֵל אֶת עֲצוּמוֹ לְגַמְרֵי אֶל
הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר זֹו נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת
הָעֲנֹה, שְׂמַכְנִים בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֹקוֹת גָּמוּר
הוּא, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצוּמוֹ אֶלֶּא
בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מֵרַכִּין
רֹאשׁוֹ וְהוֹלֵךְ בְּבִגְדֵים בְּלוּיִים, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
מַעֲשֵׂי שְׂפִלוֹת, אֵין זֹו נִקְרָאת עֲנֹה, כִּי אֵין זֹו מַעֲלַת
הָעֲנֹה לְהִרְאוֹת עֲצוּמוֹ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ בְּדַרְךְ שְׂטוֹת

כאלו הוא ענו, כי זוהי ענוה פסולה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצז); כי מי שמתנהג כך בדרך שטות, זו נקראת חנפה ולא ענוה, כי רוצה לחנף את זולתו, שיחזיק ממנו שענו הוא (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כב). ובאמת אין לה עוד גאות גדולה מזו, שאדם עושה תחבולות שיחזיקו ממנו; הינו שיושב למטה והולך מפזר, קרוע ובלוי, ומכניע עצמו כביכול לכל, אדם זה גאותן גדול, ורוצה תשומת-לב, והוא חולה פרסום וכבוד, ולכן מתבזה כדי שיתפרסם לכלם שענו הוא, ועל-ידי זה יקנה מכבוד גדול. אוי לענוה כזו! הרי הוא אינו מטעה אלא את עצמו, כי יתגלה קלונו ברבים. ומי שמתנהג כך, בסימן שפגום הוא בדעתו, כי נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר על-ידי-זה נעקרת דעתו ממנו לגמרי, עד שהוא מבהל ומבלבל, ומתנהג כשוטה, ואת מעשיו המכערים הוא מגלה ומפרסם. ולכן, אהובי, בני היקר, עליך לדעת, כי שלמות ענוה היא בטול אל איז סוף ברוך הוא, שימעיט בכבודו וירבה בכבוד המקום ברוך הוא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'); כי כשאדם זוכה לדעת שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את

קדֹשֶׁת עֲנֹה יִשְׂרָאֵל תה

כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, זוֹ נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הָעֲנֹה, כִּי הוּא בְּטֵל וּמִבְטָל בְּעֵינַי עֲצָמוֹ, וְאִינוֹ רוֹאֶה וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מִרְגִּישׁ שׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא אֶת עֲצָמֵי חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זוֹ נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הָעֲנֹה, שְׂאֵז מְאִירָה בּוֹ הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא, תִּעֲנוּג גֵּן-עֵדֶן, וּמִרְגִּישׁ תְּחִיַּת הַמֵּתִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב).
וּחְכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סוּטָה ה.) עַל הַפָּסוּק (יִשְׁעִיהַ כו, יט): "הִקְיָצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֲפָר" — מִי שֶׁנֶּעֱשֶׂה שָׁכֵן לְעֲפָר בְּחַיָּיו, הֵינּוּ שְׂבִיחִים חַיּוֹתוֹ הוּא כְּבָר זוֹכֵר שְׁסוּפּוֹ יִהְיֶה לְעֲפָר, וְאִינוֹ זֶז מִמַּחְשְׁבָה זוֹ, וְהוּא יוֹשֵׁב וּמְחַכֶּה וּמְצַפֶּה מְתֵי נִשְׁמָתוֹ תִּצָּא וְתִחְזֹר אֶל הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹשֵׁב תָּמִיד עַל הַתְּכֵלִית הַנְּצַחִית, וּמִתְבּוֹנֵן וּמְצַיֵּר לְעֲצָמוֹ, אֵיךְ שֶׁגוּפוֹ לְקַבּוּרוֹת יוֹבֵל, וְנִשְׁמָתוֹ תִּעֲלֶה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זוֹהִי שְׁלֵמוֹת הָעֲנֹה, וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְהִגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן, אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְבִטָּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ,

אֶפְלוּ אִם הִרְבִּיתָ לַחֲטָא וְלַפֶּשַׁע בַּחֲטָא הַמְגִנָּה
וְהַמְזֻקָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָה, עַל-יְדֵי עֲנוּה
יִמְחַל לָךְ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל. וְאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲנוּה, סִימָן ט'): יוֹם שֶׁאַתָּה
מִקְטִין אֶת עֲצֻמְךָ, יוֹם הַזֶּה מוֹסִיף כֹּחַ וְגִבּוּרָה
וְהַתְרוּמָמוֹת בְּקִדְשָׁה שֶׁל מַעֲלָה; כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרַךְ
מְאֹד חֲשׂוּבָה עֲנוּה וְשִׁפְלוּת; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְבַטֵּל אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵז לֹא יָזוּז
מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּמְחַלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן,
אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ, וְאַל תִּתְיַאֵשׁ
בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאַפְלוּ הִרְבִּיתָ לַחֲטָא בַּחֲטָא
הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָה, רְאֵה לְבַטֵּל
אֶת עֲצֻמְךָ לְגַמְרֵי אֱלִיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵז תִּזְכֶּה לְקוּם
בְּתַחֲתֵת הַמַּתִּים מִמָּשׁ. כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים
(בְּרִכּוֹת יח:): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם נִקְרָאִים מֵתִים; וְעַל-
יְדֵי שְׂאֵדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלִיו יִתְבַּרַךְ,
זוֹכֶה שְׁנַחֲיָה אֶצְלוּ הַחַיּוֹת אֶלְקִית שָׁבוּ, וְנִכְלָל בְּאִין
סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

עזות

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר לֹא יַעֲיֹז אָדָם
פָּנָיו, אֲלֵא אִם-כֵּן נִכְשַׁל בְּעֵבְרָה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית,
כְּמֵאמָרָם ז"ל (תְּעֵנִית ז:): כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוֹת
פָּנִים, בִּידוּעַ שְׁנִכְשַׁל בְּעֵבְרָה; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): כָּל
אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, מִתָּר לְקִרְוֹתוֹ רָשָׁע; וְכֵן
(שָׁם): מִתָּר לְשִׁנְאוֹתוֹ; כִּי עַז פָּנִים הוּא בַּעַל עֵבְרָה,
וּבִפְרָט מִי שְׁנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, וְהוּא מַעֲזוֹ פָּנָיו נֶגְדַּת צְדִיקִים קְדוֹשִׁים
וּמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם כָּל דְּבַר רַע, בְּסִימָן שֶׁהוּא מְלֵא
נְאוּף, כִּי לֹא יַעֲיֹז אָדָם פָּנָיו נֶגְדַּת זוּלָתוֹ אֲלֵא אִם-כֵּן
הוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוּדַע
בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, עָלָיו לְשָׁמֵר מְאֹד לֹא לְהִתְחַצֵּף אֶל שׁוֹם
בְּרִיָּה, כִּי אֵת מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים הוּא מְפָרְסֵם. וּמִי
שֶׁהוּא עַז פָּנִים, הוּא מְגַלֶּה לְכָל שֶׁהוּא מְגַעֵל בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה
מוֹרִיד מֵהָאָדָם צָלָם אֱלֻקִּים, וּמְלַבִּישׁוֹ בְּעֲזוֹת
וּבְחֲצִיפוֹת. וְלָכֵן אִם רוֹאִים בֶּן-אָדָם חָצוּף
שֶׁבְחֲצוּפִים, תְּמִיד מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ, בְּסִימָן שֶׁהוּא

מְקַלְקֵל בְּבְרִית, וְרִיחַ נְאוּף נוֹדֵף מִמֶּנּוּ, וּמְכַל שֶׁכֶן
אִם מְדַבֵּר עַל צְדִיקִים קְדוֹשִׁים הַדְּבּוּקִים בְּחֵי
הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְחַדְשִׁים חַדוּשֵׁי תוֹרָה כְּאֵלוֹ
שְׁמוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה, בְּיָדוּעַ שְׂנֹכְשֵׁל בַּעֲוֹנוֹת
הַכִּי מְגַנִּים שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית. כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
(תְּהִלִּים נה, כא): "שֶׁלַח יָדוֹ בְּשִׁלְמִיו חִלַּל בְּרִיתוֹ",
אִם רַק מְדַבֵּר עַל צְדִיקִים הַמּוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה
בְּעוֹלָם, בְּסִימָן שֶׁקְלָקֵל אֶת בְּרִיתוֹ. וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, בַּדּוֹר הַפְּרוּץ הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין כְּמַעַט אָדָם
שִׁיְהִי נָקִי מִהַחֲטָא הַמְּזוּהָה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, לְזֹאת הַתְּגַבְרָה מְאֹד הָעֲזוּת, שְׂבִינֵי-אָדָם
מְעֲזִים פְּנִיָהם לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים קְדוֹשִׁים הַדְּבּוּקִים
בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁהוּא פָּגוּם בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, אוֹ נֹכְשֵׁל בְּאִשָּׁת אִישׁ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
עָלָיו לִישֵׁב בֵּין תַּנּוּר לְכִירִים, וַיִּשְׁמַר עַצְמוֹ מְאֹד לֹא
לְדַבֵּר שׁוֹם רַע עַל שׁוֹם בֶּן-אָדָם, וְתָמִיד יִהְיֶה
בְּבוֹשָׁה גְדוּלָה, וַיִּתְבַּיֵּשׂ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז דִּיקָא
יִמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאמָרָם ז"ל (נְדָרִים
כ.): "וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנִיכֶם" (שְׁמוֹת כ, יז)
— זֹ בּוֹשָׁה, "לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" — מְלַמֵּד
שֶׁהַבוֹשָׁה מְבִיָּאָה לְיַדֵּי יִרְאָת חֲטָא; מִכָּאן אָמְרוּ:

סִימָן יָפֵה בְּאָדָם שֶׁהוּא בִישָׁן. כָּל אָדָם הַמִּתְבַּיֵּשׁ,
 לֹא בְמַהְרָה הוּא חוֹטֵא, וּמִי שֶׁאֵין לוֹ בִשֶׁת פָּנִים,
 בְּיָדוּעַ שֶׁלֹא עָמְדוּ אָבוֹתָיו בְּהַר סִינַי; וְלָכֵן, אֱהוּבֵי,
 בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּכֹר בְּפָגְמֵי
 הַבְּרִית: נְדָה, שְׁפָחָה, גּוֹיָה, זוֹנָה, וְהוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, עֵקֶר הָעֵצָה, שְׁתַּעֲקֹר מֵעֲצָמְךָ אֶת מִדַּת
 הָעֲזוֹת, וְתִתְחִיל לְהִתְבַּיֵּשׁ לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת יב:): כָּל הָעוֹשֶׂה
 דְּבַר עֵבֶרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בּוֹ, מוֹחֲלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו;
 וְזֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, קִדְשֶׁת יִשְׂרָאֵל, שְׁתָּמִיד
 יִתְבַּיֵּשׁ מִהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי זֶה סִימָן שֶׁנִּשְׁמָתוֹ
 מְזוּכָּת — כְּשֶׁהוּא תָּמִיד מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
 מְרַגֵּישׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל פָּנָיו, אֲזִי
 מְאֹד מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ לֹא לְעֵבֶר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלָכֵן
 רְאֵה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְבָרוּחַ מִהַמְּדָה הַמְּגִנָּה שֶׁל
 עֲזוֹת, וְתִקְנֶה לְעֲצָמְךָ אֶת הַמְּדָה שֶׁל בּוֹשָׁה,
 שֶׁתְּתַבַּיֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְאִם תִּתְנַהֵג בְּצוּרָה כְּזוֹ,
 אֲזִי תִזְכֶּה לְתִקּוּן אֶת כָּל אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ, וּבְלָבָד שֶׁלֹא
 תִּחְזֹר אֶל סוּרָךְ, וְתָמִיד תִּתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

עצבות

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר מדת העצבות היא מדה מגנה מאד, והקדוש-ברוך-הוא שונא אותה (שיחות הר"ן, מא). כי תכף-ומיד כשאדם רוצה לחזור בתשובה אל הקדוש-ברוך-הוא, עברה גדולה כשהוא בעצבות (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח). לזאת, עשה כל מיני פעולות שבְּעוֹלָם להיות שִׁמְחָה. וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תיגן חטאת נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות. כי על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה נתלבשת בו הקלפה הנקראת על שם יללה. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן יד): על-ידי עצבות הקדוש-ברוך-הוא אין עמו; וכן (שם, סימן טו): על-ידי עצבות רואה קרי; כי העצבות היא הסטרא אחרא, ועל-כן מי שנמשך תמיד אחר העצבות, סימן שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ולא תמצא אדם שלכלך את עצמו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אלא אם-כן הוא עצוב. כי החטא המגנה הזה מכניס עצבות ודפאון באדם, וככל שאדם חוטא בו, כן בא לידי עצבות

קדֹשֶׁת עֲצָבוֹת יִשְׂרָאֵל תִּיא

וּמְרִירוֹת, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁפַל-כָּף וְנִשְׁלוּ בְּחֹטָא
זֶה, שֶׁהֵם תָּמִיד שְׂרוּיִים בְּעֲצָבוֹת וּבְעֲצָלוֹת,
וּמְתִיאֲשִׁים מִחַיֵּיהֶם, וּמְבַקְשִׁים נַפְשָׁם לָמוֹת,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. כִּי הַחֹטָא הַמְּגַנֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, מִכְּנִיס דְּכָאוֹן וְעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת בְּתוֹךְ
הָאָדָם; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר! מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ
כָּבָר בַּחֹטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
עָקַר תְּקוּנָךְ, שֶׁתִּהְיֶה אֶת הַיָּגוֹן וְאֲנָחָה לְשִׂמְחָה
עֲצוּמָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד),
וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח מְאֹד,
כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא תְּקוּנַת הַבְּרִית, מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׂמְחָה
תָּמִיד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר לוֹ אֶת
בְּרִיתוֹ, שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל בְּהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט); עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
הַיִּקָּר, מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כָּבָר בַּחֹטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, בְּרַח לָךְ מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת,
וְתִרְדֹּף אַחַר הַשִּׂמְחָה וְתִכְנַס לְתוֹכָהּ, וְתָמִיד תִּהְיֶה
בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת נַפְשְׁךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא
קְדֹשֶׁת הַבְּרִית, וּמוֹרָה שְׂאָדָם זֶה שְׁלָם בְּדַעְתּוֹ;
אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְגַרֵּשׁ וּמְשַׁרֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲצָבוֹת
וְהָעֲצָלוֹת, וְזוֹכֶה לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַשִּׂמְחָה,
שֶׁהוּא שְׂמִיחַ וּמְשִׂיחַ אֶת אַחֵרִים. וְזֶה עָקַר קְדֹשֶׁת

יִשְׂרָאֵל, קְדֻשַׁת הַבְּרִית — שִׁיְהִי תָמִיד שְׂמִחָה. וְזָכֹר
דָּבָר זֶה, אֱהוּבִי, בְּנִי, כִּי תִצְטָרֵךְ אוֹתוֹ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.
כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
לְבַטָּלָה, אָדָם נִמְשָׁךְ תָּמִיד אַחַר מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן,
עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וַיַּעַן כִּי כִמְעַט אֵין אָדָם
שִׁיְהִי נָקִי מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, חֲטָאת נְעוּרִים,
לְכֵן נִמְשָׁכֶת עַל כָּלֵם הַמְּדָה הַמְּגִנָּה שֶׁל עֲצָבוֹת
וְעֲצָלוּת, דִּכְאוֹן וּמְרָה שְׁחוּרָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂפָעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה. וְזֶה סוּד
הַתְּקוּן שֶׁנֶּתַן לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְפָנֵם הַבְּרִית: לוֹמַר
עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן הַכֶּלֶלִּי",
הַכְּלוּלִים מֵעֲשֶׂרָה מִינֵי נְגִינָה (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן רה; וּבַחֶלֶק ב', סִימָן צב); כִּי תְקוּן וּקְדֻשַׁת
הַבְּרִית תְּלוּיִים בְּעֲשֶׂרָה מִינֵי נְגִינָה, שֶׁתָּמִיד הָאָדָם
יִשְׂמַח וַיִּנְגֵן לְעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִחָה, כִּי הַשְׂמִחָה
הַיָּא שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, תְּקוּן הַבְּרִית; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְגַרֵּשׁ
מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ
לְמִדַּת הַשְׂמִחָה.

עמלק

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה,
בָּא מְקַלְפֵת עַמְלִק, אֲשֶׁר עָלְיוֹ נֹאמַר (דְּבָרִים כה, יח):
"אֲשֶׁר קָרַךְ בַּדֶּרֶךְ וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ,
וְאַתָּה עֵיף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים"; כִּי עַמְלִק
מִשְׁחִית כָּל חֶלְקָה טוֹבָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא
מִכְשִׁיל אֶת הָאָדָם בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, וְאַחֲר־כֵּן
מִכְנִיס בּוֹ סִפְקוֹת "הֵי־שֶׁהוּי" הֵאֵם אֵין", וְלִכֵּן אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָא דְּרַב פֶּהֲנָא): עַמְלִק הוּא
עַם-לֵק, שֶׁבָּא לְלוּק דָּמֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּכֹלֵב, כִּי
מוֹצִיא זֶרַע לְבַטָּלָה מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן
"מְלַחְמָה לֵה" בְּעַמְלִק מְדַר דִּר" (שְׁמוֹת יז, טז); כִּי
כָּל זְמַן שֶׁעַמְלִק נִמְצָא בְּעוֹלָם הוּא מִכְשִׁיל אֶת
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, אֲשֶׁר זֶה מִכְנִיס בְּאָדָם
קָרִירוֹת בִּיְהִדוּת וּסְפִקוֹת בְּאַמוּנָה. וְלִכֵּן עֲקָר
הַמְּלַחְמָה נֶגֶד עַמְלִק הוּא רַק עַל-יְדֵי גְלוּי אֱלֻקוֹת,
שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלוּת וּלְפָרֶסֶם אֶת
אַמְתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וּכְכֹל שֵׁיכְנִיס בְּעַצְמוֹ
אַמְתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וַיֵּאֱמִין בּוֹ יְתִבְרֵךְ, וַיִּדַע

בידיעה ברוחה ומזככת, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, על-ידי-זה שמקבל על עצמו על מלכות שמים, נמחק עמלק. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נח.): "לך הוי"ה הממלכה" (דברי הימים א כט, יא) — זו מלחמת עמלק; כי בזה שאדם מגלה שיהכל לכל אלקות, ומקבל על עצמו על מלכותו יתברך, בזה הוא מכניע את עמלק, כי כל ענין עמלק להכניס ספקות באדם, ורוצה להפיל אותו. ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט): 'עמ'ל'ק' סופי תבות: "כי שבע' יפול' צדיק' וקם' (משלי כד, טז); כי עמלק מפיל את כל בר ישראל הנקרא צדיק. ועקר גדלתו של בר ישראל — כשאינו נופל בדעתו, אלא מתחזק וקם ומתגבר על עמלק, בזה תלויה מחיית עמלק, שאדם מכניס בעצמו תמיד אמתת מציאותו יתברך. לזאת, אהובי, בני היקר, מאחר שפבר הכשיל אותך עמלק בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה להתחזק לעשות כל מיני פעולות שבעולם להחזיר בעצמך אמתת מציאותו יתברך, ותמיד תדבר רק אל הקדוש-ברוך-הוא. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה כט.) על הפסוק

(שמות יז, יא): "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וַגֹּבֵר יִשְׂרָאֵל, וְכַאֲשֶׁר יִנִּיחַ יָדוֹ וַגֹּבֵר עֲמֶלֶק"; וְכִי יָדָיו שָׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מְלָחָמָה, או שׁוֹבְרוֹת מְלָחָמָה? אָלָּא לֹאמַר לָךְ, כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְסַתְּפָלִים כָּל־פִּי מֵעֵלָּה, וּמִשְׁעַבְדִּים אֶת לְבָבָם לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים — הָיוּ מִתְגַּבְּרִים, וְאִם לָאוּ — הָיוּ נוֹפְלִים. בְּשָׁעָה שֶׁבֵּר יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר אֵלָיו וּמְסַתְּפֵל רַק אֵלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֵק אֶת עֲמֶלֶק שֶׁהַכֹּנִיס בּוֹ קְרִירוֹת עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וּמֵלָא אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ עִם סִפְקוֹת — הֵיִשׁ הַיּוֹי"ה אִם אֵין. כִּי בָּזָה שְׂאֲדָם מִתְחַזֵּק בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, וּמְדַבֵּר תָּמִיד רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בָּזָה הוּא מִתְמַלָּא עִם אֱמוּנָה, וּבִרְגַע שֶׁהוּא חָדוֹר בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, נִמְחָקִים כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וּמִתְבַּטְּלֵת מִמֶּנּוּ קְלַפֵּת עֲמֶלֶק. עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ, מֵאַחַר שֶׁהִתְגַּבְּרָה וְהִתְפַּשְׁטָה עָלֶיךָ קְלַפֵּת עֲמֶלֶק, וְהִכְשִׁילְתָּךְ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְלַחֵם עִמָּה עַל-יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה, שְׁתַּהַיֶּה רְגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּתְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִתְחַזֵּק אֱמוּנָתְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִתְבַּעַר עֲמֶלֶק מִמֶּךָ לְגַמְרִי,

ותזכה לתקון וקדש הברית, שהיא קדשתן של ישראל.

פרנסה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר חסרון הפרנסה הוא רק מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וכך אמרו חכמינו הקדושים (זהר פינחס רמד.): מאן דזריק פרוורין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כל שכן מאן דזריק פרוורין דמחא [מי שזורק פרוורין לחם על הארץ, רודפת אחריו עניות, מכל שכן מי שזורק טפי זרע על הארץ, עניות רצה אחריו]. הרי שעקר חסרון הפרנסה בא מהחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה. כי החטא הזה עוקר את דעת האדם לגמרי, וכשאין לאדם דעת, הוא צריך להתנגע קשה במאד מאד בעבור פרנסתו. לזאת, אנו רואים שבני-אדם הולכים ויגעים בעבור פרנסתם, ובא להם בקשי גדול. כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו): ולפי הגדלת הדעת, פן הפרנסה בנקל;

הַפְּרִנְסָה בְּנִקְל תּוֹלָה בְּדַעַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר יא, ח) "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ", וְאָמְרוּ (זֶהר בְּשֵׁלַח סב:) — בְּשָׁטוּתָא; כִּי כָל מִי שֶׁחָסַר דַּעַת בְּיֹתֵר, הוּא יִגַּע וְטוֹרַח אַחַר הַפְּרִנְסָה בְּיֹתֵר. וּבְרַגַע שְׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַעַתוֹ, עַל-יְדֵי הַפָּגָם הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא סוֹבֵל עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְצָרִיף לְהִתְיַגֵּעַ בְּעֵבוֹר פְּרִנְסָתוֹ, וּמִזֶּה בָּא שְׁבִנֵי-אָדָם יִגְעִים בִּיגִיעוֹת וּבְטָרְחוֹת עֲצוּמוֹת לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה, וְאִין הוֹלֵךְ לָהֶם. עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁנִּפְלוּ בְּחֹבוֹת עֲצוּמִים, וְהֵם מְסַכְּבִים בְּצָרוֹת וּבִיְסוּרִים, בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת, הַכֹּל בָּא מִחֲמַת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הוּא מוֹנֵעַ מִן הָאָדָם לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה. לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָּר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת שְׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשֵׁלְמוֹת וּבְנִקְל, עָלֶיךָ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא יַחֲזִיר אוֹתְךָ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי הִתְקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת; כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, נֶעְתְּקַת מִמֶּנּוּ נִקְדַּת הַיְסוּד צַדִּיק, וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּנוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁחִזוֹר וְנִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּסוּד 'יְסוּד', וְעַל יָדוֹ יְכוּל לְחַזֵּר בְּחִזְרָה אֶל שְׂרָשׁוֹ. אֲבָל כְּדֵי לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל

הצדיק האמת, צריך להתחזק ביותר באמונת חכמים, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד על אלו הנשמות שנפגמו בפגם הברית, שיזלזלו בכבוד הצדיק, כי הצדיק נקרא יסוד, ומי שקלקל ביסוד, עליו עולים קשיות וספקות נגד הצדיק. ולכן, אהובי, בני היקר! מאחר שעבר עליך בימי נעוריך מה שעבר, שנתגעלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר בשביל זה אבדת את דעתך, ואתה מסתובב "נע ונד" בעולם התהו והדמיון, וקשה וכבד לך להשיג פרנסה, ואתה רחוק ממנו יתברך, אם אתה רוצה לחזור בתשובה, עליך להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא היסוד, ודיקא על ידו תתקן את היסוד שלך. אבל עליך לדעת, כי זה הנסיון הקשה ביותר – לזכות לאמונת חכמים; כי אי אפשר להשיג בדברי הצדיק, אלא מי שתקן בריתו בשלמות. כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), וזהו כלל גדול, כי אי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן תחלה אות ברית קדש כראוי, אזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק. ואיתא בזהר (משפטים קי.): סלוקא דיסודא באבא ואמא, שהם בחינות חכמה

וּבִינָה, שָׁהֵם י'ה', שָׁהֵם הַמַּחֲזִין. נִמְצָא, כְּשֶׁתִּקַּן אוֹת
 בְּרִית קֹדֶשׁ כְּרָאוּי, אֲזִי הַמַּחֲזִין שָׁלוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וַיְכוּל
 לְהִבִּין דְּבוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, וּלְפִי הַתְּקוּן שֶׁל כָּל אֶחָד,
 כִּי הִיא הַשְּׁגָתוֹ. וְלִכֵּן כָּל הַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת שֶׁצָּרִיף
 אָדָם לְטָרַח בְּשִׁבִיל פְּרָנְסָתוֹ, וְזוֹ הַקְּלָלָה שֶׁל
 (בְּרֵאשִׁית ג, יז): "בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,
 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמִיחַ לָךְ, וְאָכַלְתָּ אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה
 בְּזַעַת אַפֶּךָ תֹּאכַל לֶחֶם" וְגו'; וְכֹל זֶה נִמְשָׁךְ מִפְּגָם
 אֲמוֹנַת חֲכָמִים (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, סָפָה, הַלְכָה ז', אוֹת ו');
 כִּי עַל-יְדֵי פְּגָם אֲמוֹנַת חֲכָמִים, נִדוּן בְּמוֹתְרוֹת
 וְהַמוֹתְרוֹת מְבַלְבְּלִים אֶת הַמַּח, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ
 יַעֲצֵה שְׁלֵמָה לְעוֹלָם. וּבְשִׁבִיל זֶה צָרִיף לְטָרַח כָּל-כֶּף
 אַחַר פְּרָנְסָתוֹ, כִּי עֵקֶר חֲסָרוֹן הַפְּרָנְסָה נִמְשָׁךְ
 מִחֲסָרוֹן הָעֲצָה, שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ יַעֲצֵה שְׁלֵמָה בְּמָה
 לְסַחֵר וּלְהַשְׁתַּכֵּר. וְעַל-כֵּן בְּאַמֶּת עֵקֶר הַצְּלָחַת
 הַמַּשָּׂא וּמִתָּן וְהַפְּרָנְסָה תְּלוּי בְּתִקּוּן הָעֲצָה, כְּמוֹ
 שְׁכַתוּב (דְּבָרִים ח, יח): "כִּי הוּא הַנוֹתֵן לָךְ כֹּחַ
 לַעֲשׂוֹת חֵיל", וְתִרְגְּמוּ: אֲרִי הוּא יְהִיב לָךְ עֵיטָא
 לְמִקְנֵי נִכְסִין; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעוֹסֵק בְּמַשָּׂא וּמִתָּן
 וּמְלָאכָה, צָרִיף לִידַע וּלְהֶאֱמִין, "כִּי לֹא בְּכַח יִגְבֵּר
 אִישׁ" (שְׁמוּאֵל-א ב, ט), וְ"אֵין חֲכָמָה וְאֵין יַעֲצָה וְאֵין
 תְּבוּנָה לְנַגֵּד הַוַּי"ה" (מְשָׁלִי כֹא, ל), רַק יִבְקֶשׁ רַחֲמִים

ממי שהעשר שלו (קדושין פב.), שישפיע עליו עצמה שלמה, שיזכה לידע מה לסחור, ולהרויח את פרנסתו. והעקר תלוי באמונת חכמים ובהתקרבות לצדיקים, שעל-ידי-זה זוכה לעצה שלמה, ואז הוא נצול מהקלה של "בעצבון תאכלנה", רק המשא ומתן שלו הוא בסוד (דברים לג, יח): שמח זבולון בצאתך ויששכר באהלך; כי מאחר שהסוחר שהוא בחינת זבולון, מקרב ומקשר לצדיק האמת, שהוא בסוד יששכר, אז בודאי יזכה לעצה שלמה, ויצליח בכל אשר יעשה; כי עקר ההצלחה היא רק על-ידי העצה, שצריך לקבל את עצותיו מהצדיק האמת, אשר עצת הצדיק הוא "כלה זרע אמת" (ירמיה ב, כא), פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): עצות הצדיק הן עצות של עולם הבא; כי הצדיק כבר איננו נמצא בזה העולם, והוא דבוק בחי החיים בו יתברך, והוא בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, ועל-כן כל עצותיו הן עצות מהעולם הבא. ולכן מי שרוצה לזכות לפרנסה בשפע, ההכרח להתקרב אל הצדיק האמת, ולהתחזק באמונת חכמים, ועל כל אשר יאמר כהוא זה — יעשה ויקיים, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); אך

עליך לדעת, אהובי, בני, שאפלו כשזוכה לעצה שלמה במשא ומתן, עד שמרויח הרבה בשפע גדול, עדין אין העצה בשלמות, כי אם כשזוכה להתנהג עם הממון והכסף כראוי, להיות שמח בחלקו תמיד, ולא יהיה "אין להעשיר" (משלי כח, כ), וירבה לתן צדקה, באופן שיזכה שעל-ידי הממון והכסף ופרנסתו יוכל לעסק בתורה ובעבודת השם יתברך באמת, ואז דיקא נחשב לעצה טובה ושלמה, מאחר שיצליח על ידו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא לעד ולנצח, כי "טוב אחרית דבר מראשיתו" (קהלת ז, ח). ועל-כן, אהובי, בני, מאחר שכבר עבר עליך בזה העולם כל-כף הרבה צרות ויסורים, וסבלת עגמת נפש, עניות ודחקות, ואתה מסובב בחובות גדולים, ואינך יודע כיצד לצאת מהם, איעצך, אהובי, בני, ויהי אלהים עמך, שתשתדל להתקרב אל הצדיק האמת, אשר יגלה לך את אמתת מציאותו יתברך, ואיך שכל העולם כלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, כי על-ידי ההתקרבות אל הצדיק האמת, תזכה להגדלת הידעת, בסוד (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא האלהים, אין עוד מלבדו; וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה

הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד"; ודיקא על-ידי זה שתחזק בעצמך, בדעתך ובלבבך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, על-ידי-זה תתרבה פרנסתך, ויבוא לך שפע גדול, ואפלו שאתה נמצא עכשו בצער גדול מאד, מרב עניות ודחקות, עד שנגחשך ונחרב לך עולמך, עם כל זאת, אם תכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך דעתך ולבך, אפלו שעובר עליך מה שעובר, ימתקו ממך כל הדינים, וישפע עליך שפע כפול. כמאמרם ז"ל (ברכות סג.): כל המשתף שם שמים בצערו, כופלים לו פרנסתו; וזכור דבר זה, כי אי אפשר לזכות לפרנסה שלמה, אלא כשמתקן את בריתו, ואי אפשר לתקן את בריתו ובפרט החטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, אלא על-ידי התקרבות אמתית אל הצדיק האמת. שהוא יחדיר בך דעת ושכל; אשרי מי שזוכה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך על החטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, וזוכה להאיר עליו על-ידי-זה אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

פחד

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שֶׁחָטָא
אֶפְלוּ חָטָא אֶחָד נִגְדוּ יִתְבַּרֵךְ, הוּא שְׂרוּי תָּמִיד
בַּפֶּחַד, וּמִפֶּחַד מִבְּנֵי-אָדָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ס.): הֵהוּא תִּלְמִידָא דְהֵהוּ קָא
אָזִיל בִּתְרִיהּ דְרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל בְּרַבִּי יוֹסִי בְּשׁוּקָא
דְּצִיּוֹן חֲזִייהּ דְקָא מִפְּחִיד, אָמַר לִיה: חָטָאָה אַתָּה,
דְּכָתִיב (יִשְׁעִיָּה לֵג, יד): "פֶּחַדּוֹ בְּצִיּוֹן חָטָאִים", כִּי
מִי שֶׁחָוֵטָא, סָר מִמֶּנּוּ צֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-
יְדֵי-זֶה הוּא שְׂרוּי בַּפֶּחַד, וּמִפֶּחַד מְכָל אֶחָד, וּמְכָל
שֶׁכֶּן מִי שֶׁנִּכְשֵׁל בַּחָטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטּוּלָה, הוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ, וּמִפֶּחַד מִבְּנֵי-אָדָם.
וַיֵּשׁ שֶׁכָּל-כֶּף נִכְשְׁלוּ בַּחָטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עַד
שֶׁפּוֹחָדִים לָצֵאת מִפֶּתַח בֵּיתָם, וְשְׂרוּיִים בְּדַכְּאוֹן
עֲמֵק, וְתָמִיד נִמְצָאִים תַּחַת לְחָצִים כְּבִדִּים, וּפּוֹחָדִים
מְכָל בְּרִיָּה. וְכַמוֹבָא בַּזֵּהָר (מִקֵּץ קַצָּח.): כָּל מֵאֵן
דְּאִית חוּבִין בְּיָדוּי דְחִיל תְּדִיר, כְּמָה דְאֵת אָמַר
(דְּבָרִים כח, סו): "וּפְחַדָּתָ לֵילָה וַיּוֹמֵם", כִּי הַחָטָאִים
שֶׁל הָאָדָם מִחֲדִירִים בּוּ פֶּחַד, שֶׁתָּמִיד פּוֹחַד
מִזּוּלָתוֹ. וְזֶה אֲשֶׁר עוֹקֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, כִּי הַפֶּחַד
שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא י'): גּוֹף קָשָׁה — פִּחַד שׁוֹבְרוֹ; וְכֵן אָמְרוּ (גִּטִּין ע.): שְׁלֹשָׁה דְבָרִים מְכַחֲשִׁין כַּחוֹ שֶׁל אָדָם: פִּחַד, דָּרָךְ וְעוֹן; וְלִכְן כָּל מִי שֶׁיִּדְעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא בְּאִיזָה חֲטָא, יִהְיֶה מֵה שְׂיֵהְיָה, תִּכְף יַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יִרְאֶה תִּכְף-וּמִיד לְהִתְחַרֵּט עַל מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים, וְיִתְוַדֵּה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְיִקְבַּל עַל עֲצֻמוֹ קִבְלָה חֲזָקָה, שֶׁלֹּא יַחֲזֹר אֶל סוּרוֹ, וְאֵז "וּשָׁב, וְרָפָא לוֹ" (יִשְׁעִיָּה ו, י'). וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים רָבָה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן יד): עַד שֶׁלֹּא יִחְטָא אָדָם, נוֹתְנִין לוֹ אֵימָה וְיִרְאָה, וְהַבְּרִיּוֹת מִתְּפַחְדִּין מִמֶּנּוּ, כִּיּוֹן שֶׁהוּא חוֹטָא, נוֹתְנִין עָלָיו אֵימָה וְיִרְאָה, וּמִתְּפַחַד הוּא מֵאַחֲרִים; וְלִכְן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁתָּמִיד חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵז יוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַפְּחָדִים יִתְרִים שֶׁנִּכְנְסוּ בּוֹ. וְעַקֵּר הָעֵצָה לְהִנְצִיל מִכָּל מִינֵי פְחָדִים הִיא רַק עַל-יַדֵּי שֶׁאָדָם מִתְּבוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִדְּבַר אֵלָיו כַּאֲשֶׁר יִדְבַּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְתָמִיד מִתְוַדֵּה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, שְׁזֶה מוֹרִיד וּמְסַלֵּק מִמֶּנּוּ אֶת הַפִּחַד. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת פִּחַד, סִימָן לד): מִי שֶׁאֵינוֹ מִתְוַדֵּה עַל עוֹנוֹתָיו, מוֹרָא בָּא עָלָיו.

וְלִכֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד הַיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שְׁחָטָא לְפָנָיו
 יִתְבַּרֵךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו,
 בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה מְאֹד, וְיִתְוַדֶּה תָּמִיד
 לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִכְנִיס בּוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי,
 שְׂיִיִּשְׁב אֶת עֲצָמוֹ הֵיכָן הוּא בְּזֵה הָעוֹלָם, וְיִזְכֶּה
 לְהִגִּיעַ אֶל שְׂמֻחָה אֲמִתִּית; כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְיִשְׁב
 דַּעְתּוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, רוֹאֶה אֲשֶׁר יָמֵי חַיֵּי הַבְּלָנוֹ הַכֵּל
 וְרִיק, הֵנָּה אָדָם פֶּה וְהֵנָּה הוּא כְּכָר יוֹצֵא מִפֶּה, כִּי
 הַזְּמַן הוֹמָה וְהוֹלֵךְ, הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, הֵנָּה שָׁבוּעַ
 וְהֵנָּה חֹדֶשׁ, הֵנָּה שָׁנָה וְהֵנָּה הַכֹּל פָּרַח, וְעַל-כֵּן מֶה
 וְלָמָּה לַחֲטָא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂעַל-
 יְדֵי-זֶה יִשְׂרָה תָּמִיד בְּדַאגוֹת וּבְכַפְחָדִים יִתְרִים, יוֹתֵר
 טוֹב לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִזְכֶּה
 לְהִגִּיעַ לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, וְזֶה יִכְנִיס בּוֹ שְׂמֻחָה
 שְׂלֵמָה, שְׂיִהְיֶה תָּמִיד שָׂשׂ וְשִׂמְחָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ,
 שְׂזוֹכָה לְהַבְרָא מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד שְׂמֻחָה
 כְּשִׂמְחָה זוֹ. וּבְאֻמַּת זוֹ הַתְּכֵלִית שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ
 בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲפֹלוֹ שְׂכָכָר חָטָא בַּחֲטָא הַכִּי מְגַנֶּה,
 עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי תִשׁוּבָה, יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל תִּקְוַת
 הַשְׂמֻחָה — לְשִׂמְחָה בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ; כִּי כְּשִׂאָדָם
 מִתְוַדֶּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזוֹכָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ

כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, עַל-יְדֵי-
 זֶה זֹכָה לְהִגִּיעַ לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְנִמְחָלִים לוֹ כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים קד, לד): "יִעָרַב עָלָיו
 שִׁיחִי, אָנֹכִי אֲשַׁמַּח בְּהוֹי"ה יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ
 וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם"; עַל-יְדֵי שְׁאָדָם מִשִּׁיחַ וּמִסִּפְרֵי
 אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה
 זֹכָה לְשִׁמְחָה בְּאִלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְחָלִים
 לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכָתַב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות,
 הודאָה, הַלְכָה ו', אוֹת סז), שְׁהָאָדָם צָרִיךְ לִישֵׁב דַּעְתּוֹ
 הַיָּטִב הַיָּטִב בְּכָל יַעַת מַה הוּא עוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם
 הָעוֹבֵר, וּמַה יִּהְיֶה סוּפוֹ, וּמַה הַתְּכֵלִית מְכָל עֶסְקֵי
 הָעוֹלָם הַזֶּה וּמְכָל תְּאוֹוֹתָיו וְכוּ'. וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ
 ז"ל (לקוטי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): וְעַקֵּר הַמְּנִיעָה
 מִזֶּה הִיא הָעֲצָבוּת, שְׁמִחַמַת שְׁכָל אָדָם מְלֵא עֲצָבוּת
 וּדְאָגוֹת וְיִגּוֹן וְאֲנָחָה, הֵן מִהַפְּרָנְסָה וּמִצַּעַר גְּדוּל
 בָּנִים וְכוּ', וּבְפָרֵט מְרַבּוּי עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אוֹי לִי מִיִּצְרֵי
 וְאוֹי לִי מִיִּצְרֵי, וּבְפָרֵט מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס
 דְּכָאוֹן וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוּת בְּאָדָם, וְאַף-עַל-פִּי שְׁכָתוּב
 בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, שֶׁעֲצָבוּת עַל הָעֲוֹנוֹת הוּא טוֹב, אֲבָל
 הַבַּעַל-דָּבָר וְהִיכָלִי הַתְּמוֹרוֹת מִתְּגַבְּרִים בְּעֲצָבוּת
 כְּזוֹ, עַד שֶׁמְרַחֲקִים עַל-יְדֵי-זֶה מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ

ביותר; כי הדאגה על העוונות היתה טוב אם היתה חוזר בתשובה על-ידי-זה, שמרבו הפחד מהעוונות שליך כל עסקי העולם הזה לגמרי, וישוב בתשובה שלמה להשם יתברך, כאשר כבר נמצאו כמה בעלי תשובה על-ידי ששמו אל לבם מרירות פחד ענשי העברות ושבו בתשובה, אבל רב העולם, ובפרט בדורות אלו, מתרחקים ביותר על-ידי רבוי העצבות אפלו של עוונות, כי בחינת היכלי התמורות מחליפין האמת ומערבבין דעתו מאד שמכניס, חס ושלום, בחינת יאוש בלב, כאלו אין לו עוד תקנה להתחדש כנשר ימיו, ומגביר עליו עצבות הפרנסה, בחינת "בעצבון תאכלנה", ורבוי תאות ממון, ולהנהיג ביתו בגדולות, בדירות נאות ובכלי בית וכלי כסף וזהב ותכשיטין, הכל יותר מכחו הרבה, עד שכל מה שהשם יתברך משפיע לו אינו מספיק לו, כמו שאמרו (אבות ב, ז): "מרבה נכסים מרבה דאגה". ובפרט שהרבה פרנסתם דחוקה וכו', ויש בזה חלוקים רבים בין בני-אדם, אבל רבם ככלם מלאים עצבות ודאגות ויגונות בלי שעור, וזה מזיק ביותר, כי על-ידי-זה אין יכולים לישב דעתם מה הם עושים בזה העולם, וזה גורם לחטא יותר,

כי עקר פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בא רק מחמת העצבות והדפאון, על-פני צריכין להתחזק מאד מאד לשמח את נפשו בכל מיני עצות ודרכים שגלה לנו רבנו ז"ל, ובפרט על-ידי העצה הנפלאה של תודה והודאה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שאדם צריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו על כל החסדים שעשה אתו עד עכשו, ותמיד ימצא בעצמו נקדות טובות, ואפלו שמרגיש כי הוא הכי גרוע, ועשה כבר את כל העברות שבעולם, עם כל זאת יבקש ויחפש עד שימצא בעצמו נקדות טובות, ששם אינו רשע (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ובתקף צרותיו המרבות שעוברות עליו בין בגשמי ובין ברוחני, ימצא את ההרחבות שהקדוש-ברוך-הוא מרחיב לו (שם, סימן קצה), ואז אם ילך בדרך זו, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יזכה לצאת משם. על-פני, אהובי בני, אפלו שכבר עשית מה שעשית ונכשלת במה שנכשלת, זכור היטב אשר צריכין להזכיר לעצמו בכל עת את כל החסדים והטובות והנפלאות שכבר עשה השם יתברך עמו בכלל ובפרט, כמו שכתוב (תהלים קג, ב): "בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת הוֹיָ"ה וְאֵל

תִּשְׁכַּחֵי כָּל גְּמוּלָיו". וְזֶה סוּד מְצוֹת זְכוּרַת יִצְיָאָת
מְצָרִים בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים טז, ג): "לְמַעַן
תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ",
וּכְתִיב (שְׁמוֹת יג, ג): "זְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם" וְכוּ', וְכֵן בְּפָסוּקִים הַרְבֵּה. וְעַל זֶה
נִקְבְּעוּ כָּל הַמוֹעֲדִים הַקְּדוּשִׁים לְשׁוֹשׁ וְלְשִׂמְחָה בָּהֶם,
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים טז, יד): "וְשִׂמְחָתָ בְּחַגֶּךָ",
שְׁכָלָם הֵם זְכוּר לִיצְיָאָת מִצְרַיִם; כִּי צָרִיכִין לְשׁוֹם
אֶל לְבוֹ לְהִזְכִּיר לְעֲצֻמוֹ הַיָּטִב אֶת כָּל הַחֲסָדִים
וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְנִתֵּן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ תִקְוָה לְנִצָּחַ כָּל
אֶחָד וְאֶחָד. כִּי 'בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חָיִב אָדָם לִרְאוֹת אֶת
עֲצֻמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם' (הַגְּדָה שֶׁל פְּסַח), כִּי
בְּיַדָּי לֹא בְּחַנָּם גָּמַל עָלֵינוּ חֲסֵד כְּזֶה בְּנָסִים
וּבְנִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם,
וְנִתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְכוּ', וְקִרְבָּנוּ לְצַדִּיקֵי אֲמֵת
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁזֶה הַחֲסֵד בְּיַדָּי יִשְׁאַר קָיָם
לְנִצָּחַ, כִּי דִבֵּר אֱלֹהֵינוּ קָיָם לְעוֹלָם. וְגַם עֲתָה הוּא
עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵה שֶׁאָנוּ
זוֹכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם כַּמָּה מְצוּוֹת, צִיצִית, וּתְפִלִּין
וְקִרְיָאָת שְׁמַע וּתְפִלָּה וְכוּ' וְלַמּוֹד תּוֹרָה וְכוּ'. וְאָנוּ
בְּטוֹחִים וּמַחֲכִים וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה בְּכָל עֵת שְׁסוּף

כָּל סוּף בָּא יָבוֹא לֹא יֵאָחֵר, וַיֵּשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרֵיתָנוּ
 וְכוּ'. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנֶיךָ, מֵאַחַר
 שְׂזָכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק
 וּמְאַמֵּץ וּמְשַׂמַּח אוֹתָךְ, רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
 שְׂבָעוֹלָם לְצִיְתוֹ וְלִילָךְ בְּדַרְכּוֹ, וְאִזּוֹ אֶפְלוּ שְׂנֵכְשֵׁלְתָּ
 כְּכָר בַּמָּה שְׂנֵכְשֵׁלְתָּ, עַל-יַדֵּי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל
 הַצַּדִּיק הָאֲמֵת תִּזְכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל חַטָּאֶיךָ, וְתִכְנַס
 בְּךָ שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, וְתִנָּצֵל מִכָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל
 הַבַּל, וְתִירָא וְתִפְחַד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶה עַקֵּר
 הַשְּׂלֵמוֹת שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם —
 לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא
 לִירָא וְלֹא לְפַחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה, אֲלֵא מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּעֲצָמוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִיחָה אֶל זֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ
 בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

פְּדִיוֹן

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֱהוֹבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עַקֵּר תִּקְוֹן
 הַבְּרִית וְתִקְוֹן הָעוֹנוֹת הוּא עַל-יַדֵּי שְׂמִיחָה אֶת
 עֲצָמוֹ לְתַת פְּדִיוֹן בְּכָל יוֹם לְצַדִּיק אֲמִתִּי, שְׂיִכּוֹל

קדִשֶׁת פְּדִיּוֹן יִשְׂרָאֵל תּלֵא

לְעֵלוֹת אֵל כָּל הַכ"ד בְּתֵי דִינִים, וְלְהַמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדִּינִים. וּבְשִׁבִיל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל כָּל-כֶּף עַל גְּתִינַת פְּדִיּוֹן לְהַצְדִּיק, הַיּוֹדֵעַ לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים מִמֶּנּוּ, כַּמּוּבָא (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תּקל"ט), שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁטּוֹב מְאֹד לְתַן בְּכָל עֵת עַל פְּדִיוֹנוֹת לְצַדִּיקִים, אֲפֹלוּ שְׁלֹא בִיעַת צָרָה, חֵס וְשָׁלוֹם. וְסֵפֶר מַכְמָה אֲנָשִׁים מִמְּדִינַת קִיּוֹ"ה, שֶׁרַגִּילִים מְאֹד לְהִרְבוֹת בְּגְתִינַת פְּדִיוֹנוֹת תָּמִיד. וְאָמַר, שֶׁאֵלוּ הָיָה לוֹ אִישׁ צַדִּיק, שֶׁיְהִיָּה רְאוּי לְעִשׂוֹת לוֹ פְּדִיּוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ עַל פְּדִיּוֹן בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, וְדַבֵּר מִזֶּה הִרְבֵּה, כִּי פְדִיוֹנוֹת הֵם דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד, וַיְכוּלִים לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת; כִּי הַצַּדִּיק עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִבֵּית-דִּין לְבֵית-דִּין, עַד שֶׁעוֹבֵר אֶת הַכ"ד בְּתֵי דִינִים, וּמִמְתִּיק מִהָאָדָם אֶת כָּל הַדִּינִים הַשּׁוֹרִים עָלָיו. וּמוּבָא (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קע"ה), אֲשֶׁר קָדַם שְׁנַסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: 'אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ הַצַּדִּיקִים עוֹשִׂים פְּדִיּוֹן, כִּי צָרִיכִין לֵידַע כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִין, כִּי כְּשֶׁמְבִיאִים הַפְּדִיּוֹן, צָרִיךְ לֵידַע בְּאִיזָה בֵּית-דִּין דָּנִים אוֹתוֹ, כִּי אוֹלֵי הוּא עוֹשֶׂה פְּדִיּוֹן וְהַמְתָּקָה הַשְּׂיָכִים לְבֵית-דִּין זֶה, וּבְאַמַּת הוּא גְדוֹן בְּבֵית-דִּין אַחֵר, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לֵידַע בְּאִיזָה בֵּית-דִּין הוּא גְדוֹן,

וְלִידַע הַפְּדִיּוֹן וְהַמְּתָקָה שֶׁל אוֹתוֹ הַבַּיִת-דֵּין. וְאָמַר
אָז: אֲנִי יוֹדֵעַ כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דֵינִים, וְאֲנִי
יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶפִּילָאֲצִיָּא (עֲרַעוֹר) מִבַּיִת-דֵּין לְבַיִת-
דֵּין עַד הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דֵינִים, דִּהְיֵנוּ שְׂאֲנִי
יְכוּל לֹאמַר, שְׂאִינוּ נִרְאָה לִי הַמְּשַׁפֵּט שֶׁל בַּיִת-דֵּין
זֶה, וְאֲנִי רוֹצֵה לָדוֹן בְּבַיִת-דֵּין אַחֵר, וְכֵן מִבַּיִת-דֵּין
לְבַיִת-דֵּין עַד כָּלָם, וּמִסְתַּמָּא מוֹעִיל בְּוֵדָאֵי, כִּי
עַל-כָּל-פָּנִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִמְשָׁךְ וְנִדְחָה
הַמְּשַׁפֵּט, וְכִשְׁנִמְשָׁךְ, קַל יוֹתֵר הַדְּבָר, כִּי בְּתוֹךְ כָּךְ
עוֹשֶׂה אוֹתוֹ הָאָדָם אֵיזוֹ מְצָנָה וְכִיּוֹצֵא, וְאֶפְלוּ אִם
אֵינּוּ מוֹעִיל, אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת "אֲנִדְעַנְסֵעֲנִיָּא",
דִּהְיֵנוּ לְשַׁלַּח הַדְּבָר לְהַקְיָסָר בְּעֵצְמוֹ. וְזוֹהִי מְלָאכָה
גְּדוּלָה וְחֻכְמָה גְּדוּלָה, וְזֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ שׁוֹם אֶחָד
בְּדוֹר, וְגַם לֹא יָדַע עֲדִין מְזֶה שׁוֹם אָדָם, כִּי הוּא
מְלָאכָה גְּדוּלָה לְהַכְנִיס כָּל הַבְּקָשָׁה בְּתוֹךְ אֵיזָה
תְּבוּת בְּמִסְפָּר, וְגַם לִתֵּן הַכְּבוֹד לְהַקְיָסָר כְּרָאוּי, כִּי
בְּוֵדָאֵי אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁלַּח הַרְבֵּה דְּבָרִים לְהַקְיָסָר
וְכוּ". וְעַל-כֵּן אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת
גְּרִיעוֹת מַעֲשֵׂיךָ, הַרְגֵּל אֶת עֵצְמְךָ לִתֵּן עַל פְּדִיּוֹן
בְּכָל יוֹם לְצַדִּיק אֲמִתִּי, אֲשֶׁר הוּא תִקּוֹן גְּדוּל לְכָל
הַחֻטָּאִים וְהָעוֹנוֹת, וּבְפָרֵט לַחֻטָּא הַמְּגִנָּה שֶׁל
הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה. וְהִנֵּה מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו), שגדל כח הצדיק -- שהוא יכול לעשות פדיון, עד שאפלו אדם שנפל לשמד, רחמנא לישזבן, הצדיק שהוא בחינת משה, יכול להעלות אותו אל בחינת רצון. ועל-כן מספר משה עומד בין מספר שמד לבין מספר רצון, הינו אפלו אחד שכבר נפל בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחטיו, ובא לידי שמד, רחמנא לישזבן, אשר אין עוד גרוע מזה, כי על-ידי השמד נקרת לגמרי מהקדשה, עם כל זאת יש כח בהצדיק שהוא בחינת משה להמתיק ממנו את הדינים על-ידי פדיון, ולהעלותו חזרה אל המדרגה הכי עליונה, שהוא רצון רעוא דרעוין. כל-כך גדול כח הצדיק, על-ידי שנותן לו פדיון, שאפלו אחר השמד, רחמנא לישזבן, שאין גרוע מזה, עם כל זאת על-ידי נתינת פדיון להצדיק, הוא יכול להמתיק ממנו את הדינים, ולהחזירו אל רעוא דרעוין, שהוא רצון שברצונות. ובשביל זה טוב לתת בכל יום פדיון לצדיק האמת, שעל-ידי-זה ימתקו ממנו כל הדינים, ויחזר אל שרשו העליון; אשרי מי שנוהר לתת פדיון לצדיק אמת בכל יום, עואז אפלו אם נפל במקום שנפל, הצדיק יכול להעלותו בתכלית העליה, ולהמתיק ממנו את כל

הדינים.

פוסקים

אהובי, בני! עליך לדעת, כי רבנו ז"ל הקפיד
מאד על כל אחד מאנשי שלומנו, שילמד בכל יום
פוסק. ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שזהו תקון
גדול מאד לכל אדם ללמד בכל יום פוסק, כי
על-ידי החטאים נתערב טוב ברע, ועל-ידי למוד
פוסק, שמברר הכשר והפסול, המתר והאסור,
הטהור והטמא, על-ידי-זה נתברר ונפרש הטוב מן
הרע; כי כשאדם חוטא, ובפרט בחטא המגנה הזה
של הוצאת זרע לבטלה, נתערב אצלו הטוב והרע,
והוא מאד מבלבל. ורואים בחוש, שמי שנלכד
בחטא המגנה הזה, שרוי תמיד בדכאון, אשר כל
זה בא מהחטא המגנה של פגם הברית. ועל-כן מי
שרוצה לזכות לתקן את אשר קלקל, יעשה לעצמו
חק ולא יעבר ללמד בכל יום שעור בשלחן ערוך,
ויתחיל ללמד מחבר רמ"א, מתחלת 'ארח חיים',
עד שיזכה לסימו לגמרי, ואז יתחיל מתחלת יורה

דעה' עד שסיימו לגמרי, ואז יתחיל מתחלת 'אבן העזר', עד שסיימו לגמרי, ואחר-כך יתחיל מתחלת 'חשן המשפט', עד שסיימו לגמרי. ודבר זה צריך להיות חק ולא יעבר לכל בר ישראל — ללמד בכל יום מחבר רמ"א מתחלת השלחן ערוך עד סופו, כמה סעיפים או כמה סימנים כסדרן דיקא. מלבד זאת צריך לעשות לעצמו שעור בעיון עם הפרושים, כגון: ה'טורי-זקב', וה'מגן אברהם', ה'שפתי פהן' וה'מאירת עינים', עד אחרון שבאחרונים; כי כשאדם זוכה ולומד פוסק בכל יום, הוא מברר לעצמו את ההלכה, ועל-ידי-זה הוא מברר את הטוב מהרע, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'); ואין לה עוד רע יותר גדול אצל האדם כמו החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא מכניס באדם טבע רע; כי מי שחוטא בזה נקרא "רע בעיני הוי"ה". ולכן כל מי שיודע בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה, יקבע לעצמו שעור פשוט ללמד בכל יום כמה סעיפים או כמה סימנים בארבעה חלקי שלחן ערוך כסדרן, ויתחיל מהתחלה, ולא יחזור, עד שייסיים את ארבעת חלקי השלחן ערוך, וכן יתנהג כל ימי חייו, ויהיה עקשן גדול על זה, כי

הוא תקון נפלא לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ולזכך ולברר את הטוב מהרע. וכן טוב מאד ללמד שאר השעורים בפוסקים, לברר לעצמו את ההלכה, שידע איך להתנהג. ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על אנשי שלומנו, שלא יטו מדרך השלחן ערוך אפלו כהוא זה. ואמר להם פעם: אפלו אם תחדשו חדושי תורה, העקר לא להוציא לעצמו דין חדש שאינו מובא בשלחן ערוך (שיחות-הר"ן, סימן רסז), כי זה יצר הרע גדול, לחדש דין חדש שאינו מובא בשלחן ערוך (חיי-מוהר"ן, סימן תפד); כי על האדם להשמר מאד לא להחמיר עליו יותר מן הכתוב בשלחן ערוך, כי די לנו מה שכתוב שם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), שכל החכמות של האדם הם רק דמיונות ושטיות ובלבולים גדולים, ואלו החכמות מפילים מאד את האדם בעבודת השם יתברך; דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם יוצא כראוי במה שעושה. כי בשר ודם אי אפשר לו שייצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניה עם הבריות (עבודה זרה ג.); ולא נתנה תורה למלאכי השרת (קדושין נד.); ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרות יתרות. עליהם

נֹאמַר (ויקרא יח, ה): "וְחַי בָּהֶם" — וְלֹא שְׂיָמוּת בָּהֶם (יומא פה:); כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוּת כָּלֵל, וְתָמִיד הֵם בְּמַרְה שְׁחוֹרָה, מִחַמַּת שְׁנֵדמָה לָהֶם שְׂאִינָם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבָתָם בְּהַמְצׁוֹת שְׁעוֹשִׁים, וְאֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוּת מְשׁוּם מְצָוָה, מִחַמַּת הַדְּקָדוּקִים וְהַמְרוֹת שְׁחוֹרוֹת שְׁלָהֶם; וְכֹל זֶה בָּא מִפְּנֵי שְׂאִין אָדָם לֹמֵד שְׁלַחַן עָרוּף; כִּי אִם הָיָה נִזְהָר וְלֹמֵד שְׁלַחַן עָרוּף, הָיָה רוֹאֶה אֶת הַהֲלָכָה לְפָנָי עֵינָיו, וְלֹא הָיָה מִחְמִיר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר כָּתוּב בְּשְׁלַחַן עָרוּף, שְׂזֵהוּ רַק דִּמְיוֹנוֹת. לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר! מֵאַחַר שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעֵבֵר, וְנִתְבַּלְבְּלָה דַעְתְּךָ לְגַמְרִי, עַד שְׂאִין אַתָּה שׁוֹלֵט עַל עֲצָמְךָ [כִּי מִי שְׂנִכְשֵׁל בְּפַגַּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, דַּעְתּוֹ נַעֲשִׂית מְבַהֲלָת וּמְבַלְבְּלָת מְאֹד, וְאֵינוֹ שׁוֹלֵט עַל עֲצָמוֹ], וְתִתְחִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עָרוּף כְּסִדְרָן, מְחַבֵּר רַמ"א, אֲשֶׁר נִתְחַבֵּר עַל-פִּי רוּח־הַקֹּדֶשׁ עֲלִיוֹן מְאֹד, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שְׁכָל הַהֲעֵלְמָה וְהַסְתָּרָה שְׁנַעְלָם וְנִסְתָּר מֵהָאָדָם הָאֱלֹקוֹת, זֶה בָּא מֵהֵיָצֵר הָרַע. וְהַתְּקוּן לְזֶה — לְלַמֵּד פּוֹסְקִים. כִּי כְּשֶׁאָדָם לֹמֵד פּוֹסֵק, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹקֵר אֶת הֵיָצֵר הָרַע מִלְּבוֹ, וְנִתְפַּשֵּׁט עַקְמוּמִיּוֹת שְׁבִלְבוֹ, וְזוֹכֶה לִישְׁרוּת לֵב, וְאֵין לוֹ כְּבָר

שום קשיות — לא על עצמו ולא על אחרים, ומכל שכן לא על הקדוש-ברוך-הוא. אשר בדרך כלל מי שנכשל בחטא המגנה הזה, הוא מלא קשיות וספקות עליו יתברך. לזאת, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה להגיע לתקון — לתקן את עצמך, תעשה לעצמך קביעות גדולה ללמד בשלחן ערוך בכל יום, וטוב מאד שתעשה לעצמך שני שעורים: שעור אחד פשוט, לגרס הרבה כסדרן מחבר רמ"א מארבעת חלקי שלחן ערוך, וכך תתנהג כל ימי חייה, ושעור שני: ללמד בעיון טור, בית יוסף ובית חדש, והטורי-זקב והמגן אברהם, השפתי-כהן והמאירת-עינים. וזה לוקח, כמובן, שנים על גבי שנים לסיים, אבל אם לומדים בכל יום קצת, לבסוף זוכים לסיים את כל הפוסקים: טור, בית יוסף וכו' וכו', והשלחן ערוך והמגני ארץ עליהם וכו' וכו'. ובכלל, טוב מאד למי שפגם בברית לעין בספרי הפוסקים, ובפרט בדורותינו אלו, שנתרבו הלוקוטים מהלכות שונות, אשר דבר גדול עשו, ועל-ידי-זה כל אחד יכול לעין בהלכה ולברר לעצמו הלכה ברורה; אשרי מי שלומד בכל יום פוסקים!

פרייה ורבייה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁעַקֵּר תִּקּוּן הַבְּרִית,
 וּבִפְרָט עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטּוּלָה, הוּא לְהִתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת; כִּי
 תִּכְלִית הַבְּרִיָּאָה הִיְתָה, שְׁהָאָדָם יִתְחַתֵּן וְיוֹלִיד בְּנִים
 וּבָנוֹת. וְלִכֵּן אִם אָדָם נִכְשַׁל כְּכֹר בְּפָגַם הַבְּרִית,
 עָלָיו לַעֲסֹק לְתַקֵּן חֲטָא זֶה, עַל-יְדֵי שְׂיֹלִיד בְּנִים
 חַיִּים וְקַיָּמִים. וְזֹאת הִיא תִּכְלִית יְרִידַת הָאָדָם
 לָעוֹלָם הַזֶּה — לְהַמְשִׁיךְ גְּלוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
 הַסּוֹבֵב כָּל עֲלָמִין מִהָעֵלָם אֶל הַגְּלוּי; הֵינּוּ מֵה
 שְׁהִיָּה עַד עֲתָה נִעְצָל וְנִסְתָּר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. תִּכְלִית
 הַבְּרִיָּאָה הִיְתָה שְׁאָדָם יִתְחַתֵּן וְיוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת,
 וְיֵאִיר בָּהֶם אֶת הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה
 הַתִּקּוּן הַכִּי גָדוֹל שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן בְּעוֹלָם. וְחֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אֹמְרִים (בְּרָכוֹת י.), שְׁחִזְקִיהוּ הַמְּלֶךְ לֹא
 רָצָה לְהִתְחַתֵּן, כִּי רָאָה שְׂיִצְאוּ מִמֶּנּוּ יְלָדִים לֹא
 צְדִיקִים, וְאָמַר לוֹ יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא: בְּהִדִּי כְּבִשִׁי
 דִּרְחֲמָנָא לָמָּה לָךְ; מָה אַתָּה צָרִיךְ לְהַכְּנִס בְּמִקּוֹם
 שְׂאִינוּ שִׁיךְ אֵלֶיךָ?! אַתָּה עֲשֵׂה אֶת צְוִי הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַתִּקּוּן מִמִּילָא יָבֵא; לְמִדִּים
 מְכָאן, שְׂאֶפְלוּ חִזְקִיהוּ שְׁהִיָּה כָּל-כָּף גָּדוֹל, וְכּוֹנְנָתוֹ

לְשָׁמַיִם הִיָּתָה, בָּזָה שְׁלֹא רָצָה לְהִתְחַתֵּן, אַף-עַל-פִּי-
כֵן בָּא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּבִיא וְאָמַר לוֹ: "צוּ לְבֵיתְךָ כִּי
מִת אֶתָּה" — בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא; כִּי אָדָם
מִכְרַח לְהִתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת יִהְיוּ אִיךָ
שְׂיֵהְיוּ. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג:):
כָּל יְהוּדֵי שְׂאֵינוּ עוֹסְקִים בַּפְּרִיָה וְרֵבִיָּה, כְּאֵלוּ שׁוֹפְךְ
דָּמִים וְכוּ', וּכְאֵלוּ מְמַעֵט הַדָּמוֹת וְכוּ', וְגוֹרֵם
לְשִׁכְיָנָה שְׁתַּסְתַּלֵּק מִיִּשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן; עַל-
כֵּן כָּל מִי שְׂיִוְדַע בְּנַפְשׁוֹ שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה
שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ
לְהִתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר תְּקוּנַת
הַבְּרִית. וּבָזָה שְׂאָדָם מִתְחַתֵּן וְעוֹסֵק בַּפְּרִיָה וְרֵבִיָּה,
הוּא מוֹרִיד אֶת הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּלְבוּשֵׁים
וּבְכִלִּים, וְאֵין עוֹד תְּקוּנַת יוֹתֵר גָּדוֹל לְאָדָם כְּמִי
שְׂמוֹרִיד נְשָׁמוֹת בְּגוֹפִים דִּיקָא, וּמְכַל שְׁכֵן כְּשִׁמְחִינְךָ
אֶת בְּנָיו וּבָנוֹתָיו בְּאַמוּנָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְבַטָּח לוֹ,
שְׂיִמְחִלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם
הַמִּתְחַתֵּן וְעוֹסֵק בַּפְּרִיָה וְרֵבִיָּה, לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת
חַיִּים וְקַיָּמִים, שְׂבָזָה תְּלוּיָה קְדֻשִׁת יִשְׂרָאֵל, שְׂהִיא
קְדֻשִׁת הַבְּרִית, אֲשֶׁרִי לוֹ!

צדיק

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
 לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶלָּא עַל-יַדֵּי הַהִתְקַרְבוּת
 אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁחָטָא
 וּפָגַם בְּיוֹתֵר, עָלָיו לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הַגָּדוֹל
 בְּיוֹתֵר; כִּי אֵין לוֹמֵר, שְׂדֵי לִי שֶׁאַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵי
 אֶצֶל צְדִיק קָטָן, וְהִלֹּאֵי אֶהְיֶה כְּמֵהוּ, כִּי כְּמוֹ
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁאָדָם חוֹלָה וּמְחַפֵּשׁ רוֹפֵא גָּדוֹל, וְכָל
 מֵה שֶׁמְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא יוֹתֵר חוֹלָה, הוּא מְחַפֵּשׁ
 וּמְבַקֵּשׁ רוֹפֵא יוֹתֵר גָּדוֹל, וְאֵינוֹ אוֹמֵר שְׂדֵי לוֹ
 בְּרוֹפֵא קָטָן, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֶרֶךְ כָּלֵל,
 כְּשֶׁאָדָם חָטָא בְּחַטָּאִים וּבַעֲוֹנוֹת מְגֻנִים, עָלָיו
 לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה
 וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֲשֶׁר יָכוֹל לְהוֹרִיד אֶת כָּל הָאֹרוֹת
 הָרוּחָנִיִּים עַד לְמַטָּה מְטָה, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשָׁכַל
 תַּחְתּוֹן, מַעֲלָה לְעֵלּוּל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 ל). וּבִפְרָט מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחָטָא בְּחַטָּא הַמְּגֻנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִחָשְׁכִים
 מִמֶּנּוּ כָּל הָאֹרוֹת, עַד שְׂרָעִים וּמָרִים לוֹ הַחַיִּים,
 וְחֲשֵׁךְ בַּעֲדוֹ וְלֹא אוֹר, הוּא מְכַרַח לְהִתְקַרֵּב אֶל
 הַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֲשֶׁר

יכול לתקן גם אותו; כי צריכין לראות ולהשתדל להתקרב לצדיק הגדול ביותר, וככל שהוא חולה בנפשו ופגום יותר ויותר, הוא צריך צדיק גדול יותר שיוכל לתקן גם נפשו הפגומה מאד; הינו כי הצדיק צריך אמונות גדולה וחקמה יתרה לתקן נפשות הפגומים, כי אי אפשר לומר להם תורה בפשיטות כפי מה שהם צריכים, מחמת ששכליהם פגומים מאד, וכל מה שיאמר להם יהיה נפגם ונתקלקל אצלם על-ידי כליהם הפגומים, על-ידי פגם הברית שלהם, כי אין יכולין לתפס דבורי הצדיק, כי אם כפי תקון הברית, שהוא תקון המחין, שהם הפלים לתפס ולקבל אור התורה והאמת של הצדיק. ומאחר ששכליהם פגומים מאד, אם כן מאין יבא עזרם?! על-כן צריך הצדיק לתחבולות רבות מאד, להמשיך ולהוריד אור התורה והעצות הקדושות בדרך נפלא ונורא מאד, עד שיגיע לאזנם, עד שיבינו פשיטות העצה באמת לאמתה, איך לצאת מאפלה לאורה. וכל זה הוא סוד גדלת הצדיק, שעולה מעלה מעלה, עד שנכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא בטל במציאות לגמרי, וכבר אין לפניו שום הסתכלות בעולם הזה כלל, ונכלל במקום שנכלל וכו' וכו', דיקא הוא

יכול לקרב את כל הנפשות הפגומות בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; הינו שהצדיק בגדל קדשותו ובתקף מעלתו הרמה למעלה למעלה, במקום שאין יד שכל אנושי מגעת לשם, זה הצדיק יכול לציר האור גם למעלה למעלה במקום שאין יד הקלפות והסטרא אחרא שולטין שם, ואזי יכול להמשיך האור מתקן ומציר לטובה למטה, עד שלא יוכלו פגם פליהם לקלקל האור ולצירו להפך, אדרבה! זה האור המתקן והמציר לטובה יתקן ויזכך פליהם. כי יזכו על-ידי האור הזה לתקון הברית, שהוא בחינת תקון הכלים של האור, שהם בחינת המחין. והעקר — אם יזכו להאמין בו באמונה שלמה, שעל-ידי-זה הם נכללין בו ומקבלים ממנו האור כפי מה שצירו מלמעלה עד למטה למטה לטובה ולברכה. כי כך מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שמה שהוא בחינת קמיץ וסתים למטה, למעלה במדרגה הגבוהה יותר הוא בחינת צירי, בבחינת ציור וכו', ועל-כן הצדיק שהוא גבה מאד במדרגה גבוהה מאד, הוא יכול לציר כל האורות שלמעלה במקומותיהם העליונים שנגחשבים אצלנו לבחינת קמיץ וסתים, כי מדרגתו גבוהה מאד.

ועל-כן כל מה שהיא פגום יותר, היא צריף צדיק גדול ביותר שיעסק בתקון נפשו, הינו שצריף צדיק גדול ביותר שיוכל לצייר האור למעלה למעלה יותר, ולהמשיכו בבחינת ציור ותקון לטובה למטה למטה יותר, ולא יוכלו לנגע בו ידי זרים; כי האדם על-ידי חטאו הוא יורד למטה ופוגם למעלה, שמסלק האור מהעולמות השכימים לשרש נשמתו, והכל כפי הפגם, כן יורד למטה למטה, וכן פוגם למעלה למעלה. למשל, כשחס ושלום, פוגם בעברה אחת, אזי כפי הפגם, כן מסלק האור מאיזה עולם. כגון: שיש שאינו פוגם בחטאו, כי אם בעולם היצירה, ואז גם ירידתו למטה אינה ירידה גדולה כל-כך, וכשחס ושלום, פגם יותר, אזי מגיע הפגם, חס ושלום, בעולם גבה יותר, וגורם אחיזת הקלפות והסטרוא אחרא גם שם, ואזי ירידתו גם-כן עמקה יותר, חס ושלום, וכן להלן, חס ושלום. נמצא, זה שפגם בעולם היצירה וגרם אחיזת הסטרוא אחרא שם, אזי אם יהיה נמשך האור שקמיץ וסתים מבריאה ליצירה כדי שיצטיר ביצירה, והכל נחשף ממנו, ולכן לא היה נשאר לו לקבל שום עצה ולשוב אל השם; כי כשיצטרף לצייר האור ביצירה, יצטיר להפך, חס ושלום,

קדֹשֶׁת צַדִּיק יִשְׂרָאֵל תְּמָה

עַל-יְדֵי הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהַקְלָפוֹת שְׁגָרָם לְהַתְאַחֵז
שָׁם. עַל-כֵּן בְּהִכָּרַח שְׂיִתְקַרֵּב לְצַדִּיק גָּדוֹל כְּזֶה,
שְׂיִישׁ לוֹ כַּח לַעֲלוֹת לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה שְׁגָבָה יוֹתֵר,
וְלִצִּיר שָׁם הָאֹר לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, וְלְהַמְשִׁיךְ זֶה
הָאֹר בְּבַחֲיַנַּת צִיּוֹר לְבְרָכָה, עַד מְקוֹמוֹ שְׁנַפֵּל לְשָׁם
עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִגְעוּ בּוֹ יְדֵי זָרִים, שֶׁהֵם
הַקְלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא הַנֶּאֱחָזִין בּוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא
יִוָּכְלוּ לְהַפִּיךְ דַּעְתּוֹ מִן הָאֱמֶת, שֶׁלֹּא יִוָּכְלוּ לִצִּיר
הָאֹר לְהַפִּיךְ, חֵס וְשָׁלוֹם. וְכֵן כְּשִׁפּוּגִים יוֹתֵר, וּפּוּגִים
בְּעוֹלָם גָּבִהַּ יוֹתֵר, הוּא צָרִיךְ צַדִּיק גָּדוֹל וְגָבִהַּ יוֹתֵר,
שְׂיִוָּכַל לַעֲלוֹת לְעוֹלָם גָּבִהַּ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, לִצִּיר
שָׁם הָאֹר לְבְרָכָה, וְלְהוֹרִידוֹ לְמַטָּה לְמַטָּה יוֹתֵר
לְמָקוֹם שְׁנַפֵּל לְשָׁם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְכֵן לְהִלָּךְ, חֵס
וְשָׁלוֹם. עַד שְׂיִישׁ שְׁנַפְלוּ כָּל-כָּף, וּפְגָמוּ כָּל-כָּף, עַד
שֶׁפָּגְמוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלַמְעָלָה עַד לְמַעְלָה
לְמַעְלָה עַד אֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת קָמִיץ וְסָתִים
מִמֶּשׁ, שְׂשָׁם עָקֵר בְּחִינַת קָמִיץ. כִּי הוּא קָמִיץ
וְסָתִים מְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלַמְעָלָה, וְכִשְׁפָּגְמוּ כָּל-כָּף
גַּם יְרִידָתָם עֲמָקָה מְאֹד מְאֹד, עַד שְׂיִישׁ שְׁנַפְלוּ
לְשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמַתְחָתִיו, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִזּוֹ אֵי
אֶפְשָׁר לְתַקְנָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּמַעְלָה
מְאֹד מְאֹד, שְׂיִיכּוֹל לַעֲלוֹת לְמַעְלָה מְעָלָה עַד אֵין

סוף, וליירד עד אין תכלית, והוא יכול לצייר האור גם למעלה מעלה, כי הוא ממשיך האור מבחינת הקמץ העליון שאין למעלה ממנו, שהוא בחינת כתר עליון. ומשם הוא ממשיך האור ומצירו שם בבחינת ברכה; כי בגדל כחו וחקמתו יש לו כח לצייר האור גם שם, והוא ממשיך האור בגדל כחו דרך כל העולמות, ומצירו בכל עולם ועולם לטובה ולברכה, עד שממשיך עצות טובות בחינת אור מציר לברכה למטה למטה, עד שמגיע הארה ותקון אפלו לאלו הנפשות שנפלו למטה למטה מאוד למקום שהם שם. כי כל מה שהצדיק עולה למעלה יותר, ומציר האור למעלה יותר, הוא יכול להמשיכו למטה למטה יותר, כמובן כל זה בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו); ועל-כן כל מה שהוא חולה בנפשו יותר ויותר, הוא צריך רבי גדול שהוא צדיק גדול ביותר. וזה בחינת קרבנות וקטרת; כי איתא (זהר נח סה.), שסלוקא דקרבנין עד אין סוף, ואף-על-פי-כן אנו אומרים קרבנות לתקן עולם העשיה, שהוא עולם התחתון ביותר כידוע; הינו כי קרבנות יש להם זה הפח לעלות למעלה למעלה, ולתקן ולצייר האור שם במקום שאין יד הקלפות יכולה להגיע לשם,

עַל-יְדֵי שׁוּם פָּגָם שְׁבַע עוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיֵהְיֶה, כִּי הַקְּרָבָנוֹת עוֹלִין עַד אֵין סוּף, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַכֹּל, וְהֵם מִמְּשִׁיכֵין הָאֹר מִשָּׁם, וּמִצִּירֵין הָאֹר שָׁם לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וּמִשְׁבְּרֵין כַּח הַקְּלָפוֹת עַד שְׁמוֹרֵידין הָאֹר לְמַטָּה לְמַטָּה, וּמִבְּטָלִים וּמִשְׁבְּרֵין כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא הַנֶּאֱחָזִין אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה, שֶׁשָּׁם אֶחֱזָתָם בְּיוֹתֵר. גַּם אוֹתָן מְבַטְלִין הַקְּרָבָנוֹת, עַל-יְדֵי גְדֹל כַּחֵם, עַל-יְדֵי עֲצָם הָאֹר שֶׁהִמְשִׁיכוּ מִלְמַעְלָה מְעַלָּה בְּבַחֲיַנַּת צִיּוֹר לְבָרָכָה. וְזֶה בְּחִינַת קְטָרֶת, שֶׁהוּא הַמְּבַחֵר מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת, כִּי קְטָרֶת עוֹלָה לְמַעְלָה מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת, עַד שְׁמִצִּיר הָאֹר לְטוֹבָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, עַד שְׁמִכְנִיעַ בּוֹ וּמִבְטֵל עִמָּקֵי הַקְּלָפוֹת, וּמוֹצִיא כָּל הַנֶּפְשׁוֹת וְכָל נִצּוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם, שְׂזָהוּ סוּד י"א סַמְנֵי הַקְּטָרֶת; הֵינּוּ שְׁכָל מַה שְׁעוֹלִין מְעַלָּה יוֹתֵר, יְכוֹלִין לְתַקֵּן הַקְּדוּשָׁה שְׁנִפְלָה לְעִמָּקֵי הַקְּלָפוֹת בְּיוֹתֵר, שְׁבִשְׁבִיל זֶה צָרִיכִין לְהִתְקַרֵב לְהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְזֶהוּ בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׂאִז נִכְנָס הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְפָנֵי וְלִפְנֵים עִם קְטָרֶת, לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; הֵינּוּ שְׁכָל מַה שְׁצָרִיכִין לְהִמְשִׁיךְ כַּפָּרָה וְתַקּוּן לְהַנְצִיחוֹת שְׁבַע עִמָּקֵי הַקְּלָפוֹת, יוֹתֵר צָרִיכִין לְעֵלוֹת לְמַעְלָה יְתָרָה יוֹתֵר. וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,

שְׁהִיָּה צָרִיף הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְכַפֵּר עַל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עַל כָּל הַחַטָּאִים וְהָעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁגָּרְמוּ לִירֵד
לְעַמִּיקֵי הַקְּלָפוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל־כֵּן הוּא צָרִיף
לְעֵלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת מֵה
שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו וְלִפְנֵימָיו, שְׁאֵז נִכְנַס לְמָקוֹם שֶׁנִּכְנַס,
לְקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה וּגְבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה מִכָּל
הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא טז, יז): "וְכָל אָדָם
לֹא יִהְיֶה בְּאוֹהֶל מוֹעֵד בְּבֵאוֹ לְכַפֵּר בְּקִדְשׁ וְכוּ',
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירוּשָׁלַיִם, בְּרָכוֹת, פֶּרֶק א'):
וְכָל אָדָם הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', וְהֵבֵן הֵיטֵב, לְהִיכֵן נִכְנַס
הַכֹּהֵן גָּדוֹל. וְכָל זֶה כְּדֵי לְכַפֵּר עַל כָּל הַחַטָּאִים, כְּדֵי
לְתַקֵּן אוֹתָם שֶׁנִּפְלוּ לְעַמִּיקֵי הַקְּלָפוֹת. וְהַצְּדִיק הָאֱמֶת
הוּא גָּדוֹל יוֹתֵר אֲפֹלוּ מִהַכֹּהֵן גָּדוֹל, שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו
וְלִפְנֵימָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ד):
"יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים" (מְשָׁלִי ג, טו) — מִכֹּהֵן גָּדוֹל
שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו וְלִפְנֵימָיו; כִּי יֵשׁ עֲבֵרוֹת שֶׁגַּם הַכֹּהֵן גָּדוֹל
אֵינוֹ יָכוֹל לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא, פה:), שֶׁיֵּשׁ עֲבֵרוֹת
שֶׁיּוֹם הַכַּפּוּרִים תּוֹלָה וּמִיתָה מְכַפֶּרֶת, אֲבָל
הַתְּלַמִּיד־חָכָם הָאֱמֶת יָכוֹל לְהִכָּנֵס עוֹד לְפָנָיו יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, וּלְהַמְשִׁיךְ כַּפָּרָה וְתַקּוּן גַּם לָהֶם, וְזֶה (מְשָׁלִי
טז, יד): "חֲמַת מְלֶךְ מְלָאכִי מָוֶת וְאִישׁ חָכָם

יִכְפָּרְנָהּ"; הֵינּוּ שְׂיֵשׁ עֲוֹנוֹת שְׂגוּרָמִים חֲמַת מְלֶךְ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, עַד שְׂאִין מוֹעִילָה לָּהֶם אֲפֹלוּ הַכַּפָּרָה שֶׁל הַכֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי אִם מִלְּאֲכִי מוֹת, שְׂאִין נִגְמָרֶת כַּפָּרְתּוֹ עַד הַמִּיתָה, בַּחֲיֵינָת: 'יוֹם הַכַּפּוּרִים תּוֹלָה וּמִיתָה מְכַפֶּרֶת', אָבֵל "וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָהּ"; כִּי הַחָכָם הָאֵמֶת שֶׁהוּא בַּחֲיֵינָת הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, יָכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל, אִם יִזְכֶּה לְהֶאֱמִין בָּהֶם בְּאֵמֶת. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִעְלָמוּ וְנִסְתָּרוּ וְנִחְשְׁכוּ מִמֶּךָ כָּל הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה מְאַבְדִּים אֶת הַמַּחֲיִין, וְאִין לוֹ כִּלְיִם לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹרוֹת רוּחָנִיִּים, וְלָכֵן עַקֵּר הַתְּקוּן הוּא רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְלְהַתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, הַיְכוּלִים לְתַקֵּן אוֹתוֹ, וְלְהַמְשִׁיךְ גַּם עָלָיו אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים, אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, עַד שְׂאֲפֹלוּ הֵכִי גְרוּעַ שֶׁנֶּפֶל לְעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד, וְאִינוּ רוֹאֵה מְשׁוֹם דְּבָר רַק חֲשֵׁךְ, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מַחְשִׁיךְ אֶת הָעֵינַיִם, עַד שְׂאִינוּ זוֹכֵה לְהַשִּׁיג רוּחָנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, עִם כָּל זֹאת גָּדוֹל כַּח הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׂיָכוֹל לְהֶאֱיִר גַּם עַל נַפְשׁ פָּגוּם כְּזֶה אוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּגִלּוּי נִפְלָא מְאֹד. וּמְחַמַּת

שֶׁהַסֵּמֶן "ד-מ"ם וְהַקְּלָפוֹת וְהַסֵּטְרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים
זֹאת, עַל-כֵּן הֵם מְקִימִים מַחְלֶקֶת גְּדוּלָה עַל הַצְּדִיק
הָאֱמֶת, לְבַל יוּכְלוּ כָּל הַפְּגוּמִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו.
וּבְפֶרֶט אֵלוֹ שְׁנַכְשָׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, הֵם שׁוֹמְעִים אֶת הַמַּחְלֶקֶת
שֵׁשׁ עַל הַצְּדִיק הָאֱמֶת (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
ה'), וְהֵם מְתַרְחֲקִים מִמֶּנּוּ וּמַעֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת,
וּמֵהַסְּפָרִים הַמְּגִלִּים עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ
לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ; כִּי הַסֵּמֶן "ד-מ"ם וְהַסֵּטְרָא
אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת מְתַלְבְּשִׁים בְּבִנְיַן-אָדָם רְשָׁעִים
אַרוּרִים, פְּגוּמִים מְאֹד בְּפָגָם הַבְּרִית, וְנוֹלְדוּ
פְּגוּמִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; כִּי לֹא יִמְלִיט שְׂאָדָם יִדְבֹּר
עַל צְדִיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, שְׂדָבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, אֵלָּא אִם-כֵּן נִכְשָׁל
בְּעֲצָמוֹ בְּפָגָם הַבְּרִית, וְכֵן נוֹלַד בְּפִסּוּל, רַחֲמָנָא
לְצֻלָּן. וְכָלֵל זֶה תִּקְחַ בְּיַדְךָ — כִּי אֵין מִתְעַסֵּק
בְּמַחְלֶקֶת עַל הַצְּדִיקִים, אֵלָּא מִי שֶׁנוֹלַד פְּגוּם, וַיֵּשׁ
פִּסּוּל בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ, וְחֵי חַיִּים פִּסּוּלִים וּפְגוּמִים,
רַחֲמָנָא לְצֻלָּן. וְדָבָר זֶה אֵין אַף אַחַד יוֹדֵעַ אֵלָּא
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר
שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּבֵד מֵהַשְּׁעָבֵר, רְאֵה לְבָרַח אֶל הַצְּדִיק
הָאֱמֶת, הַיְכוּל לְתַקֵּן אוֹתְךָ בְּתַקוּן גָּמוּר, וּלְהֵאִיר

קדֹשֶׁת צַדִּיק יִשְׂרָאֵל תְּנֵא

עֲלֶיךָ הָאֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲפֹלוּ בְּמָקוֹם
שֶׁאַתָּה נִמְצָא, וְתִתְמִיד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים הַמְּוֹרִידִין
אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל
שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב. וְאִם יֵשׁ אֶחָד שֶׁמְבַזֶּה אוֹ קוֹרֵעַ
סִפְרֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, בְּיָדוּעַ לָךְ שֶׁהוּא מְאֹד פָּגוּם
בְּנַפְשׁוֹ, וְכִמְעַט שְׂאִין עֲבָרָה שְׁלֹא עָבַר, כִּי אֵיךְ
יִתְכַן שְׁלֹא יִכָּנַס אֵיזָה פֶּחַד וְיִרְאָה לְבַר יִשְׂרָאֵל
לְבַזוֹת אוֹ לְקַרֵּעַ אֵיזָה סֵפֶר מִסִּפְרֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת,
הַמְּגַלֶּה עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ?! וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ, אֶהוּבִי, בְּנִי, מְכַל אֱלוֹ
הַלְצִים הַמְתַּנַּגְדִּים וְהַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת
וּסְפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְתִהְיֶה חֲכָם, וּבֵין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר
לְפָנֶיךָ, וְתִחַזֵּיק בְּהַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְּדוּלָה, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אַתָּה
רַק תַּעֲסֵק בְּתַקוּן נַפְשֶׁךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים,
וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל קְדֹשֶׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא קְדֹשֶׁת
הַבְּרִית, וְיֵאִיר עֲלֶיךָ הָאֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
בְּהֶאֱרָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְתִגִּיעַ אֶל תְּקוּנָךְ
הַנִּצְחִי.

צדקה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי! אֲשֶׁר צְדָקָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, כַּמּוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד): צְדָקָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, כִּי פֶגֶם הַבְּרִית הוּא, כִּי הָיָה צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ בְּקַדְשָׁהּ לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ, וְהוּא סֵלֶק הַהִשְׁפָּעָה מִשָּׁם, וְהַמְשִׁיכָה, חֶס וְשָׁלוֹם, לְמָקוֹם אַחֵר, וְעַל-כֵּן הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ לְשָׁם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַן. וְזֶה בְּחִינַת: "וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים" הַנֶּאֱמָר בְּנִדְבַת הַמִּשְׁכָּן (שְׁמוֹת לָה, כב); הֵינּוּ בְּחִינַת זְוִיג שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁל נִדְבַת הַמִּשְׁכָּן. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנּוֹתֵן לְעַנִּי שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, אֲזִי אֲדַרְבָּה הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ לְמָקוֹם שֶׁאִינוֹ צָרִיךְ; וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁחָטָא בְּפֶגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִרְבּוֹת בְּצְדָקָה. וְעַקֵּר הַצְּדָקָה — לְקָרֵב אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּמָה שֶׁקְּלָקַל בּוֹ יִתְקַן; הֵינּוּ עַל-יְדֵי שֶׁהוֹצִיא אֶת זָרְעוֹ לְבִטְלָה, וְהִשְׁפִּיעַ אֶת הַהִשְׁפָּעָה שֶׁל טְפִי הַזָּרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עָלָיו עֲכָשׁוּ לְנַדָּב עַל הַדְּפֻסֵת סְפָרֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת, הַמְּגַלִּים אֶת אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

קדֹשֶׁת צְדָקָה יִשְׂרָאֵל תַּנַּג

וּמַחְדִּירִים גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּמַחְזִיקִים וּמַעֲוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אוֹתָם, וְאֵין עוֹד
צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, שְׂאָדָם מְנַדֵּב לְהַדְפִּיס אֶת
סְפָרֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגִלִים אֶת הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן,
רַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, כַּמּוּבָא
בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר,
הַלְכָה ה', אוֹת לו'), אֲשֶׁר עֵקֶר הַצְּדָקָה לְתַן לְעַנְיִים
הַגּוֹנִים וְכוּ', הַנִּכְלָלִים בְּהַזְקָנִים דְּקַדְשָׁה הַמּוֹסִיפִים
קַדְשָׁה וְכוּ', וּמַחְדִּשִׁים עֲצָמָן בְּכָל פַּעַם. וְזוֹ מַעֲלַת
הַמְּסִיעַ בְּצְדָקָתוֹ לְהַדְפִּיס חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַגּוֹנִים עַל
יְסוּדוֹת הַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִּים בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוּשׁ, כִּי עַל-
יְדֵי-זֶה זוֹכֵה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר לְתַקֵּן הַנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי
הַצְּדָקָה, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַדַּעַת שְׁנֶפֶל מִהַזְקָנִים
שְׂאִינָם כָּרְאוּי וְכוּ' (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד');
הֵינּוּ מְאָרִיכֵי יָמִים שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, כִּי הֵם
פּוֹגְמִים בְּרַצוֹן, וּמְכַנְיָסִים כָּאֵלוֹ הַכֹּל טַבַּע, מְקַרָּה
וּמְזַל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. אַף הַצְּדִיק הָאֵמֶת, עַל-יְדֵי
חֲדוּשֵׁי תוֹרָתוֹ, הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, כַּמּוּבָא
(זֹהַר בְּהַקְדָּמָה, דָּף ה.), עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְיָס הַתְּחִדְשׁוֹת
בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִמְשְׁכוּ אֶל הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן.
וְעַל-כֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׂיִישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפָּסֵת סְפָרֵי

הצדֻיק הָאֱמֶת, וְנוֹתֵן צְדָקָה בְּעִבּוֹר זֶה, שְׁזֶה עֵקֶר
 שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה, וּבִפְרָט מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁחֲטָא
 בְּפִגְם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִרְבּוֹת
 בְּצְדָקָה בְּשִׁפְעַ גָּדוֹל, כִּי עַל-יְדֵי צְדָקָתוֹ שְׁנוֹתֵן
 בְּשִׁבִיל לְהַדְפִּיס חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת,
 שֶׁיֵּאִירוּ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיךְ הָאֶרֶת הַזִּקְנִים
 דְּקִדְשָׁה וְכוּ', שֶׁמְכַנִּיסִים בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 הַתְּחִדְשׁוֹת חֲדָשָׁה, וּמְרִאִים לָהֶם דֶּרֶךְ אֵיךְ לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה מֵאַהֲבָה; כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁמְחַדְּשִׁים הַצְּדִיק הָאֱמֶת וְתִלְמִידָיו
 בַּתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְבִטְלִין הַסְּפִקוֹת שְׁרוּצָה בְּחִינַת
 יִמְצִח הַנְּחָשׁ לְהַטִּיל בְּרָצוֹן, לְהַכְנִיס בְּכָל הַפְּגוּמִים
 יֵאוּשׁ וּסְפִקוֹת בּוֹ יִתְבַרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. אֲבָל
 הַצְּדִיקֵי הָאֱמֶת וְתִלְמִידָיו מְחַדְּשִׁים בְּכָל פַּעַם
 סְפָרִים חֲדָשִׁים, לְהַאִיר דֶּרֶךְ לְכָל הַיְרֻודִים וְהַנְּפוּלִים
 אֵיךְ לָצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְלוּ לָשָׁם. כִּי עֵקֶר
 הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁבַּתּוֹרָה הֵם לְבִטּוֹל הַסְּפִקוֹת
 שֶׁבַּתּוֹרָה; כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר נַחֲלָשֶׁת הַדַּעַת, עַד
 שֶׁאֵין יוֹדְעִין הַפְּרוּשׁ שֶׁבְּסְפָרֵי אֱמֶת, וְכֵן אֵין יוֹדְעִים
 אֵיךְ לְתֵן עֲצָה לְנַפְשָׁם, עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם,
 כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְבַעִיר אֶת אֵשׁ הַתְּאוּוֹת, וּמְכַשִּׁיל
 אֶת בְּנֵי-הָאָדָם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, שֶׁמִּזֶּה נִתְּהוּיִם כָּל

קדשת צדקה ישראל תנה

הספקות והבלבולים, עד שיש בני-אדם שנופלים בעקמומיות, ונתעקם לבבם בקשיות ובספקות, ונתרתקים על-ידי-זה ממנו יתברך. על-כן באים החכמים האמתיים שבכל דור ודור, ומבארים לנו באורים ופרושים וחדושים בכל דברי התורה הקדושה, ומחברין מזה ספרים קדושים, כדי לביטל הספקות שיש בדברי התורה שנכתבו מכבר. וזה הן בנגלה והן בנסתר, שכל הספרים באים לבאר הספקות, וכל הספקות שבתורה כלם הם בחינת ספקות ברצון, שאין יודעין רצונו יתברך שבתורה בשלמות; כי כל מצוות התורה הן רצונות שלו, שרצה שזאת המצוה נקיים כף וזאת המצוה כף, כגון תפלין בד' פרשיות ושל עור וכו'. וכשיש ספק באיזה דין בתפלין, הוא בחינת ספק ברצונו יתברך, איך הנה רצונו יתברך במצוה זאת, כגון: הספק שנפל על-ידי המחלקת בין רש"י ורמב"ם בענין סדר הפרשיות וכיוצא. וכן כל הספקות שבדיני אסור והתר וכו', שכל המחברים הפשרים באים לבאר הספקות שבתורה, ומחברים מזה כמה ספרים, הכל לבאר הספקות. וכל מה שמבארים הספקות ביותר מבטלים הספקות שמטיל מצח הנפש ברצון, בבחינת המתקת הדין בשורשו, כי

מאחר שמתנגעים החכמים האמתיים לבאר הספקות שבתורה שהם הספקות של רצונו יתברך, בזה הם מחזקים את אמונת הרצון מאד מאד; כי בזה מפרסמין שהעקר הוא לעשות רצונו יתברך, רק שנפל לנו ספק איך הוא רצונו במצוה זאת. ועל זה הם מתנגעים לבאר לנו, איך לכונן רצונו יתברך, וכל מה שמתחזקים לכונן רצונו יתברך, בזה נתחזקת אמונת הרצון, כי הא בהא תליא; כי בודאי כל מה שחזקים יותר שהכל מתנהג ברצונו יתברך, בודאי מתחזק הרצון של האדם לעשות רצונו, וכן כל מה שרוצים יותר לעשות רצונו יתברך, מתחזקת האמונה יותר, שהכל ברצונו יתברך הפשוט; כי כל מצוותיו אמונה. נמצא, שהספרים הקדושים שמתחדשים בכל דור, הם בחינת חזיק הרצון, לבטל הספק של מצח הנחש, כי על-ידי שהספרים מבארים כל הספקות שבתורה, שהם בחינת ספקות איך הוא רצונו יתברך בפרטיות בכל דיני המצוות, על-ידי-זה מבטלין הספקות הרעים והנפולים, שהם הספקות שמטיל מצח הנחש ברצון וכו'. ובפרט אלו שחטאו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, להם נתבלבל מח מח שבתם לגמרי, עד שקשה וכבד

קדֹשֶׁת צְדָקָה יִשְׂרָאֵל תְּנוּ

לָהֶם, לְהִבִּין אֶפְלוּ פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים, וְאִינָם יוֹדְעִים אִיךָ לְקַיֵּם אִיזוֹ מְצֻוֶה אֶפְלוּ הֵכִי פְּשׁוּטָה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבַלְבֵּל וּמְבַהִיל אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת לְגַמְרִי, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׁנִכְנָסִים בָּהֶם סִפְקוֹת בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי מִצַּח הַנְּחָשׁ, עַל-יְדֵי הַזְּקָנִים שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, הַמְּפִילִים עֲלֵיהֶם זְקָנָה כְּאֵלוֹ הַזְּדִקְנוֹ כְּכֹר בַּחֲטָאֵיהֶם וּבַעֲוֹנוֹתֵיהֶם. וַיֵּשׁ שְׁכָל-כֹּךְ נִפְלוּ בַּדַּעְתָּם, עַד שֶׁמְתִיאֲשִׁים לְגַמְרִי רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, כִּי נִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ אֶבֶד מָנוֹס וְתַקְוָה מֵהֶם, וְאִף פַּעַם כְּכֹר לֹא יוּכְלוּ לְצַאת מִהַרְע שְׁנִלְכְּדוּ בוֹ. וְעַל-כֵּן כְּשֵׁנוֹתְנִין צְדָקָה בְּשִׁבִיל רַבּוּי סְפָרִים קְדוּשִׁים, בְּזֶה מְבַטְלִין בְּיוֹתֵר מִצַּח הַנְּחָשׁ בְּתַכְלִית הַבְּטוּל. כִּי כְּכֹר מְבֹאֵר שֶׁעַקֵּר הַתְּגַבְרוּתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-וְהַמ"ם מִצַּח הַנְּחָשׁ הַמְּלַבֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בַּזְּקָנִים מְאַרְיֵכִי יָמִים שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, הוּא בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי הַסִּפְקוֹת שֶׁמְכַנְיָסִים בְּאַנְשִׁים (שְׁמוֹת יז, ז): "הַיֵּשׁ הַרְיָ"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" וְגו', וּבְטוּלוֹ עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתְנִין בְּשִׁפְעַ לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת וְתִלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הַמְּגַלִּים עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְכָל אֵלוֹ שִׁיְרָדוּ וְנִפְלוּ לְעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתְנִין בְּשִׁבִיל הַדְּפָסַת הַסְּפָרִים

שְׁמֵבִטְלִים הַסְּפִקוֹת בְּשֵׁרֶשׁם, נַעֲשֶׂה תִקּוּן הַצְּדָקָה
 בְּשִׁלְמוֹת נִפְלְאוֹה, כִּי עוֹקְרִים כָּל מִצַּח הַנְּחָשׁ
 לְגַמְרִי, שֶׁלֹּא יוּכַל עוֹד לְהִטִּיל סְפִקוֹת כָּלֵל. וְזֶה סוּד
 (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ
 אֱמֶת"; הֵינּוּ "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם" — שִׁיְהִי
 קִיּוֹם לְהַצְּדָקָה לְעוֹלָם, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי "וְתוֹרָתְךָ
 אֱמֶת" — עַל-יְדֵי שְׁנוֹתַיִן צְדָקָה לְחִבְר סְפָרִים שֶׁל
 הַצְּדִיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו, וְלְהַאֲרִם בְּעוֹלָם, לְבֹאֵר
 דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁיִּדְעוּ הַכֹּל אֱמֶת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת
 "וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת", עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹדֵאֵי "צְדָקָתְךָ צְדָק
 לְעוֹלָם"; כִּי זֹאת הַצְּדָקָה קִיּוֹם לְעוֹלָם. כִּי עֵקֶר
 תִּקּוּן הַצְּדָקָה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי-זֶה בְּיוֹתֵר, וְהָעֵקֶר הוּא
 הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּבִיאִים לְיַדֵי מַעֲשֶׂה, לְיַדֵי
 קִיּוֹם הַתּוֹרָה. שְׁלֹזָה צְרִיכִין סְפָרִים רַבִּים מְאֹד עַד
 אֵין קֶץ, שְׁיֻכַּל כָּל אָדָם אֵיךְ שֶׁהוּא בְּכָל דְּרָגָה
 וְדְרָגָה וּבְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיֵּי הַבְּלוּ
 בְּנַעֲרוֹתוֹ וּבְזַקְנוֹתוֹ וְכוּ', בְּטִיבוֹ וּבְעֵקֶר, חֵס וְשָׁלוֹם,
 שְׁיֻכַּל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְלְהַשִּׁיב אֶת נַפְשׁוֹ, וְלְקַבֵּל
 וְלִשְׁאֵב מֵהֶם יַעֲזוֹת אֱמֶתִיּוֹת, אֵיךְ לְהַתְּנֶהֱג בְּאִפְן
 שֶׁשֶׁשָׂאֵר קִיּוֹם עַל עַמְדוֹ. וְאִם יִפֹּל לֹא יִטָּל וְכוּ'. וְעֵקֶר
 הַתִּקּוּן — עַל-יְדֵי הַתְּחִיּוֹת הַרְצוֹן, לְרַצּוֹת תְּמִיד
 רַק אֶת אֱמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר

עָלִיו, אֵיךְ שֶׁהוּא, אִם מְחִזֵּק עֲצָמוֹ בְּרָצוֹן, בְּוֹדֵאֵי
 יְרַחֵם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיּוֹרֶהוּ הַדֶּרֶךְ הָאֲמֵת לְכוּן
 רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיִּהְיוּ נֹעֲשִׂים מִזֶּה סְפָרִים
 קְדוֹשִׁים לְבָאֵר דְּרָכִים וְעֲצוֹת לְבַטֵּל הַסְּפִקוֹת שֶׁיֵּשׁ
 לְשָׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים מ, ח): "אֲזֹ אָמַרְתִּי
 הִנֵּה בָאתִי בַמַּגִּלַּת סֵפֶר כָּתוּב עָלַי", שְׁזָכִיתִי
 שְׁנִתְרַבּוּ עַל יְדֵי סְפָרִים רַבִּים, וְזֶה עַל-יְדֵי (שָׁם):
 "לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חַפְצֹתַי", שֶׁעַל-יְדֵי הַרְצוֹן
 הַחֲזֵק שֶׁחַפְצֹתַי תָּמִיד לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ
 מַעֲי הָיוּ תָּמִיד, שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁלֹּא זָכִיתִי לְהוֹצִיא מִהַכַּחַ
 אֶל הַפַּעַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, הִיָּתָה תָּמִיד תּוֹרָתְךָ
 נִעְלָמָת בְּתוֹךְ מַעֲי, שֶׁהָיוּ הוֹמִים וּמִיָּחָלִים תָּמִיד
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, בְּבַחֲיַנֵּת (יְרֵמְיָה ד, יט): "מַעֲי, מַעֲי,
 אוֹחִילָהּ" וְכוּ'. עַל-יְדֵי-זֶה זָכִיתִי לְסְפָרִים רַבִּים,
 בְּבַחֲיַנֵּת: "בַּמַּגִּלַּת סֵפֶר כָּתוּב עָלַי". וְזֶה גַם-כֵּן מֵה
 שֶׁכָּתוּב (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁעַל-יְדֵי
 הַמַּחְלָקֶת נֹעֲשֶׂה סֵפֶר, בְּבַחֲיַנֵּת (אִיּוֹב לא, לה): "וְסֵפֶר
 כָּתַב אִישׁ רִיבִי"; כִּי כָּל הַמַּחְלָקֶת הִיא בְּבַחֲיַנֵּת
 סְפִיקוֹת, שֶׁמֵּרְבוּי הַשְּׂכָחָה נִתְרַבְּתָה הַמַּחְלָקֶת. וְעַל-
 יְדֵי-זֶה צָרִיכִין לְסְפָרִים רַבִּים לְבָרֵר הַסְּפִיקוֹת וּלְבָרֵר
 הַהִכָּרְעָה וּפָסֵק הַהֲלָכָה שֶׁבֵּין הַחוֹלְקִים, וְעַל-יְדֵי
 שְׂמֵתָקָנִים אֵלוֹ הַסְּפִיקוֹת בְּשֵׁרֶשֶׁם שֶׁבְּקִדְשָׁה, עַל-

יְדִי-זֶה מִתְבַּטְּלִים הַסְּפִקוֹת, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת שֶׁל מִצַּח הַנְּחָשׁ, שֶׁעָקְרוּ עַל-יְדֵי הַסְּפִקוֹת שֶׁמִּטִּיל בְּרָצוֹן וְכוּ', שֶׁמְכַנְיָסִים הַזְּקֵנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא, מֵאֲרִיכֵי יָמִים שֶׁאֵין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, וְלָכֵן דִּיקָא הֵם חוֹלְקִים עַל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁמִּתְחַדָּשִׁים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, כִּי הֵם מִצַּח הַנְּחָשׁ, טְמֵאִים וּמְטֵמְאִים, שֶׁלֹּא אֶכְפַּת לָהֶם מֵאֵלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּה. וְזֶה (קִהְלֵת יב, יא): "דְּבִרֵי חֲכָמִים כְּדִרְבְּנוֹת וְכִמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעַלְי אַסְפּוֹת, כְּלָם נִתְּנוּ מִרוּעָה אֶחָד". וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲגִיגָה ג.), שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁאֵלוֹ מְטֵמְאִין וְאֵלוֹ מְטַהְרִין וְכוּ', אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבִרֵי אֱלֹקִים חַיִּים; כִּי כְּלָם נִתְּנוּ מִרוּעָה אֶחָד וְכוּ'. וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה "וְיֹתֵר מֵהֶמָּה, בְּנִי, הַזֶּהָר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ"; כִּי בְּשִׁבִיל זֶה צְרִיכִין סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ לְבָאָר בְּכָל פַּעַם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר הַסְּפִקוֹת וְחִלּוּקֵי הָעֲצוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אִיךָ לְמַלְט נַפְשׁוֹ מִמָּה שֶׁצְרִיךְ לְהַמְלִיט, כִּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ. וְעַקֵּר הַתְּקוּן הוּא הַרְצוֹן הַחֲזָק בְּלִי שְׁעוֹר, שֶׁשִׁתְּחַזֵּק הָאָדָם אֶפְלוֹ בְּתַקְף הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלוֹ, לְרָצוֹת רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַצְּדִיק הָאֱמֵת מְכַנְיָס רָצוֹן חֲזָק בְּלִב כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם רָצוֹן אַחַר מִבְּלָעֲדֵי

רצונו יתברך. אבל גם על זה צריכין ספרים קדושים אמתיים הרבה לחזק רצונו מחדש בכל פעם בכל יום ויום מחדש. ועקר התקון — על ידי הצדקה. ועל-כן הצדקה שנותנין בשביל הדפסת ספרים אלו יקרה מכל. כי זה עקר תקון הצדקה. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על הפסוק (קהלת ה, ט): "אוהב כסף לא ישבע כסף, ומי אוהב בהמוץ לא תבואה", שדרשו מזה, ומוכא בפרוש רש"י, שאפלו מי שאוהב מצוות לא ישבע וכו', כי אם כשיש בהם מצוה שתתקיים לעד, כגון: כתיבת ספר תורה ובנין בית-המקדש [המדרש] וכו', מכל שכן כשפועל בצדקתו לזכות את הרבים בספרים קדושים קדושים, שהם בחינת קיום התורה לכל אחד לבטל הספקות וכו', בודאי אין קץ לשכרו, וצדקתו עומדת לעד. כי בכל פעם בכל הדורות הבאים מזכה את ישראל שתתקיים התורה על ידו; אשרי לו. וזה (תהלים קו, ג): "אשרי שמרי משפט", שהיא התורה ששומר שלא תשכח, על-ידי שמזכה את הרבים בספרים קדושים. וזהו (שם): "עשה צדקה בכל עת"; כי בכל עת עושה צדקה, כי לומדים בספרים שמכניסין קיום התורה בעולם וכו'. כי עקר מה שהתירו לכתב תורה שבעל-פה

הָיָה מִתְּמַת רַבּוּי הַשְּׂכָחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (עֵינַן תְּמוּרָה יד:), וְהַשְּׂכָחָה נִמְשַׁכֶּת מִחֻטָּא
הָעֶגְלָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבֵין נד.):
אֲלֵמָלִי נִשְׁתַּבְּרוּ לוֹחֹת, לֹא הָיָה שְׂכָחָה, וְחֻטָּא
הָעֶגְלָה הָיָה בְּחִינַת סְפִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. עַל-כֵּן הִתִּירוּ
לְכַתֵּב תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְּהָ מִשּׁוּם "עֵת לַעֲשׂוֹת לַה'
הַפִּרוֹ תוֹרָתְךָ" (תְּהִלִּים קיט, קכו), כְּדֵי לְבַטֵּל הַסְּפִקוֹת
וְכוּ'. וְזֶה "אֲזַ נְדַבְּרוּ יִרְאֵי הַיְי"ה אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וַיִּקְשֹׁב הַיְי"ה וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי
הַיְי"ה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" (מִלְּאָכִי ג, טז); וְדַרְשׁוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל הַתְּחִינּוֹת הַרְצוֹן, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ שָׁם (בְּרִכּוֹת ו.): מֵאִי וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ? אֲפֹלוּ
חָשַׁב לַעֲשׂוֹת מִצְוָה וְלֹא עָשָׂאָהּ וְכוּ'. דִּהְיִנוּ שְׂיֵהִיָּה
לוֹ רַק רְצוֹן טוֹב לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִחַשְׁבַּ כְּאֵלוֹ
עָשָׂאָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְתַּב סֵפֶר, בְּחִינַת "וַיִּכְתֹּב סֵפֶר
זְכָרוֹן לְפָנָיו", וְכָל מֵה שֶׁנִּכְתַּב וְנִתְחַבֵּר עוֹד סֵפֶר,
כֵּן נִתְחַזַּק הַרְצוֹן בְּיוֹתֵר, וְכֵן כָּל מֵה שֶׁנִּתְחַזַּק הַרְצוֹן
יוֹתֵר, נַעֲשִׂים סְפָרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר, בְּבְחִינַת "עֲשׂוֹת
סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ", כִּי כֵן חוֹזֵר חֲלִילָה. וְזֶהוּ
"אֲזַ נְדַבְּרוּ יִרְאֵי הַיְי"ה אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" וְכוּ',
שֶׁמְדַבְּרִים מִהַתְּחִינּוֹת הַרְצוֹן שֶׁמְדַבְּרִים יִרְאֵי הַיְי"ה
זֶה עִם זֶה בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמִשְׁתַּוָּקְקִים לְהַשֵּׁם

יתברך, הפך הכופרים ברצון, שזכרו שם תחלה
 בפרק זה (מלאכי ג'), שמדבר שם מהמטילים ספק
 ברצון, כמו שכתוב שם (פסוקים יד, טו) "אמרתם
 שוא עבד אלקים" וכו', "גם נבנו עושי רשעה"
 וכו', ומסים שם "אז נדברו יראי הוי"ה" וכו'.
 ופרש רש"י, שמדברים היראים והכשרים זה עם
 זה, שלא להטות אחר דברים, חס ושלום, הינו
 שלא יכפרו ולא יטילו שום ספק ברצון וכו',
 ועל-ידי-זה "ויקשב הוי"ה וישמע ויכתב ספר"
 וכו' עד "ולחושבי שמו" וכו'. כי על-ידי-זה
 נתרבים ספרים קדושים, ונתחזק הרצון בכל פעם
 יותר. וזה שדרשו חכמינו הקדושים (תנחומא וילך
 א), ומובא בפרוש רש"י: "וכמשמרות נטועים",
 שמרמז על כ"ד ספרי התורה ועל כ"ד משמרות
 כהונה ולויה, כי רבוי הספרים הקדושים של תורה
 שבצל-פה, שמבארים הספקות שבתורה שבכתב,
 שכלולים בכ"ד ספרים, שהם בחינת התחזקות
 הרצון לדורות לנצח וכו', כל זה הוא בחינת תקון
 הפדיון העליון הכולל, שממתיק הדין של הכ"ד
 בתי דינים, שהם בחינת כ"ד ספרי אורייתא
 שפשוגמין בזה על-ידי רצונות דסטרא אחרא,
 שמהם כל הפגמים, עד שיש שמהפכין דברי

אֱלֹקִים חַיִּים, וּמַגְלִים פָּנִים בַּתּוֹרָה שְׁלֹא כַּהֲלָכָה,
 וּמַפְרָשִׁים כָּל פְּסוּקֵי תנ"ךְ עַל-פִּי דִרְכָם הֲרָעָה
 וְהַמָּרָה שֶׁל חֲכָמֵי הַטַּבֵּעַ, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ
 כִּידוּעַ וּמַפְרָסָם דִּרְכֵיהֶם הָרָעִים שֶׁל הַהוֹלָכִים
 בְּדַרְכֵי הַחוּקָרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים בְּחֻכְמַת הַטַּבֵּעַ,
 בְּפָרֵט בַּדּוֹרוֹת הַלְלוּ וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם, אֲבָל
 עַל-יְדֵי "דְבָרֵי חֲכָמִים כְּדָרְבָנוֹת וּכְמִשְׁמָרוֹת נְטוּעִים
 בְּעַלְי אֲסֻפּוֹת כֻּלָּם נִתְּנוּ מִרוּעָה אֶחָד", שֶׁהֵם כ"ד
 מִשְׁמָרוֹת כְּהוֹנָה וּלְוִיָּה, שְׁעוֹסְקִים לְשֹׁמֵר מִשְׁמֶרֶת
 הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וּמֵהֶם תֵּצֵא תּוֹרָה, כְּמוֹ
 שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים לֵג, י): "יִוְרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב
 וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל" וְכוּ', וְהֵם מְבַאֲרִים כ"ד סְפָרִים
 דְּאוֹרֵיתָא עַל-פִּי פְּרוּשֵׁי הָאָמֶת שֶׁקִּבְּלוּ אִישׁ מִפִּי
 אִישׁ עַד מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּמְבַאֲרִים רְצוֹנוֹ
 יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּכָל מִצְוָה בְּסִפְרֵיהֶם הִקְדוּשִׁים עַל-פִּי י"ג
 מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן, שֶׁהֵם בְּחִינַת י"ג תְּקוּנֵי
 דִּיקְנָא וְכוּ'. שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת הָאֲרַת הָרָצוֹן
 הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבַטְלִין מִצַּח הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם
 חֲכָמֵי הַטַּבֵּעַ וְהַזְּקָנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא הַלּוֹעְגִים עַל
 רַבּוּי סְפָרִים חֲדָשִׁים. וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה "וְיִוְתַר
 מִהֶמָּה, בְּנֵי, הַזֵּהָר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קִץ";
 כִּי צְרִיכִין לְזֶה סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קִץ, וְלַעֲקוֹר

קדשת צדקה ישראל תמה

וְלִשְׂרָשׁ דַּעְתָּם הִרְעָה מִן הָעוֹלָם, וְלַחֲזֵק אַמוּנַת
הִרְצוֹן, וְלִהְכָנִים בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַתְּחִזְקוֹת
הִרְצוֹן וְכוּ'. כִּי בְּאַמֶּת עֶקֶר אַחֲזִיזַת הַכּוֹפְרִים
וְהַמְטִילִים סֶפֶק בְּרִצוֹן הוּא עַל-יְדֵי תִקְוֵי הַדֵּינִים
הַנֶּאֱחָזִים מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַדֵּינִים שֶׁל הַכ"ד בְּתֵי
דֵינִים, כְּשֶׁאֵין זֹכִיךְ לְהַמְתִּיק אוֹתָם, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
"דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדָרְבָנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים", שֶׁהֵם
כ"ד מְשֻׁמְרוֹת כְּהוֹנָה וְלוֹיָהּ, שְׁמִבְּאָרִים כ"ד סְפָרֵי
אוֹרֵיתָא, שֶׁהֵם כָּל בְּחִינַת כ"ד הַנֵּ"ל בְּשִׁרְשָׁם
שְׁבִקְדָשָׁה, שְׁמִבְּאָרִים הַכֹּל עַל-פִּי פִּירוּשֵׁי הָאֱמֶת
שְׁקִבְלָנוּ מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכָּלֵם הֵם
הַתְּחִזְקוֹת הִרְצוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּק הַכֹּל, וְעוֹקְרִין
וּמְשַׁרְשִׁין וּמְבַטְלִין דַּעוֹתֵיהֶם הִרְעוֹת מִן הָעוֹלָם,
וְנִתְחַבְּרִין סְפָרִים הַרְבֵּה דְקִדְשָׁה, שְׁמִמְשִׁיכִין
וּמְאִירִין הַתְּחִזְקוֹת אַמוּנַת הִרְצוֹן בְּעוֹלָם, לִידַע
וְלַהוֹדִיעַ שֶׁכָּל הַטָּבַע מִתְנַהֵג רַק בְּרִצוֹנוֹ הַטּוֹב, וּבִידּוֹ
לְשָׁנוֹת הַטָּבַע בְּכָל עֵת עַל-יְדֵי תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל, כַּאֲשֶׁר
כָּבַר רָאִינוּ בְּעֵינֵינוּ, עַל-יְדֵי מֶשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
וְעַל-יְדֵי כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתָן תָּמִיד צְדָקָה לְהַדְפִּים סְפָרִים
קְדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת וְתִלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים,
הַמְּגַלִּים אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יְתִבְרַךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא

מֵאֵד, וּמִחֲזִקִים וּמֵעוֹדְדִים וּמִשְׁמָחִים אֶת נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל הַשְּׁבוּרִים, וּמִחֲדִירִים בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשוּטָה
 בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שְׁמַתְחִיל רְצוֹנָם שְׁלֹא יִרְצוּ שׁוּם
 רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד
 צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו. וּמִי שְׁנוֹתֵן צְדָקָה לְהַדְּפִים
 סְפָרִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ, הַמְּחִזְקִים וּמֵעוֹדְדִים
 וּמִשְׁמָחִים אֶת נַשְׁמוֹת הַפְּגוּמִים, וּבִפְרָט אֵלוֹ
 שְׁנִכְשְׁלוּ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 וּמִוֹרִים לָהֶם דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 עַל-יְדֵי-זֶה עָקַר תְּקוּנָם הַנִּצְחִי לְפָנַי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.
 וְכֹל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁהוּא פֶּגֶם גַּם-כֵּן בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאֵילוֹ סְפָרִים
 עוֹזְרִים לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, רְאוּי לוֹ לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
 וְלִתֵּן צְדָקָה רַק בְּעֵבוֹר הַדְּפָסֶת סְפָרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת
 וְתִלְמִידָיו; כִּי כִּמוֹ שֶׁלוֹ הִיָּתָה תוֹעֵלָת מִהַסְּפָרִים
 הָאֵלוֹ, כֵּן רְאוּי לוֹ לַעֲזֹר לְכָל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; אֲשֶׁרִי
 מִי שְׁמַנְדֵּב בְּכָל יוֹם צְדָקָה לְהַדְּפָסֶת סְפָרֵי הַצְּדִיק
 הָאֱמֶת וְתִלְמִידָיו, שְׂאֵז בְּזִכוֹת הַזֹּו יִמְחַל לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

צַעֲקָה

אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁנִּלְכַּד
 בַּחֲטָא הַמְזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְצַאת מִזֶּה, אֲלָא עַל-יְדֵי
 שְׁמֵרָגִיל עֲצָמוֹ לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא;
 כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס אֶת הָאָדָם בְּקִטְנוֹת וּבְצִמְצוּם
 הַמַּחִין, וּכְדֵי לְהַרְחִיב אֶת הַמַּחִין, צָרִיכִים לְצַעֵק ע'
 קָלִין (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: כא, לו); וּכְכֹל
 שְׂאָדָם צוֹעֵק לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן נִתְרַחֵב לוֹ
 הַמַּחִין; וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׂוּ מֵה
 שְׁעוֹבֵר, וְנִכְנַסְתָּ לְצִמְצוּמִים, שְׁמַחְךָ מְצִמְצָם וְדַעְתְּךָ
 מְבִלְבֶּלֶת, עָלֶיךָ לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם
 בְּנֵי-אָדָם, וְתַצַּעֵק הַרְבֵּה אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי
 הַצַּעֲקָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
 אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה טז:): הַצַּעֲקָה קוֹרַעַת גִּזְרֵי דֵינּוֹ שֶׁל
 הָאָדָם, דְּכָתִיב (תְּהִלִּים קז ו): "וַיִּצְעֲקוּ אֶל הַיְיָ" הַ
 בַּצָּר לָהֶם", וְאִין עוֹד דְּבָר צָר לְאָדָם כְּמִי שֶׁנִּפְל
 בַּחֲטָא הַמְזוּהָם הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. כִּי
 הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁנַּעֲשׂוּ חוֹלִים מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן אִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּמָקוֹם
 פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, כְּגוֹן: בַּשָּׂדֶה אוּ בַּיַּעַר,

וְצוּעַק בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקוֹלֵי
 קוֹלוֹת, שְׂיִרְחַם עָלָיו וְיִוְצִיאוֹ מִהַצָּרָה שְׂאֵלֶיהָ נִקְלַע,
 וְכִךְ יַעֲשֶׂה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, לְבִסּוּף יִפְתַּח מִחוּ
 וְדַעַתּוֹ, וְיִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְהִרְחֵבֵת הַדַּעַת. וְכִבֵּר אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם, בְּרִכּוֹת פָּרָק ב', הַלְכָה
 א'): אִם בָּאָה עַל הָאָדָם צָרָה, לֹא יִצּוּחַ לְגַבְרִיאֵל
 וְלְמִיכָאֵל, אֲלֵא לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִבָּד; וְאִין
 עוֹד צָרָה כְּמוֹ הַצָּרָה הַזֶּה, שְׂאָדָם נִפְלֵא אֵלֶיהָ עַל-יַדֵּי
 פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הוּא
 הוֹרֵס אֶת בְּרִיאוֹת הָאָדָם כְּלִיל — בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְכֵן
 הוֹרֵס אֶת הַמַּחֲיִין שְׁלוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׁנִפְגָּמַת אֲצִלוֹ
 הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְקַרֵּר אֶת הָאָדָם
 מִן הָאֲמוּנָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְעַל-כֵּן אִין יַעֲצֶה
 אַחֲרַת לְצֵאת מִהַצָּרָה הַמָּרָה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׂיִרְגִיל עֲצָמוֹ
 לְצַעַק בְּכָל יוֹם ע' קָלִין אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֶה מוֹלִיד
 אֶת הַמַּחֲיִין; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, אֲלֵא
 צוּעַק בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה כְּאִשָּׁה יוֹלְדֵת שְׂצוּעֶקַת וְרוּעֶמַת ע' קָלִין
 לְפָנֶי שְׂהִיא יוֹלְדֵת, כְּמוֹ-כֵן אִי אֶפְשָׁר לְהוֹלִיד אֶת
 הַמַּחֲיִין, אֲלֵא עַל-יַדֵּי צְעָקָה, שְׂאָדָם צוּעַק הַרְבֵּה אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִכֵּל שְׂצוּעַק יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

כֵּן נִתְבָּרַרְתְּ אֲצִלוֹ הָאֱמוּנָה, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל עֲצוֹת טוֹבוֹת, לְדַעַת לְשִׁית עֲצָה לְנַפְשׁוֹ בְּעֵת צָרָה. וּבִפְרָט כְּשֶׁצּוֹעֵק מִנְהַמַּת לְבוֹ, זֶה מוֹעִיל מְאֹד עַל תְּקוּן הָעֲצָה. כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'), אֲשֶׁר צְרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה מִלְּבוֹ דִּיקָא. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (זֶהר שְׁמוֹת כ:): גְּדוּלָּה צַעֲקָה, שְׁצַעֲקָה הִיא בִּלְב, הֵדָא הוּא דְכִתִּיב (אִיכָה ב, יח): "צַעֵק לְבָם אֶל הַיְי"ה", וְזוֹ קְרוּבָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מִתְּפִלָּה וְכוּ'; הֵאִי מֵאֵן דְּצָלִי וּבְכִי וְצַעִיק עַד דְּלֹא יָכִיל לְמַרְחֵשׁ בְּשִׁפּוֹתֶיהָ, הֵאִי צְלוֹתָא שְׁלִמָתָא וְלַעוֹלָם לֹא הֵדְרָא רִיקְנִיָּא וְכוּ' [הַתְּפִלָּה שְׁאֲדָם בּוֹכָה וְצוֹעֵק עַד שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַמַּלְאָכִים מִשִּׁפְּתוֹתָיו, רַק צוֹעֵק וּבוֹכָה, תְּפִלָּה כְּזוֹ נִקְרָאת תְּפִלָּה שְׁלֵמָה, וְאִף פַּעַם אֵינָה שְׂבָה רִיקָם]; כִּי בְּשִׁבִיל צַעֲקָה נּוֹחַל הָאָדָם הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה, עָלָיו לְצַעֵק בְּקוּלֵי קוּלוֹת אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּמָקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה, עַד שְׁסוּף כָּל סוּף יְזַכֶּה לְצֵאת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁנַפֵּל אֱלֹוֵי; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעָה מְאֹד מְאֹד (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא), כִּי

יכולים לעבור את זה העולם שבעים שנה, והמחין
 שלו יהיו בבחינת שנה, שאינו יודע בין מינו
 לשמאלו, ואינו יודע שהוא רחוק מהקדוש-ברוך-
 הוא, אבל בזה שהוא צועק אליו ותברך, על-ידי-
 זה נפתח לו המחין, וזוכה שנתגלה אליו מלך
 הכבוד בגלוי רב ונפלא מאד, אשרי לו!

צבור

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שנכשל
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, החטא הזה
 מכניסו בדכאון ובפחד גדול, עד שפוחד להיות
 בין צבור אנשים. ויש בני-אדם שכל-כף נכנסו
 בתוך עצמם, שפוחדים לצאת לחוץ, וזה הורס את
 כל חייקם; כי החטא הזה מבודד אותו מהבריות.
 ועל-כן עליך לדעת, שהעצה הטובה ביותר היא
 — להיות זהיר ונזהר להתפלל את השלש תפלות:
 שחרית, מנחה, ערבית בצבור דיקא, כי אימתי עת
 רצון? בשעה שהצבור מתפללים (ברכות ח.); ובזה

שָׁבָא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפִיל בְּצַבּוּר, עַל־יְדֵי־זֶה אַט
 אַט מַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְצֵאת מִתּוֹךְ עֲצָמוֹ, וּמִתְחִיל
 לְהִתְעַרֵב בֵּין הַבְּרִיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה בָּרִיא מְאֹד
 מְאֹד. כִּי לְהִפָּךְ — בָּזֶה שְׂאָדָם נִכְנָס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ,
 הוּא בְּסַכָּנָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְרַבִּים חָלְלִים הִפִּילָה
 הַבְּדִידוֹת — שְׂאָדָם הָיָה מְבַדֵּד וּמְסַגֵּר מִזוּלָתוֹ, כִּי
 זֶה הַכְּנִיסוֹ לְמַחְלַת הַדְּכָאוֹן, וְאֵבֶד אֶת שְׁנֵי
 הָעוֹלָמוֹת. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה מְכַנִּיס
 בְּאָדָם פְּחָדִים יְתָרִים, שְׂפוּחַד מְכָל אֶחָד, וּמָה גַם
 שְׂמִדְכָא אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר; עַל־כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה
 לְהַתְּפִיל בְּצַבּוּר דִּיקָא בְּכָל יוֹם: עָרֵב וּבִקֵּר
 וְצָהָרִים, וּבְכָל־ל — טוֹב מְאֹד לְמִי שֶׁנִּכְשֵׁל בַּחֲטָא
 הַמְּגַנֶּה הַזֶּה — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׂיִהְיֶה עוֹסֵק
 בְּצָרְכֵי צַבּוּר בְּאַמוּנָה, וְזֶה תִּקּוּן גְּדוֹל לְחֲטָאוֹ
 הַמְּרַבִּים. וְאַפְלוֹ שְׂיִוְצָא לוֹ בְּטוּלִים הַרְבֵּה מְזֵה, כִּי
 הִתְקַרַח לְמִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צַבּוּר לְבִטֵּל הַרְבֵּה זְמַן,
 עִם כָּל זֹאת כָּבֹד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירוּשְׁלָמִי,
 בְּרֻכּוֹת, פָּרָק ה', הַלְכָה א'): הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צַבּוּר,
 כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה; עַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְהַשְׁלִיךְ
 אֶת עֲצָמֹךְ בְּצָרְכֵי צַבּוּר, וְתָמִיד תִּתְעַרֵב עִם הַצַּבּוּר,
 וְזֶה הַתִּקּוּן הַכִּי גְּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וְכֹךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית יא):

בזמן שישראל שרויים בצער, ופרש אחד מהם, באים שני מלאכי השרת שמלוים לו לאדם, ומניחים לו ידיהם על ראשו, ואומרים: פלוני זה שפרש מן הצבור, אל יראה בנחמת צבור; הרי שלך לפניך, שאדם צריך תמיד להשתתף בצרות הצבור, ולהשתדל לעזרם, ובפרט מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המגנה והמזהם הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור נפשו לעזר גם לאחרים שנפלו בחטא המגנה הזה, ולהשתדל להוציאם מהפח היקוש הזה שנפלו לתוכו, ויתן להם עצות איך לצאת ממנו. ואין לה עוד תקון יותר גדול מזה לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), בסוד: "אם תוציא יקר מזולל" (ירמיה טו, יט), הוא תקון קרי, אתון דידין כאתון דידין, להחזיר בני-אדם בתשובה זה תקון פגם הברית; ועל-כן אשרי ואשרי מי שמשתתף תמיד עם הצבור. ואמרו חכמינו הקדושים (שם): בזמן שהצבור שרוי בצער, אל יאמר אדם אלה לביתי, ואכל ואשתה, ושלום עליך נפשי, אם עושה כן, עליו הכתוב אומר (ישעיה כב, יג): "הנה ששון ושמחה, הרוג בקר ושחוט צאן, אכל בשר ושתת

יין, אכול ושְתֵה כִּי מָחָר נָמוּת", מֵאִי כְּתִיב בַּתְּרִיָּה?
 "וְנִגְלָה אֲזָנוֹ הַיְיָ" הַ צְבָאוֹת, אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה
 לָכֶם עַד תָּמוּתוֹן". וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשִׁתְּךָ
 עֲצָמוֹ עִם הַצְּבוּר, שֶׁכֵּן מְצִינֵנוּ בְּמִשָּׁה רַבְּנוּ, שְׂצִרְךָ
 עֲצָמוֹ עִם הַצְּבוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְדִי מִשָּׁה
 כְּבָדִים, וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשְׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ", וְכִי
 לֹא הָיָה לוֹ לְמִשָּׁה כֹּר אֶחָד אוֹ כֶּסֶת אַחַת לֵישֵׁב
 עָלֶיהָ? אֵלָּא כֹּף אָמַר מִשָּׁה: הוֹאִיל וַיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים
 בְּצִעַר, אֵף אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּהֶם בְּצִעַר, וְכָל הַמְצַעֵר
 עֲצָמוֹ עִם הַצְּבוּר, זוֹכָה וְרוֹאֶה בְּנִחְמַת צְבוּר; וְלָכֵן,
 אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מֵהַ שְׂעֵבֵר
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וְנִכְנָסְתָּ
 בְּתוֹךְ עֲצָמָךְ, וְאַתָּה מְמַרְמֵר וּמְבַדֵּד מִבְּנֵי-אָדָם, רְאֵה
 לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּשִׁבִיל הַצְּבוּר, וְזֶה יוֹצִיאֲךָ
 מֵעֲצָמָךְ, וַיִּמָּה גַם שְׂבֻזְכוֹת שֶׁתַּעֲסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר,
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ עַל כָּל עֲווֹנוֹתֶיךָ. וְזֶה
 שְׂבִיחַ הַצְּדִיקִים, שְׁמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בְּשִׁבִיל
 הַזּוּלָּת. וְכֹף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְפָרִי
 פִּינְחָס): לְהוֹדִיעַ שְׂבִיחַן שֶׁל צְדִיקִים, כְּשֶׁהֵם נִפְטָרִים
 מִנִּיחִים צָרְכֵי עֲצָמָן וְעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צְבוּר; וְלָכֵן
 רְאֵה לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוֹר הַצְּבוּר, וְאַל תִּסְתַּכֵּל
 שְׂבִיחַן כֹּף תִּסְבֵּל מֵהֶם חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים וְשִׁפְיֹכוֹת

דמים, צער ועגמת נפש, כי הכל הוא לכפרת
 עוונות; אשרי מי שעוסק בצרכי צבור באמונה,
 שאז ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו.

צרות

צריך שתדע, אהובי, בני, שרבנו ז"ל אמר
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), אשר אין עוד צער
 ויסורים כמי שנכשל בעוונות. כי חכמינו הקדושים
 אמרו (שבת נה.): אין יסורים בלא עון; הינו פשאיין
 באדם עון, אין יסוריו נחשבים יסורים כלל; כי
 עקר היסורים הם רק כשנפלים בעוונות, חס
 ושלום, וזה עקר הרחמנות לרחם על ישראל עם
 קדוש, להוציאם מהמשא הכבד של העוונות; כי
 זו הרחמנות הגדולה ביותר מכל מיני רחמנות —
 כשישראל עם קדוש נופלים בעוונות, רחמנא
 לצלן; וכל היסורים הקשים שבעולם אינם
 נחשבים כלל כנגד המשא הכבד של עוונות, חס
 ושלום, כי כשישראל נופלים בהן, חס ושלום,

אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשֹׂאתוֹ כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים
 לח, ה): "כְּמִשָּׂא כְּבֹד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי"; כִּי מִי שִׁיּוּדַע
 קְדֹשֶׁת יִשְׂרָאֵל מֵאִין הֵן לְקוֹחִים, יוּדַע שִׁישְׂרָאֵל
 רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעֲוֹן, וְאִין עוֹן שִׁיף אֲלֵיהֶם כָּלֵל,
 לְפִי גִדְל קְדֹשְׁתָם בְּשִׂרְשָׁם, וְגִדְל דִּקּוּתָם
 וְרוּחָנִיּוּתָם; וּבְפָרְט מִי שֶׁנִּפְל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה
 שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, נִהְרָס אֲצִלוֹ הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל,
 עַד שֶׁאִינוֹ מְסַגֵּל לַחֲשֵׁב יִשְׂרָאֵל, וּמְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד
 מְאֹד, אֲשֶׁר אִין עוֹד צֶעַר יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה, שֶׁמַּעֲבִיר
 אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ. וְלָכֵן מִי שֶׁנִּפְל
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלִיו
 לָבוֹא אֶל הַצַּדִּיק אֲשֶׁר הוּא הַרְחֵמֵן הָאֱמֵתִי, רַחֲמָן
 גְּדוֹל מְאֹד, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה מֵט, י): "כִּי מְרַחֲמָם
 יִנְהַגֵּם", וְרַחֲמָן כְּזֶה הִיָּה רַק מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, כִּי הִיָּה
 מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יְהִיָּה הַמְּנַהֵיג לְעֵתִיד (זֶהֱר
 מִשְׁפָּטִים קכ.). כִּי "מֵה שֶׁהִיָּה הוּא שִׁיְהִיָּה" וְגוֹ'
 (קֹהֶלֶת א, ט); כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, הִיָּתָה לוֹ רַחֲמָנוּת
 בְּאֵמֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל,
 וְהִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנְּגֵד, וְלֹא הִיָּה חוֹשֵׁשׁ עַל עַצְמוֹ
 כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת לב, י):
 "וְאַעֲשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גְּדוֹל", וְלֹא הִשְׁגִּיחַ עַל זֶה
 כָּלֵל, רַק אָמַר (שָׁם, שָׁם, לב): "אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם"

וגו', כי הוא הִזָּה רַחֲמָן וּמְנַהִיג אֲמֵתִי, שְׁתַּמִּיד דָּאג לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק אֲמֵתִי הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁכַת־וֹב: מֹשֶׁה שְׁפִיר קָאמְרַת (שְׁבַת קא:); וְלִכֵּן הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים שְׁבַכְל דּוֹר וְדוֹר, מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם לַעֲזוֹר לְכָל אֵלּוּ שְׁנִכְשְׁלוּ בְּפַגַּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, לְהוֹצִיאָם מֵהַפֶּח הַיְקוּשׁ הַזֶּה שְׁנִלְכְּדוּ בּוֹ, וּמַחְדִּירִים עֲצוֹת נְכוֹנוֹת, עֲצוֹת יִשְׂרָוֹת, אֵיךְ לָצֵאת מֵהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׁכַבֵּר נִכְשַׁל בּוֹ, עָלְיוֹ לָבוֹא אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי, וּלְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל עֲנִינָיו, וְהוּא יְנַהִיג אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ הָאֲמֵת, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצוֹת אֵיךְ לָצֵאת מֵהַצָּרָה הַמָּרָה הַזֹּאת שְׁנִכְנַס בָּהּ; כִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת הוּא מְלֵא עֲצוֹת, וְאִם קָשָׁה וְכַבֵּד לוֹ לְהַגִּיעַ לַצַּדִּיק הָאֲמֵת, עַל-כָּל-פָּנִים יִתַּמִּיד מְאֹד בְּלִמּוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הַמְּלֵאִים עֲצוֹת נְכוֹנוֹת עֲצוֹת יִשְׂרָוֹת, אֵיךְ לָצֵאת מֵהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה. וּבְאֲמֵת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת, עַד שְׁכַבֵּד וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד לְצַמְצֵם אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ לְעֵין בְּסִפְרִים. עִם כָּל זֹאת סִפְרֵי הַצַּדִּיק נִכְתְּבוּ בְּחֻכְמָה כְּזוֹ, עַד שֶׁאֶפְלוּ הֵכִי מְגִשָּׁם וּמְזוּהָם, וְאֶפְלוּ הֵכִי רַחוּק, גַּם-כֵּן יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה; כִּי הַצַּדִּיק

האמת הלביש את עצמו בלבושים על גבי לבושים, וצמצם את עצמו בכמה צמצומים, עד שאפלו הכי רחוקים יכולים גם-כן להבין בדבריו הקדושים, ולהנות עצה ותושיה מדבריו הנפלאים. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שעבר עליך כבר מה שעבר, ונכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, העצה הכי טובה, שתבוא אל הצדיק האמת בעצמך, אשר הוא רחמן אמת, והוא יוציאך מהבוץ והלכלוך שנפלת לשם. ואם קשה וכבד לך, על-כל-פנים ראה להתמיד בספריו הקדושים, אשר שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ובזה שתשקד בספריו הקדושים, תמצא עצה לנפשך איך לצאת מהפח יקוש שנקלעת אליו. העקר שתדע ותזכר, כי רחמנות גדולה עליך; כי מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנות גדולה מאד עליו, כי אין עוד רחמנות יותר גדולה מצרות הנפש, שהנפש באה לצרה גדולה מאד, וצריכים להשתדל לצאת מהצרה הזו. והעקר לא להתיאש יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי היאוש יותר גרוע מהכל. ואפלו נדמה לך, שנקלעת לצרה כזו, שאי

אֶפְשָׁר לָךְ לְצֵאת מִמְּנָה, כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה מִחֲשִׁיךְ אֶת הָעֵינַיִם לְגַמְרִי, עַד
שֶׁנֶּעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ הָאוֹר, וּמָרִים לוֹ מְאֹד הַחַיִּים,
כִּי נֶפֶל בְּדַכְּאוֹן וּבְמִרְרוֹת רַבָּה מְאֹד. עִם כָּל זֹאת
רְאֵה לְרַחֵם עַל עֲצֻמְךָ, וְתִבְרַח אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
וְעַל-כָּל-פָּנִים תִּשְׁקַד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם
תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ; אֲשֶׁר מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת
עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְיוֹדֵעַ וְעַד שְׁאִין שׁוֹם יְאוֹשׁ
בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאַפְלוֹ מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
וְסוּבַל צָרוֹת וְיִסּוּרִים מְרוֹרִים, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְעַקֵּם
אֶת הַלֵּב בְּעֵקְמוּמִיּוֹת, וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עִם כָּל
זֹאת יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, אִם רַק זֹכָה
לְהִיּוֹת מִקְרָב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְשׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים, שְׁאֵז בְּיַדָּיו יִזְכֶּה לְצֵאת מִהַפֶּח הַיְקוּשׁ
שְׁאֵלָיו נֶפֶל. הֶעֱקַר לְשִׁקְד עַל דִּלְתוֹת הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
וְכֵן לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁשָׁם יִמְצָא
דֶּרֶךְ נְכוֹנָה אֵיךְ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

קִדְשָׁה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר הִקְדָּשָׁה
 זוּהִי קִדְשַׁת הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (יְרוּשָׁלַיִם יְבָמוֹת, פָּרָק ב', הַלְכָה ד'): כָּל מִי שֶׁהוּא
 פּוֹרֵשׁ מִן הָעֲרִיּוֹת, נִקְרָא קְדוֹשׁ; כִּי עָקַר הִקְדָּשָׁה
 תְּלוּי רַק בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וּכְכֹל שְׁאָדָם מִקְדָּשׁ עֲצָמוֹ
 בְּיוֹתֵר, הָרִי נִקְרָא צַדִּיק, וְצַדִּיק הוּא מֵאֵן דְּנָטִיר
 בְּרִית (עֵינֵי זֶהר ח"א נט: קסב.). וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי
 הַיָּקָר, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמְךָ בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית,
 וְאַפְלוֹ שְׁנַכְשֵׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר זֶה עָקַר הַטְּמָאָה, כִּי אֵין
 עוֹד טְמָאָה שְׁמִטְמֵאת אֶת הָאָדָם כְּמוֹ טְמֵאת הַחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, וּמִי שְׁנַכְשֵׁל בּוֹ — נִשְׁמָתוֹ נְטֵמֵאת,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שְׁיִזְכֶּה
 לְטַהֵר אֶת נִשְׁמָתוֹ, כִּי עָקַר הִקְדָּשָׁה הִיא רַק קִדְשַׁת
 הַבְּרִית. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה,
 פְּרָשָׁה כד, סִימָן ו'): מִפְּנֵי מָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁתָּ עֲרִיּוֹת
 לְפָרִשְׁתָּ קְדוּשִׁים? לְלַמֶּדְךָ שְׁכֹל מְקוֹם שְׁאֵתָה מוֹצֵא
 גִּדְרָ עֲרוּהָ, אֵתָה מוֹצֵא קְדָשָׁה; כִּי הִקְדָּשָׁה תְּלוּיָהּ
 רַק כְּפִי שְׁמִקְדָּשׁ עֲצָמוֹ, וְנִשְׁמָר מִן הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה
 הַזֶּה. וְלָכֵן צָרִיף כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְחֹזֵר תָּמִיד

בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִבְרוּחַ אֵל הַקְּדוֹשָׁה,
 שֶׁהוּא הַצְּדִיק, כִּי הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, עַד שְׂאֵין לְפָנָיו מְרָאָה עֵינָיו רַק רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
 אֵלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחָטָא
 וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, עָלָיו
 לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, שֶׁעַל יָדוֹ מִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ.
 כְּמֵאמָרָם ז"ל (מוֹבָא בְּאוֹתִיּוֹת דְּרַבִּי עֲקִיבָא ד): יַעֲקֹב
 נִקְרָא חֵלֶק, שֶׁנִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּקְדוּשָׁה עַל יָדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעְיָה כט, כג): "וְהִקְדִּישׁוּ
 אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב". וּמִי שֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הַנִּקְרָא
 קְדוֹשׁ, נִמְשַׁכֵּת גַּם עָלָיו קְדוּשָׁה. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ
 בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה הַזֶּה פָּגַם הַבְּרִית, עָלָיו
 לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, שֶׁהוּא קְדוֹשׁ וְטָהוֹר בְּקְדוּשַׁת
 הַבְּרִית, וְעַל יָדוֹ גַּם הוּא יִזְכֶּה לְהִתְקַדֵּשׁ, כִּי הַצְּדִיק
 מֵרַב דְּבִקּוֹת שֶׁהוּא דָּבּוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ
 וְהוּא בָּטֵל בַּמְּצִיאוֹת, הוּא קְדוֹשׁ בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה.
 כִּי כִּךָ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא לט.):
 "וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים" (וַיִּקְרָא כ, ז), אָדָם
 מִקְּדוֹשׁ עֲצָמוֹ מְעַט, מִקְּדוֹשִׁים אוֹתוֹ הַרְבֵּה, לְמִטָּה
 — מִקְּדוֹשִׁים אוֹתוֹ מְלֻמְעָלָה, בְּעוֹלָם הַזֶּה —
 מִקְּדוֹשִׁים אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא; וּמִי עוֹד זֹכֵה לְקְדוּשַׁת
 אֶת עֲצָמוֹ כָּאֵן לְמִטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ הַצְּדִיק

קִדְשֵׁת   קִדְשָׁה   יִשְׂרָאֵל   תפא

הַאֲמֶת, שֶׁהוּא מָלֵא קִדְשָׁה, כִּי הַצַּדִּיק הוּא פָּרוּשׁ
בְּתַכְלִית הַפְּרִישׁוֹת, וְאֵין לוֹ עוֹד שׁוּם שְׂיִכוּת לְזֶה
הָעוֹלָם, אֵין לוֹ שׁוּם הַבְּטָה בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק
בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא קִדּוּשׁ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (ירוּשְׁלָמִי
מְגַלָּה, פָּרָק ג', הֶלְכָה ב'): נִקְרָא שְׁמוֹ רַבְּנוּ הַקִּדּוּשׁ,
שֶׁלֹּא הֵבִיט בְּמִלְתּוֹ מִיָּמָיו; נִקְרָא שְׁמוֹ אִישׁ קִדְשׁ
הַקִּדְּשִׁים, שֶׁלֹּא הֵבִיט בְּצוּרַת מַטְבַּע מִיָּמָיו; וְעַל-כֵּן
מִי שֶׁמִּתְקָרֵב אֶל צַדִּיקִים קִדּוּשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲזִי
נִמְשָׁכֶת גַּם עָלָיו קִדְשָׁה וְטַהָרָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשִׁזּוּכָה
לְשִׁמְעַע בְּקוֹלָם וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵיהֶם, שְׂאֵז גַּם-כֵּן
נִקְרָא קִדּוּשׁ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (יְבָמוֹת כ.): כָּל הַמְּקַיֵּם
דְּבָרֵי חֻמְּוֹת נִקְרָא קִדּוּשׁ; וְלָכֵן, כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ
בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁחָטָא וְנִכְשַׁל בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, יִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק
הַאֲמֶת, הַנִּקְרָא קִדּוּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ גַּם עָלָיו
קִדְשָׁה וְטַהָרָה. כִּי עַקֵּר תִּקְוַת הַבְּרִית הוּא רַק עַל-יְדֵי
הִתְקָרְבוֹתוֹ אֶל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצַּדִּיקִים, הַנִּקְרָאִים
קִדּוּשִׁים. וְאֵין קִדְשָׁה אֶלָּא לְמִי שֶׁנוֹטֵר הַבְּרִית.
אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶלָּא
מִשְׁתַּדֵּל לְקִדְשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וּבְכַף
הוּא נִקְרָא קִדּוּשׁ, "כִּי עִם קִדּוּשׁ אֲתָה לְהִוְיָ"ה
אֶלְהֵיךָ" (דְּבָרִים ז, ו), קִדְשָׁה שֶׁתְּהִיָּה עָלֶיךָ הִיא

גְרָמָה לָךְ שְׁתֵּהִי חֵלֶק מִמֶּנּוּ, וּכְכֹל שֶׁתִּקְדֹּשׁ עֲצֻמְךָ
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בֵּן תִּמְשֹׁךְ עָלֶיךָ קְדוּשָׁה וְטָהָרָה. עַל-כֵּן
 אֶפְלוּ שְׁנֵכְשֵׁלֶת כָּבֵד בְּמָה שְׁנֵכְשֵׁלֶת, וְעַבְרָת, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, עַל כָּל מִינֵי עֲרִיּוֹת, וְנִפְגַּמָּת בַּפְּגָם הַבְּרִית,
 אִם תִּתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַנִּקְרָא קְדוֹשׁ, הוּא
 יִמְשִׁיךְ גַּם עָלֶיךָ קְדוּשָׁה וְטָהָרָה, וְתִזְכֶּה לַחֲזוֹר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתֵהִי בְּכֹל "יִשְׂרָאֵל עִם קְדוֹשׁ".
 כִּי כָךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְלָקוּט קְדוּשִׁים, רָמַז
 תרד): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא נִקְרְאֶתֶם קְדוֹשִׁים; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתָּמִיד מְסֻתָּבֵב
 בֵּין צְדִיקִים הַנִּקְרָאִים קְדוֹשִׁים, שְׂמוּסִיפִים גַּם עָלָיו
 קְדוּשָׁה וְטָהָרָה, וְגַם הוּא יִזְכֶּה לְתַקוּן נְצָחִי, אֲשֶׁרֵי
 לוֹ!

קדוש השם

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר עַל חֲטָא
 פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם חָיֵב
 מִיָּתָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר

קדושת קדוש השם ישראל תפג

יהודה רע בעיני הוי"ה, וימיתהו הוי"ה"; כי החטא המגנה הזה הורג את נפשות בניו ובנותיו; כי על-ידי כל טפה וטפה הזה יכול להגיד ולד, ובזה שהוא מוציאן לבטלה, הוא הורג את ילדיו וחיב מיתה, עם כל זאת אין שום יאוש בעולם כלל, ואדם יכול תמיד לחזור בתשובה אליו יתברך, ואין עברה בעולם שאין יכולים לתקן, ועל-כן אפלו על חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, גם-כן יכולים לחזור בתשובה, אף שהוא חיב מיתה. ואיתא בכתבים, שעקר התקון והתשובה לחטא המגנה הזה הוא, שיהיה אדם מוכן למסור את נפשו על קדוש השם אליו יתברך בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ועל-ידי שאדם מוכן ומזמן למסור את נפשו על קדוש השם, הוא נפטר ממיתה משנה שהיתה צריכה לבוא עליו, על-ידי שחטא בחטא המגנה הזה. וכן מובא בכתבי האריז"ל (פרי עץ חיים, שער נפילת אפים): כשאדם נופל אפים בתחנון אחר התפלה, ומכון אז בפסוק (תהלים כה, א): "לדוד הוי"ה אליך נפשי אשא", שהוא מוכן ומזמן אז למסור את נפשו על קדוש השם, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שעברו

עֲלֶיךָ כָּבֵד בְּחַיֶּיךָ, כָּל־כֶּף הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים
 וּמְרִים, וְנִתְלַכְלַכְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה הָרַס לְךָ אֶת הָעֲצָבִים
 וְאֶת כָּל חַיֶּיךָ, וְאַתָּה שָׂרוּי תָּמִיד בְּכַעַס וּבְדַכְּאוֹן,
 וּמוֹכֵן וּמְזַמֵּן כָּבֵד לָמוֹת מְרַב יְאוּשׁ שְׁנֹכְנֵס בְּךָ,
 אֵיעֲצֶךָ וִיהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, רֵאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר, אֲלֹא
 לְהַכְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּשְׁתַּוְּקַק לַחֲזוֹר
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה מוֹכֵן וּמְזַמֵּן
 לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל יְעַת וְרָגַע
 מִמָּשׁ, וּכְנֻגָד זֶה שְׁעוֹלוֹת לְךָ מִחֲשָׁבוֹת פְּגוּמוֹת
 לְהִתְאַבֵּד, אוֹ מְרַב יְאוּשׁ וְדַכְּאוֹן אַתָּה מְחַכֶּה לְיוֹם
 מוֹתְךָ, אוֹ שְׂאֵתָה מִמְרָמָר וְיֹושֵׁב בְּעֲצָבוֹת, יוֹתֵר טוֹב
 שְׁתַּהַפֵּךְ הַכֹּל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, שְׁתַּהַיֶּה כָּבֵד מוֹכֵן
 וּמְזַמֵּן בְּכָל יְעַת וְרָגַע לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת
 הַשֵּׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּתְעַלֶּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי כִּשְׂאָדָם
 מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי מִתְהַפְּכִים כָּל
 הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
 מִעֲלָתוֹ בַּשָּׁמַיִם. וְזוֹ מְדַרְגַּת הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים,
 שֶׁהֵם כָּל־כֶּף דְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד
 שְׂמוֹכְנִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ
 בְּכָל יְעַת וְרָגַע מִמָּשׁ. וְלָכֵן נַעֲשׂוּ לָהֶם נְסִים נְגִלִים,

קִדְשֵׁת קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יִשְׂרָאֵל תּוֹפָה

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת כ.).: מֵאֵי שָׁנָא רַאשׁוֹנִים דְּאִתְרַחֵישׁ לְהוּ נִסָּא וּמֵאֵי שָׁנָא אַנְן דְּלֹא מִתְרַחֵישׁ לָן נִסָּא, קְמַאי הוּוּ מְסַרֵי נִפְשֵׁיהוּ אִקְדְּשֵׁת הַשֵּׁם, אַנְן לָא מְסַרִינְן נִפְשֵׁין אִקְדְּשֵׁת הַשֵּׁם. לְמַדִּים מִכָּאן — כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לוֹ נִסִּים. בְּשִׁבִיל זֶה הַצְדִּיקִים, שְׁהֵם תָּמִיד דְּבוֹקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד מוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת נִפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לָהֶם נִסִּים. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁנִּפְלַ כְּבָר בְּעַמְקָא דְּתַהוּמָא רַבָּא, וְנִכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל, וּבִכְפֻרְט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם דְּכָאוּן וּמְרִירוֹת, עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, עַד שְׁרוּצָה לְהִתְאַבֵּד, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עַד שֶׁהַחַיִּים שָׁוִים אֶצְלוּ כְּקִלְפַת הַשּׁוּם, וְרוּאָה רַק שְׁחוּר, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הַכֹּל כְּבָר אָבוּד, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, אִם רַק יַחְזוֹר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו, וַיִּתְחִיל לָרוּץ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֹּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאִשֶּׁר יִדְבֹּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וַיְהִיָּה מוֹכֵן לְמִסֵּר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל יְעַת וְרָגַע, אֲזִי הוּא מְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלוֹ אֶל תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה,

ועל-כן לא בחננו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד:) במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; כי מי שחטא ונכשל בכל מיני עברות שעולם, עד שנכנס בו יאוש ודכאון, ומחכה ליום מותו, אם יקח את עצמו בידיו, ובמקום לחשב שהוא רוצה כפר למות, הוא מתחיל רק להשתוקק אחריו יתברך, אז דיקא יכול להפך ברגע אחד את כל היאוש והדכאון לתוך הקדושה, כי כפר אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניה, הנה חשבת שזה סוף העולם, ואתה מוכן ומזמן כפר למות מרב יאוש, והנה אתה זוכה להיות דבוק בחי החיים, בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, ורוצה למסור את נפשו על קדוש השם. עמד וראה והשתומם לאיזו מדרגה גבוהה אתה יכול לזכות! ובעבור זה כשאדם חטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה הוריד את הלבושים שהם הגופים מהנשמות, עקר תקונו רק על-ידי קדושת השם, שתמיד יהיה מוכן למסור את נפשו על קדושת השם. והיא מדה כנגד מדה, כי רוצה להפשיט גופו מנשמתו, על-ידי קדוש השם, וזה תקון גמור לפגם הברית —

קדֹשֶׁת קדוֹשׁ הַשֵּׁם יִשְׂרָאֵל תפוז

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
עָלִיו לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְמִסֹּר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדֻשַׁת הַשֵּׁם,
וַיִּמְסֹר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁמֹר אֶת
עֲצָמוֹ מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת, וְאַף פַּעַם לֹא יִהְיֶה
בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְירוֹת, אֲדַרְבָּה, יֵדַע שֶׁמַּעֲלָתוֹ גְּדוּלָּה
בְּשָׁמַיִם. וְאִם הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַכֹּל לְקִדְשָׁה, וְאִינוּ
רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ,
אֲזַי לֹא זָז מִשֵּׁם, עַד שֶׁמוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.
וְעַתָּה רְאֵה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי, מֶה לְפָנֶיךָ, אֵל אֵילֹהֵי
מְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת אַתָּה יָכוֹל לְזַכּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, אִם
לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן. וְהַעֲקֹר — תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ,
וְתִצֵּא מִהַיְאוּשׁ וְהַדְּפָאוֹן שֶׁנִּכְנָסוּ בְּךָ, וְאֲזַי תִּתְעַלֶּה
מִדְּרָגָה אַחֵר מִדְּרָגָה, עַד שֶׁתִּהְיֶה מִהַזּוֹכִים לְקַבֵּל
פְּנֵי שְׁכִינָה. וְאַף שֶׁאָמְרוּ עַד עַכְשָׁיו, שֶׁכָּל מִי שֶׁחֲטָא
וּפָגַם בַּפָּגַם בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כָּבֵר
לֹא יִזְכֶּה לְרְאוֹת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה. אֲבָל בְּזֵה שֶׁאָדָם
מוֹכֵן לְמִסֹּר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, נִפְתָּחִים לוֹ
כָּל הַשָּׁמַיִם, וְזוֹכֶה לְחַזוֹת בְּנֵעַם הַיְיִ"ה וּלְבַקֵּר
בְּהִיכָלוֹ (תְּהִלִּים כז, ד). כִּי מַעֲלַת הַמּוֹסֵר אֶת נִפְשׁוֹ
עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְזוֹ
מַעֲלָתָם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁמוֹכְנִים לְמִסֹּר אֶת נִפְשָׁם

בְּכָל עֵת וְרָגַע עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמֵאמָרם ז"ל
 (תְּנַחֲמוּ אֶת הַצִּיּוֹן, ה): אֵין אִמָּה בְּעוֹלָם נְהַרְגַת עַל
 קְדֹשֶׁת שְׁמוֹ, וּמוֹסְרֵת אֶת נַפְשָׁהּ אֶלֶּא יִשְׂרָאֵל; וְלִכֵּן
 כָּל אֱלוֹ שְׁמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם,
 עֲלֵיהֶם נֹאמֵר (שְׁמוֹת כ, ו): "לְאֹהֲבֵי וּלְשׂוֹמְרֵי
 מִצְוֹתַי", כְּמֵאמָרם ז"ל (מְכִילֵתָא יְתָרוֹ): אֱלוֹ
 שְׁנַחֲבָטִין וְנִהְרָגִין עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם, עֲלֵיהֶם נֹאמֵר:
 "לְאֹהֲבֵי וּלְשׂוֹמְרֵי מִצְוֹתַי", וְעַל-יְדֵי קְדוּשׁ הַשֵּׁם
 נִתְעַלָּה וְנִתְיַקַּר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן מִי
 שֶׁתָּמִיד מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם, זוֹכֵה לְכָל
 הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. וּמוֹבָא בְּזִהַר (חַיֵּי שָׂרָה קַכְד.):
 כָּל הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּהֵאֵי פְּסוּקָא דְקַרְיַאת שְׁמַע, נוֹחַל
 אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת לְעוֹלָם הַבָּא, מֵאֲתִים עַל
 הַתּוֹרָה וּמֵאֲתִים עַל שְׁמֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ עַל קְדֹשֶׁת
 שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, מַה לְּפָנֶיךָ,
 וּמֵאַחַר שֶׁכָּל-כֶּף נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁנֹּאמֵר עָלָיו
 (בְּרַאשִׁית לח, ז): "וַיִּמִּיתֵהוּ הָהוּי"ה", וְחֲזִיבִים עָלָיו
 מִיָּתֵהּ, כְּנֹגֵד זֶה תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִהְיֶה מוֹכֵן
 וּמְזַמֵּן לְמֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל
 עֵת וְרָגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְעַלָּה בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה

קדֹשֶׁת קְדוֹשׁ הַשֵּׁם יִשְׂרָאֵל תַּפְט

הַעֲלִינָהּ, וְתַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת
וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְאַף אֶחָד שְׁלֹא יִשְׁבֹּר
אוֹתָךְ, כִּי אֵין לְךָ תְּשׁוּבָה, אֲדַרְבָּה! אִם תִּקַּח אֶת
עֲצֻמָּךְ בְּיָדֶיךָ, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוֹת, וְתִבְכֶּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם
עָלֶיךָ, וְיִוצִיאֲךָ מֵהַפֶּחַ הַיְקוֹשׁ שֶׁנִּפְלְתָה אֵלָיו, וְתִהְיֶה
סִבְלָן גָּדוֹל מְאֹד, וְתִהְיֶה מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמָסֹר אֶת
נַפְשֶׁךָ עַל קְדוֹשׁ הַשֵּׁם, לֹא תִזְוֶז מִשָּׁם, עַד שְׂיִמְחַל
לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִזְכֶּה לְהַכְּנִס לְפָנָיו וְלִפְנֵים,
וְתִזְכֶּה שְׂיִמְשֶׁךָ עָלֶיךָ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂאָדָם מוֹכֵן וּמְזַמֵּן
לְמָסֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדֻשַׁת הַשֵּׁם, בְּזֶה הוּא מְחַדֵּשׁ
אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה. כִּי כָּל אֵלוֹ
הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵם
מְשִׁיגִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם הִתְהוּוֹתָם מֵאֵין לַיֵּשׁ, וְהַחַיּוֹת
הַנִּמְשָׁכֹת לָהֶם בְּכָל יוֹם הֵיא חַיּוֹת חֲדָשָׁה, שֶׁהֵיא
מֵאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מְבַחֲיֵנֵת סוּבֵב כָּל עֲלָמִין,
וְנִכְנָס לְתוֹךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, וּבְכָל עֵת וְרֹגַע הֵם
מִתְחַדְּשִׁין. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, לְהִתְחַדֵּשׁ
בְּכָל יוֹם, וְאַף שֶׁכָּבֹר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ מֵה שְׁעָבַר,
עִם כָּל זֹאת אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, רַק תִּהְיֶה

רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואז בוא תבוא
 על שכרך עוד בעולם הזה, שתשיג את כל
 המדרגות העליונות; אשרי מי שאינו מטעה את
 עצמו בזה העולם כלל, ואז לא יזוז משם, עד
 שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל. ולכן מצוות
 קדוש השם גדולה אפלו מכל מצוות עשה, שאף
 העובד כל ימיו בתורה ובמצוות אינו מגיע אל
 מדרגת האדם שמת על קדוש השם בתשובה
 שלמה, אף שהיה בעל עברה. וכמאמרם ז"ל
 (עבודה זרה יז.) על רבי אלעזר בן דורדיא, שיצאה
 נשמתו בבכיה על קדוש השם, ובכה רבי ואמר:
 יש קונה עולמו בשעה אחת. ועל-כן אף שכבר
 עבר עליך מה שעבר, ראה לקחת עצמך בידיך,
 ואל תשמע בקול שום ברירה הרוצה לשבר אותך,
 ולומר לך שאתה חייב מיתה, ואין לך כבר תקנה
 — תלעג לו, ואתה מסר נפשך אליו יתברך,
 ותשמר מאד מאד מפעם ומקפידות ותשתדל
 להיות רחמן וסבלן גדול על כל מה שעובר עליך,
 כי בזה תלוייה כל תשובתך, מצד אחד תהיה תמיד
 מוכן ומזמן למסר נפשך על קדוש השם בביטול
 כל הרגשותיה, ותהיה בטל ומבטל באין סוף ברוך
 הוא, ומצד שני תשמר מאד מהמדה המגנה של

קדִישַׁת קְרוֹב רְחוּקִים יִשְׂרָאֵל תְּצַא

כַּעַס וְעֲצָבָנוּת, רְצִיחָה וְאַכְזָרִיּוּת, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה גּוֹרֵם לְכָל הַמַּדּוּת הַרְעוּת הָאֵלוֹ. וְלִכֵּן מִי שֶׁנִּכְשַׁל בּוֹ, אוֹ שֶׁיִּכּוֹל לְהַגִּיעַ לַמְדַּרְגּוֹת הַכִּי עֲלִיוֹנוֹת בְּגִלּוּי אֲלֻקוֹת, עַל-יַדֵּי מְסִירוֹת נַפֶּשׁ, אוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, יִכּוֹל לִפְלֹ בְּנוֹקְבָא דִּתְהוֹמָא רַבָּה עַל-יַדֵּי כַּעַס וְרְצִיחָה וְאַכְזָרִיּוּת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלַיָּךְ מֵהַ שֶׁעָבַר, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד רַחֲמָן וְסֹבֵל עַל כָּל מַה שֶׁבָּא עָלֶיךָ, וְתוֹהֵם וְתִשְׁתַּק לְמַחְרָפֵי וְלְמַבְזֵי נַפְשֶׁךָ, וְתִמְסֹר נַפְשֶׁךָ תָּמִיד אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ, וְכָל הַיְרִידוֹת תִּתְּהַפְּכֶנָּה לְעֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת.

קְרוֹב רְחוּקִים

צְרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי הַיְקָר! אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גָּדוֹל עַל כָּל הַחֲטָאִים בְּעוֹלָם כְּמִי שֶׁזוֹכֶה לְקָרֵב רְחוּקִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּנֶגֶד זֶה שֶׁאָדָם חָטָא וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, גָּרַם שֶׁעוֹד

תצב קדשת קרוב רחוקים ישראל

נשמות תפלנה בכתאים; כי נשמות ישראל קשורות זו בזו, ואם נשמה אחת חוטאת, גורמת שעוד המון נשמות התלויות בנשמתו, גם כן תחטאנה, ועל כן כשאדם חוטא אפלו בינו לבין עצמו ובחדרו, גורם לנשמות ישראל נוספות לחטא, ועל כן גדול עונו מנשא. ובפרט אם חוטא בכתא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אזי עוקר נשמות ישראל מקדשתן, כי הוא בורא קלפות ומשחיתים אשר גורמים שגם אחרים יחטאו, ולכן עקר התקון לכל החטאים שבעולם, ובפרט לחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה הוא — לקרב רחוקים אל הקדוש-ברוך-הוא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד): להחזיר בני-אדם בתשובה זה בחינת 'אם תוציא יקר מזולל', הוא תקון קרי אתון דיין כאתון דיין; ועל כן אם אתה רוצה לתקן את אשר קלקלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה להחזיר בני-אדם בתשובה ותקרב רחוקים, כמובא בזהר הקדוש (עין חלק ב' קכח: קכט.): זפאה מאן דאחיד בידיה דחייבא [אשרי מי שאוחז בידי החייבים ומקרבם להקדוש-ברוך-הוא]; ואין עוד גנת רוח יותר גדול בשמים, כמי שמקרב נפשות רחוקות

קדֹשֶׁת קְרוֹב רְחוּקִים יִשְׂרָאֵל תַּצַּג

אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּבִפְרָט מִי שֶׁבְעֵצְמוֹ נִכְשַׁל בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, עֵקֶר תְּקוּנוֹ
שִׁירָאָה לְחִזְק וְלַעֲוֹדָד וְלִשְׂמִיחַ נְפֹשׁוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בוֹ;
כִּי כָּל אֵלֹו שֶׁנִּפְּלוּ בַּחֲטָא הַזֶּה, מִנְּחִים בְּטִיקְלָא,
וְהֵם נְפֹשׁוֹת הֶעֱשׂוּקִים, אֲשֶׁר עָלִיהֶם אָמַר הַחֶכֶם
מִכָּל אָדָם (קִהְלֵת ד, א): "שִׁבְתִּי אָנִי וְאָרְאָה אֶת כָּל
הֶעֱשׂוּקִים שֶׁנַּעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, וְהִנֵּה דִמְעַת
הֶעֱשׂוּקִים וְאִין לָהֶם מְנַחֵם, וּמִיד עֲשִׂיקֵיהֶם כַּח וְאִין
לָהֶם מְנַחֵם". כִּי כָּל מִי שֶׁנִּפְּלַ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
נִכְנָס בוֹ דְּכָאוֹן וְעֵצְבוֹת וּמְרִירוֹת, וְהוּא תָּמִיד עֵצְבָנִי
וּמְמַרְמָר וּבוֹכָה וּמְבַכָּה עַל מַר נִפְשׁוֹ וְגוֹרְלוֹ, וְקָשִׁים
לוֹ הַחַיִּים מְאֹד, וּכְשָׁבָא אָדָם וּמְחִזְק וּמְעוֹדָד
וּמְשַׂמֵּחַ אוֹתוֹ, וּמְדַבֵּר עַל לְבוֹ, וּמוֹצִיאוֹ מִהַפַּח
שֶׁנִּפְּלַ אֵלָיו, אִין עוֹד מְצוּה גְּדוּלָה יוֹתֵר מִזֶּו. וְלִכֵּן
כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ, שְׁגִם-כֵּן קִלְקַל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נִפְשׁוֹ לְעֶזֶר לְכָל אֵלֹו שֶׁנִּכְשְׁלוּ
בוֹ, וַיַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לְהַחֲיוֹת אֶת נְפֹשׁוֹת
הֶעֱשׂוּקִים, וַיְקַרְבֵם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְבָר
פִּרְשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו) אֶת
הַפָּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם
רָעָה יִמְלִטְהוּ הַיְי"ה", אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁמְכַנִּים שְׁכָל
בְּדֵל — אָדָם שֶׁנִּמְצָא בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וּמַעֲלָה

תצד קד־שת קרוב רחוקים ישראל

אותו ומגביהו לְשָׁרְשׁוֹ. ובפֶּרֶט יְדוּעַ שֶׁהַחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז):
"רַע בְּעֵינֵי הַיְיָ"ה"; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּשֻׁכֵּל אֶת
הַדֵּל, הֵינוּ שֶׁמְשֻׁכֵּיל דַּעַת בְּעֵנֵי שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה "בְּיוֹם רָעָה" — אִם נָפַל
בַּחֲטָא הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא רַע, "יִמְלֹטְהוּ הַיְיָ"ה" —
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיאוֹ מִשָּׁם. וְהַכֵּלֵל הוּא, שֶׁכָּל
מִי שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שָׁל פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ אֶת
הַמְּצָוָה הַזֹּאת לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וּלְקַרֵּב
רְחוּקִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְצָוָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה, כִּי
בְּזֶה שֶׁמְקַרְבִים רְחוּקִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לוֹ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם עַל עֲוֹנוֹתָיו, וְאִף שֶׁעֲוֹנוֹתָיו
עָלוּ רֹאשׁ, וְרַבּוּ מִנְּשֵׂא, עִם כָּל זֹאת אִם יִחְזִיר אֶפְלוֹ
אָדָם אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, וְהֵהוּא יִקְיֵם מְצֻוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ,
וְיִלְמַד תּוֹרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּכֹר זָכָה וְזָכָה אֶת הַרְבֵּי,
שֶׁאֵז אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ. כִּי בְּזֶה שֶׁמְקַרְבִים אֵיזֶה
יְהוּדֵי לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַמְּקַרֵּב כְּכֹר יִדְאָג
שֶׁהוּא לֹא יִפֹּל בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית, כִּי לֹא יִתְכַּן, שֶׁהוּא
יְהִי צַדִּיק עַל יָדוֹ, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ יְהִי מִנְּחַ עַדִּין
בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, עַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁמְקַרֵּב
נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא זֹכָה

קדֹשֶׁת קרוב רחוקים יִשְׂרָאֵל תצה

לְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹ הַפְּגוּמָה, מְכַל שֶׁכֶן מִי שְׁזוּכָה
לְקָרֵב רַבִּים אֶל הַקְּדוּשָׁה, אֵין עֶרֶךְ לְגַדֵּל מַעֲלָתוֹ
בַּשָּׁמַיִם. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מֵהַ שְׁעוֹבֵר, וְנִכְשַׁלְתָּ כָּבֵד כְּמוֹ
שְׁנִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבַטְלָה, וְכֵן בְּשֶׁאֵר פְּגָמֵי הַבְּרִית, אֲשֶׁר חָטְאִים אֵלוֹ
בוֹרְאִים קְלִפּוֹת וּמִשְׁחִיתִים הַגּוֹרְמִים שְׁגָם אַחֲרֵים
יְחֻטְאוּ, וּמֵאַחַר שְׁזוּכָה אוֹתָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהִתְקַרְבְּתָ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְאַתָּה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה,
רְאֵה מַעֲכָשׁוֹ לְקָרֵב גַּם אַחֲרֵים בְּתִשׁוּבָה, וְתִמְסֹר אֶת
נַפְשְׁךָ לְקָרְבָם, וְהַזְכוּת הַזֹּאת תִּזְקַךְ לְזְכוּתְךָ, וְתִזְכָּה
לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיךָ, וְיִמְחַל לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
כָּל עוֹנוֹתֶיךָ. כִּי מַעֲלַת הַתְּקוּן הַזֶּה לְקָרֵב רַחוּקִים
אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, אֵין עוֹד מַעֲלָה גְדוֹלָה הַיִּמְנָה בְּתַקוּנֵי
הַתִּשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ לְקָרֵב
רַחוּקִים אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וּבְזְכוּת זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, וְתִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל
תְּקוּן נְצָחִי. הָעֵקֶר אֵל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן,
וְאַפְלוֹ אִם עָצְמוֹ וְגָבְהוֹ חָטְאֶיךָ וּפְשָׁעֶיךָ בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עִם כָּל זֹאת תַּעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר בִּיכָלְתָּ
לְקָרֵב עוֹד נַפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד
מְאֹד לְתַקוּן נַפְשְׁךָ.

קללה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁנֹכַשׁל
בְּפַגַּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, הַחֲטָא
הַמְּגַנֶּה הַזֶּה מִכְּנִיס בּוֹ דְּכַאוּן וְעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת,
וְהוּא מִמָּשׁ מְקַלֵּל, רַחֲמָנָא לִישׁזְבֵּן, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה
גוֹרֵם שְׁיִהְרֵג נַפְשׁוֹת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, כִּי מְכַל טְפָה
וְטְפָה הִיא יָכוֹל לְהַנְלִיד וְלָד, וּכְשֶׁהוֹצִיָאָה לְבַטָּלָה,
עַל-יְדֵי-זֶה הוֹרֵג נַפְשׁוֹת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, וְאִין לָךְ
מְקַלֵּל מְרוֹצֵחַ, שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר (בְּרַאשִׁית ד, יב): "נַע
וְנָד תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ"; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה גָרַם שְׁתִּהְיֶה
נֶעְלָמַת וְנִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיִנַת
(שם): "הֵן גְּרִשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה,
וּמִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר וְהִיִּתִי נַע וְנָד בְּאֶרֶץ, וְהִיא כָּל מִצְאֵי
יְהִרְגֵנִי"; כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבַטָּלָה, הָאָדָם מְאֵבֵד אֶת שְׁפִיּוֹת דַּעְתּוֹ, כִּי
נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִים וּמָרִים לוֹ
הַחַיִּים מְאֹד, וּמְסֻתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּאָדָם מְקַלֵּל,
רַחֲמָנָא לִישׁזְבֵּן, וְאִין עוֹד קְלָלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִכָּךְ,
שְׁאָדָם אֵינּוּ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ וְאֵינּוּ מִישָׁב בְּדַעְתּוֹ,
וְרַב עִם כָּל אֶחָד וּמְקַלֵּל אֶת כָּלָם, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ
מְקַלֵּל, אֲשֶׁר כָּל זֶה גָרַם הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל

קדֹשֶׁת קלָלָה יִשְׂרָאֵל תצו

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכַל-כֹּף
מָרִים לָהֶם הַחַיִּים, שְׁמִבְקָשִׁים נִפְשָׁם לָמוֹת מְרֹב
מְרִירוֹת. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם נִפְלְתָ כָכָר בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאַתָּה מִרְגִּישׁ
אֶת עֲצֻמָּךְ מְקַלֵּל וּמֵיִתֵּר בְּזֵה הָעוֹלָם, וְנִדְמָה לְךָ
כְּאִלּוּ אָבִד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּךָ, וְרָעִים וּמָרִים לְךָ
הַחַיִּים, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מִחֲשִׁיךְ אֶת עֵינֵי שְׂכָלוֹ שֶׁל
אָדָם, וְאֵינוֹ רוֹאֶה שׁוֹם בְּרָכָה בְּמַעֲשָׂיו, וְכָל אֲשֶׁר
עוֹשֶׂה הוֹלֵךְ לוֹ בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ. עַקֵּר הָעֵצָה, שְׁתַּרְגִּיל
אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֲשֶׁר יִדְבֹר
אִישׁ אֶל יַעֲהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, תִּלְךָ בְּמָקוֹם פְּנוּי
שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבְךָ אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְאַפְלוֹ שֶׁבִּתְחִלָּה יִהְיֶה נִדְמָה לְךָ
שֶׁאֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתָךְ, כִּי אַתָּה כָּל-כֹּף מְקַלֵּל
בְּנִפְשֶׁךָ, עַד שֶׁאַתָּה מִרְגִּישׁ שָׁבוֹר וּמְדַכָּא בְּמַאֲד
מְאֹד. עִם כָּל זֹאת תִּהְיֶה עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה,
בְּרַח לְךָ לְמָקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִסְפֹּר אֶת כָּל
אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְאַפְלוֹ שֶׁנִּכְנָסוֹת לְךָ
מִחֲשָׁבוֹת, כְּאִלּוּ אֵין צְרִיכִים אוֹתָךְ, וְאֵין הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ אוֹתָךְ, תִּדַּע שֶׁהַכֹּל שָׁקֵר, כִּי הוּא
יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחָמָן הַמְּרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וּמְחַכֶּה
וּמְצַפֶּה שְׁכָל הַרְשָׁעִים יַחְזְרוּ אֱלֹיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,

ומה שאתה מרגיש עצמך כל-כף מקלל, זה מפני
 רע מעלליך ורע מעשיך, כי החטא הזה מכניס
 באדם עצבות ומרירות ודכאון, כעס ורציחה
 ועצבון, שאדם מתעצבן על כל דבר קטן, ומאבד
 את עשתונותיו, ועל-ידי-זה מאבד את סבלנותו,
 ובזה שאתה כל-כף ממרמר ומרגיש עצמך מקלל,
 מזה נכנסו לך מחשבות, שנדמה לך שהקדוש-
 ברוך-הוא אינו חפץ בך. ובאמת זהו הכל שקר
 וכזב, כי אין הקדוש-ברוך-הוא חפץ לחיב את
 שום ברירה, הוא יתברך רוצה רק בתשובתן של
 רשעים ולא במיתתן, ולכן תהיה עקשן גדול,
 ותברח לך לאיזה שדה או ליער, או על איזה גג
 או מרתף, ותהיה רגיל לדבר אליו יתברך בעקשנות
 גדולה, ואז לאט לאט תזכה להוריד ממך את
 ההעלם וההסתר. אשר זוהי בעצמה הקללה,
 שאדם חושב ש"הן גרשת אותי היום מעל פני
 האדמה ומפניך אסתר, והייתי נע ונד בארץ"; כי
 כשאתה תהיה חזק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא
 במקום שאתה נמצא שם, אזי סוף כל סוף יתגלה
 אליך האור אין סוף ברוך הוא, עד שתרגיש רק
 אותו יתברך. ואין לך עוד ברכה יותר גדולה מזו,
 שאדם מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא תמיד. ולכן

קדֹשֵׁת קלָלָה יִשְׂרָאֵל תצט

אֵל תִּתְיַאֲשׁ, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אֲפֹלוּ שְׁעוּבָרַת עָלֶיךָ
קָלָלָה, שְׂאֵתָה מִקָּלָל בְּעֵינַי עֲצָמָךְ, וְנִדְמָה לְךָ שְׂאֵף
פַּעַם כָּבֵר לֹא תֵצֵא מִהַקָּלָלָה שְׁבָה נִתְקַלְלָתָ, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא
לְהִתְיַאֲשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי כָּל מֵה שְׁעוּבָר
עָלֶיךָ הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַנְּסִיוֹן וְהַבְּחִירָה, לְרְאוֹת אֶל
מִי תִבְרַח בְּעֵת צָרָה. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי, מֵה
לְפָנֶיךָ, אֵף שְׂאֵתָה מֵרְגִישׁ אֶת עֲצָמָךְ מִקָּלָל, רְאֵה
לְהִדְבִיק עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל תְּשִׁים לֵב
אֶל שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם, רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה רְצוֹנָךְ
וְכִסּוּפָךְ, וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. אִם תִּהְיֶה עֲקָשָׁן
גָּדוֹל בְּזֵה, אִז סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְלָבָד שְׂלֹא
תִתְיַאֲשׁ כָּלֵל וּכְלָל וְתִהְיֶה עֲקָשָׁן בְּדָבָר זֶה; אֲשֶׁרִי
מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, וּבִוְרַח
תָּמִיד אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז כָּל הַקָּלָלוֹת תִּתְהַפְּכֶנָה
לְבִרְכוֹת, וּמֵה שְׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא מִקָּלָל — הַכֹּל טְעוֹת
וְדַמְיוֹן, הֵבֵא מִמְרִירוֹת חֲטָאֵיךְ הַמְרַבִּים; כִּי בְּאֵמַת
כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בֶּן שֵׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה" הַ
אֵלֵקִיכֶם", עַל-כֵּן אֵל תִּתֵּן שְׂאֵף אֶחָד יִשְׁבֹּר אוֹתָךְ

וַיֵּאָשׁ אוֹתָךְ, כְּאֵלֹהֵי אֵין לָךְ עוֹד מָנוֹס וְתִקְוָה בְּחַיֶּיךָ,
הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. כִּי "צַדִּיק הַגִּי' הַכֹּל דִּרְכֵי
וְחִסִּיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו", "קְרוֹב הַגִּי' הַכֹּל קִרְאֵיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת" (תְּהִלִּים קמ"ה, יח), הוּא רַק
מְחַכֶּה שֶׁתִּפְתַּח פִּיךָ וּתְדַבֵּר אֵלָיו, וְאִז תִּהְיֶה בְּטוּחַ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבַּל אֶת תְּשׁוּבָתְךָ, וְתִהְיֶה
מְבֹרָךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

קנָאָה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
הַזֶּה שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה,
מְכַנִּים בְּאָדָם קנָאָה, שֶׁתִּמִּיד יִקְנֵא בְּזוּלָתוֹ, וְתִמִּיד
יִחְשַׁב שֶׁלְּזוּלָתוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְכַנִּים
בוֹ אַחֲר־כֵּן כַּעַס, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה
ט', סִימָן ז'): אֵין קנָאָה אֵלָא לְשׁוֹן כַּעַס; כִּי בְּזֵה
שֶׁאָדָם מְקנֵא בְּזוּלָתוֹ, אֵין לְדָבָר סוּף, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה
בְּכַעַס עַל זוּלָתוֹ. וּמִזֵּה נוֹבְעִים כָּל הַמְרִירוֹת
וְהַדְּפָאוֹן שֶׁאָדָם סוֹבֵל; כִּי לְכֹל אֶחָד נִדְמָה כְּאֵלֹהֵי

קדֹשֶׁת קִנְיָה יִשְׂרָאֵל תְּקַא

לִשְׁנֵי יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכָל-כֹּף.
נִכְנָסוּ בַּמִּדָּה הַמְּגִנָּה שֶׁל קִנְיָה, שֶׁהֵם מִשְׁתַּגְּעִים
מִמֶּשׁ, וְכִמוֹ שֶׁחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (שֶׁבַת
קִנְיָה): כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ קִנְיָה בְּלָבוֹ — עֲצֻמוֹתָיו
מִרְקִיבִין. וְזֶה נִאֲרָע לְאָדָם עוֹד בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, שֶׁמֶרֶב
קִנְיָה אֵינוֹ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וְעֲצֻמוֹתָיו מִרְקִיבִין,
וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד. אֲשֶׁר הַמִּדָּה הַמְּגִנָּה הַזֹּאת,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, בָּאָה מִפְּגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, שֶׁתָּמִיד נִדְמָה לוֹ שֶׁלְאַחַר יֵשׁ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
לוֹ, וְחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת, ד, כא):
הַקִּנְיָה, הַתְּאֵוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיִּים אֶת הָאָדָם מִן
הָעוֹלָם; כִּי מִדַּת הַקִּנְיָה בָּאָה רַק מִתְּאֵוֹת נֶאֱוָף
שֶׁנִּכְנָסָה בּוֹ, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁשָּׁקוּעַ בְּנֶאֱוָף, הוּא בְּעַל
תְּאֵוָה גָּדוֹל, וְבוֹ שְׁרוּיָה הַקִּנְיָה, שֶׁמִּקְנֵא תָּמִיד
בְּזוּלָתוֹ, וְרָץ וּמְחַפֵּשׂ אַחֵר הַכְּבוֹד, וְאִם אֵין נוֹתְנִים
לוֹ אֶת הַכְּבוֹד שֶׁמִּצְפָּה לוֹ, הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי.
וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּבֵד מֵה שֶׁעָבַר, עָלֶיךָ
לְדַעַת, שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה לַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁמִּכְנִיס קִנְיָה בְּאָדָם, הוּא רַק
לְקִנּוֹת לְעֲצֻמוֹ אֶת מִדַּת הַטּוֹב, שֶׁיִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ
לְעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְבְנֵי-אָדָם; כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם גּוֹמֵל
טוֹבוֹת לְזוּלָתוֹ, יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ הַקִּנְיָה, כִּי בְּעַל קִנְיָה

תקב קדשית קנאה ישראל

אינו יכול לסבל עשית טוב לזולת. על-כן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות קנאה, סימן א'): כשתבטל הקנאה, אזי יהיה קבוצ גליות. כי בזה תלויה הגאולה, שאדם יתקן את מדת הקנאה שיש בו, ואי אפשר לבטל מעצמו את מדת הקנאה, אלא על-ידי התקרבות לצדיקים, כמו שאמר רבנו ז"ל (שם, סימן ה'): על-ידי ביאתך לצדיקים יתבטל ממך הקנאה; על-כן, אהובי, בני היקר, מאחר שחטאת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ונכשלת כפי שנכשלת, אשר מזה נדבקה בך מדת הקנאה, שאתה מקנא בזולתך, ואוכל את עצמך למה לזולתך יש יותר ממך?! עקר עצתך להתקרב אל הצדיק האמת הדבוק בחי החיים בו יתברך, שהוא יאיר עליך אור נורא ונפלא מאד, עד שתראה שהנקדה שיש בך יותר גדולה מזו של אחרים; כי באמת לכל בר ישראל יש נקדה אשר אין בחברו, כמובא בדברי רבנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד): אדם צריך לקשר את עצמו אל הנקדה שלו, שתהיה חשובה ויקרה נקדתו, וידע שהיא חשובה יותר מכל הנקדות שבעולם, ואזי בטלה ממנו מדת הקנאה; ואת זה אי אפשר לקבל אלא על-ידי התקרבות לצדיק האמת ולתלמידיו שבכל

קדֹשֶׁת קנָאָה יִשְׂרָאֵל תְּקוּג

דוֹר וָדוֹר, שֶׁהֵם דְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם רוֹצִים שׁוּם דְּבָר רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם בָּאִים אֶל שְׁפַע אֱלֹקֵי כְּזָה, שֶׁכָּבֹר אֵינָם מְקַנְאִים בְּאַף אֶחָד, כִּי נִתְגַּלְתָּה לָּהֶם נִקְדָּתָם, שֵׁשׁ בָּהֶם אוֹצָר כְּזָה שְׁאִינוֹ בְּנִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם; כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, וּכְכֹל שְׂאֵדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָה וּמִתְעַלָּה עַד אֵין סוּף, וְזֶה מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַמִּדָּה הַמְּגִנָּה שֶׁל קִנְיָה. וְלִכֵּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיְקָר, רְאֵה לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר עַל יָדוֹ תִּזְכָּה לְבַטֵּל מִמֶּךָ אֶת מִדַּת הַקִּנְיָה, וְלֹא תִקְנֵא בְּאַף אֶחָד, וְתִהְיֶה הַמְּאֻשָּׁר בְּיוֹתֵר בְּחַיִּיךָ, וְתִזְכָּה לְצֵאת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁאֵלָיו נִקְלָעָתָה. כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית — לֹא לְהִיּוֹת בַּעַל קִנְיָה אֶלָּא לְעֹזֵר לְזוּלָתוֹ, תָּמִיד תִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַזּוּלָת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה יְפָה יוֹתֵר מִזּוֹ.

רחמנות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד רחמנות יותר גדולה מזו שיש על אדם שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה מחשיך את העינים, ומכניס באדם דפאון ושברון לב, עד שחושב שאבד מנוס ותקוה ממנו, ומתיאש מחייו, וכל-כף מרים לו החיים, עד שאינו רוצה לחיות כלל וכלל. לזאת, עקר התקון — להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא הרחמן האמתי, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): "כי מרחמם ינהגם", מי יכול להיות מנהיג? מי שהוא רחמן. ואין עוד רחמן כמו הצדיק האמת, שמרחם על נשמות ישראל, ומשתדל להוציאם מעוונות; כי כל עבודתו היא — למסור את נפשו יומם ולילה בשביל נשמות ישראל, להחזיר בהם אמונה פשוטה בו ותברך, להאיר בהם את דעת האמת, אשר הוא ותברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך. וזה עקר הרחמנות שצריכים להכניס בבני-אדם — שיזכרו תמיד אשר הוא ותברך מחיה

וּמַהֲוֶה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ. וּבִידְיעוֹת אֱלוֹהִים,
 אֵין שֵׁיף כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל יְאוּשׁ. וְזֶה שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
 (תְּהִלִּים קל"ט, ו-יג): "פְּלִיאָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׁגָּבָה לֹא
 אוֹכֵל לָהּ, אָנָּה אֵלֶיךָ מֵרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֶבְרַח, אִם
 אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ, אֲשֶׁא
 כְּנִפֵּי שָׁחַר אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרֵית יָם, גַּם שָׁם יָדֶךָ תִּנְחַנְּנִי
 וְתִאחַזְּנִי יְמִינֶךָ, וְאָמַר אֶךָ חֲשֵׁף יִשׁוּפְנִי וְלִילָה אוֹר
 בְּעַדְנִי, גַּם חֲשֵׁף לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר
 כִּיחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה, כִּי אַתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן
 אִמִּי"; כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם מִכְּנִיס בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין
 בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר —
 הֵם עֵצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְגוֹפּוֹ הוּא
 כְּלִי וּמִשְׁכָּן לְנִשְׁמָתוֹ, בִּידְיעוֹת אֱלוֹהִים כְּבָר מִתְהַפֵּף
 הַכֹּל לְרוֹחֲגֵיּוֹת, וְאִז אֵין שֵׁיף לְהִתְרַחֵק מִהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה
 הַכֹּל, וְעַל-כֵּן לְהִיכָן יָכוֹל לְבָרַח? ! אֲדַרְבֵּה אָדָם
 יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְרוֹצֵה שִׁיחֲזוֹר
 בְּתִשׁוּבָה. וְזֶה עֵקֶר עֲבוֹדַת הַצַּדִּיק הָאֱמֵת —
 לְהַכְנִיס בְּאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, עַד
 שֶׁנִּפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֵין
 הָאָדָם מְדַבֵּר אֶל בּוֹרְאוֹ, סִימָן שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה
 בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְעַל-כֵּן הַצַּדִּיק מַחְדִּיר בְּאָדָם

אֲמוּנָה בְרוּרָה כָּזוֹ, עַד שֶׁנִּפְתָּח פִּי וּמִתְחִיל לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּכְכֹל שֶׁמִּדְבַּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, נִכְנָסֶת בּוֹ
מִדַּת הַרְחָמָנוֹת, שֶׁמֵּרַחֵם עַל נַפְשׁוֹ וּמֵרַחֵם עַל
הַבְּרִיּוֹת; כִּי בְּאֵמֶת אֵין עוֹד רַחֲמָנוֹת כְּמוֹ עַל
בְּנֵי-אָדָם שֶׁחָטְאוּ, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הוּא מִכְּנִיס בְּאָדָם רֵעַ
לֵב, וְנֹעֵשָׂה אֲכֹזְרִי. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר
שֶׁכָּבַר חָטְאתָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, תִּדַּע שֶׁעֲדִין יֵשׁ לָךְ תְּקוּן לְתִקּוֹן הַכֹּל —
אִם תִּהְיֶה מְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, הַמֵּאִיר לָךְ אֶת
דַּעַת הָאֵמֶת, וְעַל יָדוֹ תִּזְכֶּה לְדַעַת אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ.
אֶךְ עָלֶיךָ לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּיִתְרָה
שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עֵז, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִקְנֶה לְעֶצְמְךָ מִמֶּנּוּ אֶת מִדַּת הַרְחָמָנוֹת;
כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל, מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא אֲכֹזְרִי בְּטִבְעוֹ. וּכְבָר
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קִלְגִּי): הָיִי דוֹמָה לוֹ,
מֵה הוּא חֲנוּן וְרַחוּם אֶךְ אַתָּה הָיִיתָ רַחוּם וְחֲנוּן;
אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִּיל אֶת עֶצְמוֹ לְהִיּוֹת כְּמוֹ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא וּלְלַכֵּת בְּמִדּוֹתָיו, שְׂזוּהֵי מִדְּרַגַּת הַצְּדִיק
הָאֵמֶת. וְכֵן אָמְרוּ (יְרוּשָׁלַּיִם, בְּרִכּוֹת, פָּרָק ה'), הִלְכָה
(ג'): כְּמָה דִּאֲנָא רַחֲמָן בְּשָׁמַיִם, כִּף תִּתְּהוּוֹן רַחֲמָנִין

קדֹשֶׁת רַחֲמָנוֹת יִשְׂרָאֵל תְּקוּ

בְּאַרְעָא; כִּי כְּשֶׁאָדָם קוֹנֶה לְעֵצְמוֹ אֶת מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת, הֵרִי הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז קוֹנֶה לְעֵצְמוֹ מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שֶׁבֶת קנא.): כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַיְּבָרִיּוֹת, מְרַחֵם עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם, וְכָל שֶׁאֵין מְרַחֵם עַל הַיְּבָרִיּוֹת, אֵין מְרַחֵם עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם; כִּי זֶה מִדַּת הַטוֹב — לְהִיטִיב, וּמֵאַחַר שֶׁאָדָם פָּגַם בְּפָגַם הַיְּבָרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִכְנָסֶת בּוֹ מִדַּת הָאֲכֻזְרִיּוֹת, וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד לְקַבֵּל אֶת הַטוֹב. וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְדַעַת אִם מְחִלּוֹ לָךְ עַל עוֹנוֹתֶיךָ שֶׁל פָּגַם הַיְּבָרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תְּבַדֵּק בְּעֵצְמֶךָ אִם יֵשׁ לָךְ מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת, כִּי צָרִיךְ לְקַנּוֹת לְעֵצְמוֹ אֶת מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת, וּבְזֶה שֶׁאַתָּה תְּרַחֵם עַל אַחֵרִים, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְרַחֵם עָלֶיךָ. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (תּוֹסֵפֶתא בְּבֵא קמא, פָּרָק ח): בְּזִמְנֵי שֶׁאַתָּה רַחֲמָן, הַמְּקוֹם יְרַחֵם עָלֶיךָ; וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְּקָר, לְלַכֵּת בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמֵאַמְרָם ז"ל (סְפָרֵי יַעֲקֹב מֵט): "לְלַכֵּת בְּכָל דְּרָכָיו" (דְּבָרִים י, יב) — אֵלּוֹ דְּרָכֵי הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵל רַחוּם וְחַנוּן; מֵהַמְּקוֹם נִקְרָא רַחוּם וְחַנוּן, אֵף אַתָּה הֵייתָ רַחוּם וְחַנוּן (עֵין שֶׁבֶת קלג:). וְזֶה עֵקֶר מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שֶׁקוֹנֶה

לְעֲצֹמוֹ מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
 (בִּיצֵה ל.ב.): כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוֹעַ שֶׁהוּא
 מְזַרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְכָל מִי שֶׁאֵינוֹ מְרַחֵם עַל
 הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוֹעַ שֶׁאֵינוֹ מְזַרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ.
 וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּן פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁקוּנָה לְעֲצֹמוֹ אֶת מִדַּת
 הַרַחֲמָנוֹת, וּמִתְחִיל לְרַחֵם עַל אַחֲרִים, וּבִפְרָט
 לְהַחְזִיר אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, שְׁזֵה עֵקֶר הַרַחֲמָנוֹת הַכִּי
 גְדוֹלָה. וְזוֹ רַחֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שְׁמוֹסֵר נַפְשׁוֹ
 בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, לְהַחְזִירם תָּמִיד בְּתִשׁוּבָה, וּכְמוֹ
 שֶׁהַצַּדִּיק הָאֵמֶת מַחְזִיר אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, רְאֵה גַם
 אֶתהּ, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְקַנּוֹת לְעֲצֹמָךְ מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת
 — לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וּלְקַרְבָּם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ
 בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁוֹ הַכִּי גְדוֹלָה, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל
 הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַעֲלָבוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין, שֶׁתִּסְבֵּל
 בְּעֵבוֹר זֶה, כִּי זֶהוּ תְקוּנָךְ לְפָנַי יוֹדֵעַ תְּעִלּוּמוֹת.
 הָעֵקֶר רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר, לְרַכֵּשׁ אֶת מִדַּת
 הַרַחֲמָנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְךָ תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא
 מְאֹד לְפָגַם הַבְּרִית; כִּי עַל-יְדֵי שְׁקִנִּיתָ לְעֲצֹמָךְ אֶת
 מִדַּת הַרַחֲמָנוֹת, תִּקְרַב נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ,
 וְתִהְיֶה הַמְּאֻשָּׁר בְּיוֹתֵר בְּחַיִּיהָ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנִּים
 אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי בְּתוּךָ לְבוֹ, וּמְקַרְבֵי עֲצֹמוֹ אֶל הַצַּדִּיק

קדֹשֶׁת רְצוֹן יִשְׂרָאֵל תִּקַּט

הָאֱמֶת, שֶׁהוּא כָּלֹ רַחֲמִים, הַמְקָרֵב אוֹתוֹ אֶל חַי
הַחַיִּים אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא עֹצֵם הַרְחָמִים, וְכֵן
קוֹנֶה לְעֲצָמוֹ מִדַּת הַרְחָמִים; אֲשֶׁר לֹ בָּזָה וְאֲשֶׁרִי
לוֹ בִּבְא!

רְצוֹן

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
הַמְגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, מִחֲשִׁיף אֶת עֵינֵי
הָאָדָם לְגַמְרִי, וּמְכַנִּיסוֹ בִּיאֹוֹשׁ וּבִדְכָאוֹן עֲמַק עַד
מְאֹד, עַד שֶׁהָאָדָם מְאֵבֵד אֶת הַרְצוֹן לְחַיּוֹת. וְלִכֵּן
עָקַר הַתְקוּוֹן לְכָל מִי שֶׁכָּבַר נִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְגִנָּה
הַזֶּה, שֶׁלֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, רַק יִתְחַזֵּק
בְּרְצוֹן חֲזָק אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוֹ שִׁידְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ
אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, וְכֵאלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר
שׁוּם תְּקוּוּהָ, עִם כָּל זֹאת אֵל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
שֶׁבְעוֹלָם, אֲלֵא יִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּרְצוֹנוֹת
וּבְכִסּוּפִים אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּין מְאֹד —
”אֲנִי אֶת מְקוּמִי לֹא אֲנִיחַ, אֲנִי בְּכָל מְחִיר אֶחְזוֹר

אָליוּ יתְבַרַךְ, וּבְשׁוֹם פָּנִים לֹא אֶתְיָאֵשׁ, וְאִזּוּ נִכּוֹן
 לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
 הַכֹּל. כִּי עֵקֶר הוּא הַרְצוֹן, שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לְהִרְגִיל
 אֶת עֲצָמוֹ לְכֶסֶף וּלְהַשְׁתַּוְּקֶק וּלְהִתְגַּעְגַּע בְּכָל עֵת
 לְהֵשֵׁם יתְבַרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ וּמִצְוֹתָיו, וּלְהַשְׁתַּדֵּל תָּמִיד
 שְׂיִהְיוּ לוֹ רְצוֹנוֹת טוֹבִים חֲזָקִים דְּקַדְשָׁה. וְכִמּוֹ
 שְׂאָמַר רַבֵּנוּ בְּשִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה עִמָּנוּ בְּאוֹתָהּ הָעֵת
 שְׂגָלָה הַתּוֹרָה (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'), כִּי
 אִזּוּ שָׁמַעְנוּ הַשְׂיִיחָה הַקְּדוֹשָׁה הַנְּדַפְּסֶת בְּשִׂיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן נא, הַמִּתְחַלֶּת: הָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ כְּלוּם,
 שְׂמִבְּאָר שָׁם עֲצָם מֵעֶלֶת הַרְצוֹן אֶל הַקְּדְשָׁה. כִּי
 אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂעֵקֶר עֲבוֹדַת הַשֵּׁם הוּא הַרְצוֹן, כִּי
 לְעַבֵּד הַשֵּׁם אֵינִי יוֹדֵעַ מִי הוּא זֶה שְׂיִוְכַל לֹאמַר
 שְׂיַעֲבֹד הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, וְאַפְלוּ מִלְּאָף וְשָׂרָף אֵינוֹ יָכוֹל
 לְהִתְפָּאֵר שְׂיִוְכַל לְעַבֵּד ה' וְכוּ', רַק הָעֵקֶר הוּא
 הַרְצוֹן לְהֵשֵׁם יתְבַרַךְ. וְאַף-עַל-פִּי שְׂנִדְמָה שְׂהַכֹּל
 רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יתְבַרַךְ, כִּי הַכֹּל חֲפִצִּים
 לְיִרְאָה אֶת שְׂמֵךְ, אַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא מִבְּעֵיִא שְׂאֵין
 אָדָם אֶחָד דּוֹמָה לְחִבְרוֹ בְּעֵנִין הַרְצוֹן, כִּי אִם גַּם
 בְּאָדָם אֶחָד אֵין יוֹם אֶחָד דּוֹמָה לְחִבְרוֹ בְּעֵנִין הַרְצוֹן
 וְכוּ', כְּמִבְּאָר שָׁם, עֵינֵן שָׁם; וְכֵן דִּבֵּר מִזֶּה רַבֵּנוּ ז"ל
 כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת, שְׂהָעֵקֶר הוּא רַק הַרְצוֹן

קדִשֶׁת רְצוֹן יִשְׂרָאֵל תְּקִיא

וְהַכְּסוּפִין, שְׂרִירָצָה וְיִכְסֹף תָּמִיד בְּרְצוֹן חָזֵק לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת, וְאִם אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ זוֹכֶה
— מָה לַעֲשׂוֹת?! וְיִתְגַּבֵּר לְבָלִי לְהַפְסִיק וּלְבַטֵּל,
וְיִתְגַּבֵּר בְּרְצוֹן חָזֵק וּבְכְסוּפִין גְּדוֹלִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
תָּמִיד בְּכָל עֵת לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַרְצוֹן;
כִּי בְּאַמֶּת עֶקֶר הַתְּכֵלִית הַטּוֹב שֶׁל הַנְּשָׂמָה הַקְּדוּשָׁה
הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְתְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת
רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת, שְׁתִּזְכֶּה הַנְּשָׂמָה שִׁיְהִי לָהּ רְצוֹנוֹת
חָזָקִים אֲמִתִּיִּם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְהַכֵּיל
בְּרַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהוּא רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת, שְׂזוּהִי
הַשְּׁלֵמוֹת וְהַמַּעֲלָה הָעֲלִיוֹנָה מְכַל הַמַּעֲלוֹת. כְּמוֹ
שֶׁמְצִינוּ שְׁמֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁהוּא מְבַחֵר
מִיֵּן הָאָנוּשִׁי, וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִמֹּשֶׁה, רַבֵּן שֶׁל כָּל
הַנְּבִיאִים וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת,
וּלְבַסּוֹף בָּעֵת הַסְּתִלְקוֹתוֹ, שָׂאז זָכָה בְּוַדָּאִי לְתְּכֵלִית
שְׁלֵמוֹת הַמַּעֲלָה, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, וְכָל עֶקֶר עֲצָם
הַפְּלָגַת מַעֲלָתוֹ הוּא שְׂזָכָה בָּעֵת הַסְּתִלְקוֹתוֹ
הַקְּדוּשָׁה לְהַכֵּיל בְּרַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהוּא רְצוֹן
שְׁבָרְצוֹנוֹת, כְּמַבְאָר בְּזוּהַר הַקְּדוּשָׁה (יְתָרוֹ פ.ט.),
שֶׁהַסְּתִלְקוֹת מֹשֶׁה הִיָּתָה בְּשִׁבְתָּהּ בְּמַנְחָה, בְּרַעְוָא
דְרַעְוִין. נִמְצָא, שֶׁשְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן הוּא גְּבִיָּה מִן הַכֹּל,
וְכָל עֶקֶר הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הוּא

לזכות לרצון ולהכליל ברצון העליון; כי משה רבנו
 הוא בעצמו בחינת התורה והמצוות, ועל-כן משה
 רבנו בגימטריה תרי"ג, כי הוא בעצמו בחינת
 כלליות תרי"ג מצוות התורה, ותכלית שלמות
 מעלת משה רבנו, הוא שנכלל ברצון שברצונות,
 ברעוא הרעוין. נמצא, שתכלית כל המצוות, שהם
 בחינת משה רבנו, עקר התכלית הוא לזכות לרצון
 בשלמות, שהוא בחינת רצון שברצונות, כי כל
 המצוות אנו עושין שיהיה לרצון לפננו, כמו
 שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי פינחס כח, ח): נחת
 רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני; הינו שנזכה
 על-ידי המצוות להכליל ברצון העליון, שהוא
 בחינת הסתלקות משה, שהוא כלליות התורה
 והמצוות; כי עקר ירידת הנשמה לזה העולם
 העכור והשפל הוא רק בשביל הרצון, כדי שתזכה
 לרצון בשלמות, ובשביל זה הכרחה הנשמה לירד
 ולהתרחק ממקום מעלתה, ולבוא לעולם הנשמי
 העכור והשפל, ולהתלבש בגוף גשמי, בחמר עב
 ומגשם בזה העולם העשירה בתכלית הרחוק ממקום
 כבודו. וכל זה היה בשביל הרצון; כי השם יתברך
 רצה לזכות את ישראל, שיזכו לכל טוב, לטוב
 האמתי בשלמות העולה על הכל. והשם יתברך

קדשת רצון ישראל תקיג

יודע, שעקר תכלית הטוב הוא לזכות לרצון בשלמות, על-כן הכרתה הנשמה להתרחק ממקום כבודה, ולירד לזה העולם הגשמי, כדי שיתגבר הרצון ביותר; כי זה ידוע בחוש, שכל מה שנותרקין יותר, מתגבר הרצון ביותר. כי הבן — כל זמן שהוא אצל אביו, אף-על-פי שאהבתו חזקה מאד, אף-על-פי-כן אין שיך לומר שיש לו רצון וגעגועים לאביו, מאחר שהוא אצלו תמיד, אבל כשהבן נוסע מאביו לאיזה מקום, אז הוא מתגעגע ברצון חזק לאביו, וככל שהבן נותרק יותר מאביו, מתגברים ביותר הרצונות והכסופים והגעגועים לאביו. ועל-כן הכרתה הנשמה לירד ממקומה הגבוה מאד מאד, ולהתלבש בזה העולם הגשמי הרחוק בתכלית הרחוק משרש נשמת ישראל, כדי שיתגבר הרצון של הנשמה ביותר, מחמת שהיא רחוקה מאד משלחן אביה, כי כל מה שרחוק יותר מאביו — מתגבר הרצון יותר. ובאמת זה עקר הנסיון והבחירה של האדם; כי באמת כל מה שרחוקין יותר, הרצון מתגבר ביותר. וכל זמן שהרצון בשלמות כראוי, בודאי יזכה על-ידי-זה להתרחקות דוקא למעלה נפלאה, כי יזכה להכליל ברצון העליון. ברצון שברצונות

על-ידי רצונו החזק מאד, שזה בזה העולם הרחוק
 בודאי. כי דיקא מחמת גדל ההתרחקות זכה לרצון
 חזק בשלמות, אשר רק בשביל זה ירד לזה העולם,
 כדי לזכות פאן דיקא לרצון העליון, מחמת שזה
 העולם רחוק ביותר בתכלית הרחוק. אבל השם
 יתברך נתן בחירה לאדם, ועל-כן "את זה לעמת
 זה עשה אלקים" (קהלת ז, יד), כי ברא בזה העולם
 כמה דברים, והלביש בהם חיותו יתברך, ונתן
 בחירה לאדם; דהינו שיש גם רצונות לתאוות
 עולם הזה, שאלו הרצונות הם מתנגדים פנגד רצון
 דקדשה; כי עקר כל התאוות הם רצונות נפולים,
 ועל-כן נקראים תאוות, שהיא בחינת חמדה ורצון.
 ובפרט מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, שחטא זה מוריד את האדם אל השאול
 תחתית ומתחפיו, ומכבה לו את כל הרצונות, ואז
 מתגברים, חס ושלום, התאוות של העולם הזה,
 שהם רצונות דסטרא אחרא, אזי, חס ושלום, נפגם
 הרצון דקדשה. עד שחס ושלום, יכול לשפח
 לגמרי את הרצון דקדשה, עד שישפח מלכסף
 ולהשתוקק להשם יתברך. ובאמת השם יתברך
 ברא כל הדברים שבעולם הזה, שיש לאדם תאוה
 אליהם, בראם הכל לטובתנו, בשביל קיום האדם;

קדשת רצון ישראל תקטו

כִּי בַּאֲמַת לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְהֵאָדָם לְהִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם
הַזֶּה אֶפְלוּ שָׁעָה קָלָה לְגַדֵּל הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין
וְהַשְׁתוֹקְקוֹת הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּאָדָם, אֲשֶׁר הִיא
מִשְׁתוֹקְקֵת תָּמִיד לְשׁוֹב אֶל דּוּדָהּ, לְמִקּוֹר חֲצֻבָה
בְּרָצוֹן חֲזָק וְתִקְיָף מְאֹד, כִּי שָׂרֵשׁ הַנְּשָׁמָה לְמַעְלָה
הוּא מִמִּקּוֹר הַרְצוֹן, מִבְּחִינַת רַעְוָא דְרַעְוִין שֶׁהוּא
שָׂרֵשׁ נְשִׁמַת יִשְׂרָאֵל הַכְּלוּלִים מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ, אֲשֶׁר
טָבַע הַנְּשָׁמָה תָּמִיד לְכֶסֶף בְּרָצוֹן חֲזָק מְאֹד לְהֵשֵׁם
יְתִבְרֵךְ, בְּפֶרֶט בְּבוֹאָהּ לְעוֹלָם הַזֶּה הַשָּׁפֵל וְהַנְּשָׁמִי
הַרְחוֹק בְּתַכְלִית הַרְחוֹק מִמְּקוֹם קְדֻשָּׁתָהּ, אֲשֶׁר
מִחֲמַת זֶה מִתְגַּבֵּר כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה הַרְצוֹן יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, וְעַל-כֵּן מְגַדֵּל הַפְּלָגַת עֲצָם הַרְצוֹן הַחֲזָק
שֵׁישׁ לְהַנְּשָׁמָה שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּגוּף אֶפְלוּ שָׁעָה קָלָה,
עַל-כֵּן לְמַחְיָה שְׁלַח אֱלֹקִים כָּל עֲנִינֵי אֲכִילָה וְשִׁתְיָה
וְכִיּוּצָא, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר עַל
יָדָם יְכוּלָה הַנְּשָׁמָה לְהִתְקַיֵּם בְּגוּף בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי
בְּכָל הַתְּאוּוֹת שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם מְלַבְּשִׁים בָּהֶם רְצוֹנוֹת
עֲלִיוֹנִים, כִּי יֵשׁ בְּכֻלָּם נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים,
שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִרְצוֹן הָעֲלִיוֹן, וּמִחֲמַת שֶׁהַנְּשָׁמָה
מוּצֵאת גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם רְצוֹנוֹת עֲלִיוֹנִים הַמְּלַבְּשִׁין
בְּכָל דְּבָר, עַל-כֵּן הִיא מְרַצָּה קִצָּת לְהִתְמַהֵמֶה בְּזֶה
הָעוֹלָם, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֵלָיו הַרְצוֹנוֹת, כְּדֵי שִׁיתּוּסֵף

עליה אור הרצון יותר ויותר, על-ידי שתזכה להעלות כל הרצונות הנפולין המלבשין בכל עסקי העולם הזה באכילה ושתייה וכיוצא. נמצא, שבאמת כל הדברים של העולם הזה שיש לאדם רצון ותאוה אליהם, הכל הוא לטובה בשביל קיום העולם, ועל-כן מתקיימת נפש האדם בקרבו, על-ידי אכילה ושתייה, מחמת שבהם מלבשים רצונות עליונים, אשר רק על-ידי-זה יש קיום לנשמה בזה העולם, מחמת שמוצאת גם-כן רצונות עליונים. אבל מחמת שאלו הרצונות מלבשים בדברים גשמיים, יש בהם אחיזת הסטרא אחרא, על-כן צריך האדם להתגבר מאד, שלא יפל לתאוה לרצון גשמי, חס ושלום, אשר על-ידי-זה, יהיה נפגם הרצון דקדשה, חס ושלום. על-כן צריכין להסתפק במועט מאד בכל עניני העולם הזה, ואפלו מעט המכרח צריכין להתגבר מאד מאד שיהיה בקדשה ובטהרה, באפן שלא יהיה נפגם על-ידי-זה הרצון דקדשה, רק אדרבה, על-ידי כל מה שאוכל ושותה וכיוצא יזכה לרצון דקדשה יותר ויותר, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שמי שזוכה יכול לקבל בעת האכילה דוקא הארת הרצון. נמצא, שהכלל הוא הרצון להשם יתברך,

קדֹשֶׁת רְצוֹן יִשְׂרָאֵל תְּקִיז

אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּא הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה, וְהוּא עֶקֶר הַתְּכֵלִית שֶׁל הָאָדָם. וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׂגוּדוּלָה מְאֹד, עַד שְׂיִכּוּלֵיךְ לְזָכוֹת עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, שְׂיִתְהַפְּכוּ הָעוֹנוֹת לְזָכוֹת. וְזֶהוּ בְּחִינַת יְרִידָה קֶדֶם הָעֲלִיָּה, שֶׁקֶדֶם שֵׁשׁ לָאָדָם עֲלִיָּה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם צָרִיךְ שְׂתֵהֵי לּוֹ יְרִידָה קֶדֶם הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה כְּמוֹבָא. וְלִכְאוּרָה הַדָּבָר תְּמוּנָה וְאִינוּ מוֹבֵן, מִדּוּעַ עַל-יְדֵי הִירִידָה דְּוָקָא יִזְכֶּה לְעֲלִיָּה? אַךְ עַל-פִּי כָּל מָה שֶׁדְּבַרְנוּ עַד עַכְשָׁיו מוֹבֵן הַיָּטֵב; כִּי עֶקֶר מַה שֶׁבָּא הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה, הוּא בְּשִׁבִיל הַרְצוֹן, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה הִכְרַחָה הַנְּשָׂמָה לִירֵד לְזֶה הָעוֹלָם הָרַחוֹק בְּיוֹתֵר, כְּדֵי שְׂיִתְגַּבֵּר הַרְצוֹן בְּיוֹתֵר לְגַדֵּל הַהִתְרַחֲקוּת. עַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁאָדָם יוֹרֵד וְנוֹפֵל, חֵס וְשָׁלוֹם, לְאִיזוֹ תְּאֻוָּה אוֹ עֲבָרָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וְאִזִּי נִתְרַחֵק יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְאִזִּי אִם זוֹכֵה אַחֲר־כֵּךְ לְהַחֲזִיר אֶת עַצְמוֹ וְלָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזִּי אַחֲר־כֵּךְ בּוֹדֵאֵי מִתְגַּבֵּר הַרְצוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, מִחֲמַת שְׂיִוָּדַע בְּעַצְמוֹ גֵּדֵל רַחוֹקוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי רַבּוּי עוֹנוֹתָיו, עַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי רְצוֹנוֹ חֲזָק וְתַקִּיף וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שְׂעוֹר וְעַרְךְ, וְעַל-כֵּן יָכוֹל לְזָכוֹת עַל-יְדֵי-זֶה דְּוָקָא לְמַעַלָּה יִתְרָה, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלִי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִין

אין צדיקים גמורים יכולים לעמד (ברכות לד:), כי הם זוכין לרצון חזק יותר מחמת שנתרחקו יותר, ועל-כן קדם שהאדם צריך לעלות לעליה גדולה יותר, צריך שתהיה לו ירידה מקדם. כי כל העליות והמדרגות הן בבחינת הרצון, כמובא מדברי רבנו ז"ל, ועל-כן כמו שהאדם צריך לעלות לעליה גדולה יותר; הינו שיזכה לרצון יותר ויותר, בודאי צריך שתהיה לו ירידה קדם העליה, כדי שיתגבר הרצון ביותר, שעל-ידי-זה יזכה לעליה למדרגה גבוהה יותר; כי התגברות הרצון יותר זהו בעצמו העליה. ובאמת כשיש לאדם ירידה קדם העליה, הוא אז בסכנה עצומה, והרבה נשתקעו בירידתם, רחמנא לצלן, כמובא בספרים. ובפרט מי שנכשל בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שאז הוא בסכנה גדולה, שלא יפל בנוקבא דתהומא רבה, רחמנא לצלן, כי אף-על-פי שעל-ידי הירידה וההתרחקות מתגבר הרצון ביותר, הינו רק אם יזכה לזכור את מעלתו, ולבלי לשכח לכסף ברצון חזק תמיד להשם יתברך. אבל יכול להיות, חס ושלום, שעל-ידי שירד ונתרחק, ישכח, חס ושלום, את השם יתברך, ויפל, חס ושלום, לרצונות דיסטרא אחרא, שהם תאוות עולם הזה, עד שיוכל

קדֹשֶׁת רְצוֹן יִשְׂרָאֵל תְּקִיט

לְשֹׁכַח אֶת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה לְגַמְרֵי; וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת
בְּוֹדָאֵי 'אַשְׁרֵי מִי שֶׁלֹּא חָטָא' (סְפָה נַגַּ), כִּי גַם הָאָדָם
שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לְבַד, הוּא גַם-כֵּן בְּסִפְנֵה
גְּדוּלָה, שְׂיֻכַּל לְשֹׁכַח אֶת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, חֶסֶם
וְשְׁלוֹם, עַל-יַדֵּי הַרְצוֹנוֹת הַפְּגוּמִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
אֲפֹלוּ עַל-יַדֵּי הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַתָּר. מְכַל שֶׁכֵּן וְכָל
שֶׁכֵּן, כְּשֶׁאָדָם חֶסֶם וְשְׁלוֹם, נִכְשָׁל בְּאַיְזָה עוֹן וְחָטָא,
וְנִתְרַחַק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בְּוֹדָאֵי הוּא מְסַכֵּן מְאֹד, כִּי
יְכוּל, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, לְשֹׁכַח לְגַמְרֵי אֶת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה,
מִחֲמַת שְׁנִתְרַחַק מְאֹד, אֲבָל מִי שֶׁכָּבַר נִכְשָׁל בְּאַיְזָה
חָטָא וְעוֹן, וְאֲפֹלוּ אִם הִרְבָּה לְפִשַׁע מְאֹד מְאֹד,
וְאֲפֹלוּ עָשָׂה מַה שֶׁעָשָׂה, אַף-עַל-פִּי-כֵן אִם יִתְגַּבֵּר
כְּמָה פְּעָמִים לְבָלִי לְשֹׁכַח אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכִמָּה
פְּעָמִים יִזְכִּיר לְעַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם, וְיִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ
לְכֶסֶף וּלְהַשְׁתוֹקֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרְצוֹן חֲזָק תָּמִיד,
זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, וְיִכוּל לְזַכּוֹת עַל-יַדֵּי-זֶה לְעַלְיָה
גְּדוּלָה, וְכָל הָעוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזַכּוּת, כִּי יְכוּל
לְזַכּוֹת לְרְצוֹן חֲזָק מְאֹד מְאֹד, מִחֲמַת שְׁנִתְרַחַק
יוֹתֵר. וְהַכֹּל הוּא — שְׂאִין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל,
וְאֲפֹלוּ אִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, כָּל זְמַן שֶׁעֲדִין
זוֹכֵר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשׁ לוֹ רְצוֹן לְשׁוּב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, אַף-עַל-פִּי שֶׁזֶה כְּמָה אֲשֶׁר הוּא נִכְסָף לְשׁוּב

אליו יתברך, ועדיין לא זכה לתשובה, אדרבה פגם יותר, והוסיף חטא על פשע, חס ושלום, אף-על-פי-כן יחזק עצמו ברצון יותר ויותר, וירגיל עצמו בכל עת לכסף ולהשתוקק להשם יתברך תמיד בכל עת, ועל-ידי-זה בודאי סוף כל סוף יזכה לצאת משטיותיו, ויזכה בודאי לתשובה בלי ספק. ודרך זו היא יצאה טובה ונכונה לכל אדם בעולם מגדול ועד קטן; הן צדיק גדול מאד או איש פשוט הצריך לצאת מדרגה לדרגה גבוהה יותר, והן אנשים הקטנים במעלה מאד. ואפלו המנחים בשאול תחתיות, המלכלכים במעשים רעים מאד, ונכשלו בעון החמור של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן על-ידי בחינת רצון, הכל יכולים לצאת אפלו שנכשלו במעשים רעים מאד, אף-על-פי-כן על-ידי בחינת רצון, הכל יכולים לעלות מתכלית הדיוטא התחתונה עד רום המעלות, ואי אפשר לבאר בכתב עצם מעלת הרצון והפסופין הקדשה, כי מה שהבנו מדברי רבנו ז"ל, כפי מה שזכינו לשמע מפיו הקדוש בעצמו, כי בכתב אי אפשר לבאר אפלו קצה אפלו חלק מאלף. וכבר גלה כמה וכמה תורות גבוהות על זה אשר נדפסו כבר, אבל יותר מזה הבנו מפיו

קדשת רצון ישראל תקבא

הַקְדוֹשׁ וּמִתְנוּעוֹתָיו הַקְדוֹשׁוֹת וּרְמִיזוֹתָיו הַנִּפְלְאִים
בְּעֵת שְׂדֵבֵר מִזֶּה כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם
כְּפִי מַה שֶּׁהוּא לְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ מְאֹד בְּזֶה — לְכַסֵּף
וּלְהַשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹן חֲזָק וְתַקִּיף,
וְדָבָר זֶה יָכוֹל בּוֹדְאֵי כָּל אָדָם לְקַיֵּם אֲפִלּוֹ הַפְּחוֹת
שְׁבַפְחוּתִים, וְאֵי אֶפְשָׁר לְקַלְקֵל וְלִסְתֹר עֲצָה הַזֹּאת
בְּשׁוּם אֲפֵן מִי שִׁירְצָה לְקַיְמָה. כִּי בִשְׁלֵמָא כָּל
הַדְּבָרִים וְהַעֲצוֹת שְׁבַעוּלָם יָכוֹל הַבַּעַל־דְּדָבָר
לְהִתְגַּבֵּר לְבָלֵי לְהַנִּיחַ אֶת הָאָדָם לַעֲשׂוֹתָם. אֲבָל
רִצּוֹן לְבַד זֶה אֵי אֶפְשָׁר לִסְתֹר בְּשׁוּם אֲפֵן, כִּי יִהְיֶה
אִיךְ שִׁיְהִי אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי רוֹצֶה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹן חֲזָק, כִּי מִי פִתִּי וּמִשְׁגָּע שְׁלֵא יִרְצָה
טוֹב הָאֲמֵתִי וְהַנִּצְחִי, רַק שֶׁקָּשָׂה לוֹ לְהִתְגַּבֵּר עַל מַה
שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר. אֲבָל כַּמָּה פְּעָמִים הָרִצּוֹן שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל הַמְּאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בּוֹדְאֵי חֲזָק מְאֹד
מְאֹד לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, רַק מִחֲמַת שְׂאִין יוֹדְעִין
מַעַלַת הָרִצּוֹן, שֶׁהָרִצּוֹן בְּעֲצֻמוֹ טוֹב מְאֹד. עַל־כֵּן
כְּמוֹ שְׂאֵנוּ רוֹאִין בְּבְנֵי־אָדָם, שֶׁנִּפְּלוּ בַּחֲטָאִים
גְּדוֹלִים, וְאֵף שְׁכַמָּה פְּעָמִים רָצוּ בְּרִצּוֹן חֲזָק לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן עֲדִין לֹא זָכוּ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְגַם קִצָּת פְּגָמוֹ יוֹתֵר, עַד שֶׁנִּתְעַלְּם הָרִצּוֹן
אֲצֵלָם. וּבְאֵמֶת זֶה הַפָּגָם קָשָׁה יוֹתֵר מִן הַכֹּל, כִּי

איך שהוא על-כל-פנים אל ירפה את הרצון ולא
 ינטש ולא יעזב את הרצון, אדרבה ירגיל עצמו
 לכסף ולהשתוקק בכל פעם יותר ויותר ברצון חזק
 יותר ויותר להישם יתברך, וזה הרצון בעצמו טוב
 מאד, ויכול לזכות על-ידי-זה לתשובה שלמה
 באמת, ולעלות לכל העולמות דקדשה. וזה שכתוב
 (שיר השירים ב, ז): "השבתי אתכם בנות ירושלים
 בצבאות או באילות השדה מה תעירו ומה תעוררו
 את האהבה עד שתחפץ"; הינו שכנסת ישראל
 אומרים לאמות והסטרא אחרא, שהם נקראים
 צבאות ואילות השדה, שהם בחינת חיות רעות
 הדורסות וטורפות, שהם בחינת חכמי הטבע, שהם
 פגם הרצון, שמהם עקר כח היצר הרע, שנקרא אל
 אחר-כפירותו כידוע. וישראל קדושים אומרים
 להם, שלא יועיל להם שום דבר שהם עושין
 ומשתדלין לקלקל, חס ושלום, האהבה שבין
 ישראל לאביהם שבשמים, על-ידי הפתויים
 וההסתות שמפתין ומסיתין את כל אחד ואחד במה
 שמסיתין אותו לרחקו מהישם יתברך, חס ושלום,
 שכל זה לא יועיל להם, כי אף-על-פי שכבר נפלו
 איך שנפלו במה וכמה פעמים, אנו עדין חפצים
 ומשתוקקים להישם יתברך בחפץ וברצון ובתשוקה

קדֹשֶׁת רצון יִשְׂרָאֵל תִּקְבַּח

גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד. וְזֶהוּ "מֵה תְּעִירוּ וּמֵה תְּעוֹרְרוּ
אֶת הָאֱהָבָה עַד שֶׁתִּחְפֹּץ", כִּי לֹא יוֹעִיל לָכֶם מֵה
שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים לַעֲשׂוֹת שְׂנֵאָה וְקִלְקוּל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
כִּי לֹא יוֹעִיל כְּלוּם, מֵאַחַר שֶׁלְּעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל
הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, כִּי בּוֹדֵאֵי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כִּפִּי מֵה
שֶׁהוּא, עֲדִין הוּא חֲפִץ וּמְשִׁתּוֹקֵק לָשׁוּב לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, וּמֵאַחַר שֶׁעֲדִין יֵשׁ לָהֶם רְצוֹן וְכִסּוּפִין אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ בּוֹדֵאֵי לֹא יוּכְלוּ לְהִרְחִיק יִשְׂרָאֵל מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ לְעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף יָשׁוּבוּ כָּלָם אֵלָיו,
מֵאַחַר שֶׁלְּעוֹלָם הַרְצוֹן חֲזָק לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; (כִּי
הַרְצוֹן הוּא נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיָן שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֲתִיקָא קִדְיָשָׁא, שֶׁשָּׁם אֵין מַגִּיעַ שׁוּם פְּגָם
כִּידוּעַ, שֶׁשָּׁם נֶאֱמַר (אִיּוֹב לֵה, ו): "אִם חָטָאתָ מֵה
תִּפְעַל בּוֹ" וְכוּ' כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן כִּנְגַד הַרְצוֹן אֵין
יְכוּל לְקַלְקֵל שׁוּם פְּגָם וְחֲטָא, כִּי הַרְצוֹן מִתְגַּבֵּר עַל
הַכֹּל, כִּי שָׁם אֵין מַגִּיעַ שׁוּם פְּגָם, וְהֵבִין); כִּי בְּחִינַת
רְצוֹן שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיָן זֶה בְּחִינַת
אוֹר הָאֵין סוּף, וְעַל-כֵּן עִם בְּחִינַת הַרְצוֹן, אֵי אֶפְשָׁר
לְקַלְקֵל בְּשׁוּם אֶפֶן, כִּי אוֹר הַרְצוֹן הוּא בְּחִינַת אוֹר
אֵין סוּף, שֶׁאֵינוֹ נִפְסָק לְעוֹלָם, כִּי אֵין לוֹ סוּף
וְתַכְלִית, כִּי אַחַר כָּל הַקִּלְקוּלִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, סוּף
כָּל סוּף אָנוּ מְשִׁתּוֹקֵקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּרְצוֹן חֲזָק.

כי אור הרצון הוא בחינת אור אין סוף שאין לו סוף. והנה הכלל, שעקר התכלית של האדם בעולם הזה הוא הרצון דקדשה להשם יתברך. ועקר ההתחלה בעבודת השם והסוף והתכלית, הכל הוא בחינת הרצון, כי העקר הוא הרצון; כי הנשמה היא בחינת רצון, כי כלליות נפש, רוח, נשמה נקרא נפש, ונפש הוא לשון רצון, כמו שכתוב (בראשית כג, ח): "אם יש את נפשכם" וכו'. כי הנשמה שרשה מבחינת רצון העליון, ועקר תכליתה, שתחזור למקום אשר חצבה משם, שתזכה להכלל ברצון שברצונות, בבחינת נשמת משה רבנו, אבל מחמת שהנשמה מלבשת בגוף הגשמי בעולם העשיה הרחוק ומגשם מאד, על-כן היא בסכנה ובנסיון, כי חס ושלום, תוכל לשכח את הרצון דקדשה, על-ידי גדל רחוקה ועל-ידי הרצונות הנפולים המלבשים בתאוות עולם הזה וכו', על-כן חמל השם יתברך עלינו, ונתן לנו את תורתו ומצוותיו הקדושות, ועל ידה אנו זוכין לקדש את גופנו ואת כל העולם המעשה הזה, כי כל מצוה ומצוה נמשכת מרצונו יתברך, כי רצונו היה שנעשה המצוה הזאת באופן זה, כגון ציצית של צמר ופשתים על כנף הבגד דיקא, וכיוצא בזה

קדשת רצון ישראל תקכה

בשאר המצוות, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן לג), ועל-ידי שאנו עושין
המצוה הזאת בגופנו הגשמי בדברים גשמיים של
עולם הזה דיקא, על-ידי-זה אנו מקדשין חלק
מגופנו, וכמו-כן חלק מן העולם הזה, שהוא מכון
כנגד המצוה הזאת, ועל-ידי-זה אנו זוכין כפי
בחינת המצוה להזכיר עצמנו בעולם הזה ובגוף
הזה לכסף להשם יתברך ברצון חזק, ואז נכלל
עשיה ברצון, שזהו עקר התכלית, בחינת סוף
מעשה במחשבה תחלה; כי זה עקר תענוגותיו
ושעשועיו יתברך — כשעם ישראל זוכין על-ידי
עשית המצוות להכליל את תכלית העשיה ברצון
העליון, שזה זוכין על-ידי המצוות הקדושות, שהן
רצונות עליונים, שאנו מקימים אותם, על-ידי
דברים גשמיים דוקא של העולם ובגוף הגשמי; כי
עקר שלמות הרצון הוא כל שהוא עולה הרצון
מזה העולם הגשמי הרחוק ביותר, כי זה הרצון
חזק ומאיר ביותר מחמת גדל הרחוק, ועל-כן כל
מי שיודע בנפשו שחטא כבר בכל החטאים
שבעולם, עליו להתחזק ולהחזיק מעמד, ולא
להשבר בשום פנים ואפן, רק להתחזק בכל מיני
רצונות וכסופין לחזר אליו יתברך, ולא להניח את

הַרְצוֹן בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוּ שְׁנַכְשֵׁל כְּבָר
 בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, אֲשֶׁר הִחְטָא הִזֶּה מִמְּשִׁיךְ אֶת
 הָאָדָם לְעֲצָבוֹת וּלְדַכְאוֹן, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְהַנִּיחַ
 אֶת הַרְצוֹן כְּרֹגַע, רַק לְרִצּוֹת לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 אֶפְלוּ שֶׁהוּא בְּטוּחַ שְׁכָבָר אֶבֶד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה
 וְהָעוֹלָם הַבָּא יַחַד, עִם כָּל זֹאת אֵינּוּ מְסַתְּפִל עַל כָּל
 זֶה, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה לַחֲטָא הַזֶּה. וְאִם יִהְיֶה
 עֶקֶשׁוֹן, לְבִסּוּף יִשְׁבֹּר אֶת כָּל הַמְּגִיעוֹת, וְהַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ-הוּא יִקְבְּלוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

רע

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁחָטָא
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, נַעֲשֶׂה
 אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן רמט); כִּי הִחְטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה עוֹקֵר מִן
 הָאָדָם אֶת הַדַּעַת לְגַמְרֵי, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁמֵּאֲבֵד אֶת
 הַדַּעַת, הוּא עָלוּל לַעֲשׂוֹת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם,
 וְכֵן יִהְיֶה רָשָׁע מְרָשָׁע לְהַצִּיק לְבְנֵי-אָדָם עַל לֹא עוֹל

בכפם, רק רשעות לשם רשעות. ועל-כן מי שיודע
 בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה, עליו לעבד על
 עצמו לשבור את רע לבבו, ויצא משטות דעתו; כי
 באמת יש בני-אדם שרואין מהם כמה מיני שגעון
 מממש, שהוא רוח שטות מממש, ואף-על-פי-כן אינם
 משגעים לגמרי, חס ושלום, וכל זה נמשך מנצוצי
 הדעת שיש בהם, שמבינים שלא לצאת מהדעת
 לגמרי. אבל כשאחד פוגם בדעתו הרבה, ונמשך
 אחרי השגעון ורוח שטות שלו, אזי נעשה משגע
 מממש. וזה ידוע, שכל אחד כפי עוונותיו הוא
 משגע, כי כל בעל עברה הוא משגע, כמאמר
 חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה,
 אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות. וכפי רבוי עוונות
 שנמצאים בהרבה בני-אדם, הנה ראוי שיהיו
 נעשים כלם משגעים מממש, אך השם יתברך מרחם
 עליהם, ומקים דעתם על-ידי הרשימו מנצוצי
 הדעת שנשארה בהם, שעל-ידי-זה מבינים שלא
 יצאו מדעתם לגמרי; כי גם מי שנכשל ונפל ברוח
 שטות, יש לו גם-כן בחירה, כי אף-על-פי שנכנס
 כל-כך בעמק הרוח שטות, עד שנדמה שיש לו
 שגעון מממש בענין זה, עד שאי אפשר לו לצאת
 ממנו (כמרגל לשון זו ברב בני-אדם). ובפרט מי

שֶׁנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, וְנַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ הַרְגֵל שְׁנִי,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁנִדְמָה לוֹ שֶׁאֵינוֹ יְכוּל לְצֵאת
מִמֶּנּוּ, וְנַעֲשֶׂה מְשָׁעֵל לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
בְּאֵמַת בְּוֵדָאֵי הַבְּחִירָה בְּיָדוֹ, וְאִם רוֹצֵה לֹא יִהְיֶה
מְשָׁעֵל; כִּי גַם הַמְשָׁעֵל מִמֶּשׁ, כְּשֶׁמִּכִּין אוֹתוֹ הֵיטֵב,
מִכְרַח לְהַשְׁלִיךְ הַשְּׁגָעוֹן מִחֲמַת יְרָאָה. וּמִכָּל זֶה
יְכוּל הָאָדָם הַרוֹצֵה לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ בְּאֵמַת לְהַתְגַּבֵּר
בְּמַעַט מְעַט נִצּוּצֵי דַעְתּוֹ שֶׁנִּשְׁאַרוּ לוֹ עַדִּין עַל כָּל
הָרוּחַ שְׁטוֹת וְהַשְּׁגָעוֹן הַמְתַּגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל פַּעַם. אֶךְ
מִחֲמַת שֶׁנִּצּוּצֵי הַדַּעַת הֵם קְטָנִים וּפְגוּמִים מְאֹד,
וּמִפְּזָרִים וּכְבוּשִׁים בְּתוֹךְ הָרוּחַ שְׁטוֹת וְהַבְּהֵמִיּוֹת
שֶׁמְתַּגַּבְרִים עֲלֵיהֶם, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַקִּיצָם
וּלְעוֹרְרָם וּלְהַאֲרִם, כִּי אִם בְּכַח הַצַּדִּיק הָאֵמַת
הָעוֹסֵק בְּזֶה, לְהַאֲרִי בְּנוֹ הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה, לִידַע
וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל,
וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּלְהוֹצִיאֲנוּ מִהָרוּחַ
שְׁטוֹת, וּלְהוֹדִיעַ לָנוּ שְׁגָם בְּעַמֶּק נְפִילָתָנוּ, יֵשׁ שָׁם
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְחִיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ נַעֲלָמַת וּמְלַבֶּשֶׁת בְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת,
וּבְתוֹךְ הָרוּחַ שְׁטוֹת וְהַבְּהֵמִיּוֹת בְּעֲצָמָן יֵשׁ שָׁם
גַם-כֵּן נִצּוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֵם בְּחִינַת נִצּוּצוֹת הַדַּעַת

הַקְדוּשָׁה; כִּי הֵלֵא זֶה עֵקֶר הַפָּגָם שֶׁל הָעוֹנוֹנוֹת שֶׁהוֹרִיד נְצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת כְּאֵלוֹ לְמִקְוֹמוֹת הַמְטַנְפִים כְּאֵלוֹ, עַל-יְדֵי שְׁהוּסַת אַחַר הָרוּחַ שְׁטוּת, וְנִפְל מִדַּעַת אָדָם לְבַחֲיַנַת בְּהֶמָּה. וְעַל-כֵּן זֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ — כְּשִׁיּוּדֵעַ וּמֵאֲמִין שֵׁשׁ שָׁם נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים, שֶׁהֵם חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִדְּבֵק אֶת עֲצָמוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ גַּם מִשָּׁם, עַד שְׁנֵתְעוֹרֵר וְשָׁב לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ מְלַקֵּט וּמְבַרֵר הַנְּצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים, שֶׁהֵם נְצוּצֵי הַדַּעַת מִתּוֹךְ הָרוּחַ שְׁטוּת וְהַבְּהֵמִיּוֹת, וּמִהַפֵּךְ הַכֹּל לְבַחֲיַנַת אָדָם, עַל-יְדֵי הָאֲרֶת הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁמֵאִיר בְּלֵב כָּל אֶחָד שֶׁעֲדִין הֵשֵׁם עִמוֹ וְאֶצְלוֹ וְכוּ'. וְהָעֵקֶר עַל-יְדֵי הָרְמָזִים; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר זֶה הַדַּעַת בְּפֶה בְּשָׁלְמוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי רְמָזִים שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא מְרַמֵּז וּמֵאִיר לְכָל נְצוּץ וְנְצוּץ מִנְּצוּצֵי הַדַּעַת שֶׁנִּשְׁאַרָה וְנִעְלָמַת אֶצֶל כָּל אֶחָד, שֶׁיִּתְעוֹרֵר וְיִקְיֵץ מִנִּפְלְתוֹ הַגְּדוּלָה וְהָעֲמָקָה מְאֹד. כִּי הָרְמָזִים הֵם גַּם-כֵּן בַּחֲיַנַת נְצוּצוֹת כְּמוֹ אֹר הַמִּתְנוּצֵץ מִרְחוֹק דֶּרֶךְ נִקְבִים וְחוֹרִים שֶׁבְכֹתֵל הַמְּחִיצוֹת הַמִּפְסִיקוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְעוֹרֵר וּמֵאִיר אֶת נְצוּצוֹת הַדַּעַת הַקְטַנִּים הַמִּפְזָרִים וְנִעְלָמִים בְּתוֹךְ הָרוּחַ שְׁטוּת, שֶׁיִּזְכְּרוּ כָּל־ם בְּהֵשֵׁם

יתברך וישובו אליו, עד שנעשה מזה בחינת אדם ועולה לגמרי מהרוח שטות והבהמיות למדרגת הדעת והרצון דקדשה, שהוא בחינת אדם (לקוטי-הלכות, נטילת ידיים לסעודה, הלכה ו', אות לו); ועל-כן כל מי שיודע שחטא ופגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו להתקרב אל הצדיק האמת, אשר הוא יאיר בו את הדעת האמת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ועל-ידי תקף הדעת הזה יעקר את הרע והרשעות ממנו, ויזכה להיות טוב, כי הטוב בא רק מהדעת, כי בר דעת הוא איש טוב, לא-כן מי שהוא משגע, הוא איש רע ובליעל ומציק לאחרים. ולכן ראה אהובי, בני היקר, להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואפלו שעבר עליך מה שעבר, ראה להתקרב אל הצדיק האמת, אשר על ידו תזכה להגיע אל שלמות הדעת, ותשבר את הרע והרשעות שנדבקה בך, על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ותתהפך להיות איש טוב, ותמיד תעשה טובות לבני-אדם. ולכן עקר התקון לפגם המגנה הזה — למסור את נפשו להיות איש טוב, ולעשות רק טובות עם בני-אדם, וככל שיעשה יותר טובות, כמו-כן יבנה דעתו ויזכה להגיע לקדשת ישראל,

קדֹשֶׁת רוּחַנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל תְּקֵלָא

שֶׁהוּא קְדֹשֶׁת הַבְּרִית; אֲשֶׁר־מִי שֶׁמְכַנִּים דְּבָרִים אֵלָיו
בְּתוֹךְ לְבוֹ וְדַעְתּוֹ וּמְקִימָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתִקּוּן
נְצִחִי

רוּחַנִיּוֹת

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שֶׁנִּכְשַׁל
בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטָּלָה, מִמֶּנּוּ נִחְשְׁכוּ כָּל הָאֹרוֹת, עַד שֶׁאִינוּ זוֹכֵה
לְרֵאוֹת וְלְהִרְגִישׁ בְּרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְהַחַיִּים מָרִים לוֹ מְאֹד מְאֹד; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מַעֲלִים
וּמְסַתִּיר אֶת אֱמֶתֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִכְנָסִים בְּאָדָם
סִפְקוֹת בְּאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ
שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה;
כִּי כָּל דְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה
נְצִחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְזֶה בּוֹנֵה לוֹ כְּלִים לְקַבֵּל בֵּהֶם רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת

תקלב קדשֶׁת רוּחַנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל

אַלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּכְכֹל שְׂאֲדָם מִכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת
אֱלוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת, כֵּן יִזְכֶּה לְתִקּוּן נְצַחִי;
כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׂפָגָם וְחָטָא בְּחָטָא הִזָּה שֶׁל פָּגָם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא מַעֲלִים
וּמְסַתִּיר מִמֶּנּוּ אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ;
וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּפְגְּמוּ בָזָה, הֵם סוֹבְלִים מְאֹד
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת; הֵינּוּ בְּרוּחַנִיּוֹת — נַעֲלָם
וְנִסְתָּר מֵהֶם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְגַמְרִי, עַד שֶׁנִּדְמָה
לָהֶם שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם תְּקוּהָ, וְאֵין צְרִיכִים אוֹתָם,
וְרָעִים מְרִים לָהֶם הַחַיִּים, וּבְגִשְׁמִיּוֹת — סוֹבְלִים
עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וּמְסַבְּכִים בְּחוֹבוֹת
וּבְצָרוֹת וּבִיסוּרִים. וְזֶה תְּלוּי בָזָה; כִּי כְּשֶׂאֲדָם
מִכְּנִיס בְּעֶצְמוֹ רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִודַע
אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן
אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעֶצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִצֵּל מִכָּל צָרוֹתָיו. לְכֵן מִי
שֶׁרַק פָּגָם בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
עֵקֶר תְּקוּנּוֹ, שִׁמְשִׁיף תָּמִיד אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ עַל עֶצְמוֹ, שִׁיְהִיָּה לוֹ גְּלוּי וְיִדוּעַ אֲשֶׁר אֵין
בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְיִגְלֶה אֶת זֹאת לְאַחֲרִים, אֲשֶׁר
אֵין לָךְ עוֹד תִּקּוּן גְּדוּל לְפָגָם הַבְּרִית יוֹתֵר מִזֶּה.
וְלְכֵן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל

קדֹשֶׁת רוּחַנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל תְּקַלֵּג

נִקְדָּה זוּ — לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ לְעֲצֻמוֹ, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה חֲדוּר בְּרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִבְנֶה בָּךְ אֶת הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן תִּגְלֶה וּתְפָרֶסֶם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ גַּם לְאַחֲרַיִם, וְזֶה מֵה שְׁאֵמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
(תְּהִלִּים לַד, יז): "פְּנֵי הַיְיָ"ה בְּעוֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית
מֵאֶרֶץ זְכָרִים"; כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה נִקְרָא רָע,
וְתִכְרֶה-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּעֲצֻמוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וּמְמַשִּׁיךְ אֶת עֲצֻמוֹ תָּמִיד אֶל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְרַת זְכָר חֲטָאִיו.
וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹ שֶׁהָיוּ עַד עַכְשָׁו עוֹשֵׂי רָע, שֶׁחֲטָאוּ
בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, עֲלֵיהֶם
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָם פְּנֵי הַיְיָ"ה רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁיִּרְגִישׁוּ אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא
מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-
יְדֵי-זֶה יִתְקַיֵּם אֲצִלָּם "לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרִים",
שֶׁיִּפְרַת הַחֲטָא מֵהָאֶרֶץ לְגַמְרֵי, כִּי בָּזֶה שֶׁאָדָם
מַחְדִּיר בְּעֲצֻמוֹ תָּמִיד רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה נִמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו. לְזֹאת רָאֵה,
אֱהוֹבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּבֵד מֵה שֶׁעָבַר
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וְנִכְשַׁלְתָּ כְּמוֹ
שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, וְרָעִים וּמְרִים לָךְ הַחַיִּים מְאֹד, רָאֵה

למסור את נפשך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר
 איש אל רעהו והבן אל אביו, ועל-ידי-זה ימשך
 עליך אור וחיות אלקותו, כי התפלה והשיחה בינו
 לבין קונו, הם פלים לקבל בהם אמתת מציאותו
 יתברך, ועל-ידי-זה תזכה להרגיש תמיד את
 רוחניות חיותו יתברך; אשרי מי שאינו מטעה את
 עצמו כלל, אלא בורח תמיד אליו יתברך, שאז
 ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל; כי על-ידי
 המשכת רוחניות חיות אלקותו יתברך על עצמו,
 הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו
 המרבים.

רפואה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר כל מי שנכשל
 בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, הוא סובל ממחלת העצבים, וצריך
 לרפואה שלמה; כי הזרע זה מהטוב שבמת,
 וכשמוציאו לבטלה, מזה בא שנתלבש מחו, ונכנס

קדֹשֶׁת רְפוּאָה יִשְׂרָאֵל תְּקִלָּה

בְּעֲצָבִים וּבְכַעַס, בְּרִצְיָחָהּ וּבְעֲצָבוֹת, בְּמִרְרוֹת
וּבְדַכְאוֹן פְּנִימִי; וְלָכֵן כָּל אֱלוֹ הַסּוּבְלִים עַל
הָעֲצָבִים, הֵהֱכִיחַ שְׁנֹכְשָׁלוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, וּכְשָׁבָאִים אֶל רוֹפֵא אֱמֶת, הוּא כְּבָר
יודֵעַ אִיךָ לְרַפְּאוֹתֶם, לֹא-כֵן אִם בָּאִים לְרוֹפֵא אֱלִיל,
שְׂאִינוֹ יודֵעַ מִחַיָּו, הוּא נוֹתֵן לָהֶם כָּל מִינֵי תְרוּפוֹת
אֲבָל אִינוֹ יוֹרֵד לְשַׁרְשׁ מַחֲלָתָם וּבְעֲזָתָם, וְלָכֵן כָּל
תְּרוּפוֹתָיו לֹא תוֹעֵלָנָה. וּבְפָרֵט שְׁכָל מִי שְׁנֹכְשָׁל
בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, מְאֹד מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ לוֹמֵר
לְזוּלָתוֹ אֵת קְלָקוּלוֹ וּפְגָמָיו הַמְּרַבִּים, כִּי זוֹ בּוֹשָׁה
גְּדוּלָה לְסִפּוֹר שְׁנֹכְנָס בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עַד
שֶׁהֵרָגַל נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ טֵבַע שְׁנִי, וּכְבָר קָשָׁה וְכָבֵד
לוֹ לְצֵאת מִמֶּנּוּ, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ מַעִיק לוֹ, שְׂאִין לוֹ
לְפָנָיו מִי לְסִפּוֹר אֵת צִעְרוֹ הַקָּשָׁה, וְלִבּוֹ נִתְעַקֵּם
בְּעַקְמוּמִיּוֹת, וְרָעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים, וּמִבְּקֵשׁ אֵת
יוֹם מוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס
בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה וְדַכְאוֹן עֲמֵק, וַיֵּשׁ
שְׁנֹכְנָס בָּהֶם כַּעַס וּרִצְיָחָהּ, אֲשֶׁר הֵכִיל בָּא מִמְּחִלַּת
הָעֲצָבִים שְׁנֹכְנָסוּ בָּהּ מִחֲמַת חֲטָאָם, וְצָרִיכִים
לְרְפוּאָה גְּדוּלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְכָל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם
עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל חֲטָאָיו הַמְּרַבִּים הוּא חוֹלָה גְּדוּל;
כִּי בְּאֵמַת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע

לַבְּטָלָה, עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם חוֹלָה לַגְּמִרִי, וְהוּא נִכְנָס
 אוּ בְדַכָּאוֹן וּבְעֲצֻבוֹת וּבְמָרָה שְׁחוֹרָה, שְׂזֵהוּ כַח
 הָאֵשׁ שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, אוּ שֶׁמִּתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַתְּאוּוֹת
 מְאֹד, עַד שֶׁמִּשְׁתַּגֵּעַ מְרַב הַתְּאוּוֹה הַמָּרָה הַזֶּה שֶׁל
 נְאוּף, שֶׁעַל כָּל אִשָּׁה הוּא צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל, וְכָל מִי
 שֶׁרַק עוֹבְרֵת בְּשׁוֹק, הוּא מְסֻתָּבֵב לְהִסְתַּכֵּל אַחֲרֶיהָ,
 אֲשֶׁר זֶה בָּא מִכַּח הַמַּיִם שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, אוּ שֶׁמִּדְּבַר
 כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וּמִפְּטֻט הַדְּבָרִים בְּטָלִים:
 לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וְאֵינוּ יָכוֹל לְהִפְסִיק
 לְדַבֵּר, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִכַּח הָרוּחַ שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, שֶׁכָּל
 זֶה הוּא מִמָּשׁ מִחֻלָּה רְצִינִית; כִּי מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מִתְגַּבֵּר אֲצֵלוֹ כַח
 אֶחָד מֵהָאֲרָבָעָה כַחוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, וְזֶה
 הוֹרֵס אֶת בְּרִיאֹתוֹ, וְעַל-כֵּן כָּדִי שֶׁתְּהִיָּה לוֹ רְפוּאָה,
 תְּהִיָּה לוֹ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׂאֵז נֶאֱמַר עָלָיו
 (תְּהִלִּים קג, ג): "הַסּוֹלֵחַ לְכָל עֲוֹנָיו, הָרוּפָא לְכָל
 תַּחֲלוּאֵיכִי"; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, אִם יִזְכֶּה לְחִזּוֹר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וַיִּפְעַל אֲצֵלוֹ יִתְבַּרַךְ סְלִיחָה
 וּמַחֲלִלָה וּכְפָרָה, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ
 גַּם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף.
 וְלִכֵּן עֵקֶר הַרְפוּאָה לַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה הוּא רַק — לְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה.

קדֻשַׁת רפואָה יִשְׂרָאֵל תְּקַלּוּ

וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — שִׁיתֶאֱפֵק לֹא לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר אֶת
הַמַּעֲשֵׂה הַמְּגִנָּה הַזֶּה. וְאִף שְׂאֲצִלוּ נַעֲשֶׂה הַהֲרִגְלָה
טַבֵּעַ שְׁנִי, עִם כָּל זֹאת כָּבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ט), שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה
הַשְּׁלֵמָה הִיא — כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת
מִמָּשׁ שֶׁהָיָה קֹדֶם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מַה שֶּׁעָבַר
עָלָיו בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וְכִשְׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת
וְהַעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְחַלֵּה מִמָּשׁ, וְעִכְשָׁו פּוֹנֶה עֶרְף
מֵהֶם, וְכוּפֶה אֶת יָצְרוֹ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מַה
שֶׁעָשָׂה, זֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא
תְּשׁוּבָה. אִךְ עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוֹבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי
שֶׁכָּבֵר נִלְכַּד בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה בְּיָדָיו, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, הוּא נַעֲשֶׂה חוֹלָה
לְדַבָּר זֶה, וְנִכְנָס בְּמַחֲלַת הַשְּׁגָעוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד
שֶׁקִּשָּׁה וְכִבֵּד לוֹ לְצֵאת מִהַמְּחִלָּה הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְצָרִים
וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאֲבַד מְנוּס
וְתַקְוָה וְתוֹחֵלֶת מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, וְאִף שֶׁהוֹלֵךְ אֶל כָּל
מִינֵי רוֹפְאִים, כְּגוֹן: פְּסִיכְיָאטְרִים אוֹ פְּסִיכּוֹלוֹגִים,
הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, כָּל זְמַן שֶׁאֵינוֹ שׁוֹבֵר אֶת
הַתְּאֻהָה הַזֶּה, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם רְפוּאָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וּמַה גַּם שֶׁגַּם הָרוֹפְאִים הָאֵלוֹ שֶׁמְתִימְרִים
לְהַבִּין חוֹלֵי הַנְּפֶשׁ, אֵינָם יוֹדְעִים בְּדִיוֹק מַה כּוֹאֵב

לחולה, ואינם מתארים בנפשם שהחטא המגנה
 הזה הוא עקר המחלה; כי דבר זה אינו עולה להם
 בדעתם, כי גם הם נואפים ככלבים, רחמנא לצלן.
 ולכן תמצא אשר אחוז גדול מרופאי האליל האלו
 מאבדים עצמם לדעת, רחמנא לצלן; ועל-כן אם
 אינם יכולים לעזור לעצמם, איך יעזרו לאחרים?
 ולכן עקר הרופא לנשברי לב הוא רק הצדיק
 האמת הדבוק בו יתברך, ובטל ומבטל באין סוף
 ברוך הוא לגמרי, הוא יכול לרפא את כל אלו
 החולים שנגחלו במחלת הוצאת זרע לבטלה. ולכן
 כל מי שיודע בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה,
 ועדין נתגעל בזהמה הזו, עליו להתקרב אל הצדיק
 האמת, אשר יש בכחו להאיר בו דעת האמת, אשר
 אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור
 הוא, וככל שיהיה חזק ואמיץ בזה, כן יאיר בו
 יותר אורו יתברך בגלוי יותר ויותר. ולכן כל מי
 שנגחלה במחלה המגנה הזו, שמכרח להוציא זרע
 לבטלה, אשר המחלה הזו הורסת לו את כל חייו
 ובריאות גופו ומראה עיניו, עליו לידע, אשר אי
 אפשר להתרפא מהחטא ומהתאוה ומהמחלה הזו,
 אלא על-ידי שיתקרב אל הצדיק האמת, אשר הוא
 כל-כף דבוק בו יתברך, עד שיכול להאיר גם עליו

אור כֶּזֶה, שִׁיתְעוּרוּ עֵינֵי הַקְּלָפוֹת וְיִתְבַטְּלוּ לְגַמְרֵי;
 כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מִחֲשִׁיךְ עֵינֵי הָאָדָם לְגַמְרֵי, אֲשֶׁר
 מִשָּׁם סוּבַל אֶת כָּל הַמְרִירוֹת הַמְרִירוֹת שֶׁמִתְגַּבְּרִים
 עָלָיו הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, אֲבָל
 תַּכְף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וְיוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל,
 וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן
 לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֵלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן,
 בְּזֶה מִתְעוּרוֹת הַקְּלָפוֹת לְגַמְרֵי, כִּי אֵינָן יְכוּלוֹת
 לְסַבֵּל שׁוּם אֹר, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַטְּלוֹת לְגַמְרֵי
 מִהָאָדָם, וְהוּא יְכוּל לְהִתְרַפֵּא. אִךְ אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ
 אֶל גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּשִׁלְמוֹת, אֵלָּא עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת
 אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שֵׁישׁ בְּכַחוֹ לְהֵאִיר אֶפְלוֹ
 בְּפַגְמוּמִים מְאֹד מְאֹד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד
 שֶׁגַם הֵם יִשְׁתַּוְּקֻקּוּ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וְיֵאִיר עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהָאָרֶץ נוֹרָאָה
 וְנִפְלְאָה מְאֹד. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת
 עֲצָמוֹ, אֵלָּא כָּל מִי שִׁיּוֹדַע בְּנִפְשׁוֹ נִגְעֵי לְבָבוֹ
 וּמְכַאוּבָיו, שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שִׁיעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
 פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, אֲשֶׁר
 יֵאִיר בּוֹ אֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגְלוּי רַב וְנִפְלְאָ מְאֹד, וְיִדַע,

אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ הוּא אֱלֹקוֹת, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלָּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד יִדְבִּיק נַפְשׁוֹ בְּאוּרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּשְׁגִּיחַ עַל הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁגִּיחַ עַל הַכֹּל, וְכָל שֵׁיכֻנִּס בְּכֹל זֶה, הֵינּוּ שֶׁתְּהֵינָה בְּרוּרוֹת וּמְבָרָרוֹת אֲצִלוֹ יְדִיעוֹת אֵלֹה דִּיקָא, עַל-יְדֵי-זֶה יִסְלַח לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּהִיָּה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּזְכֶּה לְבִסוּף לְצֵאת מִשְׁגָּעוֹן הַתְּאֻנָּה הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. אֲבָל גַּם צָרִיכִים לִידַע, שֶׁזֶּה נִסְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת מְקַרְב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת, כִּי הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא עוֹשִׂים כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְמַנַּע וּלְעַכֵּב מִן הָאָדָם שֶׁיָּבֹא אֶל תְּקוּנָתוֹ, וְעַל-כֵּן דִּיקָא עַל הַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁיְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וַיְכוּל לְרַפֵּא אֶת הַחוֹלִים הָאֵלֹה, שֶׁכָּבַר נִפְלוּ בַּמַּחֲלָה הַמְּגִנָּה הַזֶּה — לְהוֹצִיא זֶרַעַם עַל הָאָרֶץ, דִּיקָא עַל הַצְּדִיק הָאֲמֵת הַזֶּה יֵשׁ מַחֲלָקֶת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, וְדוֹבְרִים עָלָיו כָּל דָּבָר רַע, וּבּוֹדִים עָלָיו כָּל מִינֵי שְׁקָרִים וּכְזָבִים, וְכֹאֵלוּ רוֹצֵה לְמֶלֶךְ אוֹ לְהַתְנַשֵּׂא וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי שְׁקָרִים, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אֵלֹה הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵין לָהֶם כָּבֹד שׁוֹם הַסְתַּכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם

כָּלֵל, וְאִיךָ שִׁיךְ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם?! הֲלֹא הֵם גָּרִים יוֹתֵר בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים מֵאֲשֶׁר גָּרִים כָּאֵן בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה. אַךְ מִפְּנֵי הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן נָתַנּוּ רְשׁוֹת לְאֵלוּ מְלֶאכִי הַחֲבָלָה וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, שִׁיְהִיו בּוֹדִים שְׂקָרִים וּכְזָבִים עַל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, כְּדִי שֶׁכָּל אֵלוּ שְׂפָגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה לֹא יוּכְלוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה') עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי טו, לֹא): "אֲזַן שְׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תְּלִין" — כְּשֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ הַתְּנַגְדוֹת עַל הַצְּדִיקִים, תִּדַע שְׁוֵה מִשְׁמִיעִין אוֹתְךָ תּוֹכַחָה עַל שְׂפָגְמָתְךָ בְּטַפֵּי מַחֲךָ. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְחַוֵּס עַל נַפְשׁוֹ, יִשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל אֶת דַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ וְחֲכָמְתּוֹ וּבִינָתּוֹ לְגַמְרֵי, וְיִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא הָרוֹפֵא הָאֱמֵתִי, וְיִרְפֵּא אוֹתוֹ, וְיִבְיֵאוּ אֶל תְּקוּנּוֹ הַנְּצַחִי; אֲשֶׁרִי הַשׁוֹמֵעַ דְּבָרִים אֵלוּ וּמְקִימָם, שָׂאז בּוֹדֵאי תִּהְיֶה רְפוּאָה לְמַחֲלָתוֹ וְתִקְנָה טוֹבָה לְעַתִּידוֹ הַנְּצַחִי.

שמחה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון לפגם הברית כמדת השמחה, שצריך למסור את נפשו להיות תמיד בשמחה, וזה עקר תקון הברית, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת על שם היללה, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה בא לאדם רק על-ידי עצבות ומרירות שנופלת עליו, ומזה נמשך אחר החטא המגנה זה. וכן להפך — ככל שאדם נכשל בחטא המגנה יותר נעשה בעצבות ומרירות, עד שאין לדבר סוף, והוא תמיד נמצא בדכאון, ועל-כן עקר תקון הברית הוא רק על-ידי שמחה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): כשאדם זוכה להיות בשמחה, אזי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר את בריתו, ולכן אם נכשלת כבר בחטא המגנה הזה, עליך למסור את הנפש להיות תמיד בשמחה, ואף שבאות לך מתשבות שההכרח לך להיות בלב נשבר, תדע שאלו המצוות שהיצר הרע מלביש עצמו בהן, כי הוא יודע, שאם אדם יהיה שבור, אזי תכף-ומיד יתפס אותו ברשתו. ולכן עקר התקון הוא רק על-ידי שמחה, כי אי

קדֹשֶׁת שְׁמֵחָה יִשְׂרָאֵל תִּקְמוּ

אֶפְשָׁר לְצֵאת מֵהַחֹטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲלֵא כְּשִׁזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְכִכֵּל שֶׁהוּא יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, הוּא נִמְצָא יוֹתֵר בְּקִדְשֵׁת הַבְּרִית, וְזוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת. וּמוּבָא בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (הַלְכוֹת הוֹדָאָה, הֶלְכָה ו', אוֹת סז): אֶף-עַל-פִּי שְׂמֵחָא בְּסִפְרִים, שֶׁהִדְאָגָה וְהַעֲצָבוֹת עַל הָעוֹנוֹת הוּא טוֹב, אֶף בְּאֵמֶת הָיָה זֶה טוֹב, אִם הָיָה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי-זֶה, שֶׁמְרַבּוּי הַפֶּחַד וְהִדְאָגָה מִהָעוֹנוֹת יִשְׁלִיךְ כָּל עֵסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי, וְיָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר כָּבַר נִמְצָאוּ בְּאֵמֶת כִּמָּה בְּעַלֵּי תִשׁוּבָה כְּאֵלוֹ. אֲבָל עַל-פִּי-רַב הֵלֵב נִשְׁפָּר מִבִּיא אֶת הָאָדָם אֶל עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, בְּפָרֵט בְּדוֹרוֹת אֵלוֹ מִתְרַחֲקִים בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי רַבּוּי הָעֲצָבוֹת עַל הָעוֹנוֹת. כִּי הֵהִיכְלִי הַתְּמוֹרוֹת מִחֲלִיפִין הָאֵמֶת וּמְעַרְבָבִין דַּעְתּוֹ מְאֹד עַד שֶׁנוֹפֵל לְבַחֲיַנֵּת יְאוּשׁ, כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ עוֹד תִּקְוָה לְהַתְּחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁךְ יָמָיו, וּבְתוֹךְ כֶּךָ מִגְבִּירִין עָלָיו עֲצָבוֹת הַפְּרִנְסָה וְרַבּוּי תְּאוֹת מְמוֹן, וְלִהְנַהִיג בֵּיתוֹ בְּגִדּוּלוֹת, עַד שֶׁכָּל יָמָיו מְלֵאֵי עֲצָבוֹת וַיִּגְוֹנוֹת בְּלֵי שְׁעוֹר. וְזֶה מְזִיק בְּיוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ יְכוּל לְיֵשֵׁב דַּעְתּוֹ כָּלֵל, מֵה הוּא עוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי עֶקֶר יָשׁוּב הַדַּעַת זוֹכִין עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה, כְּמוּבָא

תקמד קדשת שמחה ישראל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), אשר אי אפשר להגיע אל ישוב הדעת, לישוב את עצמו מה התכלית מכל התאוות בזה העולם, אלא על-ידי שמחה, כי על-ידי שמחה יכולים להנהיג את המחברצונו, ונעשה מחו בן חורין, על-פן צריכין להתחזק מאד לשמח את נפשו בכל מיני העצות הקדושות, ולהזכיר לעצמו את כל התסדים שעשה עמנו השם יתברך בכלל ובפרט, שזה בחינת מצות זכירת יציאת מצרים בכל יום, ולידע ולהאמין, כי בודאי לא בחנם גמל עלינו חסד כזה שהוציאנו ממצרים, ונתן לנו את תורתו הקדושה, וקרבונו לצדיקי אמת שבכל דור ודור. כי מזה אנו רואים בחוש שהשם יתברך חושב מחשבות להיטיב עמנו לנצח, וגם עתה אנו זוכין לחטף בכל יום כמה מצוות: ציצית ותפלין, מזוזה, אכילת כשר, שמירת שבת, תפלה בצבור, למוד התורה הקדושה וכו' וכו', וגם אנו בטוחים ומחכים ומקוים לאחרית טוב בכח הצדיקי אמת; כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא (סנהדרין צ). נמצא, שההתחזקות והשמחה הזאת היא בעבר, בהנהגה ובפעולת, שהיא כלל בחינת הזמן, ועל-ידי-זה מחיין את כל הזמן והימים בעבר ובהנהגה ובפעולת. כי עקר נקודת חיות

קִדְשֵׁת שְׁמֵחָה יִשְׂרָאֵל תְּקִמָּה

הַזְמַן הַיָּא שְׁמֵחָה שֶׁל מִצְוָה, שְׂאָדָם צְרִיף לְשִׁמְחָה
מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוֹת שֶׁהוּא זֹכֵה לַעֲשׂוֹת, כִּי עַל-יְדֵי
שְׁמֵחָה בְּעֵת עֲשִׂית הַמִּצְוֹת, בָּזָה הוּא מְגַלֶּה אֲשֶׁר
לְבוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹקָיו. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(תְּנַחֲמָא תְּזַרְיעַ ה): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַתֶּם
מְשִׁמְרִים אֶת הַמִּצְוֹת וְתִשְׁמְחוּ בָהֶן, אֲנִי מוֹסִיף
לָכֶם שְׁמֵחָה; כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂשׂ וְשִׁמְחָה בְּעֵת קִיוֹם
הַמִּצְוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשִּׁיף עָלָיו שְׁמֵחָה
אַמִּתִּית, וְכִמוֹ שְׂמוּבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (תְּצַוֶּה קַפֵּד:),
חֲדוּה דְּבַר נֶשׂ מְשִׁיף לְגַבִּיָּה חֲדוּה אַחֲרָא עֲלָאָה;
וְכֵן לְעַנְיָן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׁבוּדָאֵי
צְרִיכִין לְהִתְאַבֵּל וּלְקוֹנֵן מְאֹד עַל חֲרַבְּן בֵּית-
הַמְּקֻדָּשׁ בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, וְכֵן בְּפֶרֶט גַּם-כֵּן, כִּי
בּוּדָאֵי צְרִיף כָּל אֶחָד לְצַעֵק וּלְקוֹנֵן מְאֹד עַל
עוֹנוֹתָיו שְׁגָרְמוּ חֲרַבְּן-בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ, וְגַם עֲתָה
מְעַכְבִּים בְּנֵינוּ עֲדִין, וּבְפֶרֶט מִי שְׂיֹדַע בְּנִפְשׁוֹ
שְׁחָטָא וְקִלְקַל בְּבְרִיתוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה גַּרְם חֲרַבְּן כָּל הָעוֹלָמוֹת
וְהַנְּשָׂמוֹת נִתְפָּזְרוּ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אֲשֶׁר מִשָּׁם
נִמְשַׁכְת אַרְיכוֹת הַגָּלוּת כִּידוּעַ, אֲבָל אֵף-עַל-פִּי-כֵן
אֵי אֶפְשָׁר לְקוֹנֵן כָּל הַיּוֹם, כִּי עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וְקִינּוֹת
לְבַד אֵי אֶפְשָׁר לְחַיּוֹת, כִּי עַקֵּר הַחַיּוֹת דְּקֻדְשָׁה הוּא

תקמו קדשת שמחה ישראל

שמחה. ועל-כן באמת מסימין הקינות בפסוקי נחמה, והנחמה היא גם-כן בעבר ובהווה ובעתיד, הינו במה שכבר יסדו לנו אבותינו הקדושים יסוד בית-המקדש, ואברהם ויצחק ויעקב התפללו שם, ודוד המלך, עליו השלום, זכה למצא כבר את מקומו ביגיעות עצומות, ואף-על-פי שכבר נחרב פעמים, אף-על-פי-כן לא נחרב רק הבנין שעל גבי היסוד, אבל יסוד הבנין עצמו שהוא קדשת המקום אשר מצא דוד להוי"ה ברוך הוא וברוך שמו, זה אי אפשר להחריב בשום אופן, כמו שנאמר (תהלים קלב, יד): "זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אותיך", וזה סוד השמחה והנחמה בישועות שבעבר, וכן בהווה אנו מנחמין עצמנו בקדשת בתי כנסיות ובתי מדרשות, שהם בחינת מקדש מעט (מגלה כט.). ועקר השמחה היא עם התקוה שלעתיד, שאנו מקוים אליו יתברך, שיבנה לנו בית מקדשנו ותפארתנו באפן שלא יהרס לעולם, שאז תגדל השמחה עד אין קץ, כמו שכתוב (תהלים קכו, ב): "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה וגו'. ולכן גם עכשו אף שאדם יודע שחטא הרבה בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ובפרט בעת נערוותו, שלכלך את עצמו כמו שלכלך —

קִדְשֵׁת שְׁמִחָה יִשְׂרָאֵל תִּקְמוּ

בְּחֻטְאוֹת נְעוּרִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְדָבַר זֶה מִכְּנִיס
בוּ עֲצָבוֹת וְעֲצָבוֹן, עִם כָּל זֹאת אִם רוּצָה לַחְזוֹר
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עָלְיוּ לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַגִּיעַ אֶל
נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, שְׂזוֹ חֵיוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה
שֶׁהִיא חֵיוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הִיא עַל-יְדֵי נִקְדַּת הָאֱמֶת
שֶׁבֵּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁנִּפְשׁוֹ יוֹדַעַת מְאֹד קִדְשֵׁת
אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל, שְׂזוֹ כָּל שְׂמִיחָתָנוּ, בְּחֵינַת (תְּהִלִּים קד,
לד): "אֲנֹכִי אֲשִׂיחַ בַּהוֹי"ה"; וְכָל אָדָם כִּפִּי מֵהַ
שֶׁהוּא, אִם יִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ, שֶׁאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא
מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּכַמָּה בְּחֵינּוֹת,
יְכוּל לְשִׂיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא עַל-יְדֵי-
זֶה. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה הִיא בְּחֵינַת קִדְשֵׁת יַעֲקֹב,
בְּחֵינַת (שָׁם יד, ז): "יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל", כִּי
יַעֲקֹב הוּא בְּחֵינַת אֱמֶת כִּידוּעַ (עֵינ מִיכָה ז, כ), שֶׁהוּא
בְּחֵינַת נִקְדַּת הָאֱמֶת שֶׁמִּשְׁרֶשֶׁת בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה, אֲבָל הַבַּעַל-דְּבָר
מִתְגַּרֵּה עַל זֶה בְּיוֹתֵר. וּבְתַחֲלָה מִסִּית אֶת הָאָדָם
וּמִחֻטְיָאוֹ וּמִטְרִידוֹ בְּטִרְדַּת הַפְּרָנְסָה וְכִיּוֹצָא, וּמוֹנְעוֹ
מִעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַחֲר־כֵּן הוּא מוֹסִיף
לְהַתְגַּרוֹת בּוֹ בְּעֲצָבוֹת וּבְמָרָה שְׁחוּרָה מְאֹד, וּמִזְכִּיר
לוֹ אֶת כָּל עוֹנוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים שֶׁעָשָׂה. וּבְפֶרֶט
בַּעֲת שְׂמִיחָתוֹ בְּאִיזוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת דְּקִדְשָׁה לַעֲשׂוֹת

תקמה קדשת שמחה ישראל

איזה דבר שבקדשה, שאז מתגרה בו בעצבות יותר, שזה מזיק מאד לאדם. וזה עקר מלחמת יעקב עם שרו של עשו, שהוא הבעל-דבר שרוצה להאריך הגלות מאד על-ידי התגרות העצבות. ויעקב נלחם עמו בכל דור. והנה ביעקב בעצמו שהוא הצדיק האמת בודאי אין לבעל-דבר כנגדו שום כח, כי הוא קדוש מאד בפרט בקדשת הברית, ואין לעצבות שעקרה נמשך מפגם הברית שום אחיזה בו, רק עקר המלחמה בעבור "יצאי ירך יעקב" (שמות א, ה), שהם הנפשות הקטנות בחינת 'רגלין', שבהן עקר אחיזת העצבות. אך אף-על-פי-כן הצדיק בגדל כחו מתגבר עליו, על-ידי שממשיך השמחה ממקור השמחה, שהוא בחינת כתר עליון, ועל-ידי-זה יכול לשמח גם הנפשות הנפולות והירודות והחלושות מאד, לרפאותן מצליעתן, עד שתגדל אור השמחה עליהם כל-כף, עד שיהפכו כל היגון ואנחה לשמחה, שדיקא מתוך עמק חלישותם ופחיתות מדרגתם יתגברו ביותר, להחיות את עצמם ולשמח את נפשם בתכלית שלמות השמחה במעט נקדחתם הטובה ובקדשת יהדותם, ועל-ידי-זה מכניעין את היכלי התמורות כל-כף, עד שהם בעצמם מכרחים

לְהַחֲזִיר וּלְהוֹצִיא וּלְהַשִּׁיב אֶל הַקְּדוּשָׁה כָּל הַנְּצוּצוֹת
הַקְּדוּשִׁים שֶׁהָיוּ בֵּינֵיהֶם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּדְּלָת
קְדוּשַׁת הַשְּׂמֵחָה בְּיוֹתֵר, עַד שְׁעוֹלֵין מִדְּרָגָה לְדְרָגָה,
עַד שְׁבָאִים בְּאֵמֶת לְתַכְלִית מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה, בְּחִינַת
(יִשְׁעֶיהָ לֵה, י): "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים". וְזֶה
בְּחִינַת מֵה שְׁיַעֲקֹב הַכְּרִיחַ אֶת שָׂרוּ שֶׁל עֲשׂוּ בְּעַצְמוֹ
לְהוֹדוֹת לוֹ עַל הַבְּרָכוֹת, כִּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת יֵשׁ בְּכַחוֹ
לְרַדֵּת אֶל הַצְּנוּר שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּלְשַׁבֵּר אֶת
תְּאֵאוֹתָיו וּמְדוּתָיו הָרָעוֹת, וּלְהוֹצִיא אוֹ מִשָּׁם כַּמּוּבָא
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'); וְעַל-כֵּן כָּל מִי
שְׁיֹדַע בְּנַפְשׁוֹ שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטְלָהּ, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, שֶׁיֵּשׁ בְּכַחוֹ לְהַפְּנֵם בְּתוֹךְ הָעֲשָׂרָה כְּתָרִין
דְּמִסְאָבוּתָא, שֶׁהֵם כָּלֵל עֲשָׂר חוּמוֹת, שֶׁשָּׁם שׁוֹכְבֵת
נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל חֲלָשׁוֹת, שְׁקִבְלָהּ בְּעַצְמָהּ אֶת הָעֲשָׂרָה
חֲצִים מִהַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, אֲשֶׁר כָּל
חַץ וְחַץ מְשׁוּחַ עִם עֲשָׂרָה מִיְּנֵי סְמִים, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבֵּן, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לְהַצַּדִּיק כֹּחַ לְהוֹצִיא אֶת
כָּל הַחֲצִים מִנְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְחַזְקָם וּלְעוֹדָדָם
וּלְשִׂמְחָתָם, כִּי הוּא מְנַגֵּן לְפָנֵיהֶם אֶת הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי
נְגוּנִים (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם ו'); וְלָכֵן
עַקֵּר תְּקוּנַת הַבְּרִית הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת,

אֲשֶׁר בְּגִדְלֵי כַחוֹ לְרַפָּא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי
הַשְּׂמֵחָה שְׂמֵחָנִים בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֵה סוּד
הָעֵשְׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה שְׂגָלָה רַבָּנוּ ז"ל בְּעֵבוֹר תְּקוּן
הַבְּרִית, שְׁמִי שְׂרָגִיל לֹמֵר אֶת הָעֵשְׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
תְּהִלִּים הָאֵלֹהִים, שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכָּלָלִי', אֲפֹלוּ אִם עֲצֻמוֹ
וְגָבְהוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יִזְכֶּה לְצֵאת מַשָּׁם, וְאֲפֹלוּ
עַדִּין מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרָע בְּתַאֲוֹת נְאוּף, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן אִם יִהְיֶה חֲזָק בְּכָל יוֹם לֹמֵר עֵשְׂרָה מִיָּנִי
נְגִינָה, שֶׁהֵם עֵשְׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן
הַכָּלָלִי", עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא בְּאֵמֶת לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית,
וְהַשְּׂמֵחָה הִיא תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית בְּתַכְלִית
הַשְּׂלֵמוֹת. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֵּקָר, מֵאַחַר שֶׁעָבַר
עָלֶיךָ מָה שֶׁעָבַר, שְׂנֵכְשֵׁלְתָּ בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה הַיּוֹם הַזֶּה, וְאַל תִּדְחַף אֶת הַשְּׂמֵחָה לְיוֹם
הַמָּחָר, כִּי כָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחוּמָא
שְׂמִינֵי ב): אֵין הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנַּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי
שֶׁשִּׂמַּח הַיּוֹם שִׂמַּח לְמָחָר; וְאֲפֹלוּ אִם יָסִית אוֹתְךָ
יִצְרָךְ שֶׁהֶכְרַח לְהִיּוֹת בְּלֵב נִשְׁבָּר, כִּי סוּף כָּל סוּף
עֲשִׂיתָ עֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים מְרַבִּים, עִם כָּל זֹאת אִם אַתָּה
רוֹצֵה בְּאֵמֶת שֶׁתִּקְבַּל תְּשׁוּבָתְךָ, רְאֵה לְמָסוֹר אֶת
נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה,

קדֹשֶׁת שְׂמֵחָה יִשְׂרָאֵל תְּקַנָּא

וְכֵן תְּשִׂיחַ אֶת אַחֲרֵימָן, וְזֶה הַסִּימָן שְׂנִמְחֵלוּ לָךְ כָּל
עוֹנוֹתֶיךָ — אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי "עֹז
וַחֲדוּדָה בְּמִקוֹמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים א טז, כז); אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְיִשׁוּב
הַדַּעַת, וַיִּתְקַן אֶת פְּגָמוֹ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת הָאֵינן
סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל
הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, כִּי לְהִפָּךְ עַל-יְדֵי שְׂאֲדָם חָטָא
בְּפָגַם הַבְּרִית, גָּרַם לְעֲצָמוֹ שְׂבִירַת הַכְּלִים, שְׂאֵינן לוֹ
כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאוֹר אֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל
עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשִּׂמְחָה, שֶׁשָּׂשׂ וְשִׂיחַ עִם הַנְּקֻדּוֹת
טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, וְתָמִיד דָּן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת,
וּמֵאֲמִין בְּכַח הַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא גַם
פָּגוּם כְּמֵהוּ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאֱמֶת יִזְכֶּה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וַיִּהְיוּ לוֹ כְּלִים וְעֲצָבִים חֲזָקִים לְקַבֵּל בָּהֶם
הָאוֹר הָאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּזְכֶּה לְהִתְעַנֵּג בְּעֲרֵבוֹת
זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְקַיֵּם כָּל זֹאת,
וְאֵז וְשָׁב וְרָפָא לוֹ!

שבת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון הברית, כמי שזוכה לשמר שבת-קדש, כי השבת היא המלכות, בסוד האשה, כלה מלקתא, ועקר פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא, שהפריד את היסוד מהמלכות, וזה עקר פגמו, רחמנא לישזבן, שגורם קלקולים הן למעלה והן למטה, ועל-כן עקר תקון קדשת הברית הוא על-ידי שמירת שבת; ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (שבת קיח:): כל המשמר שבת כהלכתו, אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו; כי מעלת קדשת שבת עולה על הכל, שאפלו אם האדם נפל כפר לנוקבא דתהומא רבא, ועבד עבודה זרה, רחמנא לישזבן, עם כל זאת, אם מקבל על עצמו לשמר שבת, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על הכל, ויכמו שאמר הנביא (ישעיה נו, ו): "כל שמר שבת מחללו", ודרשו חכמינו הקדושים (שם): אל תקרי מחללו אלא מחול לו; ומכל שכן מי שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, בודאי אם יקבל על עצמו שמירת שבת כהלכתה, ימחל לו על כל עוונותיו. כי בזה

קִדְשַׁת שַׁבַּת יִשְׂרָאֵל תִּקְנֶג

שֶׁהַפְּרִיד אֶת הַיְסוּד מִן הַמְּלָכוֹת, עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת נַעֲשֶׂה בַּחֲזָרָה הַיְחוּד, וְזֶה שֶׁאָמַר הָאָרִיז"ל עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת ל"א, טז): "וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת", שֶׁהוּא רָאשֵׁי תְבוֹת בְּיִאָה', שֶׁאֵז הוּא זְמַן הַזְיוּג; וְעַל-כֵּן דִּיקָא מִי שֶׁמְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לְשַׁמֵּר שַׁבַּת בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, יִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, מַחְמַת שֶׁעֶבֶר עָלֶיךָ כָּבֵר מֵה שֶׁעֶבֶר בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, רְאֵה לְמַסֵּר עֲצֻמָּךְ מְאֹד עַל קִדְשַׁת וּשְׁמִירַת שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאֵז הַשַּׁבָּת בְּעֲצֻמָּה תִשְׁמַר אוֹתָךְ שְׁלֵא תָבוֹא יוֹתֵר לְעִבְרוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): מִי שֶׁשָּׁמַר אֶת הַשַּׁבָּת — מְרַחֵק מִן הָעִבְרָה; וְכָל-כֶּף חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁזֹּכֵה לְשַׁמֵּר שַׁבַּת-קִדְשׁ, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (מְכִילֵתָא פִי תִשָּׂא): כָּל הַמְּשַׁמֵּר שַׁבַּת אַחַת כְּתִקְוֹנָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב, כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר שַׁבָּתוֹת מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ עַד שִׁיחִיו מֵתִים. עֲמֵד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, מֵה זֶה לְשַׁמֵּר שַׁבַּת אַחַת בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחְשִׁיב לוֹ כְּאֵלוֹ קַיִם וְשֹׁמֵר כָּל הַשַּׁבָּתוֹת מִתְחִלַּת הַבְּרִיאָה עַד סוּפָהּ. וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְשַׁמֵּר שַׁבַּת-קִדְשׁ, כִּי

בשבת מתגלה האור אין סוף ברוך הוא בגלוי נורא ונפלא מאד, ולכן בשבת מאד קל לאדם לחזור בתשובה יותר מאמצע השבוע, כי שבת היא תשובה של הקדוש-ברוך-הוא, שאז הוא בבחינת ניקח, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט); ועל-כן מי שזוכה לשמר שבת-קדש, נמשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ונמשכים עליו כל התקונים העליונים; כי עקר כל התקונים שהם תקון כל העולמות, עקרם הוא על-ידי קדשת שבת-קדש, שהיא בבחינת אוריתא דעתיקא סתימאה, ומשם עקר פת התשובה, כמו שכתוב (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך", כי כל הקלוקלים והפגמים הנעשים על-ידי שאדם חוטא ופוגם, נמשכין מפגם הצמצומים, דהינו מה שאינו מציר האור כראוי, כי אם אדם היה מציר לפני עיניו תמיד את אמתת מציאיותו יתברך, לא היה בא לידי חטא כלל, כי היה מציר את האור לטובה; כי באמת אין שום מציאיות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אור האין סוף ברוך הוא, ואדם צריך לציר את האור לטובה, ואם לאו — אזי נמשך עליו חשך גדול, כי הכל תלוי כפי האדם; אם האדם מקדש ומטהר את עצמו בקדשת

קדשת שבת ישראל תקנה

הברית, זוכה למחין נקיים ומציר את האור לטובה, ואז נמשכים עליו רחמים וחסדים גמורים, ולהפוך — כשחוטא בפגם הברית, על-ידי-זה מקלקל את מחו לגמרי, ואינו זוכה לצמצם מחו ולציר את האור לטוב, וכשמצמצם — אינו נזהר מאחיות הדינים שבצמצומים מהם אחיות היצרים רעים, שהם מחשבות רעות, שאז מתגברים עליו כל מיני יצרין רעין ומחשבות ודמיונות והרהורים רעים, עד שיש בני-אדם שכל-כך נפלו בחטא המגנה הזה של פגם הברית, ונצטיר להם האור לחשך, רחמנא לישזבן, עד שנדמה להם כאלו אבד מנוס ותקוה מהם לגמרי, וכאלו אף פעם לא יראו אור; אשר מזה בא, שכל אלו שנכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נופלים ביאוש ובדכאון ובמרירות ובמרה שחורה, ומרים ורעים להם החיים, ונדמה להם שאף פעם כבר לא יצאו מן החשך והרע והזהמה שאליה נפלו, אשר כל זה היה חטא אדם הראשון, כמאמרם ז"ל (ערובין יח:): שהיה ק"ל שנה נכשל בפגם הברית, שבאו רוחות וטמאוהו בחטא הוצאת זרע לבטלה. ועקר התקון שלו היה שבת, כי שבת אגין על אדם הראשון, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (זהר תרומה קלח.),

כִּי שִׁבְתָּ הִיא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, שְׁעַקֵּר הַתְּקוּוֹן יְהִיֶה
 אֲזוֹ, כִּי בְּשִׁבְתָּ הוּא שְׁבִיתָא וְנִיחָא, שְׁלֵא הִיתָה אֲזוֹ
 שׁוּם בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, שְׁהֵן הַמַּדּוֹת, כִּי אֲזוֹ הִיא
 בְּחִינַת הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, בְּחִינַת
 תְּכֵלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְהִיא הַתְּגִלוֹת מַלְכוּתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, שְׁצִמְצָם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית,
 עַד שְׁבָרָא כָּל הָעוֹלָמוֹת עַד הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמֻרִי
 הַזֶּה, שְׁיִהְיוּ נִמְצָאִים בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיַעֲבֹר
 עֲלֵיהֶם מֶה שְׁיַעֲבֹר וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת יִזְכוּ לְהַתְחַזֵּק
 מִכָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְיִקְיָמוּ אֶת מִצְוֹתָיו
 יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ, שְׁזוֹ כָּל
 הַתְּכֵלִית שֶׁל הַבְּרִיאָה, וְזֶה סוּד שִׁבְתָּ, שְׁאֲזוֹ אֵין שׁוּם
 בְּרִיאָה, רַק הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל בְּרִיאָה וּבְרִיאָה שֶׁל כָּל
 שִׁשֵּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה מְאִירָה וּמִתְגַּלָּה בְּשִׁבְתָּ שֶׁהִיא
 הַתְּגִלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן נִקְרְאת שִׁבְתָּ
 'מַלְכֻתָא'. וְאִם לֹא הָיָה חוּטֵא אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעָרֵב
 שִׁבְתָּ הָרֵאשׁוֹן, הָיָה מְתַקֵּן הַכֹּל בְּשִׁבְתָּ הָרֵאשׁוֹנָה,
 אֲךָ אֶפְלוּ אַחַר שְׁקִלְקֵל, הָיָה כָּל הַתְּקוּוֹן עַל-יְדֵי
 שִׁבְתָּ, כִּי 'שִׁבְתָּ אָגִין עֲלוֹהֵי', כִּי בְּכַח קְדֻשַׁת שִׁבְתָּ
 שְׁנִמְשָׁךְ אֲזוֹ, כִּי חֻטְאוֹ הָיָה סָמוּךְ לְכְנִיסַת שִׁבְתָּ,
 עַל-יְדֵי-זֶה הָאִירָה עָלָיו הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה,
 שְׁנִמְשָׁכָה בְּשִׁבְתָּ, עַד שְׁבִרְחֻמָּיו הַתְּחִיל תְּקוּוֹנוֹ תְּכַף

קִדְשֵׁת שַׁבַּת יִשְׂרָאֵל תִּקְנוּ

בְּשַׁבַּת הָרֵאשׁוֹנָה. כִּי בַשַּׁבַּת מְאִירִין כָּל הָאוֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים עַל-יְדֵי צִמְצוּמִים זָכִים וְקְדוּשִׁים, שְׂאִין
בָּהֶם אַחִיזַת הַדִּינִים כָּלֵל, כִּי הוּא בְּחִינַת עוֹלָם
הַבָּא, שְׂאֵז יִתְקַן הַכֹּל, כִּי מִחֲמַת שְׁכָבֵר הָיָה בְּרִיאָה,
וְכָבֵר הָיָה הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין
לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר בְּבְחִינַת תְּקוּן. וְהֶעֱקַר עַל-יְדֵי כַח
הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת 'שַׁבַּת דְּכֻלְהוּ יוֹמֵי' (עֵין
זֶהר נְשֵׂא קַמַּד: קַמָּה.), כִּי הֵם לֹא פָּגְמוּ כָּלֵל,
וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הָיוּ כָּל יְמֵיהֶם בְּתִשׁוּבָה עַל הַשְּׁגָתָם
הָרֵאשׁוֹנָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן ו'), עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִין קִדְשֵׁת שַׁבַּת,
שֶׁהִיא תְּקוּן הַצִּמְצוּמִים לְבִטּוֹל מֵהֶם אַחִיזַת הַדִּינִים,
בְּאִפְּן שְׂיִזְכוּ יִשְׂרָאֵל לְתִשׁוּבָה, וְתִתְגַּלֶּה מְלְכוּתוֹ
יִתְבָּרֵךְ לְעֵין כֹּל, עַל-יְדֵי כָּל הַבְּרִיאָה, שְׂזֵה עֵקֶר
הַתְּכֵלִית בְּחִינַת שַׁבַּת, וְזֵה סוּד עֲצָם מְעֵלֵת קִדְשֵׁת
מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת, שְׂאֵז עוֹלִין הָעוֹלָמוֹת בְּתְכֵלִית
הָעֲלִיָּה, עַד תְּלִיסָר תְּקוּנֵי דִיקְנָא וְכוּ', בְּחִינַת רַעוּא
דְּרַעוּיָן וְכוּ', כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵּי סוּדוֹת וְסִתְרֵי נְסֻתָרוֹת
מִעֲנִין עֲצָם הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹרוֹת וְסוּד עֲלִית הָעוֹלָמוֹת
בְּשַׁבַּת בְּעַרְבִית וּבְשַׁחְרִית וּבְמוֹסָף וּבְשֵׁלֶשׁ סְעֻדוֹת
וְכוּ', עַד שְׁבַמְנַחָה הִיא תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה וְכוּ', כִּי אֵז
נִתְגַּלֶּה רַעוּא דְּרַעוּיָן תְּכֵלִית בְּטוֹל הַדִּינִים, כִּי זֶה

חמלת השם יתברך, שבמנחה של שבת שסמוך שישתלק אור שבת-קדש, ותכנס התחלת ששת ימי המעשה, בחינת תחלת הבריאה, שהיא בחינת תחלת הצמצום של הבריאה, שהוא מתעורר בכל שבוע ובכל יום; על-כן התקון — על-ידי שמקדם בשבת נתקנו הצמצומים בתכלית התקון, עד שיכולים לקבל אור נורא. וכל הדינים שנאחזין בצמצומים נתבטלין ונמתקין בשרשן, שעל-ידי-זה יכולין אחר-כך להמשיך הבריאה של ששת ימי המעשה בבחינת תקון, זה נעשה בכל שבת ושבת על-ידי שישראל שומרים את השבת, שהיא מתנה טובה שיש לו בבית גנזיו, כמאמרם ז"ל (שבת י:): אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש לתנה לישראל, לך והודיעם; כי בודאי היא מתנה גנוזה מאד, כי הוא סוף תקון הצמצומים שאדם בונה לעצמו כלים לקבל בהם האור אין סוף ברוך-הוא, כי על זה צריכין כלים רבים עד מאד; כי באמת אי אפשר להשיג רוחניות האור אין סוף ברוך הוא בגלוי רב, כי הוא בחינת אור הגנוז מששת ימי בראשית, רק הצדיקים הקדושים הדבוקים בו יתברך כל ששת ימי החל בלי שום פרווד, הם זוכין

קִדְשַׁת שַׁבַּת יִשְׂרָאֵל תְּקַנֵּט

לְהַשִּׁיג רוּחַ נִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי הֵם זֹכִים אֶל צְמֻצוּמִים בְּקִדְשָׁהּ, וּמְצִירִין אֶת הָאֹרֶךְ לְטוֹב, וְהֵם מְרַחֲמִים עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַבָּאוֹת אֲלֵיהֶם בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, וּמְאִירִים אֶת הָאֹרֶךְ הַגָּנוּז הַזֶּה גַּם לְהֵן. כִּי בְּשַׁבַּת, אֲזִי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַגָּנוּזִים מֵעֵין כָּל חַי, מְאִירִין אֶת הָאֹרֶךְ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הַשְּׁתַדְלוּתוֹ וְהַתְּקַרְבוּתוֹ אֶל הַצְּדִיקִים וְאֶל הַשַּׁבַּת, וְעַל כֵּן צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הַשַּׁבַּת בְּכַבוֹד גָּדוֹל וְכוּ', וְלְהַתְּקַרֵּב לְצְדִיקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַצְּמֻצוּמִים, שְׁתַּכְלִית שְׁלֵמוֹת תְּקוּנָם הוּא בְּמַתָּנָה שֶׁל שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה; וְעַל-כֵּן בְּאַמֶּת נוֹהֲגִין הַצְּדִיקִים לֹאמֹר 'תּוֹרָה' בְּשַׁבַּת בְּיֹתֵר, וְהָעֵקֶר בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית — הַכֹּל, לְעוֹרֵר אֶת כָּל אַנְשֵׁי הָעוֹלָם הַבָּאִים אֲלֵיהֶם לְתְּשׁוּבָה, שְׁעֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת עַל-יְדֵי מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת, וְלִכֵּן כָּל מִי שְׁיִוָּדַע שְׁפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטָּלָה, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְבֹא אֶל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים בְּכָל שַׁבַּת-קִדְשׁ, וּבְפֶרֶט בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, שְׁאֲזִי הֵם מְגַלִּים סוּדוֹת וְרִזְיִן דְּרִזְיִן גְּלוּי אֱלֻקוֹת, עַד שְׁאֲפְלוּ הֵכִי רְחוּקִים וְהֵכִי גְרוּעִים נִשְׁפָּע גַּם עֲלֵיהֶם אֹרֶךְ וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְחַזֵּר

בתשובה שלמה אליו יתברך; כי ההארה שהצדיקים האמתיים מאירים על כל השומעים דבריהם, אין לתאר ואין לשער כלל; כי אז בעת רעוא דרעוין הם ממשיכין אורות עליונים על כל הנשמות הנמצאות אצלם, ואפלו שאדם כל-כף רחוק, ונפל בעמקי דתהומא רבא, עד שקשה לו אפלו להבין פשוטן של דברים שהצדיקים מדברים, עם כל זאת עצם היותו שם בעת רעוא דרעוין אצל הצדיקים, על-ידי-זה גם נשמתו נדלקת באור האין סוף ברוך הוא, וזוכה להגיע אל תשובה שלמה, כי נכנסים בו הרהורי תשובה גדולים מאד, עד שישכול להשיג גם מדרגות עליונות; אשרי מי ששומר שבת-קדש בשמחה עצומה, ואשרי ואשרי מי שזוכה לבוא אל צדיקים אמתיים, ונמצא במחיצתן; אשרי לו בזה ואשרי לו בכא!

שלום

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית הוא להיות בשלום עם כל בר ישראל, וכשאדם יודע שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו להיות בשלום עם כל בר ישראל, ויברח מכל מיני וכוזחים ומחלקת ומריבות, כי מי שנכשל בפגם הברית, הוא תמיד נמשך אחר מחלקת, ובפרט מחלקת על הצדיקים, כמו שכתוב (תהלים נה, כא): "שלח ידיו בשלמיו — חלל בריתו"; וכשואים אחד שתמיד עסוק במחלקת, צריכין לידע שהאדם הזה נולד בפסול, כמאמרם ז"ל (קדושין עא.): כד מינצו בי תרי בהדי הדדי חזו הי מינייהו קדים ושתיק הוא מיחס טפי; וכן אמרו (שם): אם ראיתם שני בני-אדם שמתגרים זה עם זה, שמץ פסול יש בהם. ורואים בחוש, שיש בני-אדם, שטבעם הוא רק לחפש מומין בבני-אדם, והן הן השדין יהודאין שמאד פגומים בפגם הברית, רחמנא לישזבן, על-כן צריכין להתרחק מהם כמו שמתרחקין מבעלי ראתן, זה שיש לו שרץ במחו, רחמנא לישזבן; כי הם מאד מסכנים, כי אין עוד דבר

שִׁיכוֹל לַעֲקֹר אֶת הָאָדָם מִשְׂרָשׁוֹ כְּמוֹ הַמַּחֲלֶקֶת, כִּי מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי־הַלְכוֹת, כְּתוּבַת קַעֲקַע, הַלְכָה ג', אוֹת יב): הָעֶקֶר עֲבוֹדַת ה' הוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם; וּבְשִׁבִיל זֶה הִיָּה עֶקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם, כִּי הָאָדָם כָּלוּל מִחֶמֶר וְצוּרָה, גוּף מִן הַתַּחְתּוֹנִים וְנִשְׁמָה מִן הָעֲלִיוֹנִים וְהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, וְכִשְׁהוֹלֵךְ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אַחַר שְׂרִירוֹת לְבוֹ, אֲזִי הוּא הָעֶדֶר הַשְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים לח, ד): "אֵין שְׁלוֹם בְּעֲצָמֵי מִפְּנֵי חֲטָאֵתִי"; אֲבָל כְּשִׁכּוּפָה אֶת גּוּפוֹ וּמִבְּטָלוֹ לְהִנְשָׁמָה, זֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם, שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין הַנִּשְׁמָה וְהַגּוּף. וְעַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ הוּא מְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּרִי מַעְלָה עִם דְּרֵי מַטָּה, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין כָּל־ם — בֵּין כָּל הַהַפְּכִים, כִּי מְקַשֵּׁר כָּל־ם יַחַד לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂזוּהֵי בְּחִינַת שְׁלוֹם. וְזֶה שֶׁפִּרַּשׁ רַש"י עַל פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, ז): "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה". שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם בְּיוֹם שֵׁשִׁי מִן הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. כִּי בְּרֵאשׁוֹן — בְּרֵא שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּשֵׁנִי — רָקִיעַ לְעֲלִיוֹנִים וְכוּ'. עַל־כֵּן הִצְרִיךְ בְּשֵׁשִׁי לְבָרֵא הָאָדָם, שֶׁהוּא כָּלוּל מִן הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְאִם לָאוּ יֵשׁ קִנְאָה בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וְכוּ', נִמְצָא, שֶׁהָאָדָם שֶׁהוּא מְחַבֵּר וְכָלוּל מִן

הַעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הוּא מְחַבֵּר הַכֹּל, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם
 בֵּין כָּל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה הִיָּתָה עֵקֶר
 בְּרִיאַת הָאָדָם, כְּדֵי שִׁיעֲשֶׂה שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. דְּהִיְנוּ
 שִׁיעֲלָה וַיִּגְבֶּיהָ כָּל הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנִיּוֹת לְהֵשֵׁם
 יִתְבָּרֵךְ, וַיַּעֲלָה כָּל הַנְּצוּצוֹת לְשָׂרָשׁן, שְׂזָהוּ בְּחִינַת
 שְׁלוֹם, שְׂמַחֲבֵר שְׁנֵי הַפְּכִים יַחַד, שְׂמַקְרֵב הַרְחוּקִים
 לְמַעֲלָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי עֵקֶר הַשְׁלוֹם הוּא בֵּין שְׁנֵי
 הַפְּכִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן פ), וְעַל-יְדֵי חֲטָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע
 נִתְקַלְקַל הַשְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרָאשִׁית ג, טו):
 "וַאֲיִבָּה אֲשִׁית בֵּינָךְ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ וּבֵין
 זֶרְעָה", כִּי "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע" זֶה סוּד מַחְלָקָת,
 שְׂמִשָּׁם בָּאִים כָּל הַפְּרוּדִים שְׂמֵהֶפֶךְ וּמִפְּרִיד בֵּין
 טוֹב לְרַע, וְעַל-כֵּן מֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מִשָּׁם
 הַשְׂתַּלְשְׁלוֹת כָּל הַמַּחְלָקָת שְׂבַעֲוֹלָם, שְׂכָלָם נִמְשָׁכִין
 מִשָּׁם, שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא הַשׁוֹנֵא הַגָּדוֹל
 שְׂאִינוּ חֲפֵץ בְּשְׁלוֹם. וְעַמְלָק הוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ,
 וְהוּא אֹרֵב תָּמִיד לְקַלְקַל הַשְׁלוֹם וּלְעוֹרֵר מַחְלָקָת
 עַל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, כִּי הוּא מְזַרֵעַ עֵשׂוֹ, שְׂרַדֵּף אֶת
 יַעֲקֹב אָחִיו, שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחִינַת הַשְׁלוֹם, כְּמוֹ
 שְׂפָתוֹב (בְּרָאשִׁית לג, יח): "וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם" וְגו';
 כִּי עַמְלָק הוּא בְּחִינַת פְּגָם הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב

(דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים", ועל-ידי פגם הברית נתקלקל השלום, ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בפגם הברית, עליו להשמר מאד שלא תהיה לו שום שיכות אל שום מחלקת שבָּעוֹלָם, כי ברגע שהוא מערב במחלקת, קלפת עמלק מתלבשת בו, ותכשיל אותו יותר בפגם הברית. וגם בענין השלום צריכין רחמים רבים לדעת איך להתנהג עם השלום, כי כן מבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, ברכות הראיה, הלכה ד', אות ד'), שעקר החיות הוא על-ידי אהדות, על-ידי שנכללים כל השנויים במקור האהדות. והעקר תלוי בהאדם שהוא עקר הבריא, ובו תלוי הכל, פידוע. ועל-כן "ואהבת לרעך כמוך" הוא כולל גדול בתורה (ירושלמי נדרים ט, ד), כדי לכלל באהדות ושלום, שהוא עקר החיות והקיום והתקון של כל הבריא, על-ידי שבני-אדם שמשנים בדעותיהם נכללים יחד באהבה ואהדות ושלום. ועקר האהבה הוא לאהב את ישראל המקימים את התורה, כי מי שהוא רשע גמור בתכלית הרשעות, ואין בו שום טוב, בודאי מצוה לשנא אותו בתכלית השנאה, כמו שכתוב (תהלים

קדשת שלום ישראל תקסה

קלט, כב): "תכלית שנאה שנאתים". רק עקר מצות (ויקרא יט, יח) "ואהבת לרעך כמוך" הוא לרעך במצוות, דהינו שצריכין לחפש ולבקש ולמצא בכל אחד ואחד מישראל איזו זכות וטוב, כדי לאהב אותו כנפשו. כי כל אחד מישראל אפלו פושעי ישראל, אי אפשר שאין בו איזה צד טוב וזכות, וכמובא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) על פסוק (תהלים לז, י): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", הינו שהפסוק מזהיר לדון את הכל לכף זכות, ואף-על-פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף-על-פי-כן צריך לחפש ולבקש ולמצא מעט טוב ששם אינו רשע, וזהו "ועוד מעט ואין רשע", שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדין, ששם אינו רשע, כי אף-על-פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדין, כי איך אפשר שלא עשה איזו מצוה ואיזה דבר טוב מימיו?! ועל-ידי-זה שאתה מוצא בו מעט טוב, ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על-ידי-זה אתה מעלה אותו מכף חוב לכף זכות, עד שישוב בתשובה שלמה; כי עקר האהבה היא כדי לקשר עצמו עם הטוב שבכל ישראל, ולהכליל עמם יחד באהבה ובאחדות, כדי לבטל

את כל השנויים, ולהכליל באחד הפשוט יתברך, שמשם כל החיות והקיום והתקון לכל העולמות, כי על-ידי קיום התורה והמצוות, נתקשרין ונכללין כל שנוי הדעות יחד. למשל דעה של זה נוטה לחסד תמיד, ודעה של זה נוטה לגבורה, ועל-כן הם משנים בדעותיהם, ויש ביניהם מחלוקת, אבל כשמבטלין שניהם רצונם מפני רצון השם יתברך, וזה אין משמש במדת חסדו, כי אם בשביל רצון השם יתברך, דהינו לעשות טוב וחסד עם אוהבי השם יתברך, ולהפך כשרוצה על-ידי מדת החסד שיש לו להיטיב עם שונאי השם יתברך, חס ושלו, או שמגיעה לו איזו תאוה ואהבה רעה, שנמשכת ממדת החסד, שהיא בחינת אהבה, אזי משבר תאוותו ואהבתו, ואינו עושה עם מדת חסדו שום דבר שהוא כנגד רצון השם יתברך, רק מה שהוא רצונו יתברך באמת. ואזי נכלל עם מדת חסדו ברצון העליון בהשם יתברך. וכן חברו שיש לו מדת גבורה, כשאינו משתמש עם גבורתו, כי אם בשביל השם יתברך, להתגבר על יצרו ולנקם בשונאי השם יתברך, ומה שהוא נגד רצון השם יתברך מבטל טבעו ורצונו, אזי הוא נכלל עם מדת גבורתו בהשם יתברך, ואזי אלו שני בני-אדם

קדֹשֶׁת שְׁלוֹם יִשְׂרָאֵל תְּקוּמוֹ

אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם נִדְמִים כְּשֵׁנִי הַפְּכִים בְּדַעוֹתֵיהֶם,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּשֵׁרֶשׁ רְצוֹנָם שְׁנִיָּהֶם כְּאַחַד. כִּי
שְׁנִיָּהֶם רְצוֹנָם לַעֲשׂוֹת רַק רְצוֹן קוֹנָם, זֶה בְּחֶסֶד וְזֶה
בְּגִבּוֹרָה, וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת נִכְלָלִים שְׁנִיָּהֶם בְּמִקּוֹר
הָאַחֲדוּת שֶׁהוּא הָאֶחָד הַפְּשוּט יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן כָּלֵל
יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל-יְדֵי מַעַט הַטּוֹב שָׁבוּ,
הוּא נִכְלָל בְּאַחֲדוּת עִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּבְבַחֲיָנָה זוֹ
צָרִיכִין לְאַהֲבֵת אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּנִפְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ
לְמַצָּא בּוֹ מַעַט טוֹב, לְדוֹן הַכֹּל לְכַף זְכוּת, שְׁעַל-
יְדֵי-זֶה נִכְנָסִין כָּלֵם בְּאַמַּת לְכָל זֶה. וְעַל-יְדֵי-זֶה
יֵאֱהָב כָּל אֶחָד כְּנִפְשׁוֹ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה נִכְלָל עִם כָּלֵם יַחַד
בְּאֶחָד הַפְּשוּט, עַל-יְדֵי הַטּוֹב שֶׁהוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה
שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָלִים כָּל הַשְּׁנוּיִים
שֶׁבְּעוֹלָם בְּאַחֲדוּת, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאֶחָד, שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַחַיּוֹת מִמִּקּוֹר הַחַיּוֹת, שֶׁהוּא
הָאֶחָד הַפְּשוּט יִתְבָּרֵךְ. וְכֹל זֶה נֶאֱמַר רַק לְאוֹהֲבֵי
הַשֵּׁם וְלַעוֹשֵׁי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֵׁשׁ שִׁיף לְמַסֵּר אֶת
נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר שְׁלוֹם, מֵה שְׂאִין כֵּן כּוֹפְרִים בְּעֵקֶר,
שְׂרוּצִים לַעֲקֹר אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
וּמַדְבָּרִים כָּלִפִּי מַעְלָה, עֶפְרָא לְפוּמִיָּהוּ, וְאִינָם
מֵאַמִּינִים בַּתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְהֵם הָעַרְב־רַב,
חוֹטְאִים וּמַחֲטִיאִים אֶת הַרְבִּים. אַנְשִׁים כְּאֵלוֹ

צָרִיכִין לְהִתְרַחֵק בְּתַכְלִית הַרְחֹק; כִּי הָעֶרְב־רֵב גְּרוּעִים מִמְשַׁמְדִים, שְׁמֵהֶם כָּלֵם יוֹדְעִים לְהַשְׁמֵר, מֵה שְׂאִין כֵּן אֱלוֹ הַרְשָׁעִים וְהַקְּלִי עוֹלָם, הֵם מְלַבְּשִׁים אֶת עֲצָמָם בְּאִדְרֵת שֶׁעַר, וּמְלַבְּשִׁים בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְתוֹכֶם אֵינוֹ כְּבָרָם, וְהֵן הֵן הַצְּבוּעִים וְהַרְפָּאִים וְהַשְׁקֵרְנִים הַמְעַרְבִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם רְשָׁעִים אַרוּרִים, שְׂדִין יְהוּדָאִין, הַגּוֹרְמִים אֶת כָּל הַצָּרוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל. אוֹתָם צָרִיכִין לְשַׁנֵּא בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ: "תַּכְלִית שְׁנֵאָה שְׁנֵאֲתִים, לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי"; מֵאַחַר שֶׁהֵם אוֹיְבִים לִי, וְרוֹצִים לְרַחֵקְנִי מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ וּמֵהַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים, עָלִי לְשַׁנֵּא אוֹתָם בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה, כִּי אֱלוֹ הַרְשָׁעִים הַמְתַּחֲזִים כְּאֲנָשִׁים יִרְאִים וְחֲרָדִים, הֵם מְאֹד מְסַכְּנִים עִם הַדְּעוֹת הַנִּפְסָדוֹת שֶׁלָּהֶם, וְצָרִיכִין לְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּתַכְלִית הַרְחֹק, וְלְשַׁנֵּא אוֹתָם בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה, כִּי בְּנִקְל שֶׁיִּכְשִׁילוּ אוֹתָךְ לִירֹד לְשָׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ, כִּי אֶף שְׂמֵלְבִישִׁים עֲצָמָם בְּמַצּוֹת כְּאֱלוֹ הֵם מְדַבְּרִים רַק עַל צְדִיקִים, בְּאֵמֶת כְּוֹנְתָם הַטְּמְאָה הִיא כְּלָפִי מֵעַלָּה, וְכִמוֹ שֶׁפִּרַּשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לח) אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים עג, ט): "שִׁתּוֹ בְּשָׂמִים פִּיהֶם וְלִשׁוֹנָם תְּהִלָּךְ בְּאַרְץ", כִּי עַכְשָׁו נִתְפַּשְׁטָה

קדֹשֶׁת שְׁלוֹם יִשְׂרָאֵל תִּקְרָא

הָאֲפִיקוֹרְסוֹת, שֶׁהִתְרָה הָרְצוּעָה לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצְּדִיקִים וְעַל כָּל יְרֵאֵי הַשֵּׁם, וְהוּא כְּמוֹ מִי שֶׁפּוֹשֵׁט לְשׁוֹנוֹ נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, שְׂאִינוֹ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל הָעוֹלָם. וּבְאֵמֶת זֶה הָאֲפִיקוֹרְסוֹת הוּא נֶגֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, אֲךָ שֶׁהֵם בּוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפִיהֶם עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן הֵם מְהַפְּכִין אֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁלָהֶם לְדַבֵּר עַל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם" — שֶׁבְּאֵמֶת מֵה שֶׁמְדַבְּרִים בְּפִיהֶם הוּא בְּאֵמֶת לְמַעַלָּה בַשָּׁמַיִם, כִּי עַקֵּר דְּבָרֵיהֶם נֶגֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל, אֲךָ "לְשׁוֹנָם תִּהְלֵךְ בְּאָרֶץ", שֶׁמִּחַמַּת שְׁבוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפִיהֶם נֶגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן לְשׁוֹנָם תִּהְלֵךְ בְּאָרֶץ — שֶׁפּוֹשֵׁט לְשׁוֹנָם נֶגֶד הָעוֹלָם, אֲבָל בְּאֵמֶת "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם". וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנִי, עָלֶיךָ לְזָכֹר, כִּי הֵם הָעַרְב־רַב הַמְעַרְבִים בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מֵהֶם סוֹבְלִים עֲכָשׁוֹ בַּגְּלוּת הָאֲחֵרוּנָה, שְׂזוֹ הַגְּלוּת הַכִּי גְרוּעָה, כִּי אֵין יוֹדְעִים מִמֵּי לְהַשְׁמֵר, כִּי כָּל אֶחָד נִדְבָקוּ בּוֹ דְּעוֹת נַפְסָדוֹת שֶׁל "כַּחֲסִי וְעֶצֶם יָדַי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), וְכָל דְּאֵלִים גְּבֹר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּבְאֵמֶת הֵם רְשָׁעִים אֲרוּרִים. וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר, לְהַמְשִׁיךְ עֲצֻמָּךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד תִּחַפֵּשׂ רַק אֶת הַשְּׁלוֹם, וְאִם יֵשׁ יְרֵאֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁמִּחְזְקִים

תקע קדשת שלום ישראל

אוֹתָךְ וּמִשְׁמַחִים וּמִעוֹדֵדִים וּמֵאֲמָצִים אוֹתָךְ
לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִחֲדִירִים בְּךָ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה
בוֹ יִתְבָּרֵךְ וְהַתְמַדָּה בַּתּוֹרָה, תִּדְעַ שְׁהֵם הֵם יֵרָאִי
הַשֵּׁם הָאֱמֵתִיִּים, אֲבָל אֵלֹה הַרוֹצִים לְעַקֵּר אוֹתָךְ
מִהַטּוֹב הַנִּצָּחִי, תִּבְרַח מֵהֵם כָּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ
שׁוֹרֵף, וְהֵם הֵם הָעֶרְב־רַב, אֲפֹלוּ שְׂמַתְחִזִּים כִּירָאִים
וְחֲרָדִים, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר "תִּכְלִית שְׁנֵאָה שְׁנֵאֲתִים,
לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי", מִפְּנֵי שְׁהֵם הָאוֹיְבִים שְׁלִי,
הַרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתִי מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִן הַצְּדִיקִים
הָאֱמֵתִיִּים, עָלִי לְשֵׁנֵא אוֹתָם בְּתִכְלִית הַשְּׁנֵאָה. וּמְכָל
שְׁכֵן אֵלֹה הַרְשָׁעִים וְקִלֵּי הָעוֹלָם, שְׂמַדְבָּרִים פְּתוּחַ
נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה,
וּמִתְלוֹצְצִים מְכָל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, מֵהֵם צָרִיכִין
לְהִתְרַחֵק בְּתִכְלִית הָרַחוּק. וְזֶה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת
הַשְּׁלוֹם, שְׁבוֹרַח מִן הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הָעֶרְב־רַב,
הַמְּדַבְּרִים נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ
לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן מֵאֵלֹה הַרְשָׁעִים הַמְּתַחֲזִים עֲצָמָם
כִּירָאִים וְחֲרָדִים, אֲבָל חוֹלְקִים עַל צְדִיקִים אֱמֵתִיִּים,
וּמוֹנְעִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, הֵם הֵם
הָעֶרְב־רַב, וְזוֹ הַגְּלוּת הָאֲחֵרוּנָה שְׂאֲנוּ סוֹבְלִים מֵהֵם.
וְלְהַפּוֹךְ — צָרִיכִין לְזַכֵּר מְעַלַּת הַשְּׁלוֹם וְעֲצָם אֲסוּר
הַמְּחַלְקֵת, כָּמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר

קדֹשֶׁת שְׁנֵה יִשְׂרָאֵל תִּקְעָא

רְבָה, פְּרָשָׁה יֵד): שְׁנוּי הַמַּחְלָקָת וְגָדוּל הַשָּׁלוֹם; כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת וְקִיּוֹם כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי הָאֲחָדוּת וְהַשָּׁלוֹם; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִין יַחַד שְׁנֵי יְהוּדִים הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וְשִׂמְחִים בְּרֵאִיתָם זֶה אֶת זֶה, מְבָרְכִין "שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה", כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוֹם הוּא עַל-יְדֵי הָאֲהָבָה וְהַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וְזֶה עֵקֶר קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל, קְדוּשַׁת הַבְּרִית; אֲשֶׁר־מִי שֶׁמֵּת אֶחָד תָּמִיד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַמְּאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְחַפֵּץ תָּמִיד בְּשָׁלוֹמָם, וּמִתְרַחֵק מִהַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הָעֹרְבֵי-רֵב, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִחְזִיק בְּשָׁלוֹם הָאֲמִתִּי, וְיִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶּׁקָּלַקַל בְּבְרִיתוֹ, אֲשֶׁר־לוֹ!

שְׁנֵה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲהוּבִי, בְּנִי, שְׁמִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תָּמִיד נִמְשָׁךְ אַחֵר הַשְּׁנָה, וְהַשְּׁנָה הוֹרֶסֶת לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים, כִּי כָּךְ

תקעב קדשת שנה ישראל

אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה יז, סימן ו'): תחלת מפלה — שנה; כשאדם ישן — אינו לומד, אינו עובד, ומתהפך על מטתו בעלמא, ובא לידי עברות חמורות; ועל-כן, אהובי, בני, עשה כל מיני פעולות שבְּעוֹלָם לשמר לא לישן יתר על המדה, כי השנה בבחינת עבדות, כמאמרם ז"ל (קדושין מט:): עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים; כי בדרך כלל עבדים מלאים זמה וישנים הרבה, לכן מי שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא נמשך מאד אחר השנה, כי נכנס בו דכאון ועצבות ומרירות, עד שאבד את הטעם לחיות; על-כן ראה מה לפניך?! תתחיל לדון את עצמך לכף זכות, ותמיד תמצא אצלך נקדה טובה, ועל-ידי-זה תתעורר מהשנה, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (השפמת הבקר, הלכה א', אות ב'): כשאדם רואה שרחוק מאד מהשם יתברך, זה בחינת שנה, שהוא אחד מששים במיתה, וכשמחפש ומבקש ומוצא בעצמו איזו נקדה טובה עדין, ומחיה ומשמח את עצמו, ומעורר את עצמו לעבודת השם יתברך, על-ידי-זה זוכה להתעוררות השנה, שזה סוד מה שכתוב (תהלים ג, ו): "אני שכבתי ואישנה, הקיצותי כי ה' יסמכני"; כי

הַנְּקִדָּה טוֹבָה שְׁמוּצָא בְּעֵצְמוֹ, הִיא סוּד אֱלֻקוֹת
 כְּבִיכּוֹל, כִּי זֶה הַטּוֹב הוּא אַחֲדוּת גָּמוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 כִּי כָּל הַטּוֹב הוּא מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים
 קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְיָ לְכָל", וּכְתִיב (שָׁם לַד, ט):
 "טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב הַיְיָ", אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר יַחְסֶה
 בּוֹ"; וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁמַחֲפֵשׂ בְּעֵצְמוֹ תָּמִיד אֶת
 הַנְּקִדָּה טוֹבוֹת, וְאִינוּ מִתְיַאֵשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה אִינוּ
 מִתְיַרָא מִרְבָּבוֹת פְּגָמִים וַחֲטָאִים שְׁעוֹמְדִים עָלָיו
 לְהַפִּילוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, בְּיֹאשׁ, כִּי מְעַט מִן הָאוֹר
 דּוֹחֶה הַרְבֵּה מִן הַחֲשֶׁךְ. כִּי עַל-יְדֵי שְׁמוּצָא בְּעֵצְמוֹ
 אִיזוֹ נְקִדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִתְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה,
 וְנִכְנָס בְּאַמַּת לְכַף זְכוּת, וְאִזִּי זוֹכֶה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.
 וְהַכֹּל הוּא, אֲהוּבִי, בְּנִי, שְׁעַקֵּר הַשָּׁנָה גִּמְשָׁךְ לְאָדָם
 רַק מִחֲמַת יֹאשׁ וְעֵצְבוֹת וְדַכְאוֹן, כִּי כָּל מֵה שְׁאָדָם
 נִכְנָס יוֹתֵר בְּיֹאשׁ, הוּא גִּמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַשָּׁנָה, שְׁזֵה מֵה
 שְׁהוֹרֵס אֶת כָּל חַיָּיו. וְלִכֵּן, אֲהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר, רְאֵה
 לְקַחַת אֶת עֵצְמְךָ בְּיַדְיךָ, וְאִם אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁנִכְשַׁלְתָּ
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תְּבַרַח
 מֵהַשָּׁנָה, כִּי הַשָּׁנָה תִּמְשָׁךְ אוֹתְךָ אֶל הַבְּטוּל,
 שְׁתִּבְטַל זְמַנְךָ וְלֹא תִהְיֶה לְךָ לֹא רוּחָנִיּוֹת וְלֹא
 גִּשְׁמִיּוֹת, כִּי הַשָּׁנָה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגִמְרִי; כִּי
 עַקֵּר הַשָּׁנָה הוּא עַל-יְדֵי הַתְּמַעֲטוֹת הַמַּחֲזִין

ובלבולם, שכל זה נמשך מאחיות הנחש הקדמוני, שעל-ידי-זה צריך האדם ללחם הרבה עם המחשבות שבמה, לבררם מאחיות הנחש, עד שמתנגעים המחין על-ידי מלחמה זו, ואז צריכים לישן, כדי לתת נוחה למחין, ואז הסטרא אחרא שריא על ידוהי, כי עקר התגברות של הסטרא אחרא הוא על-ידי הסתלקות המחין (לקוטי-הלכות, השכמת הבקר, הלכה ה', אות ב'); ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, תתחיל לדון את עצמך לכף זכות, ותדע שאפלו שנכשלת בחטא המגנה הזה פעמים אין מספר, עד שנדמה לך שאף פעם לא תוכל לצאת מזה, כל זה הוא רק דמיון, שהקלפות והסטרא אחרא מונעים ומעכבים ממך את האמונה הברורה ומזככת בהקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן הם מושכים אותך אל העצלות והעצבות ואל השנה והתרדמה, ועל-ידי-זה אתה מביטל את זמנך היקר; כי באמת כל זמן שאדם חי, הוא יכול לתקן את הכל, וכיון שאדם ישן, הוא מאבד את הכל. ועל-כן אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין עא:): שנה לרשעים — נאה להם ונאה לעולם, לצדיקים — רע להן ורע לעולם; כי כשהרשעים ישנים, אינם חוטאים, אזי נאה להם ונאה לעולם, כי אינם

קדֹשֶׁת שְׁנַה יִשְׂרָאֵל תַּקְעָה

חוטאים ואינם מחטיאים אחרים, מה שאין כן הצדיקים, כשהם ישנים — רע להם, ורע לעולם, כי מפסידים דבקות הבורא יתברך שמו ולמוד התורה הקדושה, ומפסידים לזכות את נשמות ישראל בטוב אמת ונצח. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך בידיך, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, ואפלו שאפה יודע שנכשלת כבר בעון החמור הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שמושך אותך לשנה, עם כל זאת ראה להתגבר להיות בשמחה, ותדון את עצמך לכף זכות, ותדע שעדין יש לך תקווה לתקן את הכל, כי הוא יתברך אב הרחמן, ואפלו מי שחטא בחטא המגנה הזה, עדין יכול לתקן הכל, אם לא יישן את ימיו ושנותיו. ולכל זה זוכים על-ידי תקוף השמחה; כי השמחה היא הפך השנה, כי כל מה שאדם שמח יותר, הוא ממעט בשנה, וכמאמרם ז"ל (ספ"ה נג.): כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה, לא ראינו שנה בעינינו; כי על-ידי תקוף השמחה אדם נמשך אל העירנות, ואין חסר לו לישן. ועל-כן ראה, אהובי, בני, לקחת את עצמך בידיך, ותתעורר מהשנה שנופלת עליך, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שנה, ב, ב): על-ידי רבוי

תקעו קדשת שכרות ישראל

השנה והתנומה, על-ידי-זה הוחפים אותו ממרכבה
דקדשה, ונשתנה פניו ונתקלקל צלם אלקים;
ועל-כן ברח לך אליו יתברך, ותרגיל את עצמך
לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל
רעהו והבן אל אביו, ועל-ידי-זה תזכה לקדשה
וטהרה, קדשת ישראל, שהיא קדשת הברית, ואזי
לא תצטרך כבר לישן הרבה. זה מה שאמר רבנו
ז"ל (ספר המדות, אות שנה, סימן א'): מי שהוא
מקדש יותר, הוא רחוק מהשנה יותר; אשרי מי
שמדבק את עצמו תמיד באין סוף ברוך הוא,
ומציר בדעתו, אשר הכל לכל אלקות גמור הוא,
והוא נמצא בתוך האור, שעל-ידי-זה יזכה להיות
דבוק בחי החיים בו יתברך, ולא יצטרך לישן
הרבה, ותמיד ימשיך עצמו אליו יתברך, אשרי לו!

שכרות

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, שרבנו ז"ל
הזהירנו מאד לא לשותות שום משקה המשכר, כי

קדִשֵׁת שְׁכָרוֹת יִשְׂרָאֵל תִּקְעוּ

הַנְּאוּף מְבִיא לְיַדֵּי שְׁכָרוֹת. בְּדֶרֶךְ כָּל מִי שֶׁשׁוֹתָה הַרְבֵּה, בָּא אַחֲר־כֶּךָ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, לְכֹל הָעֵבְרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִכְן צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מְאֹד לֹא לְשִׁתוֹת בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן שׁוּם מִשְׁקָה הַמְּשִׁכֵּר, כִּי אִם לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ וְתוֹ לֹא. תִּכְרֶה-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתָה, הוּא שׁוֹכֵחַ מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִמְצוּתוֹ, כְּמוֹבֵא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כו), שֶׁצָּרִיךְ לְהִרְחִיק מִשְׁכָּרוֹת וּלְדַקְדֵּק שֶׁלֹּא לְשִׁתוֹת יוֹתֵר מִיְכָלְתוֹ, וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹתָה יוֹתֵר מִיְכָלְתוֹ, הוּא פּוֹגֵם בְּדַעְתּוֹ, וְנֹעֵשֶׂה בְּכַעַס וּבְרָגֶז, וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְיַדֵּי חֲטָאִים וְרָעוֹת רַבּוֹת, וְעַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת הוּא שׁוֹכֵחַ אֶת כָּל הַמְצוּוֹת וְהַאֲזָהָרוֹת שֶׁצָּוָה מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ הוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָל אִיבָר וְאִיבָר מִיִּשְׂרָאֵל, וּמְזַכֵּיר כָּל אִיבָר וְאִיבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה הַמְצוּוֹה הַשֵּׁיכָה לְאוֹתוֹ אִיבָר. כִּי מֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מְצוּוֹת הֵן כְּנֶגֶד מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אִיבָרִים, וְעַל-כֵּן נִקְרָא מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ "מְחַקֵּק" (דְּבָרִים ל"ג, כ"א), שֶׁהוּא גִימְטְרִיָּה מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה, שֶׁמְזַכֵּיר אֶת מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מְצוּוֹת, וְעַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת שׁוֹכְחִים לְגַמְרֵי מֵהַמְצוּוֹת וּמִמֹּשֶׁה רַבֵּנוֹ. לְזֹאת צְרִיכִים מְאֹד לְהִשָּׁמֵר מִשִּׁתֵּית מִשְׁקָה הַמְּשִׁכֵּר, וּבְפֶרֶט מִי שֶׁנִּחְלָה בַּמַּחְלָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת

תקעה קדשת שכרות ישראל

זרע לבטלה, הוא צריך לקבל על עצמו גדר לא לשמות, כי השכרות מביאה אותו לידי נאוף, וזה אשר קרה לוט. וכן אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מט:): עשרה קבין שכרות ירדו לעולם, תשעה נטלו כושים; כי השכרות זה סמל של נאוף, וכל מי ששותה יתר על המדה, עד שנכנס בשכרות, בסימן שהוא פגום בפגם הברית, רחמנא לישזבן, וכן גלו לנו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה יב, סימן א'): הזהירה רוח הקדש על היין, שלא ישתכר אדם, שאחריתו דם, שעובר עברה שיתחייב עליה מיתה וכו'; כי יתאוה לדם נדה ולדם זיבה וכו', רחמנא לצלן, ולשכור כל הדרכים דומות למישור. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה י', סימן ו'): שכור נקרא יהיר ולץ; ועל-כן צריכים לשמר מאד לא לשמות שום משקה המשכר בשום פנים ואופן, ורבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ובפרט מי שיודע שפגם בברית, עליו למסור את נפשו לא לשמות שום משקה המשכר, אלא יין לקדוש ולהבדלה ותו לא. וחכמינו הקדושים אמרו על שכור (תנחומא נח יג): כיון ששתה יותר מדי, נעשה כחזיר מתלכלך במי רגלים ובדבר אחר, נשתכר נעשה כקוף עומד

קִדְשֵׁת תּוֹרָה יִשְׂרָאֵל תִּקְעֵט

מִרְקָד וּמִשְׁחָק, וְאֵינּוּ יוֹדַע מַה יַעֲשֶׂה, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, עַד כְּדֵי כֶּף אָדָם יְכוּל לְפַל עַל-יַדֵי שְׁכָרוֹת. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְבָרַח מִהַמְדָּה הַמְגִנָּה הַזֹּאת שֶׁל שְׁכָרוֹת, כִּי כֶּף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵה־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁכָרוֹת, סִימָן ד') : הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב מִי שְׂאֵינּוּ מְשַׁתְּכֵר, כִּי (שָׁם, סִימָן א') : עַל-יַדֵי שְׁכָרוֹת נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ ; וְכֵן (שָׁם, סִימָן ז') : עַל-יַדֵי שְׁכָרוֹת נוֹפֵל לְהִרְהוּרֵי גֵאוּף ; וְכֵן (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ב') : הַשְׁכָּרוֹת גּוֹרֵם גְּלוּת, גַּם גּוֹרֵם הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה ; וְעַל-כֵּן רָאָה מַה לְפָנָיִךְ, אֶהוּבִי, בְּנִי, תְּבַדִּיל עֲצֻמָּךְ מִשְׁתִּית יַיִן הַמְשַׁכֵּר, רַק תְּהַדַּר לְשִׁתוֹת יַיִן לְקַדוֹשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ, וְעַל-יַדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְקִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא קִדְשֵׁת הַבְּרִית, תִּקּוֹן הַמַּחֲיִין, שְׁתִּהֶיָּה דְבוּק תָּמִיד בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִמְחַל לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל.

תּוֹרָה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵינּוּ עוֹד תִּקּוֹן

לְאָדָם שֶׁנִּפְגָּם בְּפָגַם הַבְּרִית, וּבְכָל הַחֲטָאִים
 שֶׁבְּעוֹלָם, כְּמוֹ לַמּוֹד הַתּוֹרָה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת קי.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ
 צָרִיךְ לְעוֹלָם לֹא חֲטָאת וְלֹא עוֹלָה וְלֹא אָשָׁם, כִּי
 הַתּוֹרָה מְאֹד חֲשׂוּבָה בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, עַד כִּדֵּי כָּךְ
 שֶׁכָּל מִי שֶׁזוֹכֶה לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (ירוּשְׁלָמִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, פָּרָק ד', הַלְכָה ח'): כִּיֹּן
 שֶׁקִּבַּלְתֶּם עָלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מֵעַלָּה אָנִי עָלֵיכֶם כְּאִלוֹ
 לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן,
 סִימָן יט): נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל
 עֲשִׂיָּה, שֶׁיְהִיָּה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמַּד כָּךְ
 וְכָךְ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכִיּוֹצֵא, וְאָמַר שֶׁאֶפְלוֹ אוֹתָן
 הָאֲנָשִׁים הָרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ
 בְּמַצוּדָה רָעָה, עַד שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֻרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִכַּח
 שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שֶׁיְכוּל לְהוֹצִיא אוֹתָם
 מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ
 לָהֶם חֵק קָבוֹעַ וְחַיִּיב חֲזָק לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ
 וְכָךְ יִהְיֶה אִיךָ שֶׁיְהִיָּה, בּוֹדֵאֵי יִזְכוּ לְצֵאת מִמְּצוּדָתָם
 הָרָעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד,
 וְכָל עֵקֶר מְגַמְתוֹ וְחֲפָצוֹ הִיא תָּמִיד רַק לְעֲבוּדוֹת

קְדֻשָּׁת תּוֹרָה יִשְׂרָאֵל תְּקַפֵּא

וְעֲשִׂיּוֹת שֶׁל קְדֻשָּׁה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלָל. וּמִקָּבַל
 אֲצֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁמַה שְּׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל,
 וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קָבוּעַ וְחַיִּיב חֵזֶק לְלַמַּד בְּכָל
 יוֹם וַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ, זֶה סוֹבֵב עַל לְמוּד וְאַמִּירַת ח"י
 פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׂאֵפְלוּ שְׂאָדָם נִכְנָס
 בְּמִצְוֵה רָעָה, וְנִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְקִשָּׁה וְכָבֵד לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, אִם יַעֲשֶׂה
 לְעֲצֻמוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
 מִשְׁנִיּוֹת, הַתּוֹרָה תּוֹצִיא אוֹ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת שְׂאֵלֵיו
 נֶפֶל; כִּי מַעֲלֵת לְמוּד מִשְׁנִיּוֹת עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי
 מ'ש'נ'ה' אוֹתִיּוֹת נ'ש'מ'ה'. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם
 אַתָּה יוֹדֵעַ בְּנִפְשֶׁךָ, שְׁנִכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תִּקְבַּע לְעֲצֻמְךָ
 קְבִיעוֹת חֲזָקָה לֹאמַר וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
 מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה יוֹצִיא אוֹתְךָ מִהֶהְרִגֵל הָרַע הַזֶּה.
 וּמִלְבַּד זֹאת, רַבֵּנוּ ז"ל גָּתַן לָנוּ סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד קַל
 מְאֹד, שְׂאֵפְלוּ מִי שֶׁהוּא קֹשֶׁה עֵיוֹן, אִם יִלְךְ וְיִלְמַד
 בְּסֵדֶר הַזֶּה, בְּנִקְל יִזְכֶּה לְסִיַּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה,
 כְּמוֹבָא (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), שְׁדַרְכוּ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל,
 שֶׁתְּמִיד הָיָה לוֹמַד הַרְבֵּה הַרְבֵּה כָּל יָמָיו עַד הַסּוּף,
 אֲפִלוּ בַּעֲת הַחוֹלְאָת הַכְּבֵדָה שֶׁהִיְתָה לוֹ בַּסּוּף,
 וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהִיְתָה עָלָיו טְרַחַא דְּצַבוּרָא, שֶׁהָיָה

עוסק הרבה עמנו ועם כל אנשיו לקרבם לעבודת
השם יתברך, ולתן לנו עצות בכל עסקינו וכו' וכו',
וגם מחו הנה מְשׁוּטט תמיד בהשגות גבוהות
ונוראות וכו' וכו', אף-על-פי-כן הנה עוסק בלמוד
התורה בפשיטות הרבה בכל יום ויום, ולא הנה
טרוד כלל, רק תמיד הנה בישוב הדעת. ובענין זה
הנה חדוש נפלא, ואי אפשר לספר מזה כלל,
ומחמת זה הנה לו פנאי על כל דבר, ותמיד הנה
למודו במהירות גדולה מאד, והנה לומד כמה דפין
פוסק בשעה אחת, עם כל הפרושים כלם, שסביב
הארבעה חלקי "שלחן ערוך" הנדפסים בכרך
גדול, שהם ה"טורי-זהב" וה"מגן אברהם"
וה"באר הגולה" ו"פרי חדש" ו"עטרת זקנים"
וכיוצא בהם בשאר החלקים, וספר שבעת שהעולם
מכינים עצמן להתפלל בבקר בעת שמתחילין
להתקבץ עד שמתחילין להתפלל, באותה השעה
היא לומד ארבעה דפין פוסק, וכן כל מה שלמד
גמרא או פוסק וכיוצא, הכל הנה במהירות גדולה
מאד. וספר עמנו הרבה בענין זה, שטוב ללמד
במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד
בפשיטות בזריזות ולבלי לבלבל דעתו הרבה
בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר

בפשיטות במקומו, ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל-פי-רוב ידע אחר-כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר. ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו, שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף, ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד, ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין, ואם לא יבין תכף — יבין אחר-כך, ואם ישארו אילו דברים שאף-על-פי-כן לא יוכל לעמד על פונתם — מה בכך? פי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים: 'לגמר והדר לסבר' (שבת סג.). ואף על גב דלא ידע מה קאמר, שנאמר (תהלים קיט, כ): "גרסה נפשי לתאבה" וכו' (עבודה זרה יט.); פי על-ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות, ויזכה ללמד הרבה, על-ידי-זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור ולהתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל-ידי-זה ממילא יבין בפעם השנייה והשלישית כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם. ודבר

הרבה מאוד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב, אבל באמת היא דרך עצה טובה מאוד בענין הלמוד, כי על-ידי-זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאוד, לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר מאשר היה לומד בדקדוק גדול, כי זה מבלבל מאוד מן הלמוד. וכמה בני-אדם פסקו מלמודם לגמרי, על-ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם, אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאוד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח), שטוב לאדם שייעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה, ופעם אחת חשב רבנו ז"ל מה שהאדם צריך ללמד בכל יום, עד שאין היום מספיק, דהינו לגמור בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש וארבעה חלקי שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר והתקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאריז"ל. גם צריכין ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון, ועוד חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנונות ובקשות הרבה

קדשת תורה ישראל תקפה

הרבה, ואז ספר הרבה מענין זה, שצריכין ללמד במהירות גדולה ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין. והדברים הללו הם בדוקים ומנסים, גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו, רק רצונו תמיד היה ללמד הספר או הפוסק שלומד כסדר מראשו לסופו בזריזות, ואחר-כך יתחיל פעם שניה ויגמר אותו פלו, וכן פעם אחר פעם. גם אמר לבל יהיה נבהל מזה, שהזהיר שצריכין ללמד כל-כף בכל יום, כי גם אם אינו זוכה ללמד כל-כף, אף-על-פי-כן הוא יכול להיות איש כשר באמת. וגם כבר ספר מזה שיכולין להיות איש כשר אפלו אם אינו יכול ללמד כלל, ואפלו צדיק יכולין להיות, אף-על-פי שאינו למדן כלל, רק בעל השגה אין יכולין להיות, כי אם כשהוא למדן בגמרא, פרוש רש"י ותוספות, אבל איש כשר וצדיק גמור יכולין לזכות אפלו מי שהוא איש פשוט לגמרי, ולא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין להבטל ממנה' (אבות ב, טז). והנה, אהובי, בני, כל זה דברי רבנו ז"ל, שעליהם נאמר: החפץ יחפץ והחדל יחדל, מי שאינו רוצה להטעות את עצמו ויודע בנפשו היטב את אשר חטא ופגם, ובפרט בחטא המגנה הזה של

פגם הברית, שעל-ידי-זה עקר את מח מחשבתו לגמרי, ואינו יכול להבין אפלו פשוטם של דברים, אין לו עצה אחרת, להגיע אל קנין התורה, אלא אם ילך בדרך זו, שגלה לנו רבנו ז"ל, שהוא דרך קלה מאד ומתקה לחיה, ומי שרוצה להודות על האמת יודה, אך כמו שבכל דבר שבקדשה הסמ"ך-מ"ם יש לו את שלוהו, למנע ולעכב את הדבר שבקדשה, ובפרט אלו שנכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליהם עובד הסמ"ך-מ"ם ביותר לעקר אותם משני עולמות, ולכן הקים רשעים ארורים שהם מסטרא דערב-רב, אשר אינם מתבישים לצאת נגד דברי רבנו ז"ל, ומחברים חבורים שטיות והבלים דרשות של סרק ודפי, העקר לא לקיים בפשיטות את דברי רבנו ז"ל, ומלבישים עצמם במצוות כדרך היצר הרע (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), העקר למנע אותה שלא תקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות כמו שאתה רואה בדבריו, והם מתחכמים בחכמות של הבל, ולא מתבישים להטות מדבריו הקדושים, והם חכמים בעיניהם, אוי להם ואוי לנפשם, יאבדו הם ואלף פיוצא בהם, ודבור אחד מדברי רבנו ז"ל לא יזוז כהוא זה. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר,

לְהִתְיַשֵּׁב מִה עָבַר עָלֶיךָ כְּבָר בַּחַיִּים חַיּוּתְךָ, שֶׁנִּפְלְתָה
 בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלְתָה וְנִכְשַׁלְתָה בַּמָּה שֶׁנִּכְשַׁלְתָה, וְעִכְשָׁיו בָּא
 רַבֵּנוּ ז"ל וְנוֹתֵן לְךָ יַעֲצֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֵיךְ
 שֶׁאַפְלוּ קָטָן וּפְגוּם כְּמוֹךָ, שֶׁאַתָּה כָּל-כָּף רְחוּק
 מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, גַּם-כֵּן תוּכַל לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׂגִית
 הַתּוֹרָה, אִם רַק תִּלְךָ בַּדֶּרֶךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת שֶׁגָּלָה לָנוּ
 רַבֵּנוּ ז"ל. אֲבָל בְּהִכָּרַח שֶׁתִּדַע, שֶׁבְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה
 וְהַנְּסִיוֹן הַקִּים הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹעֲלִים קָטָנִים מִחֲבָלֵי
 כְּרָמִים, שֶׁנִּכְנָסוּ גַם בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמְקַרְרִים
 אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לֹא לְלַמֵּד בַּדֶּרֶךְ זֶה, אֲשֶׁר מִי
 שֶׁמְכִיר אֶת הַשׁוֹעֲלִים הָאֵלֶּה, יוֹדֵעַ שֶׁהֵם אֲנָשִׁים
 פְּסוּלִים, וְנוֹלְדוּ בְּפִסּוּל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהֵם פְּגוּמִים
 מְאֹד וְהִדְיוּטִים, הַדּוֹחֲקִים אֶת עֲצָמָם בְּרֹאשׁ, אֲשֶׁר
 מִי שֶׁעִין אֶמֶת יֵשׁ לוֹ, רוֹאֶה תִּכְף-וּמִיד, אֲשֶׁר הֵם
 נִשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבְמָקוֹם שֶׁיִּסְלְקוּ
 אֶת דַּעְתָּם הַמְּטַנְּפֹת, וְהֵם בְּעֲצָמָם יִקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי
 רַבֵּנוּ ז"ל הָאֵלֶּה, עוֹד זֹאת הֵם מְקַרְרִים אֶת אַחֲרֵים,
 שֶׁלֹּא יִקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְהֵם תּוֹלִים בּוֹקֵי
 סְרִיקֵי פְּלוּלֵי הֶבֶל, שִׁטְיוֹת וְהִבְלִים, הָעֵקֶר לֹא
 לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְלָכֵן רָאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי,
 מִה לְפָנֶיךָ, חוּס וְחַמַּל עַל נִפְשֶׁךָ הָאֲמֻלָּה, כִּי מִה
 תַּעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקוּדָה? ! וּמִה תִּשְׁיב לְשׁוֹלְחֶךָ דְּבָר? !

הלא כשיגיע היום האחרון והשעה האחרונה
 בחייה, מי יוכל לעזור לה — אם לא אלו הפרקים
 משניות והדפים גמרא והסימנים שלחן ערוך וכו'
 וכו', שגרסת בכל יום במסירות נפש הכי גדולה,
 כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה,
 פרשה נט, סימן ב') על פסוק (משלי לא, כה): "עז
 והדר לבושה ותשחק ליום אחרון", עז והדר
 לבושה של תורה, ותשחק ליום אחרון, אימתי היא
 שוחקת? מתן שכרה לעתיד לבוא; כי שוחק מי
 ששוחק אחרון; הינו בזה העולם קמים רשעים
 ארורים וחולקים על הצדיקים ומתלוצצים מהם,
 עד שיש רבים שמתרחקים מהקדשה על-ידי
 הרשעים הארורים האלו שנולדו בפסול, רחמנא
 לצלן, ומי שזוכה לישוב הדעת אמתי שיבוא היום
 ולא ישאר ממנו כלום, רק מה שהכין לעצמו
 בעולם הזה, הינו שלמד בכל יום: מקרא, משנה,
 הלכה, מדרש, הלכות ואגדות, בריתות ותוספות,
 ורק זה מה שיקח עמו לעולם הנצחי, אדם כזה אין
 יכולים למנעו ולעכבו, כי אדרבה, הוא שוחק
 מאלו הרשעים והקלי עולם, ואינו רוצה להתקרב
 אליהם, כי יודע שהם שליחי הסם"ך-מ"ם למנעו
 מלהגיע אל הטוב הנצחי. כי באמת אפלו מי

שְׁכָר חָטָא בְּכָל מִינֵי חַטָּאִים שְׁבַע עוֹלָם, וּבְפָרֵט
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, עַד שֶׁהַלְבִּישׁ
 עֲצָמוֹ בְּבִגְדֵי צוּאִים, אִי אֶפְשָׁר לְנַקוֹת אֶת עֲצָמוֹ,
 אֲלָא עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה, אִם יִלְמַד בְּסִדְר־דִּרְךָ-
 הַלְמוֹד שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא דִרְךָ קַל וְנֹעִים
 מְאֹד. וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת,
 בְּצִיעַת הַפֶּת, הַלְכָה ה', אוֹת יג): עֲקַר הַטְּהָרָה
 מִהַבְּגָדִים הַצּוּאִים הַנֶּאֱחָזִים בְּכָל אֶחָד, שֶׁמֶהֱם כָּל
 הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲקַר
 הַטְּהָרָה מֶהֱם הִיא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאת בְּאֵר
 מַיִם חַיִּים, וְנִהְרָ שְׂאִינוֹ פּוֹסֵק וּמַעֲיֵן הַמִּתְגַּבֵּר, כִּי
 אֵלּוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים שֵׁישׁ לְכָל אָדָם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא
 תִקַּן חַטָּאִיו, וּבְפָרֵט מִי שֶׁנִּתְלַכְלַךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְלַכְלַךְ,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבַטָּלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְעוֹרְרִין וּמִתְגַּבְּרִין עָלָיו
 הַמְּנִיעוֹת וְהַמַּסְכִּים בְּכָל פַּעַם, וּמִשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו
 וּמִפְּסִיקִים מְאֹד מְאֹד בֵּינוֹ לְבֵין הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ נִהְרָ
 הַמִּפְּסִיק מִמֶּשׁ. וְאֵלּוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים הֵם בְּחִינַת
 יוֹן מְצוּלָה, בְּחִינַת טֵיט הַיּוֹן שֶׁמִּתְדַבֵּק מְאֹד בְּכָל
 פַּעַם, וּמִשָּׁם בָּאוֹת כָּל הַנְּפִילוֹת וְהַתְּרַחֲקוֹת שֶׁל
 הַרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶפְלוּ אִם
 מִתְעוֹרָר לְפַעֲמִים לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תִּקַּף

משתטחים כנגדו ואינם מניחים אותו להתקרב, וכן בכל פעם. ועל זה צעק דוד המלך, עליו השלום, בשביל כלל ישראל: "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד" וגו', הצילני מטיט ואל אטבעה" וגו' (תהלים סט ג-ט). ועקר התקון לזה הוא התורה הקדושה, כי התורה היא מקור מים חיים, שמטהרת מכל הגלולים והטנופים, בחינת "וזרקתי עליכם מים טהורים" וגו' (יחזקאל לו, כה). וכמאמרם ז"ל (תנחומא פי תבוא ג): מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטטר עצמו בהם, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה, והתורה מלמדת את האדם איך יטטר; כי הנכנס אל תוך התורה כמו שנכנס לתוך מעין מים המטטר את האדם מכל מיני טמאות. וזה צריך כל אדם ליידע, שאפלו אם הוא כמו שהוא, אם יברח בכל פעם אל התורה, וילמד בכל יום הן הרבה או מעט, על-ידי-זה התורה תוציא אותו מחטאיו המרבים, כי כח התורה עולה על הכל, כי היא חכמתו יתברך, וכשאדם לומד תורה, אזי נכנס בתוך האין סוף ברוך הוא, ואם על-כל-פנים אי אפשר לו מחמת פרנסה או שאר מניעות, על-כל-פנים כשיקבע עצמו על התורה ללמד בכל יום

קדשת תורה ישראל תקצא

יְהִי־אִיךָ שְׂיֵהְיָה, וַיַּעֲבֹר עָלָיו מָה, הוּא יַחֲזִיק
בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי בּוֹדְאֵי סוּף
כָּל סוּף יֵהְיָה נִטְהָר מִכָּל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, וַיִּתְקַרֵּב
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת. כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁהֵם נִסְבָּכִים
מְאֹד בְּהָאָדָם, וּבְכָל פַּעַם שֶׁמֶתְעוֹרֵר הָאָדָם לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ, הֵם מִתְגַּבְּרִים בְּיוֹתֵר, וְכַמוּבָא בְּכַתְּבֵי
הָאָר"י ז"ל, שֶׁיֵּשׁ שְׁהַמְצוּלוֹת יָם שֶׁהֵם הַהֲרָהוּרִים
רָעִים וּמְגַנְיִים מִתְגַּבְּרִים עָלֵיהֶם בְּיוֹתֵר, בְּפָרֵט בְּעֵת
עֶסְקָם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, אֲבָל אֶף־עַל־פִּי־כֵן אִם לֹא
יִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, וַיִּכְרִיחַ מִחֲשַׁבְתּוֹ לְהִמְשִׁיכָהּ לְתוֹךְ
תוֹרָה וּתְפִלָּה בְּכָל פַּעַם יֵהְיָה אִיךָ שְׂיֵהְיָה, בּוֹדְאֵי
סוּף כָּל סוּף הַתוֹרָה תִּטְהָר אוֹתוֹ מִכָּל הַזְּהֵמוֹת
וְהַלְכוּוּכִים שֶׁנִּפְּלָ לְשָׁם, כִּי הַתוֹרָה הִיא בְּחִינַת נְהָר
שְׂאִינוּ פּוֹסֵק וּמַעֲזִין הַנוֹבֵעַ שְׂאִין שׁוֹם טְמֵאָה
וְלִכְלוּף יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם בְּנִגְדָה, כִּי כָּל הַטְּמֵאוֹת
וְהַגְּלוּלִים הִיא שׁוֹטְפֶת אוֹתָם, וּמִבְּטָלֶת אוֹתָם בְּרַגַע
קָל. רַק שֶׁהַעֲקָר שְׂיֵהְיָה חֲזָק בְּזֵה, כִּי אַחֲר־כֵּן הֵם
חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים בְּיוֹתֵר, וְצָרִיךְ לְחַזֵּר וּלְבָרַח אֶל
הַתוֹרָה, וְכֵן בְּכָל פַּעַם. וְזֵה בְּחִינַת 'קִבְעָתָ עִתִּים
לְתוֹרָה' (שְׁבַת לֹא:), קִבְעָתָ דִּיקָא, שְׂיֵהְיָה עֶסְק
הַתוֹרָה אֶצְלוֹ בְּקִבְעוֹת גְּדוּלָה, אֲפִלוּ מִי שְׂאִינוּ
עוֹסֵק בְּתוֹרָה כָּל הַיּוֹם, כִּי אִם אֵילוּ עִתִּים וְשָׁעוֹת,

על-כל-פנים צריך להזהר שיהיו אלו העתים והשעות בקביעות גדולה בכל יום חק ולא יעבור, כדי שיברח בכל פעם למקום מים חיים המטהרים מכל הטמאות והבגדים הצואים, ועל-ידי-זה נכון לבו יהיה בטוח שסוף כל סוף יזכה לצאת מהשאול תחתית ומתחתיו שנפל אליו. וזה בדוק ומנסה, ואף שבין כך הוא שוכח מה שלמד, כבר גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו) איתא בספרים (עין קהלת רבה, פרשה א', סימן יג), שבשביל זה נתנה השכחה, כדי שתהא התורה חביבה על לומדיה תמיד כשעה ראשונה, כי על-ידי השכחה, כשחוזר ובא ולומד אפלו מה שכבר למד, היא אצלו כחדשה וחביבה עליו. ואיתא (עין אבות דרבי נתן, פרק כז, סימן ג'): משל על הלומד ושוכח, ששכרו אנשים למלא חביות, והחביות היו נקובות, וכל מה שהיו שופכין לתוך החביות נשפך לחוץ, והטפשים אמרו, הואיל וחוזר ונשפך לחוץ, למה לנו ליגע ולמלא, מאחר שאחר-כך נשפך?! אבל החכם אמר, מה לי בזה? הלא פורעין לי על היום, ושכרי לא יקפח מכל יום ויום, כי אני משכר לימים, ומה לי אם נשפך?! כך אף-על-פי ששוכח למודו, שכרו לא יקפח מכל יום ויום. ודע שלעתיד

קדשת תורה ישראל תקצג

מזכירין את האדם כל מה שלמד, אף אם שכח,
גם בני-אדם השומעים התורה של הצדיק האמת
ואינם מבינים אותה, לעתיד בעולם הבא יבינו, כי
עקר התורה היא להנשמות, שבעולם הבא יהיו
הנשמות בקיאים ומשיגים היטב את התורה שלמד
ושמע האדם בעולם הזה; אשרי המבליה ימיו
בתורה ועבודה הרבה. ולכן ראה, אהובי, בני, מה
לפניך, חוס וחרמל על נפשך האמללה, מאחר
שנפלת במקום שנפלת, והיצר הרע מתגבר עליך,
בכל מיני הרהורים רעים ומחשבות זרות
והסתכליות רעות, עד שאתה בא להטא המגנה
הזה של הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה אתה
מתלבש בבגדים צואים, אי אפשר להנצל מזה
אלא על-ידי למוד התורה הקדושה, ללמד בסדר-
דרך-הלמוד של רבנו ז"ל. וכבר אמרו חכמינו
הקדושים (קדושין לב:): אם פגע בך מנוול זה משכהו
לבית-המדרש; כי עקר התגברות היצר הרע הוא
על-ידי הנוול של הבגדים הצואים, ועל-כן קראו
חכמינו הקדושים את היצר הרע מנוול, והתקון הוא
רק על-ידי מימי התורה, שילמד תורה בהתמדה
רבה ובתשוקה חדשה בכל יום כסדרן, פרק אחר
פרק במשניות, דף אחר דף בגמרא, סימן אחר

סימן בשלחן ערוך, ופרשה אחר פרשה במדרש, וכן בשאר הלמודים: זהר ותקונים, ספרי קבלה וחסידות, וספרי מוסר ויראים וכו' וכו'; כי עקר המלחמה פנגד היצר הרע היא רק על-ידי התורה, כי פח התורה גדול מאד שאפלו מי שנלכד בעברות, חס ושלום, ונדמה לו שאי אפשר לו לצאת משם, אם אף-על-פי-כן היה קובע לו שעורים קבועים לתורה בכל יום ויום, היה פח התורה מתגבר עד שגם הוא היה נתקן ויוצא משם סוף כל סוף. אפלו שכבר נכשל במה שנכשל, ואפלו שעדין עובר עליו מה שעובר, אף הבעל-דבר מתגבר על זה בעצמו לבטלו מהתורה. והעקר מחמת שלא כל אדם יכול לנצח את היצר הרע על-ידי עסק התורה בזמן מועט, רק הרב צריכים להתגבר לעסק בתורה ימים ושנים הרבה עד שינצחו אותו. ובתוך כך עובר על האדם מה שעובר, ועל-ידי-זה רוצה הבעל-דבר להפילו מעסק התורה, מחמת שנדמה לו שאין מועיל לו עסק התורה, חס ושלום, כי הלא רואה שעוסק בתורה ועדין הרע שלו בתקפו, וכן שוכח מה שלומד, על-פן מתנפל עליו הבעל-דבר להסיתו ולדחותו, חס ושלום, מהתורה לגמרי. ועל זה

קדֶשֶׁת תּוֹרָה יִשְׂרָאֵל תַּקְצָה

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.): יִזְכִּיר לּוֹ יוֹם
הַמִּיתָה; כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשָּׂאֵר לּוֹ מִיָּמֵי חַיָּיו,
רַק מֵה שֶׁעָשָׂה אֵיזָה טוֹב וְעָסַק בַּתּוֹרָה בְּכָל יוֹם חַק
וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי הֵלֵא יִצְטָרֵף לְתַן דִּין וְחֶשְׁבוֹן, וּמֵה
יַעֲנֶה לְיוֹם פְּקוּדָה?! וְעַל-יָדַי שֶׁנִּזְכָּר בְּכָל זֶה,
עַל-יָדֵי-זֶה הוּא מִתְחַזֵּק בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, יִהְיֶה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, וְאִז סוּף כָּל סוּף הַמָּאוּר שָׁבָה יַחֲזִירוּ
לְמוֹטָב (פְּתִיחַתָּא דְאִיכָּה רַבְתִּי); כִּי אִם יִהְיֶה חֲזָק
בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, וְיִלְמַד בְּסִדְר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְנֵינוּ
ז"ל, אֲזִי בּוֹדֵאֵי יִזְכָּה לְהַפְשִׁיט מֵעָלָיו הַבְּגָדִים
הַצּוֹאִים, וּלְנַצַּח הַיָּצָר הָרַע בְּשִׁלְמוֹת, עַל-יָדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מְקוּר מֵיָם חַיִּים. הָעֵקֶר לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן
גָּדוֹל מְאֹד, וְלֹא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, וְלֹא יִסְתַּכֵּל
עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן, וְאִז אִם
יִהְיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל, וְיִלְמַד בְּסִדְר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל
רַבְנֵינוּ ז"ל, סוּף כָּל סוּף יֵצֵא מֵהַפֶּתַח שֶׁנִּפְלֵ אֵלָיו,
וְיִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וּדְבָקוֹת
הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְיִכָּלֵל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

תפלה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר שיכול להציל את האדם מכל מיני צרות ויסורים כמו תפלה והתבודדות, שירגיל את עצמו ללכת למקום פנוי אשר אין שם בני-אדם, וידבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר רבנו ז"ל גלה לנו אשר כל הצדיקים הגדולים לא הגיעו אל מדרגתם, אלא על-ידי תפלה והתבודדות, שהרגילו את עצמם לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צו), שעל תפלות ותחנונות ובקשות הסדורות מכפר, כפר יודעין מהם כל המחבלים והמקטרגים, והם אורבים על הדרך של אלו התפלות, מחמת שיודעים מהם מכפר, כמו למשל על הדרך הכבושה הידועה ומפרסמת לכל, שם אורבים רוצחים וגזלנים תמיד, מחמת שיודעים מדרך זו כפר, אבל כשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדין, שם אינם יודעים לארב כלל, כמו-כן לענין התפלה והשיחה בינו לבין קונו, אין מי שיארב עליה, כי השיחה שמדבר האדם עצמו בינו

קדשת תפלה ישראל תקצו

לְבִין קוֹנוֹ הִיא דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה וְתַפְלָה חֲדָשָׁה, שֶׁהָאָדָם
אוֹמְרָה מִלְּבוֹ מִחֲדָשׁ, עַל-כֵּן אֵין הַמְקַטְרָגִים
מְצוּיִים כָּל-כָּךְ לְאָרֶב, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הַזֵּהִיר מְאֹד
גַּם עַל אֲמִירַת שְׁאָר תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, וְאָמַר (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן צח) לְעֲנִין הַתַּחֲזִיקוֹת
בְּהַתְּבוּדוֹת וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּחַ
גְּדוֹל לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם, אֶף-עַל-פִּי שְׂנֵדָמָה לְהָאָדָם
שֶׁאֵין לוֹ לֵב, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשִׁדְּבַר הַרְּבֵה דְבָרֵי
הַתְּעוֹרְרוֹת וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת וְכִיּוֹצֵא, זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ
שֶׁמְדַבֵּר הוּא בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת לְבוֹ וְנִפְשׁוֹ
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיַנַּת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ו): "נִפְשִׁי
יֵצֵא בְּדַבְּרוֹ", שֶׁהַדְּבוּר בְּעֲצָמוֹ הוּא הַתְּגִלוֹת הַנִּפְשׁ
וְהַלֵּב. וְלִפְעָמִים עַל-יְדֵי שִׁדְּבַר הַרְּבֵה, אֶף-עַל-פִּי
שֶׁיְהִי בְּלֹא לֵב כָּלֵל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יָבוֹא אַחֲרֵי-כֵן
עַל-יְדֵי-זֶה לְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּלֵב וְנִפְשׁ. וְהַכָּלֵל
— כִּי הַדְּבוּר בְּעֲצָמוֹ יֵשׁ לוֹ כַּחַ גְּדוֹל. וְאָמַר רַבְּנֵי
ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן צה) לְעֲנִין
הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבִין קוֹנוֹ וְאֲמִירַת תְּהִלִּים
וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, טוֹב מְאֹד כְּשִׁזּוֹכִין לְאֲמָרָם בְּלֵב
שָׁלֵם בְּאַמֶּת, עַד שִׁזְכָּה לְבָכוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּכֵן הַבּוֹכָה לְפָנֵי אָבִיו. אֲבָל אָמַר, שֶׁכְּשֶׁהָאָדָם
אוֹמֵר תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, וְחוֹשֵׁב בְּלְבוֹ וּמְצַפֵּה

שִׁיבְכָה, זֹאת הַמַּחְשָׁבָה אֵינָה טוֹבָה, וְהִיא מְבַלְבֶּלֶת גַּם-כֵּן אֶת דַּעְתּוֹ, כִּי מַחְמַת זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לֹאמַר הַבְּקָשׁוֹת בְּלֵב שָׁלֵם בְּשִׁלְמוֹת, כִּי צָרִיכִין בַּשַּׁעַת אֲמִירַת תְּחִנּוֹת וּבְקָשׁוֹת לְהִרְחִיק מֵעֲצָמוֹ כָּל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת חוּץ שְׂבָעוֹלָם, רַק לְכוּן דַּעְתּוֹ אֶל הַדְּבוּרִים שֶׁהוּא מְדַבֵּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאִזּוֹ מִמִּילָא בְּנִקְל יִתְעוֹרֵר לְבוֹ, עַד שִׁיבּוֹא לְבִכָּה גְדוֹלָה בְּאֵמֶת, אָבֵל כְּשֶׁחֹשֵׁב וּמְצַפֶּה עַל זֶה שִׁיבְכָה, אֲזִי זֶה וְזֶה אֵינוֹ עוֹלָה בְּיָדוֹ, כִּי הָאֲמִירָה בְּעֲצָמָה נִתְבַּלְבְּלָה עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי זֶה שֶׁחֹשֵׁב וּמְצַפֶּה שִׁיבְכָה, הוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת מַחְשָׁבָה זָרָה שֶׁמְבַלְבֶּלֶת הַכּוֹנֵן, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁמַּע הַיָּטִב מֵהַשֵּׁם יְתָבָרָךְ עַל-יְדֵי-זֶה; כִּי הָעֶקֶר לְדַבֵּר הַדְּבוּר בְּאֵמֶת לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ בְּלֵי שׁוּם מַחְשָׁבוֹת אַחֲרוֹת כָּלֵל, וְאִם יִזְכֶּה לְבִכָּה בְּאֵמֶת — מֵה טוֹב, וְאִם לָאוּ — לָאוּ, וְלֹא יִבְלָבֵל אֲמִירַתוֹ בְּשִׁבְלֵי זֶה. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכֹאֲבָיו, יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְמָקוֹם פָּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיְדַבֵּר וַיִּשְׁיַח אֵלָיו יְתָבָרָךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וּבְפָרֵט מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לֵידַע אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְצֵאת מִזֶּה אֶלָּא עַל-יְדֵי שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר

קדֹשֶׁת   תּפִּלָּה   יִשְׂרָאֵל   תּקִצַּט

הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּעֵקֶשְׁנוֹת גְּדוּלָה מְאֹד. וְכַמוּכָא
בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, י"ז נֶסֶךְ, הַלְכָה ד',
אוֹת יז): מִי שֶׁרוּצֶה לְחַוֵּס עַל נַפְשׁוֹ, שְׁלֵא יֵאבֹד אֶת
עוֹלָמוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְחַקֵּר מְאֹד אַחֵר
הַאֲמֵת, כְּדֵי לָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּאֲמֵת, כִּי אוֹלֵי
מִטְעָה אוֹתוֹ דַּעְתּוֹ בְּאִיזָה דֶרֶךְ לֹא טוֹב, חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
מִחֲמַת שְׁלֵא זָכָה לְצִיר אוֹר הַתּוֹרָה כְּרְאוּי, מִחֲמַת
שְׁכָלֵי הַמַּחֲיִן שְׁלוֹ אֵינָם בְּשִׁלְמוֹת מִחֲמַת פָּגַם
הַבְּרִית. וְעַקֵּר הַתְּקוּן לְכֹל זֶה הוּא צְעָקָה וּתְפִלָּה
וְשִׁיחָה וְהַתְּבוּדוֹת בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, שֶׁצָּרִיכִין לְצַעֵק
הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּמִסִּירַת נַפְשׁוֹ, עַד שֶׁכִּמְעַט
תֵּצֵא נַפְשׁוֹ מִמָּשׁ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְכַמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (תְּעֵנִית ח.): אֵין תְּפִלָּתוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת
אֲלָא אִם-כֵּן מֵשִׁים נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ. וְכַמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צט), שֶׁעַקֵּר
הַתְּבוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ בְּשִׁלְמוֹת הוּא
כְּשִׁיפְרֵשׁ שִׁיחָתוֹ כָּל-כָּף לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עַד
שֶׁיְהִי סָמוּךְ מְאֹד שֶׁתֵּצֵא נִשְׁמָתוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַד
שֶׁכִּמְעַט יְגוּעַ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַד שְׁלֵא תְהִי נִשְׁמָתוֹ
קְשׁוּרָה בְּגוּפוֹ, כִּי אִם כְּחוּט הַשִּׁעָרָה מֵעֵצָם צִעְרוּ
וְגַעְגּוּעֵיו וְכִסּוּפֵיו לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּאֲמֵת; כִּי עַקֵּר
תְּקוּן הַבְּרִית לְזָכוֹת לְצֵאת מִגְּלוֹת הַתְּאֻוָּה הַזֹּאת

בְּשִׁלְמוֹת, הוּא עַל-יְדֵי צַעֲקָה הַרְבֵּה לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ
שְׂצָרִיכִין לְצַעֵק שְׂבַעֲיִן קָלִין לְפָחוֹת, וּבְאֵלוֹ שְׂבַעֲיִן
קָלִין כְּלוּלִין קוֹלוֹת וְצַעֲקוֹת וְתַפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים
הַרְבֵּה לְאִין מְסַפֵּר כָּל יְמֵי חַיָּיו שֶׁל הָאָדָם, כִּי
שְׂבַעֲיִם שָׁנִים שֶׁל הָאָדָם הֵם כְּנֶגֶד שְׂבַעֲיִם פָּנִים
לְתוֹרָה, שְׂצָרִיף הָאָדָם לְזִכּוֹת לָהֶן. וְכֹל אֶחָד יְכוּל
לְהִבִּין בְּנִפְשׁוֹ כַּמָּה הוּא רְחוּק עֲדִין אֶפְלוֹ מִבְּחִינַת
פָּנִים אֶחָד לְתוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן מִכָּלֵם. וְעַל-כֵּן אֶפְלוֹ
אִם לֹא פָּגַם הַרְבֵּה וְאֶפְלוֹ אִם כָּבַר צַעֵק הַרְבֵּה
לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ וְעָסַק הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן מֵאַחַר שְׂעֲדִין לֹא הִשִּׁיג אֶפְלוֹ חֵלֶק אֶלְף
וּרְבָבָה מְזֵה, בּוֹדְאֵי כַּמָּה וְכַמָּה הוּא צָרִיף עֲדִין
לְצַעֵק לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְכָבַר יְדוּעַ
שְׂאֵסוֹר לְיֵאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִן הַצַּעֲקָה לְעוֹלָם, כִּי
אֶפְלוֹ אִם פָּגַם מְאֹד, וְאֶפְלוֹ אִם עֲדִין הוּא כְּמוֹ
שֶׁהוּא אִם לֹא יֵיֵאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִן הַצַּעֲקָה וְתַפְלָה
וְתַחֲנוּנִים, יְכוּל לְזִכּוֹת לְהַתְגַּלוֹת אֱלוֹ פָּנִים לְתוֹרָה
בְּאַמֶּת, וְאֶפְלוֹ לְכֹל הַשְּׂבַעֲיִם פָּנִים, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
טוֹב לְכֹל, רַק שְׂצָרִיכִין אִיזוֹ אֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא.
וְהַעֲקָר לְצַעֵק הַרְבֵּה לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׂיִזְכֶּה
לְשַׁבֵּר כָּל הַתְּאוּוֹת, וְהַעֲקָר הוּא תְּאוּוֹת נְאוּף
שְׂבוּעֶרֶת מְאֹד בְּאָדָם, וּבְכַפֵּרֶט מִי שֶׁנִּכְשַׁל כְּבָר

קדשת תפלה ישראל תרא

בַּחֲטָא הַמַּגֵּנָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטָּלָה, עָלִיו
לְצַעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, וַיִּלֶךְ לְמָקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם,
וּבַפֶּרֶט בְּשָׂדֵה וּבֵיעַר, וַיִּצַּעַק שָׁם קוֹלֵי קוֹלוֹת אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ ע' קָלִין מִמָּשׁ, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְהַתְגַּלוֹת הַתּוֹרָה,
בְּחִינַת שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה. וְלְכָל זֶה אֵי אֶפְשָׁר
לְזַכּוֹת, כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיקֵי אֲמֶת, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת
מִשֶּׁה-מְּשִׁיחַ, שְׁעַל-יְדֵי חַדוּשֵׁי תוֹרָתָם הִקְדוּשִׁים
זוֹכִים לִידַע דְּרָכֵי הַתְּמִימוֹת בְּאֲמֶת, אֲשֶׁר הִלְכוּ
בָּהֶם אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, וְאִזּוּ "הוֹלֵךְ בַּתָּם יֵלֵךְ בְּטֶח"
(מְשָׁלֵי י, ט), וַיְכּוֹלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה לְכָל טוֹב.
וְלָכֵן אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ, הַרְגֵל אֶת
עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר הוּא
הַיְסוּד בְּהַתְקַרְבוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְבָר אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צו), אֲשֶׁר
לְעַנְיַן הַתְּבוּדוֹת צָרִיכִין לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד מְאֹד
בְּזֶה; הֵינּוּ לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם
וְיוֹם. וְאָמַר: שְׂאֵפְלוֹ כְּשֵׂאִין יְכוֹלִין לְדַבֵּר כָּלֵל,
אֲפְלוֹ כְּשִׂמְדֵּבְרִין רַק דְּבוּר אֶחָד גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד.
וְאָמַר: שְׂאֵפְלוֹ אִם אֵינוֹ יְכוֹל לְדַבֵּר רַק דְּבוּר אֶחָד,
יְהִי חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ, וַיְדַבֵּר אוֹתוֹ הַדְּבוּר כַּמָּה וְכַמָּה
פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְף. וְאֲפְלוֹ אִם יְבַלֶּה כַּמָּה

וכמה ימים בדבור זה לבד, גם זה טוב, ויהיה חזק
 ואמיץ, וירבה לדבר אותו הדבור פעמים אין
 מספר, עד שירחם עליו השם יתברך, ויפתח פיו,
 ויוכל לפרש שיחתו. ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן,
 סימן סח), על ענין השיחה בינו לבין קונו, שכל
 אדם ידבר וישיח בינו לבין קונו, ויישב עצמו
 היטב מה הוא עושה בעולם הזה, וירחם על עצמו,
 ויפרש בפיו בתחנונים ובפיוסים לבקש ולהתחנן
 מלפניו יתברך, שיזכהו ברחמי המרבים להתקרב
 לעבודתו יתברך, וישתדל להמציא לו טענות
 ובקשות על זה. וענין שיחה זו יהיה בלשון אשכנז
 שמדברים בה. ובענין תפלה והתבודדות הרבה
 לדבר עמנו הרבה מאד בענין זה, כי מי שירגיל
 עצמו לנהג הנהגה זו בכל יום על-כל-פנים שעה
 אחת, בודאי יזכה להתקרב אליו יתברך באמת,
 ואף אם לפעמים הוא רואה שמקיים הנהגה זו ימים
 ושנים, ואף-על-פי-כן עדין לא זכה להתקרבות
 כראוי, אף-על-פי-כן יחזק עצמו יותר ויותר, כי
 סוף כל סוף יועיל לו בודאי. ואמר, שדוד המלך,
 עליו השלום, יסד מזה ספר תהלים, ואמר, שעקר
 התבודדות של דוד המלך היה על מטתו, בעת
 ששכב על מטתו, וכסה עצמו בסדין, אז היה מדבר

קדשת תפלה ישראל תרג

ומשיח כל לבו לפני השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים ו, ז): "אשחה בכל לילה מטתי בדמעותי" וגו'; אשרי מי שירגיל עצמו לקיים הנהגה זו העולה על הכל. ובפרט מי שיודע בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו, שחטא ימים ושנים נגדו יתברך, עליו להרגיל את עצמו להתנהג בדרך הנורא והנפלא הזה — לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו בתמימות ובפשיטות גמורה, ויסק חכמתו המדמה לגמרי, ויהיה עקשן גדול בדבר זה, ואף שבתחלה ידמה לו שאין מי ששומע אותו, עם כל זאת לא יעזב את מקומו, כי הדבור יש לו כח גדול לאדם — הן לקרב והן לרחק. וכמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, שלוח הגזן, הלכה ה', אות יט), אשר האדם צריך לידע עצם התרחקותו מהשם יתברך, ואף על-פי-כן ידע ויאמין, שמצד רחמיו יתברך הוא קרוב מאוד לכל אחד ואחד, אפלו להרחוקים מאוד. והעקר על-ידי הדבור, כי על-ידי הדבור אנו יכולין לקרות אותו מרחוק מאוד, והוא מתקרב אלינו על-ידי-זה, כמו שכתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת". וכתיב (דברים ד, ז): "ומי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו, כה' אלקינו בכל

קראנו אליו". וזה בחינת (ישעיה נז, יט): "בורא ניב שפתים", הינו על-ידי בחינת הדבור, על-ידי-זה דיקא זוכין לבחינת (שם): "שלום שלום לרחוק ולקרוב", בחינת ההתרחקות וההתקרבות; הינו שהרבה פעמים האדם מרגיש את עצמו שהוא הכי גרוע, ואין לו שום תקנה כלל, בפרט מי שחטא בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נכנס בו דפאון ויאוש, ועל-ידי-זה נדמה לו שהוא רחוק לגמרי, ולהפוך אם הוא בא אל הצדיק האמת, אזי הוא מגלה לו שהקדוש-ברוך-הוא קרוב אליו מאד, אם רק יפתח את פיו לדבר אליו יתברך, כי בו ברגע שהאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, הוא נדבק באור אין סוף ברוך הוא, וכל דבור ודבור שמדבר אליו יתברך, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאי אפשר לתאר ולשער כלל. וזה ענין של התרחקות והתקרבות, הינו שיודע באמת ההתרחקות מצד עצמו וההתקרבות מצד רחמיו יתברך. ומי שנותן לב לדקדק ולהבין פרוש המלות של המקרא הזה: "בורא ניב שפתים", יוכל להבין מזה עצות איך להתחזק בענין השיחה בינו לבין קונו, שזה עקר התקון לענין רחוק וקרוב, כי על-ידי השיחה בינו

קדשת תפלה ישראל תרה

לְבִין קוֹנוֹ יוּכַל לְפָרֵשׁ וְלְשִׁיחַ הַכֹּל לְפָנַי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, לְפָרֵשׁ בְּשִׂיחָתוֹ עֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל־
יְדֵי־זֶה דִּיקָא, עַל־יְדֵי שְׂיִזְכֹּר עֲצָם רַבּוּי רַחֲמֵי
יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שְׁעוֹר, כַּאֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ אַבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
ז"ל. אָבֵל עַל־פִּי־רַב הַשִּׂיחָה בְּעֲצָמָה קָשָׁה מְאֹד, כִּי
בְּעֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ אֵין לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר כָּלֵל, כִּידוּעַ
לְמִי שְׂרוּצָה לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּזֶה, אָבֵל כִּכָּר הַזֶּה יִר
לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי הַתְּחַזְּקוֹת לְנַהַג
הַנְּהַגָּה זֹאת בְּכֹל יוֹם, כִּי הַהֲכָנָה וְהַרְצוֹן שְׂמִיכִין אֶת
עֲצָמוֹ וְרוּצָה לְדַבֵּר, רַק שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר, גַּם זֶה
יָקָר מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה הַרְבֵּה,
בּוֹדֵאי יַעֲזֹר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְרָא לוֹ דְּבוּרִים
בְּבַחֲיַנַּת "בוֹרָא נִיב שְׂפָתַיִם", בוֹרָא דִּיקָא, וְעַל־יְדֵי־
זֶה דִּיקָא זוֹכֶה לְבַחֲיַנַּת "שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְרַחֲוֹק
וְלִקְרוֹב". וְכִמוֹ שְׂפָתוֹב (מְשָׁלִי טז, א): "לְאָדָם
מֵעֲרִכֵי לֵב, וּמֵה' מַעֲנָה לְשׁוֹן", שְׂהָאָדָם צָרִיף
לְהַעֲרִיף לְבוֹ, הֵינּוּ בַּחֲיַנַּת הַהֲכָנָה שְׂאָדָם מִכִּין אֶת
עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזֶה בְּעֲצָמוֹ
דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, שְׂאָדָם יוֹשֵׁב וּמְחַכֶּה וּמְצַפֶּה
בְּכִסּוּפִין רַבִּים שְׂיִוְכַל לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּפְתַּח
לְבָבוֹ לְשִׁפּוֹ שִׂיחַ וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזִּי הַשֵּׁם

יתברך שולח לו דבורים לתוך פיו, בבחינת "ומה
 מענה לשון", וכמו שכתוב (תהלים נא, יז): "אדני
 שפתי תפתח וגו', שהשם יתברך בעצמו כפיכול
 פותח לו את שפתיו לדבר ולשוח את אשר בלבבו,
 כי הכל מאתו יתברך, רק האדם צריך להכין את
 עצמו ברצונות ובכסופין קדושים, והשם יעזרו
 לדבר ולפרש שיחתו כראוי בשלמות. ולכן ראה,
 אהובי, בני, מה לפניך, ואף שעבר עליך כבר
 בחייה כל מיני צרות ויסוריין ועגמת נפש וחלישות
 הדעת ושברון לב, מרירות והרפתקאות וכו' וכו',
 הרגל את עצמך לברח אליו יתברך, ותשיח ותספר
 את כל אשר עם לבבך עמו יתברך, ותהיה עקשן
 גדול על דבר זה, ואף שיהיה נדמה לך כאלו אין
 רוצין אותך ואין שומעין אותך, עם כל זאת תדע
 כי אין עצה אחרת בזה העולם, רק לברח אליו
 יתברך, ואם תהיה חזק בזה, תראה ישועה גדולה,
 ואפלו שלעת עתה מתגבר עליך יצרך מאד מאד
 עד שנדמה לך כאלו אבד מנוס ותקוה, זכר את כל
 הדבורים שדבר עמנו רבנו ז"ל בענין תפלה
 והתבודדות, שלא להניח מעט מקצת מקומו,
 ולהיות חזק מאד בדבור ובשיחה, לדבר ולשיח את
 כל אשר עם לבבו עמו יתברך, אשר כל דבור

קדֹשֶׁת תּפִּלָּה יִשְׂרָאֵל תרו

וְדַבּוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ. וְכִבֹּר
אָמַר מוֹהַרְנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, חֻזְקַת מְטַלְטְלִים,
הַלְכָה ה', אוֹת ג'), אֲשֶׁר צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִתְחַזֵּק בְּכָל
פַּעַם בְּתַפִּלָּה וּבְחֲנוּנִים, בְּהִתְבוּדוֹת וּבְצַעֲקָה
לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, אֲפֹלוּ אִם יַעֲבֹר
עָלָיו מָה. כִּי אֲפֹלוּ אִם רוֹאֵה שְׂאִינוּ פּוֹעֵל, חֶסֶם
וְשָׁלוֹם בְּתַפִּלָּתוֹ, אֲדַרְבָּה, הֲרַע מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּיוֹתֵר,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵדַע וַיֵּאֱמִין שְׂפוֹעֵל הַרְבֵּה בְּתַפִּלָּתוֹ
וּבְצַעֲקָתוֹ, כִּי עַל-כָּל-פָּנִים צַעֲקָתוֹ וּתְפִלָּתוֹ הֵם
בְּבַחֲיַנַת מְחָאָה, הַמְבֹאָר בְּדִין חֻזְקַת קַרְקָעוֹת, שְׁכָל
זְמַן שֶׁהוּא מוֹחָה, אִז אֵין חֻזְקַת הַמְּחַזִּיק מוֹעֵלַת
כָּלוּם; כְּמוֹ-כֵן לְעִנְיָן זֶה, גַּם-כֵּן, כִּי קִדְשֵׁת כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, קִדְשֵׁת
הַבְּרִית, וּכְשֶׁהֲרַע מִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם בְּתַאֲוֹת
וּבְמַדוֹת רָעוֹת, וּבְכַפָּרַט בְּתַאֲוֹת נְאוּף, זֶה בְּחִינָה
שְׂרוּצִים לְגִרְשׁוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, מִהַסְתַּפַּח בְּנַחֲלַת הַשֵּׁם
שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְקוֹר הַקִּדְשָׁה, קִדְשֵׁת הַבְּרִית,
וְכָל מָה שְׂחֹתֵר לָשׁוּב לְקִדְשָׁתוֹ אֵין מְנִיחִין אוֹתוֹ
מֵעֲצָם הַהִתְגַּרוֹת שְׂמִתְגַּרִּין בּוֹ. וְהוּא אֵינוֹ מִתְגַּבֵּר
נִגְדָם כָּרְאוּי. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר אֶף-עַל-פִּי-כֵן
בְּתַפִּלָּה וּצַעֲקָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, אִזִּי לֹא יוּכְלוּ לְגִרְשׁוֹ
וּלְכַבֵּשׁ חֶלְקוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, קִדְשֵׁת הַבְּרִית, חֶסֶם

וְשָׁלוֹם, בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי תִפְּלְתוּ וְצַעֲקֶתוּ הִיא בְּחִינַת
 מְחָאָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין יְכוּלָה הַסְטָרָא אַחְרָא
 לְהַחְזִיק בְּנַחֲלָתוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי אֵין
 'חֲזוּקָה' מוֹעֵלֶת כְּשֵׁישׁ מְחָאָה נִגְדָּה; וְעַל-כֵּן רְאֵה
 לְהִיּוֹת חֲזוּק בְּדָבָר זֶה, לְמַחֲוֹת עַל-כָּל-פְּנִים בְּכָל יוֹם
 לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאִינְךָ חֲפִץ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּעֲשִׂים
 הַמְּגֻנִים הָאֵלֹו, אֲלֵא הַיִּצָּר הָרַע וְהַסְטָרָא אַחְרָא
 וְהַקְּלָפוֹת וְהָעֲרֹב-רַב מִתְגַּבְּרִים עָלֶיךָ מְאֹד. וְאִם
 תִּהְיֶה חֲזוּק בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זֹו בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲזוּק
 וְלֹא יַעֲבֹר, שְׂתָבֵא לְצַעֲקֵךָ אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, סוּף כָּל סוּף
 יִשְׁבְּרוּ כָּל הַמְּחִיצוֹת וְכָל הַמְּנִיעוֹת שְׂמִסְבָּבוֹת אוֹתְךָ
 לְחֹזֵר אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְתִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בְּחֵי הַחַיִּים בְּאֵין
 סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאֱרָה
 נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה מַה לְפָנֶיךָ.

תשובה

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין לְךָ דָּבָר
 הָעוֹמֵד בְּפָנָי הַתְּשׁוּבָה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אָב הַרְחֲמָן,

קִדְשֵׁת תְּשׁוּבָה יִשְׂרָאֵל תִּרְט

וּמִצָּפָה לְתִשׁוּבַתְךָ שֶׁל רְשָׁעִים, וְאֵינוֹ חֶפֶץ בְּמִיתַתְךָ,
וּכְמֵאמָרָם ז"ל (פְּסָחִים קִיט.): יָדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא פְּרוּסָה מִתַּחַת כַּנְּפֵי הַחַיּוֹת, כְּדִי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי
תְּשׁוּבָה; וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה,
פְּרָשָׁה יט, סִימָן ד'): אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פּוֹסֵל
לְבָרְיָה, אֶלָּא הַכֹּל הוּא מְקַבֵּל, שְׁעָרִים נִפְתָּחִין בְּכָל
שָׁעָה, וְכָל מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ לְהִפָּנֵס — יִפָּנֵס; כִּי
אֶצֶּל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּשׁוּבָה,
עַד כְּדֵי כֶּךָ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לד.):
מָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, צַדִּיקִים גְּמוּרִים אֵין
עוֹמְדִין, כִּי אָדָם שֶׁכָּבַר הָיָה בְּנוֹקְבָא דִּתְהוֹמָא רַבָּא,
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֶחְלִיט לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין דָּבָר
לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן
יא): "כִּירִיעוֹת שְׁלֹמָה" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ה), מֵה
הַשְּׁלֹמָה הַזֹּאת מִתְלַכְלַכְתָּ וְחוֹזֶרֶת וּמִתְלַבֶּנֶת, כֶּךָ
יִשְׂרָאֵל אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם חוֹטְאִים, הֵם שָׁבִים
בְּתִשׁוּבָה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְקַבֵּל תְּשׁוּבַתְךָ; וְעַל-כֵּן אֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ כְּאֵלוֹ
אֲבֹד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ, וּכְאֵלוֹ עָשִׂיתָ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ,
שֶׁאֵין מוֹעִילָה עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה, וְאֶפְלוּ פָּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא הַחֲטָא הַכִּי מְגַנָּה

וְהָכִי מִשְׁקֵץ, כִּי הוּא רוֹצֵחַ נַפְשׁוֹת בְּנֵי וּבְנוֹתָיו, עַם כָּל זֹאת גַּם לוֹ מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן, סִימָן עא) בְּעֵנִין מֵה שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (וַיֵּשֶׁב קַפַּח. וַיַּחֲי רִיט:), שֶׁעַל פְּגַם הַבְּרִית, בַּפָּרֶט מֵאֵן דְּאוֹשִׁיד זֶרְעָא בְּרַקְנֵיָא, חַס וְשְׁלוֹם וְכוּ', אֵין מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה. אָמַר עַל זֶה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁאֵין הַדָּבָר כֵּן, רַק עַל הַכֹּל מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה. וְאָמַר שְׁבֻזָּה הַמֵּאֲמָר זֶה, אֵין שׁוֹם אָדָם מִבֵּין הַפְּשָׁט, רַק הוּא לְבַד. וְהַכֹּל — שְׁבָאֲמַת מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה בְּוִדְאֵי עַל חֲטָא זֶה אֶפְלוּ אִם הִרְבָּה לְפִשְׁעַ, חַס וְשְׁלוֹם בְּזֶה, וְכִמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט), שֶׁעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה לְבַל יַעֲשֶׂה עוֹד מִכָּאֵן וּלְהַבָּא, וְהוּא מִכָּרַח לְעֵבֵר בְּאֵלוּ הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהִיא בַּתְּחִלָּה, וְלְהַתְּנִסוֹת שָׁם, וְכִשְׁמֵרַחֵם עַל עֲצָמוֹ עֲכָשׁוּ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה עוֹד מֵה שֶׁעָשָׂה מִקֵּדָם, וּמִשִּׁבְרֵי תַאֲוָתוֹ, זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה. וְכֵן מוֹבָא בְּדִבְרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ב', אוֹת יא), וְזֶהוּ בְּחִינַת אֶסוּר הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה, חַס וְשְׁלוֹם, עַל-פִּי מֵה שֶׁמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), שֶׁהַנִּקְדָּה הַשׁוֹרָה אֶצֶל הַבְּרִית-שְׁלוֹם הִיא קְבוּעָה בְּקִדְשָׁה תָּמִיד, וְאֵינָה יוֹצֵאָה לַחוּץ, וְגַם אֵינָה מְאִירָה לְמַטָּה, כִּי אִם

קדֹשֶׁת תְּשׁוּבָה יִשְׂרָאֵל תְּרִיא

עַל-יְדֵי בַחֲיִנַת מַלְכוּת פָּה, וְעַל-כֵּן הַטְּפָה הַקְּדוּשָׁה
שְׂיוּצָאת מִן הַיְסוּד, שֶׁהִיא בַחֲיִנַת אֹר הַנְּקֻדָּה
הַקְּדוּשָׁה הַשׁוֹרָה אֶצֶל כָּל אָדָם, אָסוּר לְהוֹצִיָאָה
לְחוּץ, כִּי אִם עַל-יְדֵי בַחֲיִנַת מַלְכוּת, דְּהֵינּוּ בֵּית זִוְגוּ,
וְאִז נַעֲשֶׂה מְזִה תְּקוּן גָּדוֹל, דְּהֵינּוּ תְּקוּן הַשְּׁבִירוֹת
שֶׁנִּשְׁבְּרוּ בַעֲת בְּרִיאַת הָעוֹלָם; כִּי כָּל הַזְּוֹנִגִּים
הַקְּדוּשִׁים, הֵם כְּדֵי לְבָרַר וּלְתַקֵּן בַּחֲיִנַת הַכְּלִים
הַנִּשְׁבְּרִים, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְעַל-כֵּן עֲקַר
הַזְּוִיג בְּשַׁבָּת, שְׂאִז מְאִירָה הַנְּקֻדָּה, אֲבָל כְּשַׁחַס
וְשָׁלוֹם, מוֹצִיא הַטְּפָה לְבִטְלָה, נִמְצָא, שַׁחַס וְשָׁלוֹם,
מִמְשִׁיךְ אֹר הַנְּקֻדָּה שְׁבִיִסוּד לְחוּץ, וְכֹאֲלוּ מִחֲרִיב
אֶת הָעוֹלָם, שְׁנוֹתֵן לָהֶם יְנִיקָה, חַס וְשָׁלוֹם, מִבַּחֲיִנַת
אֹר הַנְּקֻדָּה בְּעֶצְמָה שֶׁנִּמְשַׁכֶּת לְחוּץ, וְהוּא מְחַדֵּשׁ
שְׁבִירַת כְּלִים, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל; כִּי לֹא דֵי
שְׂאִינּוּ מְתַקֵּן הַכְּלִים הַנִּשְׁבְּרִים, עַל-יְדֵי אֹר הַנְּקֻדָּה
הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִם אֲדַרְבָּה! שְׁחֹזֵר וּמִמְשִׁיךְ אֹר
הַנְּקֻדָּה לְחוּץ, וְחֹזְרִים הַכְּלִים לְהַשְׁתַּבֵּר, מֵאַחַר
שְׂאִין כְּלִים לְקַבֵּל הָאֹר. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ שֶׁהוּא כְּאֲלוּ
עוֹקֵר מְזִלוּ, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי עוֹקֵר הַנְּקֻדָּה שֶׁהִיא עֲקַר
שְׂרֵשׁ חַיּוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ, שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ
תְּשׁוּבָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לָשׁוּב, כִּי לְהִיכָן יָשׁוּב?
מֵאַחַר שֶׁפָּגַם בְּהַנְּקֻדָּה בְּעֶצְמָה; כִּי כָּל זְמַן

שנשארה הנקדה קיימת — מועילה תשובה, אבל זה שפגם בהנקדה בעצמה וכאלו עוקר נקדתו, חס ושלום, להיכן ישוב?! אבל באמת אף-על-פי-כן אין דבר שעומד בפני התשובה. וכמוכא בכל הספרים, שאף-על-פי-כן אם יעשה תשובה יתכפר לו בודאי. אך עקר תשובתו היא רק על-ידי צדיק הדור שהוא בחינת נקדה הכללית, שממש מקבלין כל הנקדות, וזה מאחר שפגם בנקדה שלו בעצמה, על-כן מכרח לקבל אור הנקדה מחדש, וזה אי אפשר כי אם על-ידי צדיק הדור שהוא שרש כל הנקדות, ועל-כן יש לו כח להאיר לו הנקדה מחדש, כי שם שרש כלם. וכן מוכן בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה') על פסוק (משלי טו, לא): "אזן שמעת תוכחת חיים", שעקר תקון ענין זה הוא על-ידי צדיק הדור, עין שם; והנה מאחר שמן הדין אין מועיל לו תשובה, ואף-על-פי-כן יש לו תקנה, אם הוא מתחרט ומתחנן לפני המקום ברוך הוא, הנה זה הוא רק חסד חנם מלפניו יתברך שיקבל בתשובה, מי שאין ראוי לקבל, וזהו בעצמו תקונו; כי כשזוכה לעורר רחמי השם יתברך עליו — לקבלו בתשובה, נמצא שהוא מעורר ומגלה חסד חדש לגמרי, מה שלא

קְדֻשַׁת תְּשׁוּבָה יִשְׂרָאֵל תְּרִיג

הָיָה מֵעוֹלָם, כִּי הַחֶסֶד אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אֵינוֹ נִתֵּן לְכַפֵּר לוֹ מֵאַחַר שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי מֵה שְׂמוֹעִילָה תְּשׁוּבָה לְכָל הַחַטָּאִים הוּא רַק מֵצַד הַחֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ח', סִימָן ה): חֶסֶד אוֹמֵר יִבְרָא שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֲסָדִים וְכוּ'; כִּי הַחֶסֶד מְסַר גַּפְשׁוֹ בְּעֵבוֹר כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּבִקְשׁ שִׁיבְרָאוֹ אֶת הָאָדָם אֲף שְׂאֵמֶת אָמְרָה אֵל יִבְרָא, עַיִן שָׁם; וּמֵאַחַר שְׁלֹזָה אֵין מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, נִמְצָא, שֶׁהַחֶסֶד אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, שֶׁהוּא מְחַיֵּב שְׂתוֹעִיל תְּשׁוּבָה לְכָל הַחַטָּאִים, אֵינוֹ מוֹעִיל לוֹ, מֵאַחַר שֶׁאָמְרוּ שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה. וּבִאֲמֶת כֶּף רָאוּי לוֹ, מֵאַחַר שֶׁפָּגַם בְּהִנְקָדָה, וְהִנְקָדָה הִיא אוֹר הַחֶסֶד, וּמֵאַחַר שֶׁפָּגַם בְּאוֹר הַחֶסֶד — אֵין לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי שָׁם פָּגַם. עַל-כֵּן כְּשֶׁהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה לְרַחֵם עָלָיו, הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד חֲדָשׁ, שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, כִּי עֲתָה הוּא יִתְבָּרַךְ מְחַדָּשׁ חֶסְדּוֹ לְתַקֵּן וְלִמְחַל אֲפָלוֹ עַל זֶה הָעוֹן גַּם-כֵּן, וְזֶה הוּא עֵקֶר תְּקוּנּוֹ, מֵאַחַר שֶׁעֲתָה בְּהִכָּרַח נִמְשָׁךְ חֶסֶד חֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַן, כִּי חוֹזֵר לְקַבֵּל נִקְדָּה חֲדָשָׁה עַל-יְדֵי הַחֶסֶד הַחֲדָשׁ. כִּי הִנְקָדָה הִיא חֶסֶד, וּמֵאַחַר שֶׁנִּמְשָׁךְ עֲתָה חֶסֶד חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֵצְמוֹ מְקַבֵּל אוֹר הִנְקָדָה שֶׁהִיא חֶסֶד, וְזֶהוּ תְּקוּנּוֹ, וְהֵבֵן;

הרי שלך לפניך, שגם על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה מועילה תשובה, וזה עקר הנסיון של הבעל עברה, שנכשל בחטא המגנה הזה, שבהכרח שישמע שאין לו תקנה, ואם יהיה חכם, וימסר את נפשו לתקן את אשר שחת, ולא ישמע לשום ברירה שבעולם הרוצה לרחקו, אלא ידביק את עצמו בעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ולא ישמע ולא יאבה לשום מתנגד לרחקו מרבנו ז"ל ומתלמידיו הקדושים שבכל דור ודור, אז נכון יהיה לבו בטוח, שהכל יתקן בתכלית התקון; פי הוא יתברך אב הרחמן, ומרחם על כל בריותיו, ולכן בשביל הבחירה והנסיון הוא שולח לאדם רשעים ארורים, שיידברו על צדיקים ועל ספריהם הקדושים, כאלו אסור להתקרב אליהם, וכאלו אסור להסתכל בספרים אלו, עפרא לפומייהו, ומי שיש לו שכל ומרחם על עצמו, ומתבונן היטב איך הספרים האלו מחזקים ומחיים ומשמחים ומאמצים ומעודדים אותו, אינו מסתכל על שום ברירה שבעולם, וממשיך ללמד ולהגות בספרים הקדושים של הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים, ומכל שכן שמוסר נפשו להתקרב אל הצדיק האמת בעצמו, ואינו מסתכל על שום מונע ומעכב

קדֹשֶׁת תְּשׁוּבָה יִשְׂרָאֵל תִּרְטוּ

שְׁבַעֲוֹלָם, מֵאַחַר שִׁיּוּדַע שָׂרָק זֶה תִּתְקַוּתוֹ הַנִּצְחִית.
וּמִי שֶׁאֵין לוֹ שִׁכָּל, תִּתְכַּף-וּמְיָד כְּשֹׁמֵמַע אֵיזָה רָשָׁע
אָרוּר, טָמֵא וּמְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב מְדַבֵּר נֶגֶד סְפָרִים
קְדוֹשִׁים, שְׂמַגְלִים וּמְפָרְסְמִים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, הוּא מִתְרַחֵק וְנִמְשָׁךְ אַחַר אֱלוֹ הַרְשָׁעִים
וְקִלֵי עוֹלָם, טָמְאִים וּמְטָמְאִים. וְכֵן מוֹבָא בְּדַבְרֵי
מוֹהַרְנֵ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד', אוֹת
ד'); אֲשֶׁר הֵצִיִּיקִים הַגְּדוֹלִים הָאֲמַתִּיִּים צְרִיכִים
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם זֶה הַדַּעַת הַגְּבוּהָה מְאֹד, שֶׁהִיא בְּחִינַת
מַחְלָקַת דְּקִדְשָׁה, שְׁשָׂמִים נִסְיוֹן לְאָדָם, שִׁיִּצְטָרֵךְ
לְשִׁמְעַ מַחְלָקַת עֲלִיָּהֶם וְעַל סְפָרֵיהֶם, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל
לְגַרֵשׁ סְטָרִין אַחֲרָנִין, כְּדֵי לְקַרֵב הַרְחוּקִים מְאֹד
מְאֹד שֶׁפָּגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּחַ, שֶׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי ב,
יט): "כָּל בְּאֵיָה לֹא יִשׁוּבוּן, וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת
חַיִּים"; כִּי פָּגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים,
וְעַל-כֵּן קָשָׁה לָהֶם לָשׁוּב לְאַרְחוֹת חַיִּים. אֲבָל הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ מְלֵא רַחֲמִים, וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַלְתִּי יִדַּח
מִמֶּנּוּ גִדַּח (שְׁמוּאֵל-ב יד, יד), וְעַל-כֵּן שׁוֹלַח לָנוּ
צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרְאִים מְאֹד, וְעַל-יְדֵי הַדַּעַת
הַגְּבוּהָה שֶׁל בְּחִינַת מַחְלָקַת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
מְקִיפִין, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הֵם מְתַקְנִים וּמְחַזְרִים
בְּתִשׁוּבָה, אֲפֹלוּ אֱלוֹ הַרְחוּקִים, שֶׁפָּגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּחַ,

כמוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ה'), ואין המריבה אלא בשבילך, כדי שתשוב ממנות לחיים וכו', עין שם. כי לכאורה הם יכולים להתרחק על-ידי-זה, על-ידי המחלקת שבין הצדיקים, כי אין יודעין איך להתקרב, וקשה להם קשיות על-ידי המחלקת. נמצא, שיכולין, חס ושלום, להתרחק יותר על-ידי המחלקת, אבל באמת המחלקת דקדשה היא דיקא תקונם; כי באמת ראוי להם להרחיקם מלשוב בתשובה, כי עליהם נאמר: "כל באיה לא ישובו", אבל תכף כשמרגישיין זאת, ורואין ומבינים שמרחקים אותם, וכמו שכתב רבנו ז"ל שם: ובודאי אלו לא היה נפגם מחך, לא היה נשמע לך המריבות שבין הצדיקים, ואין המריבה אלא בשבילך. ובזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך, שעל זה נאמר: "כל באיה לא ישובו" וכו', עין שם; נמצא, שבזה בעצמו משמיעין אותם תוכחה, כי דיקא על-ידי-זה הוא תקונם, כשרואין בעצמן שנשמע לאזניהם המחלקת שבין הצדיקים השלמים, ואזי הם מבינים שמרחקין אותם מהקדשה, ואזי הם מתחילים לרחם על עצמן, ומסתכלים בעצמן היכן הם בעולם, שפגמו כל-כף, עד שמרחקין אותן,

קדֹשֶׁת תְּשׁוּבָה יִשְׂרָאֵל תְּרִיז

וְאִזִּי הֵהֱתַרְחֲקוּת הִיא תְּכִלִּית הֵהֱתַקְרְבוּת; כִּי בְּאֶמֶת
לְאִמְתָּהּ אֵין שׁוּם דְּבָר שְׁיַעֲמֹד בְּפָנַי הַתְּשׁוּבָה,
וְאֶף־עַל־פִּי שְׁכָתוּב: "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן" וְכוּ',
וְאִתָּא בְּזֵהָר, שְׁאִין מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה עַל פְּגָם טְפִי
הַמַּח, אֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּאֶמֶת לְאִמְתָּהּ מוֹעִילָה
תְּשׁוּבָה. וְכַמוֹכָא בְּכָל סְפָרֵי מוֹסֵר, וְכַמוֹ שְׁשִׁמְעֵתִי
מִפִּי רַבְּנֵי ז"ל בְּפִירוּשׁ, רַק מִחֲמַת שְׁפָגָם כָּל־כָּף
עַל־כֵּן הוּא צָרִיךְ לְהִתְנַסּוֹת וּלְהַצְטַרֵּךְ וּלְעֲמֹד בְּנִסְיוֹן
הַזֶּה שֶׁל הֵהֱתַרְחֲקוּת הַזֹּאת, דְּהֵינּוּ שְׁיִרְחִיקוּ אוֹתוֹ
כָּל־כָּף בְּכָל מֵינֵי הֵהֱתַרְחֲקוּת, דְּהֵינּוּ שְׁכוֹתְבִין עָלָיו
שְׁאִין מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה וְכוּ', וְכִשְׁהוּא פְּתִי וְסָכָל,
וְאִינוּ מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ, שְׁלֹא לְאַבֵּד אֶת עוֹלָמוֹ, חַס
וְשְׁלוֹם, אִזִּי מוֹצֵא פְּטוֹר לְעֲצָמוֹ לְהִתְרַחֵק מִן
הַתְּשׁוּבָה, מֵאַחַר שְׁכָכָר נִכְתַּב עָלָיו, שְׁאִין מוֹעִילָה
לוֹ תְּשׁוּבָה, חַס וְשְׁלוֹם, אֲבָל מִי שְׁחוֹשֵׁב בְּאֶמֶת עַל
הַתְּכִלִּית שְׁלוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ רַחֲמָנוּת עַל עֲצָמוֹ, אִזִּי
אֶף־עַל־פִּי שְׁרוּאָה כָּל מֵינֵי הֵהֱתַרְחֲקוּת שְׁבַע־עוֹלָם,
וְאֶף־עַל־פִּי שְׁכָתוּב עָלָיו שְׁאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה,
אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵין מְסַתְּכָל עַל זֶה כָּלֵל, אֲדַרְבָּה יֵשׁ
לוֹ רַחֲמָנוּת יוֹתֵר עַל עֲצָמוֹ, כִּי אֶף־עַל־פִּי־כֵן מַה
יְהִי בְּסוֹפוֹ, וּמַה יַעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקוּדָה? ! וּמִי שְׁאִינוֹ
רוֹצֵה לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, שְׁלֹא לְאַבֵּד אֶת עוֹלָמוֹ,

חס ושלום, כל מה שמוצא ורואה שמרחקין אותו יותר, הוא מרחם על עצמו יותר, וצועק אל השם יתברך יותר ויותר מעמקא דלבא, עד ישקיף וירא השם יתברך משמים; כי באמת השם יתברך חפץ חסד הוא, ואין שום דבר שיעמד בפני התשובה, וכמו שמצינו כבר בכמה וכמה רשעים גדולים שפגמו בטפי המח וכפרו בעקר, ואף-על-פי-כן נתקבלו בתשובה. ואזי כשזוכה לעמד בנסיון הזה, ושב בתשובה שלמה, אף-על-פי שנדמה לו שמרחיקין אותו, אז השם יתברך מרחם עליו, ונתקרב על-ידי-זה דיקא, על-ידי שעמד בנסיון הזה של ההתרחקות שהצרך לשמע מחלקת מרשעים ארורים המדברים נגד ספרי הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים, וכנגד הצדיק האמת בעצמו, והבן. וזהו בעצמו בחינת מחלקת דקדשה שיש בין הצדיקים האמתיים, אשר הרבה פעמים הסמ"ך-מ"ם וגנדא דיליה מתלבשים במי שמתלבשים באנשים ריקים ופוחזים, שהם מוליכים לשון-הרע מצדיק אמת לצדיק אמת, וגורמים ביניהם פרוודים, שעל-ידי-זה מתרחקים מהם כידוע מה שקורה היום בעולם, שתמיד יש בעלי מחלקת ובעלי לשון-הרע שעושים פרוודים בין הצדיקים

הָאֱמִתִּיִּים, וּמִי סוּבֵל? רַק אֵלֹהֵי הַרְחוּקִים מֵהַקְדָּשָׁה,
הַמּוֹן-עִם הַחֲפָצִים לָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, עִם כָּל זֹאת בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן
הַהֶכְרַח שֶׁיְהִי כָכָה, שְׁיָבוֹאוּ רְשָׁעִים אַרְוֵרִים וַיַּעֲשׂוּ
פְּרוּדִים בֵּין הַדְּבָקִים, וַיַּעֲוֲרוּ מַחְלָקֶת עַל גְּדוּלֵי
מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים. וְזֶה מִפְּלֵאֵי הַהִשְׁגָּחָה, אֵיךְ
שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהִשְׁגָּחָה
נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְנוֹתֵן כַּח לַבְּחִירָה, עַד שֶׁהֲרַע
וְהִשְׁקָר יְהִי לָהֶם כַּח יוֹתֵר מִן הַטּוֹב וְהַאֲמֵת.
וּבַאֲמֵת גָּנוּז בְּכָל זֶה סוּד וְחֲכָמָה אֱמִתִּית; כִּי בַּאֲמֵת
לְאֱמִתָּהּ, עַל-יְדֵי זֶה הַדַּעַת דִּיקָא הֵם מְקַרְבִּין
וּמְשִׁיבִין מִמּוֹת לְחַיִּים אֶת אֵלֹהֵי שְׁפָגְמוֹ בְּטַפֵּי הַמַּח,
אֶךְ מִי שֶׁהוּא פֶתִי וְסָכָל "כְּסוּס כְּפָרֵד אֵין הָבִין"
(תְּהִלִּים ל"ב, ט), אֲזִי מִתְרַחֵק יוֹתֵר עַל-יְדֵי-זֶה, עַל-יְדֵי
שְׁרוּאָה מַחְלָקֶת שְׁבִין הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים, אֲבָל מִי
שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַח בְּקִדְקָדוֹ, אֲזִי שׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת חַיִּים
עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁשׁוֹמֵעַ הַמְּרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים
הָאֱמִתִּיִּים, כִּי רוּאָה עַל-יְדֵי-זֶה גְּדֹל הַתְּרַחֲקוּתוֹ
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁנִּתְרַחֵק כָּל-כָּף, עַד שֶׁנִּשְׁמָעוּ
לְאֲזַנּוֹ הַמְּרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, וְנִזְכָּר עַל-יְדֵי-זֶה
גְּדֹל הַפָּגָם שֶׁפָּגַם בְּטַפֵּי הַמַּח, כִּי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם
מִחוּ. לֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ הַמְּרִיבוֹת. וְאֲזִי מִתְחִיל לִרְחַם

תרכ קדשת תשובה ישראל

על עצמו, מאחר שרואה ומבין גדל התרחקותו מהקדשה, ואזי נתקרב על-ידי-זה דיקא; כי באמת המחלקת שבין הצדיקים האמתיים היא באמת רק בשביל לקרב ולהשיב את הרחוקים ממנות לחיים וכו', כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ואין המריבה אלא בשבילך, כדי שתשוב ממנות לחיים וכו', עין שם; ועל-כן ראה, אהובי, בני, מה לפניה, אף שכבר נכשלת בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא החטא הכי חמור בעולם, כי הוא רוצח נפשות בניו ובנותיו, עם כל זאת עקר תשובתך היא על-ידי שתתקרב אל הצדיק האמת שהוא יכול לקרב גם אותך אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהמשיך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. אך ההכרח לך שתשמע מחלקת ומריבות בשביל הבחירה והנפיון, ואם תרחם על עצמך, ותדע אשר רק הצדיק האמת מבין אותך, והוא השאיר אתך ברכה — ספרים קדושים המגלים אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא מאד, ודיקא על ידם אתה יכול לחזור בתשובה שלמה — אם תתחזק במסירות נפש הכי גדולה, להשאיר אצל הצדיק האמת, וללמד ולהגות בספריו הקדושים. אז בודאי ישוב

קדשת ברוך-הוא וירחם עליך, ותזכה לתקון נצחי, אבל אם תתפתה ותלך אחר אלו הרשעים הארורים, שונאי ישראל, שדין יהודאין, מסטרא דערב-רב, החולקים על הצדיק האמת, ומתלוצצים מספריו הקדושים, אזי אתה אבוד משני העולמות, רחמנא לישזבן. על-כן ראה מה לפניך, אהובי, בני, אם אתה רוצה לשוב בתשובה שלמה, אל תתבלבל משום ברירה שבעולם, ותחזיק את עצמך בהצדיק האמת ובספריו הקדושים, ואז ושב ורפא לך, והקדוש-ברוך-הוא יקבל את תשובתך, והבן למעשה.

תהלים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג): מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה, כי יש נו"ן שערי תשובה ומ"ט שערים יכול כל אדם

תרכב קדשת תהלים ישראל

לכנס בהם ולהשיגם, אך שער החמשים הוא בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו כביכול, כי גם אצלו יתברך מצינו בחינת תשובה, כמו שכתוב (מלאכי ג, ז): "שובו אלי ואשובה אליכם", ואלו הם ט שיערי תשובה, הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות שנים-עשר שבטי יה, כי כל שער ושער יש לו אות ממ"ט אותיות השבטים, והנה הכל חפצים ליראה את שמה, ואף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה, כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה, ואפלו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השיף לו; ואפלו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה, ועל-ידי אמירת תהלים אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, הוא מתעורר לעשות תשובה, וגם זוכה על-ידי תהלים להגיע אל השער והאות השיף לו ולפתח השער. נמצא, שזוכה על-ידי תהלים לעשות תשובה. וזה בחינת (שמואל ב, כג, א): "ונאם הגבר הקם על", ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מועד קטן טז:), שהקים עלה של תשובה, ונעים זמירות ישראל" (שם), כי על-ידי בחינת

קִדְשֵׁת   תְּהִלִּים   יִשְׂרָאֵל   תְּרֻכָה

"נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל", דְּהֵינּוּ סֵפֶר תְּהִלִּים שְׁיִסְדַּר,
עַל-יְדֵי-זֶה הֶקֶם עָלָה שֶׁל תְּשׁוּבָה. כִּי עַל-יְדֵי
תְּהִלִּים זֹכִינ׳ לְתְּשׁוּבָה כַּנִּל. וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוּנוֹם לְבִרְכָה (עֲבוּדָה זָרָה ד:): 'לֹא הָיָה דָּוִד רָאוּי
לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה, אֲלָא כְּדֵי לְהוֹרוֹת תְּשׁוּבָה לְיַחֲדִיד'
וְכוּ'; נִמְצָא שְׁעָקֵר הוֹרָאת הַתְּשׁוּבָה עַל-יְדֵי דָּוִד
הַמֶּלֶךְ. וְעָקֵר הַתְּשׁוּבָה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ הִיא סֵפֶר
תְּהִלִּים, שְׁאָמְרוּ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וּבְרוּחַ-
הַקִּדְשׁ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי מָה שֶׁהוּא יְכוּל
לְמַצָּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ סֵפֶר תְּהִלִּים וְלִזְכּוֹת
לְתְּשׁוּבָה עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים כַּנִּל. וְעָקֵר
הַזְּדִכְכוֹת שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ, שֶׁהֵם מ"ט אוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה, הָיָה בְּמִצְרַיִם,
שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּר הַגָּרוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה
עֲלָאָה (כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל, וְעֵינ׳ שֶׁם וְהֵבֵן הֵיטֵב);
וְעַל-כֵּן אַחַר שֶׁנִּזְדְּכְכוּ שֶׁם בְּמִצְרַיִם, וְזָכוּ לְצֵאת
מִשָּׁם, סָפְרוּ מ"ט יְמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד מ"ט
שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מ"ט אוֹתִיּוֹת הַנִּל,
וּבִיּוֹם הַחֲמִשִּׁים, אָז: "וַיֵּרֶד ה' עַל הַר סִינַי" (שְׁמוֹת
יט, כ), זֶה בְּחִינַת: "וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם", בְּחִינַת
הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל, בְּחִינַת
שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים כַּנִּל. וְזֶהוּ (שָׁם א, א): "וְאֵלֶּה"

תרכד קדשת תהלים ישראל

שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה אֶת יַעֲקֹב
אִישׁ וּבֵיתוֹ [בָּאוּ] — סוֹפֵי תְבוֹת הֵם אוֹתִיּוֹת
תְּהִלָּוֹת וְאוֹתִיּוֹת תְּשׁוּבָה, כִּי עַל-יְדֵי תְהִלָּוֹת
זוֹכִין לְתְשׁוּבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים מִצְרֵימָה וְכוּ', כִּי מ"ט שְׁעָרֵי תְשׁוּבָה הֵם
בְּחִינַת מ"ט אוֹתִיּוֹת שֵׁשׁ בְּשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים מִצְרֵימָה לְהַזְדַּכֵּךְ שָׁם כַּנ"ל: וְזֶה שְׁאֵנוּ
רוֹאִין, שְׁבִימֵי תְשׁוּבָה דְהֵינּוּ בְּאֵלּוּל וְעֵשְׂרֵת יְמֵי
תְשׁוּבָה כָּל יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִין אֲזַי בְּאַמִּירַת תְּהִלָּוֹת, כִּי
אַמִּירַת תְּהִלָּוֹת מְסַגֵּלַת לְתְשׁוּבָה כַּנ"ל; וְעַל-כֵּן הוּא
דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְעֶסֶק תָּמִיד בְּאַמִּירַת תְּהִלָּוֹת, כִּי
תְהִלָּוֹת הֵם הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד לְהֵשֵׁם
יְתַבָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי שִׂיֵּאֲחֹז בּוֹ. וְלָכֵן רָאָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי,
מֶה לְפָנֶיךָ, אֵילוּ סוּדוֹת גְּדוֹלִים גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
מִמַּעַלְת אַמִּירַת תְּהִלָּוֹת, עַד שֶׁמְסַגֵּל לְתְשׁוּבָה,
וְזוֹכֶה לְהַכְנִס אֶל הַשַּׁעַר הַשֵּׁנִי אֵלָיו. וְכֵן הִרְבֵּה
רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר תָּמִיד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֵנִין
מַעַלְת אַמִּירַת תְּהִלָּוֹת, וּפְעַם אַחַת דִּבֶּר עִם אֶחָד
וְאָמַר לוֹ, שְׁעַקֵר אַמִּירַת תְּהִלָּוֹת לֹא מִזְמוּרֵי
הַתְּהִלָּוֹת עַל עֲצָמוֹ, לְמַצָּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל
מִזְמוֹר וּמִזְמוֹר. וְשָׂאֵל אֵיךְ? וּפָרַשׁ לוֹ רַבְּנוּ ז"ל
קִצָּת; כִּי כָּל הַמְּלַחְמוֹת שֶׁבִקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו

קדשת תהלים ישראל תרכה

השָׁלוֹם, שִׁי־צִילָהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵהֶם, הַכֹּל צְרִיכִין
לְפָרֵשׁ לְעֲצֹמוֹ עַל מַלְחָמַת הַיָּצָר הָרַע וְחִילוּתָיו,
וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשָׂאֵר הַמְּזֻמְרִים. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: אֵיךְ
יִפְרֹשׁ לְעֲצֹמוֹ הַפְּסוּקִים שֶׁדוּד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם,
מִשִּׁבַּח אֶת עֲצֹמוֹ, כְּגוֹן: "שִׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חֹסֵיד
אָנִי" (תהלים פו, א), וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. הַשֵּׁיב לוֹ: גַּם זֶה
צְרִיכִין לְפָרֵשׁ עַל עֲצֹמוֹ, כִּי צְרִיכִין לְדוֹן אֶת עֲצֹמוֹ
לְכַף זְכוּת וְלִמְצֹא בְּעֲצֹמוֹ אֵיזוֹ זְכוּת וְנִקְדָּה טוֹבָה,
אֲשֶׁר בְּבַחֲיַנַּת הַנִּקְדָּה טוֹבָה הַזֹּאת הוּא בַּחֲיַנַּת
חֹסֵיד, וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: הֲלֹא אֲצֵל
יְהוֹשֻׁפֵט כְּתִיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים-ב יז, ו): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ
בְּדַרְכֵי ה'", שֶׁבְּדַרְכֵי ה' וַעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַגְּבִיּה לְבוֹ
קֶצֶת, עוֹד אָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: הֲלֹא בַּבֶּקֶר אָנוּ
אוֹמְרִים בְּתַחֲלָה: מָה אָנוּ מַה חַיֵּינוּ וְכוּ', וְאָנוּ
מִקְטִינִים עֲצֹמֵנוּ מְאֹד, וְאַחֲר־כֵּן אָנוּ אוֹמְרִים: 'אֲבֵל
אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ וְכוּ', שֶׁאַחֲר־כֵּן אָנוּ
מְחַזְקִים עֲצֹמֵנוּ וּמְרִימִים אֶת עֲצֹמֵנוּ, וְאָנוּ מְסַפְּרִים
אֶת גְּדֻלַּתְנוּ וּמְתַפְּאָרִים שֶׁאֲנַחְנוּ עִמּוֹ בְּנֵי בְרִיתוֹ זָרַע
אֲבָרְהָם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְכוּ', כִּי כֵּן צְרִיכִין לְהַתְּנֶהג
בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם. וּפְעַם אַחַת דִּבֶּר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-
הַר"ן, סִימָן צח) מִעֲנִין מְעַלֵּת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאָמַר
שֶׁהִיא מְעַלָּה גְּדוּלָּה מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאֲמִירַת

תרכו קדשת תהלים ישראל

תהלים. ובעת שאומר תהלים, יבון כאלו אמרם דוד המלך בעצמו, כי הוא אמרם ברוח-הקדש, והרוח-הקדש מנחת בתוך התבות. וכשאמרם הוא מעורר ברוח פיו את הרוח-הקדש, עד שנגחשב כאלו אמרם דוד המלך, עליו השלום בעצמו, והוא מסגל מאד לרפא החולה להיות לו בטחון רק על השם יתברך, שעל-ידי אמירת תהלים יושיעו השם יתברך. והבטחון הוא בחינת משענת, כמו שהאדם נשען על המטה, כן הוא נשען על הבטחון, שבוטח שיושיעו ה', כמו שאמר דוד (תהלים יח, יט): "ויהי ה' למשען לי", ועל-כן על-ידי-זה נתרפא החולה, כמו שכתוב (שמות כא, יט): "אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה", וזה בחינת (ישעיה יא, א): "ויצא חטר מגזע ישי" הנאמר על משיח, שהוא דוד, בחינת (איכה ד, כח): "רוח אפנו משיח ה'". ופעם אחת הרבה רבנו ז"ל לדבר עם אנשי שלומנו היקרים, ממעלת אמירת תהלים ושאר תפלות ובקשות, שאדם אומר, אשר צריך לראות שימצא את עצמו בתוך כל מזמורי תהלים ובתוך כל התחנות ובקשות וסליחות וכיוצא בפשיטות בלי חכמות, אזי בנקל יכולין למצא את עצמו בתוך כל התחנות ובקשות ובפרט בתהלים,

קדשת תהלים ישראל תרכו

שנאמר בשביל כלל ישראל, בשביל כל אחד ואחד
בפרט, וכל אדם כל מלחמות היצר שיש עליו, וכל
מה שנעשה עמו, הכל מבאר ומפרש בתהלים; כי
עקרו נאמר על מלחמות היצר הרע וחילותיו, שהם
עקר האויבים והשונאים של האדם, שרוצים למנעו
מדרך החיים, ולהורידו לשאול תחתיות, חס
ושלום, אם לא ישמר עצמו מהם. ורק על ענין
מלחמה זאת נתיסד כל ספר תהלים; כי עקר כלל
ושרש ויסוד של כל העצות להתקרב להשם
יתברך, הוא רק אמירת תהלים ושאר תחנונות
ובקשות והתבודדות, לפרש שיחתו בינו לבין קונו,
לבקש מלפניו, שיקרבהו לעבודתו יתברך, ורק
על-ידי-זה זוכין לנצח המלחמה, אם יהיה חזק
ואמיץ מאד, תמיד להעתיר ולהתפלל ולהתחנן
לפני השם יתברך, יהיה איך שיהיה, אז בודאי
ינצח המלחמה, אשרי לו! כך הבנו מדברי רבנו
ז"ל, ובפרט אם יזכה האדם לומר בכל יום העשרה
מזמורי תהלים, שהם 'תקון הכללי', בודאי יזכה
על ידם לתקון הברית. כי רבנו ז"ל גלה לומר את
העשרה מזמורי תהלים בשביל פגם הברית,
והבטיח עם עדים נאמנים, שמי שיבא אל ציונו
הקדוש, ויאמר שם אלו העשרה מזמורים הנקראים

תרכח קדשת תהלים ישראל

'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבוה חטאיו
 ופשעיו, יוציאו מהשאול תחתית ומתחתיו. ועל-כן
 אשרי מי שאומר בכל יום את אלו העשרה מזמורי
 תהלים, שהם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ',
 ק"ה, קל"ז, ק"נ; אשר הם תקון גמור לכל מיני
 פגם הברית שבְעוֹלָם, ואשרי ואשרי מי שזוכה
 להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו אצל ציון
 רבנו ז"ל, ואומר שם את אלו העשרה מזמורי
 תהלים, אזי מבטח מפי רבנו ז"ל, שיעשה לו טובה
 בעולם הבא, ויתקנו בתקון נצחי; אשרי מי שאינו
 מטעה את עצמו כלל, אלא מפיר את מקומו ובורח
 בכל יום אליו יתברך באמירת תהלים, תחנונות
 ובקשות, ודוים ופיוסים, ושופך נפשו אליו יתברך
 עם המזמורי תהלים. וכן מדבר הרבה אליו יתברך
 בלשון שרגיל בה, אשר רק זה יצילו מהשאול
 תחתית ומתחתיו שנפל אליו. ובפרט על-ידי רבוי
 חטאיו ופשעיו, אשר חטא בהוצאת זרע לבטלה,
 אשר חטא זה מעלים ומסתיר מן האדם את כל
 האורות העליונים, כי אי אפשר להוריד את
 ההעלמות והכסויים, אלא על-ידי תפלה
 והתבודדות ואמירת תהלים, כי אף-על-פי
 שנמצאות כמה עצות טובות בספרי רבנו ז"ל,

קדשת תהלים ישראל תרכט

שָׁהִם מְלֵאִים עֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לַיהוָה יִתְבָּרַךְ, אֲף־
עַל־פִּי־כֵן קָשָׁה לְאָדָם לְקַיֵּם הָעֲצָה בְּעֲצָמָה, עַל־כֵּן
הָעֶקֶר הוּא תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת, יִהְיֶה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, עַל־כָּל־פָּנִים יִדְבֵר בְּפִיו בְּאִיזוֹ בְּחִינָה
שֶׁהִיא, וַיִּבְקֹשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, שְׁיוֹצִיאוּ
מִחֲשָׁךְ לְאוֹר, וַיִּחְזִירֵהוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת.
וְאֵל יִתֵּן דְּמִי לוֹ עַד שִׁיעֲנֵהוּ, וְאֲף־עַל־פִּי שֶׁהוּא
קוֹרָא וְצוֹעֵק לַיהוָה יִתְבָּרַךְ זֶה זְמַן רַב מְאֹד, וְעַדִּין
הוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד, אֲף־עַל־פִּי־כֵן אִם יִהְיֶה חֲזוֹק
וְאַמִּיץ בְּתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת, בְּוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף יַעֲנֶהוּ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּקְרְבוּ לְעִבּוֹדָתוֹ בְּאַמֶּת, בְּוַדַּאי בְּלִי
סִפֵּק. רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ! וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ל"ב), שֶׁתַּפְּלָה צְרִיכָה חֲזוֹק, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים כ"ז, י"ד): "קְוֶה אֶל ה' חֲזוֹק וַיֵּאמֶץ
לְבָבָהּ וְקְוֶה אֶל ה'", וּפִרְשׁ רַש"י: וְאִם לֹא תִתְקַבֵּל
תַּפְּלִתָּךְ — חֲזוֹר וְקְוֶה וְכֵן לְעוֹלָם, עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא
ה' מְשָׁמַיִם. וְכָבֵד מְבֹאֵר זֹאת בְּדַבְּרֵינוּ כְּמָה פְּעָמִים,
אֲךָ צְרִיכִין לְכַפֵּל וּלְשַׁנּוֹת זֹאת וּלְהַזְכִּיר זֹאת בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם, כִּי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה מִיָּנִי תְּלִישׁוֹת וּבְלִבוֹלִים
עַל זֶה בְּלִי שְׁעוֹר, אֲשֶׁר אֵין הַפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב
לְחַשֵּׁב, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְחַזֵּר עַל זֹאת אֲלֵפֵי פְּעָמִים,
כְּדִי שִׁיתְחַזֵּק וַיִּתְאַמֵּץ לְעִמּוֹד עַל עִמּוֹדוֹ, לְהִתְפַּלֵּל

וְלֹהֲתַחֲנֵן לְפָנַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, שִׁיקְרָבֶהוּ
לְעִבּוֹדָתוֹ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפִּים,
אֶל אֵל בַּשָּׁמַיִם, כִּי לֹא יִטֵּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא
יַעֲזֹב" (אֵיכָה ג, מא); כִּי בְּאֵמֶת כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא
בַּחֲלוֹם יַעֲוֶף, כִּי הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, הֵנָּה שָׁבוּעַ
וְהֵנָּה חֹדֶשׁ וְהֵנָּה שָׁנָה, וְהַכֹּל פּוֹרֵחַ. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי
שִׁזְזוּכָה לַחֲטָף בַּחֲלוֹם שֶׁל הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה בְּכָל יוֹם
אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְזֶה מֵה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(בְּרָכוֹת נז:): הַרְוֵאָה סֵפֶר תְּהִלִּים בַּחֲלוֹם — יִצְפֶּה
לַחֲסִידוֹת; וְהוּא רָמַז לְהַנ"ל; אִם בַּחֲלוֹם יַעֲוֶף שֶׁל
הַבְּלִי עוֹלָם יִרְבֶּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
לַחֲסִידוֹת. וְצָרִיכִין לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ קְבִיעוֹת חֲזָקָה
לוֹמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וּלְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ וְחַכְמָתוֹ
לְגַמְרֵי, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים יַעֲשֶׂה עַמּוֹ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּסִים וְנִפְלְאוֹת; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֵלָּא הוּא חֲזָק
בְּכָל יוֹם בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְאִז
נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שִׁימְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֹא!

תְּמִימוֹת

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׂאִין עוֹד מִדְּרָגָה
 בְּעוֹלָם שְׂאָדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵלַיָּה כְּמוֹ מִדַּת
 הַתְּמִימוֹת, וּכְכֹל שְׂאָדָם עוֹלָה לְמִדְּרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה,
 עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — שִׁישְׁלִיף אֶת חֲכָמָתוֹ וּבִינָתוֹ וְשִׁכְלוֹ
 לְגַמְרִי, כְּאִלוֹ אִין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל, לֹא חֲכָמָה, לֹא בִינָה,
 לֹא דַעַת, אֶלָּא יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּלֹא, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין ה':) : עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לו, ז) : "אָדָם
 וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ ה'" — אִלוֹ בְּנֵי-אָדָם שְׂעַרְמִים בַּדַּעַת
 כְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן וְעוֹשִׁים עֲצָמָם כְּבִהְמָה (עִין שִׁיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן טו); כִּי עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ הוּא רַק לְדַעַת שְׂאִין יוֹדְעִים כְּלוֹם, וּלְבַטֵּל אֶת
 שְׁכָלוֹ לְגַמְרִי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לַעֲלוֹת מֵעֲלָה
 מֵעֲלָה, וְכָל גְּדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ
 לְמִדְּרָגָתָם, אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׁהַשְׁלִיכוֹ אֶת חֲכָמָתָם.
 וְאִפְלוּ שְׁהַגִּיעוּ כְּבָר אֶל חֲכָמָה אֲמִתִּית, דְּבִקוֹת
 הַבוּרָא, אַף-עַל-פִּי-כֵן הַשְׁלִיכוֹ אֶת שְׁכָלָם וְהַשְׁגָּתָם
 לְגַמְרִי, וְכִף עָלוּ תָמִיד מִמִּדְּרָגָה לְמִדְּרָגָה; כִּי בְּאֲמַת
 אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת, אֶלָּא כְּשְׂאָדָם יוֹדַע
 שְׂאִינוֹ יוֹדַע, וְאֵז כְּשִׁמְחֻזִּיק אֶת עֲצָמוֹ לְאִינוֹ יוֹדַע, יֵשׁ
 לוֹ כְּלֵי קַבּוּל לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוּרָא

יתברך שמו, ועולה בכל פעם מעלה מעלה, לא-כן
 אם אדם מחזיק את עצמו לבעל השגה או לבעל
 מדרגה, עדין לא התחיל להכנס אל הקדשה. ורבנו
 ז"ל דבר עם אנשי שלומנו הרבה מאד מזה שאדם
 צריך לדעת בכל פעם שאינו יודע כלום, וככל
 שיכניס בעצמו ידיעה זו, שאינו יודע כלום, ודאי
 ישתדל לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וירצה
 לעלות מעלה מעלה, פי ברגע שאדם חושב שכבר
 הגיע לאיזו דרגה, אזי הוא עוצר בדרגה זו, ואחר-כך
 נופל בחכמות, והחכמות עוקרות אותו משני
 העולמות, פי החכמות מפילות את האדם, פי עקר
 כל הנפילות הם על-ידי חכמות, פי כשאדם הולך
 אחר חכמתו, יכול לבוא לידי רעות גדולות (עין
 לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), פי החכמה מטעה
 אותו מחכמה לחכמה ומחכמה לחכמה, עד שנלכד
 ונטעה בחכמת עצמו, עד שנעשה כמשגע ממש,
 רחמנא לצלן, ויכול לבוא על-ידי-זה לכפירות
 גמורות, רחמנא לישזבן, לכפור במלך ובשריו, הינו
 לכפור במלכו של עולם ובכל הצדיקי אמת, וכל
 העולם נעשה אצלו כלא, ומתלווצן מכל העולם,
 כאלו כל העולם בטעות, חס ושלום, ונעשה על-ידי-
 זה ירוד ושפל ובזוי מאד ברוחניות ובגשמיות,

קדשת תמימות ישראל תרלג

כמוֹבָא (בספורי-מעשיות, מעשה ט', מחכם ותם); ועקר שלמות שהצדיקים זוכים להגיע אליה, היא רק על-ידי מידת התמימות, שעולים תמיד מעלה מעלה, עד שמגיעים אל השגות גדולות, זהו רק כשמסלקים את חכמתם ושכלם לגמרי. ועל-כן מידת התמימות היא מדה הכי יקרה ועליונה אפלו לגדולי מבחרי הצדיקים. ומכל שכן וכל שכן מי שחטא ונכשל בכל החטאים ועוונות שבעולם, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, הוא מכרח להשליך את חכמתו המדמה, ולעבד את הקדוש-ברוך-הוא בתמימות ובפשיטות, ולחזור בתשובה שלמה, בלי שום חכמות כלל; כי בדרך כלל מי שחטא באיזה חטא, נעשה חכם בעיני עצמו, וזה אשר עוקרו לגמרי, כי נדמה לו כאלו אין לו שום תקנה כפר לתקן את מעשיו, וכאלו לעולם לא יחזור למה שהיה, וזה הורס לו את כל התקנה, עד שנופל בדכאון וביאוש, ומתיאש לגמרי מלחזור בתשובה שלמה. ועל-כן כל מי שרוצה לחזור בתשובה, ההכרח להשתמש במידת התמימות והפשיטות, ולסלק את חכמתו המדמה, וידע שאין יודעים כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ולגדלתו אין חקר (תהלים קמה, ג), והקדוש-ברוך-הוא כל-כף גדול, שאפלו מי שהרבה לחטא ולפשע

ימים ושנים, גם עליו יש עדין רחמנות גדולה מאד, אבל לזכות להגיע למדרגה זו, צריכים לסלק את החכמות לגמרי, כי חכמות האדם מפילות אותו לגמרי, ועוקרות אותו משני העולמות. ועל-כן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לברח מפל מיני חכמות של הבל, שלא נעין בספרי מחקרים, אשר מלאים כפירות ואפיקורסות וחכמות של הבל וסברות של מה בכך, אשר הם הורסים את האדם לגמרי, ועוקרים אותו משני העולמות. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, מאחר שעבר עליך בחייה כבר מה שעבר, שחטאת, עוית ופשעת נגדו יתברך בכל מיני חטאים שבעולם, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שמכניס חכמות של הבל באדם, ומעקם את מחו ודעתו, עד שנכנסים בו ספקות והרהורים רעים אחריו יתברך, ראה להשליך את חכמתך המדמה לגמרי, ותדע שאין יודעים כלל, ודיקא על-ידי-זה תזכה לתקן כל מה שקלקלת בזה העולם, ואף שטבע של האדם שנמשך אל חכמות, כי כל אחד רוצה להראות שהוא חכם מזולתו, עליך לדעת שהשילמות היא רק כשזורקים את החכמות והשכל העצמי, ויודעים שאין יודעים כלום, וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים לב.): כל המתמים עצמו,

קדשת תמימות ישראל תרלה

הקדוש-ברוך-הוא מתמים עמו; כי בדרך שאדם הולך בה מוליכים אותו. אם אדם הולך בתמימות, גם הקדוש-ברוך-הוא הולך עמו בתמימות (עין תהלים יח, כו). כי התמימות פרושה שלמות, הינו שאי אפשר להגיע אל שום שלמות בעולם, אלא על-ידי שקונים לעצמו את מדת התמימות. וככל שאדם יותר תמים, זוכה יותר לחזר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואם גדולי מבחרי הצדיקים שאף פעם לא חטאו, ואינם יודעים חטא מהו, אם הם צריכים את מדת התמימות ופשיטות, ולהשליך מהן את חכמתם המדמה, על אחת כמה וכמה שרחוקים ובעלי עברה שרוצים לחזר בתשובה, צריכים לידע שאין יודעים כלל מגדלתו יתברך, כי לגדלתו אין חקר, וכל מה שמונע את האדם מלחזר בתשובה הן רק החכמות, כי חכמות האדם מפילות אותו יותר ויותר, ונדמה לו כאלו כבר זכה לאיזו דרגה, וזה מכניס בו גאות וישות. ובפרט מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא מלא גאות וישות, ומקפיד מאד על כבודו; ועל-כן עקר תקונו — על-ידי שישליך את חכמתו המדמה, וידע שאינו יודע כלל כלום, ועל-ידי-זה יעלה בכל פעם מעלה מעלה. אשרי מי שקונה לעצמו מדת התמימות

והפשיטות, שעל-ידי-זה מתעלה ברוחניות ובגשמיות, וישיג השגות אלקות בכל פעם בהשגה חדשה, ויעלה מעלה מעלה, כי על-ידי שמחזיק את עצמו שאינו יודע כלום, יש לו רצונות להתעלות יותר ויותר, לא-כן כשאדם חושב שכבר זכה לאיזו השגה או מדרגה, או נדמה לו שחזר בתשובה, זה אשר מפילו אחר-כך לחלישות הדעת, ועוקר עצמו משרשו. לכן אהובי, בני היקר, ראה לקנות לעצמך את מדת התמימות והפשיטות, שעל-ידי-זה תהיה נעשה כלי להמשיך בעצמך זיו שכינת עזו יתברך, ותעלה בכל פעם מעלה מעלה, וימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך; כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה מדת התמימות והפשיטות, ולא זכו הצדיקים הקדושים להגיע אל מדרגתם, אלא על-ידי שהשליכו עצמם בתמימות גדולה, ובפרט מי שחטא ימים ושנים, עליו ההכרח להשליך את החכמות המדמות אחר גוו, ולידע שאין יודעים כלל, ועל-ידי-זה יתעלה בתכלית העליה; אשרי מי שיגיע לזה, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן

נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

ומסגל מאד גם לפרנסה והצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

יסדו תקנו וגלו וצוה לפרסמו לכל ישראל,
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עילאה, אדוננו מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

מבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ר"ה, אשר
הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת לילית
אשר מספר שמה עם חמש האותיות עולה כמספר
תהלים, כי יש כח באמירת תהלים להוציא את הטפה
מהקלפה שלקחה אותה ותהלים גימטריא שמות א"ל
אלהים במלואם כזה: אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד
ה"י יו"ד מ"ם.

ויש עשרה מיני זמרה, שהם בחינת העשרה לשונות,
שנאמר בהם ספר תהלים, ויש כח בכל לשון ולשון של
העשרה לשונות לבטל כח הקלפה לילית, ועל-כן צריך
לומר עשרה מזמורי תהלים דיקא. ולכן בשתאמר את
העשרה מזמורי תהלים, תכוין את שני שמות אלו, א"ל
אלהי"ם, במלואם כזה: אל"ף למ"ד, אל"ף
למ"ד ה"י יו"ד מ"ם ועל-ידי-זה תתקן את חטאיך.

★ ★ ★

והמקום הנכון לכוונם הוא באמרך מזמור ע"ז בפסוק:
"קולי אל אלהים ואצעקה, קולי אל אלהים והאזין
אלי".

★ ★ ★

תהלים ראשי-תבות תקון הברית לומר יו"ד מזמורים.

הַקְדָּמָה

אֵיִתָּא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א' סִימָן ר"ה וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:
תְּקוּן לְמִקְרָה-לֵילָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לוֹמַר עֲשֶׂרָה קְפִיטָל
תְּהֵלִים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁאַרְע לוֹ, חֶס וְשָׁלוֹם, כִּי יֵשׁ כַּחַ
בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים לְהוֹצִיא הַטְּפָה מֵהַקְּלָפָה שְׁלֶקְחָה אוֹתָהּ,
כִּי "תְּהֵלִים" בְּגִימָטְרִיא "לֵילִית" עִם הַחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל
שְׁמָה, שֶׁהִיא הַמְּמָנָה עַל זֶה, כִּידוּעַ. וְצָרִיךְ לְכוּן בְּשַׁעַת
אַמִּירַת תְּהֵלִים, שְׁתְּהֵלִים בְּגִימָטְרִיא תְּפָה, שֶׁהוּא מְכוּן
כְּמִסְפֵּר הַשְּׁנַי שְׁמוֹת אֱלֹהִים בְּמִלּוּאוֹ כִּזֶּה: א"ל"ף
למ"ד, א"ל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׁנַי
שְׁמוֹת אֵלוֹ יוֹצֵאָה הַטְּפָה מֵהַקְּלָפָה, כִּי הַטְּפָה הִיא בְּחִינַת
חֶסֶד וּגְבוּרָה, כִּידוּעַ, כִּי יֵשׁ בָּהּ כַּחַ אֵשׁ וַיְמִים — חֲמִימוֹת
וְלַחוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל-יְדֵי הַשְּׁנַי שְׁמוֹת אֱלֹ
אֱלֹהִים הַנְּזֻכָּרִים לְעֵיל, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה, כִּידוּעַ,
שֶׁהֵם גִּימָטְרִיא "תְּהֵלִים", כְּנֻזְכָּר לְעֵיל, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹצִיאִין
הַטְּפָה מִשָּׁם, וְזֶה צָרִיךְ לְכוּן בְּשַׁעַת אַמִּירַת תְּהֵלִים. וְעַל-כֵּן
צָרִיךְ לוֹמַר עֲשֶׂרָה קְפִיטָל, כִּי יֵשׁ עֲשֶׂרָה מִיְנֵי זְמָרָה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת הָעֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהֵלִים, (כְּמוֹכָא
בְּגִמְרָא פְּסָחִים קי"ז וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ), שֶׁהֵם: אֲשֵׁרִי וְלִמְנַצַּח
וּמְשֻׁכִּיל וְהַלְלוּיָהּ וְכוּ', עֵינֵי פְּרוּשׁ רַש"י. וְיֵשׁ כַּחַ בְּכָל לְשׁוֹן
וְלְשׁוֹן שֶׁל עֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת הַנְּזֻכָּרִים לְעֵיל לְבַטֵּל כַּחַ הַקְּלָפָה

הקדמה

הנזכרת לעיל, כי כל אחד מאלו הלשונות הם הפך הקלפה הנזכרת לעיל, כי אשרי הוא לשון ראיה והסתכלות, הפך הקלפה הנזכרת לעיל, שעקר כחה — מקלקול הראות, מבחינת ותכהין עיניו מראות, בחינת: יהי מארת-חסר: ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (תקוני זהר, תקון מ"ד): דא לילית. נמצא, שעקר כחה — מקלקול הראיה, ואשרי, שהוא לשון ראיה, הוא הפך ממנה. וכן משכיל, כי הוא בבחינת משכיל, ומשכיל הוא הפך מזה. וענין זה עין במקום אחר, כי עקר כחה — להחטיא את האדם במקרה, חס ושלום, הוא על-ידי לשון תרגום, שהוא בחינת משכיל על-ידי תרגמן, שהוא מערב טוב ורע, לפעמים משכיל ולפעמים משכיל, עין שם. וכן הללויה הפך הקלפה, ששמה לילית על-שם שהיא מיללת ביללה תמיד, והללי-הפך יללה, כי אותיות הללי הם הפך יללה. (והשאר לא פרש). גם הטפה באה מהדעת, שהוא בחינת חסד וגבורה, כידוע, כי גם הטפה היא בחינת חסד וגבורה, כנזכר לעיל, וידוע, שהדעת הוא בחינת חמשה חסדים וחמש גבורות, על-כן צריך לומר עשרה קפיטל. וזה בחינת: לדוד משכיל אשרי נשוי פשע ראשי-תבות "נאף", שהוא נכנע על-ידי בחינת "לדוד משכיל", דהינו תהלים: עד כאן לשונו.

הקדמה

ה

ובלקוטי-תנינא (סימן צ"ב) איתא בזו הלשון: תקון למקרה, חס ושלום, לומר עשרה קפיטל תהלים, כמבאר בספר הראשון (בסימן ר"ה), עיין שם וכו'. ודע, כי הענין של העשרה מיני נגינה הנזכרים לעיל, שהם כנגד פגם הנזכר לעיל, הוא מרמז בפסוקים אלו. ברכה — אברך את ה' אשר יעצני אף לילות וכו'. אשרי — אשרי נשוי פשע כסוי חטאה. משכיל — ומה' אשה משכלת. שיר — ובלילה שירה עמי. נצוח — למנצח אל תשחת. נגון — אזכרה נגינתי בלילה. תפלה — היאכל תפל מבלי מלח. הודו — פן תתן לאחרים הודך. מזמור — הנותן זמירות בלילה. הללויה — אשה יראת ה' היא תתהלל (והבן היטב רמזים אלו). ודע, כי אלו הם העשרה קפיטל תהלים: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ — והם תקון גדול מאד מאד לענין הנזכר לעיל, ומי שזוכה לאמרם באותו היום אין צריך לפחד עוד מפגם הנזכר של המקרה, חס ושלום, כי בודאי נתתקן על-ידי-זה: עד כאן לשונו בקצור.

ודע, אחי, כי בתחלה אמר הוא, זכרונו לברכה, התורה הנזכרת לעיל, המתחלת: תקון למקרה-לילה, ובתחלה, בעת שהתחיל לגלותה, לא הייתי לפניו אז, אך השם יתברך זכני ובאתי אצלו סמוך מאד לאותה העת שהתחיל

לגלותה, וספר לי אחד בשמו התורה הנזכרת לעיל כפי מה ששמעה מפיו הקדוש, ובתוך כך באותה השעה ששמעתי מפי אחר בשמו התורה הנזכרת לעיל, בתוך כך סבב השם יתברך, שדברתי עמו מזה וחסר ואמרה לפני בקצור, פנזכר לעיל. ובאותה העת שגלה התורה הנזכרת לעיל, לא גלה אז איזה קפיטל לומר, רק אמר סתם: לומר עשרה קפיטל תהלים לתקון הנזכר לעיל. ושמעתי מפיו הקדוש אז שאמר, שהיה ראוי לגלות איזה הם עשרה קפיטל תהלים שצריכין לומר, אף איזה עשרה קפיטל תהלים שיאמרו הם תקון לזה, כי כל עשרה קפיטל תהלים איזה שהם, כלם הם כנגד עשרה מיני נגינה, שהם תקון לנזכר לעיל.

ואז, בעת שגלה התורה הנזכרת לעיל, אמר בתחלה, שתקון הראשון הוא המקוה, שצריכין לטבל במקוה (ואמר בזו הלשון: דאס ערשטע איז מקוה), ואחר-כך גלה התקון הנזכר לעיל — לומר עשרה קפיטל תהלים פנזכר לעיל. גם פעם אחת אמר, שצריך לזהר מאד לטבל באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור. ואפלו אם לא יוכל לטבל בבקר, על-כל-פנים יטבל באותו היום אפלו לפנות ערב, כי צריכין לזהר מאד לטבל באותו היום דיקא (ועין בסוף ספורי-מעשיות שאמר, שטוב מאד לטבל תכף ומיד וכו', עין שם).

הַקְדָּמָה

ז

אַחַר־כֵּן, אַחַר שְׁעֵבֶר קְרוֹב לְאַרְבַּע שָׁנִים – וּמֵה שְׁעֵבֶר
בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים יִקְצְרוּ רַבּוֹת יְרִיעוֹת לְסֵפֶר – וּכְבָר הָיָה לוֹ
הַחוּלָאֵת שְׁלוֹ, שֶׁנִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, וּכְבָר חֲזַר מְלַעַמְבֶּרֶג, פָּעַם
אַחַת בְּחֹרֶף שָׁכַב עַל מִטָּתוֹ, וְאַנְחָנוּ עִמָּדָנוּ לְפָנָיו, וְהִתְחִיל
לְדַבֵּר מֵעַנִּין הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהֵלִים, שֶׁהֵם תְּקוּן לְנוֹזֵכָר
לְעֵיל, וְאִז צִוָּה עָלַי לְכַתֵּב עַל הַנִּזְר הַפְּסוּקִים, שֶׁמֶרְמֵז בָּהֶם
הָעֲשָׂרָה מִיְי נְגִינָה, שֶׁהֵם תְּקוּן לְהַנּוֹזְכֶרֶת לְעֵיל; וַיִּשְׁבְּתִי
לְכַתֵּב, וּמִפִּיו יִקְרָא אֵלַי וְגִלָּה לִי הַפְּסוּקִים, וּכְתַבְתִּים עַל
הַסֵּפֶר (כַּאֲשֶׁר הֵם נְדַפְסִים בְּלִקוּטֵי־תַנְיָנָא סִימָן צ"ב הַנּוֹזֵכָר
לְעֵיל), וְאִז גִּלָּה דַעְתּוֹ, שֶׁרְצוֹנוֹ לְגַלוֹת בְּפִרְטוּיֹת אִיזוֹ הֵם
הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהֵלִים, שֶׁצָּרִיכִין לוֹמַר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, וְהֵיִינוּ
עוֹמְדִים וּמְצַפִּים, שֶׁיִּגְלָה לָנוּ – וְלֹא זָכִינוּ מִיָּד, וְאַחַר כֵּן
נִסְעָנוּ מֵאִתּוֹ.

וְאַחַר־כֵּן הָיִיתִי אֹצֵלוֹ בְּאִיזָה שַׁבָּת, וְהַזְמִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׂרָאִיתִי בְּעֵינַי כְּתִיבַת יְדוֹ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁכְּבָר רָשָׁם לְעַצְמוֹ
הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהֵלִים שֶׁצָּרִיכִין לוֹמַר, אֲךָ לֹא הָיָה מִדְּרָךְ־
אֲרָץ שֶׁאֶקַח כְּתַב־יְדוֹ בְּעַצְמִי בְּלִי רְשׁוּתוֹ. וְרָצִיתִי לְתַפְסֵם
בְּמַחִי בְּעַל־פִּה, וְלֹא יְכַלֵּתִי מִחַמַּת אֵימַת רַבִּי פֶּן יִקְפִיד, כִּי
בָּאתִי לְחַדְרוֹ וּמְצָאתִי כְּתַב־יְדוֹ הַנּוֹזֵכָר לְעֵיל וְהִסְתַּכַּלְתִּי בּוֹ
בְּלֹא רְשׁוּתוֹ (כִּי הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה הָיָה בְּשַׁבָּת פְּרֻשַׁת שְׁקָלִים
תְּק"ע * , שֶׁהוּא, זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, יֵצֵא מִחַדְרוֹ וְנִכְנַס לְבֵית
*) עֵין קֶסֶר "פְּעֻלַת הַצְּדִיק", אוֹת תַּתְּצָה, עֵין שָׁם.

הקדמה

הגדול שלו בעת קריאת התורה, ואז נכנסתי בחדרו וראיתי כתב-ידו הנזכר לעיל). ואחר-כך, ביום ראשון, בעת שלקחתי רשות מאתו לשוב לביתי, דברתי עמו ושאלתי ממנו, שיגלה לי העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, כי ידעתי, שכבר נרשמים אצלו, כנזכר לעיל. ולא רצה ואמר, שיהיה עת אחר לזה, והלכתי מאתו.

אחר-כך, סמוך לאותו העת, בעת שהייתי אני בביתי בנעמרוב, אז גלה עשרה קפיטל תהלים לפני הרב דפה ברסלב ולפני חברי, ר' נפתלי מנעמרוב, ויחד אותם לעדות על זה, וכך אמר להם: היות בענין זה הידוע (הינו מקרה-לילה, חס ושלום) גלפדים בודאי שלשה חלקי העולם, אני לוקח אתכם לעדות, ותדעו, שאלו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאד מאד לתקון קרי, והם תקון גמור ומועיל מאד מאד. ניש מי שיקרה לו על-ידי רבוי אכילה ושתייה או על-ידי חלשות ועיפות או על-ידי שאינו שוכב כראוי — וכל זה אינו כלום (והוא כמו תינוק שמשתיין בשנה). גם יש ששומרים אותו מלמעלה ונצול מהמקרה, או המזל שומר אותו ונצול: גם לפעמים נדמה להאדם בשנה בחלום כאלו הוא נופל, ואחר-כך מתעורר משנתו — גם זה מן השמים, שמצילין אותו מזה. רק מי שיקרה לו, חס ושלום, מחמת הרהורים. מזה נבראים ממש קלפות, חס

ושלום, כמבאר בספרים. אבל מי שיאמר באותו היום אלו העשרה קפיטל תהלים בודאי יתקן בזה מאד מאד. — וכמה צדיקים גדולים, שרצו לעמד על ענין זה — ונתיגעו למצא לזה תקון גמור, וקצתם לא ידעו כלל מהו ענין זה, וקצתם התחילו לידע קצת בענין תקון זה, ונסתלקו לעולמם באמצע עסקם בזה, ולא גמרו. ולי עזר השם יתברך, שזכיתי לעמד על זה בשלמות. וענין תקון זה על-ידי אמירת העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, הוא דבר חדש לגמרי, חדוש נפלא, כי הוא תקון נפלא ונורא מאד מאד (עין למטה).

ומי שיוכל לילך למקוה ואחר-כך יאמרם — בודאי מה טוב. אך אפלו אם הוא אנוס, שאי אפשר לטבל, כגון שהוא חולה או בדרך, אף-על-פי-כן אם יאמרם — אשרי לו, כי הם תקון גדול ונורא מאד. ואם יאמרם בכונה כראוי — בודאי מה טוב, אך גם האמירה בעצמה מסגל מאד. ואמר, כי לא נודע זאת מיום בריאת העולם. מסתמא הייתי רוצה לבטל זאת לגמרי, אך אי אפשר זאת לא בגשמיות ולא ברוחניות: בגשמיות אי אפשר, כי היה צריך לבטל ולשנות הטבע של כלליות בני-האדם בתמידות, וזה דבר שאי אפשר, כי אפלו משה רבנו, עליו השלום, וכיוצא, שבטלו הטבע, היה רק לפי שעה ובדבר פרטי, כגון קריעת ים-סוף או בקיעת הירדן וכיוצא, שהיה רק לפי שעה, אבל

הקדמה

י

לְבַטֵּל הַטֵּבַע שֶׁל כָּל־לֵוִיִּת בְּנֵי־אָדָם, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד, בְּהִכָּרַח לְבַטֵּל וְלִשְׁנוֹת הַטֵּבַע אֶצְלוֹ, וְגַם צָרִיךְ לְבַטֵּל וְלִשְׁנוֹת הַטֵּבַע תָּמִיד, וְזֶה דְבָר שְׂאֵי אֶפְשָׁר, וְגַם בְּרוּחָנִיּוֹת אֵי אֶפְשָׁר וְכוּ'. אֵךְ הָעֲשָׂרָה קִפְיֵטֵל הֵם דְבָר נִפְלָא וְיִקָּר וּמוֹעִיל מְאֹד.

גַּם יִחַד אוֹתָם לְעֵדוּת וְאָמַר, שְׁגַם כִּי יִמְלָאוּ יָמָיו, אֲזִי, אַחַר הַסְּתַלְקוּתוֹ, מִי שְׂיָבֵא עַל קַבְרוֹ וְיֹאמַר שֵׁם אֱלוֹ הָעֲשָׂרָה קִפְיֵטֵל תְּהֵלִים הַנּוֹזְכָרִים לְעִיל וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה עֲבוּרוֹ, אֶפְלוֹ אִם גָּדְלוֹ וְעֲצָמוֹ עֲוֹנוֹתָיו וְחַטָּאֵיו מְאֹד מְאֹד, חַס וְשְׁלוֹם, אֲזִי אֶתְאַמֵּץ וְאֶשְׁתַּדֵּל לְאוּרָךְ וְלָרַחֵב לְהוֹשִׁיעוֹ וְלִתְקִנּוֹ. וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: אֵיךְ וְוַעֲל מִיךְ לִיִּיגַעַן אֵינן דְּעַר לְעַנְג אֵוִן אֵינן דְּעַר בְּרִיִּט אֵיךְ זָאל אֵיהֶם אַ טוֹכָה טְהוֹן, בִּי דִי פֵאוֹת וְוַעֲל אֵיךְ אֵיהֶם אַרוֹיס צִיְהֵן פּוֹן שְׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת (*). וְאֲנִי חֲזַק בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁלִי, אֵךְ בְּזֶה אֲנִי חֲזַק בְּיוֹתֵר, שְׂאֵלוֹ הָעֲשָׂרָה קִפְיֵטֵל תְּהֵלִים מוֹעִילִים מְאֹד מְאֹד. וְאֵלוֹ הֵן הָעֲשָׂרָה קִפְיֵטֵל תְּהֵלִים וְכוּ'. (רַק בְּסִפֵּר סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת נִדְפְּסוּ בַּפֶּעַם הָרֵאוּשׁוֹן בְּטָעוֹת הַקִּפְיֵטֵל שֶׁל קל"ז עַל־יַדֵּי עוֹוֹת הַמְדַּפְּיִסִים, וּמִשָּׁם נִתְפַּשֵּׁט הַטָּעוֹת בְּכַמָּה סְפָרִים וְסִדּוּרִים, שְׁהַעֲתִיקוּ מִשָּׁם). וְיֹאמְרֵם כְּסִדְרָה, שְׁהֵם כְּתוּבִים בְּתֵהֵלִים. וְאָמַר, שְׁהוּא תְקוּן הַכְּלָלִי, כִּי כָל עֲבָרָה, יֵשׁ לָהּ תְקוּן מִיְחָד, אֲבָל תְקוּן הַנּוֹזְכָר לְעִיל הוּא תְקוּן הַכְּלָלִי.

(* מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד בְּקַהֲלַת קֹדֶשׁ אוּמָאן, פְּלֶךְ קַעֲב, מְדִינַת רוּסְיָא.

גַּם אָמַר אֲזוּ שְׁעֵנֶךָ הַנּוֹזֵר לְעֵיל שֶׁל הַעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים
 יֵאמְרוּ וַיִּגְלוּ בְּפָנַי הַכֹּל, וְאָמַר: אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא דָּבָר קָל
 לוֹמַר עֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן גַּם זֶה יִהְיֶה כְּבֹד
 מְאֹד לְקַיִם. וְכֵן נִתְקַיֵּם עִתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שְׁמִחַמַת
 רַבּוּי הַמַּחְלָקֶת רַב הַהֲמוֹן רְחוּקִים, לְקַיִם זֹאת, וְהוּא,
 זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, הוֹדִיעַ כָּל זֹאת מִקֶּדֶם; וְאַנְחָנוּ עָשִׂינוּ מַה
 שְׁמָטָל עָלֵינוּ לְהוֹדִיעַ הַתְּקוּן לְכָל הַחֲפִץ לְהִתְתַּקֵּן – וְכָל
 אֶחָד, הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: הַשּׁוֹמֵעַ יִשְׁמַע וְהַחֲדִל יִחְדַּל –
 וְאַנְחָנוּ אֶת נַפְשָׁנוּ הַצְּלוּנוּ.

וְיֵמָּה שֶׁהָרַב בַּעַל הַמַּחְבֵּר סֵדֵר תְּקוּן שֶׁבֶת מְבִיאָם בְּשֵׁם
 סֵפֶר עֲשָׂרָה הַלּוּלִים, זֶה אֵינוֹ, כִּי, יְדִידֵי הַקּוֹרָא, עֵינַי נָא
 בְּסֵפֶר תְּקוּן-מוֹעֵד וְתִרְאֶה שְׁמוּבָאִים שֵׁם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ
 לְבִרְכָה. וְגַם נוֹס וְחַפֵּשׂ בְּכָל הַסְּפָרִים, שְׁמוּבָאִים שֵׁם שְׁלֹא
 בְּשֵׁם רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, וְתִרְאֶה, שְׁכַלֵּם נִדְפְּסוּ אַחַר
 פְּטִירַת רַבֵּינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, שֶׁנִּפְטָר תְּחִלַּת שְׁנַת תַּקַּע"א
 בְּחֹל-הַמוֹעֵד סְכוּת. וְאַפְשָׁר, שֶׁהָרַב הַנּוֹזֵר לְעֵיל וְכִיּוֹצֵא,
 מִגְדֹּל תְּשׁוּקָתָם לְזִכּוֹת בָּהֶם אֶת הַרְבִּים בְּתְקוּן גְּדוֹל כְּזֶה,
 וַיִּדְעוּ שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי שְׁנֵי מְתַנַּגְדִּים וְחוֹלְקִים עַל רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ
 לְבִרְכָה, עַל-כֵּן קִיְמוּ בְּנַפְשָׁם מֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּם
 לְבִרְכָה, שְׁמַתָּר לְשָׁנוֹת בְּדָבָר הַשְּׁלוּם, וּבְפָרֵט בְּדָבָר גְּדוֹל
 וְתְקוּן כְּזֶה.

הקדמה

וְעַתָּה בֵּין תְּבִין שְׂצָדְקוֹ הַנֶּאֱמָר לְעִיל, שֶׁהֵם תְּקוּן חֲדָשׁ
 לְגַמְרֵי, וְלֹא יָדַע מִזֶּה שׁוֹם נִבְרָא מִימֹת עוֹלָם, וְתֹאמְרֵם
 בְּשֵׁם רַבְּנֵנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּכַדֵּי שְׁשִׁפְתוֹתָיו יִהְיוּ דוֹבְבוֹת
 וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים מִתְּגַעְגְּעִים לָזֶה, וּמִזֶּה אֲשֶׁר אֶלְצוֹנֵי
 לְגִלוֹת כָּל הַנִּזְכָּר לְעִיל. וְזִכּוֹתוֹ יַעֲמֵד לָנוּ, וּמְכַל פְּגָמֵינוּ
 וְצָרוֹתֵינוּ יִתְקַנְנוּ וְיִוָּשִׁיעֵנוּ, אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

וּמִבְּאֵר גַּם בְּהַשְׁיחוֹת שְׁאַחַר הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁהַזְּהִיר
 לְאַנְשֵׁיו, שְׁכַשְׁיָקְרָה לָהֶם מִקְרָה בְּלִתֵּי טָהוֹר, חֶסֶם וְשָׁלוֹם,
 שְׁיִלְכוּ תַכְףּ וּמִיד לְמִקְוֵה לְטָבֵל, כִּי עַל-יַדֵּי הַמִּקְרָה, חֶסֶם
 וְשָׁלוֹם, נַעֲשֶׂה מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה, עַל-כֵּן טוֹב מְאֹד, שְׁקָדִם
 שְׁמִתְחִיל לְהַעֲשׂוֹת מִזֶּה אֵיזָה דְבָר, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, שְׁיִקְדִים
 עֲצָמוֹ הָאָדָם וְיִטְבֵּל וְיִטְהַר עֲצָמוֹ.

וְהַזְּהִיר מְאֹד לְבַל יִתְפַּחַד הָאָדָם מִזֶּה כָּלֵל, כִּי הַפַּחַד
 וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה בְּעֵנִין זֶה מִזִּיק מְאֹד מְאֹד. בְּפָרֵט אַחַר
 שְׁגָלָה אֵלּוֹ הָעֲשָׂרָה קִפְיִטֵל תְּהִלִּים הַנִּזְכָּר לְעִיל אֲזִי אָמַר,
 שְׁמִי שְׁיִזְכָּה לְקִים זֹאת, לוֹמַר אֵלּוֹ הָעֲשָׂרָה קִפְיִטֵל תְּהִלִּים
 הַנִּזְכָּרִים לְעִיל, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁיִקְרָה לוֹ חֶסֶם וְשָׁלוֹם, אֲזִי
 בְּנֹדָאֵי יִתְקַן חֲטָאוֹ, וְשׁוֹב אֶל יְדָאָג כָּלֵל.

גַּם הִיָּה מִתְּלוּצֵץ מֵאֵלּוֹ הַחֲסִידִים וְהַיְרָאִים, שְׁכַשְׁמַגִּיעַ לָהֶם
 אֵיזָה הַרְהוֹר, אֲזִי הֵם מִתְּפַחְדִים שְׁלֹא יְבוֹאוּ לְיַדֵּי מִקְרָה,
 חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וּמִחֲמַת זֶה, הֵם רְגִילִים בְּהַתֵּר מִחֲמַת פַּחַד שְׁלֹא

יבואו לידי מקרה, והוא, זכרוננו לברכה, הנה מתלוצץ מזה. ועקר פונתו הנה, שהאדם צריך לבלי להתפחד ולהתירא כלל מדברים פאלו ולבלי לחשב מחשבות כלל בענין זה, רק יהיה כגבור חיל לעמד כנגד תאותו ויסיח דעתו מזה לגמרי, ואל יתפחד כלל — וה', הטוב בעיניו יעשה עמו מה שהוא יתברך חפץ.

ורמז בדבריו, שזה הנה בחינת פגם של דוד המלך, עליו השלום, בכת-שבע וכו', ולא באר הדבר היטב. ומאד מאד צרכין להתחזק בשמחה תמיד, ואל יפל בדעתו כלל משום דבר שבעולם, אף אם יעבר עליו מזה מה שיעבר. ואם יהיה חזק בדעתו, ולא יתפחד כלל, ולא יחשב מחשבות כלל (שקורין איבער טראכטין), וילך בתמו בשמחה, יזכה לסוף לעבר על הכל בשלום. ודברים פאלו אי אפשר לבאר בכתב, וערום יבין לאשורו.

גם בלא זה הזהיר מאד להיות רגיל בטבילת מקוה, ואמר, שבימים, שאין אומרים תחנון, כגון ביומי דניסן וכיוצא, המובאים בשלחן-ערוך ארח-חיים, צריכין להיות רגיל ביותר בטבילת מקוה. כן נזכה לקיים כל דבריו באמת ובתמים, אמן כן יהי רצון.

אמר המעתיק: כתיב: תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו, לכן אמרתי להציג פה מעט מזעיר ממאמרי חכמינו, זכרונם

לְבָרְכָהּ, אֲשֶׁר שָׁם מְבֹאֵר גְּדוֹל זְכוּת הַצְּדִיקִים אַחַר הַסְּתַלְקוֹתָם לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וְכַמָּה גְּדוֹל הַזְכוּת וְהַתּוֹעֵלָתָּ שֶׁל הַמְּהַלְכִים עַל קַבְרָם הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתָם יִגָּן עָלֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בְּמִדְרַשׁ רַבָּה, פָּרַשְׁתָּ כִּי־תִשָּׂא פָרָשָׁה מ"ד, עַל פְּסוּק: זָכֹר לְאַבְרָהָם וְכוּ', הֲדָא הוּא דְכְּתִיב: גִּפְּן מִמְצָרִים תִּסְיַע וְכוּ', וְלִבְסוּף מוֹבָא בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: מָה הַגִּפְּן הִיא חֲתִיָּה וְנִשְׁעָנָח עַל עֲצִים מֵתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל הֵם חַיִּים וְקִיָּמִים וְנִשְׁעָנִים עַל הַמֵּתִים, אֵלֹהֵי הָאָבוֹת. וְכֵן אַתָּה מוֹצֵא כַּמָּה תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּה אֵלֶיהוּ בְּהַר הַכְּרֵמֶל שֶׁתִּרְדֵּ הָאֵשׁ כַּמָּה דְאַתָּה אָמַר: עֲנֵנִי ה' עֲנֵנִי — וְלֹא נִעֲנָה. אֲלָא כִּינּוּן שֶׁהַזְכִּיר אֶת הַמֵּתִים וְאָמַר: ה', אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל — מִיָּד נִעֲנָה. מָה כְּתִיב שֵׁם — וַתִּפֹּל אֵשׁ ה'. וְכֵן מֹשֶׁה, בְּשָׁעָה שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה, עָמַד וְלָמַד זְכוּת אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְלֹא נִעֲנָה אֲלָא כִּינּוּן שֶׁהַזְכִּיר אֶת הַמֵּתִים — מִיָּד נִעֲנָה, שֶׁנֶּאֱמַר: זָכֹר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל. מָה כְּתִיב: וַיִּנָּחַם ה' עַל הָרָעָה: הוּי: כָּשֶׁם שֶׁהַגִּפְּן הַזֶּה חֲתִיָּה וְנִשְׁעָנָת עַל עֲצִים מֵתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל חַיִּים וְנִשְׁעָנִים עַל הָאָבוֹת כְּשֶׁהֵם מֵתִים, הוּי: זָכֹר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ, פָּרַשְׁתָּ אַחֲרַי, דָּף ע"א, מוֹבָאִים שָׁם דְּבָרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְזֵה הָעֲנִיָּן הַקְּדוֹשׁ, וְזֵהוּ: תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹמָא חַד הוּוּ אָזְלוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא בְּאַרְחָא,

עָרְעוּ בְּגוּשׁ חֶלֶב, וְהָיָה חָרִיב, יִתְּבוּ סָמִיךְ לְבֵי קְבָרֵי וְכוּ',
 עַיִן שָׁם הַמַּעֲשֵׂה הַנִּפְלְאָה. וּבִסּוֹף אֵיתָא בְּזוּ הַלְשׁוֹן: אָמְרֵי
 וּדְאֵי בְּשַׁעְתָּא דְּזַכָּאִין לָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֵלְמָא, עֵלְמָא לָא
 מְתַקִּימָא אֱלָא בְּגִינְהוּן דְּמִתְיָא. אָמַר רַבִּי יִיסָא: בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֶצְטְרִיךְ עֵלְמָא לְמַטְרָא, אֲמַאי אֲזִלִּינָן לְגַבִּיהוּן דְּמִתְיָא,
 וְהָא כְּתִיב וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, וְאָסִיר. אָמַר לִיה: עַד כְּעַן לָא
 חֲמִיתָא גְדַפָּא דְּצַפְרָא דְּעַדָּן, וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, אֶל הַמַּתִּים
 דִּיקָא, דְּאִינָן חִיבֵי וְכוּ' דְּאֲשַׁתְּכַחוּ תְּדִיר מַתִּים, אֲבָל יִשְׂרָאֵל
 דְּאִנּוּן זַכָּאֵי קָשׁוּט, שְׁלֵמָה קָרָא עֲלֵיהוּ: וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת
 הַמַּתִּים שְׁכָבְרָא מִתּוּ בְּזַמְנָא אַחְרָא וְלָא הֲשַׁתָּא, שְׁכָבְרָא מִתּוּ
 וְהֲשַׁתָּא אִנּוּן חִיִּין. וְעוֹד, דְּשָׂאָר עַמִּין, כִּד אֲתָא לְמַתִּיהוּן
 אֲתִין בְּחַרְשִׁין לְאֲתַעְרָא עֲלֵיהוּ זִינִין בִּישִׁין, וְכִד יִשְׂרָאֵל
 אֲתָאן לְמַתִּיהוּן, אֲתִין בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּתַבִּירוּ דְּלִבָּא בְּתַעֲנִיתָא לְקַבְּלָהּ, וְכִלָּא בְּגִין דְּנִשְׁמַתִּין
 קִדְשִׁין יִבְעוּן רַחֲמֵי לְקַמֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּס עַל עֵלְמָא
 בְּגִינְהּ. וְעַל דָּא תְּנִינָן: צְדִיקָא, אֶף-עַל-גַּב דְּאֲתַפְטֹר מֵהָא
 עֵלְמָא, לָא אֲסַתְּלַק וְלָא אֲתַאבִּיד מְכַלְהוּ עֲלִמִין, דְּהָא
 בְּכַלְהוּ עֲלִמִין אֲשַׁתְּכַח יִתִּיר מַחֲיוֹי, דְּבַחֲיוֹי אֲשַׁתְּכַח בְּהָא
 עֵלְמָא בְּלַחֲדוּי, וְלִבְתַּר אֲשַׁתְּכַח בְּתַלְתָּ עֲלִמִין וְזַמִּין
 לְגַבִּיהוּ, דְּכְתִיב: עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ, אֵל תִּקְרֵי עֲלָמוֹת אֱלָא
 עוֹלָמוֹת, זַכָּאָה חֲלַקְהוּן. תָּאנָא, כְּתִיב: וְהִיְתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנֵי
 צָרוּרָה בְּצָרוּר הַחַיִּים, וְהִיְתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנֵי, נִשְׁמַת אֲדוּנֵי

מבעי לה. אלא כמה דאמרן, דזכאה חלקיהון דצדיקיא
 הכלא אתקשר דא בדא, נפש ברוח, ורוח בנשמה, ונשמה
 בקדשא בריך הוא, אשתכח הנפש צרוה בצרור החיים.
 עד כאן לשונו הקדוש. ועוד מובא בהפירוש של העין-
 יעקב וזו לשונו: שכבר מתו — בפלחנא דמאריהון.

מכל המאמרים הנזכרים לעיל רואין גדל יקרת זכות
 הצדיקים, אשר כבר הלכו לעולמם. אשרי האיש, אשר
 יסמך על זכותם כל ימי חייו ולא יתיאש את עצמו מן
 הרחמים לעולם, ובכל מה שיעבר עליו כל ימי חייו, הן
 ברוחניות והן בגשמיות, יסמך על זכותם וישא ידיו ולבו
 לאל אמונה יתברך — ובנדאי יושע, כל שכן לקדושים
 אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי כם, ובפרט כשהולכין
 על קבריהם הקדושים, כמובן מפירוש רש"י בפרשת שלח-
 לך על פסוק: ויבא עד חברון, ופרש רש"י, והוא מאמר
 חכמינו, זכרונם לברכה, שכלב לבדו הלך לשם להשתטח
 על קברי אבות להצילו מעצת מרגלים. וכן מפירוש רש"י
 בפרשת ויחי על פסוק: ואני בבואי מפדן, והוא גם כן
 מאמר רבותינו, זכרונם לברכה: ואקברה שם, ולא
 הולכתיה אפלו לבית לחם וכו', וידעתי שיש בלבך עלי,
 אבל דע לך, שעל פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה
 לבניה, כשיגלה אותם נבוזראדן, יהיו עוברים דרך שם,
 ויצאת רחל על קברה ובכתה ומבקשת עליהם רחמים,

הַקְדָּמָה

שְׁנֵאמָר: קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע וְגו', וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשִׁיבָה: יֵשׁ שָׂכָר לַפְּעֻלָּתְךָ, נְאוּם ה', וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וּבְמִסְכָּתָא סוּטָה, דָּף י"ג, אִיתָא: וְאָמַר רַבִּי חֲמָא בֵּה חֲנִינָא, מִפְּנֵי מָה נִסְתַּתֵּר קַבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה מֵעֵינֵי בְּשַׂר-וָדָם; מִפְּנֵי שְׁגִלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁעֵתִיד בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ לַחֲרַב וּלְהַגְלוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, שְׁמָא יָבֹאוּ לְקַבְּרֵתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וַיַּעֲמֵדוּ בְּכִכְיָה וַיִּתְחַנְּנוּ לְמֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לוֹ: מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲמֵד בְּתַפְלָה בְּעֵדְנוּ — וְעוֹמֵד מֹשֶׁה וּמְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה מִפְּנֵי שְׁחַבְבִּים צְדִיקִים בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם וְכו'.

מִכָּל זֶה מוּבָן, אֲשֶׁר לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמָּשׁ מוֹעִיל בְּיוֹתֵר וַיִּוֹתֵר מִלְּהַזְכִּיר זְכוּתָם לְבָד וּלְבָלִי לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמָּשׁ, כִּי גַם לְהַזְכִּיר זְכוּתָם לְבָד גַּם-כֵּן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד וּמוֹעִיל מְאֹד, אֲבָל לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמָּשׁ, זֹאת מוֹעִיל בְּיוֹתֵר וַיִּוֹתֵר בְּלִי שְׁעוֹר, כַּמוּבָן מִמֵּאמֶר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ, בְּדָבָר כָּלֵב וְרַחֵל אִמְנוּ וּמִמֵּאמֶר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ, מִהִסְתַּתֵּר קַבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְהַבֵּן. כֵּן נִזְכָּה לֵילָף וּלְהַשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים וּלְהַרְבּוֹת בְּעֵתָר וּלְשַׁפּוֹף לְבָנוּ כַּמִּים נִכַח פְּנֵי ה', אֲזַ בּוֹדָאֵי בָהֶם עוֹלָם נוֹשָׁע, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יהי רצון שאומרים קודם אמירת תהלים בחול אומרים כאן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, הבוחר
 בְּדוֹד עַבְדּוֹ וּבְזָרְעוֹ אַחֲרָיו וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָה,
 שְׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׁאֶקְרָא כְּאֵלוֹ
 אֲמַרְם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצֻמוֹ זְכוּתוֹ יְגֹן עָלֵינוּ,
 וְיַעֲמֵד-לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וְזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם
 וְאוֹתֵיזְתֵיהֶם וְנִקְוֹדוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם
 מִרְאשֵׁי-תְבוּת וּמִסּוֹפֵי-תְבוּת לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ
 וְחַטָּאתֵינוּ וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים
 הַסּוֹבְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אֶשֶׁת נְעוּרִים עִם
 דוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ וְרַעוּת, וּמִשָּׁם יִמְשֹׁךְ לָנוּ שִׁפְעַת לִנְפֹשׁ
 רוּחַ וּנְשָׁמָה לְטַהֲרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסַלֵּחַ חַטָּאתֵינוּ וּלְכַפֵּר
 פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר: גַּם יְהוָה הָעֶבְרִי חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ
 מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֹדֶם זְמַנּוֹ עַד מְלֹאת שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם (שְׁבַעִים
 שָׁנָה) בְּאוֹפֵן שְׁנוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ. וְזְכוּת דָּוִד
 הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יְגֹן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ שֶׁתֹּאדְרֶיךָ אִפְּךָ עַד
 שׁוֹבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת חֲנָם
 חֲנִנּוֹ כְּדַכְתִּיב: וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֶחֱוֹן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר
 אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי
 נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וְשִׁבְחָה לְעוֹלָם הַבָּא,
 וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשָּׁרוֹן וְלִשְׁיֵר
 בְּקוֹל נְעִים בְּגִילַת וְרֵטֶן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵן לָהּ, הוֹד וְהָדָר
 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו
לכל הצדיקים האמתיים שבדורינו ולכל הצדיקים
האמתיים שוכני עפר קדושים אשר בארץ המה ובפרט
לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה
רבנו נחמן בן פיגא זכותו יגן עלינו שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו
בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול
על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי
לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על
ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז. מכתם לדוד שמרני אל, כי חסיתי בך:
אמרת ליהוה אדני אתה, טובתי בל עליך:
לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי-
בם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בל אסיף
נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על-
שפתי: יהוה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך
גורלי: חבלים נפלו לי בנעימים, אף נחלת

שְׁפָרָה עָלַי: אֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אֶף
 לַיְלֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתַי: שׁוֹיֵתִי יְהוָה לְנִגְדֵי
 תְּמִיד, כִּי מִיְמִינִי בַל אָמוּט: לָכֵן שָׂמַח לְבִי
 וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֵּן לְבָטָח: כִּי לֹא
 תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרְאוֹת
 שַׁחַת: תּוֹדִיעַנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבַּע שְׁמָחוֹת אֶת־
 פְּנִיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב. לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי
 חַטָּאָה: אֲשֶׁר־אָדָם, לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לוֹ עוֹן,
 וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָה: כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בָלוֹ עֲצָמִי,
 בְּשִׂאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבֵּד עָלַי
 יָדְךָ, נִהַפְּךָ לְשָׂדֵי בְּחַרְבוֹנִי קִיץ סְלָה: חַטָּאתִי
 אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדְדָה עָלַי
 פֶּשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נָשֵׂאתָ עוֹן חַטָּאתִי סְלָה:
 עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצָא, רַק
 לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סִתָּר
 לִי (* מְצַר תִּצְרֵנִי, רָנִי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי סְלָה:
 אֲשִׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדַרְךָ זֶה תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ

(* אחר אתה סתר לי, צריך להפסיק מעט (עי' בלקו"מ ח"א סי' רי"ג).

עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס, כְּפֶרֶד אֵין הָבִין, בְּמַתְג־
 וְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוּם, בַּל קָרַב אֵלַיָּךְ: רַבִּים
 מְכַאוּבִים לְרָשָׁע וְהַבוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד
 יִסּוּבְכֵנוּ: שְׂמַחוּ בַּיהוָה, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא. לְמַנְצֵחַ מְזִמּוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל
 אֶל-דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: יְהוָה
 יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וַאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ
 בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עַרְשׁ דְּוֵי, כָּל
 מְשֻׁכְּבוֹ הַפִּכֵת בְּחֻלָּיו: אֲנִי-אֶמְרָתִי יְהוָה חֲנֻנִי,
 רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע
 לִי, מָתִי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ: וְאִם-כָּא לְרֹאוֹת,
 שׁוֹא יִדְבֹר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶזְנוֹן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ
 יִדְבֹר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שִׁנְאָי, עָלַי
 יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר-בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וַאֲשֶׁר
 שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוּם: גַּם-אִישׁ שְׁלוּמִי, אֲשֶׁר-
 בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עָקֵב:
 וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם:

בְּזֹאת יִדְעֹתִי כִּי־חֲפֹצֶתָ בִּי, כִּי לֹא־יִרְיַע אִיבִי
 עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכַּתָּ בִּי, וּתְצַיִבְנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד הָעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

מב. לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי קֶרֶח: כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם, כִּן נִפְשֵׁי תִעְרַג אֲלֶיךָ אֱלֹהִים:
 צִמְאָה נִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתִי אָבוֹא
 וְאֶרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: הִיְתָה־לִּי דְמַעְתִּי לְחֶם
 יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם, אֵיִה
 אֲלֶהֶיךָ: אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נִפְשֵׁי כִּי
 אֶעְבֹר בַּסֶּךְ, אֲדַדִּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה
 וְתוֹדָה, הָמוֹן חוֹגֵג: מֵה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי נִפְשֵׁי
 וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים, כִּי עוֹד אוֹדְנִו
 יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחָח, עַל־
 כִּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן, וְחֶרְמוֹנִים, מִהַר מְצָעַר:
 תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל
 מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיֶךָ עָלַי עֲבָרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה
 חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי:

אומרה לאל סלעי למה שכחתני, למה קדר
אלך, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי חרפוני
צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי, הוחילי
לאלהים כי-עוד אודנו, ישועת פני ואלהי:

נט. למנצח אל תשחת לדוד מכתם, בשלח
שאל וישמרו את-הבית להמיתו: הצילני
מאיבי אלהי, ממתקוממי תשגבני: הצילני
מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה
ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא-פשעי ולא-
חטאתי יהנה: בלי-עון ירצון ויכוננו, עורה
לקראתי וראה: ואתה יהנה-אלהים צבאות
אלהי ישראל, הקיצה לפקד כל-הגוים, אל-
תחון כל-בגדי און סלה: ישובו לערב, יהמו
ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
חרבות בשפתותיהם, כי-מי שמע: ואתה
יהנה תשחק-למו, תלעג לכל-גוים: עזו, אליך
אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי חסדי

יְקַדְּמֵנִי, אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: אֶל-תִּהְרַגְם,
 פֶּן-יִשְׁכַּחוּ עַמִּי: הִנֵּיעֵמוּ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוּ,
 מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: חֲטֵאת-פִּימוּ דְבַר-שְׁפָתֵימוּ
 וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וַיִּמְאָלָה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלְה
 בְּחִמָּה, כִּלְה וְאֵינָמוּ, וַיִּידְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשַּׁל
 בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: וַיָּשְׁבוּ לְעָרֵב,
 יִהְיוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הֵמָּה יִנִּיעוּן לְאַכֹּל,
 אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלִּינוּ: וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאֲרַנֵּן
 לְבַקֵּר. חֲסִדְךָ, כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁבָּב לִי, וּמָנוּס, בְּיוֹם
 צָר-לִי: עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁבְּבֵי
 אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז. לְמַנְצֵחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזֻמּוֹר:
 קוֹלִי *) אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים
 וְהֶאֱזִין אֵלַי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנִי דְרָשְׁתִּי, יָדֵי
 לִי לָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנָּה הַנָּחַם נִפְשֵׁי:
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה, וְתִתְעַטֵּף
 רוּחִי סָלָה: אַחֲזַת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:

באמרו אל אלהים תכוון המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף

אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָהּ, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה,
 וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: הֲלֵעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי, וְלֹא-יִסִּיף
 לְרִצּוֹת עוֹד: הֲאֶפֶס לְנֹצֵחַ חֲסֵדוֹ, גָּמַר אָמַר
 לְדֹר וָדֹר: הֲשָׁכַח חַנוּת אֵל, אִם-קָפֵץ בְּאֶף
 רַחֲמָיו סָלָה: וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמַי
 עֲלִיּוֹן: אֶזְכּוֹר מֵעַלְלֵי-יָהּ, כִּי אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלֶאֶף: וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בִּקְדֹשׁ דְּרָכֶךָ, מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֶא, הוֹדַעְתָּ
 בְּעַמִּים עֲזָךְ: גָּאַלְתָּ בְּזָרוּעַ עַמֶּךָ, בְּנֵי-יַעֲקֹב
 וַיֹּסֶף סָלָה: רָאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים, רָאוּךָ מִיָּם,
 יַחֲלִלוּ, אֶף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת: זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת,
 קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצֹצְיָךְ יִתְהַלְכוּ: קוֹל
 רַעֲמָךְ בַּגִּלְגָּל, הֵאִירוּ בְּרָקִים תַּבַּל, רָגְזָה
 וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: בֵּיָם דְּרָכֶךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים
 רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדְעוּ: נָחִיתָ כִּצְאוֹן עַמֶּךָ,
 בְּיַד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ. תפלה למשה איש-האלהים, אדוני,

מֵעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדוֹר וָדוֹר: בְּטוֹרֵם הָרִים
יִלְדוּ, וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתַבַּל, וּמֵעוֹלָם עַד-עוֹלָם,
אַתָּה אֵל: תָּשָׁב אָנוּשׁ עַד-דֶּכָּא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ
בְּנֵי-אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינַיִךְ כְּיוֹם אֶתְמוֹל
כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זָרְמָתָם, שָׁנָה
יִהְיוּ, בַּבֶּקֶר כְּחֻצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וְחֲלָף,
לְעָרֵב יִמּוֹלֵל וְיִבֶּשׁ: כִּי-כָלִינוּ בְּאִפְּךָ, וּבַחֲמַתְךָ
נִבְהָלְנוּ: שָׁתָה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶּךָ, עַל־מִנּוּ, לְמֵאוֹר
פְּנִיֶךָ: כִּי כָל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כְּלִינוּ שָׁנֵינוּ
כְּמוֹ-הֶגְהָה: יָמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה,
וְאִם בְּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאָוֶן,
כִּי-גַז חֵישׁ וְנִעְפָּה: מִי-יֹודַע עֵז אִפְּךָ, וּכְיִרְאַתְךָ
עִבְרַתְךָ: לְמִנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִיא לְבַב
חֲכָמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד-מָתַי, וְהִנָּחֵם עַל
עֲבֹדֶיךָ: שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה
בְּכָל-יָמֵינוּ, שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ
רָעָה: יִרְאֶה אֶל-עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהִדְרֶךָ עַל-
בְּנֵיהֶם: וִיְהִי נֶעֱם אֲדָנִי אֶלֶהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה. הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ
 בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ
 בְּכָל נַפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ, יִשְׂמַח
 לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בִּקְשׁוּ
 פָּנָיו תָּמִיד: זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְתָּיו
 וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צְוָה, לְאַלְף
 דוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 לֵאמֹר, לָךְ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן, חֻבֵּל נַחֲלַתְכֶם:
 בְּהִיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר, כַּמְעַט וְגָרִים בָּהּ:
 וַיִּתְּהֶלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לְעַשְׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיחִי, וְלִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא
 רָעַב עַל-הָאָרֶץ, כָּל מִטֵּה-לֶחֶם, שָׁבַר: שָׁלַח
 לְפָנֵיהֶם אִישׁ, לְעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף: עָנּוּ בַּכָּבֵל
 רַגְלוֹ, בַּרְזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: עַד-עֵת בָּא דְבָרוֹ,
 אִמְרַת יְהוָה צָרְפָתָהּ: שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ,

מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ,
 וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָּנוֹ: לְאַסֹּר שָׁרֵיו בְּנִפְשׁוֹ, וּזְקָנָיו
 יַחֲכֶם: וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מְצָרִים, וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ-
 חָם: וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצֵמֵהוּ מְצָרָיו:
 הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו: שָׁלַח
 מֹשֶׁה עֲבָדָיו, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: שָׁמוּ-בָם
 דְּבָרֵי אֲתוּתָיו, וּמוֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: שָׁלַח חֲשׂוֹךְ
 וַיַּחֲשֹׁךְ, וְלֹא-מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ: הִפְךָ אֶת-מִימֵיהֶם
 לְדָם, וַיָּמַת אֶת דְּגָתָם: שָׁרַץ אֲרָצָם צְפֹרְדָּעִים,
 בְּחִדְרֵי מַלְכֵיהֶם: אָמַר, וַיָּבֵא עָרֹב, כְּנִים, בְּכָל
 גְּבוּלָם: נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד, אֲשֶׁר לְהַבּוֹת
 בְּאֲרָצָם: וַיִּךְ גִּפְנִם וּתְאֵנֹתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
 גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבֶה, וַיִּלְקַח, וַאֲיִן מִסְּפָר:
 וַיֹּאכֵל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם, וַיֹּאכֵל פְּרֵי אֲדָמָתָם:
 וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם, וַיֹּאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 וַיּוֹצִיֵאם בְּכַסֵּף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 שָׁמַח מְצָרִים בְּצֵאתָם, כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
 פָּרַשׁ עָנָן לְמַסָּךְ, וַאֲשֶׁר לְהָאִיר לְיִלְהָה: שָׁאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: פָּתַח צוּר,

תקון הפללי

כט

וַיִּזְבּוּ מֵיָם, הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: וַיּוֹצֵא עִמּוֹ
בְּשֹׁשׁוֹן, בְּרֶנָּה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת
גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז. עַל־נִהְרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ, גַּם־בְּכִינוּ
בְּזַכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: עַל עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ
כְּנֻרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם, שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינֵנוּ דְבַר־יִשְׁרָאֵל,
וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ
נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה, עַל אֲדַמַּת נֶכֶד: אִם־
אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַּיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
לְחֻכֵּי, אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכִּי, אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת
יְרוּשָׁלַּיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבָנֵי
אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַּיִם, הָאוֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד
הַיְסוּד בָּהּ: בַּת־בָּבֶל הִשְׁדּוּדָהּ אֲשֶׁר־יִשְׁשָׁלֶם־
לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שֶׁגִּמְלָתָ לָנוּ אֲשֶׁר־יִשְׁיֵאֱחָז
וְנִפֶּץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַסַּלַּע:

קנ. הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ־אֵל, בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ

תְּקוּן הַפְּלִי

בְּרִקְיעַ עֲזוֹ: הֵלְלוּהוּ בְּגְבוּרָתוֹ, הֵלְלוּהוּ כְּרֹב
 גְּדֻלוֹ: הֵלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הֵלְלוּהוּ בְּנִבְלָה
 וְכַנּוֹר: הֵלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֹל הֵלְלוּהוּ בְּמִנִּים
 וְעֶגְב: הֵלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע, הֵלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה, תְּהַלֵּל יְהוָה,
 הֵלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר שלשה פסוקים אלו

מִי יִתֵּן מְצִיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עַמּוֹ יִגַּל
 יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיהוָה מְעוֹזָם בְּעֵת
 צָרָה: וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיַּפְּלֵטֵם, יַפְּלֵטֵם מִרְשָׁעִים, וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בּוֹ:

תפלה לתקון הפלגות

לא

ואחר העשרה קפיטל תהלים טוב לומר תפלה זו:

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי בְּעוֹדֵי, יַעֲרַב עָלַי
שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר, בְּנִבְל
עֲשׂוֹר זָמְרוּ לוֹ: אֱלֹהִים, שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ בְּנִבְל
עֲשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָךְ: עָלַי עֲשׂוֹר וְעָלַי נָבֵל, עָלַי הַגִּיּוֹן
בְּכִנּוֹר: כִּי שִׁמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן:
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, בּוֹרָא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רְבוּן כָּל
הַמַּעֲשִׂים, הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זְמֵרָה, עֲזָרְנִי וְחַנּוּנִי בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׂאֵזְכָּה לְעוֹרֵר וּלְהוֹצִיא
וּלְגַלוֹת כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר
תְּהִלִּים. וּבְזָכוֹת אֱלוֹ הָעֲשָׂרָה קָפִיטַל תְּהִלִּים שֶׁאֲמַרְתִּי
לְפָנֶיךָ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר
תְּהִלִּים, שֶׁהֵם: אֲשֵׁרֵי, בְּרָכָה, מְשֻׁכֵּיל, שִׁיר, נְצִיחַ, נְגוּן,
תְּפִלָּה, הוֹדָאָה, מְזֻמּוֹר, הַלְלוּיָהּ — בְּזָכוֹת הַמְּזֻמּוֹרִים
וּבְזָכוֹת הַפְּסוּקִים וּבְזָכוֹת תְּבוֹתֵיהֶם וְאוֹתֵיֹתֵיהֶם
וּנְקֻדוֹתֵיהֶם וְטַעְמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרָאשֵׁי-
תְּבוֹת וּמְסוּפֵי-תְּבוֹת, וּבְזָכוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
עִם כָּל הָעֲשָׂרָה צְדִיקִים, שֶׁיְסֻדּוּ סֵפֶר תְּהִלִּים: (וּבְזָכוֹת
הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן
בֶּן פִּיגָא, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר גָּלָה וְתַקֵּן לֹאמַר אֱלוֹ
הָעֲשָׂרָה קָפִיטַל תְּהִלִּים בְּשִׁבְלֵי תַקּוּן הַבְּרִית) וּבְזָכוֹת

תפלה לתקון הכללי

כָּל הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמֵתִיִּים, תְּזַכְּנֵי וּתְחַנְּנֵי,
 שְׂאֻזָּכָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹצִיא כָּל הַטְּפוֹת קָרִי,
 שְׂיֻצְאוּ מִמֶּנִּי לְבִטְלָה, בֵּין בְּשׁוּגַג בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנְס
 בֵּין בְּרָצוֹן, (אם יאמר חס ושלום בשביל מקרה שנזדמן לו
 באותו הלילה, יאמר זה: וּבְפָרֵט כָּל הַטְּפוֹת שְׂיֻצְאוּ מִמֶּנִּי בְּלִילָה
 וְאֵת, עַל-יְדֵי מְקָרָה-לַיְלָה, שֶׁקָּרָה לִי בְּעֻנּוֹתַי הַרְבִּים) כְּלָם
 אֻזָּכָה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה וּבְכַחֲךָ
 הַגְּדוֹל, לְהוֹצִיאֵם מֵהַקְּלָפוֹת וּמֵהַסְּטָרִין אַחֲרָנִין, מְכַל
 הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְּפְּזְרוּ וְנִפְּוֹצוּ וְנִדְּחוּ לְשָׁם, וְאֵל יְדַח
 מִמֶּךָ נְדַח. וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁבֵּר וְתִהְרַג וְתַעֲקֹר וְתִכְלֶה
 וְתִבְטֵל, כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַרוּחִין וְשַׁדִּין וְלִילִין, שֶׁנַּעֲשׂוּ
 וְנִבְרְאוּ וְנוֹצְרוּ עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַטְּפוֹת, שְׂיֻצְאוּ מִמֶּנִּי
 לְבִטְלָה, וְתִסִּיר מֵהֶם חַיּוֹתָם, וְתוֹצִיא וְתַגְּזֹל מֵהֶם הַחַיּוֹת
 וְדַקְדָּשָׁה, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבָּלְעוּ:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל חַי וְקַיִם, חַי הַחַיִּים, מְלֵא רַחֲמִים,
 הִדָּן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת תָּמִיד, הֶחֱפֵץ חֶסֶד
 וּמְרֻבָּה לְהִיטִיב. אָבִי אָבִי, גּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי. יָדַעְתִּי יְהוָה
 יָדַעְתִּי, כִּי אֲנִי בְּעֻצְמֵי הַחַיִּב וְהַפּוֹשֵׁעַ אֶפְלוּ בְּהַמְּקָרוֹת
 שֶׁנִּזְדַּמְּנוּ לִי בְּשׁוּגַג, כִּי לֹא שָׁמַרְתִּי אֶת הַמַּחְשְׁבָה כָּלֵל
 וְהִרְהַרְתִּי בַיּוֹם, עַד שֶׁבָּאתִי לְיַדִּי טְמָאָה בְּלִילָה, וְעַל-

תפלה לתקון הפללי

לג

יְדֵי זֶה קִלְקַלְתִּי מֵה שֶׁקִּלְקַלְתִּי, וְגִרְמַתִּי מֵה שֶׁגִּרְמַתִּי,
וְשַׁחַתְתִּי מֵה שֶׁשַׁחַתְתִּי. אוֹי אוֹי אוֹי, אוֹיָה עַל נַפְשִׁי,
אוֹי לְנַפְשִׁי, כִּי גַמַּלְתִּי לִי רָעָה. מָה אָמַר, מָה אָדְבַר, מָה
אָצְטָדֵק. מָה אָמַר, מָה אָדְבַר, מָה אָצְטָדֵק. הָאֱלֹהִים
מָצָא אֶת עֲוֹנִי. הִנְנִי לְפָנֶיךָ בְּאִשְׁמָה רַבָּה, הִנְנִי לְפָנֶיךָ
מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה, מְלֵא טְנוּפִים וְלְכוּכִים, מְלֵא
תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת, וְאֵין שׁוֹם לָשׁוֹן בְּעוֹלָם שְׂאוּכַל לְכַנּוֹת
בּו עֵצִים הַרְחֲמֵנוּת שֵׁשׁ עָלַי, כִּי רַע וָמַר, כִּי נִגַע עַד
הַנֶּפֶשׁ, מֵר לִי מְאֹד, אָבִי שְׁבַשְׁמִים; מֵר לִי מְאֹד, רַבּוֹן
כָּל הָעוֹלָמִים. רְאֵה אֲנַחְתִּי וְאֲנַקְתִּי, כִּי נַפְשִׁי מָרָה לִי
מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אֲנִי יְכוּל לְחִיוֹת מֵעֵצִים
מְרִירוֹת נַפְשִׁי, אֲשֶׁר עַד גָּבְהִי שָׁמַיִם יִגִיעַ, כִּי קִצְתִּי
בְּחַיִּי, לָמָּה לִי חַיִּים כְּאֵלֶּה, חַיִּים מְרִים וּמְרוּרִים מְמוֹת,
אֶת קִבְעַת כּוֹס הַתְּרַעְלָה שְׁתִית, מְצִית, נַפְשִׁי.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ רַבּוּי וְעֵצִים הַפְּגָמִים
הַגְּדוֹלִים, הָעֵצוּמִים וְהַנּוֹרָאִים, שֶׁנַּעֲשִׂים עַל-יְדֵי-זֶה
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַתָּה אֵיךְ אוּכַל לְתַקֵּן זֹאת וּבְמָה יִזְכֶּה
נַעַר כְּמוֹנִי לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שַׁחַתְתִּי, אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן
יָדַעְתִּי, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְעַדִּין יֵשׁ לִי תַקּוּהָ, וְעַדִּין לֹא אָבָדָה

תפלה לתקון הפלילי

תוּחַלְתִּי מִיְהוָה, כִּי חֲסֵדֵי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנֹו, כִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמָיו. עַל כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי כָל
 הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמִיתִיִּים וְאֱלֹהֵי כָל יִשְׂרָאֵל.
 אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, שְׁתַּרְחֵם עָלַי וְתַעֲשֵׂה אֶת
 אֲשֶׁר בְּחַקֶּיךָ אֵלֶיךָ וְאֶת מִשְׁפָּטֶיךָ אֲשֶׁמֹר, וְתַכְף אֶת יִצְרִי
 לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ, וְתִגְעַר בְּהִיצָר הָרַע וְתִגְרָשׁוּ מִמֶּנִּי מַעֲתָה
 וְעַד עוֹלָם, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי וְתַפְלִיטֵנִי מַעֲתָה מִכָּל מִינֵי
 הַרְהוּרִים רָעִים וּמַמְחֻשְׁבוֹת רָעוֹת וּמַפְגָּם הָרְאוּת וּמַפְגָּם
 הַדְּבוּר, וְתִצִּילֵנוּ מַעֲתָה מִכָּל מִינֵי פְגָם הַבְּרִית שְׁבַע עוֹלָם
 בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, וְתַהֲיֶה עִמִּי תָמִיד וְתִשְׁמְרֵנִי
 וְתִצִּילֵנִי מִמְקָרָה, בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, מַעֲתָה וְעַד
 עוֹלָם:

אָבִינוּ, מְלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם, גּוֹאֵל חֲזָק. שְׁטַחְתִּי אֵלֶיךָ
 כִּפִּי. הִצֵּל הִצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, הִצֵּל לְקוֹחִים לַמּוֹת,
 הִצֵּל גְּרֻדָּה וְחֵיב כְּמוֹנֵי, הִצִּילֵנִי מִן הַשְּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת. תָּן
 לִי תִקְוָה, וְלֹא אֶבֶד, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי מֵה בָּצַע בְּדַמִּי,
 בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֶפְרַי, הַיְגִיד אֶמְתָּךְ. דָּלוּ עֵינַי
 לְמָרוֹם, יְיָ עֲשֵׂה לִּי, עֲרֹבָנִי, עֲרֹב עִבְדֶּךָ לְטוֹב, אֵל
 יַעֲשֶׂה לִּי יְיָ, כִּי אֵין לִי שׁוֹם כַּח אֵלָא בְּפִי, אֵין לִי שׁוֹם

תפלה לתקון הפללי לה

מנוס ומבטח, כִּי־אִם עָלֶיךָ לְבַד, עַל חֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים
לְבַד, עַל רַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים, עַל חַמְלַתְךָ הָאֲמִתִּית, עַל
חֲנִינוּתֶיךָ הַנִּצְחִיּוֹת וְעַל כַּח וּזְכוֹת הַצְּדִיקִים, שֶׁשָּׁמְרוּ
אֶת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו,
בָּהֶם תִּמְכָּתִי יִתְדוֹתַי, בָּהֶם אֲשַׁעַן וְאֶסְמֶךָ, בְּזְכוּתָם
וְכַחֵם אֲבִטַח וְאֶקְוֶה, כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא
תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרְאוֹת שְׁחַת. אָהֶה יְהוָה, מִלְּטַנִּי! אָהֶה
יְהוָה, פִּדְנִי! רְאֵה מְסַכֵּן כְּמוֹנֵי טוֹרֵף בְּלֵב יָמִים, תְּהוֹם
אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ, כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיֶיךָ עָלַי
עֲבְרוּ, צוּד צְדוֹנֵי כַּצְּפוּר, אֵיבֵי חֲנָם. צִמְתוּ בְּבוֹר חַיִּי,
וַיְדוּ אֶבֶן בֵּי. צַפּוּ מַיִם עַל רֵאשֵׁי, אֲמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי. קְרֵאתִי
שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת; קְרֵאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר
תַּחֲתִיּוֹת:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! מְלֵא רַחֲמִים, מְלֵא
חֶסֶד חֲנָם, מְלֵא חֲנִינוּת, מְלֵא רַחֲמָנוּת, מְלֵא טוֹב, מְלֵא
רְצוֹן. כְּבָר קִבְּלָנוּ עָלֵינוּ לְקַרֵּא אֵלֶיךָ תָּמִיד, וְהִנְנִי מְקַיֵּם
קִבְּלָתְנוּ, וְהִנְנִי קוֹרֵא אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שְׁפָל כְּזֶה, מִמְּקוֹמוֹת
מְגַנְיִים כְּאֵלֶּה. מִמְּעַמְקִים קְרֵאתֶיךָ, יְהוָה, מִעַמְקֵי
עַמְקִים, מִן הַמַּצַּר קְרֵאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה. וְאִם
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים יִרְדְּנוּ לְמָקוֹם שֶׁיִּרְדְּנוּ, וְיִרְדְּנוּ עִכְשָׁו

בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא לְמִקּוּמוֹת נְמוּכִים וְשִׁפְלִים מְאֹד מְאֹד,
 שְׁלֹא יָרְדוּ יִשְׂרָאֵל לְתוֹכְכֶם מֵעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: וַתֵּרַד
 פְּלָאִים, אֵין מִנְחָם לָהּ; אֶף-עַל-פִּי-כֵן, אֵין אָנוּ מֵיֵאֲשִׁים
 עֲצֻמְנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשׁוּם אֶפֶן בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי כָּבֹד
 הִבְטַחְתָּנוּ לְהִשְׁיבָנוּ מִמְּצוּלוֹת יָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: אָמַר
 אֲדֹנָי מִבְּשָׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב מִמְּצוּלוֹת יָם. וּכְתִיב: וְאֶף גַּם
 זֹאת, בְּהִיוֹתְכֶם בְּאֶרֶץ אִי־בִיָּהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גִעַלְתִּים
 לְכַלְתֶּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּכֶם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! פֶּתַח פִּיךָ לְאֵלִים כְּמוֹנֵי, וַתִּשְׁלַח לִי
 דְבוּרִים מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, בְּאֶפֶן שְׁאוּכַל לְנַצַּח
 אוֹתְךָ, לְרִצּוֹת וּלְפִיִּס אוֹתְךָ, שְׁתִּקְבַּל בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
 וּבְחִסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים אֶת אֱלוֹ הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהִלִּים
 שְׁאַמְרָתִי לְפָנֶיךָ, כְּאֱלוֹ אֶמְרָם דְּוֹד הַמֶּלֶךְ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם,
 בְּעֲצֻמוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי שְׁאִינִי יוֹדֵעַ לְכוּן שׁוּם כּוֹנֵה
 מִהַכּוֹנֹת הָעֲצוּמוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, שֵׁישׁ בְּאֱלוֹ הָעֲשָׂרָה
 מְזֻמּוֹרִים, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי,
 שְׁתֵּהא חֲשׁוּבָה לְפָנֶיךָ הָאֲמִירָה בְּפֶה לְבָד. כְּאֱלוֹ הַשִּׁגְתִּי
 וְכוֹנְנָתִי כָּל הַסּוּדוֹת וְהַכּוֹנֹת שֵׁישׁ בָּהֶם, וַיְהִיו אֲמָרֵי
 לְרְצוֹן לְפָנֶי אֲדוֹן כָּל, וְהִנְנִי מִשְׁלִיךְ יְהָבִי עָלֶיךָ, וְהִנְנִי
 מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁבְדוֹרְנוֹ וְלְכָל

תפלה לתקון הפלילי   לז

הַצַּדִּיקִים הָאֱמִיתִיִּים, שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי, קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּה, (וּבְפָרֹט לְהַצַּדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אָמֵן) וְעַל
דַּעְתָּם וְעַל כּוֹנְנָתָם אֲמַרְתִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעֲשָׂרָה קְפִיטָל
תְּהִלִּים, וּבְזֻכוֹתָם וְכַחֲם אֲזָכָה לְעוֹרֵר וּלְגַלוֹת כָּל
הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים, שֶׁהֵם:
שִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבֵּעַ, שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּשִׁמְךָ
הַמְּיֻחָד, הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. וּבְזֻכוֹת וְכַח הַשְּׁנֵי שִׁמוֹת
הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלֹהִים בְּמִלּוּאָם, שֶׁהֵם "אֵל אֱלֹהִים" (כְּזֶה):
אֵל"ף לַמ"ד, אֵל"ף לַמ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שֶׁהֵם עוֹלָם
בְּמִסְפָּר תַּפ"ה [אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁמוֹנִים וְחָמֵשׁ], כְּמִסְפָּר
תְּהִלִּי"ם, בְּכַח אֱלֹהֵי הַשְּׁמוֹת תְּזַכְּנֵי לְהוֹצִיא כָּל הַטְּפוֹת
קָרִי לְבַטָּלָה מִבְּטָן הַקְּלִפָּה שְׁבֻלְעָם, אֲשֶׁר מִסְפָּר שְׁמָה
עִם הָאוֹתִיּוֹת עוֹלָה תַּפ"ה [אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁמוֹנִים
וְחָמֵשׁ], שֶׁהִיא בְּקִלְפָּה כְּנֶגֶד קִדְשֵׁי סֵפֶר תְּהִלִּים, וּבְכַח
אֱלֹהֵי הָעֲשָׂרָה מְזֻמְוֵרֵי תְּהִלִּים תְּעוֹרֵר הַשְּׁנֵי הַשְּׁמוֹת
הַקְּדוֹשִׁים "אֵל אֱלֹהִים", וְתַהַרְגַּ, וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ,
וְתַעְקֹר וְתִכְלֶה וְתִבְטֹל אֶת הַקְּלִפָּה הַזֹּאת שְׁבֻלְעָם,
וְתִכְרִיחַ אוֹתָהּ לְהַפְּלִיט כָּל הַטְּפוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִבְּטָנָהּ
וְקִרְבָּהּ, וְתִמְחָה שְׁמָהּ וְזִכְרָהּ מִן הָעוֹלָם, וְתִקְיַם מִקְרָא
שְׁפָתוֹב: חֵיל בָּלַע וַיִּקְיָאנוּ, מִבְּטָנוּ יוֹרִישָׁנוּ אֵל, וְתַהַרְגַּ

תפלה לתקון הקללי

כָּל הַקְּלָפוֹת, שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי אֱלֹהֵי הַטְּפוֹת, וְתוֹצִיא
וְתַגְזֹל מֵהֶם הַחַיּוֹת דְּקִדְשָׁה, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
שֶׁבְּלָעוּ עַל-יְדֵי פֶגֶם חֲטָא זֶה, כָּלֵם תוֹצִיאֵם, וְתַחֲזֹר
וְתִקְבְּצֵם בְּקִדְשָׁה שְׁנִית, וְתוֹכְנוּ לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת
שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה תָּמִיד, וְנִזְכָּה לְעֶסֶק כָּל יְמֵינוּ בְּתוֹרָה
וּתְפִלָּה וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים בְּאַמֶּת וּבְכֵל שָׁלֵם, בְּאִפְּן
שֶׁנִּזְכָּה לְבְרָא גּוֹפִים וְכֵלִים קְדוֹשִׁים לְכָל הַנְּשָׁמוֹת
דְּאִזְלִין עֲרֻטִילָאִין עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עַל-יְדֵי פֶגֶם
הַטְּפוֹת קָרִי, שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנִּי לְבִטְלָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲמִיץ כֹּחַ, וְרַב אוֹנִים! עֲשֵׂה מֵה
שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים בְּאִפְּן שֶׁנִּזְכָּה לְתַקֵּן פֶּגֶם
הַבְּרִית, פֶּגֶם טְפִי הַמַּח, בֵּין מֵה שֶׁפִּגְמָנוּ בְּזֶה בְּשׁוּגֵג,
בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנּוּס, בֵּין בְּרָצוֹן — עַל הַכֹּל תִּמְחַל
וְתִסְלַח לִי, אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, חַנוּן הַמְּרַבֶּה לְסִלַּח, וְנִזְכָּה
לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים בְּשִׁלְמוֹת בְּחַיֵּינוּ בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים
הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה*.) וּמְחַל לִי, וְסִלַּח לִי,
אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה:

(* ובזכות הצדיק הזה, השוכן פה, צדיק יסוד עולם, נחל
נובע מקור חכמה, אשר אני מכתת רגלי וטלטלתי עצמי
בטלטול הקשה בשביל לבוא הנה להשתטח על קבר הצדיק
האמת הקדוש הזה, אשר הבטיחנו בחייו הקדושים לעמוד

תפלה לתקון הכללי

לט

וּכְפַר לִי עַל כָּל הַחַטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, שְׁחַטָּאתִי
וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ בְּרַמ"ח אֵיבָרֵי וְשֵׁס"ה גִּידֵי,
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, וּבְחַמְשָׁה חוּשִׁים וּבְשָׂר
כַּחוֹת הַגּוֹף, וּבְכַרְט מֵה שְׁחַטָּאתִי וּפְשַׁעְתִּי וּפְגַמְתִּי
נִגְדָה בְּפָגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְהָרַע
בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. עַל הַכֹּל תִּמְחַל
וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר, מְלֵא רַחֲמִים, וְתַמְלֵא כָּל הַשְּׁמוֹת
שִׁפְגַמְתִּי בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. הֶרֶב כִּבִּסְנִי מַעֲוֹנֵי וּמַחַטָּאתִי
טְהַרְנִי, תַּחַטְּאֵנִי בְּאֵזוֹב וְאַטְהַר, תִּכְבֶּסְנִי, וּמְשַׁלֵּג אֶלְבִּין,
תִּשְׁמִיעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, תִּגְלֶנָּה עֲצָמוֹת דְּכִיתָ, הַסִּתֵּר
פָּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכֹל עֲוֹנוֹתַי מִמְּחָה. מְחָה פְּשָׁעֵי לְמַעַנְךָ,
כְּאָמֹר: אָנֹכִי אָנֹכִי, הוּא מוֹחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי,
וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר.

וְתַמְלֵא עָלַי בְּרַחֲמִים, וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרֵי תָמִיד בְּזָכוֹת וְכַח
הַצַּדִּיקִים הָאֱמֹתִיִּים, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי תָמִיד, וְתִתֵּן לִי
כַּח לְהַתְגַּבֵּר עַל יִצְרֵי וְלִכְפֹּף וּלְשַׁבֵּר אֶת תְּאוֹתַי, וְלֹא
אֶפְגַּם עוֹד מֵה שִׁפְגַמְתִּי, וְלֹא אֶעֱשֶׂה עוֹד הָרַע בְּעֵינֶיךָ,

בְּעֲזָרְתָנוּ סְלָה תָמִיד כְּשֶׁנִּבּוֹא עַל קִבְרוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְנִתֵּן פְּרוּטָה
לְצַדִּיקָה, וְנֹאמַר אֵלָיו הָעֲשֵׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים. וְהִנֵּה עָשִׂיתִי מָה
שִׁמְטָל עָלַי — עֲשֵׂה מָה שֶׁעָלֶיךָ.

תפלה לתקון הפללי

ולא אשוב עוד לכסלה. אם און פּעלתי — לא אוסיף,
 כי כָּבֵד הַבְּטַחְתָּנוּ, שָׁגַם עַל זֶה מוֹעִיל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה
 לְהִנָּצֵל לְהִבָּא, בְּרַחֲמֶיךָ הָאֲמִתִּים, מִן הַיֵּצֵר הָרָע וְכַת
 דִּילָה (אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה: ובפֶּרֶט על מקום
 צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה עֲזֹרָנִי בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים הַגְּנוּזִים פֹּה) וְרַחֵם
 עָלַי, וְתֵן לִי כֹחַ וּגְבוּרָה מֵאַתָּה, שְׂאֲזֹכָה לְהִתְגַּבֵּר וּלְכַבֵּשׁ
 אֶת יִצְרֵי תְּמִיד, עַד שְׂאֲזֹכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְגִרְשׁוֹ וּלְסִלְקוֹ
 וּלְבַטְלוֹ מֵעָלַי לְגַמְרֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, כִּי כָּבֵד כָּלוּ
 בְּיָגוֹן חַיִּי, וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה, כְּשֶׁל בְּעוֹנֵי כַחֲסֵי, וְעֲצָמֵי
 עֲשִׂשׁוֹ, עַד אֲשֶׁר כְּשֶׁל כֹּחַ הַסֶּכֶל. רַחֵם עָלַי, אָבִי, אָב
 הַרְחֵמֵן; רַחֵם עָלַי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה; חוּס וְחַמֵּל עָלַי,
 שׁוֹמֵעַ צְעָקָה, שׁוֹמֵעַ אֲנָחָה, שׁוֹמֵעַ אֲנָקָה, רַחֵם רַחֵם,
 הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה! אֵל יִפְלֵ דָמֵי אֶרְצָה
 לְפָנֶיךָ, אֵל תִּתֵּן לְשַׁחַת נַפְשִׁי, הַצִּילֵנִי מִדָּמִים, אֱלֹהִים,
 אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי. תְּרַנֵּן לְשׁוֹנֵי צְדִקְתְּךָ. חוּסָה עָלַי, כָּרֹב
 רַחֲמֶיךָ, כָּרֹב חֲסִדֶיךָ, יִהְיֶה נָא מַעֲיָה וְחַנּוּתֶיךָ עַל עֲלוּב
 נֶפֶשׁ כְּמוֹנִי, עַל גְּרֵדֶף כְּמוֹנִי, עַל מְלַכְלָךְ בַּחֲטָאִים
 כְּמוֹנִי, עַל חֲסֵר דְּעָה, חֲסֵר עֲצָה כְּמוֹנִי, כִּי לָךְ לְבַד
 עֵינַיִנו תְּלוּיּוֹת, לָךְ לְבַד רַעֲיוֹנֵי צוּפִיּוֹת, דָּלוּ עֵינַי
 לְמָרוֹם, עֲזֹר נָא, הוֹשִׁיעָה נָא, חוּס וְחַמֵּל נָא עָלַי
 וְהוֹשִׁיעֵנִי לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב

שָׁלֵם, וְאֶזְכָּה לְהִיּוֹת תָּמִיד כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם. כְּחֶסֶדְךָ חַיִּינִי, וְאַשְׁמְרָה עֲדוּת פִּיךָ, לֵב טָהוֹר
בָּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חֲדַשׁ בְּקִרְבִּי.

וּבְכֹן, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֲדוֹן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּהָ, אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת
כָּלֵל לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: הוֹד וְהָדָר לְפָנֶיךָ, עֵז וְחֲדוּהָ
בְּמִקוֹמוֹ, שְׂתַעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וְתִזְכְּנִי לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. מְשִׂיחַ נַפְשׁוֹת עֲגוּמִים, שְׂמַח נַפְשֵׁי
הָאֲמֻלָּה מְאֹד, הָעֲלוּבָה מְאֹד, הָעֵיפָה וְהַצְּמָאָה
וְהָרַעֲבָה אֵלֶיךָ מְאֹד, הָסֵר מִמֶּנִּי יְגוֹן וְאֲנָחָה, שְׂמַח נַפְשׁ
עֲבֹדְךָ, כִּי אֵלֶיךָ, יְהוָה, נַפְשֵׁי אֲשָׂא. תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים.
שִׁבַע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנֵיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח. הַשִּׁיבָה לִּי
שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. שִׁבְעֵנִי מִטּוֹבְךָ,
וְשְׂמַח נַפְשֵׁי בִישׁוּעָתְךָ, וְטָהֵר לְבִי לְעֲבֹדְךָ בְּאֵמֶת. עוֹרָה
כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר, אָעִירָה שְׁחָר. זַכְּנוּ לְכֹל
הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה דְקָדְשָׁה, שֶׁהֵם מְכַנְיְעִים וּמְתַקְנִים
פְּגַם הַבְּרִית, כְּאֲמֹר: אֲבָרַךְ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף
לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי. לְדוֹד מְשִׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע
כְּסוּי חֲטָאָה. בֵּית וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת, וּמִיְהוָה אֲשָׂה
מְשִׁכְּלַת. יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֶסֶדּוֹ, וּבְלֵילָה שִׁירָה עִמִּי.

תפלה לאל חי. למנצח על תשחת לדוד מכתם בשלח
 שאול וישמרו את הבית להמיתו. אזכרה נגינתי בלילה.
 עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, היאכל תפל מבלי מלח,
 אם יש טעם בריר חלמות. פן תתן לאחרים הודך
 ושנותיך לאכזרי. ולא אמר, איה אלהי עשי הנותן
 זמירות בלילה, שקר החן והכל היפי, אשה יראת יהוה
 היא תתהלל. ונאמר: הללויה, הללו אל בקדשו,
 הללויה ברקיע עזו: הללויה בגבורותיו, הללויה פרב
 גדלו, הללויה בתקע שופר, הללויה בנגבל וכנור:
 הללויה בתף ומחול הללויה במנים ועגב: הללויה
 בצלצלי שמע, הללויה בצלצלי תרועה: כל הנשמה
 תהלל יה הללויה.

רבונו של עולם! תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס
 לקבץ גליותינו וקרב פזורנו מבין הגוים, ונפוצותינו
 כנס מירכתי ארץ: וקבץ נדחנו יחד מארבע כנפות
 הארץ לארצנו: וקיים בנו מקרא שכתוב: ושב יהוה
 אלהיה את שבותך ורחמך, ושב וקבצך מכל העמים,
 אשר הפיצך יהוה אלהיה שמה. אם יהיה נדחך בקצה
 השמים, משם יקבצך יהוה אלהיה ומשם יקחך.
 והביאך יהוה אלהיה אל הארץ, אשר ירשו אבותיך,

וירשתה והיטיבה, והרבך מאבותיך: ונאמר: נאם יהוה
 אלהים, מקבץ נדחי ישראל, עוד אקבץ עליו לנקבציו.
 ונאמר: בונה ירושלים יהוה, נדחי ישראל יכנס. ותמהר
 ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותבנה
 את בית קדשנו ותפארתנו, והביאנו לציון עירך ברנה,
 ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. כמו שכתוב:
 ופדויי יהוה ישובו, ובאו ציון ברנה, ושמחת עולם על
 ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה: ונאמר:
 כי בשמחה תצאו, ובשלוש תוכלו, ההרים והגבעות
 יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף. ונאמר:
 כי נחם יהוה ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה
 כעדרן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה,
 תודה וקול זמרה. שמחו ביהוה וגילו צדיקים, והרנינו
 כל ישרי לב: אור זרוע לצדיק, ולישרי לב שמחה.
 שמחו צדיקים ביהוה, והודו לזכר קדשו, אמן נצח
 סלה ועד:

(זאת התפלה מצאנו באמתחת הכתבים והיא מעט הכמות ורב
האיכות)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲלֵת הָעֲלוֹת וְסִבַּת כָּל הַסְּבוֹת. אַנְתָּ
לְעֵלָא. לְעֵלָא מִן כְּלָא. וְלִית לְעֵלָא מְנָךְ. דְּלִית מִחֻשְׁבָּה
תְּפִיסָא בְךָ כְּלָל, וְלִךְ דּוּמְיָה תְּהֵלָה. וּמְרוּמָם עַל כָּל
בְּרָכָה וְתֵהֵלָה. אוֹתָךְ אֲדַרְשׁ, אוֹתָךְ אֲבַקֵּשׁ, שְׁתַּחֲתוּר
חֲתִירָה דְרָךְ כְּבוּשָׁה מֵאַתָּךְ, דְּרָךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַד
הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי, בְּמָקוֹם שְׁאַנִּי עוֹמֵד, כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה
לְךָ, יוֹדֵעַ תְּעֵלּוֹמוֹת. וּבְדֶרֶךְ וְנִתִּיב הַזֶּה תִּתְּאִיר עָלַי אוֹרְךָ,
לְהַחֲזִירָנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת כְּפִי רְצוֹנְךָ
בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מִבְּחַר הַבְּרוּאִים, לְבָלִי לְחֻשְׁב
בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחְשַׁבְתַּת חוּץ וְשׁוּם מִחְשַׁבָּה וּבְלָבוּל,
שֶׁהוּא נֶגֶד רְצוֹנְךָ, רַק לְדַבֵּק בְּמִחְשַׁבּוֹת זְכוֹת צַחוֹת
וְקִדּוּשׁוֹת בְּעִבּוּדְתֶךָ בְּאַמֶּת בְּהַשְׁגָּתְךָ וּבְתוֹרָתְךָ. הֵט לְבִי
אֶל עֲדוּתֶיךָ, וְתֵן לִי לֵב טָהוֹר לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. וּמִמְצוּלוֹת
יָם תּוֹצִיאֵנִי לְאוֹר גָּדוֹל חֵיֵשׁ קַל מְהֵרָה. תְּשׁוּעַת יְהוָה
כְּהֶרֶף-עֵינַן, "לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים" כָּל יְמֵי הַיּוֹתֵי עַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה; וְאַזְכֶּה לְחַדֵּשׁ נְעוּרַי, הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ בַּחֲשָׁךְ,
לְהַחֲזִירָם אֶל הַקִּדְשָׁה, וְתִהְיֶה יְצִיאָתִי מִן הָעוֹלָם
כְּבִיאָתִי, בְּלֹא חֲטָא. וְאַזְכֶּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר
בְּהִיכָלוֹ, כֵּלּוּ אוֹמֵר כְּבוֹד. אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד:

מה

איזה עצות טובות מיפדים על-פי ספרי
אדוננו, מורנו ורבנו, מוהר"ן מברסלב,
זכותו יגן עלינו, איך להנצל מכל רע
לנצח

(א) צריכין לשמר את עצמו מאד מהרהור, פי
הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר לציר
בדעת האדם כלל עצם פגם ההרהור; השם יתברך
יצילנו.

(ב) המחשבה ביד האדם להטותה פרצונו למקום
שהוא רוצה, כי הכלל — שאי אפשר בשום אופן,
שיהיו שני מחשבות ביחד בפעם אחת, על-כן בקל
יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה,
דהינו שלא לחשב אותה המחשבה, רק לחשב איזה
מחשבה אחרת, בתורה ועבודה או אפלו משא ומתן
וכיוצא בזה, שימשך מחשבתו לאיזה מחשבה אחרת,
ועל-ידי-זה יפטר ממילא מההרהורים והמחשבה רעה
שבאין אליו. ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו
ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים, רחמנא
לצלן, גם-כן ביד האדם לחזור ולהטותה בעל-כרחיה

אל הדרך הישר לחשב מה שראוי, והוא ממש כמו
 סוס, שפונה מן הדרך וסר לדרך אחרת, שתופסין
 אותו ברסנו ומחזירין אותו בעל-כרחו אל הדרך
 הישר, כמו-כן ממש במחשבה, שתכף כשרואה,
 שהוא תועה מן הדרך — צריך לתפסה בעל-כרחה
 ולהשיבה אל הדרך הראוי. וכבר מבאר, שאין צדיקין
 לנענע ראשו הנה והנה כדי לגרש המחשבות רעות,
 כי אין זה מועיל כלל, רק יחשב מחשבה אחרת,
 כנזכר לעיל, ואל יביט לאחוריו אם נסתלקו ממנו, רק
 יעשה את שלו במה שהוא עוסק, וממילא יסתלקו
 ממנו.

(ג) עקר הנסיון והצרוף, שמנסין את האדם בעולם
 הזה, הוא בתאוה זאת של נאוף. ולכן כשבאים על
 מחשבתו הרהורי זנות, והוא משבר תאוותו ומסיח
 דעתו מהם, זהו עקר תשובתו ותקונו על פגם הברית
 שפגם מקדם, כל אחד כפי ענינו, כי זהו בחינת
 תשובת המשקל ממש, ובזה הוא מוציא ניצוצי
 הקדשה, שנפלו על-ידי פגם הברית, ועל-ידי-זה זוכה
 לתקון הברית.

(ד) בעוונותינו הרבים בדורותינו אלה נתפשטה

הפריצות והשחץ וההפקרות באפן אים ונורא, רחמנא לצלן, ועל-ידי-זה נכשלים בחורי ישראל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אשר הוא חטא ועוון חמור מאד מאד, כי על-ידי-זה הורג את הנפשות, שהיו יכולים להולד מהם, וזה גורם עכוב גאלתנו.

ולכן צריך כל אב לרחם על בנו ולהשיאו בעודו צעיר לימים דיקא, ועל-כל-פנים ימסר נפשו, שיהיה קדם היותו בן עשרים, באשר החמירו על זה חכמינו, זכרונם לברכה, הקדושים מאד (קדושין כ"ט:). ואל יחשב בזה שום חשבונות פרטיים, כגון ממון או יחוס או כבוד וכו' וכו', רק ישתדל בכל מיני השתדלות להשיא את בנו ואת בנותיו סמוך לפרקן. ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה, (יבמות ס"ב:): וידעת, כי שלום אהלך — זה המשיא את בנו ואת בנותיו סמוך לפרקן.

(ה) טוב מאד בגוף ובנפש לשלח את בנו ללמד בשיבה חוץ לעיר, ובפרטיות בחדשי הקיץ, ועל-ידי-זה יהיו נשמרים מראיות אסורות ומהזמה הנוראה והקלפות, המסתובבים בהרחובות, וינצלו על-ידי-זה

מהרהורים רעים ומחשבות זרות, המביאים לידי פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה.

(ו) בעוונותינו הרבים נתפשטה מאד קלפת פגם
הברית להסיח ולהדיח רבים מבני עמנו, שלא להוליד
בנים מחמת חסרון פרנסה וכיוצא; ואיזהו מהם עוד
מתגברים ברשעותם להמית הילדים בבטן אמם, שלא
יצאו חיים לאויר העולם. ומוכא בזהר הקדוש, פרשת
שמות, שזה גורם אסתלקותא דשכינתא מעלמא, ובני
נשא צועקין מרב צרות, ואינם נענים, וגם הבחורים
נמנעים מלשא נשים בזמן הנרצה על-פי התורה
הקדושה, וממתינים עד שישלמו להם נדוניא גדולה
כזו, שיהיו בטוחים בה על פרנסה וכיוצא. וכל זה
עצת נחש הקדמוני להכשילם בפגמי הברית שונים
ולהביאם לידי טמאה, רחמנא לצלן. וידוע מכל ספרי
אמת, פי פגם הברית הוא פגם כל התורה כלה,
רחמנא לצלן. ואין לשער גדל הרעות והצרות,
שמביאים בזה עליהם ועל העולם כלו, רחמנא לצלן.
ומאריכים בזה את הגלות מאד, כמוכא בספרים.
ובגלות מצרים נאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אותם, וכל זה פד-

עצות טובות

מט

לְקָרֵב הַגָּאֵלָה. וְהַקְלָפָה הַנְּזַכָּרֵת לְעֵיל נִתְגַּבְּרָה גַם אֶז
נְגָדָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: פֶּן יִרְבֶּה וְכוּ', וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.
וְכַמְעַט שֶׁנִּפְלוּ לְטַעוֹת, שֶׁבְזִמְן גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת אֵין
צָרִיכִין לְפָרוֹת וְלִרְבוֹת, אֲבָל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים זְרוּזִים "כֵּן יִרְבֶּה", הֵינּוּ שְׂגִים בְּצַר וּבְמִצּוֹק
מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, אֲשֶׁר עָמְדָה עֲלֵיהֶם לְהַמְעִיטָם, אֵין
לָהֶם עֲצָה אַחֲרֵת כִּי־אִם לְקַיֵּם מִצְוֹת ה' בְּאַמוּנָה
שְׁלֵמָה וּבְבִטְחוֹן גָּדוֹל, וְלִכְן זָכוּ לְהַגָּאֵל אֶז מֵהָר
בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה. וּבְכֵן הָעֲצָה לְמִי
שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו הַנְּסִיווֹנוֹת הַנְּזַכָּרִים לְעֵיל, הֵן מִצַּד
יִצְרוֹ הָרַע וְהֵן מִצַּד מִי שֶׁמְסִית וּמְכַרִיחַ אוֹתוֹ לְזָה,
שֶׁיִּצְעַק הָרַבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּצְלִילֵהוּ מִרְשַׁת הַבַּעַל־
דָּבָר וּמִשְׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת. גַּם יִתְיַעַץ עִם אַנְשֵׁי אֱמֶת אִיף
לְעִמָּד עַל נַפְשׁוֹ וּלְנִצְחַת הַיִּצָּר הָרַע הַזֶּה לְמַעַן יִזְכֶּה
לִילָךְ בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים לְהִיטִיב לוֹ וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

(ז) וְכֵן בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים אוֹרֵב הַס"מ [הַסְּמ"ך]-
מ"ם] מְאֹד מְאֹד לְקַלְקַל אֶת הַשְּׁלוֹם־בַּיִת שֶׁל בְּנֵי־
הַנְּעוּרִים וּמִתְנַכֵּל בְּנִכְלֵי עַרְמִימִיּוֹתוֹ לְהַבִּיאֵם לְיָדֵי
מַחֲלָקֵת וּמְרִיבוֹת וְכוּ', עַד שֶׁבָּאִים עַל־יְדֵי־זֶה לְיָדֵי
גְרוֹשִׁין וְכוּ', וְאֶז לוֹכְדִם בְּעִבְרוֹת גְּמוּרוֹת, רַחֲמָנָא

לצלן. לכן כל מי שיִראת ה' בלבבו, יַעֲשֶׂה כָּל מַה שֶּׁבִּכְחוֹ וַיִּשְׁתַּדַּל לַעֲסֹק בַּמִּצְוָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת שֶׁל לְהַשִּׁיב שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וּמְכַל-שֶׁכֶן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, שׁוֹם חֶלֶק בְּקִלְקוּל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שֶׁל אֵיזָה בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא יֵאָבֶה ה' לְסַלַּח לוֹ. וְאֵל יִפְתְּהוּ יִצְרוּ בַּמִּצְוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי הִיא עֲבָרָה חֲמוּרָה, וּמְגַרְשִׁים עַל-יְדֵי-זֶה אֶת הַשְּׂכִינָה מֵהָעוֹלָם, וּמְפָרִידִים בֵּין קֹדֶשׁ אֲבוֹתֵינוּ הוּא וְשִׁכְנֵתֵינוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

(ח) רב ורבם של הגטין שנאָרְעוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּעֵתִים הֵלְלוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיּוֹת, הוּא מְסַבֵּת הַהוֹרִים בְּעֵצָמָם, וְלֹא מְסַבֵּת הַזּוּג כָּלֵל, כִּי עַל-פִּי-רֹב מִתְעַרְבִים הַהוֹרִים בְּחֵיִיהֶם הַפְּרָטִי שֶׁל הַזּוּג. וְכֵן כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיזָה מְרִיבָה וּמְחַלְקֵת בֵּין הַהוֹרִים, כְּאֲשֶׁר מְצוּי דָּבָר זֶה בְּרֹב הַפְּעָמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, (שַׁבָּת ק"ל.): לִיכָּא כְּתָבָה דְּלֹא רָמוּ בֵּיהּ תִּיגְרָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְסִית אֶחָד עַל הַשְּׁנַיִם: זֶה — אֶת בְּנוֹ, וְזֶה — אֶת בִּתּוֹ, וּמִזֶּה מִתְחִילִים הַמְרִיבוֹת וְהַמְחַלְקֵת, עַד שֶׁבָּאִים עַל-יְדֵי-זֶה לִיְדֵי גֵט, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְאִם הָיוּ הַהוֹרִים מִדְּבָרִים יָחַד, וְהָיוּ חוֹשְׁבִים עֲצוֹת וְאִפְנִים אֵיךְ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין הַזּוּג, וְהָיוּ

עוזרים להם, בודאי הִיה נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם.

(ט) כְּשֶׁהוֹלְכִים לְשֶׁאל עֵצָה עֲבוֹר שְׁלוֹם-בֵּית אוּ בְעִנְיַן תְּקוּן הַבְּרִית, צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה אַחַר יִרְא־שָׁמַיִם וְצַדִּיק גָּדוֹל, הַדְּבֹק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, וְלֹא כַּאֲשֶׁר נִהוּג עַכְשָׁו, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁהוֹלְכִים אֶצֶל צְבוּעִים וְכוּ', אֲשֶׁר אֵינָם יְכוּלִים לְתַקֵּן וּלְהַנְהִיג אֶפְלוּ אֶת עֲצָמָם, וְאִיךָ יַעֲלֶה עַל דַּעַת נְבוֹן, שֶׁיְכוּלִים לְתַקֵּן וּלְהַנְהִיג אַחֲרֵיהֶם? ! (עֵין לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א, סִימָן ס"א). וּבִפְרָט בְּעִנְיַן שְׁלוֹם-בֵּית צְרִיכִים לִילֵךְ וּלְהַתִּיעֵץ עִם יִרְא־שָׁמַיִם אֱמֶתִי, וְלֹא אֶל צְבוּעַ וְכוּ', כִּי עֲבוֹר כַּמָּה מְאוֹת זְהוּבִים יוֹצְאִים מֵהֶם עִם גִּט, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְיִהְיֶה מְעוֹת, אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְתַקֵּן.

(י) עֵצָה כְּלָלִית לְכָל דְּבַר וּלְכָל צָרָה וּמְאָרֶע שָׂרָק יִאָרֶע עִמוֹ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָט לְתַקוּן הַבְּרִית הוּא לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וּתְפִלָּתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכֵּנוּ שְׁמִדְבָרִים בּוֹ (אוּ כָּל אֶחָד כְּפִי לְשׁוֹנוֹ הַרְגִּיל בּוֹ), וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּר, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ; וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּכָל עִנְיָנוּ — הַמְּחַשְׁבָּה

וְהַדְבֹר וְהַמַּעֲשֶׂה — שְׁאִינָם כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ; בְּשׁוֹגֵג
 וּבְמִזִּיד, בְּאִנְס וּבְרָצוֹן — הַכֹּל לְכֹל יִהְיֶה רָגִיל לְסַפֵּר
 לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּצַּעַק וַיִּבְקֶשׂ מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיַעֲזְרֵהוּ
 עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂיִתְקַדֵּשׁ בְּאֵמֶת, וַיִּהְיֶה רָגִיל
 בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לְאָדָם עוֹד אֶב
 רַחֲמָן וְאוֹהֵב נְאֻמָּן כְּמוֹ הוּא יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא
 רַחֲמִים, וְעַל-כֵּן רְאוּי וְנִכּוֹן לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְסַפֵּר
 לוֹ הַכֹּל בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל. וְאִף שְׂרוּאָה, שְׂבִין כָּף
 וּבִין כָּף עוֹבְרִים יָמִים וְשָׁנִים, וְנִדְמָה לוֹ, שְׁאִין מִי
 שׁוֹמֵעַ לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם; אוֹ רוּאָה, שְׂמִתְגַּבֵּר יִצְרוּ בְּכֹל
 פַּעַם בְּהִתְגַּבְּרוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת עֶקְשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִזְ סוּף
 הַכְּבוֹד לָבוֹא, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִתְגַּלֶּה אֵלָיו הָאֶרֶת זִיו נַעַם
 עֲרֵבוֹת יְדִידוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹד"ו, וַיִּזְכֶּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ
 לְנִצָּח, אָמֵן, כֵּן יְהִי רָצוֹן!

מַעֲלַת הַזִּכּוֹה לְבּוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ,
 זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוֹמִין
 וְעֵצוֹת וְהַתְּעוּרֹת
 וְהַתְּחִזְקוֹת לְזִכּוֹת
 לְהַגִּיעַ לְשֵׁם

כָּבֵר יְדוּעַ וּמְפָרָס בְּכָל הָעוֹלָם גְּדֹל הַהִבְטָחָה
 הַחֲזָקָה, שְׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, צְדִיק יְסוֹד
 עוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבְּנוּ רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְיִיחַד שְׁנֵי עֵדִים
 כְּשֵׁרִים עַל זֶה (אֶחָד – ר' אֶהֱרֵן מְבַרְסֶלֶב, וְהַשְּׁנִי – ר'
 נִפְתָּלִי מִנְעַמְרוֹב) שְׁכַשְׁיִסְתַּלֵּק וְיָבוֹאוּ עַל קַבְרוֹ וְיִתְּנוּ
 פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה וְיֹאמְרוּ שֵׁם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהֵלִים
 שְׁגָלָה, שֶׁהֵם "תְּקוּן הַכְּלָלִי" – אִזּוּ יִנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ
 לְאַרְךְ וְלָרַחֵב לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְזֶה הָאָדָם; וְאָמַר,
 שְׁבִה־פְּאוֹת יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַגִּיהֵנוּם, אֶפְלוּ אִם יִהְיֶה
 אוֹתוֹ הָאָדָם כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה, וְאֶפְלוּ אִם עָבַר מֵהַשְּׁעָבֵר,
 רַק מֵעַתָּה יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ, שְׁלֵא יָשׁוּב לְאוֹלָתוֹ, חֵם
 וְשָׁלוֹם, וְכוּ' וְכוּ'. וּבְשִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן קמ"א, אֵיתָא,
 שְׁאָמַר רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה: אֲנִי חָזַק מְאֹד בְּכָל

נד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאלו היו"ד קפיטל תהלים מועילים מאד מאד וכו' וכו', ועל-כן מי הוא השומע דבורים אלו, ורואה אותן נדפסים בספר, שלא יתלהב לבו, ויתעורר חשקו לזכות להוציאו מכח אל הפעל, על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו, אף שיתפשט על זה כל מיני מניעות ועכובים והסתרות וכו', כי מה לא יתן האדם בעד חייו הגשמיים וכו', ומכל-שכן וקל וחמר מה לא יעשה האדם בעד חייו הרוחניים והנצחיים וכו' ? !

וידוע שיחת מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שדבר פעם ממה שאמר רבנו, זכרוננו לברכה, מענין הגלגול, שהוא ענש קשה מאד מאד, כי יכול לקלקל יותר ויותר, אף-על-פי-כן אם יתעקש האדם בבית-דין של מעלה ויאמר: "עקט מיט מיר דא" [הכווין בפה], יועיל לו בודאי, הינו אם יתעקש האדם, שאינו רוצה להתגלגל, יועיל לו, שלא יתגלגל עוד להיות בסכנה עצומה בזה העולם, ואף-על-פי-כן סיים מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שבאם היה יודע שפשיתגלגל יזכה גם להשתטח על ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין, היה מרצה גם להתגלגל. עמד

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נה

ותשתומם על דבורים עמקים האלו להבין מרחוק מעט גדלת הציון הקדוש של רבנו, זכרונו לברכה. ופעם אחת אמר רבנו, זכרונו לברכה, לבתו (עין שיחות הר"ן, סימן קנ"ו): כשאני בחדר, והדלת סגורה, ואת תבואי ותצעקי: אבי! אבי! וכו' — בודאי אשמע וכו', כמו־כן בהסתלקות הצדיק הוא כמי שנכנס רק בחדר השני, וכשצועקין ובוכין ומבקשים שם — בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו, וישתדל את עצמו למעלה להמתיק כל הדינים ממנו וכו', עין שם. וכמו־כא בזהר הקדוש (אחרי ע:): ובשעתא דאצטריך עלמא רחמי וחייא, אזלי ומודעי להו לנפשיהו דצדיקיא, ובכאן על קברייהו וכו' כדי אתערין נפשיהו דצדיקא וכו', עין שם, ועין בגמרא (ברכות י"ח:) במעשה דזעירי וכו' ושמואל וכו', שהלכו בבית־הקברות ודברו שם פאשר ידבר איש עם רעהו וכו'.

ועין בגמרא (תענית כ"ג.): רבי מני הוי קא מצערי ליה אישתטח על קברא דאבוה. אמר ליה: אבא, אבא! הני קא מצערי לי וכו', (עוד שם ט"ז.) למה יוצאין לבית־הקברות? — כדי שיבקשו מתים

נו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

רחמים עלינו וכו'. ועין בגמרא (חגיגה כ"ב:) : ה' ה' ר' יהושע ונשתטח על קברי בית שמאי וכו', ובגמרא (סוטה ל"ד:) : מלמד, שפרש כלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות. אמר להם: אבותי! בקשו עלי רחמים, שאנצל מעצת מרגלים וכו', ובמדרש (בראשית רבה, פרשת וישלח, פרק פ"ב, סימן י"א): מה ראה אבינו יעקב לקבור את רחל בדרך אפרת? — אלא צפה יעקב אבינו, שהגליות עתידות לעבר שם וכו', עין שם.

והנה כל זה נאמר בשאר הצדיקים הקדושים, אשר בארץ המה, כשהולכים על קברם ומבקשים שם רחמים — מיד נענים, מכל-שכן וכל-שכן וקל וחסר כשהולכים ובאים על קברו של רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין, אשר הזהיר ובקש שיבואו שם (מה שכמעט לא נמצא צדיק בעולם שהזהיר ובקש והבטיח על זה כרבנו, זכרוננו לברכה) על אחת כמה וכמה, שצריך לשבור כל המניעות ולבוא שם על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו, ובפרט אחרי שהבטיח הבטחה חזקה כזו.

ובאמת כך היה ראוי, שכל בני העולם יעזבו הכל

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נז

ויברחו שם על-כל-פנים להיות שם פעם אחת
בחייהם, כי הלא ימינו כצל עובר, והימים והשנים
פורחים, ובקרוב יהיה ההכרח להפשיט את הגוף,
והנשמה תעלה אליו יתברך, ומה טוב ומה נעים יהיה
אז ההבטחה שהבטיח רבנו, זכרוננו לברכה, וכו', אך
בעוונותינו הרבים נתקיים (דברים ל"ד): ולא ידע איש
את קברתו עד היום הזה, כי הפעל-דבר הסתירו מאד
מאד, ולא יהיה נחשב בעיניהם, חס ושלום, אף
שכבר נתגלה ונדפס ונתפרסם הבטחת רבנו, זכרוננו
לברכה, אף-על-פי-כן: ולא ידע איש את עצם מעלת
קבורתו; וכעין שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה,
במדרש (קהלת רבה, פרשת י"ב, סימן י'): אם יאמר לך
אדם: מתי קץ הגאולה וכו' — שלשה סימנים סמנתי
לך בקבורתו של משה וכו', ואף-על-פי-כן: ולא ידע
איש את קברתו וכו', עין שם. אף שכבר נתגלה,
שגאלתו הפרטית תלויה בציונו של רבנו, זכרוננו
לברכה, דיקא, ולא במקום אחר, אף-על-פי-כן: ולא
ידע איש את קברתו — שמתרשלים מאד מאד
מהתקון הנצחי הזה וכו'.

ועין בספר המדות, אות צדיק, סימן קע"ג: על-ידי

נח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות אף-על-פי שאינו ראוי לכך, עין שם. וידוע אצלנו השיחה, שציון רבנו, זכרוננו לברכה, מועלת, והוא תקון גמור אפלו למי שנולד שלא בקדשה, ואפלו וכו' שיחה הפך גופו לגמרי לגוף קדוש מגן-עדרן, כי המקום הזה הוא מקומו של עולם, והוא גורם (שמות ג') ל"ש-ל-נעליך מעל רגליך" שהוא גופא דנגעה בה בת פרעה (כמובא בתקונים) כי המקום, אשר אתה עומד עליו, אדמת-קדש הוא (עין לקוטי-מוהר"ן. חלק ב', סימן ק"ט), ונתרפא מצרעתו, ונתלבש בלבוש קדוש של גן-עדרן ונתרומם מזלו, כי על ידי פגם הברית מוציא זרע לבטלה הוא אוכד את מ'ז'ל'ו, אבל שם נתרומם ונחזר מזלו, וזוכה לעשר ברוחניות ובגשמיות, ונתחזק יצרו הטוב בבחינת (יחזקאל ל"ו): לב בשר (עין כל זה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ג) שזוכה לגופא שפירא ולהתחדשות המחין ברצונות וכסופין טובים אליו יתברך כל ימי חייו, כי האור האין סוף, ברוך הוא, שזוכין להכניס בעצמו שם, כבר מאיר לו כל ימי חייו לשוב אליו יתברך ונתעורר בכל פעם מחדש מתרדמתו וכו'.

מַעֲלַת הַזִּכּוּהָ לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל נט

וְגִדְל הַפְּלַגַּת מַעֲלַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׁזָכָה כָּבֵד לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוּמִין, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפָּר כָּלֵל, וְאִי אֶפְשָׁר לְצִירוֹ אֶפְלוּ בַּמַּחְשָׁבָה, מְכַל-שֶׁכֶן לְרִשְׁמוֹ עַל-פִּי הַכְּתָב, כִּי (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת חֹל-הַמוֹעֵד, הַלְכָה ד') שָׁם עָקַר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל אֶחָד, הָרוּצָה לְצֵאת מִמְּקוֹם שֶׁנֶּפֶל לְשָׁם, אֶפְלוּ אִם הוּא בֵּין שְׁנֵי הַס"מ [הַסֵּמ"ך-מ"מ] וְנִטְמָא בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ, כִּי גְדוֹלִים צַדִּיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחִייהֶן (חֲלִין ז:) וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ד'): וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבֵד מֵתוֹ וְגו'. וּמוּבָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ (אַחֲרֵי ע:): שֶׁכָּבֵד מֵתוֹ — בְּהֵאִי עֲלָמָא בְּפוּלְחָנָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן וְכוּ', כִּי מִיתַת הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל גְּבוּהָ וְנַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל יָמֵי חַיָּיו בְּעֲלָמָא הַדִּין הוּא מְמִית אֶת עַצְמוֹ בְּמִסִּירוֹת-נַפְשׁ עָצוּם וְכוּ' וְנִכְלָל בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד כְּשֶׁמְגִיעַ הָעֵת שֶׁנִּפְרָד לְגַמְרֵי מְגוּפּוֹ, אֲזִי דִיקָא מִתְגַּבֵּר בְּכָל כַּחוֹ וְנִאֲחָדִין אֶצְלוּ שְׁתֵּי הַרוּחוֹת — רוּחָא דְלַעִילָא, וְרוּחָא דְלַתְתָּא — יַחַד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א. סִימָן ס"ו), וְגוֹמֵר מֵה שֶׁצָּרִיף לְגַמֵּר וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁהִתְפָּאֵר רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעַצְמוֹ: גְּמַרְתִּי וְאָגֵמֵר וְכוּ', כִּי הוּא זָכָה לְהַעֲשׂוֹת הַבְּעַל-הַשָּׂדֶה (עֵין

ס מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ה), שנמסר לו ממנו יתברך לעסק בתקוני הנשמות להשקות את הגן ולנקות וליפות את העשבים והדשאים, שהם נשמות ישראל הגדלים בהגן.

ומחמת שהעסק הקדוש והנורא הזה לעסק עם נשמות ישראל הוא דבר נעלם מאד מאד, ועל-כן מטעמים כמוסים אשר עמו יתברך, לא היה יכול לגמר את גמר תקון כל העולמות בעודנו בלבושו הגשמי, והצרך להפשיט את גופו הגשמי דיקא, ועל-ידי-זה יכול להכניע את הקלפות והסטר-א-אחרא, הנאחזין בהנשמות הנפולים בעוונותיהם (עין לקוטי-הלכות, הלכות נזקין, הלכה ג') בסוד (שופטים ט"ז): ויהיו המתים, אשר המית במותו, רבים מאשר המית בחייו. שהצדיק האמת מיחדי הדורות הזה, שהשגתו הוא מרישא דלא אתידע ולית מאן דקימא ביה ג"ר [שלש ראשונות] דעתיק וכו' ממית שונאי הקדשה והקלפות והסטר-א-אחרא האוחזים עצמם בהירוודים והנפולים במותו יותר מבחייו, כי בודאי הצדיק האמת עוסק כל ימי חייו הקדושים בעודנו מלבש בלבוש הגשמי, וכן אחר-כך, כשהפשיט את לבושו הגשמי ונתעבר

מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל סא

וְהַתְּלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁבְּכָל יוֹר
לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וּלְהַחֲזִירָם לְמוֹטָב, כִּי זֶה כָּל
מִגְמָתוֹ, וְהוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל זֶה כָּל יָמָיו, וְכֵן
אַחֲר־כֵּן עַל-יְדֵי תַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהוּא שׂוֹרֵה
וְנִמְצָא בִּינֵיהֶם.

אַבֵּל זֶה יְדוּעַ, שֶׁלְּבַעַל בְּחִירָה קָשָׁה מְאֹד לְהוֹעִיל, כִּי
הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם, יֵשׁ לָהּ תִקְוָה גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי
הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה [וּבְשִׁבִיל זֶה יֵשׁ כָּל-כֵּן
כְּבִדוֹת וּמְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל כָּל דְּבַר קָטָן, שֶׁתְּלוּי
בְּעִסְקוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, כִּי עַל-יְדוֹ מִשְׁתַּנָּה
הַבְּחִירָה לְגַמְרֵי, וְהוּא דְּבַר הַכִּי קָשָׁה בְּזֶה הָעוֹלָם,
שִׁישְׁתַּנָּה בְּחִירַת הָאָדָם לְגַמְרֵי מֵהַפּוֹךְ אֶל הַפּוֹךְ,
וְהַבַּעַל-דְּבַר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לְהַסְתִּיר אֶת הַצַּדִּיק
הָאֱמֵת, שֶׁהוּא רַבְּנוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, וְאַנְשֵׁי הָאֱמֵתִיִּים,
אֲשֶׁר יְכוּלִים לַעֲזֹר לְבַעֲלֵי בְּחִירָה וַיְכוּלִים לְהַאִיר בָּהֶם
תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לָשׁוּב וּלְחַזֵּר אֵלָיו יְתַבַּרֵךְ וּלְהַתְמִיד
מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן וּלְטִיל
וְלִהְיוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְכוּ'.]

וּמַחֲמַת שֶׁלְּבַעַל בְּחִירָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לַעֲזֹר, כִּי
הַיּוֹם תֹּאמַר לוֹ כֵּן וְכוּ', וּמָחָר יָבוֹא אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר לוֹ

סב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

כך וכו', ועל-כן אי אפשר לעזור לבעל בחירה פיי-אם כשיתעורר מעצמו לבוא אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין ויתודה שם ויספר את כל לבבו וכו'; וכמו שאמר פעם אחת רבנו, זכרונו לברכה, (חיי-מוהר"ן, גדלת השגתו, סימן ס"ז): אני אין לי מה לעשות בזה העולם כלל, כי בשבילי איני צריך לעשות כלל, רק באתי להעולם לקרב נפשות ישראל להשם יתברך, אבל איני יכול לקרב פיי-אם מי שבא אצלי ומספר לי חסרונו אני יכול לתקנו וכו' בתקון נורא ונפלא מאד מאד. ואמר (שם, סימן ס"ד): מה אתם יכולים לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם וכחכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם?! רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל — כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר — מעתה לא תעשו עוד וכו'.

על-כל-פנים כשזוכה לבוא אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, מתחיל עמו דבר חדש לגמרי, כי אז מרגישים טעם אחר בכל ההתקרבות אל רבנו, זכרונו לברכה, וכו', כי שם יורד נשמת הצדיק אל זה שבא לשם להתחנן ולבקש על נפשו, כי הצדיק

מַעֲלַת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל סג

הָאֵמֶת — כָּל תְּשׁוּקָתוֹ הִיא תָּמִיד לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא; וְאִפְלוּ כְּשֶׁעוֹלָה לְמָקוֹם שְׁעוֹלָה, אֵינוֹ מִסְתַּפֵּק עֲצָמוֹ בְּזֶה כָּלֵל, רַק חוֹתֵר וּמִתְגַּעְגַּע וּמִשְׁתוֹקֵק וְכוּ' לַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה עֲבוֹדַת הַצַּדִּיק כָּל יְמֵי חַיָּו, אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא כִּי-אִם עַל-יְדֵי יְרִידָה שְׁקֵדָם הָעֲלִיָּה; וְכָל זְמַן שֶׁהַצַּדִּיק חֵי בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא גָדוֹל בְּמִדְרָגָה עֲצוּמָה מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שִׁיף אֶצְלוֹ אֵיזָה בְּחִינַת יְרִידָה לְפִי בְּחִינַתוֹ קֵדָם כָּל עֲלִיָּה, אֲבָל כְּשֶׁנִּסְתַּלֵּק וְהִפְשִׁיט גּוּפוֹ, שָׁם, בְּעוֹלָם הַבָּא, אֵין שִׁיף יְרִידָה, וְהַצַּדִּיק מִשְׁתוֹקֵק גַּם שָׁם בְּכָל פַּעַם לַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי לְגַדְלָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֵין חֶקֶר, אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לַעֲלוֹת כִּי-אִם עַל-יְדֵי יְרִידָה, וְשָׁם אֵין שִׁיף יְרִידָה.

עַל-כֵּן כְּשֶׁבָא אַחַד עַל קְבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְצוּעֵק שְׂיִמְחַל וְיִסְלַח לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל רַבּוּי עוֹנוֹתָיו וְשִׁיקְרָבָהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַצַּדִּיק מוֹרִיד עֲצָמוֹ לְמָקוֹמוֹ שֶׁל זֶה שָׁבָא עַל קְבְרוֹ לְהוֹשִׁיעוֹ שָׁם, וְאֵזִי נִחְשָׁב לְהַצַּדִּיק כְּאִלוֹ יָרַד בְּעֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַצַּדִּיק עוֹלָה עוֹד לְעִילָא וְלְעִילָא וְכוּ' לְפִי בְּחִינַתוֹ, בְּבְחִינַת יְרִידָה תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה, כִּי זוֹכָה לְחַתֵּר וְלְמַצֵּא עוֹד חֲסָדִים

סד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

נפלאים ונעלמים מאד מאד ולגלות אותם מהעלם אל הגלוי באפן שיוכל להושיע ולהעלות את זה הצועק ובוכה שם גם מאותה הירידה העצומה, שהוא בה עכשו על-ידי רבוי עוונותיו.

וזה עקר תענוגיו ושעשועיו של הצדיק יותר מכל תענוגי עולם הבא שיש לו — כשהוא עושה איזה טובה נצחית לאיזה איש ישראל שירד למקום שירד, כי זהו עקר עבודתו בחייו בעודנו מלבש בלבוש הגשמי בעלמא הדין, ולאחר הסתלקותו והפשטת לבוש גופו בעלמא דאתי, שהוא עומד ומשמש עדין בפרום. ועקר העבודה והשמוש הוא לעזור לישראל בכלל ובפרט, והעקר — להוציאם מצרות הנפש ומעמק ירידתו של כל אחד ואחד לפי בחינתו ולגלות ולפרסם ולהמשיך בכל פעם חסדים חדשים ונפלאים מאד מאד, שהם גדלת הבורא יתברך, שנתגלין דיקא על-ידי שמקרבין ומעלין את הרחוקין והירודים מאד מאד.

נמצא שדיקא על-ידי האיש הזה, שבא מירידה עמקה כזאת להשתטח על קבר הצדיק להתפלל ולחתור משם לזכות לתשובה שלמה, על-ידו דיקא

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סה

זוכה הצדיק אחר הסתלקותו לבחינת ירידה תכלית העליה, ואז עולה הצדיק בעליה גדולה כזו וממשיך חסדים נפלאים כאלו, עד שיכול גם הרחוק והירוד הזה להתקרב להשם יתברך וכו' (עין פל זה בלקוטי הלכות, הלכות מתנה, הלכה ה'). ועל-כן טוב ונכון להשתדל להיות שם בכל פעם, כי על-ידי-זה גורם שהצדיק יעלה בכל פעם בעליות יותר גדולות וכו' ומשיך עליו הארות עצומות והתעוררות ותשוקה עצומה לשוב אליו יתברך ולזכות להכליל בו יתברך לגמרי.

אבל העקר הוא, שצריכין לשבר מניעות הרבה קדם שזוכין לבוא אל ציונו הקדוש אומינה, כי המניעות רבים ועצומים מאד מאד בלי שעור, ועקר הוא מניעות המח, שנדמה לו שהוא דבר שאי אפשר, ומה גם שיש הרבה שנפלו כבר כל-כף בדעתם, עד שאינם מאמינים בעצמם, שהם גם-כן יכולין לקבל שם איזה תקון לפי עצם רבוי קלקולם בכל פעם בלי שעור, אף-על-פי שתולין הקלקלה בעצמם, גם זה הוא בחינת מניעת המח, שאינם מאמינים בגדלת הבורא ובחסדיו אשר לא תמנו ולא כלו לעולם, וכן בגדלת

סו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

הצדיק האמת, שיש לו כח לתקן הכל בכל פעם, יהיה איך שיהיה וכו', כי עולה בכל פעם מעלה מעלה, עד שממשיך חסדים חדשים בכל פעם, שכל מי שחפץ לקבלם, יכול לזכות לתקון על-ידו וכו' (עין לקוטי-הלכות, הלכות הכשר פלים, הלכה ד').

והנה כל הענין הקדוש והנפלא הזה, הינו לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין ולהשתטח שם ולומר שם העשרה מזמורים שגלה, שהם תקון הכללי, הוא נפלאות תמים דעים, כי נסגר בכמה וכמה מיני מסגרים וסבבהו בחומות ברזל ממש, עד אשר נעלם ונסתר בעיני האדם איך יזכה להגיע לשם; וכן יש הרבה, שכבר נסו כמה פעמים להכנס ולבוא שם — ולא עלתה בידם, על-כן הם נופלים בדעתם, עד שמתאשים עוד מלנסות עוד פעם; ויש הרבה, שיש להם מניעות אחרים; ויש הרבה, שיש בדעתם לנסע לשם, אך נדמה להם כאלו הוא דבר, שיאמרו להם "עלה לרקיע", ואינם מאמינים לעצמם, שעוד יש להם תקוה להגיע לשם, ועוד מניעות ובלבולים ועקמומיות כאלה מה שעובר על כל אחד ואחד, הרוצה לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סז

אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ רוֹאִין יְשׁוּעוֹת ה' כְּהֶרֶף עֵין, וּמִן
הַמֵּצַר הִרְחִיב לָנוּ, וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, אֲשֶׁר
מִפְעַם לְפַעַם נוֹסְעִים לְשֵׁם וְזוֹכִים לְהַכְנִס בְּשָׁלוֹם
וְלִצֵּאת בְּשָׁלוֹם, וּמִשְׁתַּטְּחִים עַל צִיוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְאִין
פוֹצֵה פֶּה וּמִצְפִּצֵף, וְכֵן לְהַפֵּךְ גַּם רוֹאִים, שֶׁהֲרֵבָה נִסּוּ
כַּמָּה פְּעָמִים לְהַכְנִס לְשֵׁם, וְנִתְפַּשֵּׁט עֲלֵיהֶם הַמְּנִיעוֹת
כָּל-כָּף, עַד שֶׁהָיָה הַהִכָּרַח לָהֶם לַחֲזוֹר, וְלֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ
לְשֵׁם, וְעַל-כֵּן בְּהִכָּרַח לַחֲתוֹר וּלְהַבִּין עַל מָה עָשָׂה
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּכָה, שִׁיתְפַּשֵּׁט כָּל-כָּף הַמְּנִיעוֹת
בְּכָל־לַיּוֹת בְּעֵנִין הַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוֹרוֹנוֹ לְבָרְכָה,
וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵנִין לְזָכוֹת לְהִגִּיעַ אֶל צִיוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְכֵן
לָמָּה אֵלוֹ זוֹכִים לָבוֹא לְשֵׁם, וְאֵלוֹ אֵינָם זוֹכִים לָבוֹא
לְשֵׁם.

וְהִנֵּה בְּעֵצָם הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוֹרוֹנוֹ לְבָרְכָה,
שִׁמְתַפְּשֵׁט כָּל-כָּף הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים, הַסְּפִקוֹת
וְהַבְּלוּבִלִים, כָּבֹר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ, זְכוֹרוֹנוֹ לְבָרְכָה,
בְּעֵצָמוֹ, (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ה') שֶׁהוּא מְסַבֵּת
אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים בְּעֵצָמָם, מִחֲמַת שִׁפְגָמוֹ בַּבְּרִית וְהוֹצִיאוּ
טְפֵי מַחֵם לְבִטְלָה, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב'): כָּל בְּאִיָּה
לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים, וְעַל-כֵּן נִשְׁמָע

סח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

לאזנם המחלקת עליו, וזה בעצמו הנסיון שלהם (עין לקוטי-הלכות, הלכות תפלין, הלכה ד') כי באמת ראוי להרחיקם מלשוב בתשובה, כי לא ישובו ולא ישיגו ארחות חיים, ונסתר מהם אורו יתברך לגמרי, ומר ומרור להם מאד מאד, אבל תכף ומיד כשמרגישים זאת ורואים ומבינים שמרחקים אותם, הנה ראוי להם להתישב באמת מה עשו עד עכשו וכו', ועל-כן איך יעלה על דעתם הפגומה והמבלבלת להכניס את עצמם במחלקת שבין הצדיקים; ובודאי אלו לא היה נפגם מחף — לא היה נשמע לה המריבות שבין הצדיקים, ואין המריבה אלא בשבילה, לנסות אותך מה תעשה: או שתזכה להתקרב אל רבנו, זכרונו לברכה, ועל-ידי-זה תזכה לתקון נצחי וכו', או שתמשיך את עצמך אל אלו החולקים עליו, ועל-ידי-זה תפל לבאר שחת יותר ויותר וכו'.

ועל-כן כל אלו המניעות והעכובים והמחלקת, שיש על עצם ההתקרבות אל רבנו, זכרונו לברכה, אינם אלא בשבילה, ובזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחף, ודיקא על-ידי-זה הוא תקונם, כי כשרואין ומתישבין בעצמן, שנשמע לאזניהם

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סט

המחלקת שבין הצדיקים השלמים, ומדברים על הצדיק המפלג במעלה מה שמדברים, ורוצים לעקרם ולרחקם ממנו, אזי הם מבינים, שמרחקין אותם מהקדשה, מתחילין לרחם על עצמן ומסתכלין בעצמן היכן הם בעולם, שפגמו כל-כך, עד שמרחיקין אותן, ואזי ההתרחקות הוא תכלית ההתקרבות, כי באמת לאמתו אין שום דבר, שיעמד בפני התשובה; ואף-על-פי שכתוב על חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה: כל באיה לא ישובון, ואיתא בזהר הקדוש, שאין מועיל תשובה על פגם טפי המח, אף-על-פי-כן מועיל תשובה גם על זה, כמו ששמעתי מפי רבנו, זכרוננו לברכה, בפרוש, רק מחמת שפגם כל-כך, על-כן הוא צריך להתנסות ולהצטרף ולעמד בנסיון הזה של התרחקות הזאת, דהינו שירחיקו אותו כל-כך בכל מיני התרחקות, דהינו שכותבין עליו, שאין מועיל תשובה על חטא זה וכו', וכן מרחיקין אותו מזה הצדיק האמת המפלג במעלה נפלאה מאד מאד, שערב להשם יתברך, שיתקן את כל הפגומים והרחוקים והמלכלכים וכו', שיזכו להתקרב אליו; וכשהוא פתי וסכל ואינו מרחם על עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, אזי

ע מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה מאחר
שקבר נכתב עליו, שאין מועיל לו תשובה, חס
ושלום, וכן מתרחק מהצדיק האמת — מרבנו,
זכרונו לברכה, באשר שגדול זה אמר עליו כף וכו',
ובאשר שצדיק זה דבר על ספריו כף וכו', ובאשר
שראש-ישיבה זה התלוצץ מאנשיו באפן כזה וכו',
וכדומה פתויים והבלים שמדברים וחולקים עליו,
ועל-כן מכל זה נסכם בדעתו הפגומה, שאין להתחבר
אליו ואל אנשיו.

אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו
רחמנות על עצמו, אזי אף-על-פי שרואה כל מיני
התרחקות שבעולם, ואף-על-פי שכתוב עליו, שאין
מועיל לו תשובה, וכן מדברים על רבנו, זכרונו
לברכה, ועל אנשיו מה שמדברים וכו', אף-על-פי-כן
אינו מסתכל על זה כלל, אדרבה, יש לו רחמנות יותר
על עצמו, כי אף-על-פי-כן מה יהא בסופו ומה יעשה
ליום פקדה?! ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו,
שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, רק חושב היטב
היטב מה יהיה נעשה ממנו כשיגיע עתו, ויהיה גוסס
ומת, ויניחו אותו אל תוף הקבר וכו' — אז אדם

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עא

כָּזָה, שְׁזוּכָה כְּבָר לְיִשׁוּב־הַדַּעַת אֲמַתִּי וְנִצְחֵי כְּזָה, כָּל
מֵה שְׁמוּצָא וְרוּאָה שְׁמַרְחִיקִין אוֹתוֹ יוֹתֵר, הוּא מְרַחֵם
עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר, וְצוּעַק אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר
מֵעֵמֶק הַלֵּב, וּמִתְקָרֵב יוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה,
וְאֶל אֲנָשָׁיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, וְאִף
שְׁבִין כָּף עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים
עֲצוּמִים, הֵן מְאַחֲרִים וְהֵן מֵעֲצָמוֹ, שְׁנוּפֵל בְּכָל פַּעַם
יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִחְלָשׁ דַּעְתּוֹ, וְנִשְׁבָּר רוּחוֹ — אֶף-עַל-
פִּי-כֵן הוּא עוֹמֵד עַל עֲמָדוֹ כְּעִמּוּדָא תְּקִיפָא.

כִּי בְּאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חֲפִץ חֶסֶד הוּא, וּמְרַבָּה
לְהִיטִיב, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים, וְאֵין שׁוּם דָּבָר שְׁיַעֲמִד
בְּפָנָי הַתְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שְׁמַצִּינוּ כְּבָר בְּכַמָּה וְכַמָּה
רְשָׁעִים גְּדוּלִים, שְׁפָגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּח וְכָפְרוּ בְּעַקֵּר,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַבְּלוּ בַתְּשׁוּבָה; וְאִזִּי
כְּשִׁזּוּכָה לַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה וְשָׁב בַתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה אֶף-
עַל-פִּי שְׁמַרְחִיקִין אוֹתוֹ, וּמִתְקָרֵב אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָה, אֶף-עַל-פִּי שְׁיֵשׁ עָלָיו מַחְלֶקֶת וְכוּ', אִזִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵם עָלָיו, וְנִתְקָרֵב עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי
שְׁעֵמֵד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַתְּרַחֲקוּת, וְהִבֵּן.

וְאָמַר רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א,

עב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

סימן קפ"ה) שְׁכַל מִי שֵׁשׁ לוֹ יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלֵת הַהִתְקַרְבוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, דִּהְיִנוּ שֵׁשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וּגְדוּלוֹת, כְּגוֹן מֵאָבִיו וְאִשְׁתּוֹ וְחוֹתָנוֹ אוֹ מִשָּׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, שְׂמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ מְאֹד, וּמְנִיעוֹת מִחַמַּת מָמוֹן וּשְׂאָרֵי מְנִיעוֹת וּבְלָבוּלִים, שֶׁמִּשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וּלְטַרַח מְאֹד לְשִׁבְרָם — כָּל אֵלוֹ הַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת, שֵׁשׁ לוֹ בְּתַחֲלֵת הַהִתְקַרְבוֹת, הֵם טוֹבָה גְדוּלָה לְהָאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי הַיְגִיעוֹת שֶׁבְתַחֲלָה נַעֲשֶׂה הַכְּלִי, וְכָל מֵה שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת וְכוּ', יֵשׁ לוֹ כְּלִי גְדוֹל בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל אַחֲר־כֶּף בְּתוֹכוֹ שֶׁפֶע קִדְשָׁה וְטָהָרָה לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, עֵינַן שָׁם.

כִּי בְּאֵמַת הַצַּדִּיק הָאֵמַת הַמְּפֹלָג בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, רֵאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים, אוֹרוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ שֶׁהַשֵּׁיג בְּאוֹרוֹ הָאֵינן סוּף, בְּרוּךְ הוּא, הוּא גְדוֹל מְאֹד אֶלְפֵי אֶלְפֵינָן וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים כְּנֶגֶד הָעוֹלָם כְּלוֹ (עֵינַן לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן קל"ג). וּמִהָרְאוּי הָיָה, שֶׁלֹּא תוֹכֵל הָעוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אוֹר הַגְּדוֹל הַזֶּה, מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם קָטָן מְאֹד מְאֹד כְּנֶגֶד אוֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמַת, אֵךְ מִחַמַּת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד בְּסֻמוֹךְ לְפָנָיו

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עג

העינים, על-ידי-זה העולם חוצץ וסותם בפני העינים מלראות אורו הגדול של הצדיק האמת, אבל מי שהוא חכם מעט ומטה עיניו קצת מן העולם, תכף יוכל להאיר לו אור הנפלא של הצדיק האמת, ויראה ויבין כי כל העולם אין ואפס נגד האור הגדול הזה, והכל רק דמיונות, הרוצים לכסות ולהסתיר את אורו הגדול של הצדיק האמת. והנה מי שזוכה להתבונן בהאמת ומסתכל בעין האמת, ומחפש תמיד אחר האמת, אז יזכה להתקרב אל הצדיק האמת, ומי שזוכה להתקרב אליו, בודאי יזכה לכל טוב נצחי לנצח; אשרי לו (עין לקוטי-הלכות, הלכות פלאי בגדים, הלכה ד'), ואפלו אם קלוקל מאד מאד עד עכשו במה שקלוקל וכו' וכו', אף-על-פי-כן כח הצדיק האמת גדול עד מאד, כי הוא מאיר במקרביו אור גדול ונורא כזה, עד שעל-ידי-זה נתקן הכל.

אבל צריך לידע, כי גם אורו הגנוז של זה הצדיק האמת אי אפשר לקבלו, כי אף-על-פי שהוא מכסה ומלביש אורו הגדול בכמה לבושין נפלאים, אף-על-פי-כן אין העולם כדאי לקבל אורו, ומחמת זה נמצאים מונעים ומעכבים ומסכים המבדילים מלקבל

עד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

אור הצדיק הזה, והם כל עסקי העולם הזה והמחלקת, שהם מונעים מלהתקרב להצדיק האמת, כִּי-אם מי שמתגבר לשבר כל המניעות והמעכבים, וזה טובה גדולה, כי אם לא היה אלו המסכים והמניעות, לא היה העולם יכול לסבל אורו כלל, אבל עתה, שהעולם הזה חוצץ ומפסיק מלהתקרב להצדיק האמת, אזי מי שזוכה לשבר המניעות ולהתקרב אליו, נעשה על-ידי-זה לבושין וכלים, ועל-ידי-זה דיקא יכול לקבל אורו הגנוז והנפלא מאד, וכל מי שזוכה לשבר מניעות יותר גדולות, כמו-כן זוכה לכלים חזקים יותר ויותר, ומשיג אורו הגנוז והנפלא יותר ויותר; ומי שאינו מתגבר לשבר המניעות של העולם הזה, אזי העולם הזה עומד בפני עיניו וחוצץ מלראות אור הצדיק האמת. וגם זה טובה גדולה, כי על-ידי-זה אין הכל רואין אור הצדיק האמת, כי בודאי מי שאינו כדאי, דהינו שלא שבר מניעות העולם הזה, בודאי אין צריך לראות אור הצדיק האמת.

וכמו שאמר רבנו, זכרוננו לברכה, (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן קי"ד) על פסוק: המכסה שמים בעבים וכו'.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עה

שהוא טובה להצדיק מה שחולקים עליו וכו', וכן על פסוק צופה רשע לצדיק וכו' (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ר"ח) כי מעט המחלקת היא טובה שלא יתפרסם יותר מהצורך וכו', עיין שם, כי ישרים דרכי ה', וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם, כי אלו המתקרבים להצדיק — טובה לפנייהם מה שהיה להם מניעות מזה העולם, כי דיקא על-ידי-זה היו יכולים לקבל אור הצדיק האמת; ואלו שאין מתגברים לשבר המניעות, ואין יכולין לקבל אורו, כי העולם חוצץ בפניהם, גם זה לטובה, כדי שלא יתפרסם הצדיק יותר מדי. נמצא כי דרכי ה' ישרים, כי הכל לטובה, רק שהפושעים נכשלין בעצמן, לעצמן מגיע מכשול, שאינם זוכין להתקרב להצדיק האמת, אבל להעולם הוא טוב.

ובאמת גם בהרחוקים יש חלוקים רבים, כי יש שאינו יכול לקבל כלל אור הצדיק האמת מחמת שאינו מתגבר לשבר המניעות, אבל אף-על-פי-כן אינו חולק עליו, אבל יש שמחמת גשמיות העולם שעומד בפניהם הם חולקים על הצדיק האמת, וגם זה בחינת צדיקים ילכו ופושעים יכשלו, כי אלו

עו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

החולקים הם בחינת פושעים יפְשלו, כי רק הם נכשלים על-ידי חציצת העולם הזה שהתגבר כנגדם כל-כף, עד שנכשלו לגמרי וחלקו עליו, אבל אלו שאינם חולקים, על-כל-פנים נחשבים צדיקים נגדם, והם בחינת צדיקים ילכו, כי אצלם טובה מה שנעלם מהם אור הצדיק האמת, כי מאחר שאינם זוכים לשבר המניעות, ואין להם פלים לקבל האור, אין צריכין לידע ממנו, כי יכול להיות, שאם יראו אור הצדיק, יסמא את עיניהם מרובי האור, והיו נעשים מתנגדים וחולקים לגמרי.

נמצא, שבהכרח שיתפשט הכבוד והמניעות והעכובים בשביל התקרבות לרבנו, זכרונו לברכה, ואם האדם חזק בדעתו ברצונות חזקים ומביט מרחוק איזה אורות צחצחות יזכה באם שיאחז עצמו אצל זה הצדיק האמת ותלמידיו האמתיים שבכל דור ודור, ואף שעכשו עדיין הוא מלכלך בחטאים ועונות וכו', על-כל-פנים הוא אויז את עצמו בו, זכרונו לברכה, ומתחבר עם אנשיו הקדושים, אז בודאי סוף כל סוף יזכה גם-כן להגיע בזה העולם למה שצריך להגיע, וכל מי שזוכה לסלק דעתו ביותר (עין לקוטי-מוהר"ן,

מַעֲלַת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עז

חלק א. סימן קכ"ג) וּמַצִּיחַ אֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת עַל כָּל
אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה, וְהוּא מְקִיָּם עֲצוּתוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ
יֹתֵר עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דְּקִדְשָׁה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א.
סימן רע"א) כְּמוֹ-כֵן זֹכָה לְקַבֵּל מִזֶּה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת
בְּיֹתֵר, כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּזֶה — לְסַלֵּק דַּעַת עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי וּלְהַתְנַהֵג בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גָּמוּר, וְכֵן
שִׁיחָהּ לוֹ עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דְּקִדְשָׁה נֶגֶד כָּל הַקָּמִים
עָלָיו.

וְכָל זֶה נֶאֱמַר בְּעֵצֶם הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ
לְבָרְכָה; עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁנִּתְעוֹרַר בְּהָאָדָם רוּחַ
קִדְשָׁה וְטָהָרָה וְנִכְנָס בּוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְרוּצָה לְנִסְעַ
אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, — אֲזִי מִתְחִיל לְעִבֹר
עָלָיו מֵהַ שְׁעוֹבֵר, כִּי קִדְשׁ בּוֹעֵר לְבוֹ מְאֹד מְאֹד אֶל זֶה,
וְאַחַר-כֵּן מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיִּצְרָה־הָרַע וְנוֹפֵל מִתְשׁוּקָתוֹ
שֶׁהָיָה לוֹ בְּתַחֲלָה, וַיֵּשׁ אֶפְלוֹ שְׁכָבֵר סְמוּכִים אֶל הַצִּיּוֹן
הַקָּדוֹשׁ מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם הַיִּצְרָה־הָרַע עוֹד יֹתֵר וְאוֹבְדִים
כָּל חֲשָׁקִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א. סימן ע"ב) אֶל
יְקֻשָׁה בְּעֵינֶיהָ זֹאת, וְאֵל יְבִהּלוּף רַעֲיוֹנָהּ עַל זֶה, כִּי דַע,
שֶׁזֶה נִמְשָׁךְ מִחַמַּת כִּי בְּתַחֲלָה, כְּשֶׁבָא לוֹ הַהִרְהוּר
תְּשׁוּבָה מִחַמַּת הַטּוֹב שֶׁהִתְעוֹרַר בְּתוֹכוֹ עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו

עח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

באותו שעה, המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המיתו בזה ההרהור תשובה והעבדא של אותו השעה, ואחר-כך כשרוצה לנסע מתגבר עליו יצר הרע אחר, כי כל הגדול מחברו — יצרו גדול הימנו (ספה נ"ב:) ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו בתחלה, על-כן אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר עליו זה היצר-הרע החדש ונופל מתשוקתו שהיה לו תחלה, כי צריך התגברות חדש ביותר נגד זה היצר-הרע שבא לו, עין שם.

ומזה נבין גדל השנויים שיש בין אלו הנוסעים אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, באומין, אשר הרבה נכנסים בשלום, ומגיעים אל מחוז חפצם בשלום, הינו בציונו הקדוש; וכן יש הרבה, שכבר הגיעו אל "מדינה ההיא" — מלכות הרשעה, ארץ רוסיא — ונתגברו עליהם המניעות, עד שהצרכו לחזור בלא פלום; וכן יש הרבה שמעקרא נתגברו עליהם המניעות, ולא נתנו להם רשיון אפלו לכנס אל מדינתם; וכן עוד הרבה שנויים: יש אשר אין לו אפלו פרוטה אחת, על-כן אינו יכול אפלו להתחיל לעסק בזה, וכן יש שמתפשטים עליהם כל-כך המניעות מבית ומבחוץ

מַעֲלַת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עט

מֵאֲבִיו וְאִשְׁתּוֹ וְחוּתְנוּ וְכוּ', עַד שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לָהֶם לְשַׁבֵּר מְנִיעוֹת כְּאֵלוֹ, וְלִכְּל אֶחָד נִדְמָה מְנִיעָה שְׁלוֹ לְהַמְנִיעָה הַכִּי גְדוּלָה; וְכֵאֵן הַבֵּן שׂוֹאֵל: מִדּוּעַ חֲבֵרֵי זָכָה וְנִכְנָס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם, בְּלִי שׁוֹם עֲפוּבִים, וְאֲנִי כְּבָר מְקָרֵב עֲשִׁירִיּוֹת שָׁנִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ — וְעַדִּין לֹא זָכִיתִי לָזֶה וְכוּ' וְכִדּוּמָה קִשְׁיוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁנִּכְנָס בְּלֵב רַבִּים, עַד שֶׁנִּחְלַשׁ דַּעְתָּם וַרְצוֹנָם לְגַמְרֵי, וְאִף שֶׁהָיָה לָהֶם פֶּעַם רָצוֹן לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, אִף מִחֲמַת שְׂרוּאִים לְפָנֵיהֶם מְנִיעוֹת כְּחוּמוֹת בְּרוֹזֵל, עַל-כֵּן הֵם מִתְרַשְׁלִים לְגַמְרֵי מִזֶּה וְנוֹפְלִים בְּדַעְתָּם מְאֹד, וְנִדְמָה לָהֶם, שֶׁהֵם כְּבָר לְעוֹלָם לֹא יִגִּיעוּ לְשֵׁם. וּמְכַל-שֶׁכֶן אֵלוֹ אֲשֶׁר כְּבָר נִסּוּ כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא עָלְתָה בְיָדָם, הֵם מִתְרַשְׁלִים אַחֲר־כֵּף מְאֹד מְאֹד.

וְהַתְּרוּץ הוּא פְּשוּט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוּמִין בְּלִי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וַרְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּשׁוֹם אֶפֶן שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֶפְלוּ יִהְיֶה פְּתוּחַ הַגְּבוּל, וַיְהִיָּה לוֹ מָמוֹן לְהוֹצֵאוֹת הַנְּסִיעָה, אִם לֹא יִהְיֶה לוֹ רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים וְתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת עַל זֶה — לֹא יָבוֹא לְשֵׁם בְּשׁוֹם אֶפֶן, וְזֶה בְּרוּר מְאֹד. וַיִּלְהַפֵּךְ: אֶפְלוּ הַגְּבוּל

פ מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

סגור ומסגר בחומות ברזל ובריחים וכו', ואין לו אפלו פרוטה אחת לפרטה, על-ידי תקף הרצונות והכסופים והתפללות ובקשות, יזכה להגיע לשם. ועל-כן כשרואין שאחד זכה להגיע לשם, בודאי היה לו רצונות וכסופים חזקים ובקש על זה ימים ושנים ושפך לבו כמים אליו יתברך באמת מעמקא דלבא; ומה שזה לא זכה עדין להגיע לשם הוא מסבת מעוט הרצונות והכסופין ומעוט התפללות והבקשות על זה. והנה אין לה דבר העומד בפני הרצון, ועקר כל המניעות הוא רק בשביל שיתגבר ברצונות וכסופים יותר חזקים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ו) ועקר העזות והעקשנות הוא בהרצון, שצריך האדם הרוצה להכנס בעבודת השם יתברך ובפרטיות כשרוצה להגיע אל ציון רבינו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, שיהיה עקשן גדול בהרצון, ולא יעזב ולא ירפה את הרצון משום מניעה בעולם, וזהו עקר העקשנות דקדושה (עין לקוטי-הלכות, הלכות ברכת המזון, הלכה ד') והתפארותו יתברך מה שהשם יתברך מתפאר בעמו ישראל הוא רק בהעקשנות והרצונות של כל אחד, וכל מי שיש לו רצונות וכסופים יותר טובים, כמו-כן מעלה לפניו יתברך התפארות יותר גדול.

מַעֲלַת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל פא

וְאִם אָמַנְסָם, שְׁעַל-פִּי-רַב מִתְּפַשְׁטִים הַמְּנִיעוֹת מְאֹד מְאֹד, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אַפֵּן שְׁבַעוֹלָם לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפִיו, אֶף שְׁכָבָר שְׁבַר מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת מֵאָבִיו וּמַחֲוֹתָנוּ וְאִשְׁתּוֹ וְכוּ', עֲדִין יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת מִחֲמַת מָמוֹן וְכוּ', וְאִם אֶפְלוֹ שְׁבַר גַּם מְנִיעוֹת אֱלוֹ שְׁהַפְקִיר כָּל מָה שְׂיֵשׁ לוֹ וּמְכַר הַכֹּל אוֹ מִשְׁכֵּן כְּסוּתוֹ וְכוּ', בְּשִׁבִיל לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, בְּעִיר אוּמִין, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם מִתְּגַבְּרַת עָלָיו מִדַּת הַדִּין, חַס וְשְׁלוֹם, לְמַנְעוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, יְכוּלִים לְמַנְעוֹ בְּוֵדָאֵי בְּמְנִיעוֹת כְּאֵלֶּה, שְׁלֹא יוּכַל לְשַׁבְּרָם, כִּי בְּוֵדָאֵי יֵשׁ מְנִיעוֹת כְּאֵלֶּה, שְׁלֹא יוּכַל לְשַׁבְּרָם, כְּגוֹן תְּפִיסָה בְּכַבְלֵי בְּרֹזֶל, חַס וְשְׁלוֹם, אוֹ חוֹלְאַת, חַס וְשְׁלוֹם, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְּבֵה מְאֹד, כְּגוֹן שְׁעַת מְלַחְמָה אוֹ אֵין סְפִינָה אוֹ אֲוִירוֹן לְעֵבֵר הַדֶּרֶךְ וְכוּ' וְכוּ' — אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָעֵקֶר הוּא הַרְּצוֹן וְהַכְּסוּפִים, וַיִּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבִקְשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ וַיִּגְלֶה רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפִיו, שְׁרוּצָה עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בִּימֵי חַיּוֹ הַקְּדוּשִׁים לְזָכוֹת לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל וּלְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, בְּעִיר אוּמִין, וַיִּבְקֶשׁ עַל זֶה מֵיָּדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹל, וְלֹא יִזְחַק אֶת הַשְּׁעָה כָּלֵל. וְאֶף-עַל-פִּי שְׁעֲדִין עֲכָשׁוּ רוּאָה

כב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

בְּעֲצֻמוֹ, שְׁזֶה דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר, וּמְכַל-שֶׁכֶן כְּשֶׁכָּבַר
בְּקֶשׁ עַל זֶה יָמִים וְשָׁנִים רְצוּפִים, וְעַדִּין לֹא נוֹשַׁע,
צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוֹל עַל-כָּל-פָּנִים בְּהִרְצוֹן
בְּעֲצֻמוֹ, וְלֹא יִחַלֵּשׁ אֶצְלוֹ הִרְצוֹן בְּשָׂבִיל זֶה. וְאֶפְלוּ
שֶׁכָּבַר נָסַע כַּמָּה פְּעָמִים אִיזָה נְסִיעוֹת בְּשָׂבִיל זֶה וְלֹא
עָלְתָה לוֹ — אֶל יִחַלֵּשׁ רְצוֹנוֹ עֲבוּר זֶה כָּלֵל, רַק בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם יָבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ מִחֲדָשׁ וַיִּגְלֶה לְפָנָיו
רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפָיו וַיִּבְקֶשׁ עַל זֶה — אֲזִי מִבְּטָח הוּא,
שְׁיִגִיעַ לְשֵׁם, אֲךָ הָעֶקֶר — לֹא לְהִתְיַאֵשׁ מִתְּפִלָּה, וְאֲךָ
שְׁעוֹבֵר בֵּין כֶּף יָמִים וְשָׁנִים, וְעַדִּין אֵינּוּ רוֹאֶה שׁוֹם
מִרְאֵה-מְקוֹם לִישׁוּעָה, וְנִדְמָה לוֹ, כְּאִלוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם,
לְעוֹלָם לֹא יִגִּיעַ לְשֵׁם, הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם לְבִקְשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ — וְאֲזִי סוּף כָּל סוּף, אִם
יִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּץ בְּכִסּוּפִים וְרְצוֹנוֹת וּבִתְפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת
— יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְשֵׁם וּלְהַכְנִס בְּשָׁלוֹם וּלְצִאת בְּשָׁלוֹם,
וְזֶה בְּרוּר מְאֹד מְאֹד.

כִּי מֵה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, זֶה אֵינּוּ פּוֹעֵל שׁוֹם דְּבַר
שֶׁבְּעוֹלָם, שׁוֹם שְׁחַד וְשׁוֹם הַשְּׁתַדְלוֹת כָּלֵל. וְרֹאִינוּ
בְּעֵינֵינוּ אֲנָשִׁים מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִתְפַּלְלוּ אַרְבָּעִים
שָׁנִים רְצוּפִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ עַל דְּבַר זֶה — לְזִכּוֹת

מַעֲלַת הַזִּכּוֹה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל פג

לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ, וּכְשֶׁנִּשְׁלַם הַבְּנִיָּן שְׁלֵהֶם, שֶׁנִּבְנָה מֵהַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת, זָכוּ לְהַכְנִס בְּשָׁלוֹם וּלְצֵאת בְּשָׁלוֹם, וְהַגִּיעוּ לְשֵׁם בְּנִקְל מְאֹד. וְלְהַפְּדוּ רְאִינוּ, מִי שֶׁנִּתֵּן הַרְבֵּה שְׂחָד, וְהָיָה לוֹ הַפְּרוֹת גָּדוֹל עִם הַמְּמַנִּים הַגְּדוֹלִים — לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּלֵל, כִּי לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרָכָה, אִי אֶפְשָׁר כִּי-אִם עַל-יְדֵי תְּפִלוֹת וּבְקָשׁוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי אָחִי, אֵל תְּתִיאֵשׁ אֶת עֲצֻמָּךְ כָּלֵל מִלְּזִכּוֹת לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרָכָה, בְּעִיר אוּמִין, אֲשֶׁר הוּא הַזִּכּוֹת הַגְּדוֹל בְּהַחַיִּים וְכוּ', וְהוּא יְסוּד גָּדוֹל בְּהַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרָכָה, וְכוּ', וְאִף שֶׁעֲכָשׁוּ אֶתְּךָ מְסַבֵּב בְּמַנְיַעוֹת עֲצוּמוֹת, הֵן מֵאֲבִיךָ אוֹ מֵאֲשֶׁתְּךָ וְכוּ' אוֹ מְנִיעוֹת מִחַמַּת מָמוֹן אוֹ מְנִיעוֹת מִחַמַּת מְלַחְמָה אוֹ שְׂאָרֵי מְנִיעוֹת וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים תִּהְיֶה חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים וּלְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ, שְׁעוֹד יְבוֹא הַיּוֹם, שֶׁאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת שָׁם, וְתִפְצִיר עַל זֶה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִבְלָנוֹת גָּדוֹל, בְּלִי שׁוֹם דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וְאִזְ סוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה לְרְאוֹת נִפְלְאוֹת רַבּוֹת מֵהַ שְׁלֵא שְׁעֵרְתָּ מִיָּמֶיךָ, כִּי הַתְּפִלָּה הוּא

פד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

שדוד הטבע לגמרי, והתפלה מועלת תמיד, רק כבר אמרו חכמינו, זכרונם לברכה, הקדושים במדרש רבה (פרשת דברים, פרק ב', סימן י'): יש תפלה שנענית לארבעים יום, ויש — לעשרים יום, ויש — לשלשה ימים ויש — ליום אחד, ויש תפלה, שעד שלא יוציא אותה מפיו, הקדוש-ברוך-הוא יענהו, עין שם. על-כן העקר הוא סבלנות, ועל-ידי רבוי תפלה בוא יבוא גם יום ישועתך אם לא תתיאש את עצמך, יהיה איך שיהיה, אפלו שיתארך ימים ושנים רבים, אז על-ידי אמץ לבך וחזק רצונך וכסופיך תזכה להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין ותזכה להתקון הנצחי הפולל כל התקונים, אמן. כן יהי רצון!

הַעֲקֹר מֵה שְׁצָרֶיךָ לַיָּדַע — כִּי לְזָכוֹת
לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבָּנוּ, זְכוֹרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, תְּלוּיָהּ רַק
עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְהַתְּבוּדוֹת וְרִצּוֹנוֹת
וְכִסּוּפִים חֲזָקִים. כָּל מֵה שֶׁתְּבַקֵּשׁ וְתַתְּחַנֵּן מִמֶּנּוּ
יִתְּבָרַךְ לְזָכוֹת לָבוֹא לְשֵׁם, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לָזֶה.
וְאַפְלוּ שְׂבִין כָּךְ יִתְעַכֵּב כַּמָּה שָׁנִים, סוּף כָּל סוּף
אִם לֹא תִנְיַח אֶת הָרִצּוֹן וְהַכְּסוּפִין וְהַתְּפִלוֹת
וּבִקְשׁוֹת, תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְשֵׁם, וּבְלִי תְּפִלָּה
וּבִקְשָׁה לֹא תוּכַל לְהַגִּיעַ לְשֵׁם בְּשׁוֹם אֶפֶן
שְׂבָעוּלָם, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה תִזְכֶּה לְנִסִּים
נִגְלִים מִמֶּשׁ, וְתִכְנַס בְּשָׁלוֹם וְתִצֵּא בְּשָׁלוֹם, וְלֹא
יִיָּרַע עִמָּךְ שׁוֹם גִּזְק וּמְכָשׁוּל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
וְתִפְעַל שֵׁם כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִזְכֶּה לָבוֹא אֶל תְּקוּנָךְ הַנְּצָחִי,
אָמֵן, כֵּן יְהִי רָצוֹן!

מפתחות

יה, כט _____ עג
 יט, יז _____ שמו
 יט, יח _____ תקסה
 כ, ז _____ תפ

בְּמִדְבָּר

יא, ח _____ תיז
 טז, כז _____ שמח
 טז, לג _____ שמח
 כא, כז _____ דיא
 לא, כג _____ שו

דְּבָרִים

ד, ז _____ תרג
 ד, ל _____ תקנד
 ד, לה _____ תכא
 ז, ו _____ תסא
 ח, יח _____ תיט
 י, יב _____ טו
 יד, א _____ רעז
 יד, א _____ שכו
 יד, א _____ תצט
 טז, ג _____ תכט
 טז, יד _____ תכט

שְׁמוֹת

א, א _____ תרכג
 א, ה _____ תקמח
 יב, ב _____ שעד
 יג, ג _____ תכט
 יז, ז _____ תנוז
 יז, יא _____ תטו
 יז, יב _____ תעג
 יז, טז _____ תיג
 יט, כ _____ תרכג
 כ, ו _____ תפח
 כ, כא _____ סו
 כ, יז _____ תח
 כא, יט _____ תרכו
 לא, טז _____ תקנג
 לב, ו _____ קצה
 לב, י _____ תעה
 לב, לא _____ קנא
 לב, לב _____ תעה
 לה, כב _____ תנב

וַיִּקְרָא

טז, יז _____ תמח
 יח, ה _____ תלו

בְּרֵאשִׁית

א, א _____ רכג
 א, ו _____ רכג
 ב, ז _____ תקסב
 ג, טו _____ תקסג
 ג, יז _____ תיז
 ד, יב _____ תצו
 ו, יב _____ שמג
 יח, ג _____ לט
 כא, ט _____ קצה
 כא, י _____ קצה
 כא, יא _____ קצה
 כא, יב _____ קצה
 כג, ח _____ תקכד
 לג, יח _____ תקסג
 לז, ז _____ קכז
 לח, ז _____ קמח
 לח, ז _____ רל
 לח, ז _____ רסז
 לח, ז _____ רצו
 לח, ז _____ תפב
 לח, ז _____ תפח
 לח, ז _____ תצד
 לח, י _____ יד

מפתחות

נה, א _____ שט
 נה, יב _____ רפג
 נו, ב _____ תקנב
 נו, יא _____ רנח
 נו, ה _____ יד
 נו, יט _____ תרד
 נט, ב _____ ג
 סד, ג _____ קסז

יְרֻמִּיהָ

ב, ח _____ שמז
 ב; כא _____ תכ
 ד, יט _____ תנט
 ח, ח _____ כז
 ח, ט _____ כז
 ט, כב-ג _____ כז
 י, י _____ לה
 טו, יט _____ תעב
 יז, ה _____ נב
 יז, ז _____ נב
 כג, כד _____ רנח
 לא, ח _____ סג
 לא, יט _____ שיט
 מח, יא _____ רפג

כג, א _____ תרכב

מְלָכִים-א

ח, נט _____ קנ

ישעיה

א, ט _____ רכג
 א, טו _____ קנו
 א, ו _____ רחץ
 ו, יג _____ רכח
 ו, י _____ שנט
 ו, י _____ תכד
 יא, א _____ תרכו
 כב, יג _____ תעב
 כב, יג _____ תעג
 כו, יט _____ תה
 כח, כב _____ שיד
 כח, כב _____ שטו
 כט, כג _____ תפ
 לג, יד _____ תכג
 לה, י _____ תקמט
 מד, ו _____ לה
 מד, יג _____ רמב
 מט, ג _____ שכז
 נה, א _____ שו

יח, יג _____ שיג

כג, טו _____ שסו

כה, יח _____ קסב

כה, יח _____ תיג

כה, יח _____ תקסד

כח, מח _____ קא

כח, סו _____ תכג

ל, יב _____ מה

לב, ד _____ כ

לב, ד _____ קנו

לג, י _____ תסה

לג, יח _____ תכ

שׁוֹפְטִים

ה, ג _____ שסח

שְׁמוּאֵל-א

א, יב _____ קלז

ב, ט _____ תיט

כא, יד _____ שעא

שְׁמוּאֵל-ב

ז, יד _____ שלט

יד, יד _____ תרטו

מפתחות

תהלים

לח, יא _____ צח
 לט, ז _____ רנח
 מ, ח _____ תנט
 מא, א _____ תצג
 מג, א _____ קג
 מג, ג _____ לג
 מט, ב _____ רנח
 מט, יא _____ רנח
 מט, יד _____ רנח
 מט, יח _____ רנח
 נ, יד _____ קלה
 נא, ז _____ קנט
 נא, יז _____ תרו
 נא, יט _____ קכח
 נה, כא _____ כב
 נה, כא _____ שיג
 נה, כא _____ שמג
 נה, כא _____ תח
 נה, כא _____ תקסא
 סט, ג _____ ערה
 סט, ג _____ תקצ
 סט, ט _____ תקצ
 סט, יט _____ עט
 עג, ט _____ תקסח
 עת, לד _____ מד
 פו, א _____ תרכה

ג, ו _____ תקעב
 ה, ה _____ יד
 ו, ז _____ תרג
 יב, ז _____ שו
 יד, ז _____ תקמז
 יח, יט _____ תרכו
 יט, י _____ רח
 כה, א _____ תפג
 כה, ה _____ לג
 כז, ד _____ תב
 כז, ד _____ תפז
 כז, יד _____ תרכט
 ל, ד _____ שלא
 לב, ט _____ תריט
 לב, י _____ נד
 לב, לא _____ קנא
 לד, א _____ שע
 לד, ט _____ תקעג
 לד, יז _____ קד
 לד, יז _____ תקלג
 לד, כב _____ קמח
 לו, ז _____ תרלא
 לז, י _____ תקסה
 לח, ד _____ תקסה
 לת, ה _____ תעה

יחזקאל

י, א _____ קעח
 לב, כז _____ קמז
 לו, כה _____ תקצ
 לו, כה _____ שו

הושע

ז, ה _____ שטז

יואל

ב, כ _____ ערה

חבקוק

ג, ד _____ טז

צפניה

א, טו _____ שטז

מלאכי

ג, ו _____ תקעב
 ג, ז _____ תרכב
 ג, יד _____ תסג
 ג, טו _____ תסג
 ג, טז _____ תסב

מפתחות

טז, יד _____ תמח	קמה, ג _____ תרלד	פו, ב _____ רפ
יח, כא _____ צג	קמה, ט _____ רלא	פו, יא _____ לג
כא, כג _____ צד	קמה, ט _____ תקעג	פט, יז _____ ס
כא, כד _____ שטז	קמה, יז _____ כ	צב, ג _____ שע
כא, ל _____ תיט	קמה, יח _____ תק	צד, יב _____ רסח
כו, יא _____ שדמ	קמה, יח _____ תרג	קג, ב _____ קלב
כת, יג _____ קנא	קמו, ג _____ נג	קג, ב _____ תכח
כת, כ _____ תכא	קמת, ח _____ צב	קג, ג _____ תקלו
לא, כה _____ תקפח		קד, לד _____ תכו

משלי

איוב	ב, יט _____ יא	קו, ג _____ תסא
כח, כח _____ כד	ב, יט _____ כב	קז, ו _____ תסז
לא, לה _____ תנט	ב, יט _____ של	קח, יא _____ קלד
לב, ח _____ רעז	ב, יט _____ שצח	קטו, ח _____ נב
לה, ו _____ תקכג	ב, יט _____ תרטו	קטז, ג _____ ערה
	ג, טו _____ תמח	קטז, יז _____ קלו
שיר השירים	ג, לד _____ שיב	קיט, כ _____ ע
א, ג _____ שט	ד, ב _____ קלב	קיט, כ _____ תקפג
א, ה _____ תרט	ד, כב _____ כט	קיט, פו _____ טו
ב, ז _____ תקכב	י, ט _____ תרא	קיט, קכו _____ תסב
ה, ו _____ תקצז	יג, כד _____ קצה	קיט, קמב _____ תנח
ז, ג _____ רלח	טו, לא _____ שצח	קכו, ב _____ תקמו
	טו, לא _____ תקמא	קלב, יד _____ תקמו
קהלת	טו, לא _____ תריב	קלט, ויג _____ תקה
א, ט _____ תעה	טז, א _____ תרה	קלט, כב _____ תקסה
	טז, ה _____ עג	קמה, ג _____ שדמ

מפתחות

לד: _____ פט

לד: _____ שא

לד: _____ תפו

לד: _____ תקיח

לד: _____ תרט

לה: _____ סד

מ: _____ סד

נה: _____ שפה

נו: _____ תרל

נח: _____ תיד

סג: _____ תכב

סד: _____ שפז

שֶׁבֶת

י: _____ תקנח

לא: _____ כד

לא: _____ תקצא

לג: _____ שסו

נה: _____ לא

נה: _____ לה

נה: _____ רסד

נה: _____ תעד

סג: _____ תקפג

עז: _____ רפד

קא: _____ תעו

קד: _____ שיב

דְּבַר־יְהוָה הַיָּמִים־א

טז, כז: _____ תקנא

כט, יא: _____ תיד

דְּבַר־יְהוָה הַיָּמִים־ב

יז, ו: _____ תרכה

בְּרָכוֹת

ד: _____ ריז

ד: _____ רפ

ה: _____ תקצה

ו: _____ תסב

ח: _____ תע

ט: _____ קנד

יב: _____ תט

יח: _____ רטז

יח: _____ תו

כ: _____ תפה

כא: _____ קכה

כח: _____ רפט

לב: _____ נט

לב: _____ תרכט

ג, יא: _____ שצג

ד, א: _____ סב

ד, א: _____ תצג

ד, יג: _____ רנג

ה, ט: _____ תסא

ו, ז: _____ צו

ו, ט: _____ תב

ז, ח: _____ תכא

ז, יד: _____ תקיד

ט, ח: _____ קסא

יב, יא: _____ תס

יד, יד: _____ קז

אֵיכָה

ב, יח: _____ תסט

ב, יט: _____ שו

ג, ו: _____ עב

ג, מא: _____ תרל

ד, כח: _____ תרכו

רוֹת

ב, יד: _____ שפד

דְּנִיָּאל

ד, לב: _____ קלט

מפְתָחוֹת

תְּעֵנִית

ז: _____ תז

ח: _____ קכו

ח: _____ תקצט

יא: _____ תעאב

מְגֵלָה

יב: _____ רפג

כט: _____ תקמו

מוֹעֵד קָטָן

טז: _____ תרכב

חֲגֵיגָה

ג: _____ תס

ה: _____ קז

יא: _____ פג

טז: _____ שצא

יְבָמוֹת

כ: _____ תפא

סג: _____ רד

סג: _____ שנד

סג: _____ תמ

ק"ט: _____ תרט

רֵאשׁ הַשָּׁנָה

טז: _____ תסז

יז: _____ קצח

כט: _____ תיד

יוֹמָא

ט: _____ שדמ

לט: _____ תפ

עב: _____ רח

עב: _____ רעט

עד: _____ תב

פה: _____ תלז

פה: _____ תמח

סִפָּה

נב: _____ רעד

נג: _____ תקיט

נג: _____ תקעה

בִּיצָה

לב: _____ תקח

ק"ג: _____ סט

ק"ח: _____ שמט

ק"ח: _____ תקנב

ק"ט: _____ רחץ

קכ: _____ רחץ

קכז: _____ לט

קלג: _____ תקוֹ-תקז

קלח: _____ קסה

קנא: _____ תקז

קנב: _____ תקא

קנג: _____ קפא

עֲרוּבֵין

יח: _____ תקנה

נד: _____ תסב

ק: _____ קי

פְּסָחִים

נו: _____ קסז

סו: _____ שפ

ק"ב: _____ שיד

ק"ב: _____ רח

ק"ג: _____ רז

ק"ח: _____ שכד

ק"ט: _____ פח

מפתחות

לז. _____ רלח
מב. _____ שלא
מג: _____ קכח
מה. _____ קלח
מה. _____ ת
עא: _____ תקעד
עו. _____ רח
צ. _____ תקמד
צט: _____ כו
ק: _____ צח

מפות

כד. _____ טז

שבועות

ט. _____ שכא

עבודה זרה

ג. _____ תלו
ד: _____ תרכג
י: _____ שצ
יז. _____ תצ
יח: _____ שטו
יט: _____ קלב
יט. _____ ע

קדושין

כט: _____ די
ל: _____ קמב
ל: _____ תקצג
לט. _____ שלח
מט: _____ תקעב
מט: _____ תקעח
נד. _____ תלו
עא. _____ תקסא
עא: _____ שמה
פב. _____ תכ

בבא קמא

נ. _____ קנה
צב: _____ רכ

בבא בתרא

י. _____ תכד
עד. _____ רעז
עח: _____ ריא
קסד: _____ קמב

סנהדרין

כד. _____ עב
לה. _____ שכא

כתבות

נט. _____ ריג

נדרים

כ. _____ נו
כב: _____ רצ
לב. _____ תרלד
מא. _____ קא

סוטה

ג. _____ רעג
ג. _____ רפה
ג. _____ שעז
ג. _____ תקכז
ג: _____ שלה
ד: _____ עב
ד: _____ תמח
ה. _____ עג
ה. _____ תה
יא. _____ כט
מב. _____ שכה
מט: _____ ד

גטין

ע. _____ תכד

מפְתָחוֹת

תְּעַנִּית

ג' ד' _____ קצב
מְגַלָּה ג' ב' _____ תפא
יְבָמוֹת ב' ד' _____ תעט
נְדָרִים ט' ד' _____ תקסד

סוּפְרִים

כ, א _____ שכב

תּוֹסַפְתָּא

בְּבֹא קָמָא ח _____ תקז

בְּרֵאשִׁית

רְבֵה

ג _____ רל
ח, ה _____ תריג
יז, ו _____ תקעב
כו, ז _____ שמג
נט, ב _____ תרפח
צו, ב _____ רבי

שְׁמוֹת רְבֵה

א, א _____ קצה
יג, יא _____ תרט
יט, ד _____ תרט
ל, יז _____ שמז

טו: _____ שכה
טו: _____ שכו
טז: _____ שמו

תְּמוּרָה

יד: _____ תסב

תְּמִיד

לב. _____ כח

נְדָה

יג. _____ יד
יג. _____ קמב

יְרוּשָׁלַּיִם

בְּרָכוֹת

א' א' _____ קעז
ב' א' _____ תסח
ב' ח' _____ שיד
ד' א' _____ קכז
ה' א' _____ נג
ה' א' _____ תעא
ה' ג' _____ תקו

פְּאָה

א' א' _____ שסא
רֵאשׁ הַשָּׁנָה
ד' ח' _____ תקפ

יט. _____ תקפג
כ: _____ קמג

אָבוֹת

ב _____ תקפה
ב _____ תכז
ג _____ שכו
ג _____ שלח
ג _____ שפו
ד _____ תקא
ה _____ קמה

חֲלִין

ה: _____ תרלא
ס: _____ שכא
קכז. _____ תח

מְנַחוֹת

כט: _____ נא
מג: _____ קעז
קי. _____ שלא
קי. _____ תקפ

עֲרֻכִין

טו. _____ שסז
טו: _____ שכ

מפתחות

פְּסִיקְתָּא
דְּרַב כְּהֵנָּא
פח _____
תיג _____

מְדַרְשׁ
שׁוֹחֵר טוֹב
שְׁמוּאֵל
ז' _____ שנג
תהלים

ד' _____ רכה
ז' _____ רלא
יח _____ קמ
כב _____ קל
לב _____ נד

מְשָׁלִי
יח _____ קנ
כא _____ צג

תּוֹרַת כְּהֵנָּיִם
בְּחֻקְתֵּי קַמַּח

דְּרָךְ אֶרֶץ
זוּטָא
ו' _____ קמג
ו' _____ שיד

אֵיכָּה רַבָּה
פְּתִיחָתָא _____ תַּקְצָה

קְהֵלַת רַבָּה
א, יג _____ תַּקְצַב
ח, יא _____ ריג

שִׁיר הַשִּׁירִים
רַבָּה
א, כא _____ שטז
ג, יד _____ תכד

מְדַרְשׁ תְּנַחֲוּמָא
נח _____ תַּקְעַח
וַיִּקְרָא _____ קכט
וַיִּשְׁלַח _____ קכט
תְּצַנֶּה _____ תפח
וַיִּקְרָא _____ עג
שְׁמִינִי _____ תַּקְנ
תְּזַרִיעַ _____ תַּקְמָה
נְשֵׂא _____ קצח
תְּצַא _____ קסב
תְּצַא _____ שלז
תְּבֵא _____ שט
תְּבֵא _____ שלב
תְּבֵא _____ תַּקְצ
וַיִּלָּךְ _____ תסג

ל, כד _____ שלה
וַיִּקְרָא רַבָּה
ב, ה _____ שכז
ד, ז _____ שסו
ז, ג _____ שלב
יב, א _____ תַּקְעַח
יג, ג _____ שפו
טז, ד _____ שכ
כד, ו _____ תַּעֲט
כד, ז _____ צג
לא, ג _____ קכח

בְּמִדְבָּר רַבָּה
ט, ז _____ תַּק
י, ו _____ ת
י, ו _____ תַּקְעַח
יד, כ _____ קח
יד, כ _____ תַּקְעַא
יח, ד _____ שמה
יט, ב _____ קח
יט, ט _____ קח

דְּבָרִים רַבָּה
א, י _____ לה
ה, ח _____ נב

מפְתָחוֹת

רכג. _____ שמא

ח"ב

ג: _____ מו

כ: _____ תסט

מב. _____ רסו

סב: _____ תי

פט. _____ תקיא

קז. _____ שע

קי. _____ תיח

קיד: _____ קצט

קכ. _____ תעה

קכח: _____ תצב

קלח. _____ תקנה

קנ: _____ פז

קנ: _____ קיז

קסה: _____ סב

קסה: _____ שצא

קיד: _____ תקמה

ריח. _____ סז

ח"ג

טו: _____ מא

טו: _____ ערב

מא: _____ צד

פְּסִיקָתָא זּוּטָא

צו. _____ שנב

אָמַר. _____ שסא

תְּנָא דְּרַבִּי

אֱלִיָּהוּ רַבָּה

טז. _____ קט

יח. _____ רצז

יח. _____ שו

זֵהָר הַקְּדוֹשׁ

ח"א

ד. _____ קנג

ה. _____ תנג

מב. _____ שלג

נט: _____ תעט

סה. _____ תמו

קכד. _____ תפח

קסב. _____ מב

קפח. _____ קיד

קפט: _____ מא

קצח. _____ תעט

ריט: _____ תרי

רכ: _____ ריד

מְכִילָתָא

בא. _____ שלז

בְּשַׁלַּח. _____ שלח

בְּשַׁלַּח. _____ תקנג

יְתָרוֹ. _____ תפח

יְתָרוֹ. _____ קטו

תְּשָׂא. _____ תקנג

יְלָקוּט

וַיִּגַּשׁ קִנְב. _____ סב

קְדוּשִׁים תְּרַד. _____ תפב

וְאֶתְחַנֵּן תַּתְּכֶה. _____ קל

הוֹשַׁע תִּקְכַּב. _____ קצב

מִשְׁלִי תִתְקַנְנִי. _____ קט

סְפָרִי

פִּינְחָס כַּח, חַתְּקִיב

פִּינְחָס. _____ תעג

עֶקֶב מִט. _____ תקז

אוֹתֵיּוֹת דְּרַבִּי

עֶקֶיבָא

ג. _____ שטו

ד. _____ תפ

מפתחות

לקוטי-מוהר"ן קמא

השְׁמָטָה (מגדלת) _____
רְשָׁב"י) קסה _____
א _____ תקפו _____
ד _____ סט, רלג, שפ _____
ה _____ יא, כב שצח, _____
תנ, תריב, תרטז, תרכ. _____
ו _____ תד, תקנז _____
ז _____ עז, קעז, תכ _____
ח _____ תלה, תקמט _____
י _____ שכא _____
יא _____ עד, שנה, תג, _____
יג _____ כ _____
יד _____ תעב, תצד _____
יז _____ לה, רעז _____
יט _____ צג _____
כא _____ צב, תסז _____
כב _____ פו _____
כד _____ קפח _____
ל _____ קיב, תמא _____
לא _____ טו, רצ _____
לג _____ תקכה _____
לד _____ צה, קפו, תקב, תרי, _____
לו _____ ס, ערב, שנח, תית, _____
תמג, תמו, תסז

מב. _____ צו _____
צ. _____ יד _____
קכד: _____ קסה _____
קמד: _____ תקנז _____
קעח. _____ ריג _____
קפג: _____ צה _____
קצה. _____ רפא _____
רלא. _____ קנ _____
רמד. _____ תטז _____
רמד: _____ עא _____
ער: _____ סו _____
ערב. _____ שפד _____

תקוני-הזהר

לז _____ מד _____
כב _____ מד _____
יח _____ סה _____

זהר קדש

נח _____ רצ _____

מפתחות

רטו _____ תלג
 רסג _____ קעב
 רסד _____ תנב
 רפב _____ רפג, שמו, תכח,
 תקסה

לקויטי-מוֹהַר"ן תַּנְיָנָא

א _____ שכא
 ב _____ קלח, תכח, רלט
 ד _____ רנה, תנג, תקי
 ה _____ תסט
 ו _____ קעב
 ז _____ רסד, שפד, תעד, תקד,
 תקטז
 ח _____ קיח, קמא
 י _____ רפג, תכו, תקמד
 יב _____ קמט, עד
 יט _____ תיד
 כב _____ תד
 כג _____ תיא
 כד _____ תיא
 כה _____ תקעז
 מד _____ תלו
 מח _____ תי
 מט _____ שנח, תקלז, תרי
 סט _____ קפ
 עב _____ תה

לח _____ צב
 מג _____ כג, שסו
 נ _____ רמד, שכד
 נד _____ שכד
 נו _____ קעג, רכו,
 שעה, תטז
 נז _____ כח
 סא _____ י, כג, רסב,
 שפט, תנט
 סב _____ לז, תלז, שפד
 סח _____ רצא
 עב _____ רעג
 עז _____ רלז
 עח _____ שיט
 עט _____ תקנד
 פ _____ תקסג
 קו _____ קעו, תצג
 קכג _____ ריח, תכ
 קמא _____ ה, טז, קכ
 קנה _____ רז
 קעה _____ ס
 קסט _____ תיא, קתמב
 קצב _____ רכא, תעז
 קצה _____ תכח
 קצז _____ תד
 רה _____ תיב
 ריד _____ סט

מפתחות

אמונה כט _____ יז
 אמונה לג _____ יז
 אמונה לג _____ קסא
 אכילה ב _____ לה
 אכילה ב _____ שפה
 אכילה ג _____ שפה
 בנים סא _____ לז
 בנים סד _____ קט
 גאון לד _____ עג
 גנבה וגזלה א _____ ד
 דעת כט _____ לב
 הכנסת אורחים א _____ לט
 הרהורים ט _____ לב
 המפקת דין נד _____ רכה
 זכירה ט _____ קעו
 למוד ח _____ שיא
 למוד י _____ שיא
 למוד לח _____ שיא
 לשון הרע ה _____ שכד
 נבול פה א _____ שיחח
 נבול פה א _____ שסו
 נאוף כו _____ י, רכא, רמד, שיא
 נאוף מא _____ לט
 נאוף נא _____ לז
 נאוף נב _____ שיח
 נאוף נט _____ לב

עג _____ תרכא
 עה _____ רלג, שמ
 פב _____ עג, שנה
 פז _____ שנה
 צב _____ תיב
 צה _____ תקצז
 צו _____ תרא
 צז _____ תקצז
 צח _____ תקצז
 צט _____ קכה, קכו
 קיב _____ שס
 קטו _____ שפג
 קיט _____ פו

ספר המדות

אמת ח _____ לא
 אמת יג _____ לב
 אמת יח _____ קצא
 אמת כ _____ לב
 אמת כו _____ לב
 אמת כח _____ לא
 אמת-ב ב _____ לא
 אמונה ו _____ יז
 אמונה כב _____ קכג

מפתחות

ספורי-מעשיות

מעשה ז' _____ רעט
 מעשה ט' _____ תרלג
 מעשה יא _____ עדד
 מעשה יא _____ רעט
 מעשה יג מיום א' _____ רנד
 מעשה יג מיום ו' _____ שסג,
 שסט, תקמט

שיחות-הַר"ן

טו _____ תרלא
 יט _____ שכט
 יט _____ תקפ
 כו _____ תקצב
 כח _____ תקפד
 כט _____ תלד
 לח _____ תקסת
 מא _____ תי
 נא _____ תסט
 סז _____ רעג
 סח _____ תרב
 עא _____ קיד
 עא _____ תרי
 עו _____ שח
 עו _____ תקפא
 צח _____ תרכה

ענוה ט _____ תו
 ענוה-ב ב _____ עג
 עצבות א _____ צח
 עצבות י _____ תי
 עצבות יד _____ תי
 עצבות טו _____ תי
 פחד כו _____ צט
 פחד לא _____ תכד
 קנאה א _____ תקב
 קנאה ה _____ תקב
 שנה-ב ב _____ תקעה
 שנה א _____ תקעו
 שכרות א _____ תקעט
 שכרות ד _____ תקעט
 שכרות ז _____ תקעט
 שכרות ב-ב _____ תקעט

חיי-מוהַר"ן

קמד _____ ריז
 שמט _____ שעו
 תיא _____ קסת
 תפד _____ תלו
 תקה _____ רעו
 תקלט _____ תלא

מפתחות

קח	קסד
קעה	תלא
קפד	רצ
קפה	שלא
רלב	לז
רמט	רפז
רמט	תקכו
רסז	תלו
רעג	שסח

לקוטי הלכות

השפמת הבקר ה"א, אות ב'	תקעב
השפמת הבקר ה"ה, אות ב'	תקעד
ברכת השחר ה"ה, אות לו	תקל
ברכת השחר ה"ה, אות מה	רכח
תפלין ה"ד, אות ד'	תרטו
תפלין ה"ב, אות יא	תרי
תפלין ה"ד	כב
תפלין ה"ה, אות ר'	רמט
תפלין ה"ו, אות לג	קמד
נטלת ידים ה"ו, אות ז'	שמג
קריאת שמע ה"ד	טו
קריאת שמע ה"ד, אות יג	רלד
קריאת שמע ה"ד, אות טו	נט
ברכת הודאה ה"ה, אות יב	רלח
ברכת הודאה ה"ו, אות סז	תכו

מפתחות

- בְּרַכַּת הַוּדָאָה ה"ו, אות סז _____ תקמג
- בְּרִכּוֹת הַרְאִיָּה ה"ד, אות ד' _____ תקסד
- בְּרַכַּת הַפְּרוֹת ה"א _____ לח
- בְּרַכַּת הַפְּרוֹת ה"ד, אות א' _____ קו
- נְטִילַת יָדִים לְסַעְדָּה ה"ד, אות ד' _____ רכג
- נְטִילַת יָדִים לְסַעְדָּה ה"ו, אות ט' _____ ריד
- נְטִילַת יָדִים לְסַעְדָּה ה"ו, אות לו _____ תרל
- נְשִׂיאת פְּפִים ה"ד, אות ו' _____ שע
- נְפִילַת אֲפִים ה"ד, אות ד' _____ קמט
- בְּצִיעַת הַפֶּת ה"ב _____ סג
- בְּצִיעַת הַפֶּת ה"ה, אות יג _____ תקפט
- עֲרֻבִית ה"ד, אות ו' _____ קעה
- עֲרֻבִית ה"ד, אות לד _____ קכ
- שֶׁבֶת ה"ו, אות ז' _____ כד
- תְּחוּמִין ה"ז, אות ט' _____ קסז
- רֵאשׁ חֹדֶשׁ ה"ז, אות כז _____ כג
- יוֹם טוֹב ה"ה, אות יג _____ סא
- סָפָה ה"ז, אות ו' _____ תיט
- שְׁחִיטָה ה"ה _____ רסא
- חֶלֶב וְדָם ה"ב, אות א' _____ עד
- כִּלְאֵי בְהֵמָה ה"ד, אות ד' _____ קלו
- מֵאֲכָלֵי עֲפוּ"ם ה"ב, אות ח' _____ קמא
- גְּדָה ה"ב, אות יב _____ קד
- כַּבּוּד אָב וְאִם ה"ד _____ קסא
- סֵפֶר תּוֹרָה ה"ד, אות כג _____ רמא

מפתחות

מילה ה"ה, אות יא _____ רסט
כתבת קעקע ה"ג, אות יב _____ תקסב
יין גסד ה"ד, אות יז _____ תקצט
שלוח הקן ה"ה, אות מט _____ תרג
קדושין ה"ג, אות כא _____ שצ
ערב ה"ג, אות כט _____ סט
הפקר ונכסי הגר ה"ד, אות כג _____ שפח
חזקת מטלטלין ה"ה, אות ג' _____ תרוז

הספר הקדוש הזה מוקדש

לזכות ולעילוי נשמת

שמעון כהן בן יעקב יונה ז"ל

שיזכה לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו

וזכות רבנו נחמן מברסלב זי"ע תהיה לו

למליץ יושר

ת.נ.צ.ב.ה.

תֵּכֵן הָעֲנִיָּיִם

הַקִּדְמָה ..... ג.

א

אֲמוּנָה ..... יג.

אֲמוּנַת חֲכָמִים ..... נא.

אֶמֶת ..... לא.

אֲכִילָה ..... לו.

אוֹרְחִים ..... לח.

ב

בְּרִית ..... מא.

בִּטְחוֹן ..... נ.

בוֹשָׁה ..... נה.

בְּכִיָּה ..... נט.

בְּרֻכּוֹת ..... סג.

ג

גִּמְרָא ..... סט.

גִּאּוּה ..... עב.

גְּאֻלָּה וְגָלוּת ..... עז.

גְּנֵבָה וְגִזְלָה ..... פא.

גִּזְעָדוֹן וְגִיּוּהֵנוּם ..... פו.

ד

דְּבוּר ..... צב.

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוּנִים

דְּאָגָה ..... צו
דַּעַת ..... ק
דְּבִקוּת ..... קג
דֶּרֶךְ אֲרֶץ ..... קז

ה

הַתְּחִזְקוּת ..... קיא
הַתְּבוּדָּוּת ..... קכג
הוֹדָאָה ..... קלא
הַשְּׁגָחָה ..... קלח
הַרְהוּרִים ..... קמב

ו

וּדְוִי ..... קמו
וְתִיקִין ..... קנב
וְתָרַן ..... קנד
וּלְד ..... קנז
וּדְאִי ..... קסא

ז

זְהַר ..... קפד
זַעָה ..... קעא
זְכָרוֹן ..... קעג
זְמַן ..... קפ
זְרִיזוּת ..... קפה

ח

חֶסֶד ..... קצ

תִּכְוֹן הָעֵינַיִם

חֲנוּךְ . . . . . קצג
חֲסִידוֹת . . . . . קצח
חֲתָנָה . . . . . רג
חֲשִׁבוֹן . . . . . ריא

ט

טְהַרְהֵרָה . . . . . רטו
טְבִילָה . . . . . רכב
טוֹב . . . . . רכט
טְעוֹת . . . . . רלב
טְלַטּוּל . . . . . רם

י

יְאוּשׁ . . . . . דעח
יְרָאָה . . . . . רנו
יְסוּדִים . . . . . רסג
יֵצֵר הָרַע . . . . . עדב
יָשׁוּב הַדַּעַת . . . . . רפב

כ

כַּעַס . . . . . רפז
כָּבוֹד . . . . . רעג
כְּפוּי טוֹבָה . . . . . דצה
כְּשָׁלוֹן . . . . . רעז
כְּסוּפִין . . . . . ש

ל

לְמוּד . . . . . שזה

תִּכְן הָעֲנִינִים

לִיצָנוֹת . . . . . שִׁיב
לְשׁוֹן . . . . . שִׁיחַ
לְבָנָה . . . . . שִׁכָּא
לְשׁוֹן-הָרֶעַ . . . . . שִׁכְד

מ

מִשְׁנֵיזוֹת . . . . . שִׁכַח
מִצְוֹת . . . . . שִׁלָּה
מִזִּיקִין . . . . . שִׁלַּט
מִחֻלְקֹת . . . . . שִׁמְב
מִסְפֹּכֹת . . . . . שִׁמַּט

נ

נְשׂוּאֵיִן . . . . . שִׁנֵּג
נְסִיוֹנוֹת . . . . . שִׁנו
נְפִילָה . . . . . שִׁפָּא
נְבוּלָה . . . . . שִׁסָּה
נְגִינָה . . . . . שִׁסֹּז

ס

סוּדוֹת . . . . . שִׁעֵב
סִבְלָנוֹת . . . . . שִׁעֵט
סִדָּר . . . . . שִׁפֵּב
סִעָדָה . . . . . שִׁפֵּד
סִפְרִים . . . . . שִׁחַ

ע

עֲנִינִים . . . . . ת

תִּכּוֹן הָעִנּוּיִם

עֲנוּה . . . . . תג
עֲזוֹת . . . . . תז
עֲצוּבוֹת . . . . . תי
עֲמֻלָּק . . . . . תיג

פ

פְּרִנְסָה . . . . . תטז
פִּחַד . . . . . תכג
פְּדִיוֹן . . . . . תל
פּוֹסְקִים . . . . . תלד
פְּרִיָּה וְדַבְּיָה . . . . . תלט

צ

צְדִיק . . . . . תמא
צְדָקָה . . . . . תנב
צְעָקָה . . . . . תסז
צְבוּר . . . . . תע
צָרוֹת . . . . . תעד

ק

קִדְשָׁה . . . . . תעט
קְדוּשַׁת הַשֵּׁם . . . . . תפב
קְרוֹב רְחוּקִים . . . . . תצא
קִלְלָה . . . . . תצו
קִנְיָה . . . . . תק

ך

רְחֻמְנוֹת . . . . . תקד

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

רְצוֹן . . . . . תִּקְט
רַע . . . . . תִּקְכוּ
רוֹחַנִיּוֹת . . . . . תִּקְלָא
רְפוּאָה . . . . . תִּקְלֹד

ש

שְׂמֵחָה . . . . . תִּקְמב
שִׁבְת . . . . . תִּקנב
שָׁלוֹם . . . . . תִּקסא
שִׁנָּה . . . . . תִּקעא
שְׂכָרוֹת . . . . . תִּקעו

ת

תּוֹרָה . . . . . תִּקעט
תְּפִלָּה . . . . . תִּקצו
תְּשׁוּבָה . . . . . תרח
תְּהִלִּים . . . . . תרכא
תְּמִימוֹת . . . . . תרלא

יעמדו על הברכה

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שתרמו להדפסת

הספר הקדוש

”קדושת ישראל”

בזכות זה יזכו לבניי, חיי, מזוני, רויחא וסייעתא

דשמיא

אליהו בן באשא דבורה יוכבד
קיילא הינדא בת באשא דבורה יוכבד
מאיר צבי בן באשא דבורה יוכבד
מרדכי מנחם בן לאה
אסתר גיטל בת שולמית
אברהם יעקב ישראל בן אסתר גיטל
מרדכי זיידל בן חנה
שלומצ'ה בת פעשא
יחיאל בן שלומצ'ה
מרים בת אסתר גיטל
צבי בן מרים
חנה בת מרים
אליעזר שלמה בן מרים
משה בן מרים
לאה בת מרים
ישראל אריה בן מרים
אברהם יהושע העשיל בן מרים
יצחק בן מרים
דבורה פייגא בת מרים
שרה בת מרים
רמי אברהם בן ג'והרה
רחל בת זכ'יה
בתי'ה בת רחל
משה בן רחל
דוד בן רחל
יוסף בן רחל

אליעזר שלמה בן מלכה
יחנא שפרה בת סאסיא
נחמן אלכסנדר זישא בן יחנא שפרה
נתן משה שמואל בן יחנא שפרה
חיה רחל פעריל בת יוטא הינדא
סאסיא בת חיה רחל פעריל
יעקב יוסף בן רבקה
חנה טויבא בת יחנא שפרה
בנציון יצחק בן חנה טויבא
סאסיא בת חנמה טויבא
חיים מאיר בן חנה טויבא
אברהם בן חנה טויבא
משה שמואל בן חנא טויבא
ברוך בן פעסיל
פריידל פעריל פייגא בת יחנא שפרה
שמעון בן פריידל פעריל פייגא
אלימלך בן פריידל פעריל פייגא
סאסיא בת פריידל פעריל פייגא
מלכה בת פריידל פעריל פייגא
משה בן פריידל פעריל פייגא
צבי בן פריידל פעריל פייגא
משה בן רבקה
באשא דבורה יוכבד בת יחנא שפרה
סאסיא בת באשא דבורה יוכבד
מלכה בת באשא דבורה יוכבד
מרים שרה בת באשא דבורה יוכבד

יעמדו על הברכה

ערן בן יפה	אליעזר שלמה בן רחל
אברהם בן גולתאג'	נחמן נתן בן רחל
מימון בן שרה	ישראל אריה בן שלומציה
סימי בת סעדה	פנינה רחל בת פייגא טויבע
אבתר בת סעדה	יהודית בת פנינה רחל
אסתר בת סעדה	יהודה לייב בן חנה שרה
אליס בת סימי	משה בן פנינה רחל
אליהו בן בת שבע	הינדא לוטקא בת חיה שרה
רוחמה בת רבקה	חנה בת פנינה רחל
בת שבע בת רוחמה	יוסף שמעון בן פנינה רחל
אסתר בת רוחמה	אברהם בן פנינה רחל
פייגא בת רוחמה	מאיר אליעזר בן פנינה רחל
נחמן דוד בן רוחמה	פינחס יהושע בן פנינה רחל
יוסף בן מרי	מרים בת פנינה רחל
חנה בת אירן	יהודה בן פנינה רחל
אלמוחג בן חנה	משה בן יהודית
אורפז בת חנה	שרה בת פנינה רחל
יונתנבן רוזה	לוי יצחק בן פנינה רחל
מלכה בת אילנה	רבקה פעשא בת פנינה רחל
אליאור בן מלכה	נחמה הינדא בת פנינה רחל
אלינור בת מלכה	ברוך בנימין זאב בן פנינה רחל
נתנאל בן מלכה	דוד בן מלא
דוד יהושע בן טפחה שושנה	סיגלית ברכה בת אורה תרצה
רחל בת אסתר	אליעזר שלמה בן סיגלית ברכה
רונן בן רות	אורה בת סיגלית ברכה
ענת בת רות	בתיה בת סיגלית ברכה
יוסף בן רות	בן ציון נחמן בן סיגלית ברכה
אלון בן רות	אורן יונתן בן אילנה
ארוז בן רות	מיכאל בן מרים
אושרית בת רות	יחזקאל בן חניני
טל בן דות	אברהם בן עישה
אליס בת רות	ניסים בן מזל
רות בת עישה	טלי בת פולט
אפרים בן לאה	שלמה בן טלי
אהובה בת חוה	יהודה בן חנה

יעמרו על הברכה

דוד בן דינה
יצחק בן דינה
מרים בת דינה
יהודה בן דינה
אליעזר שלמה בן דינה
נחמן ישראל בן דינה
נתן מאיר בן דינה
יוסף בן דינה
שרה בת דינה
לאה בת דינה
נעמי בת דינה
שרה בת מרים
יצחק נחמיה בן נחמה
אורה בת רבקה
ישראל בן אורה
מלכה בת מזל
נתן פנחס הלל בן מלכה
נחמן מאיר בן מלכה
אליעזר שלמה בן מלכה
יוסף חיים בן מלכה
שמעון בן מלכה
נפתלי נחשון בן מלכה
נחמה רבקה בת מלכה
תמר בת מלכה
פייגא בת מלכה
חיה ברכה בת מלכה
יוסף בן דבורה
איתן בן חנה
שמואל בן טובה
טובה בת אורה
נחמה בת דבורה
שושנה בת אורה
יעקב משה בן אורה
משה בן מלכה
מזל בת תמר

אלי בן אהובה
אליעזר שלמה בן רונן
דורין בת רונן
עמוס בן יולנדה
שרלי בן סימי
רבקה בת עליזה
חלי עדן בת רבקה
ירין בן רבקה
נעה אביטיל בת רבקה
לוי בן לאה
שמעון בן מיליה
משה בן מיליה
גאולה בת מיסה
אברהם בן גאולה
תומר בן גאולה
דותן בן גאולה
הדס בת גאולה
מיכל בת אביבה
יאשיהו יוסף בן זרי
משה בן אסתר
לינדה בת פאני
הודיה בת לינדה
דוד חיים בן לינדה
חנן מיכאל בן הינדה
נעימה בת ויקטוריה
יעקב בן נעימה
גירית בת נעימה
רונן אלישע בן אביבה
רן בן גירית
אברהם בן שרה
רבקה זינין בת לואיזה סעידה
דניאל בן רבקה
דינה בת מרים
יעיש אברהם בן דינה
רבקה בת דינה

יעמדו על הברכה

אברהם בן שמחה	דוד בן ג'ינה
בנימין בן אברהם	מרדכי בן אסתר
שמחה בת שרה	שרון בן ציונה
יוסף חיים בן נעמי	דניאל בן ציונה
רחמים בן מזלה	דליה בת ציונה
רחמים בן מנטינה	ציונה בת סולטנה
מרדכי בן ג'ורג'ט	דוד בן סלטן
שרה בת חוה	עודד בן חיה
עזרא בן נעימה	רחל דליה בת גרטה שושנה
ירדנה בת רחל	יוסף יובל בן רחל דליה
שרה רחל מלכה בת ירדנה	מיכל בת רחל דליה
משה בן סימי	דורית בת רחל דליה
רחל בת אירן	מירב בת רחל דליה
הודיה בת רחל	יעקב בן שרה
הדסה בת רחל	יפה בת חנה
מלכה בת רחל	מאיר בן שרה
גבריאל בן מסעודה	חיים בן שרה
דוד בן פרחא	אלון בן שרה
שרה הלן בת שושנה	יס-אוריאל בן אורית
אשר בן סולה	אושיק בן אלין
דינה בת זוהרה	דולב בן אלין
אביאל בן מרים	שרה בת חיה
אלכסנדר בן לריסה	חמוס בן עטו
טטיאנה בת גלינה	דוד בן רחל
דניאלה בת טטיאנה	שמואל בן אסתר
מאיר בן טטיאנה	עזרא בן אסתר
אליהו בן לאה	ז'קלין בת אסתר
אברהם בן לאה	יעקב ישראל בן ז'קלין
מאיר בן נגימה	אסתר בת ז'קלין
גיטה בת כלימה	יחזקאל ניסים בן ז'קלין
אהרון בן גיטה	אבייתר מאיר בן ז'קלין
יסמין כוכבה בת גיטה	חגי יוסף בן ז'קלין
ארז בן גיטה	יוסף בן אסתר
ישראל חבקוק בן גיטה	ניסים בן אסתר
דניאל בן גיטה	אסתר תלעת בת קשוור

יעמרו על הפרכה

ז'וסלין בת פורטונה מזל
אילנה בת ז'וסלין
אדם בן נזימה
חנינה בת שטרונה
יהודית בת חנינה
משה בן לואיזה
אברהם ישראל שי בן יהודית
תהילה בת יהודית
מלכה בת יהודית
אליעזר שלמה בן יהודית
מנחם בן יהודית
שמעון בן שרה אירן
שושנה בת שמחה סימי חיה
שרה הדס בת שושנה
פנינה צביה בת שושנה
אסתר רחל בת שושנה
מרים אפרת בת שושנה
מאיר בן בת שבע
אנט חנה בת מרים
אלעד יחיאל בן אנט חנה
נתנאל בן אנט חנה
משה בן אנט חנה
חוה דינה בת אנט חנה
בת ציון בת אנט חנה
ברכה בת אנט חנה
אליעזר שלמה בן אנט חנה
אברהם בן מרים
ליז בת מזל
עמית בן ליז
יהודה בן חנה
מרגלית בת אסתר
אסף בן מרכלית
שרה בת מרכלית
מאיר בן חביבה
חנה בת רחל

מישל בת הלנה
מרדכי בן חביבה
דוד בן רבקה
יפה בת אירן
מרים בת אירן
גבריאל בן אירן
דניאל בן מסעודה
איריס בת ראמו
חיים בן גיטה
שרה בת שולה
אברהם בן גילה
נפתלי בן שרה
הילה בת שרה
שלמה בן שרה
יוסף חיים בן שרה
אסתר בת שרה
ישראל בן שרה
יצחק בן שרה
נחמן נתן בן שרה
מרים בריינא בת לאה
איטה רייזי בת לאה
נחמן נתן בן לאה
אקה אסתר בת לאה
רוזלי בת אמונה
דניאל מחלוף בן רוזלי
רבקה רחל בת שרה
דוד נחמן מנחם בן רבקה רחל
רות בת רבקה רחל
רפאל בן רבקה רחל
שר שלום בן רבקה רחל
ישראל בן רבקה רחל
אמונה בת רבקה רחל
צדוק בן רבקה רחל
נעמי זוהרה בת שרה
יעקב בן רוזלי

יעמְדוּ עַל הַבְּרָכָה

יוסף בן רוחמה
מורגת בת סעדיה
עדנה בת מורגת
אוראל בן עדנה
נויה בת עדנה
מרדכי בן מאלו
דליה בת רחמה
משה בן זמירה
מרדכי בן שולה
מרסל בת נעימה
חיים בן מרסל
נועה בת מרסל
דנה בת מרסל
אברהם בן דינה
יעקב בן רבקה
שאול בן רבקה
נחמיה בן פיגא
שרה גיטל בת אלטע חנה
אליהו בן רבקה
שמעון בן עליזה
עופר בן חנה
אמנון בן חנה
חנה בת שמחה
אורלי בת חנה
רבקה בת חנה
רונית בת חנה
חגית בת חנה
בנימין מכצי
מיטל דהן
שרה בת אסתר צדיה
רחל בת חנה
מאיר מישל בן רחל
שלום שמעון בן רחל
דינה בת אסתר
שי יצחק בן דינה

אסתר בת מרגו
רפאל בן מתילדה
שלמה ברוך בן רבקה
ריסא בת מרים
מינדל בת ריסא
שמריהו בן ריסא
אהרון בן ריסא
ברכה בת ריסא
סעידה בת חניני
יצחק (איזידור) בן אמה
עוזאיל פליקס בן סעידה
סיגל בת מרים
רון בן סיגל
ספיר בת סיגל
נופר בת סיגל
יצחק בן חניני
אברהם בן לאה
רבקה בת שמחה
שלמה בן רבקה
לאה בת רבקה
פנינה בת רבקה
משה יום טוב בן רבקה
רחל בת רבקה
שמעון נחמן בן רבקה
אליעזר נתן בן רבקה
דוד ישראל בן רבקה
אליהו שלום בן רבקה
יצחק בן חנה
נאוה בת סוליקה
שלמה ישראל בן מרים
יוסף חיים בן נאוה
נחמן נתן בן נאוה
שרה בת נאוה
חנה בת נאוה
דניאל עובדיה בן סול פתחיה

יעמרו על הברכה

בעריל בנימין טוביה בן דבורה רבקה
שרה איטה בת דבורה
אליעזר שלמה בן שרה איטה
דבורה בת שרה איטה
פיגא בת שרה איטה
נחמן משה בן ברכה דינה
שרה בת ברכה דינה
שלמה בן ליליאן גאלדע
לאה ביילא בת שרה יהודית
נחמה דינה בת לאה ביילא
יעקב בן לאה ביילא
חנה בת לאה ביילא
עטל רחל בת לאה ביילא
אפרים שמואל בן לאה ביילא
רבקב בת לאה ביילא
משה מנחם מענדל בן לאה ביילא
סטערנא גאולה בת לאה ביילא
פייגא יוכבד בת לאה ביילא
עזרא ישראל נחמן בן לאה ביילא
יוסף בן רחל
ליליאן גאלדע בת עטל
ג'פרי בן ליליאן גאלדע
יוג'ין אלכסנדר בן ליליאן גאלדע
רחל בת ליליאן גאלדע
רחל בת שרה
שלמה בן שרה
יפה בת רחל
שרה בת יפה
רחל בת יפה
לאה בת יפה
אלימלך בן יפה
נחמן בן יפה
אדל בת יפה
יואב יעקב בן איבט
איריס יעקב בת צפורה

מיטל בת דינה
אבני יצחק מרסל בן רבקה
אליס בת רחל
רבקה בת אליס
רחל בת אליס
אברהם בן אליס
שרה בת אליס
אלה בת אליס
יעקב בן אליס
יעל בת אליס
בתייה בת אליס
איילה בת אליס
יוסף בן אליס
מאיר בן אליס
רות בת אליס
אפרת בת אליס
עמיקם בן מזל
משה זיו בן סבירסה מרסל
אברהם בן שמשה
שמשה בת מרים
דינה בת רמזיה
יהודה בן צפורה
שרה בת ז'ינה
דוד בן מרים
צוריאל חיים בן פורטונה
פייגא בת שרה
עמרם בן פורטונה
שמחה חנה בת לאה
יהודה בן גאולה
שמואל בן מזל
סעדיה בן שרה
רונית בת אורה תרצה
אלחנן בן הענא איטא
אסתר בת גיטל
דבורה רבקה בת קריינדל

יעמרו על הברכה

אליהו בן שמחה
מרים בת זוויה
סימה בת מרים
רפאל בן מרים
שמחה בת אסתר
אברהם בן סעדה
עליזה בת חנה
אלמוג בן אילנית
רחמים בן חנה
רחל בת (שמס) שולמית
דבורה חסון בת פני
ניסים בן סעדה
גדעון בן חוה
שרה בת ישעיה
שאול בן מרים
שמחה בת מביה
מרים סגלית בת שמחה
אורי בן שמסי אסתר
ירון בן מרים סגלית
מיטל בת מרים סגלית
שרה בת מרים סגלית
שמסי אסתר בת זינת
משה בן גולי
חיים בן שמסי אסתר
עומרי בן הילה אביגיל
נטע בת הילה אביגיל
רוני בת הילה אביגיל
אוריאל בן רבקה
שלום בן יהודית
אבנר בן יהודית
ווילי בן יהודית
תמר בת רבקה
טל בן תמר
ליאת בת אסתר
לזכות משפחת ידעי

אשר אדי בן טינה
יפית בת טינה
אברהם בן רחל
טינה בת יפה
אליהו בן חנה
רמי בן גרציה
ננסי בת אדלה
ג'ק בן ננסי
קרייס בת ננסי
אדלה בת ננסי
עזרא בן אסתר
יעקב בן אסתר
משה בן אסתר
יגאל בן אסתר
אסתר בת רחל
מנחם כהן בן שרה
יעקב בן שרה
מיכאל בן חנה
יעקב בן רחל
זכי בן שרה
אורית בת רחל
אפרת בת רחל
יעקב בן חנה
יהודה בן ברטה
אליראן בן שולה
קובי בן שולה
אבי בן שולה
שמואל בן אסתר
אליהו בן חנה
כרמלה בת נעמי
נעמי בת מרים
שמואל בן שושנה
שאול בן שושנה
שרית בת שושנה
לילי בת שושנה

יעמרו על הברכה

צבי בן מרים
דוד בן חנה
יעקב בן חנה
משה יוסף בן עטל
יעקב בן דרורה
ג'חלה רחם בת גורגיה וכל משפחתם
שלמה שלומי בן עליזה
ששון יחזקאל בן שרה
עליזה בת שרה
שמעון בן בלידה
יצחק בן שמחה
מאיר בן מרים
מרים בת נורית
שלמה בן רחל
רוגן בן לאה
לאה בת דרורה
לאה בת רבקה וכל המשפחה
שמעון בן לאה
רחל בת תמר
שרה בת תמר
אסתר בת תמר
שמואל בן תמר
בנימין אליהו בן שרה יהודית
רפאל בן מרים
יעקב בן חוה
רבקה בת שמחה
יהודה בן רבקה
רחל בת ציונה
ציונה בת רחל
שלומי שלום בן רחל
יעקב בן רחל
שושנה בת רחל
תמר בת רחל
אבו בן רחל
עמוס בז שושנה

לזכות משפחת בן חיים
מרדכי בן שרה צביה יצחקיאן
ברכה בת מרסל
שמואל שמעון בן ברכה
לזכות משפחת שירן
בנימין בן מנורה
פנחס ראובן בן מליה
יוסף מוגרבי בן מרים
אברהם בן רבקה
ורד בת רחל
חנה עליה בת ורד
ישראל בן ורד
אליעזר שלמה בן ורד
יוסף חיים בן ורד
נחמן שמעון בן ורד
חיים יעיש בן עליה
רבקה בת רגינה
יהודה אריה אלתר בן צפורה
אהרן אלרוב בן בתיה ברטה
נינה נקדם בת שושנה
טלי בת לאה
אברהם בן רחל
שרון שלמה בן מלכה דבורה
רגב בן נעמי
יואב בן רות
רוגן בן נעמי
שאול בן לינדה
שמעון נחשונה בן רחל ומשפחתו
אברהם בן עטל
בילא מרים בת רבקה
הלל בן אסתר
רבקה בת חיה
מלכה בת רבקה
רחל נחמה בת צפורה רות
אביגדור צבי בז איטא

יעמדו על הברכה

אליעזר שלמה בן מיכל	דוד בן מרים
עודד בן שושנה	דוד רוזן בן זרה
מירב בת ברכה	אסתר חיה בת פיגא
אהרן יהונתן בן מירב	אליעזר שלמה בן אסתר חיה
הראל מאיר בן יונה	ברוריה חסידה בת שרה רחל נחמה
הרצל בן לאה	מאיר בן מרים
דינה בת גרציה	מיכאל בן פריחה
נחמן שמחה בן דינה	שי בן עליזה
דניאל בן מרים	דוד בן רחל
רבקה בת רחל	כרמלה בת שרה
יעקב ישראל ישורון בן מאירה	חיים דוד בן חנה גולדה
שרה שמחה בת רבקה	פייגא צפורה בת בלה
דבורה בת רבקה	משה נחמן בן בלה
מנחם שלמה בן רבקה	חנה גולדה בת שרה עיטל
נחמן אליעזר בן רבקה	כליפה בן כרייה
יעקב נתן משה בן רבקה	רות בת שרה
מאיר בן רבקה	אריה בן רות
יוסף בן רבקה	רונית שפרה בת מינה
אהרן הודיה בן רבקה	שמשון יצחק בן פרומא פעסיה
צבי בן חנה	שמעונה בת ראובה יוספה
רונן בן מזל	ראובן יוסף בן שמעונה
רפאל יצחק בן יונה	זוהר בת שמחה
ישראל בן יפה	אברהם מרדכי בן רבקה
עובדיה בן עשירה	אסתר בת שמעונה
יונתן בן פנינה	נחמן גבריאלי בן שמעונה
יואב בן נזימה תקוה	פייגא ברכה בת שמעונה
סילבי בת זיזל	אליעזר שלמה בן שמעונה
יעקב עמרם בן שרה	מרים בת שמעונה
אורלית בת שרה	שרה מלכה בת שמעונה
יוסף חי בן שרה	בתי סאסיה בת שמעונה
נחמן ישראל בן אורלית	מאיר בן רחל
רמי בן שרה	שמחה בת זוהרה
מרים בת לאה	שלמה בן שמחה
אליעזר שלמה בן מרים	גד בן דינה
אברהם חיים בן חיה	מיכל בת אסתר

יְעֲמְדוּ עַל הַבְּרָכָה

שרון גילה בת דליה	עדה בת יפה
יהושע בן תאזי	מי'ה בת רות
משה בן פנינה פרווין	שרה בת רות
הלן בת אירן	זהבה פיגא בת רות
יפה בת פנינה פרווין	נחום בן חמדה
יוסף בן שרה	שלום בן שמחה
מרדכי בן פנינה פרווין	הלל בן אסתר
דוד בן פנינה פרווין	חנה בת לאה
רונית בת פנינה פרווין	ישראל בן חנה
אסתר נתנאלה בת מרים מחבובה	אליעזר שלמה בן חנה
לימור בת מרים מחבובה	פרץ בן עליה
אברהם בן גיטה	ברכה בת סימי
אשר מרדכי בן מאירה	נחמן שמחה מיכאל בן ברכה
אורטל עליה בת ברכה	נתן גבריאאל בן ברכה
מרדכי בן שרה	חנה מרים בת ברכה
מזל בת אסתר	אליעזר שלמה בן ברכה
שרה שמחה בת מזל	יוסף בן ברכה
יצחק מאיר בן הענא בייטא	סימה בת ברכה
אייל בן זרדה	מיכאל בן מני'ה זזה
מרגלית בת שמחה	עליה בת מסעודה
רחל אפרת בת מרגלית	עודד בן יהודית
תהילה בת מרגלית	יצחק בן שרה
חנה בת מרגלית	רחל רבקה בת יפה
לאה בת מרגלית	נתן בן שושנה
אליעזר שלמה בן מרגלית	אסתר בת פירחה
אליהו אליאס בן רחל	פירחה בת יוכבד כבידה
יפה שולה בת זוהרה	רן חיים בן דליה
רחל בת יפה שולה	רנה בת פנינה פרווין
אברהם אביחי בן שמחה	מלכה בת רנה
נחמן נתן בן שמחה	ברכה בת רנה
שמואל אליעזר בן שמחה	אליעזר שלמה בן רנה
יוסף חיים בן שמחה	משה דב בן שושנה סוסיא רייזל
אליהו בן תמרה	דליה בת מרים
צפורה בת שרה	יונתן שלמה בן דליה
אליהו בן עליה	שושנה בת אסתר

יעמרו על הכרחה

רחמים בן שמחה	צליה בת חוה
חנינה בת לולו	אבי בן מסודי
יהודה בן פיורללה פרחיה	פרחיה בת מונירה
ליאת בת רבקה	בנימין ישראל בן רויטל
שמעון דוד יוסף בן ליאת	שלמה בן יהודית
יוסף בן ברטה	רויטל בת שמחה
יחזקאל בן חנה	שמחה בת פולין
גיל בן עדנה	מרקו בן חנה
ירון בן אסתר	יהודית בת רבקה
משה בן ציונה	פיליפ בן אסתר
שמחה בת רחל	רפאל בן אורה
אליעזר שלמה בן שמחה	ציונה בת אסתר
הדסה מלכה בת שמחה	אליעזר שלמה בן ציונה
שלמה גואל בן תפחה שושנה	נחמן נתן בן ציונה
רחל בת ג'ולייט	הלל בן ציונה
אליעזר שלמה בן רחל	שרה בת ציונה
מלכה בת רחל	נתן שמחה בן מרים
נחמן נתן בן רחל	מיכל בת תקוה
שמעון מאיר בן רחל	רפאל יצחק בן יונה
שמואל דוד בן רחל	אסתר בת מזל
משה בן אירן	אייל בן אסתר
עידית מלכה בת מזל	חגית פרחיה בת רבקה
אליהו בן עידית מלכה	אליעזר שלמה בן חגית פרחיה
לאה בת עידית מלכה	נחמן נתן בן חגית פרחיה
ראובן בן עידית מלכה	אורן בן גאולה
שמעון בן עידית מלכה	יהודה אריה בן מרים
שרה בת עידית מלכה	הענא רחל בת דבורה
פייגא בת עידית מלכה	אליעזר בן הענא רחל
מאיר בן אירן	שמואל אביגדור בן הענא רחל
חיה רינה בת יפה מיכל	נחמן מאיר בן הענא רחל
אירן בת גולדה	דוד שלמה בן הענא רחל
מרים בת אירן	עופר בן רחל
אברהם בן אירן	רמי בן צפורה
אהרן בן נגייה	אבשלום בן מרים
שרה בת אירן	נתן בן לילי

יעמדו על הברכה

יוסף בן נילי שמחה
מרים בת ג'ורג'ט
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
כמוס בן אודט
אורה בת נעמי
יצחק בן תמרה
יהודית בת אורה
נתן יצחק בן אורה
ח'יה אדל בת אורה
אסתר מלכה בת אורה
שרה בת אורה
אליעזר שלמה בן אורה
שמעון מאיר בן אורה
נחמן ישראל בן אורה
נפתלי בן אורה
ברכה בת אורה
אשר בן אורה
פיגא בת אורה
בנימין בן אילנה
שמואל בן הדסה
משה אהרן בן הדסה
אליעזר שלמה בן הדסה
ישראל מאיר בן הדסה
נועם בן אסתר
רונית בת רימונד
חנה פיגא בת רונית
אליעזר שלמה בן רונית
אסתר בת בלנקה
מאיר בן ברטה
אליהו בן ברורי'ה
רות בת אסתר
ירחמיאל חי בן רות
יורם בן שושנה
חדוה בת מלכה
מלכה בת גיטל פרל

אברהם בן שרה
אליאס בן שרה
יניב בן שרה
נתנאל בן שרה
מרים בת שרה
נופר בת שרה
אורטל בת שרה
גבריאל בן נורית לאה
מלכה בת אירן
מנשה בן מלכה
חננאל אליהו בן מלכה
לאה יעל בת מלכה
מיכל בת מלכה
אוראל בן מלכה
מוריס בן אירן
יוספה בת חנה
אלעד בן יוספה
תומר בן יוספה
גיא בן מיכל
שרה בת אילנה
אליהו בן שושנה
מירב בת אירן
יוסף בן מזל טאוס
יפה מיכל בת שרה גוהר
ישי בן יפה מיכל
גלית בת אסתר
ראובן בן סטרי'ה
מזל בת לאה
יצחק בן מזל
הדס בת חנה
שחר בן מזל
אורית בת מזל
אסף בן רבקה
נילי שמחה בת חנה אוג'ני'ה
ג'ורג'ט בת חנה

יעמרו על הברכה

אברהם בן איטה
שרה בת אסתר
יצחק בן רחל
שרון חדוה בת מרים
משה יעקב בן גיטל
רחל בת שולמית
אדל גולדה בת רחל
נחמן יוסף יצחק בן רחל
אליעזר שלמה בן רחל
אסתר פיגא בת רחל
חנה בת רחל
נתן בן רחל
שרה מלכה בת רחל
נפתלי בן רחל
חיה ססיה בת רחל
עפר בן יוכבד
נחמה חנה בת אסתר מלכה
שרה רבקה בת נחמה חנה
אליעזר שלמה בן רחל
בת-אל בת רונית
אסתר מלכה בת בתיה
בתיה בת אסתר
שמחה דב בערל בן מיטא
אברהם בן יוכבד
אשר בן ז'ולייט
יהודית בת בטי
ידיד דוד בן יהודית
אליעזר שלמה רפאל בן יהודית
נחמן יעקב בן יהודית
אסתר מלכה בת יהודית
פנינה חנה בת יהודית
ז'ולייט בת אסתר
שמואל מנחם בן עטל
רבקה בת שולמית
אליעזר שלמה בן רבקה

בנימין בן רבקה רחל לאה
דב בן לאה
שושנה בת שרה
אבנר בן שושנה
אסתר בת מלכה
עמוס בן טובה
שושנה בת אסתר
אליעזר שלמה בן שושנה
נחמן חיים בן שושנה
טובה בת שושנה
ברכה בת שושנה
אסתר מלכה בת שושנה
נתן אברהם אליהו בן שושנה
מיכל בת שושנה
דרור בן פיגא
רבקה בת מזל טוב
הילה בת רבקה
יעקב בן רבקה
אוראל שמעון בן רבקה
טלאור יוסף חי בן רבקה
נהורא בת רבקה
מעין בת רבקה
אלישבע בת רבקה
דוד נחמן בן רבקה
יחזקאל בן זרין זהבה
תקוה בת רג'ינה רבקה
לאה בת תקוה
אברהם בן תקוה
מיכאל יצחק בן תקוה
רות בת תקוה
צפורה בת תקוה
אליעזר שלמה בן תקוה
נתן בן תקוה
מיכאל דב בן שרה רבקה
רחל פיגא בת שרה

יעמדו על הברכה

בת-ציון בת איטא רחל
זליטא שיינדל (נאוה) בת בת-צ
ישראל שמעון בן בת-ציון
נחמן נתן בן בת-ציון
אסתר בת בת-ציון
אדל בת בת-ציון
שרה בת בת-ציון
שמחה יצחק בן בת-ציון
פרידא סימה (חדוה) בת בת-צ
מלכה בת בת-ציון
אורי בן בת-ציון
לאה דבורה בת בת-ציון
יהודה יחיאל בן בת-ציון
גדעון בן נינט
זהבה בת חדוה
יהודה בן זהבה
אליעזר שלמה בן זהבה
שלום בן זהבה
אסתר בת זהבה
מלכה בת זהבה
גרשון בן אסתר
ורדה בת זיזל
שרון בן נינט
אפרים בן יפה מיכל
חגית בת ציונה
סונייה בת טייבל
טלי בת סונייה
רחל בת שושה
חווה בת מסעודה
אבנר בן סונייה
לאה בת חווה
נחמה בת חווה
אפרת בת חווה
רחל בת חווה
חנה בת חווה

נחמן נתן בן רבקה
אסתר בת רבקה
יוסף יצחק בן רבקה
ישראל בן רבקה
מאיר אלימלך בן רבקה
עטל בת רבקה
ירוחם שמחה לייב בן הדסה
דוד בן חנה
גיל בן חנה
יאיר בן שרה
אסתר בת מורברי
אבישג בת אסתר
חנה נחמה בת אסתר
חיים יוסף בן אסתר
נתנאל אשר בן אסתר
מלכה בת אסתר
אייל בן שרה
סיגלית בת חסינה
בת-אל בת סיגלית
רות מלכה בת סיגלית
צפורה בת חייה
מנחם בן צפורה
רחל בת יפה
אליעזר שלמה בן רחל
נחמן נתן בן רחל
חייה חמשה בת רחל
פיגא בת רחל
מלכה ליבה בת רחל
דוד בן מלא
סיגלית ברכה בת אורה תרצה
אליעזר שלמה בן סיגלית ברכה
אורה בת סיגלית ברכה
בתייה בת סיגלית ברכה
בן-ציון נחמן בן סיגלית ברכה
אברהם דוד בן רחל

יְעַמְדוּ עַל הַבְּרָכָה

אסתר בת יפה	רות בת חוה
דוד בן לאה	יעל בת חוה
רינה בת ניצה	נח בן חוה
משה בן רינה	יוסף יצחק בן חוה
ניצן בת רינה	ישעיהו בן חוה
זיו בן ניצן	אביגיל בת אסתר
יוסף בן אורה	שמואל בן רבקה רחל
עומר בן מימי	איילה בת אביגיל
נעמה בת מימי	אורית בת רבקה
נטע בת מימי	אלכסנדר חיים בן יסכה
שלמה בן עישה	אריאל שמעון בן רבקה
שבח שלמה בן רבקה	יעקב בן חיה מאושרת
דניאל בן אורה	מאיר בן ריימונד
שגיב בן דורית	משה בן פלורה שרה
ציונה בת עיזת	תומר בן יעל
כורש בן חנה	מנחם בן יפה שולה
מירב בת ציונה	אביחיל בן יפה שולה
אוראל בת ציונה	רות בת יפה שולה
אורטל בת ציונה	שרה בת יפה שולה
בעז בן מזל	צבי שמואל בן יפה שולה
רויטל בת נעמי	נעמי בת יפה שולה
נהוראי בן רויטל	אליעזר שלמה בן יפה שולה
יסכה בת רויטל	יוסף בן יפה שולה
יעקב בן זהרה	זוהרה בת יפה שולה
מזל בת חלימה	יעקב בן שושנה
אושרי בן מזל	ירון בן שושנה
שושנה בת דבורה	איריס בת מרגלית
אדיר בן שושנה	אליעזר שלמה בן איריס
יורם בן מזל	חנה בת סעדה
רינה בת לאה	רחל בת מזל
נופר בת רינה	ארנון נחמן בן רחל
שי בן רינה	יפה בת חנה
חי בן רינה	חנה פיגא בת יפה
רחמים בן שושנה	ראובן בן יפה
נעמי בת רומייה	רחל אמונה בת יפה

יעמדו על הבִּרְכָּה

יהודה אברהם בן אסתר	יוסף בן נעמי
מלכה לאה בת אסתר	יניב בן נעמי
דניאל עקיבא בן אסתר	ציון בן פורטונה חנה
מיכאל יששכר בן אסתר	רות בת מנטה (זהבה)
שולמית יהודית בת אסתר	אדיר אליעזר שלמה בן רות
יוסף בן יהודית	בת-חן בת רות
חברון בן שלבייה	נחמן נתן בן רות
יפה בת חמשה	מרים בת נזימה תקוה
יאיר בן יפה	שלמה בן נזימה תקוה
מיכאל בן יפה	רויטל בת נזימה תקוה
מיכאל בן רחל	נזימה תקוה בת כאתון
יצחק בן לובה	חיים יוסף צבי ברוך בן חנה דינה
יניב אור בן נעמי	אסתר בת שמחה
מלכה בת לובה	הלל בן אסתר
שגיב בן מלכה	נעמי לאה בת שושנה
לבנת נועה בת מלכה	יחיאל מאיר בן נעמי לאה
יוגב בן מלכה	יונתן שלמה בן נעמי לאה
משה בן זהרי	אוריאל בן נעמי לאה
אילנה בת לאה	דבורה שירה בת נעמי לאה
יוכבד כבידה בת מסעודה	יצחק בן נעמי לאה
יצחק בן פרתה	משה חיים בן רבקה
הרב עובדיה יוסף בן גורגייה	חנה דינה בת אסתר
אמנון בן יונה חממה	נטלי שמחה בת חנה דינה
סגולה סיגלית בת שרה זהרה	רחל בת חנה דינה
חנה אלנה בת דבורה	יחיאל מאיר בן חנה דינה
דליה בת ג'ולייט	רפאל אורי בן חנה דינה
משה יהודה ארייה בן הינדא בריינדל	אליהו יהודה בן חנה דינה
שולמית בת אסתר לאה	יחיאל מאיר בן אסתר
לבנה בת מרגלית	חיה בת רחל
שלמה בן לבנה	אלחנן דוד בן חיה
חיים בן לבנה	אליעזר שלמה בן חיה
אהרן בן לבנה	משה יהושע בן אסתר
מאיר בן לבנה	מרים בת שרה
יוסף בן לבנה	רפאל פסח בן שולמית
ישראל בז לבנה	שמחה עליזה בת אסתר

יעמרו על הברכה

אמיר בן ניצה סרח
תומר בן ניצה סרח
יובל אהרן בן ניצה סרח
רבקה בת יוכבד כבידה
מרדכי בן רבקה
אלברטו בן איבון
דוד משה בן רבקה
שרי בת רבקה
אלנה בת רבקה
דב בן זהבה
ספיר בת אלנה
נטלי בת אלנה
מרים בת רחל
רחל בת מרים
מור בת מרים
הראל בן מרים
יפה בת ג'ולייט
מתן משה בן יפה
בן-צבי בן חנה טובה
מרדכי אליהו בן גילה
חובב בן מרים
רינה בת זיזל
אסתר בת רינה
אורטל בת רינה
אליעזר שלמה חי בן רינה
נועם אלימלך בן רינה
מלכה בת רינה
מזל בת שמעה
שמואל בן רזל
אייל בן מזל
אברהם בן חנה
עליזה בת סימי
מוריה בת עליזה
שירן שמחה בת עליזה
שלמה מרדכי בז עליזה

לאה מלכה בת לבנה
מרגלית בת מזל
לאה בת חסיבה
שלום בן פורטונה
גלעד בן גילה
גילה בת פורטונה
עליזה בת פורטונה
פורטונה בת זוהרה
ירוחם בן לאה
שולמית בת פורטונה
אלגריה בת פורטונה
מאיר בן פורטונה
יהודה בן פורטונה
פרלה בת פורטונה
אהרן בן פורטונה
זאב חיים בן רבקה
שולמית בת פרחה
רבקה רביד בת שולמית
דוד משה בן שולמית
שמרית בת שולמית
אביתר מרדכי גוסא בן שולמית
שלמה בן פרחה
שמעון בן פרחה
גד פרוספר בן פרחה
רבקה בת שרה
מרדכי בן מסעודה
מישל חיים בן רבקה
פליקס בן זיזל
חביבה בת צ'חלה
דליה בת חביבה
ענת בת חביבה
אורן מנשה בן חביבה
אליעזר שלמה אהרן בן ענת
גדעון בן פרתונדה
ניצה סרח בת חביבה

יעמרו על הכרכה

ליאת בת דורית
דורית בת שרה
חיים בן ניצה
לידי'ה בת ניצה
ניצה בת לידי'ה
מימי בת לידי'ה
אליהו בן לידי'ה
אביב בן ניצה
טל בן ניצה
עמית בן מימי
ניל בת ניצה
גל בן מימי
אוהד בן רינה
אייל בן רינה
יפעת בת רינה
ישורון בן שרה
יצחק בן מרים
ציון בן שרה
חתון בת אסתר
ניסן סמי בן חתון
רון בן רחל
רחל בת מרים
שמחה בת מרים
רחמים בן שושנה
נעמי בת רומי'ה
יניב בן נעמי
יוסף בן נעמי
יניב בן עלי'ה
שלמה זאב בן חנה פיגא
אברהם בכור בן מזל טוב
יצחק ירמיה בן שרה
יצחק בן שרותה
שרה בת רוזינה
רחל בת שרה
שמעון בן חנה

אוראל אהרן בן עליזה
לימור בת מנטינה
הודי'ה מנטינה בת לימור
נטלי בת-שבע בת לימור
אסתר בת זהרה
מתן משה בן יפה
אברהם בן יפה
מעין פרחי'ה בת יפה
נתנאל יאיר בן יפה
לולו בת חנה
אהרן בן עזיזה
משה בן רחל
חנה בת צלחה
אפרים בן פרחה
אליעזר שלמה משה בן מזל
גאי בן סימה
אהרן בן יהודית
שמעונה בת אסתר
שלומית בת שמעונה
נחום בן שמעונה
אריאל בן שמעונה
נחמן רחמים בן שמעונה
נתן ארי'ה בן שמעונה
אברהם בן שרון חדוה
חיים בן גרסי'ה
יצחק בן אסתר גיטל
רחל בת שמחה
יעל חי'ה בת שמחה
שרה אסתר בת שמחה
מיכל מלכה בת שמחה
אשר בן אסתר
אילון בן אסתר
ירון בן לאה
מרדכי בן נעמי
איתי בן דורית

יְעַמְדוּ עַל הַבְּרָכָה

נופית בת עליזה
מאיר בן עליזה
נועה בת עליזה
זוהרה בת שמחה
מתפללי ביכ"נ שועת עניים
בלה רבקה בת שיינה פייגא
דבורה חסידה בת בלה רבקה
יעל שרה בת דבורה חסידה
יאיר שלום בן דבורה חסידה
ראובן בן דבורה חסידה
יעקב בן בלהה
יואל בן חנה
ורדה שרה בת מרים
גילה בת ורדה שרה
חגית בת ורדה שרה
שלמה זלמן בן ורדה שרה
בנימין יעקב בן ורדה שרה

ג'וזפין בת רחל
עדן בת ג'וזפין
שלמה (שליו) בן ג'וזפין
שלמה בן אסתר
זיוה בת בידה
מעין בת זיוה
דוד בן זיוה
שירן בת זיוה
בידה בת זוהרה
חנן בן דונה
מיכאל בן בידה
עידית בת סימה
דינה בת בידה
ביבר בן ימנה
הדר בת דינה
ירדן ים בת דינה
עליזה בת בידה
אברהם בן אורה

לעילוי נשמת

שלום בן זוהרה
שלמה בן שמחה
חיים סונה בן רבקה
עמוס בן עמליה
משה בן יפת
יפת נחשוני בן שלום
שלמה בן מיכאל
שכו פנינה בת שמסי אסתר
שמעון בן סולטנה
יצחק בן יוסף
ישעיה בן אסתר
ציון בן שרה
ניסים בן רחל
אסתר בת יקוט
יקוט בת ורד
שמחה בת שלמה
זוהרה בת חוה
איזה בת אסתר
יוסף בן שרה צביה
שמואל בן בלהה ואליהו
גולה עזיז בן יוסף
יעקב בן מזל
שרה בת סלחה
שמעון בן יעקוב ויונה
עוזר פנחס בן יונה
צבי אריה בן ישראל אבא
מרדכי בן מסעודה ואסתר
פנינה פרווין בת אברהם
מרים מחבובה בת אברהם
יקותיאל זושא בן דב
שרה סאסיא רייזל בת משה
פיבי דבורה בת דונה
ירחמיאל בן סופיה
ישראל אגסי בן חוה
בנימין בז מרים

דוד בן משה ודדה
אברהם בן לאה
מיליה בת שרינה
אשר בר ז'ורה
הינדה בת פראדה
מנחם בן שמחה
מרדכי בן עליזה
טפחה שושנה בת טרונג'ה
עישה בת חנה
לאה בת אברהם
יעקב בן שרה
מרדכי בן יוסף
אהרון בן הלנה
חנה בת שליה
שמואל בן אסתר
מרגלית בת שרה
אסתר בת רחל
יחזקאל בן אסתר
בנימין פרג' בן מרים
רפאל בן שמחה
עליזה בת בת-שבע
משה בן נחמן
אדל בת בעריל בנימין טוביה
אפרים פישל בן יחזקאל יעקב
דבורה בת אברהם
ישראל בן הלל שיא
שרה בת יעקב
שרה יהודית בת אפרים שמואל
מיכאל בן חנה
חנה בת כמסה
סעיד בן אליהו
אברהם בן שמחה
יהודה בן חנה

לעילוי נשמת

יצחק בן אברהם ופרחה
מנחם מנדל בן לוי יצחק וחנה
חיים יעיש בן יצחק ויוכבד כבידה
שלמה בן רחמים ודינה
רחמים בן יצחק ויוכבד כבידה
שלמה בן מסעוד ואסתר
שלמה סלומון בן מרים
אסתר בת זהרה
ניסן יחזקאל בן חיים
סעיד מסעודה בן שרה
שרה אניצ'קה בת חוה
שמעון בן יוסף
מרדכי בן יוסף
מנשה בן שמחה
רג'ינה בת חנה (חתון)
תקוה בת רג'ינה
ורדית בת אהרון ג'ובני יבד"א
חנה בת אסתר
חנה בת יחיאל
משה בן מרדכי זיידל
ישראל אריה בן מאיר
פעשא בת יצחק
יצחק בן שלמה זלמן
בנימין בן יואל

דוסא בן חוויתא
יצחק בן יוכבד
אליאס בן חנום
יעקב בן מזל
סטריה בת ג'מילה
משה בן צפורה
חיים רוני בן יפה
אברהם בן שושנה
שרה בת תלה (זהבה)
שושנה בת סולטנה
סולטנה בת שרה
גאולה בת דוולת
ברוך מרדכי בן נחמן
חיים בן חנינא
חנינא בת סוליכה
ראובן בן אלעזר
שלמה חיים בן יוסף
סעדה בת תמר
דוד בן סעדה
משה גד בן סעדה
רחל בת סעדה
מזל בת סעדה
חיה מרים בת סעדה
פרוספר עייש בן פרחה
יחזקאל בן יוסף

